

ZAGREBP LAN

Razvojna strategija Grada Zagreba

Strateška razvojna usmjerenja do kraja 2013. godine

ZAGREBPLAN

Razvojna strategija Grada Zagreba

—

Strateška razvojna usmjerenja do kraja 2013. godine

Koordinacija regionalnog razvoja i priprema strategije:

GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

PROČELNICA
Jadranka Veselić Bruvo, dipl. ing. arh.

Radna skupina Gradskog ureda za strategijsko planiranje
i razvoj Grada:

VODITELJICA IZRADE ZAGREBPLANA
mr.sc. Irena Matković, dipl. ing. arh.

dr. sc. Nada Antić, dipl. oec.
Višnja Bedenko, dipl. ing. arh.
Vladimir Beštak, građ. teh.
Karolina Bui, dipl. ing. arh.
Vojna Celio Cega, dipl. ing. arh.
Mirela Grabundžija, dipl. ing. šum.
mr. sc. Stjepan Kelčec-Suhovec, dipl. ing. prom.
mr.sc. Valerija Kelemen-Pepeonik, dipl. ing. geog.
Milena Kuhta, dipl. ing. prom.
Jasna Mandić, ing. građ.
mr. sc. Mirna Meštrović, dipl. ing. arh.
Ivana Movrić, dipl. ing. prom.
Hrvoje Paić, viši ekonomist
mr. sc. Tomislav Pejaković, prof. geografije
Neda Rački, dipl. oec.
Iva Razumović, dipl. oec.
Stjepan Rendulić, viši statističar
mr. sc. Darko Šiško, dipl. ing. geod.
Rajna Šterk-Valentak, dipl. ing. građ.
Robert Vojnić, prof. geog.
Marijana Vučetić, arh. teh.
Matija Vuger, dipl. ing. prom.

Stručna suradnja drugih upravnih tijela Grada Zagreba
u pripremi Osnovne analize:

URED GRADONAČELNIKA
mr. sc. Nensi Radulović, prof.
Željko Zaninović
Liljana Klačnja, dipl. polit.

GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO
mr. Nela Jurić, dipl. oec.

GRADSKI URED ZA ENERGETIKU, ZAŠTITU OKOLIŠA I ODRŽIVI RAZVOJ
dr.sc. Sandra Tucak-Zorić, dipl.ing. kemijske tehnologije
Melita Borić, dipl. ing. građ.
Vesna Vugec, dipl. ing. biolog.

GRADSKI URED ZA OBRAZOVANJE, KULTURU I ŠPORT
Mirjana Berislavić, prof.
Milan Čolić, prof.
Ankica Pavlović, dipl. ing. arh.
Đuro Staničić
Laura Topolovšek, prof.
Ivančica Mahovčić-Dasović

GRADSKI URED ZA ZDRAVSTVO I BRANITELJE
Alma Almira Kunst, dipl. polit.

GRADSKI URED ZA SOCIJALNU ZAŠTITU I OSOBE S INVALIDITETOM
Zorana Franjić Staničić, dipl. soc. rad.
Marija Mustač, dipl. soc. rad.
Zorana Uzelac, dipl. soc. rad.

GRADSKI URED ZA POLJOPRIVREDU I ŠUMARSTVO
Biserka Petošić, dipl. ing. agr.
Vlasta Ranogajac, dipl. ing. agr.
Dinko Herman, dipl. ing. šum.
Jurica Ambrožić, dr. vet. med.

GRADSKI URED ZA PROSTORNO UREĐENJE, IZGRADNJU
GRADA, GRADITELJSTVO, KOMUNALNE I STAMBENE POSLOVE I PROMET
Alan Ordulj, dipl. ing. prom.

GRADSKI URED ZA IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE I IMOVINU GRADA
Katarina Čutuk, dipl. ing. geod.
Boro Kisjelica, dipl. pravnik
Vlasta Pili

GRADSKI URED ZA KATASTAR I GEODETSKE POSLOVE
Blanka Lozo, dipl. ing. geod.
Bruno Pacadi, dipl. ing. geod.

URED ZA UPRAVLJANJE U HITNIM SITUACIJAMA
Kristina Martinović

GRADSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU SPOMENIKA KULTURE I PRIRODE
Ana Nišević, dipl. ing. arh.

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE GRADA ZAGREBA
Nives Mornar, dipl. ing. arh.

Stručni doprinos tijela državne uprave / institucija / trgovačkih
društava / udruga / stručnjaka:

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva
Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Ministarstvo unutarnjih poslova – PU Zagrebačka
Sveučilište u Zagrebu
HCK – Komora Zagreb
Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Zagreb
Hrvatske ceste d.o.o.
Hrvatske vode
HŽ Putnički prijevoz d.o.o.
Zagrebački holding d.o.o.
Financijska agencija – FINA
Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za prostorno,
planiranje, urbanizam i pejzažnu arhitekturu
Analog / Platforma 9.81
Oikon d.o.o.
Pro Silva d.o.o.
Penezić i Rogina arhitekti d.o.o.
dr.sc. Feđa Vukić
dr.sc. Nikola Tvrtković, prof. biol.

Vanjska suradnja / savjetovanje u pripremi Osnovne analize:

Institut za međunarodne odnose – IMO:
dr. sc. Sanja Tišma
dr. sc. Sanja Maleković
dr. sc. Daniela Angelina Jelinčić
dr. sc. Jakša Puljiz
Mario Polić, dipl. oec.

Koncept i oblikovanje:
Zoran Đukić
Jan Pavlović

10	UVOD				
12	PROCES I METODOLOGIJA IZRADE				
22	OSNOVNA ANALIZA				
26	RESURSI				
28	1. GEOPROMETNI POLOŽAJ I ZEMLJOPISNA, PRIRODNA I KULTURNA OBILJEŽJA				
28	1.1. Položaj, osnovne prostorne karakteristike Grada Zagreba				
29	1.1.1. Integriranje hrvatskoga prostora				
29	1.1.2. Povezanost s europskim prostorom				
31	1.2. Osnovne geološke karakteristike te karakteristike tla, vegetacije i faune				
31	1.2.1. Geološke karakteristike i tlo				
32	1.2.2. Flora i fauna				
32	1.2.3. Karakteristike krajobraza				
33	1.2.4. Šume				
34	1.3. Klimatska obilježja				
35	1.4. Kulturna baština				
37	1.5. Identitet grada				
38	2. ZAŠTITA OKOLIŠA				
38	2.1. Praćenje stanja okoliša, informacijski sustav okoliša, planiranje zaštite okoliša				
39	2.2. Vode				
40	2.3. Zrak				
41	2.4. Odpad				
42	2.5. Buka				
42	2.6. Zaštićeni dijelovi prirode				
46	3. STANOVNIŠTVO I TRŽIŠTE RADA				
46	3.1. Broj stanovnika				
48	3.2. Dobna struktura				
49	3.3. Obrazovna struktura				
51	3.4. Zaposlenost i nezaposlenost				
53	3.5. Novija obilježja zagrebačkog tržišta rada				
58	FUNKCIJE				
60	4. ENERGETIKA I KLIMA				
60	4.1. Energetski sustavi				
60	4.1.1. Izvori i potrošnja energije				
61	4.1.2. Opskrba električnom energijom				
62	4.1.3. Opskrba toplinskom energijom				
62	4.1.4. Opskrba plinom				
62	4.1.5. Javna rasvjeta				
63	4.2. Obnovljivi izvori energije, ekološki prihvatljiva goriva i učinkovito gospodarenje energijom				
65	4.3. Klimatske promjene				
66	5. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA				
66	5.1. Vodno gospodarstvo				
66	5.1.1. Opskrba pitkom vodom				
66	5.1.2. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda				
67	5.2. Gradske tržnice				
68	5.3. Gradska groblja				
68	6. PROMETNA INFRASTRUKTURA				
68	6.1. Uvod				
69	6.2. Načinska raspodjela				
69	6.3. Zračni promet				
70	6.4. Javni promet				
72	6.5. Cestovni promet				
72	6.6. Promet u mirovanju				
74	7. GOSPODARSTVO				
74	7.1. Gospodarsko okruženje				
74	7.2. Osnovni gospodarski pokazatelji				
78	7.3. Strukturni pokazatelji gospodarstva				
80	7.4. Analiza poslovanja poduzetnika u razdoblju 2005. – 2009.				
81	7.5. Obrtništvo				
82	7.6. Ulaganja u fiksni kapital i strana ulaganja				
84	7.7. Poslovno okruženje u Gradu Zagrebu				
84	7.8. Konkurentnost				
84	7.9. Vanjskotrgovinska razmjena				
87	8. TURIZAM				
88	9. POLJOPRIVREDA				
88	9.1. Poljoprivredno zemljište				
91	9.2. Navodnjavanje i vodozaštitna područja				
92	9.3. Šumarstvo				
94	DRUŠTVO				
96	10. DRUŠTVENE DJELATNOSTI				
96	10.1. Obrazovanje				
96	10.1.1. Predškolske ustanove				
97	10.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje				
99	10.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje				
101	10.1.4. Visokoškolsko obrazovanje				
103	10.1.5. Znanost				
101	10.2. Zdravstvo i socijalna skrb				
101	10.2.1. Zdravstvo				
105	10.2.2. Socijalna skrb				
105	10.2.3. Prava iz sustava socijalne skrbi				
106	10.3. Kulturne djelatnosti				
108	10.4. Sportske djelatnosti				
109	10.4.1. Sport u sustavu odgoja i obrazovanja				
109	10.4.2. Sport osoba s invaliditetom				
111	11. PRAVA I PARTICIPACIJA GRAĐANA				
111	11.1. Ravnopravnost spolova				
111	11.2. Nacionalne manjine				
114	11.3. Civilno društvo				

Društvene promjene koje su se dogodile prije dva desetaka godina, prije svega uvođenje demokracije i prijelaz na slobodno tržišno gospodarstvo, nisu do sada bile praćene odgovarajućim integralnim pristupom u planiranju i upravljanju razvojem Grada. Približavanje Republike Hrvatske Europskoj Uniji, a posebice zaključivanje pretprijetnih pregovora, ukazali su na to da je krajnje vrijeme da Grad Zagreb dobije strateški plan izrađen po novoj metodologiji, temeljen na utvrđenim prednostima Grada i usmjeren iskorištavanju prilika.

Na nužnost pripreme i usvajanja temeljnoga strateškog i razvojnog dokumenta ukazala je Gradska skupština Grada Zagreba zaključkom od 30. ožujka 2006. (Sl. gl. 8/06), a budući je dokument nazvan – ZagrebPlan.

Reorganizacijom Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, u srpnju 2009., nadležnosti s područja postupaka prostornog uređenja, vođenja evidencije o postupcima izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja prenesene su na drugo upravno tijelo. Nadležnost Ureda preciznije je određena upravo u izradi strateških razvojnih dokumenata i praćenja njihove provedbe te u osiguravanju analitičke infrastrukture koja omogućuje strateško odlučivanje i infrastrukture za komunikaciju s javnošću.

Sredinom 2009. Ured se počeo pripremati za provedbu zahtjevnoga projekta – pripremu ZagrebPlana – ponajprije istraživanjem primjera i učenjem iz europske prakse. Istraživanje je pokazalo da se u nekim zemljama članicama EU-a pojam ‘strateško planiranje’ koristi isključivo za označavanje planiranja razvoja gospodarstva. Međutim, ukazalo je i na to da europske metropole, gotovo bez iznimke, nisu koristile isključivo gospodarski orijentirani pristup, već su u podjednako mjeri uvažavale socijalne i ekološke aspekte, prostorne odlike i lokalne identitete. To je i razumljivo – intenzitet korištenja prostora velikoga grada i njegove

aglomeracije iznimno je visok i u njemu sudjeluje velik broj dionika. Početno usmjerenje u pripremi izrade ZagrebPlana bilo je: sagledati vrijednosti, ali i konflikte, te preko ZagrebPlana nastojati umanjiti neke negativne posljedice društvenih promjena: interes individualnoga nad društvenim i prioritet kratkoročnog nad dugoročnim.

Drugo usmjerenje za provedbu projekta izrade ZagrebPlana bilo je: izraditi strateški plan koji je istodobno ambiciozan, ali i ostvariv, te koji vješto balansira između sna i realnosti. Najbolji programski dokument može se pretvoriti u praznu gestu ako je neprovediv i postavlja ciljeve nedostižne u razumnom roku. Posebna je pažnja usmjerena identifikaciji moguće ‘nulte aktivnosti’ – prvoga koraka koji vodi ostvarivanju cilja, koji je mjerljiv i treba ga provesti u najkraćem mogućem roku.

S obzirom na to da je obveza Grada Zagreba, a i drugih hrvatskih županija, tijekom priprema razvojnih strategija poštivati programska razdoblja EU-a, ZagrebPlan je, zapravo, razvojna strategija koja za željenu viziju i dugoročno postavljene ciljeve i prioritete detektira mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti do kraja 2013. Upravo ovako ‘kratkoročno’ opisane aktivnosti u sadržajima pojedinih mjera predstavljaju prvi korak prema ostvarivanju strategijom određenih ciljeva, a o sljedećim ćemo koracima zajednički odlučivati tijekom izrade razvojne strategije za programsko razdoblje 2014. – 2020. ZagrebPlan računa s mobilizacijom svih potencijala društva radi zajedničkog doprinosa vrijednostima i ciljevima EU. Posebice je usmjeren na mlade, osobito kroz mjere unapređivanja obrazovanja, zapošljavanja i kvalitete življenja te računa s proaktivnim odnosom mladih u svim procesima njegova provođenja.

PROCES I METODOLOGIJA IZRADE

Izradu Razvojne strategije Grada Zagreba do kraja 2013. godine (ZagrebPlan) vodio je Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada. U pripremi pojedinih dijelova strategije sudjelovale su ekspertne radne grupe sastavljene od predstavnika drugih gradskih upravnih tijela, trgovačkih društava u vlasništvu Grada i institucija značajnih za provedbu politika regionalnog razvoja u Gradu Zagrebu, te cijenjeni stručnjaci iz pojedinih područja. Savjetničku podršku pružili su članove posebne Radne skupine sastavljene od predstavnika svih upravnih tijela Grada Zagreba te IMO – Institut za međunarodne odnose. S Partnerskim vijećem Grada Zagreba provedeno je usuglašavanje o pojedinim dijelovima i konačnom prijedlogu strategije. Svoj doprinos pripremi razvojne strategije i usuglašavanju razvojnih ciljeva dala je Gradska skupština Grada Zagreba, inicirajući niz tematskih sjednica o sustavu prostornog uređenja, o aktualnom gospodarskom trenutku i razvojnim potencijalima Grada Zagreba, o razvojnim planovima Sveučilišta u Zagrebu, o prijedlozima za unapređivanje prometnog sustava te o strategiji razvoja poduzetništva. Svrha je izrade ZagrebPlana – Razvojne strategije Grada Zagreba pridonijeti uspješnom i učinkovitom upravljanju razvojem, kao i doprinjeti pripremi tijela gradske uprave i ostalih nositelja razvoja za bolje korištenje pretpristupnih fondova Europske unije te fondova koji će biti dostupni po ulasku Republike Hrvatske u Europsku uniju.

ZagrebPlan – Razvojna strategija Grada Zagreba do kraja 2013. godine izrađen je u skladu sa smjernicama politike regionalnog razvoja Republike Hrvatske, dugoročno usmjerene prema poticanju skladnog i uravnoteženog razvoja, uz zaštitu i očuvanje prirodnog okoliša i raznolikosti kulturnog bogatstva.

Zakonski okvir i temeljne smjernice za izradu ZagrebPlana – RSGZ do kraja 2013. određeni su Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine br. 153/09), Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (Narodne novine br. 63/10), Pravilnikom o Upisniku upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, agencija i drugih pravnih osoba osnovanih s ciljem učinkovite koordinacije

i poticanja regionalnog razvoja (Narodne novine br. 53/10), te Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske. Ciljevi, prioriteti i mjere ZagrebPlana – RSGZ do kraja 2013. usklađeni su s prioritetima razvoja statističke regije Sjeverozapadna Hrvatska, kojoj Grad Zagreb pripada zajedno sa Zagrebačkom, Međimurskom, Varaždinskom, Krapinsko-zagorskom i Koprivničko-križevačkom županijom.

ZagrebPlan – Razvojna strategija Grada Zagreba do kraja 2013. sastoji se od:

- /// osnovne analize s ocjenom stanja i utvrđenim razvojnim problemima i potrebama,
- /// SWOT-analize s utvrđenim snagama, slabostima, prilikama i prijetnjama,
- /// vizije razvoja Grada Zagreba,
- /// strateških ciljeva, prioriteta i mjera za provedbu,
- /// financijskog okvira,
- /// okvira za provedbu strategije,
- /// akcijskog plana,
- /// komunikacijske strategije,
- /// te dodataka.

OCJENA STANJA RAZVOJA: OSNOVNA ANALIZA, SWOT – ANALIZA

Osnovna analiza sadrži pregled i ocjenu stanja, utvrđene probleme i potrebe grupirane u slijedeća područja:

A. RESURSI

(Prirodna, populacijska i simbolička osnova Grada):

- /// Geoprometni položaj, zemljopisna, prirodna i kulturna obilježja
- /// Zaštita okoliša
- /// Stanovništvo i tržište rada

B. FUNKCIJE

(Energetska, infrastrukturna, prometna i gospodarska osnova Grada):

- /// Energetika i klima
- /// Komunalna infrastruktura
- /// Prometna infrastruktura

STRATEŠKI CILJ	RAZVOJNI PRIORITET
C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO	C1.P1 RAZVOJ POTICAJNOG PODUZETNIČKOG OKRUŽENJA
	C1.P2 RAZVOJ GOSPODARSTVA TEMELJENOG NA ZNANJU, INOVACIJAMA I KVALITETI PONUDE ROBA I USLUGA
C2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA	C2.P1 ZAGREB – GRAD ZNANJA I SVEUČILIŠNI GRAD
	C2.P2 RAZVOJ I UNAPREĐIVANJE TRŽIŠTA RADA
C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE OKOLIŠA
	C3.P2 ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM, POVEĆANJE UDJELA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA I SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA
C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA	C4.P1 ODRŽIVO KORIŠTENJE CJELOKUPNOG PROSTORA GRADA
	C4.P2 UNAPREĐIVANJE NASELJENIH DIJELOVA GRADA
	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA
	C4.P4 UNAPREĐIVANJE REGIONALNE PROMETNE POVEZANOSTI
C5. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVLJENJA	C5.P1 UNAPREĐIVANJE KVALITETE STANOVANJA
	C5.P2 SOCIJALNA INTEGRACIJA LOKALNIH ZAJEDNICA, SIGURNOST I KVALITETNO SLOBODNO VRIJEME
	C5.P3 POBOLJŠAVANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE
C6. UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM	C6.P1 RAZVOJ PARTNERSTVA S GRAĐANIMA I DIONICIMA RAZVOJA
	C6.P2 UNAPREĐENJE ZNANJA I VJEŠTINA ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM
	C6.P3 UČINKOVITO UPRAVLJANJE GRADSKIM PROSTOROM I GRADSKOM IMOVINOM
	C6.P4 POBOLJŠANJE RADA GRADSKE UPRAVE, INSTITUCIJA I JAVNIH PODUZEĆA
	C6.P5 JAČANJE MEĐUŽUPANIJSKE SURADNJE, TE MEĐUNARODNE POVEZANOSTI I PREPOZNATLJIVOSTI GRADA

- /// Gospodarstvo
- /// Turizam
- /// Poljoprivreda

C. DRUŠTVO

(Preduvjeti osobnog napretka i kvalitete življenja u Gradu Zagrebu, prava i participacija građana):

- /// Društvene djelatnosti
- /// Prava i participacija građana

D. UPRAVLJANJE

(Planska i organizacijska osnova Grada):

- /// Institucionalni okvir za upravljanje razvojem
- /// Planiranje prostornog razvoja Grada
- /// Sigurnosni pokazatelji u Gradu Zagrebu
- /// Financijski izvori za razvojne projekte i za funkcioniranje Grada
- /// Strateški razvojni planovi, programi i projekti

Na temelju Osnovne analize i provedene radionice za izradu SWOT-analize, utvrđene su snage, slabosti, prilike i prijetnje u navedenim područjima.

STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA:

VIZIJA, STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Polazeći od Osnovne analize i SWOT-analize, a sintetizirajući rezultate radionice kojoj je cilj bio utvrđivanje vizije razvoja Grada Zagreba sa strateškim ciljevima, određena je vizija Grada Zagreba:

Grad Zagreb – Urbani inkubator održivih koncepata, poduzetništva i novih vrijednosti

Vizija Grada Zagreba proizašla je iz potrebe sveobuhvatnog sagledavanja razvoja Grada, u kojem se pojedini koncepti međusobno potiču i nadopunjuju, te se ostvaruje pomicanjem granica u svim, za Grad značajnim područjima rada i djelovanja, primjenom poduzetničkog pristupa – pristupa koji se ne zadovoljava s postojećim, koji u kreativnom procesu traži nove ideje i teži stvaranju novih vrijednosti.

Vizija se također ostvaruje sinergijskim djelovanjem na ostvarivanju šest zacrtanih strateških ciljeva razvoja:

- c1. Konkurentno gospodarstvo
- c2. Razvoj ljudskih potencijala
- c3. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima i energijom
- c4. Unapređivanje prostornih kvaliteta i funkcija Grada
- c5. Unapređivanje kvalitete življenja
- c6. Unapređivanje sustava upravljanja razvojem

Ostvarenje vizije i ispunjenje strateških ciljeva planira se strateškim usmjeravanjem aktivnosti u skladu s razvojnim prioritetima – ukupno je određeno 16 razvojnih prioriteta.

Ostvarivanje utvrđenih prioriteta postiže se provedbom mjera s popisom konkretnih planiranih aktivnosti. Za svaku su mjeru, osim planiranih aktivnosti, utvrđeni: svrha i cilj, očekivani rezultat i razvojni učinak, odgovorni nositelj i drugi značajni suradnici, korisnici, pokazatelji uspješnosti provedbe, izvori za financiranje s okvirnim sredstvima i razdoblje provedbe mjere.

PROVEDBA STRATEGIJE:

FINANCIJSKI I INSTITUCIONALNI OKVIR, PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE, AKCIJSKI PLAN I KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA

Financijski okvir za provedbu Razvojne strategije Grada Zagreba do kraja 2013. utvrđen je kao okvirni i orijentacijski plan financiranja provedbe mjera, odnosno aktivnosti i projekata koji su njima predviđeni. Okvirni financijski plan izrađen je na temelju podataka iz proračuna Grada Zagreba te procjene mogućnosti privlačenja sredstava iz državnog proračuna i fondova nacionalne razine, odnosno na temelju procjene mogućnosti privlačenja sredstava iz pretprihvatljivih fondova Europske unije i drugih međunarodnih izvora, kao i iz ostalih izvora financiranja (privatni sektor, te u značajno manjoj mjeri nevladine organizacije i drugi lokalni izvori).

Cilj je razvojne strategije ukloniti zapreke i stvoriti što kvalitetnije okruženje za djelovanje privatnog sektora i afirmaciju poduzetničkih inicijativa kojima se ostvaruje razvoj zagrebačkog gospodarstva i novo zapošljavanje, ali i unapređivanje prostornih odlika Grada te svih gradskih funkcija. Očekuje se stvaranje platforme za sudjelovanje privatnog sektora i u tradicionalno 'javnim' funkcijama: obrazovanju, kulturi, sportu, zdravstvu i socijalnoj skrbi, te u razvoju prometno-komunalnih sustava.

Provedbeni dio strategije sadrži institucionalni okvir s kratkim popisom svih uključenih dionika i opisom njihovih uloga i zadaća vezano uz izradu, donošenje, provedbu i praćenje provedbe razvojne strategije, te okvir za praćenje provedbe i izvještavanje.

Akcijski plan služi za operacionalizaciju i provedbu razvojne strategije, sadrži pregled razvojnih projekata planiranih u sklopu provedbe pojedinih mjera i upotpunjavati će se i razvijati daljnjim razvojem sustava pripreme županijskih razvojnih projekata i vođenjem središnje baze razvojnih projekata. Akcijskim se planom posebno upozorava na nužnost pripreme projektno-tehničke dokumentacije i provedbe ostalih predinvesticijskih aktivnosti za mjerama određene razvojne projekte grada, koja je i nužan preduvjet za korištenje sredstava iz fondova EU. Predlaže se osnivanje posebnog fonda za pripremu projektne dokumentacije, kao i fonda za

sufinanciranje odobrenih projekata.

Ciljevi komunikacijske strategije jesu: omogućiti učinkovitu komunikaciju potrebnu za izradu i provedbu razvojne strategije, podići svijest u javnosti o značaju razvojne strategije za razvoj Grada Zagreba, informirati javnost o mogućim izvorima financiranja te, nadalje, osigurati dvosmjernu komunikaciju između uprave, poduzetnika, civilnog društva i javnosti.

PROCES IZRADE

LIPANJ 2009.

Početak rada na izradi ZagrebPlana javno je najavljen 17. lipnja 2009. predavanjem u Društvu arhitekata Zagreba koje su, uz predstavnice Gradskog ureda za strateško planiranje i razvoj Grada, održale i predstavnice Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva. Na predavanju je prikazan očekivani plan rada usklađen s našim tadašnjim spoznajama o metodologiji izrade razvojnih strategija, posebice strategija kojima se planira razvoj velikih gradova - europskih metropola, što je također nezaobilazna uloga Grada Zagreba.

SRPANJ – LISTOPAD 2009.

17. srpnja 2009. upućena je prethodna obavijest svim gradskim upravnim tijelima o početku rada na razvojnoj strategiji, uz molbu da se odredi kontakt-osoba za ostvarivanje međusektorske suradnje na ovom zajedničkom projektu, a, 22. listopada 2009., plan rada je prezentiran predstavnicima Gradske uprave.

STUDENI – PROSINAC 2009.

Istodobno sa zahtjevima svim upravnim tijelima, trgovačkim društvima u vlasništvu Grada, te drugim javnim institucijama za dostavu podataka na temelju kojih se mogu precizno utvrditi razvojni problemi i potrebe u okvirima njihovih nadležnosti, nastavljeno je s proučavanjem dobre prakse strateškog planiranja europskih metropola usporedivih sa Zagrebom po broju stanovnika i veličini ili po sličnom povijesno-društveno-političkom naslijeđu, pa smo naša saznanja odlučili prezentirati stručnoj javnosti. Stoga je, u suradnji s Društvom arhitekata

Zagreba, u studenom i prosincu 2009., održano predavanje o razvojnim strategijama europskih glavnih gradova (Copenhagen, Prag, Ljubljana), a veliki stručni doprinos i inspiraciju dao je prof. dr. sc. Tihomir Jukić sa suradnicama Marinom Smokvinom i Mojcom Smode, s Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji su pokazali kako svoj razvoj planiraju 'veliki': Pariz, London i Tokio.

18. OŽUJAK 2010.

O ZagrebPlanu, metodologiji njegove izrade i iznimno značajnim temama za promišljanje razvoja, Gradski ured za strateško planiranje i razvoj Grada govorio je i na tematskoj sjednici Gradske skupštine Grada Zagreba o prostornom planiranju Grada, održanoj 18. ožujka 2010., te dobio strateške inpute gradskih zastupnika iskazane u zaključcima sjednice.

TRAVANJ 2010.

U travnju 2010. usvojen je Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/2010), koji je korigirao neke dijelove ranije zamišljenog sadržaja strategije i plana rada na njoj, ali je istodobno potvrdio temeljne, koncepcijske odrednice rada.

26. TRAVANJ 2010.

O razvoju Grada i pripremi ZagrebPlana raspravljalo se i na sjednici Gospodarsko-socijalnog vijeća Grada Zagreba 26. travnja 2010., tema koje je bila racionalno gospodarenje gradskim prostorom i stvaranje planskih preduvjeta za gospodarski rast. Vijeće je, nakon stručne elaboracije koju su pripremili Gradski ured za strateško planiranje i razvoj Grada i druga pozvana tijela Gradske uprave i institucija, dalo preporuke za planiranje razvoja.

RUJAN 2009.

U sklopu Jesenskoga zagrebačkog velesajma 2010. predstavljen je projekt ZagrebPlana posjetitelji manifestacije (građani Grada Zagreba i gosti) anketirani su u anketi pod zajedničkim nazivom 'Kakav Zagreb želite?'

30. RUJAN 2010.

Za tematsku sjednicu Odbora za gospodarski razvoj i Odbora za financije Gradske skupštine Grada Zagreba, održanu 30. rujna 2010., Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada pripremio je studije 'Makroekonomski razvoj i financijski rezultati poslovanja poduzetnika Grada Zagreba 2005.–2009.' i 'Prostorno-planski aspekti zagrebačkog gospodarstva', nastale kao separatna istraživanja za potrebe pripreme ZagrebPlana. Tematska je sjednica bila odlična prilika za razmjenu znanja i iskustava s gradskim zastupnicima, stručnjacima Sveučilišta u Zagrebu, Razvojnom agencijom Zagreb, Gradskim uredom za gospodarstvo, rad i poduzetništvo i Gradskim uredom za financije, te s drugim uglednim stručnjacima koji su bili pozvani na sjednicu.

LISTOPAD – PROSINAC 2010.

Na zahtjev Odbora za prostorno uređenje Gradske skupštine Ured je, u suradnji s Rektoratom Sveučilišta, 20. listopada 2010., organizirao prezentaciju Studije razvoja Sveučilišta u Zagrebu te sudjelovao u raspravi o toj nezaobilaznoj poluzi razvoja Grada. 10. prosinca 2010. se, na zahtjev istoga odbora, u Gradskoj skuštini raspravljalo o prijedlozima za unapređenje prometnoga sustava (Prostorno-prometna studija cestovno-željezničkog prometnog sustava šireg područja Grada Zagreba, studija tunela kroz Medvednicu i sjeverne tangente).

26. STUDENI 2010.

Dotadašnja suradnja s drugim upravnim tijelima Grada Zagreba na stručnoj je razini dobila institucionalnu podršku osnivanjem i imenovanjem posebne Radne skupine za izradu ZagrebPlana – Razvojne strategije Grada Zagreba, 26. studenoga 2010., predsjednik koje je gradonačelnik Milan Bandić, a članovi su pročelnici svih gradskih ureda, zavoda i službi. Osnovna je zadaća radne skupine bila osigurati punu sinergiju Gradske uprave u radu na ZagrebPlanu i osiguravanje najkompetentnijih stručnjaka za rad na pojedinim područjima.

STUDENI 2010.

Godina 2010. protekla je i u prikupljanju podataka gradskih upravnih tijela, Zagrebačkog holdinga, drugih institucija i tvrtki (FINA, HŽ, HC...), u utvrđivanju razvojnih problema i potreba, te u izradi niza tematskih studija o identitetu grada, prostornim i demografskim tendencijama, stanovanju, gradskim projektima, krajobrazu Grada Zagreba, mogućnostima revitalizacije Donjega Grada, te o komunalnoj djelatnosti koja u velikoj mjeri utječe na način života i percepciju posjetitelja – tradiciji opskrbe domaćim proizvodima na gradskim tržnicama. Sva je analitika objedinjena u prednacrtu Osnovne analize – ocjene stanja koji je dovršen u studenome 2010..

26. STUDENOGA 2010. Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada imenovan je regionalnim koordinatorom i upisan u Upisnik upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao tijelo odgovorno za poslove poticanja i koordinacije regionalnog razvoja Grada Zagreba.

PROSINAC 2010.

U Tribini Grada Zagreba održana je 6. prosinca 2010. radionica za izradu SWOT-analize s predstavnicima gradskih upravnih tijela i značajnih institucija. Otvorio ju je gradonačelnik Milan Bandić, a svim sudionicima podijeljeni su radni materijali Osnovne analize – ocjene stanja, uz poziv da se dostave završne dopune i korekcije. Na temelju rezultata radionice sastavljen je Nacrt SWOT-analize.

VELJAČA 2011.

2. veljače 2011. održana je radionica za na kojoj su predstavnici gradskih upravnih tijela i značajnih institucija raspravljali o viziji razvoja Grada Zagreba, strateškim ciljevima i prioritetima razvoja.

OŽUJAK – SVIBANJ 2011.

U suradnji s Društvom arhitekata Zagreba, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada organizirao je ciklus javnih razgovora o aktualnim temama urbanističkog planiranja, identitetu Grada i ulozi kreativnih industrija u stvaranju gradskog 'branda'. Predstavljen je dio opsežne analize i ocjene aktualnog stanja pripremljene u

sklopu izrade ZagrebPlana, nastale tijekom 2010.. Posebna je pažnja posvećena prostornom razvoju Grada, s fokusom na nekoliko tema koje su, zbog čestoga isticanja u stručnim krugovima i javnosti, ocijenjene presudnima za kvalitetu života i identitet Grada. Niz priznatih institucija i stručnjaka predstavio je tematske studije o krajobrazu, stanovanju, gradskim projektima, o tematsko-problemskoj cjelini Donjega grada, ali i o prostornim i demografskim razvojnim tendencijama, identitetu i kulturnom proizvodu Grada: prof. dr. sc. Tihomir Jukić, dr. sc. Daniela Angelina Jelinčić, dr. sc. Feđa Vukić, mr. sc. Biserka Bilušić Dumbović, mr. sc. Vesna Koščak Miočić-Stošić, dr. sc. Vladimir Kušan, sa suradnicima, te udruge Platforma 9.81 / Analog. Cilj ciklusa nije bio samo prezentacija izrađenih studija koje precizno utvrđuju aktualno stanje, nego stručni dijalog o predloženim temama kako bi se dobili odgovori na pitanja: Je li se dosadašnja praksa pokazala uspješnom? Koje je zaštitne mehanizme i smjernice potrebno ugraditi u novu generaciju planova? Koji bi model rješenja bio najprihvatljiviji?

SRPANJ 2011.

U sklopu tematske sjednice Odbora za gospodarski razvoj Gradske skupštine Grada Zagreba, održane 4. srpnja 2011., predstavljen je Prijedlog strategije razvoja poduzetništva Grada Zagreba do 2020., što ga je izradila Razvojna agencija Zagreb – TPZ. Temeljne postavke strategije: poduzetništvo koje raste, razvija se, zapošljava i izvozi; poduzetništvo temeljeno na znanju, konkurentno na svjetskom tržištu; promjena uvožno orijentiranog gospodarstva u gospodarstvo koje izvozi; unapređivanje veza znanosti i poduzetništva; te Zagreb kao motor razvoja hrvatskog društva i gospodarstva bile su još jedna prigoda za bolje definiranje strateških prioriteta u sklopu ZagrebPlana i poticaj za provjeru je li 'poduzetnički pristup' – pristup usmjeren stvaranju nove vrijednosti – dovoljno zastupljen u svim područjima koje pokriva ZagrebPlan.

SUDJELOVANJE PARTNERSKOG VIJEĆA GRADA ZAGREBA

Partnersko vijeće Grada Zagreba osnovano je i imenovano 20. srpnja 2011. Za članove Partnerskog vijeća imenovani su predstavnici značajnih institucija i istaknuti stručnjaci u područjima svoga djelovanja:

- /// prof. dr. sc. Bojan Baletić, prorektor Sveučilišta u Zagrebu, za prostorni razvoj i međuinstitucijsku suradnju
- /// prof. dr. sc. Gojko Bežovan, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- /// Vlado Crkvenac, predsjednik Udruženja obrtnika Zagreba
- /// Ivo Čović, predsjednik uprave Zagrebačkog holdinga d.o.o.
- /// mr. med. sc. Mirjana Dobranović, predsjednica Udruge za promicanje istih mogućnosti
- /// Vladimir Ferdelji, direktor Elektro-Kontakt d.d.
- /// dr. sc. Zlatan Fröhlich, predsjednik Gospodarskog vijeća Hrvatske gospodarske komore – Komore Zagreb
- /// Vinko Ivić, ravnatelj Muzeja grada Zagreba
- /// Višnja Jelić-Mück, Predsjednica ODRAZ-a i Hrvatske mreže za ruralni razvoj
- /// prof. dr. sc. Tihomir Jukić, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- /// prof. dr. sc. Antoinette Kaić-Rak, voditeljica Ureda Svjetske zdravstvene organizacije u Hrvatskoj
- /// Ivan Katalenić, sindikalni povjerenik Podružnice Sindikata Gradske uprave Grada Zagreba
- /// prof. dr. sc. Melita Kovačević, prorektorica Sveučilišta u Zagrebu, za istraživanje i tehnologiju
- /// dr. sc. Vladimir Kušan, predstojnik Zavoda za prirodne resurse u Institutu za primijenjenu ekologiju – OIKON
- /// Anđelko Leko, predsjednik uprave HUP – Zagreb d.o.o.
- /// univ. spec. Mirjana Matešić, ravnateljica Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj
- /// Vesna Matijašević, pročelnica Područne službe Zagreb Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

- /// Ivan Obad, predsjednik Obrtničke komore Zagreb
- /// Tomislav Paškvalin, direktor Centra za istraživanje i razvoj športa,
- /// Ivan Šikić, član Vijeća Gradske četvrti Peščenica – Žitnjak
- /// dr. sc. Amelia Tomašević, direktorica Turističke zajednice Grada Zagreba
- /// Nives Farkaš-Topolnik, ravnateljica JU Park prirode Medvednica
- /// prof. dr. sc. Mladen Vedriš, ekonomski stručnjak i profesor na Katedri za ekonomske znanosti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Za predsjednika Partnerskog vijeća Grada Zagreba izabran je prof.dr.sc. Mladen Vedriš.

Partnersko vijeće osigurava konsenzus među relevantnim dionicima u procesu utvrđivanja i ostvarivanja zajedničke vizije razvoja Grada Zagreba. Zadaća je Partnerskog vijeća da aktivno djeluje u svim fazama izrade i provedbe ZagrebPlana. Intenzivne konzultacije s Partnerskim vijećem provedene su u rujnu i listopadu 2011. godine. Partnersko vijeće je razmotrilo dijelove ZagrebPlana – RSGZ do kraja 2013. godine te je svoje sudjelovanje naglasilo kao početak suradnje: vijeće će aktivno sudjelovati u praćenju provedbe strategije, u pripremama za izradu i u samoj izradi razvojne strategije 2014. – 2020. Zapisnike sjednica Partnerskog vijeća moguće je pročitati u dodacima ove razvojne strategije.

PRETHODNO VREDNOVANJE

ZagrebPlan – Razvojna strategija Grada Zagreba do kraja 2013., prethodnim je vrednovanjem ocijenjena na temelju kriterija opravdanosti, relevantnosti, konzistentnosti i koherentnosti.

Prethodno vrednovanje provela je tvrtka ‘Razbor’ – konzultantska tvrtka iz Zagreba koja pruža usluge savjetovanja o regionalnom i lokalnom razvoju te fondovima Europske unije, a u nastavku je sažetak završnog izvješća:

‘Vanjsko vrednovanje Razvojnog plana Grada Zagreba odvijalo se u periodu od 7 mjeseci. Glavni nalaz vanjskog vrednovanja je da je Razvojna

strategija Grada Zagreba pozitivno vrednovana, uz preporuke za daljnje poboljšanje tijekom provedbe, te u planiranju narednog strateškog perioda 2014-2020. U procesu vrednovanja poštovani su principi neovisnosti, interaktivnosti i objektivnosti. Ključni nedostatak je produženo razdoblje izrade, koje je donekle utjecalo na kvalitetu same ŽRS skraćivanjem razdoblja za provedbu, a koje se može dijelom opravdavati kompleksnošću društveno-gospodarskih trendova i različitih aspekata urbanog razvoja, odnosno činjenicom da se ova vrsta dokumenta po prvi puta izrađuje u Gradu Zagrebu. S obzirom na sam Razvojni plan, socio-ekonomska analiza obuhvaća zaključke koji su relevantni i opravdani, te pružaju bazičnu podlogu za razvoj strategije. Tim za izradu strategije okupio je impresivan broj ljudi koji su sudjelovali u izradi analize, a koji su svaki za svoj sektor jasno pokazali da dobro poznaju situaciju u Gradu Zagrebu. Poveznice između socio-ekonomske analize i SWOT analize su vidljive i jasne, iako su izjave mogle biti konkretnije. Strateški ciljevi u najširem smislu odgovaraju potrebama i problemima prepoznatima u analizama. Prioriteti su dobro prepoznati i opravdani glavnim nalazima analize te je gotovo za svaku mjeru moguće pronaći odgovarajuću natuknicu u SWOT analizi. Nedostatak strateškoga dijela je nepostojanje indikatora na razini strateških ciljeva i prioriteta, pa je tako teško procijeniti kako će se mjeriti njihovo ostvarenje i u kojoj će mjeri doprinijeti rješavanju problema prepoznatih u analizi. Definirani su indikatori na razini mjera, doduše bez bazne i očekivane vrijednosti, koji mogu vrlo dobro poslužiti u praćenju utjecaja, ali nisu dovoljni. Tim za izradu obavezao se da će s vremenom, u daljnjim procedurama strateškog planiranja, uvesti nove indikatore na nivou ciljeva i prioriteta kako bi pratili učinak. Iz navedenih razloga procjena utjecaja može se zadržati samo na generalnoj ocjeni relevantnosti i konzistentnosti intervencije na temelju kojih se može očekivati da će Strategija izazvati pozitivne pomake u sektorima i područjima u kojima želi djelovati.

U poglavljima koja se odnose na provedbu Strategije vidljivo je da tim koji je radio na njoj, kao i Partnerstvo, dobro upoznato s procesima provedbe, ali i institucionalnim okvirom. Akcijski plan nema posebno izražen vremenski okvir po pojedinačnim

aktivnostima, jer bi se čitav plan se trebao provesti na način da se započne odmah, a završi sa svim definiranim aktivnostima krajem 2013. Osnovni je nalaz da je Akcijski plan u potpunosti jasan u pogledu liste projekata predviđenih za financiranje te da su u planu u dovoljnoj mjeri predviđene aktivnosti i podjela nadležnosti potrebnih za provedbu svih mjera i prioriteta. Preporuka je da se Akcijski plan u budućnosti dopuni tako da obuhvati sve aktivnosti potrebne za provedbu strategije, od onih upravljačkih i koordinacijskih, preko onih koje podrazumijevaju pripremu programa dodjele sredstava krajnjim korisnicima koji nisu nositelji strategije (udrugama, pojedincima, poduzetnicima i sl.), analitičke zahvate i studije, oblike tehničke pomoći i druge i modalitete provedbe strategije, pa do investicijskih projekata.

Proces konzultacija zamišljen je na principima interaktivnosti i uključenosti. Članovi partnerstva su dobro identificirani i zastupaju sve relevantne skupine dionika. Kako bi nadopunili proces konzultacija, tim za izradu strategije je na prijedlog evaluatora, u komunikacijsku strategiju uvrstio obvezu organiziranja sučeljavanja stavova različitih dionika razvoja Grada u cilju razmjene stavova - problemski okrugli stolovi, tribine, diskusije, posebice s udrugama civilnog društva koje se zalažu za održiv urbani razvoj i očuvanje okoliša, koja bi trebala osigurati sudjelovanje upravo tih sudionika u daljnjem konzultacijskom procesu.

Kako je i vidljivo iz dodatka priloženog uz izrađenu strategiju, Grad Zagreb je jasno elaborirao usklađenost strategije na nekoliko nivoa. Vrlo elaborativan i detaljan prikaz ove usklađenosti u priloženoj tablici pokazuje dobro poznavanje područja razvoja, ali i planova u pojedinačnim politikama i dokumentima. Evaluatorski tim je ocijenio ovaj opis usklađenosti kao izrazito kvalitetan. Jedini nedostatak je u tome da Grad Zagreb nije imao ROP 2007–2011 pa nije bilo mogućnosti procijeniti usklađenost s razvojnim dokumentima koji su bili provođeni u prethodnom razdoblju.’

OCJENA MINISTARSTVA REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EU

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU svojom je ocjenom potvrdilo da je ZagrebPlan, Razvojna strategija Grada Zagreba, Strateška razvojna usmjerenja do 2013., u potpunosti usklađen sa Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske 2011. – 2013.

[Gradska skupština Grada Zagreba razmotrila je Prijedlog i donijela ZagrebPlan, Razvojnu strategiju Grada Zagreba, Strateška razvojna usmjerenja do 2013., na 36. sjednici održanoj 26. travnja 2012.](#)

OSNOVNA

Ocjena stanja

ANALIZA

Osnovna analiza je sastavni i obvezni dio razvojne strategije prema Pravilniku o metodologiji za izradu županijske strategije Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva Republike Hrvatske. Materijal sadrži ocjene i stavove o ključnim razvojnim problemima i potrebama Grada Zagreba.

Tijekom izrade osnovne analize, a u skladu s metodologijom koju propisuje Pravilnik, fokus je stavljen na odabir i prikaz samo onih podataka i činjenica koje na najbolji način oslikavaju obilježja pojedinih sektora i njihovu važnost za razvoj Grada Zagreba. Širi opisi, povijesni prikazi i niz razrađenih detalja u pojedinim razvojnim područjima sadržani su u posebnim sektorskim i granskim studijama, specijalističkim analizama i podlogama što su pripremljene u Gradskom uredu za strategijsko planiranje, u suradničkim gradskim upravnim tijelima, institucijama, tvrtkama, udrugama i u onima koje su izradili istaknuti stručnjaci, a posebno se navode:

- /// studija 'Klasifikacija i valorizacija šumskih krajobraza na području Grada Zagreba', 2010., OIKON d.o.o.;
- /// studija 'Klasifikacija i vrednovanje poljoprivrednih i ruralnih krajobraza na području Grada Zagreba', 2010., Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu;
- /// studija 'Vrednovanje i tipologija kulturnih krajobraza na području Grada Zagreba', 2010., Pro Silva d.o.o.;
- /// studija 'Topografija identiteta Grada Zagreba – simbolički potencijali Grada kao alati strategijskog komuniciranja urbanih posebnosti', 2010., dr. sc. Feđa Vukić;
- /// studija 'Kvalitetno stanovanje u urbanom centru Hrvatske', 2010., Analog/Platforma 9,81;
- /// studija 'Zagreb – prostorno-demografske

promjene – stanje, procesi, tendencije', 2010., Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za prostorno, planiranje, urbanizam i pejzažnu arhitekturu;

- /// studija 'Studija prostora i sadržaja zagrebačkih tržnica', 2010., Penezić i Rogina arhitekti d.o.o.;
- /// studija 'Makroekonomski pokazatelji i financijski rezultati poslovanja poduzetnika Grada Zagreba 2005. – 2009.', 2010., Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada;
- /// studija 'Gradski projekti', 2010., Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za prostorno, planiranje, urbanizam i pejzažnu arhitekturu;
- /// studija 'Analiza stambenih naselja', 2010., Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za prostorno, planiranje, urbanizam i pejzažnu arhitekturu.

U pripremi Osnovne analize korišteni su i vrijedni podaci i rezultati istraživanja iz stručnih podloga, znanstvenih radova i usvojenih dokumenata koji nisu rađeni kao tematska istraživanja u sklopu izrade ZagrebPlana:

- /// Bežovan, G. (2004.) Procjena standarda stanovanja u Zagrebu kao razvojnog resursa, Pregledni znanstveni članak, UDK 365.4, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu;
- /// 'Socijalna slika grada Zagreba 2008.', Udruga za inicijativu u socijalnoj politici, Socijalno vijeće Grada;
- /// 'Prijedlog Programa zaštite okoliša Grada Zagreba 2010. – 2014.', OIKON d.o.o., Institut za primijenjenu ekologiju, 2010., za naručitelja: Gradski ured za energetska učinkovitost, zaštitu okoliša i održivi razvoj;
- /// Akcijski plan održivog razvitka Grada Zagreba

(SEAP), Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske, 2010., za naručitelja: Gradski ured za energetska učinkovitost, zaštitu okoliša i održivi razvoj (prihvaćen Zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba od 20. travnja 2010.);

- /// Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Grada Zagreba 2010. – 2012., (ZUKE) 2010., Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske i Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj (prihvaćen Zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba od 14. srpnja 2010.);
- /// Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Gradu Zagrebu 2009. – 2012., 2009. ECOINA (prihvaćen Zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba 26. veljače 2009.);
- /// Program mjerenja razine onečišćenosti zraka na području Grada Zagreba (prihvaćen Zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba 26. veljače 2009.).

Ključni dio analize su ocjene i stavovi o tome kakvo je stanje razvoja pojedinog područja ili sektora te kakvo značenje ono ima za razvoj Grada Zagreba. Ocjene su promišljene i sagledane prvenstveno s aspekta budućeg razvoja Grada Zagreba, a ne samo kao vrednovanje prošlosti.

Na kraju analize za svako područje ili sektor sažeto su iskazani ključni razvojni problemi i razvojne potrebe. Problemi su izravno povezani s ocjenama razvoja, a na temelju podataka i činjenica detaljno razrađenih u sektorskim i granskim studijama te specijalističkim analizama.

Osnovna analiza služi kao podloga za daljnje faze izrade Strategije razvoja Grada Zagreba, za utvrđivanje razvojne vizije, razvojnih ciljeva, prioriteta, a onda i mjer koje su okvir za pripremu i provedbu konkretnih razvojnih projekata.

Sljedeći korak u izradi Strategije je SWOT-analiza

kojom se ponovno propituje relevantnost i konzistentnost osnovne analize za utvrđivanje strateških ciljeva, prioriteta i mjera, te spremnost za javnu raspravu kroz partnerstvo.

RESURSI

Prirodna, populacijska i simbolička osnova Grada

1. GEOPROMETNI POLOŽAJ I ZEMLJOPISNA, PRIRODNA I KULTURNA OBIJEŽJA
2. ZAŠTITA OKOLIŠA
3. STANOVNIŠTVO I TRŽIŠTE RADA

1. Geoprometni položaj i zemljopisna, prirodna i kulturna obilježja

1.1. Položaj, osnovne prostorne karakteristike Grada Zagreba

POLOŽAJ

Grad Zagreb, površine 641,35 km² čini 1,13% površine Republike Hrvatske. U 17 gradskih četvrti živi 788 850 stanovnika (2008. procjena; 779 145 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2001.). Uz Zagreb (690 953 stanovnika 2001.) i Sesvete (44 914 stanovnika 2001.), administrativni prostor Grada obuhvaća i 68 naselja s ukupno 42 507 stanovnika pri čemu manji broj naselja (13) ima više od 1 000 stanovnika.

Grad Zagreb je samostalna, jedinstvena teritorijalna

i upravna jedinica sa statusom županije. Graniči sa Zagrebačkom i Krapinsko-zagorskom županijom. Prometno-geografski položaj Grada važan je čimbenik njegova razvoja. Ovu važnost određuju: smještaj Grada u srednjoeuropskom prostoru, svekoliko povezivanje s europskim prostorom i integriranje hrvatskog prostora. Povijesno gledajući, geoprometni je položaj Gradu davao velike komparativne prednosti (stečene i naslijeđene) koje i danas mogu poslužiti kao dobra osnova za jačanje njegovih komparativnih prednosti (stvorene prednosti) u europskom prostoru.

Položaj Grada Zagreba u regionalnom – srednjoeuropskom prostoru obilježava međuodnos tri najveća grada koja povezuju povijest i sadašnjost i budućnost – trokut Zagreb – Beč – Budimpešta, niža razina veza je Zagreb – Graz – Trst s Ljubljanom u središtu, a u Hrvatskoj je to trokut Rijeka – Split – Osijek sa Zagrebom u središtu.

Položaj Grada Zagreba u regionalnom prostoru jugoistočne Europe obilježavaju turbulentna prošlost i prilika da se u tom prostoru afirmira kao žarište gospodarskih, financijskih, političkih, kulturnih i drugih aktivnosti.

▲ PRIKAZ 1. GRAD ZAGREB U REGIONALNOM PROSTORU

IZVOR: STUDIJA ZAGREB – PROSTORNO-DEMOGRAFSKE PROMJENE – STANJE, PROCESI I TENDENCIJE, AF 2010.

IZVOR: HTTP://EN.WIKIPEDIA.ORG

▲ PRIKAZ 2 | POLOŽAJ GRADA ZAGREBA NA PANEUROPSKIM INTERMODALNIM KORIDORIMA

1.1.1. Povezanost s europskim prostorom

Zagreb je danas međunarodno i nacionalno čvorište kroz koje prolaze dva od tri najvažnija europska koridora u Hrvatskoj. To su paneuropski Vb cestovni i željeznički koridor: Rijeka – Zagreb – Budimpešta te paneuropski željeznički koridor x: Graz – Maribor – Zagreb koji je i najvažniji željeznički pravac u Republici Hrvatskoj.

Posebno značenje Zagreb, kao međunarodno prometno čvorište i gospodarsko/političko središte, dobiva ulaskom Hrvatske u EU. Osim što će to pridonijeti jačanju prometnih i gospodarskih tokova sa zemljama članicama EU-a, Zagrebu se pruža prilika da ojača ulogu međunarodnog središta jugoistočne Europe, osobito u zemljama bivše Jugoslavije. Zbog dobre prometne mreže Zagreb istodobno ima i ulogu poveznice nacionalnog s europskim prostorom. Mreža autocesta približila je Hrvatsku Europi i pozitivno utjecala na regionalnu integraciju Hrvatske sa Zagrebom kao nacionalnim središtem. Sve autoceste A1 Zagreb – Split, A2 Zagreb – Macelj, A3 Bregana – Zagreb – Lipovac, A4 Zagreb – Goričan,

A6 Zagreb – Rijeka i A11 Zagreb – Sisak (u gradnji), imaju svoje ishodište na Zagrebačkoj obilaznici.

Sve to predstavlja razvojni potencijal Zagreba i temelj da osnaži svoju ulogu važnog, ne samo europskog i nacionalnog prometnog i tranzitnog središta nego i jakoga međunarodnoga gospodarskog, političkog, kulturnog, znanstvenog i sportskog središta.

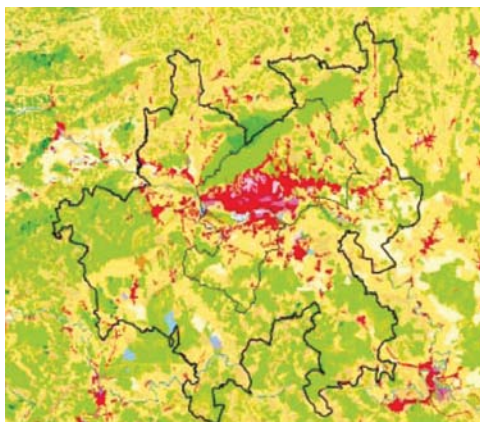
1.1.2. Integriranje hrvatskoga prostora

Zagreb je na spoju dva ključna hrvatska prostora – podunavskog i jadranskog. Istodobno ima središnji položaj u odnosu na tri sekundarna hrvatska središta – Rijeku, Split i Osijek i na većinu središta nižega reda. Tako povoljan prostorni odnos rezultira pogodnim udaljenostima koje uglavnom ne prelaze 400 km, računano najkraćim cestovnim prometnicama magistralnog značenja. Iznimku čine samo veze do udaljenijih južnodalmatinskih prostora.

Zagreb se koristi i pogodnostima regionalnog prometnog sustava koji se razvio u okvirima središnje Hrvatske. Oko Zagreba se, na udaljenosti do 100 km, formirao sustav središta razvitak kojih je međuizvikan s razvitkom Zagreba. Ta su središta (Karlovac, Sisak, Bjelovar, Čakovec, Koprivnica i Varaždin) dostigla višu razinu urbanizacije i predstavljaju važne gradove. Oni su gravitacijski u punoj mjeri orijentirani prema Zagrebu i razvijaju se pod utjecajem njegovih regionalno-organizacijskih funkcija. Uz to, Zagreb ima i poseban položaj u teritorijalnom sklopu Hrvatske jer je prema njemu upućena glavina unutarnjih prometnih tokova i ciljno-izvorišnih i tranzitnih. Iz takvih odnosa proizlazi i integrirajuća uloga Zagreba u povezivanju Hrvatske. On je koncentracijska točka međuregionalnih prometnica i refrakcijska točka raznovrsnih prometnih tokova.

Važna je i uloga Zagreba kao glavnoga grada Hrvatske, odnosno funkcija državnog i upravnog središta.

Značajna je i uloga Grada Zagreba prema njegovom bližem okruženju, tj. široj metropolitanskoj regiji. Zagreb okružuje Zagrebačka županija koja

▲ PRIKAZ 3. | ISTRAŽIVANJE ŠIREGA URBANOG PODRUČJA GRADA ZAGREBA

predstavlja njegovu najbliže prostorno okruženje. Iz prostora Zagrebačke županije Grad Zagreb dobiva dio potrebnih prirodnih resursa, hranu, radnu snagu koja dnevno migrira u Grad na posao, u škole i sl.. U tom prostoru grad najintenzivnije ostvaruje potrebe svojih stanovnika za boravkom u prirodi, rekreacijom, sekundarnim, ali sve više i primarnim stanovanjem, što pojačava intenzitet dnevnih migracija, proces suburbanizacije i poticanje rasta satelitskih naselja u zagrebačkoj okolici. Šire urbano područje Grada Zagreba prikazuje Slika 3., na temelju podataka o udjelu dnevnih migranata nastanjenih u okolnim gradovima i općinama, na kojoj je tankom crnom linijom označeno administrativno područje Grada Zagreba, a debljom šire urbano područje.

Zagreb ima brojne značajne razvojne mogućnosti, ali i ograničenja, uključujući u prvom redu: a) poticaj gospodarskim aktivnostima zbog postojanja zagrebačkog tržišta i recentnog širenja i/ili preseleljenja gospodarskih aktivnosti iz Zagreba; b) viši društveni i gospodarski standard koji nudi blizina Zagreba (natprosječne mogućnosti zapošljavanja, obrazovanja i dr.) te njime uzrokovane demografske procese (imigracijski trendovi i izražene dnevne migracije 'središte – periferija'); c) pojačani pritisak na okoliš i prirodne resurse uzrokovan većom naseljenošću, intenzitetom prometa i gospodarskih aktivnosti.

Posljedično, iako su prema trenutnom ustroju Grad

Zagreb i Zagrebačka županija dvije zasebne administrativne cjeline, valja naglasiti činjenicu da je za kvalitetno upravljanje razvojem u bilo kojem od ova dva prostora neophodna institucionalizirana, bliska i trajna suradnja preko njihovih političko-teritorijalnih granica i nadilaženje pojedinačnih interesa.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// geoprometni položaj Grada Zagreba se u osmišljavanju njegova razvoja ne percipira dovoljno kao važan razvojni potencijal
- /// u razvojnim programima Grada Zagreba njegov se geoprometni položaj pretežno tretira kao komparativna prednost, a ne kao jedna od komponenti za jačanje konkurentskih prednosti
- /// pogodnosti geoprometnog položaja Grada Zagreba ne koriste se, u kombinaciji s njegovim drugim razvojnim potencijalima, za to da se on profilira u lidera (gospodarskoga, financijskog, političkog, tehnološkog, kulturnog i sportskog) u široj regiji jugoistočne Europe
- /// nedovoljno jasno artikulirani i operacionalizirani smisao i ciljevi umrežavanja Grada Zagreba sa susjednim europskim metropolama i mogućnost da se suradnja koristi za njegov razvoj
- /// nelogične upravno-teritorijalne granice Grada Zagreba
- /// smještaj značajnih prirodnih i razvojnih resursa izvan granica Grada Zagreba (podzemne zalihe pitke vode, zračna luka...)
- /// nema cjelovitog pristupa planiranju i korištenju razvojnog potencijala cjelokupnog 'zagrebačkog prostora' – u cilju integriranog razvoja Grada Zagreba i Zagrebačke županije

RAZVOJNE POTREBE

- /// vrednovati geoprometni položaj Grada Zagreba kao razvojni potencijal i resurs za jačanje njegove konkurentnosti
- /// postojeće pogodnosti geoprometnog položaja Grada Zagreba treba razvijati, planirati i koristiti kako bi on preuzeo ulogu gospodarskoga, financijskog političkog, tehnološkog, kulturnog i sportskog lidera u široj regiji jugoistočne Europe

- /// izraditi strateški program umrežavanja Grada Zagreba sa susjednim europskim metropolama i utvrditi mogućnost da se suradnja iskoristi za njegov razvoj i jačanje konkurentskog položaja
- /// ojačati svijest o nužnosti razvoja cjelokupnog 'zagrebačkog prostora' izradom studija i programa te organizacijom javnih tribina, rasprava u medijima i dr.
- /// provoditi učinkovitu suradnju Grada Zagreba i Zagrebačke županije na pripremi i realizaciji konkretnih razvojnih projekata, inicijativa i aktivnosti koje se odnose na razvojne prioritete (suradnja u planiranju i programiranju)

1.2. Osnovne geološke karakteristike te karakteristike tla, vegetacije i faune

1.2.1. Geološke karakteristike i tlo

Prostor Grada Zagreba složenog je sastava i s naslagama od najstarijeg paleozoika do onih koje se danas talože. Osnovna je karakteristika da najstarije naslage izbijaju na Medvednici. Glavninu gradskog prostora čine mlađe tercijarne naslage znatnim dijelom pokrivene najmlađim pleistocenskim i holocenskim pokrovom.

Pedološki sloj oblikuju automorfna i hidromorfna tla koja su raširena sukladno postanku (pri-brežja, nizinsko područje, brežuljkasto područje). Karakteristike tala razvijenih iz ovih jedinica određuju i karakteristične kultivirane krajobrazne unutar Grada te dinamičnost i različitost pejzaža.

Poljodjelske površine, uz šume u urbanom prostoru, i izvan njega čine ekološki neprocjenjiv, biološki raznolik i krajobrazno prepoznatljiv dio Grada koji je nužno štititi kao neizgrađene gradske prostore i racionalno ga koristiti.

Tlo u urbanom gradskom području ima specifičnu funkciju i prostor je na koji se šire sve urbane funkcije, počevši od stambene i gospodarske do infrastrukturnih sadržaja, čime su povećani stvarna i potencijalna ugroženost i gubitak tla.

Nagnuti tereni na gradskom području izloženi su eroziji tla vodom različitog intenziteta, ovisno o količini i intenzitetu oborina i svojstvima tla. Posljedica erozije tla s padina nije samo nepovratni gubitak tla nego i onečišćavanje vode. Jedan od oblika incidenata na gradskom prostoru je i pojava klizišta na terenima koji su prije početka građevinskih zahvata bili u stanju labilne ravnoteže ili čak predstavljaju i aktivna klizišta. Na području Grada to je posebno podsljemenska zona zbog korištenja neažuriranih geotehničkih podloga. Hrvatski geološki institut je, 2007., izradio Detaljnu inženjersko-geološku kartu podsljemenske urbanizirane zone. Poljoprivredno se zemljište kontinuirano prenamjenjuje u nepoljoprivredne svrhe. Najveći gubitak poljoprivrednog zemljišta zbog gradnje odvija se baš na najvrednijim tlima (tlima najbolje klase uporabne vrijednosti) u dolini Save (k.o. Blato, Brezovica, Klara, Jakuševac, Čehi, Demerje).

Gubitak poljodjelskog tla izražen je u svim kategorijama. Najizrazitije je smanjenje površine pašnjaka, ali je znatno i smanjenje površine oranica i vrtova, osobito u urbanim sredinama.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// trajna konverzija tla najbolje uporabne vrijednosti u nepoljoprivredne svrhe
- /// nekontrolirano širenje stambenih, gospodarskih i infrastrukturnih sadržaja
- /// gradnja na nestabilnim padinama s potencijalnim otvaranjem klizišta
- /// eksploatacija mineralnih sirovina
- /// pretvaranje nesaniranih kopova u divlje deponije
- /// ugroženost kvalitete tla zbog neracionalne uporabe gnojiva, pesticida i nekontroliranog ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda

RAZVOJNE POTREBE

- /// transparentnim planskim propozicijama ograničiti nekontrolirano širenje građevinskih područja
- /// saniranje nestabilnih padina sukladno inženjersko-geološkim podlogama
- /// stroža kontrola eksploatacije mineralnih sirovina na odobrenim eksploatacijskim kopovima

- ▄ obvezna sanacija eksploatacijskih kopova
- ▄ jačanje svijesti o važnosti tla kao elementa biosfere
- ▄ kontinuirana provedba analize tala i sustavno poduzimanje mjera u očuvanju njihove čistoće
- ▄ edukacija poljoprivrednika o racionalnoj primjeni gnojiva i pesticida i primjeni 'zelene gnojidbe'

1.2.2. Flora i fauna, biološka raznolikost

Nedostaje cjelovita slika biološke raznolikosti jer nisu provedena sustavna istraživanja flore, faune i utjecaja djelovanja čovjeka na životinjske i biljne vrste u procesu urbanizacije na području Grada Zagreba.

Zagrebački prostor karakterizira raznolikost te prisutnost rijetkih i ugroženih staništa. Zabilježeno je 59 stanišnih tipova. Na temelju prostorne razdiobe glavnih tipova staništa može se zaključiti da su podjednako zastupljene šumske, poljoprivredne i urbane površine, što je vrlo povoljan omjer kojega bi svakako trebalo održati.

Na području Grada Zagreba zabilježeno je oko 1500 vrsta biljaka ne računajući alge, gljive, lišajevе i mahovine (što čini 37,5% flore Hrvatske). Ukupno 119 svojti, odnosno 7,3% flore suočeno je s rizikom izumiranja, 44 svojte nisu dovoljno poznate da bi se provela procjena rizičnosti od izumiranja, iako su neke od njih, veoma vjerojatno, suočene s rizikom nestanka. Dvije su vrste koje su bile zabilježene na zagrebačkom području u međuvremenu u ovom prostoru izumrle.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ▄ nedovoljna istraženost flore i faune
- ▄ nedostatak karte biotopa Grada
- ▄ nedovoljna educiranost građana

RAZVOJNE POTREBE

- ▄ sistematska istraživanja postavljanjem trajnih ploha, inventarizacija i praćenje flore i faune
- ▄ kartiranje gradskih biotopa
- ▄ edukacija javnosti i populariziranje prirode

1.2.3. Karakteristike krajobraza

Na području Grada Zagreba izdvaja se šest krajobraznih cjelina: gorsko-brdski prirodni krajobraz, brežuljkasto-brdski krajobraz, nizinski urbani krajobraz, nizinski riječni krajobraz, nizinski ruralni krajobraz i brežuljkasti krajobraz.

Pritisci koji dominantno utječu na krajobrazne cjeline su neobazrivo (oblikovno, sadržajno, prostorno) urbano širenje na neizgrađene prostore strukturiranih krajobraznih obilježja prirodnih i doprirodnih staništa, ali i izgrađenih gradskih prostora.

ZASTUPLJENOST STANIŠNIH TIPOVA NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA	POVRŠINA/HA
ŠUME	20 364
KONTINENTALNE ŠIKARE	82
TRAVNJACI (LIVADE I PAŠNJACI)	69
POLJOPRIVREDNE POVRŠINE	24 090
STANIŠTA S KOROVNOM I RUDERALNOM VEGETACIJOM	—
URBANE / GOSPODARSKЕ / INFRASTRUKTURNE POVRŠINE	18 995
POVRŠINSKE KOPNENE VODE I MOČVARNA STANIŠTA	532
SVEUKUPNO ¹	64 132

▲ TABELA 1 | ZASTUPLJENOST STANIŠNIH TIPOVA NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA

1. RAZLIKA IZMEĐU ISKAZANE UKUPNE POVRŠINE STANIŠTA I POVRŠINE GRADA ODNOSI SE NA TIPOVE STANIŠTA POVRŠINA KOJIH NIJE MOGLA BITI ISKAZANA.

Osim širenja gradnje kao dominantne prijetnje očuvanju krajobraza, urbani, prirodni i doprirodni krajobrazi ugroženi su unošenjem tipologija kojima se ne uvažava urbani, vizualni i ekološki karakter krajobraznog područja (neusklađenosti mjerila, gabariti, materijali i oblikovanje koje ne uvažava naslijeđene urbane uzorke). To je osobito izraženo u širenju industrijskih, rekreacijskih, servisnih i trgovačkih sadržaja na rubovima grada i u doprirodnim područjima uz Savu te neusklađenosti mjera i uzoraka koji se unose u područja jakoga krajobraznog karaktera kao što su Donji grad i planski regulirana stambena naselja. Dodatne negativne promjene odnose se na neodržavanje povijesnog gradskog prostora, gubitak lokalnih obilježja u ruralnim naseljima, razvitak neobazriv prema izvornim uzorcima naselja, nepovezanost s krajolikom te na osiromašeni odnos vizura, znakova i drugih krajobraznih obilježja.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ▄ nedostatak konceptualnog okvira i mjera za zaštitu krajobraznog karaktera i integriranje u razvojno i prostorno planiranje
- ▄ provedena je opća klasifikacija krajobraza, no nedostaje niža razina klasifikacije
- ▄ nema praćenja i provjere razvojnih i prostornih dokumenata u odnosu na karakter krajobraza
- ▄ nedovoljno poznavanje, a time i afirmacija vrijednosti krajobraza u procesima prostornog razvitka
- ▄ nedovoljno prema krajobrazu senzibilizirana i educirana javnost

RAZVOJNE POTREBE

- ▄ izrada konceptualnog okvira i mjera za zaštitu karaktera krajobraza i integriranje u razvojne i prostorne dokumente
- ▄ stvaranje okvira za detaljne studije s uspostavljanjem baze podataka
- ▄ praćenje i kontrola provedbe mjera za razvitak Grada i njihovog utjecaja na stanje krajobraza
- ▄ opće jačanje svijesti u procesu planiranja o značenju karaktera krajobraza
- ▄ obavješćavanje i educiranje javnosti o uspostavljenim krajobraznim politikama i značenja biološke raznolikosti

1.2.4. Šume

Gotovo trećina teritorija Grada Zagreba (22 337,87 ha) nalazi se pod šumama koje su po vegetacijskim karakteristikama raznolike – zastupljen je velik dio kontinentalnih zajednica vrlo raznolikog i brojnog flornog sastava.

Vlasnička je struktura šuma u Gradu Zagrebu mješovita, privatne šume s velikim brojem vlasnika sudjeluju s gotovo 50% površine, što u uvjetima nesrazmjerno visoke cijene građevinskog zemljišta otežava provedbu uzgojnošumskih radova, ugrožava njihove općekorisne ekološke i društvene funkcije i dovodi do smanjivanja šumskih površina na području Grada.

Nedovoljna je istraženost šuma u privatnom vlasništvu, a izostala je valorizacija socijalnih i ekoloških funkcija šuma i podizanje svijesti o višestrukim vrijednostima urbanih šumskih ekosustava.

U nizinskom pojasu, uz savsko korito, autohtono je stanište ritske vegetacije šuma vrba i topola koje je većim dijelom u prošlosti iskrceno, a tlo je iskorišteno za poljodjelstvo.

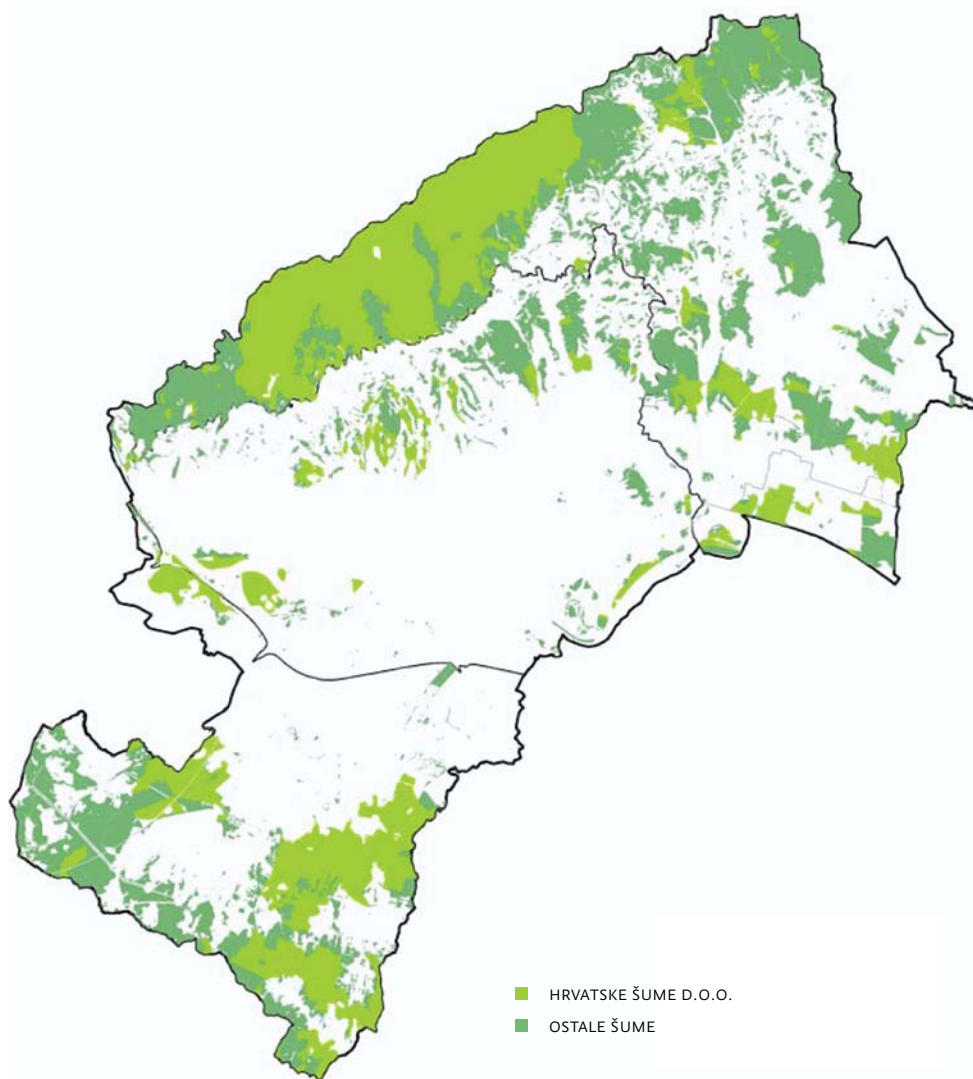
Zbog problema koje donosi urbanizacija ključno pitanje u očuvanju šumskih resursa je kako najbolje iskoristiti prednosti i istodobno minimizirati negativne učinke tog procesa. Svjesno ili iz neznanja nanose se štete šumskom ekosustavu nezakonitim sječama i uzurpacijama, otuđivanjem šumskih proizvoda, odlaganjem otpada i ugrožavanjem biljnih i životinjskih vrsta, čime se povećava i opasnost od biljnih bolesti, štetnika i šumskih požara.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ▄ nedovoljna senzibiliziranost javnosti za općekorisne funkcije šuma
- ▄ velik udio privatnih usitnjenih šumskih parcela u ukupnoj površini šuma
- ▄ nedovoljno definiran način upravljanja i mogućnosti korištenja

RAZVOJNE POTREBE

- ▄ senzibilizirati javnost za šume u njihovu okruženju (kritična točka su šume u gradskom središtu)

▲ PRIKAZ 4 | POVRŠINE ŠUMA NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA

- osigurati opstanak šume na malom posjedu privatnih šumovlasnika
- dovršiti i staviti u funkciju program gospodarenja privatnim šumama

1.3. Klimatska obilježja

Prema geografskom smještaju područje Grada Zagreba spada u umjerene širine u kojima su razvijena sva četiri godišnja doba. Srednja godišnja temperatura iznosi 11,20°C. Najviša prosječna temperatura zraka u Zagrebu je u srpnju (21,30°C), ponekad s tendencijom zakašnjenja i pojava najviših srednjih temperatura u kolovozu, a najniža u siječnju (0,5°C).

Godišnja količina oborina iznosi 900 mm. Godišnji hod pokazuje dva maksimuma: jedan u rano ljeto (kontinentalni utjecaj), drugi u jesen (maritimni utjecaj). Općenito, količina padalina opada od zapada prema istoku, a najmanja količina padalina zabilježena je u veljači.

Gradsko područje Zagreba ima manje od 40 dana sa snježnim pokrivačem, a prostori južno od grada više od 40 dana. Maksimalna visina snijega u gradu i nizinskim predjelima je 50–80 cm, a na Medvednici više od 100 cm (90 dana sa snijegom). Vlaga zraka na gradskom području Zagreba kreće se, u prosjeku, od 60–70%. Dominantna strujanja zraka na zagrebačkom području su iz smjerova NE i WSW.

Prosječno godišnje trajanje sijanja sunca kreće se u vrijednostima do 1808 sati (stanica Zagreb-Maksimir). Maksimum naoblake u prosincu povezan je s najvećom ciklonskom aktivnošću, a minimum je u kolovozu.

1.4. Kulturna baština

Grad Zagreb ima bogatu kulturnu baštinu, zaštićene prirodne i tradicijske vrijednosti koje se ne prepoznaju, ne vrednuju i ne koriste u dovoljnoj mjeri kao jedan od razvojnih resursa. Također nisu dovoljna financijska sredstva za sustavnu obnovu kulturne i prirodne baštine.

Na području Grada Zagreba nalazi se 500 nepokretnih kulturnih dobara upisanih u Registar kulturnih dobara RH (16 kulturno-povijesnih cjelina, 55 graditeljskih sklopova, 426 objekata, tri arheološka lokaliteta). 33 zaštićena dijela prirode upisana su u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Iako je prema važnosti ili prema zastupljenosti spomeničke baštine teško izdvojiti neka područja, ipak, kao ishodište i temelj kulturno-povijesnog identiteta Zagreba treba istaknuti prostor Gornjega grada i Kaptola te središnjeg dijela Donjega grada. Zagreb ima dugu urbanu i graditeljsku tradiciju te je naglašena nužnost očuvanja njegova povijesnog izgleda i karakterističnih povijesnih vizura.

Nema dovoljno brige za očuvanje identiteta i tradicijskih vrijednosti niti brige vlasnika o održavanju i obnovi kulturnih dobara. Također, neprimjeren

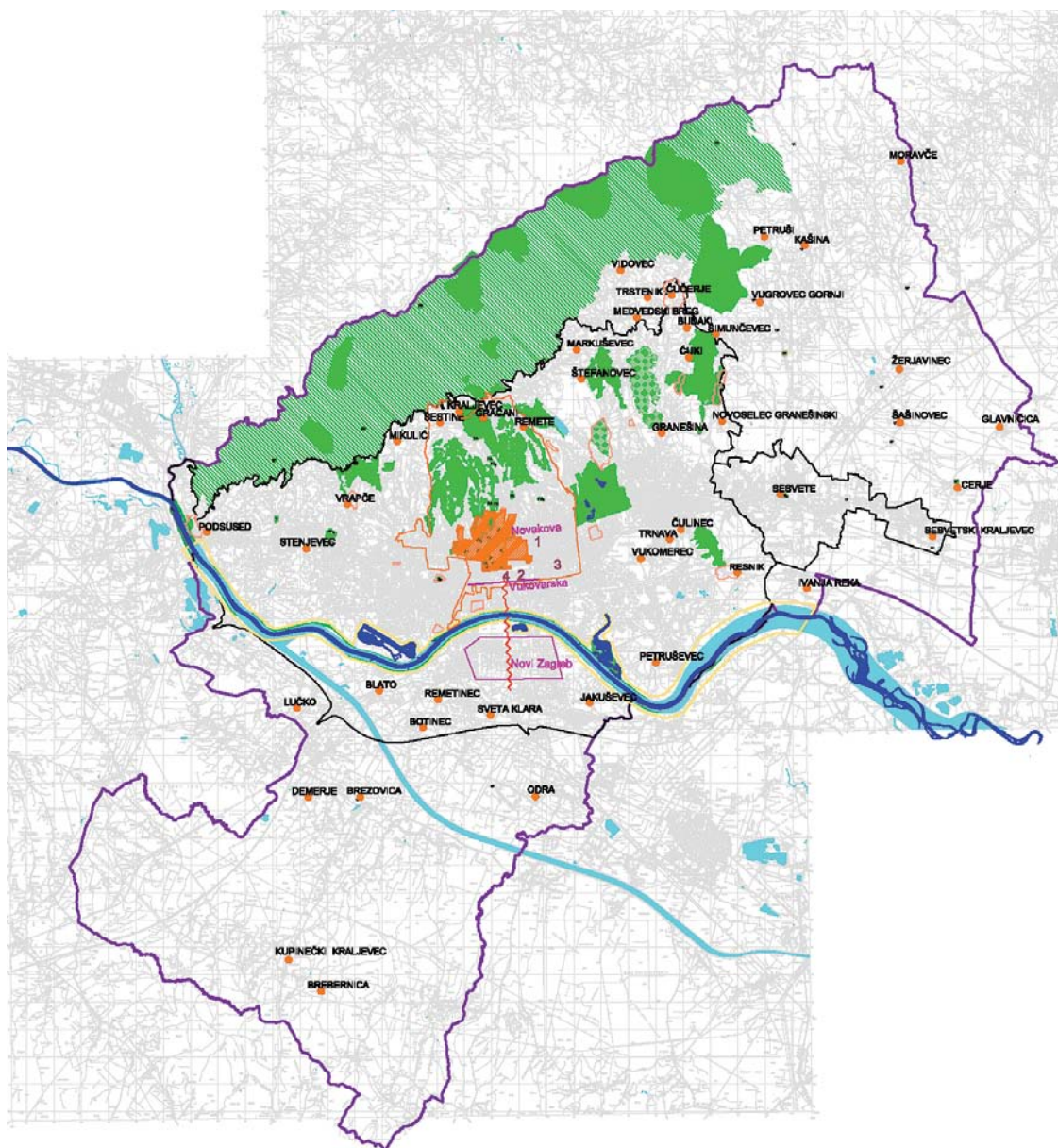
odnos građana prema kulturnoj baštini dodatni je otežavajući faktor (devastacija zaštićenih spomenika kulture, grafiti, neriješeni imovinsko-pravni odnosi i dr.).

RAZVOJNI PROBLEMI

- bogata kulturna baština, zaštićene prirodne i tradicijske vrijednosti koje se u dovoljnoj mjeri ne prepoznaju i ne koriste kao jedan od razvojnih resursa
- nedovoljna briga za očuvanje identiteta i tradicijskih vrijednosti
- nedovoljna briga vlasnika o održavanju i obnovi kulturnih dobara
- nedovoljna financijska sredstva za sustavnu obnovu kulturne i prirodne baštine
- neprimjeren odnos građana prema kulturnoj baštini (devastacija zaštićenih spomenika kulture, grafiti, neriješeni imovinsko-pravni odnosi...)

RAZVOJNE POTREBE

- u cijelosti očuvati povijesni identitet Grada sa svim karakterističnim elementima i dijelovima koji tvore njegovo povijesno određenje te ga afirmirati kvalitetom novog građenja
- planirati korištenje prostora na način da se omogući očuvanje i unapređivanje sveukupnih vrijednosti kao nositelja prepoznatljivosti kulturno-povijesnog identiteta Grada
- predvidjeti i provesti interdisciplinarne mjere koje će osigurati očuvanje kulturne baštine na svim razinama planiranja
- poticati kvalitetu i raznolikost u arhitekturi kao nastavak duge urbane i graditeljske tradicije Grada, uz obvezu očuvanja njegove povijesne slike i karakterističnih povijesnih vizura
- uklanjati izrazite elemente degradacije ambijenta
- planirati uređenje i urbano definiranje nedovršenih i degradiranih prostora s ciljem ispravne spomeničke prezentacije karakterističnoga urbanog koncepta povijesne matrice
- sustavno pratiti stanje kulturnih dobara, vrednovati povijesne graditeljske strukture te predlagati mjere zaštite

**Δ PRIKAZ 5 | KULTURNA I PRIRODNA BAŠTINA
KAO NOSITELJI IDENTITETA GRADA ZAGREBA**

- ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI – PRIRODNI RESURSI
- POVIJESNO NASLIJEDE ■ GG+DG
- NASLIJEDE MODERNE
- POTENCIJALI
- SAVA SA SLIVOM I JEZERIMA
- POVIJESNA NASELJA UKLJUČENA U URBANO TKIVO / AGLOMERACIJU
- SREDIŠNJA OS SA VIZUROM PREMA SJEVERU
- 1 BLOK BADEL 2 GREDELJ 3 ZAGREPČANKA 4 PAROMLIN

1.5. Identitet Grada

Pitanje identiteta je osobito aktualno radi globalizacijskih procesa koji, s jedne strane, dovode do posebne osjetljivosti na pojedinačne kulturne identitete, a s druge, otežavaju definiranje i učvršćivanje tih identiteta.

U identitetskom smislu najizraženije mega-prostorne cjeline Grada Zagreba su: povijesna cjelina s Gornjim i Donjim gradom i Kaptolom, gora Medvednica, te rijeka Sava.

Okvirno identitetsko naslijeđe Grada Zagreba može se diferencirati kao predmoderno i moderno, pri čemu predmoderno naslijeđe opisuje raspon od prvih materijalnih dokaza života na teritoriju Grada do početaka stvaranja moderne građanske industrijalizirane kulture, a moderno naslijeđe opisuju upravo razvoj i promjene od sredine 19. stoljeća do danas.

Tijekom svoje moderne povijesti Zagreb nije uspio stvoriti i održati (iako je poticajnih primjera u povijesti bilo) prepoznatljiv proizvod koji bi mogao asociirati na Grad. Svi su pokušaji predmetne materijalizacije vrijednosti grada bili nesustavni i nepotpuni i temeljili su se, nažalost, na pokušajima osmišljavanja turističkog 'suvenir', a poticaji za takvu akciju dolazili su od različitih aktera.

Stoga je, u nedostatku cjelovitog sustava komunikacijskog vrednovanja povijesne baštine na suvremenoj razini svijesti, moguće zaključiti kako bi najveće identitetske potencijale Grada Zagreba iz njegovih povijesnih slojeva bilo moguće izvesti upravo iz:

- vrijednosti prirodnih cjelina na području kojih se razvio Grad Zagreb: Medvednice i Save;
- vrijednosti povijesnih i suvremenih gradskih ambijenata—trgovi, parkovi, ulični potezi;
- vrijednosti povijesno održanih, memoriranih i suvremenih rituala—od grčkog topa do Hrelića;
- vrijednosti tradicije održavanja kulturnih manifestacija—od sajmovanja do Queer festivala.

RAZVOJNI PROBLEMI

- globalizacijski procesi otežavaju definiranje i učvršćivanje lokalnih identiteta
- tijekom svoje moderne povijesti Zagreb nije uspio stvoriti i održati prepoznatljiv proizvod koji bi mogao asociirati na Grad
- nesustavni pokušaji materijalizacije simboličke vrijednosti Grada

RAZVOJNE POTREBE

- vrednovanje, zaštita, obnova i održivi razvitak konstitucijskih elemenata slike Grada: povijesne jezgre, Medvednice i Save
- nužnost kreiranja 'identitetske mape'
- razvoj jedinstvenog pristupa utvrđivanju i promicanju identiteta Grada Zagreba

2. Zaštita okoliša

2.1. Praćenje stanja okoliša, informacijski sustav okoliša, planiranje zaštite okoliša

Svoje prvo Izvješće o stanju okoliša (SGGZ 8/99) Grad Zagreb je donio 1999. u okviru Programa zaštite okoliša – Lokalne agende 21. Drugo Izvješće o stanju okoliša doneseno je 2006. (SGGZ 12/06). U fazi donošenja je Program zaštite okoliša Grada Zagreba 2010. – 2014. Obveza izrade Izvješća o stanju okoliša i Programa zaštite okoliša određena je Zakonom o zaštiti okoliša.

Praćenje kakvoće zraka u Gradu Zagrebu kontinuirano se provodi od 1965., kada je ustrojena i mreža mjernih postaja za trajno praćenje kakvoće zraka. Od 1973. podaci iz tri (od sadašnjih šest) gradskih mjernih postaja u Gradu Zagrebu ulaze, u okviru GEMS/AIR City Air Quality Trends programa, u Svjetsku bazu podataka Svjetske zdravstvene organizacije. Sukladno obvezama što su propisane Zakonom, Grad Zagreb je, na početku 2009., usvojio tri važna akta s područja zaštite zraka. To su Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Gradu Zagrebu 2009. – 2012. (SGGZ 7/09), Odluka o određivanju lokacija mjernih postaja u gradskoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka (SGGZ 7/09) i Program mjerenja razine onečišćenosti zraka na području Grada Zagreba (SGGZ 7/09). Potkraj 2010. usvojen je i Cjeloviti sanacijski programa smanjenja PM10 čestica u zapadnom dijelu Grada Zagreba (SGGZ. 18/10).

Proces uspostave Katastra emisija u okoliš (KEO) započet je 1997., od kada se u Gradu Zagrebu sustavno prikupljaju podaci o emisijama u zrak i vodu te prate količine i tijek otpada. Sukladno novim propisima Katastar emisija u okoliš je 2007. ukinut, a podaci o onečišćenjima okoliša i količinama i tijeku otpada prijavljuju se u Registar onečišćavanja okoliša na temelju Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08).

Od devedesetih godina sustavno se prati kakvoća podzemnih voda na priljevnim područjima vodocrpilišta. Zaštita voda provodi se prema Planu za zaštitu voda Grada Zagreba.

Sustavna istraživanja, izrada karata buke i akcijskih planova do sada su se provodila sporo. Obveza Grada Zagreba je izrada strateške karte buke i konfliktnih karata buke kao podloge za izradu akcijskih planova (planova sanacije).

RAZVOJNI PROBLEMI

- netransparentni ili nedostupni podaci o financiranju zaštite okoliša na području Grada Zagreba (podjela nadležnosti između Države i Grada)
- necjelovita provedba propisanih mjera zaštite okoliša
- nesustavno praćenje stanja pojedinih sastavnica okoliša, npr. tla, buke, bioraznolikosti
- nedovoljna suradnja ključnih institucija – upravnih tijela Grada Zagreba, pojedinih tijela državne uprave, trgovačkih društava i sl.
- područje zaštite okoliša i održivog razvoja nije cjelovito institucionalno objedinjeno u jednoj gradskoj ustrojstvenoj jedinici – gradskom uredu
- nedovoljno razvijena svijest građana / javnosti o pitanjima i problematici zaštite okoliša

RAZVOJNE POTREBE

- donošenje i provedba dokumenata zaštite okoliša i održivog razvoja
- mjere zaštite okoliša implementirati u druge gradske planove / programe i strateške dokumente
- kontinuirano praćenje i obrada podataka o okolišu omogućili bi stalan uvid u stanje i trendove u okolišu, poslužili bi ocjeni učinkovitosti poduzetih mjera, te ukazivali na probleme i potrebe zaštite okoliša
- jačanje uloge nadležnog Ureda za energetske učinkovitost, zaštitu okoliša i održivi razvoj, ključnog tijela u uspostavljanju koordiniranog sustava zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša
- uspostava jedinstvenog informacijskog sustava o okolišu radi podizanja kvalitete izvještavanja

2.2. Vode

Zagreb se pitkom vodom opskrbljuje iz podzemlja savskog aluvija na 30 zdenaca. Planom za zaštitu voda Grada Zagreba sve podzemne vode koje se koriste ili planiraju koristiti za vodoopskrbu svrstane su u I. vrstu voda. Glavni uzroci zbog kojih može doći do onečišćenja podzemnih voda su divlja odlagališta i šljunčare na vodozaštitnim i osjetljivim područjima, vodopropusna kanalizacija, industrijski pogoni, obrtničke radionice i skladišta locirani unutar zona sanitarne zaštite, poljoprivredna djelatnost u kojoj se koriste lako isprljivi herbicidi (npr. atrazin) i slično. U novije vrijeme nije bilo zatvaranja vodocrpilišta.

Zone sanitarne zaštite (I., II., III.), s propisanim mjerama zaštite, određene su posebnom odlukom za izvorišta: Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Ivanja Reka, Petruševac, Zapruđe, Mala Mlaka.

Kakvoća vode prati se na stotinjak piezometara i samo povremeno odstupa od planirane I. vrste (najčešće hranjive tvari, mikrobiološki pokazatelji). Rezultati ocjenjivanja kakvoće vode rijeke Save pokazuju, na osnovi analize podataka sa četiri mjerne postaje¹, da kakvoća vode nije zadovoljavala propisanu kategoriju.

Planom za zaštitu voda Grada Zagreba² potoci na području Grada Zagreba, od izvora do prvih naselja, svrstani su u I. kategoriju (planirane vrste vode), a nizvodnije u II. kategoriju. Iznimka je kanal Črnc koji je svrstan u III. kategoriju zbog planiranog ispušta otpadnih voda iz budućeg središnjeg uređaja Sesvete-istok.

Kakvoća vode potoka na području Grada Zagreba (12 mjernih postaja) odstupa od planirane vrste vode (kategorije), osobito na dionicama na kojima postoje direktni ispusti iz proizvodnih pogona i drugih djelatnosti, komunalni ispusti i povremeni direktni ispusti iz domaćinstava. To je posebno izraženo na mjernom ispustu potoka Črnc nakon ispušta otpadnih voda iz gospodarske zone Sesvetskog Kraljevca (Pellis i Agroproteinka). Najlošije je stanje

1. SAVA-JESENICE, SAVA-JANKOMIR, SAVA-PETRUŠEVAC I SAVA-OBOROVO

2. SGGZ 4/01.

najčešće u odnosu na mikrobiološke pokazatelje. U ispitivanim stajaćicama (šljunčara Rakitje i jezera – Bunde, Savica, maksimirska jezera), Planom svrstanih u II. kategoriju povišene su vrijednosti prema mikrobiološkim pokazateljima i hranjivim tvarima, a povećani su i nekih drugi pokazatelji (ovisno o stajaćici) u odnosu na propisane vrijednosti.

Na sustav javne vodoopskrbe nisu priključena naselja Donji i Gornji Trpuci, Gornji Dragonožec, Havičić Selo, Lipnica, Kašina, Kašinska Sopnica, Vuger Selo. Na javni sustav odvodnje priključeno je oko 80% stanovnika. Kanalizacijom su najslabije pokrivena naselja na krajnjem sjeveroistočnom i južnom dijelu Grada (42 naselja).

Nepročišćene tehnološke otpadne vode ispuštaju se u prirodne prijemnike na područjima na kojima nema sustava javne odvodnje. Najveći utjecaj na kakvoću vode prijemnika na području Grada Zagreba imaju ispusti iz gospodarske zone Sesvetskog Kraljevca, gdje su, na malom prijemniku, locirani veliki onečišćivači.

Kvaliteta i količina podataka o pojedinačnim i kolektivnim izvorima emisija u vode i instaliranim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda ne omogućava kvalitetnu analizu podataka.

RAZVOJNI PROBLEMI

- onečišćenja podzemnih voda
- pogoršanje kakvoće vode rijeke Save između lokacija Sava-Petruševac i Sava-Oborovo
- nepročišćene tehnološke otpadne vode ispuštaju se u prirodne prijemnike na područjima na kojima nema sustava javne odvodnje
- ne prate se mjere i rezultati koje gospodarstvo samoinicijativno uvodi u cilju unapređivanja tehnologija

RAZVOJNE POTREBE

- očuvanje voda koje su još čiste, zaustavljanje trenda pogoršanja, saniranje ili uklanjanje izvora onečišćenja, pojačani nadzor
- dovršetak sanacije odlagališta Prudinec i provođenje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom
- zabrana gradnje na područjima na kojima se

ugrožava kakvoća voda izvorista i podzemnih voda koje se koriste ili planiraju koristiti za vodoopskrbu

- ▄ zabrana eksploatacije šljunka
- ▄ korištenje plina kao energenta za zagrijavanje na području Grada, a posebno na priljevnim područjima crpilišta
- ▄ smanjenje opterećenja u otpadnim vodama iz tehnoloških procesa i postizanje dopuštenih koncentracija opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama
- ▄ zamjena postojećih tehnologija boljim i čistim tehnologijama
- ▄ unapređivanje kvalitete podataka što se dostavljaju u Registar onečišćavanja okoliša (ROO)

2.3. Zrak

Najveći pojedinačni izvori emisija u zrak su termoelektrane koje sudjeluju sa 79% u ukupnim emisijama iz stacionarnih izvora, zatim ložišta za grijanje prostorija i pripremu tople vode i pare sa 14,9%, ložišta iz procesne tehnologije sa oko 6%, a emisije iz industrijskih neenergetskih izvora gotovo su zanemarive i iznose svega 0,11%. Od pokretnih izvora emisija dominantan izvor onečišćenja zraka na području Grada Zagreba je cestovni promet. Kakvoća zraka u Gradu Zagrebu je II. kategorije s obzirom na PM₁₀ čestice, dušikove okside i ozon. Sve druge onečišćujuće tvari kao što su sumporov dioksid, dim, olovo, mangan, arsen, nikal, sulfati i benzo(a)piren u PM₁₀ česticama, PM_{2,5} čestice, ukupna taložna tvar, te arsen, olovo, kadmij, nikal i talij u ukupnoj taložnoj tvari, na svim mjernim postajama niže su od propisanih graničnih vrijednosti (GV) i, s obzirom na njih, zrak je I. kategorije. Samo je u zapadnom dijelu Grada zrak prekomjerno onečišćen PM₁₀ česticama te je na tom području utvrđena kakvoća zraka III. kategorije. U proteklih desetak godina smanjena je emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora. To smanjenje onečišćenosti leži u činjenici da se već četrdesetak godina intenzivno razvijaju plinska mreža na svim gradskim područjima i centralizirani

toplinski sustav, te u činjenici da se sve više koriste čista goriva za potrebe procesnih i energetskih peći. Ipak, nedovršena plinifikacija i dalje uzrokuje onečišćenje zraka izgaranjem fosilnih goriva.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ▄ emisije u zrak iz stacionarnih izvora
- ▄ emisije u zrak iz prometa
- ▄ skromna provedba energetskih ušteda, mjera energetske učinkovitosti i uporabe čistijih goriva, te obnovljivih izvora energije
- ▄ nedostatna mreža postaja za mjerenje i praćenje kakvoće zraka – potreba za proširivanjem, unapređivanjem i osuvremenjivanjem gradske mreže
- ▄ nedosljedno uvažavanje planova, programa i mjera s područja zaštite okoliša prilikom planiranja i upravljanja prostorom

RAZVOJNE POTREBE

- ▄ smanjiti emisije onečišćujućih tvari u zrak, sukladno članku 129. Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora
- ▄ velike uređaje za loženje na lož ulje zamijeniti uređajima na plin
- ▄ nastaviti plinifikacijom i širenjem centraliziranog toplinskog sustava grijanja
- ▄ unapređenje sustava javnog prijevoza, s posebnim naglaskom na unapređenje željezničke infrastrukture i uspostavljanje Park&Ride sustava
- ▄ automatizacija sustava upravljanja prometom radi povećanja propusne moći
- ▄ nastavak provođenja zamjene vozila s pogonom na naftna goriva vozilima na prirodni plin i biodizel u javnome gradskom prijevozu te u društvima u vlasništvu Grada Zagreba
- ▄ promicanje djelotvorne i štedljive uporabe energije, primjene mjera energetske učinkovitosti, uporabe obnovljivih izvora energije i alternativnih čistijih goriva u svrhu proizvodnje električne i toplinske energije, provedba započetih projekata i potpisanih sporazuma
- ▄ uvođenje novih mjernih parametara na postajama gradske mjerne mreže, kojima se

pobliže prate koncentracije onečišćujućih tvari u zraku

- ▄ dogradnja gradske mjerne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka, po mogućnosti automatskom mjernom postajom u istočnom dijelu grada u GČ Sesvete
- ▄ provoditi periodička ciljana praćenja specifičnih onečišćujućih tvari iz prometa
- ▄ izbjegavati prekomjernu gradnju većih trgovačkih i poslovnih zgrada s garažama u središnjem gradskom području
- ▄ uvoditi nove pješačke zone i biciklističke staze
- ▄ ugraditi obvezu primjene mjera energetske učinkovitosti i zaštite zraka u prostorno planske dokumente Grada Zagreba
- ▄ nastavak održavanja zelenih površina u Gradu Zagrebu, sprječavanje njihova smanjivanja i planiranje novih zelenih površina

2.4. Otpad

Uslugom organiziranog skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada obuhvaćena su sva domaćinstva, a uslugom odlaganja na odlagalištu Prudinec gotovo svi gospodarski subjekti koji djeluju na području Grada Zagreba. Neopasni otpad s područja Samobora i Svete Nedjelje sada se odlaze na zagrebačkom odlagalištu Prudinec. Jedino legalno odlagalište na koje se danas odlaze komunalni otpad Grada Zagreba je odlagalište Prudinec korištenje kojega je predviđeno do kraja 2010. (Prostorni plan Grada Zagreba). Na temelju potvrđenih tehničkih mogućnosti odlagališta Prudinec koje osiguravaju uvjete za odlaganje otpada do kraja 2018., u tijeku je izrada Izmjena i dopuna Prostornog plana koje će omogućiti daljnje odlaganje otpada kao jedinu mjeru trajnog zbrinjavanja otpada u Gradu Zagrebu, do pronalaženja trajnog rješenja. Sanacija odlagališta Prudinec, započeta 1998., u posljednjoj je fazi s planiranim dovršetkom 2015.. Do 2001. u Gradu Zagrebu izgrađeno je sedam reciklažnih dvorišta u koje je moguće odložiti četrdeset različitih vrsta otpada, no danas djeluju svega četiri. Potkraj 2006. otvorena su i četiri zelena otoka

(Kajzerica, Maksimir, Dubrava, Sesvete). Dugoročni cilj je da svaka gradska četvrt ima jedno reciklažno dvorište.

Na javnim gradskim površinama odvojeno se u spremnicima skupljaju papir, staklo i plastika. Biorazgradivi otpad i biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina obrađuje se u tri kompostane (Prudinec, Markuševac i Jankomir).

Glomazni otpad skuplja se od građana dva puta godišnje prema utvrđenom rasporedu odvoza (počinje potkraj veljače i završava na početku prosinca).

Mulj uz CUPOVGZ-a odlaže se na vodonepropusnoj podlozi na prostoru uređaja.

Jedan od većih problema u gospodarenju otpadom u Gradu Zagrebu su divlja odlagališta. Akcije njihova saniranja kontinuirano se provode od 2001., međutim, vrlo se brzo pojave nova, uglavnom koncentrirana na rubnim gradskim dijelovima.

2006. izrađen je Program gospodarenja otpadom Grada Zagreba. Najnoviji u slijedu dokumenata s područja gospodarenja otpadom je Prijedlog plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba za razdoblje 2009. – 2015., usklađen sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom RH, Strategijom održivog razvitka RH, te novom Direktivom EU-a o otpadu (2008/98/EC). Slijedi provođenje postupka strateške procjene utjecaja na okoliš.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ▄ nelegalna odlagališta otpada
- ▄ nepovoljni trendovi u sustavu gospodarenja otpadom
- ▄ rast količina svih vrsta otpada
- ▄ nedovoljna provedba mjera za izbjegavanje stvaranja otpada i smanjivanja njegovih količina
- ▄ nerazumijevanje uloga i odgovornosti te nedovoljna suradnja ključnih dionika na području gospodarenja otpadom
- ▄ praćenje količina i tokova otpada nije cjelovito i kontinuirano
- ▄ Grad Zagreb nema rješenje zbrinjavanja otpada nakon zatvaranja odlagališta Prudinec

RAZVOJNE POTREBE

- ▄ uspostaviti cjelovit sustav gospodarenja

otpadom (utvrditi lokaciju i ustrojiti centar za gospodarenje otpadom)

- /// nastaviti gradnju reciklažnih dvorišta
- /// uspostaviti reciklažno dvorište za građevni otpad
- /// odabrati najpovoljniju tehnologiju za zbrinjavanje mulja iz CUPOVGZ-a
- /// dovršiti projekt sanacije odlagališta Prudinec
- /// pronalaženje rješenja zbrinjavanja otpada nakon 2015. i zatvaranja jedinoga legalnog odlagališta Prudinec
- /// unaprijediti sustav odvojenog prikupljanja otpada
- /// uspostaviti sustav za cjelovitu evidenciju o otpadu
- /// jačati nadzor skladištenja otpada, osobito opasnog, količine kojega u većini slučajeva nisu poznate
- /// poticati i promovirati izbjegavanje nastanka otpada i smanjenje njegovih štetnih utjecaja (napredniji tehnološki postupci, čistija i djelotvornija proizvodnja, štednja resursa i energije, itd.)

2.5. Buka

Još 1999. u Programu zaštite okoliša Grada Zagreba – Lokalna Agenda 21 prioritetnim problemom u vezi s bukom ocijenjena je: prekomjerna razina buke na lokacijama uz glavne prometnice, tramvajske pruge, željezničku prugu, te lokacije u neposrednoj blizini semafora; buka, osobito od ugostiteljskih radnji, radionica u stambenim prostorima i uz njih, te neprovođenje preventivnih mjera zaštite od buke prigodom realizacije svih sadržaja.

Danas se kao dominantni izvori buke na području Grada Zagreba navode: promet (cestovni, pružni), industrijska postrojenja, sadržaji za slobodno vrijeme (ugostiteljski objekti), te otvoreni i zatvoreni prostori namijenjeni održavanju javnih skupova, zabavnih i sportskih priredbi i drugih aktivnosti. Od travnja 2010. u tijeku su pripreme radnje vezane uz definiranje projektnog zadatka izrade strateške karte buke.

RAZVOJNI PROBLEMI

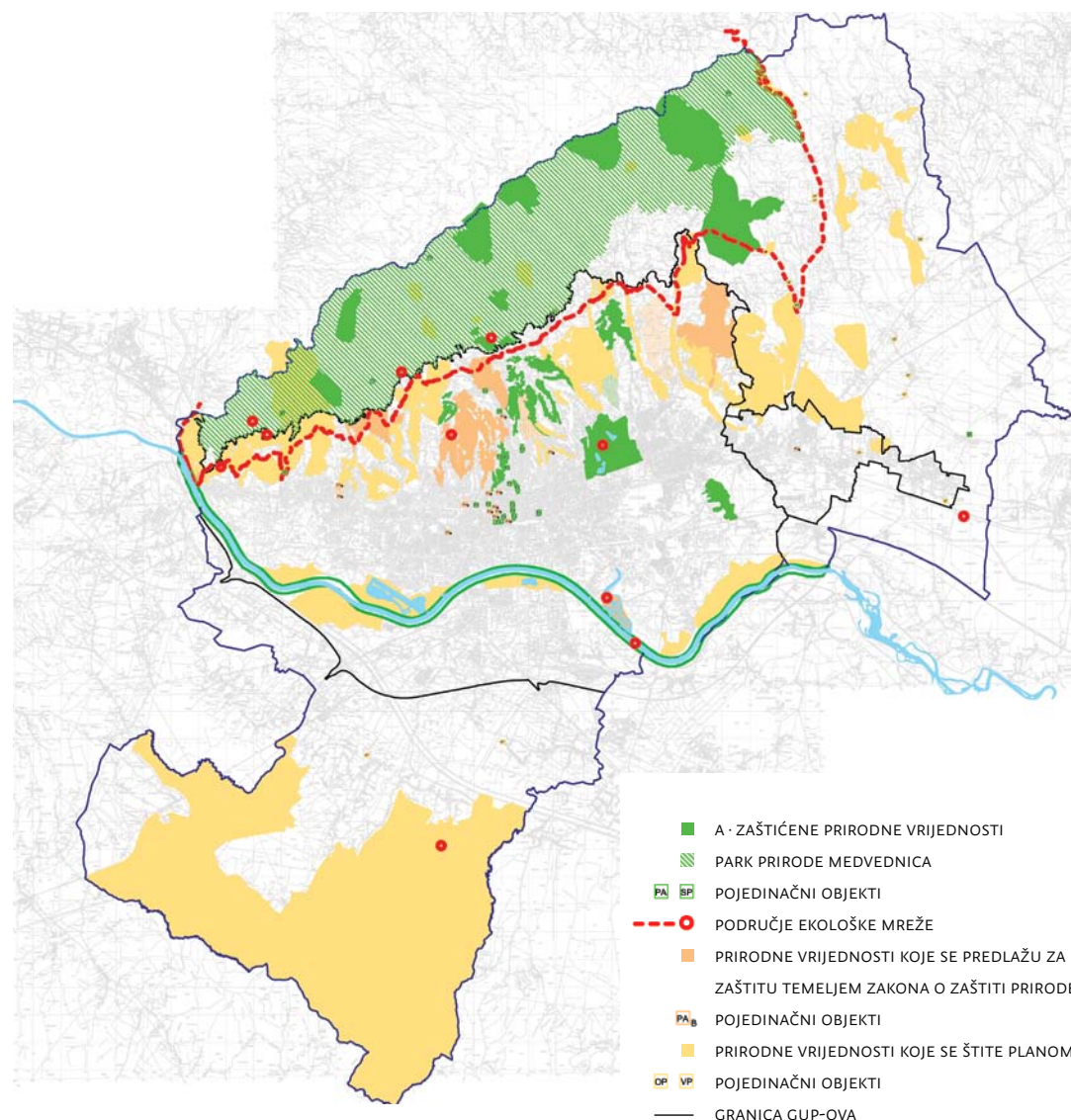
- /// prekomjerna razina buke na lokacijama uz glavne prometnice, tramvajske pruge, željezničku prugu, te lokacije u neposrednoj blizini semafora
- /// buka od ugostiteljskih objekata, radionica u stambenim prostorima i uz njih, sportskih sadržaja
- /// nedovoljan broj mjerenja
- /// nedostaje cjelovita ocjena izloženosti stanovništva buci od različitih izvora (cestovni, pružni i zračni promet, industrijska postrojenja)

RAZVOJNE POTREBE

- /// intenzivnije raditi na preventivnim mjerama zaštite od buke
- /// kvalitetno prostorno i prometno planiranje; urbanističko planiranje gradskih zona (četvrti) i prometnica u njima, posebnu pažnju usmjeriti na planiranje prometnica u odnosu na stambene objekte i obratno
- /// bolja regulacija prometa (modernizacija javnoga gradskog prijevoza, automatizirani sustav upravljanja prometom)
- /// inzistirati na izradi i provedbi projekata zaštite od buke u graditeljstvu, industriji, cestogradnji; osobito se to odnosi na gradske prometnice i druge građevine i zahvate koji su potencijalni izvori buke
- /// tijekom rekonstrukcija prometnica, ovisno o potrebi, provesti mjere zaštite od buke
- /// stalni inspeksijski nadzor i provedba propisa
- /// uspostaviti sustav praćenja
- /// izrada strateške karte buke i akcijskih planova
- /// objava karata i akcijskih planova na službenim stranicama Grada Zagreba radi informiranja građana

2.6. Zaštićeni dijelovi prirode

Grad Zagreb, sukladno raznolikim prirodnim datostima, tradicionalno je orijentiran zaštiti prirode, što je vidljivo iz prijedloga da se medvedničke šume već 1903. zaštitite kao 'naravni perivoj' ili iz zaštite

▲ PRIKAZ 6 | ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA

Parka u Jurjevskoj 1948..

Zaštićene prirodne vrijednosti evidentirane su i sistematizirane sukladno Zakonu o zaštiti prirode kao park prirode, posebni rezervati, spomenici prirode, park šume, zaštićeni krajolici i spomenici parkovne arhitekture, te zaštićene biljne, gljivlje i životinjske svojte. Njihova zaštita provodi se radi ekološke, edukativne, društvene, estetske i kulturno-povijesne vrijednosti.

Uz zaštićene prirodne vrijednosti upisane u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti (34 pojedinačna zaštićena prirodna područja, ukupne površine 9683,80 ha, odnosno 15,1% površine Grada) i prirodne vrijednosti koje se predlažu zaštititi na temelju Zakona o zaštiti prirode, pojedini prostori s atributima vrijednih rezervata, krajobraza, gradskih park-šuma, te pojedinačni objekti prirode, vrijedni parkovi, vrtovi i drvoredi štite se posebnim

NAZIV	PP	O	ŠV	PŠ	SP	ZK	PA	POVRŠINA / HA
	PARK PRIRODE	POSEBNI ORNITOLOŠKI REZERVATI	POSEBNI REZERVAT ŠUMSKE VEGETACIJE	PARK ŠUMA	SPOMENIK PRIRODE	ZNAČAJNI KRAJOBRAZ	PARKOVNA ARHITEKTURA	
PARK PRIRODE MEDVEDNICA	8.448,78							8.448,78
RAUCHOVA LUGARNICA* - DESNA TRNAVA			101,01					101,01
MIKULIĆ POTOK - VRABEČKA GORA*			90,93					90,93
TUSTI VRH - KREMENJAK*			20,00					20,00
GRAČEC-LUKOVICA-REBAR*			23,41					23,41
PUŠINJAK-GORŠČICA*			186,80					186,80
LIPA*						200,00		200,00
BLIZNEC - ŠUMAREV GROB*			175,73					175,73
BABJI ZUB - PONIKVE*			148,70					148,70
SPIILJA VETERNICA*					...			
UKUPNO UNUTAR PARKA PRIRODE MEDVEDNICA			746,59			200,00		946,59
DVORAC JUNKOVIĆ, PARK							2,50	2,50
TRG KRALJA PETRA SVAČIĆA							0,57	0,57
BOTANIČKI VRT PMF							4,70	4,70
TRG KRALJA TOMISLAVA							3,45	3,45
TRG J. J. STROSSMAYERA							2,00	2,00
TRG N. Š. ZRINSKOG							3,00	3,00
PARK RIBNJAK							5,00	5,00
VRT, JURJEVSKE ULICE 27							0,75	0,75
JURJEVSKE ULICE 30							0,15	0,15
PERIVOJ SRPANJSKIH ŽRTAVA							2,10	2,10
PARK OPATOVINA							0,69	0,69
MALLINOV PARK							3,11	3,11
BOTANIČKI VRT FBF							2,49	2,49
TRG KRALJA PETRA KREŠIMIRA IV.							2,40	2,40
PRILAZ GJ. DEŽELIĆA 14, VRT							0,02	0,02
PRILAZ GJ. DEŽELIĆA 51., STABLO PUSTENASTE PAULOVNIJE							...	0,00
GRAČANI - OSKORUŠA							...	0,00
PUSTENASTA PAULOVNIJA							...	0,00
MAMUTOVAC NA PAUNOVCU							...	0,00
MLINOVI 72, LEUSTEKOV PARK							0,50	0,50
DOTRŠČINA				58,17				58,17
PARK MAKSIMIR							316,60	316,60
SAVICA		76,80						76,80
UKUPNO UNUTAR GUP-A GRADA ZAGREBA		76,80		58,17			350,05	485,02
GORANEC						550,00		550,00
ĐURKOV PUT - STABLO OSKORUŠE					...			
CERJE, STABLO KLENA					...			
UKUPNO IZVAN GUPOVA I PARKA PRIRODE MEDVEDNICA						550,00		550,00
UKUPNO GRAD ZAGREB / HA	8.448,78	76,80		58,17		750,00	350,05	9.683,80

◀ PRIKAZ 4 | ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA

mjerama prostornih planova (prostorni planovi područja posebnih obilježja, Prostorni plan Grada Zagreba, generalni urbanistički planovi Zagreba i Sesveta, detaljniji planovi).

Na području Grada Zagreba definirani su i sljedeći prostori kao dio nacionalne ekološke mreže: sjeverni dio Grada Zagreba – Medvednica; u građevinskom području naselja Grad Zagreb – termalni izvori kod Podsuseda, livada Vrhovec; šuma Maksimir; Savica; rijeka Sava; istočni dio Grada Zagreba – Plavišće; južni dio Grada Zagreba – Turopoljski Čret; sjeverni dio Grada Zagreba (unutar Parka prirode Medvednica) – Gračec i Varoško rebro; Veternica špilja; Bizečka špilja; Mikulići šuma.

RAZVOJNI PROBLEMI

- valorizacija i procedure zaštite prirode odvijaju se na državnoj razini bez obzira na vrijednosti i potrebe zaštite prirode na lokalnoj razini, osobito u urbanim prostorima
- smanjivanje granica Parka prirode Medvednica generirat će probleme prema zaštićenim dijelovima prirode općenito
- komplicirana, dugotrajna i gotovo neprovediva zaštita prirode na prostorima u vlasništvu građana
- loša educiranost korisnika o potrebi zaštite prirode i poznavanje mogućnosti ograničenja u korištenju zaštićenih dijelova prirode
- upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na urbanom gradskom području povjereno je javnoj ustanovi Park Maksimir koja ovim spomenikom parkovne arhitekture i upravlja, ali joj nije povjereno upravljanje i nad drugim zaštićenim dijelovima prirode u Gradu

RAZVOJNE POTREBE

- izrada dokumenata kojima se lokalnoj zajednici omogućuje da provede zaštitu na lokalnoj razini uvažavajući specifičnosti prostora i posebnih vrijednosti od značenja biološke i krajobrazne raznolikosti, a time i zaštite okoliša općenito
- svaku eventualnu nužnost smanjivanja

zaštićenih područja zamijeniti posebnim režimom korištenja (primjerice 'buffer-zona' i sl)

- provjera mogućnosti i mehanizama za rješavanje vlasničkih odnosa
- intenziviranje popularizacije i edukacije o zaštićenim dijelovima prirode kao doprinos prepoznavanju ne samo ograničenja nego i vrijednosti i mogućnosti korištenja vrijednih prirodnih resursa u skladu s održivim razvojem
- osnivanje javne ustanove za upravljanje svim zaštićenim dijelovima prirode na području Grada Zagreba (ekipirati postojeću javnu ustanovu Park Maksimir)
- izrada Krajobraznog plana Grada Zagreba i izdvajanje posebno vrijednih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta

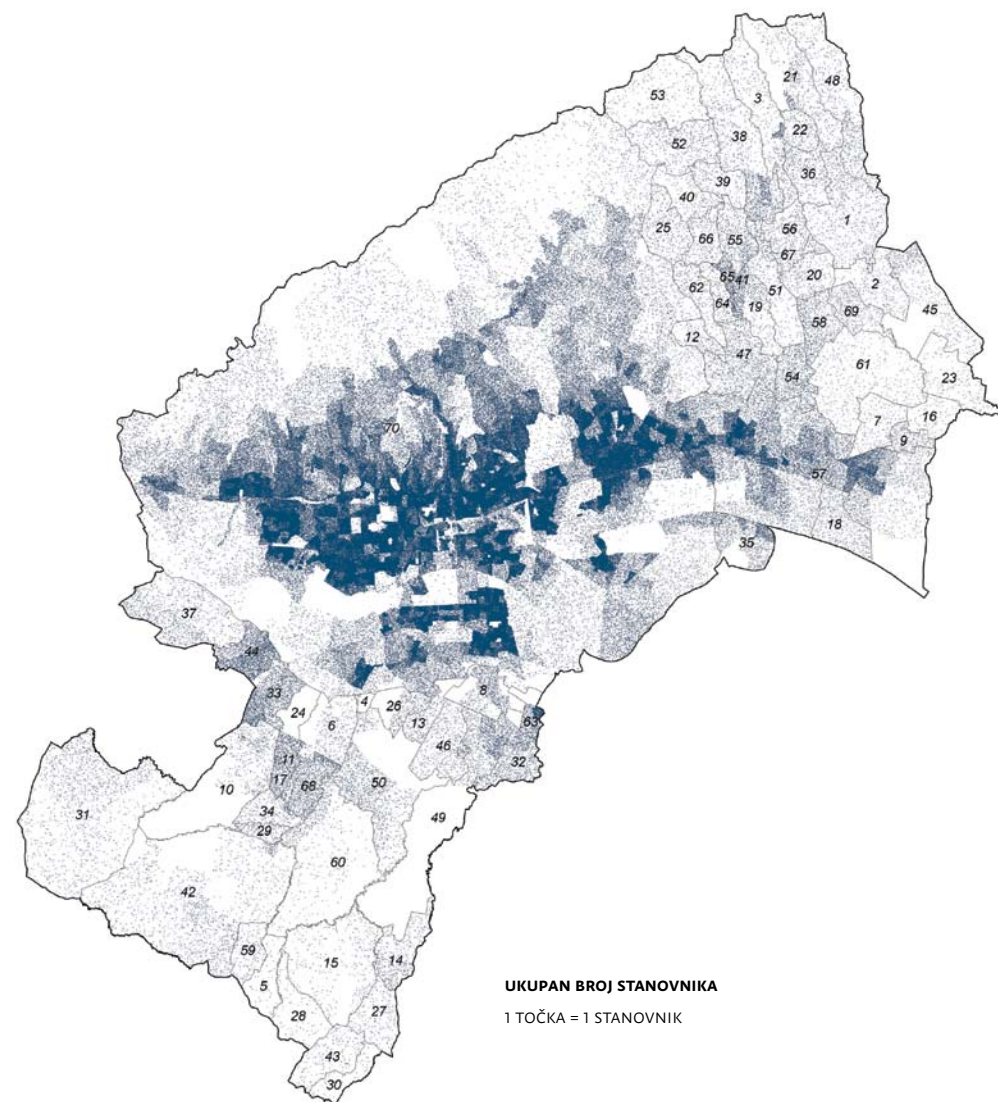
3. Stanovništvo i tržište rada

3.1. Broj stanovnika

Od 1948. do 2008. Grad Zagreb se povećao sa 356 000 na 788 000 stanovnika. Za pedeset godina Zagreb se povećao 2,2 puta. Ubrzani rast imao je sve do 1991.. Središnji dio grada doživljava pad broja stanovnika, druga gradska zona stagnaciju, odnosno minimalni rast, a porast sesvetsko područje i naselja oko zaobilaznice.

Od 2001. do 2008. Zagreb bilježi veći rast broja stanovnika nego 90-tih godina. Razlog tome je što je Zagreb najrazvijeniji dio RH koju karakterizira visok stupanj centralizacije. Upravo zbog slabe razvijenosti ostatka zemlje, Zagreb je još uvijek privlačan brojnim nezaposlenima s tih područja.

IZVOR: INFORMACIJSKI SUSTAV PROSTORNOG UREĐENJA, GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

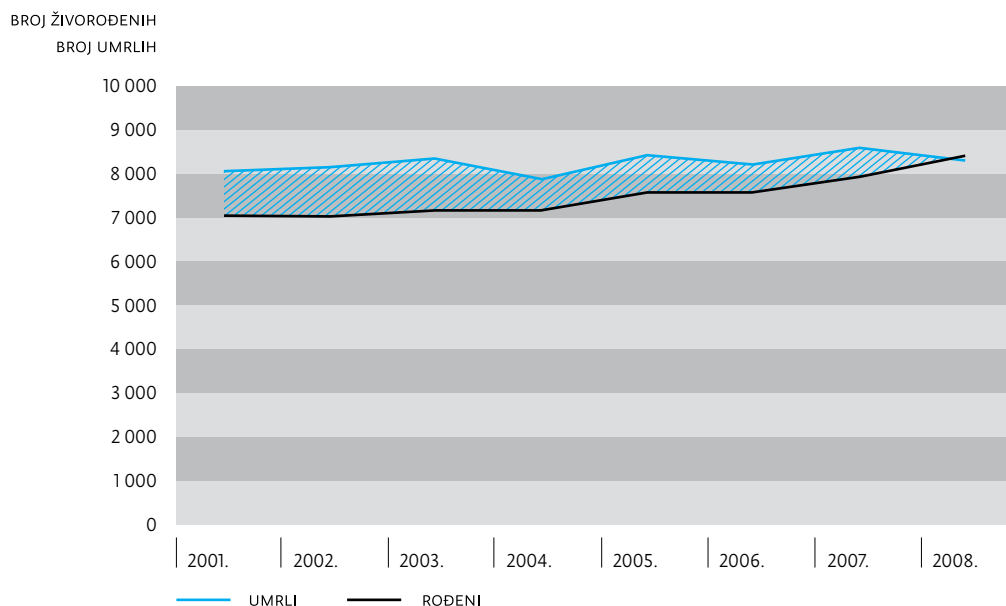

▲ PRIKAZ 7. | PROSTORNI RAZMJESTA STANOVNIŠTVA U GRADU ZAGREBU PREMA PODACIMA POPISA 2001.

IZVOR: NASELJA I STANOVNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE 1857. – 2001., 625, ZAGREB, 2005.

GRAD ZAGREB	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2008.
BROJ STANOVNIKA	356 529	393 919	478 076	629 896	723 065	777 826	779 145	788 095
MEĐUPOPISNA PROMJENA	-	37 390	84 157	151 820	93 169	54 761	1 319	8950
BAZNI INDEKS	100	110,5	134,1	176,7	202,8	218,2	218,5	221
LANČANI INDEKS	-	110,5	121,4	131,8	114,8	107,6	100,2	101,1
STOPE RASTA	-	2,11	2,41	2,82	1,41	0,77	0,02	0,14

▲ TABELA 4. | BROJ STANOVNIKA GRADA ZAGREBA 1948. – 2008.

▲ GRAFIKON 1. | KRETANJE STANOVNIŠTVA GRADA ZAGREBA U RAZDOBLJU 2001. – 2008.

3.2. Dobna struktura

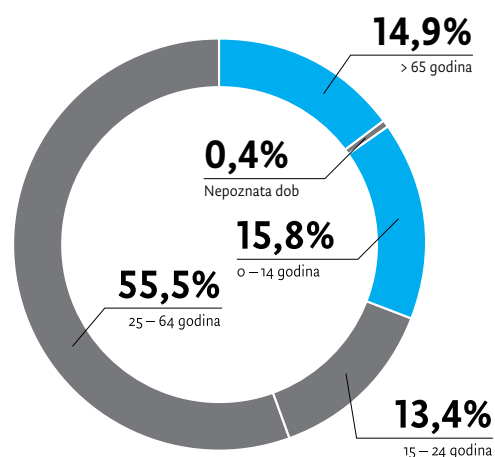
Podaci Popisa stanovništva 2001. pokazuju da je rast, uz nastavak ranijih tendencija, doveo do ubrzanja procesa starenja stanovništva i u Zagrebu kao i u Hrvatskoj. Prema tipu dobnog sastava stanovništvo Zagreba znatno je starije nego 1991. (udio stanovništva starog 65 i više godina porastao je sa 11,2% 1991. na 14,9% 2001.), a medijalna starost iznosi 39,7 godina.

Zbog niskog nataliteta smanjuje se broj mladog stanovništva dobnih skupina do 25 godina, a povećan je broj stanovništva dobnih skupina 30–40 godina i stanovništva starijeg od 65 godina.

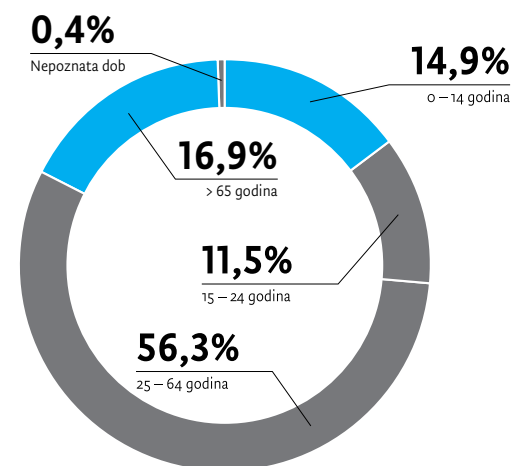
Središnje gradsko područje ima starije stanovništvo, a širi prostor naselja Zagreb i sesvetsko područje imaju znatno mlađe stanovništvo (uglavnom zbog doseljavanja novog stanovništva u ta područja).

Broj živorođenih u Gradu Zagrebu kreće se između 7 00 i 8 000 tisuća godišnje. Umrlih je sve do 2008. bilo više od broja rođenih, tako da je prirodni prirast sve do protekle godine bio negativan. U 2008. više je bilo živorođenih nego što je te godine u Zagrebu

umrlo stanovništva pa je prirodni prirast po prvi puta bio pozitivan, ali za samo 26 stanovnika. Zbog negativnoga prirodnog prirasta ukupan je porast stanovništva Zagreba ovisio o migracijskom priljevu stanovništva s trajnim doseljenjem. Zagreb,

▲ GRAFIKON 2. | DOBNA STRUKTURA U GRADU ZAGREBU 2001. GODINE

▲ GRAFIKON 3. | DOBNA STRUKTURA U GRADU ZAGREBU 2008. GODINE

kao i većina velikih gradova, ne raste na temelju svog populacijskog prirasta već tome pridonose selektivni imigracijski tokovi, u novije vrijeme prvenstveno iz inozemstva.

3.3. Obrazovna struktura

Prema Popisu stanovništva iz 2001. godine 8,6% stanovništva starijeg od 15 godina nije imalo obaveznu osnovnu školu (uglavnom starije generacije), 16,3% imalo je samo osnovno obrazovanje, dok je čak 52,0% imalo srednju stručnu spremu, 5,8% više obrazovanje, 14,9% visoko, a 1,7% magisterij, odnosno doktorat. U odnosu na Hrvatsku, struktura obrazovanosti u Zagrebu je povoljnija sa znatno većim udjelom stanovništva sa stručnim i visokostručnim obrazovanjem.

Udio osoba sa stručnim obrazovanjem (od sss do visokog i specijalističkog obrazovanja) u ukupno školovanom stanovništvu iznosi 74,4% (republički prosjek 59%). Ovaj dio stanovništva najviše pridonosi razvoju na svim područjima.

U razdoblju 1991. – 2001. radi se o blagom porastu

razine obrazovanja zagrebačkog stanovništva, ali još uvijek s dominacijom srednjoškolske razine obrazovanja. Posebno je značajna razlika u većem udjelu visokoobrazovanih, zajedno s magisterijem i doktoratom. Dok je Zagreb na 1.000 stanovnika 2001. imao 140 visokoobrazovanih (1991. je imao 105) na razini Hrvatske, prosječno, tek je 65 visokoobrazovanih na 1.000 stanovnika.

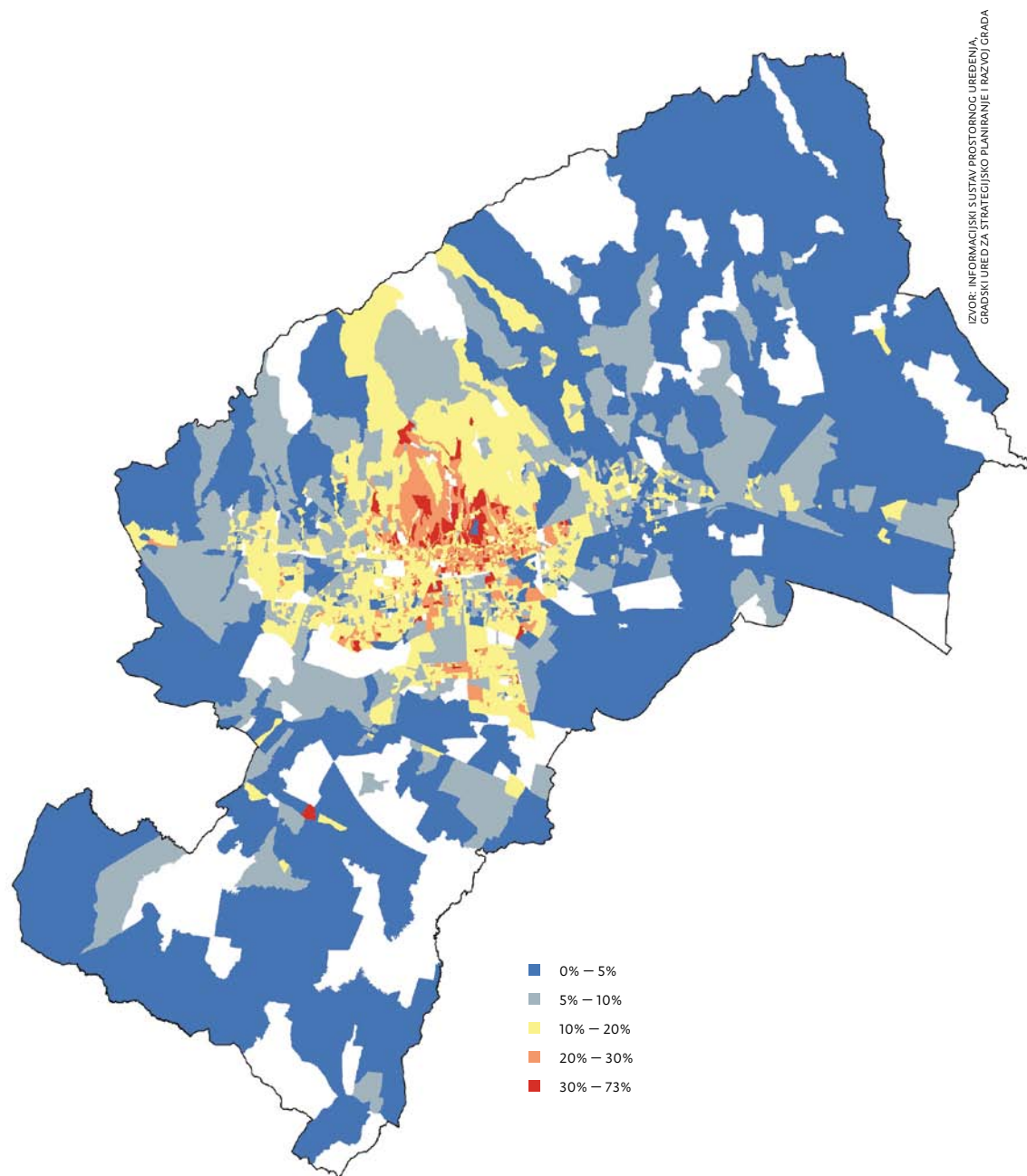
Brojnost visokoobrazovanog stanovništva Grada Zagreba predstavlja njegov najvažniji razvojni potencijal i posebnu razvojnu prednost. Zagreb ima najveću koncentraciju visokoobrazovanih stručnih radnika i znanstvenika u Hrvatskoj, iako je taj udio još uvijek niži u usporedbi s razvijenijim europskim zemljama i velikim gradovima. Primjerice, prema popisu stanovništva iz 2001., od ukupno 7 443 doktora znanosti u Hrvatskoj 4 733 (64%) je živjelo i radilo u Zagrebu.

RAZVOJNI PROBLEMI

- izražen proces starenja stanovništva Grada Zagreba
- negativan prirodni prirast
- snažan pritisak na Grad i infrastrukturu zbog imigracijskog priljeva
- neravnomjerna gustoća naseljenosti
- nezadovoljavajuća obrazovna struktura stanovništva, osobito starijih dobnih skupina

RAZVOJNE POTREBE

- unapređenje poticajnih mjera pronatalitetne politike (poticaji za rješavanje stambenog pitanja mladih obitelji, subvencioniranje vrtića, poticanje životnog standarda)
- stimuliranje ravnomjernije naseljenosti Grada i smanjenje stupnja centralizacije
- uvođenje programa za usavršavanje, prekvalificiranje i doškolovanje starijih i slabije konkurentnih na tržištu rada

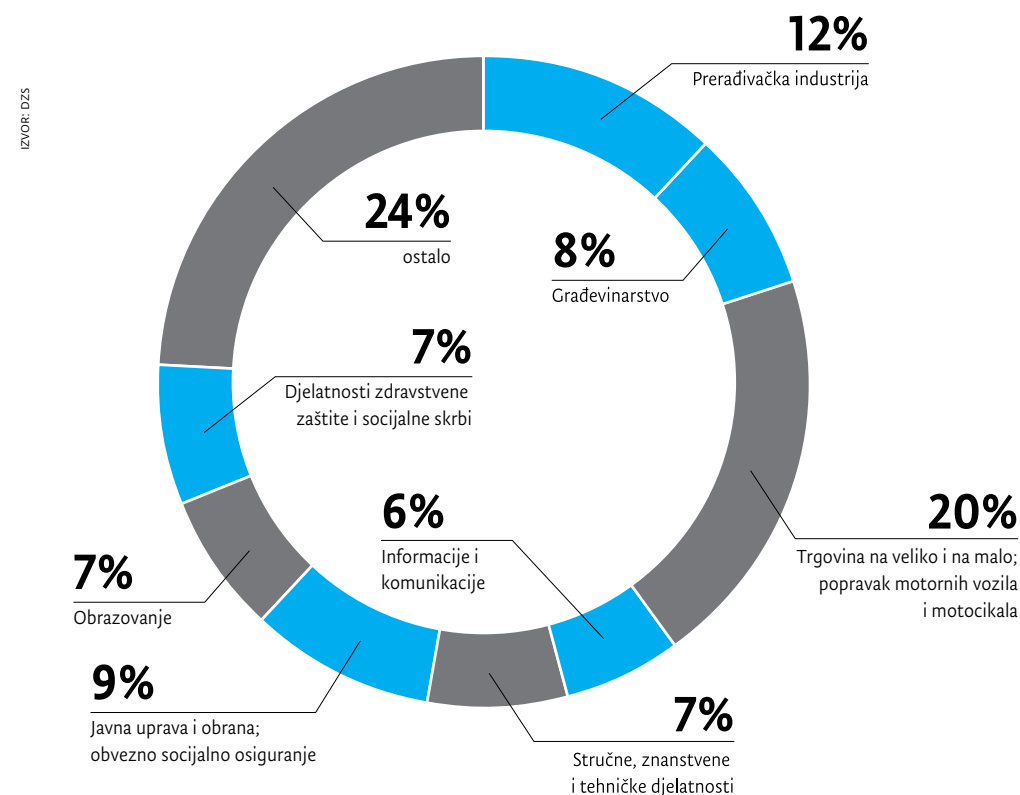
Δ PRIKAZ 8. | POSTOTAK STANOVNIKA STARIJIH OD 15 GODINA SA STRUČNOM SPREMOM FAKULTETA, UMJETNIČKE AKADEMIJE ILI SVEUČILIŠNOG
STUDIJA – PROSTORNA KOMPONENTA, PODACI POPISA 2001.

3.4. . Zaposlenost i nezaposlenost

Ukupno je na dan 31. ožujka 2009. bilo 1 216 930 zaposlenih u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj od kojih je u Gradu Zagrebu bilo zaposleno 378 938 (31,1%). U Zagrebu je najviše zaposlenih bilo u djelatnosti trgovine (19,7%) i u prerađivačkoj industriji (12,5%). Slijede javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (8,9%), građevinarstvo (8,2%), stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (7,4%), obrazovanje (7,1%), te u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (6,6%). Opadajući trend broja nezaposlenih na godišnjoj razini prekinut je u ožujku 2009., od kada se bilježi konstantan rast broja nezaposlenih. U prosincu 2009. u Gradu Zagrebu registrirano je 34 112 nezaposlenih osoba, a nezaposlenost je u Zagrebu

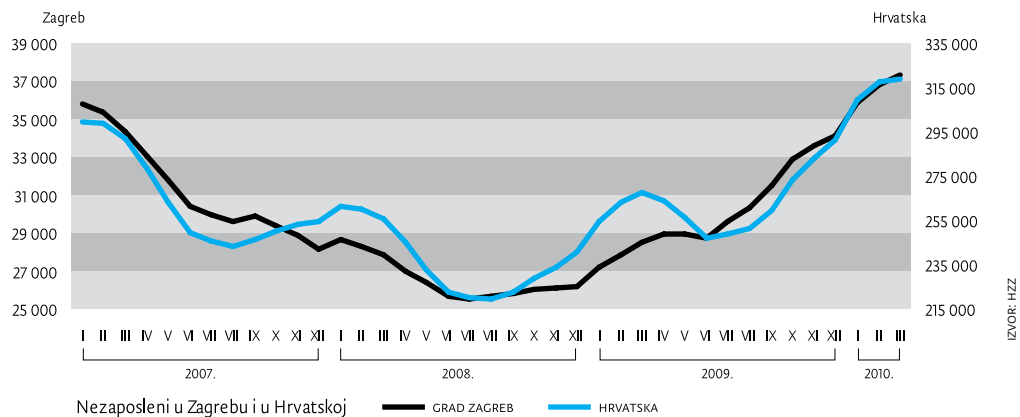
povećana za 30,3% na godišnjoj razini. Dinamika rasta broja nezaposlenih u Zagrebu i Zagrebačkoj županiji veća je nego na razini Hrvatske, za koju je broj nezaposlenih u zadnjih 12 mjeseci povećan za 19,2%.

Najviše nazaposlenih je sa završenom srednjom školom (60%), starosti od 25–30 godina i 50–60 godina, s radnim iskustvom u prerađivačkoj industriji, trgovini i tijekom 2010. sve više nezaposlenih je s prethodnim iskustvom u građevinskom sektoru. Pad gospodarskih aktivnosti u 2009. uzrokovao je 3,2% pad zaposlenosti na razini Hrvatske, ali se u toj godini još nije preslikao na pad zaposlenosti u Zagrebu, no došlo je do znatnog usporavanja rasta. Vidljivo je kako je u proteklih osam godina ukupna zaposlenost u Zagrebu dinamično povećana, kumulativno za gotovo 30%. Rast zaposlenosti u Zagrebu bio je brži nego na razini Hrvatske te je udio Zagreba u ukupnoj zaposlenosti povećan s

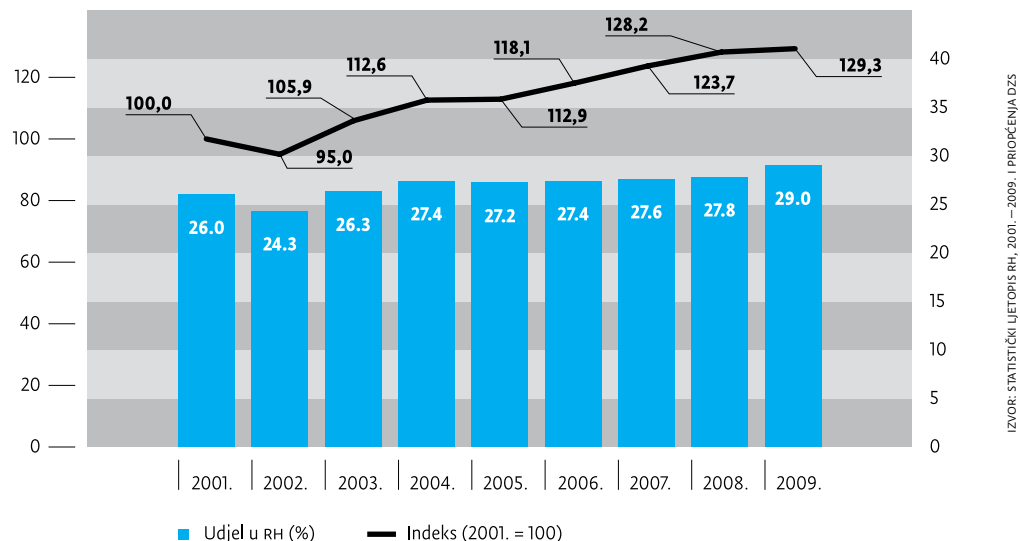

Δ GRAFIKON 4. | STRUKTURA ZAPOSLENIH⁴ PO DJELATNOSTIMA U ZAGREBU

4. ZAPOSLENI U PRAVNIM OSOBAMA U GRADU ZAGREBU (STANJE 31. OŽUJKA 2009.)

GRAFIKON 5 | KRETANJE NEZAPOSLENOSTI U GRADU ZAGREBU I U HRVATSKOJ

26% u 2001. na 29% u 2009..

Međutim, unatoč razmjerno dinamičnom rastu zaposlenosti, stopa zaposlenosti (udio broja zaposlenih u ukupnoj radnosposobnoj populaciji) u Zagrebu je na niskoj razini od 45%, dok je isti indikator za zemlje Europske Unije na razini 65%, što oslikava potrebu za daljnjim razvojem i restrukturiranjem gospodarstva Zagreba koje će voditi daljnjem povećanju zaposlenosti.

GRAFIKON 6 | ZAPOSLENOST NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA 2001. – 2009. U PRAVNIM OSOBAMA, OBRTIMA I SLOBODNIM PROFESIJAMA (2001.=100) I UDIO U UKUPNOJ ZAPOSLENOSTI U REPUBLICI HRVATSKOJ (%)

3.5. Novija obilježja zagrebačkog tržišta rada

Od 2008. godine broj nezaposlenih je u porastu, od čega je u prosincu 2010. njih čak 73% dolazilo izravno iz radnog odnosa, pretežito zbog opadanja gospodarske djelatnosti i zbog isteka ugovora na određeno vrijeme. Ponajviše se ostaje bez posla u području prerađivačke industrije, zatim u trgovini, građevinarstvu, restoranima i hotelima te u administrativnim i uslužnim djelatnostima.

U strukturi nezaposlenih u porastu je udjel muškaraca, posebno onih starije životne dobi (dokle se udjel žena smanjuje (49,9% čine žene, iako je njihov udjel u ukupnoj populaciji 53,3%).

Analiza nezaposlenih po dobi pokazuje da je 31,2% osoba starosti do 29 godina, 30–49 g. 38,6%, a u dobi s 50 i više godina 30,3%. Broj i udjel ovih posljednjih je u porastu. Svega oko 30% nezaposlenih prema zakonskim propisima koristi novčanu naknadu a relativno mali je broj i udjel (4,2%) nezaposlenih u Zagrebu obuhvaćen mjerama aktivne politike prema Nacionalnom programu za poticanje zapošljavanja.

Ponuda rada prema obrazovanju veoma je neadekvatna, budući da glavninu čine osobe sa srednjim

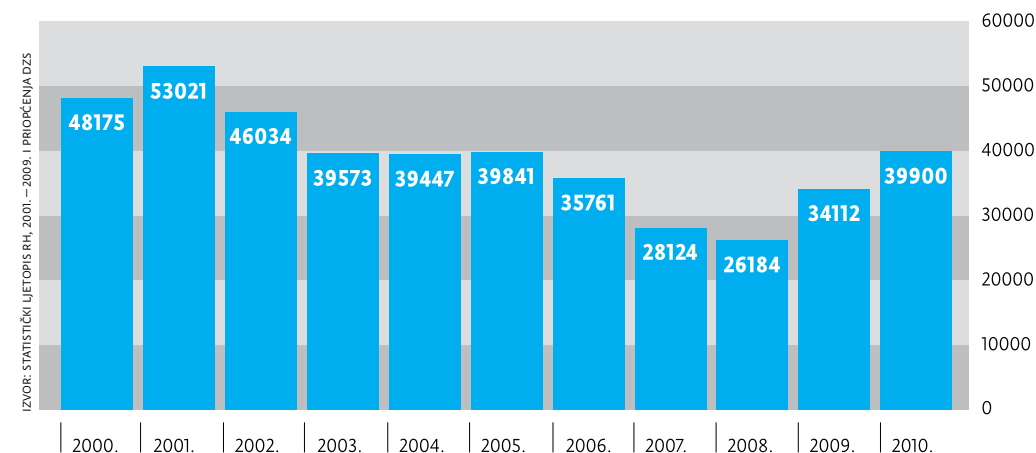
školama te osnovnom i bez završene osnovne škole (ukupno njih 81%), a tek je 19% osoba sa višim školama i fakultetima.

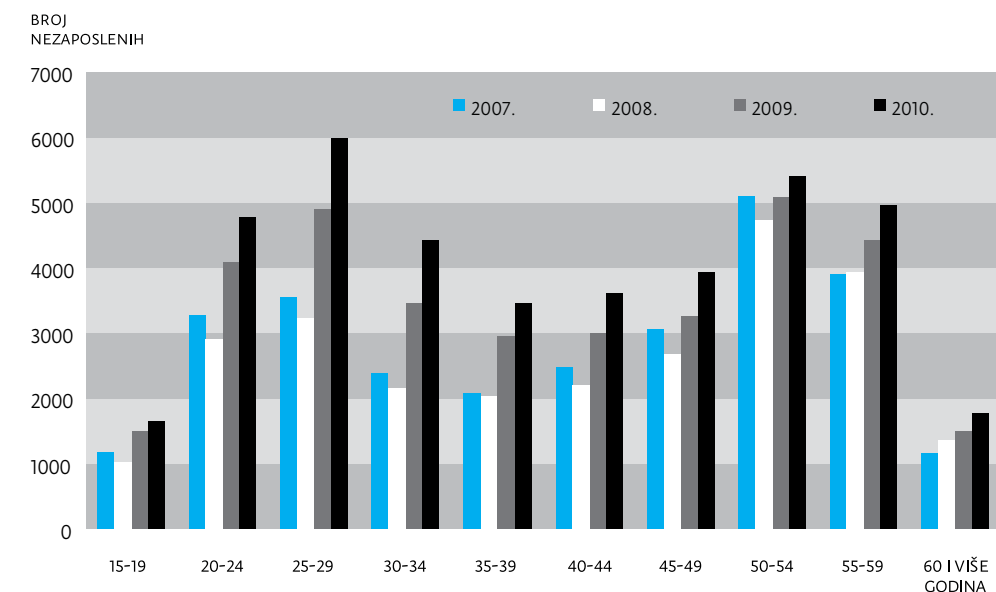
Broj prijavljenih potreba za radnicima u 2010. bio je prosječno mjesečno sve manji (prosinac 2010. iznosio je 1015 osoba), premda veći nego u 2009. Od prijavljenih potreba za radnicima trećina se odnosila na stručnjake i znanstvenike, četvrtina na potrebe za rukovateljima strojeva, vozila, i sastavljače strojeva, slijede potrebe za inženjerima, tehničarima i srodnim zanimanjima, a manje su potrebe za uredskim službenicima, trgovačkim i uslužnim zanimanjima te zanimanjima u obrtu.

Prema tome, bez obzira na trenutno oslabljenu potražnju, struktura ponude i potražnje za radnicima nije usklađena. Grafikon 10. pokazuje da se ponajviše nudi uredskih i šalterskih službenika srednje ili niže stručne spreme, zatim inženjera, tehničara i srodnih zanimanja, najviše se traže stručnjaci i znanstvenici, potom rukovatelji strojeva ili vozači, dokle su na trećem mjestu potrebe za inženjerima, tehničarima i srodnim zanimanjima, a potrebe su za šalterskim radnicima i trgovcima vrlo male.

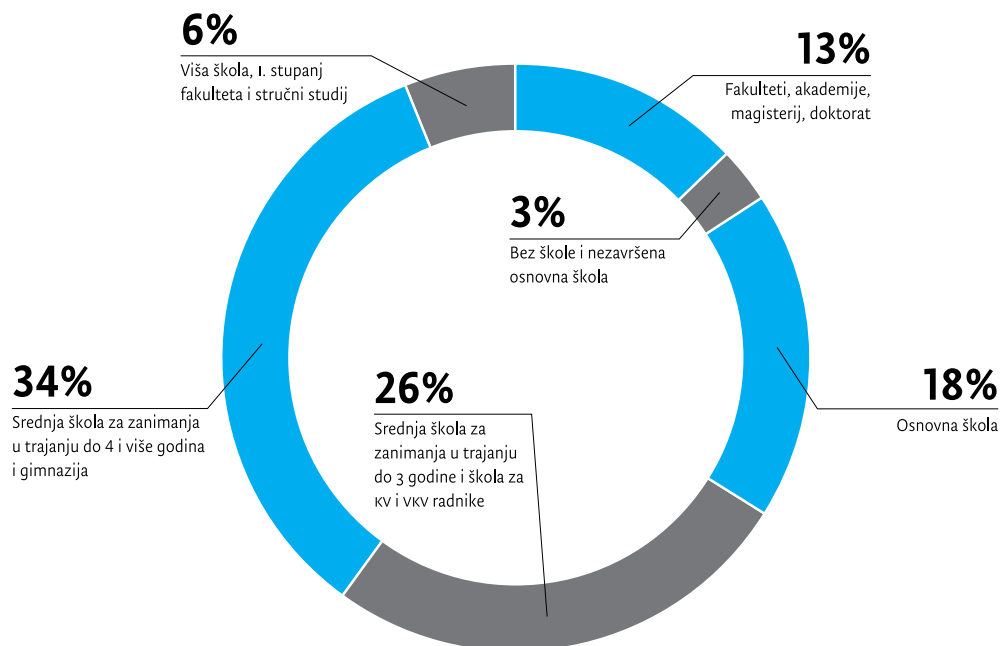
Tržište rada kod nas samo po sebi djeluje na sve veće strukturno usklađivanje ponude i potražnje za radnicima, ali se očekuje da tome u znatno većoj mjeri pridonosi i reforma obrazovnog sustava te druge državne, i od strane poslodavaca poticajne mjere kroz motivirajuću upisnu politiku, sustav

GRAFIKON 7 | KRETANJE BROJA NEZAPOSLENIH U GRADU ZAGREBU OD 2000. – 2010. GODINE

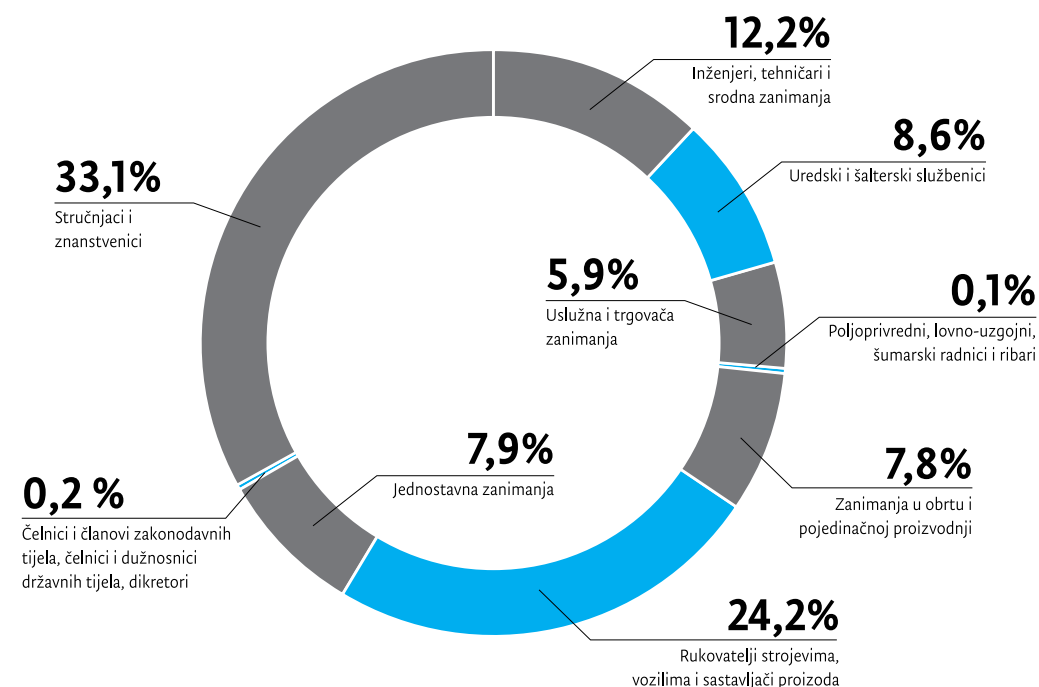

▲ GRAFIKON 8. | OSOBE KOJE TRAŽE ZAPOSLENJE PREMA GODINAMA STAROSTI OD 2007. – 2010.

▲ GRAFIKON 9. | OSOBE KOJE TRAŽE ZAPOSLENJE PREMA RAZINI OBRAZOVANJA 2010.

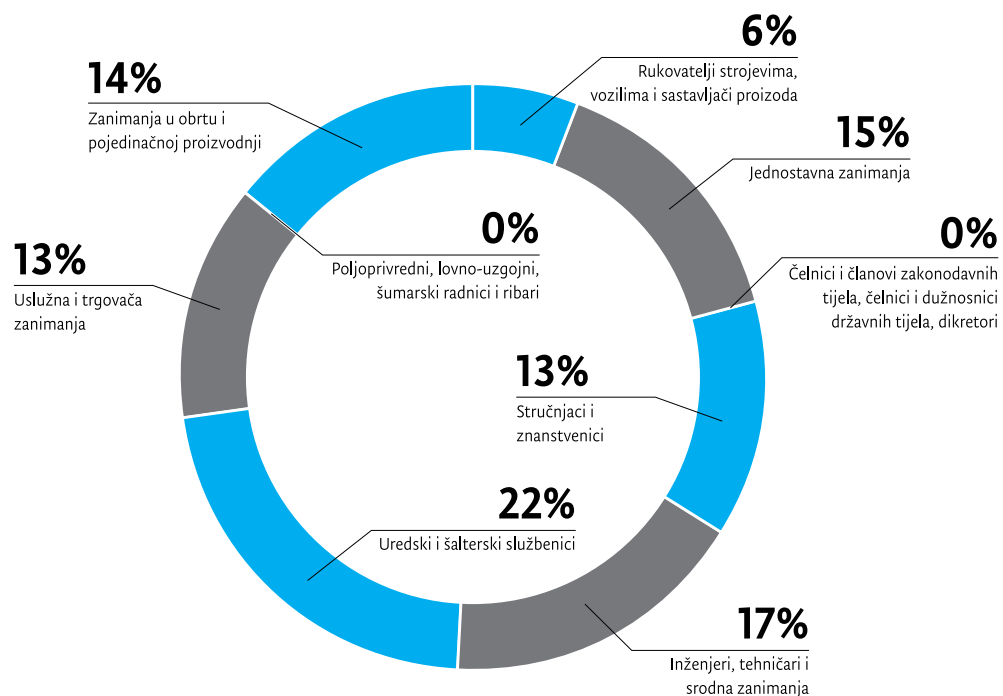
▲ GRAFIKON 10. | STRUKTURA PRIJAVLJENIH POTREBA ZA RADNICIMA PREMA ZANIMANJIMA, 2010.

stipendiranja učenika i studenata i drugo. Analiza tržišta rada ukazuje na ogromne disproporcije u odnosima ponude i potražnje, što se očituje u preniskoj potražnji u odnosu na ponudu radne snage (svega 3,7% činile su prosječno prijavljene potrebe za radnicima preko HZZ-a u 2010.g., u odnosu na ukupan broj nezaposlenih u evidenciji HZZ-a, Područne službe Zagreb)⁵. Osim toga, radi se, kako je prikazano o relativnoj neusklađenosti strukture ponude u odnosu na potražnju za radnicima prema zanimanjima, dobnoj strukturi i obrazovanju, prostornoj nefleksibilnosti, itd.

RAZVOJNI PROBLEMI

⁵ PODACI HZZ-A O NEZAPOSLENOSTI SAMO SU JEDAN STATISTIČKI UZORAK ZA ANALIZU TRŽIŠTA RADA JER TREBA IMATI U VIDU DA OVI PODACI NIKAKO NE ČINE UKUPNU NEZAPOSLENOST, NITI UKUPNO PRIJAVLJENE POTREBE ZA RADNICIMA OD STRANE POSLODAVACA, BUDUĆI U NOVIJE VRIJEME KOD NAS NA TRŽIŠTU RADA FUNKCIONIRAJU I PRIVATNE AGENCIJE ZA ZAPOSŁJAVANJE, A POSLODAVCI TAKOĐER POTRAŽUJU RADNIKE I DIREKTNIM JAVNIM OGŁAŠAVANJEM, A DIO MLAĐE RADNE SNAGE U POTRAŽI ZA POSŁOM ODLAZI U INOZEMSTVO. I TO NE SAMO POSREDSTVOM HRVATSKOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE. OVO POSŁEDNJE POSEBNA JE TEMA ISTRAŽIVANJA.

- /// izražena je strukturna nezaposlenost – kvalifikacijska struktura nezaposlene radne snage u mnogim slučajevima ne odgovara potrebama tržišta rada
- /// manjak pojedinih stručnih profila u nekim sektorima
- /// nezainteresiranost srednjoškolske populacije za obrazovanje za pojedina, tražena zanimanja
- /// velik je udjel nezaposlenih starije dobi koji se teško prilagođavaju zahtjevima tržišta
- /// nedovoljna je povezanost poslodavaca, obrazovnih ustanova i Zavoda za zapošļavanje u analiziranju potreba tržišta rada i procjeni budućih kretanja
- /// nedovoljna je uključenost Grada u programe za poticanjem zapošļavanja u okviru Državnog zavoda za zapošļavanje
- /// poteškoće sa zapošļavanjem visokoobrazovanih kadrova zbog niske konkurentnosti gospodarstva i nespremnosti poslodavaca
- /// nepostojanje cjelovite politike za poticanje zapošļavanja i samozapošļavanja mladih

▲ GRAFIKON 11. | STRUKTURA NEZAPOSLENIH PREMA ZANIMANJIMA, 2010.

visokoobrazovanih osoba u onim dijelovima gospodarstava koji svoj rast i razvoj zasnivaju na znanju i inovacijama

- stopa zaposlenosti u Zagrebu je na niskoj razini, iako na višoj nego u sličnim EU gradovima

RAZVOJNE POTREBE

- razvoj učinkovitog upravljanja ljudskim resursima u skladu s potrebama razvoja gospodarstva Grada
- nastaviti i unaprijediti usklađivanje potreba poslodavaca i stanja na tržištu rada
- jačati lokalno partnerstvo poslodavaca, Zavoda za zapošljavanje i obrazovnih ustanova radi razvoja ljudskih resursa i povećanja zaposlenosti
- izraditi prijedlog mjera za zapošljavanje mladih u skladu sa potrebama gospodarstva Grada, te poticanja gospodarske konkurentnosti (kroz dodatna ulaganja u školovanje i doškolovanje, cjeloživotno učenje te kroz

prekvalificiranje postojeće radne snage u skladu sa gospodarskim razvojnim potrebama i prioritetima Grada)

- osnaživati uključivanje Grada u programe stipendiranja deficitarnih zanimanja, promocije programa po školama, programe Stipendus, poslovne sajmove i dr.)
- ojačati suradnju i potporu HZZ-u u nastavku organiziranja Sajma poslova i drugih aktivnosti i događanja radi boljeg povezivanja ponude i potražnje za zaposlenjem
- izrada i provedba cjelovite politike za poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja mladih visokoobrazovnih osoba, posebno u onim dijelovima gospodarstava koji bi svoj razvoj trebali zasnivati na znanju i inovacijama

FUNKCIJE

Energetska, infrastrukturna, prometna i gospodarska osnova Grada

- 4. ENERGETIKA I KLIMA
- 5. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA
- 6. PROMETNA INFRASTRUKTURA
- 7. GOSPODARSTVO
- 8. TURIZAM
- 9. POLJOPRIVREDA

4. Energetika i klima

4.1. Energetski sustavi

Grad Zagreb je relativno veliki potrošač raznih oblika energije. Na području Grada Zagreba potroši se oko 22% od neposredne energetske potrošnje u Republici Hrvatskoj.

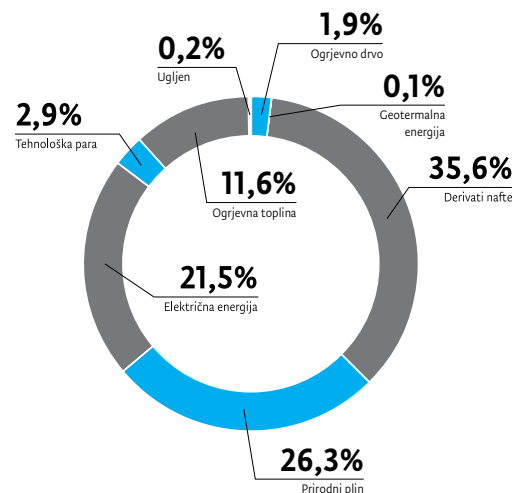
Ova količina energije pretvara se iz iskoristivog u neiskoristivi oblik, osiguravajući energetske osnovu za rad i život u Gradu Zagrebu i stvarajući energetske otpad, u energetskom i fizičkom smislu, neposredno ekološko opterećenje prostora Grada Zagreba.

Racionalno gospodarenje energijom i energetske održivi razvoj je primarni cilj energetske politike Grada Zagreba.

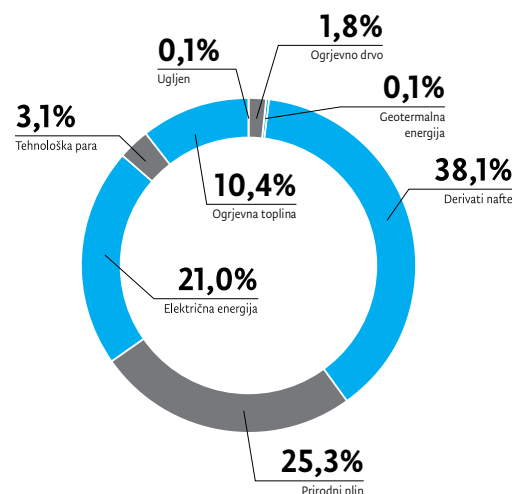
Ukupna potrošnja energije u Zagrebu iznosi oko 58.000 TJ (oko 1.400.000 tona naftnog ekvivalenta). U razdoblju od 2006. potrošnja je rasla po stopi od 2,8% godišnje. Najveći udjel u potrošnji energije ima prirodni plin (51%), slijede naftni derivati (37%), električna energija (10%), ogrijevno drvo (2%). Geotermalna energija i ugljen sudjeluju svaki sa po 0,1%. U razdoblju do 2008. postupno se smanjuje udjel naftnih derivata (37,3%), a raste udio prirodnog plina (51,2%) i električne energije (9,8%).

4.1.1. Izvori i potrošnja energije

Na području Grada Zagreba Zagrebačke elektrane-toplane (EL-TO i TE-TO) proizvode električnu i toplinsku energiju procesom kogeneracije koristeći loživo ulje i prirodni plin. Ukupni instalirani nominalni kapaciteti iznose za EL-TO 86,8 MWe / 493 MWT + 160t/h a za TE-TO 440 MWe / 850 MWT. Proizvodnja električne energije u EL-TO i TE-TO je u razdoblju od 2005. rasla prosječnom godišnjom stopom od 3,2% dok se proizvodnja ogrijevne topline i tehnološke pare smanjivala po stopi od 1,6% odnosno 2,1%. Prosječni gubici transformacija,

▲ GRAFIKON 12. NEPOSREDNA POTROŠNJA U 2006. — UDJELI OBLIKA ENERGIJE (47.305 TJ)

▲ GRAFIKON 13. NEPOSREDNA POTROŠNJA U 2008. — UDJELI OBLIKA ENERGIJE (48.788 TJ)

na pragu elektrana—toplana, iznosili su 30,5%. Neposredna potrošnja energije rasla je od 2005. po stopi od 1,7% godišnje. Analiza ukupne potrošnje, prema sektorima potrošnje, pokazuje da se 53,9% troši u sektoru opće potrošnje, 15,1% u sektoru industrije a 31% u sektoru prometa. Provedena analiza potrošnje u zgradama pokazuje da se 66% ukupne energije troši u stambenom, 28% u sektoru uslužnih i komercijalnih djelatnosti dok udio zgrada gradske uprave, ustanova i trgovačkih društava u vlasništvu Grada Zagreba iznosi oko 8%.

U sektoru prometa, 94% goriva troše osobna i komercijalna vozila, 5% javni gradski prijevoz, a 1% vozila u vlasništvu i na korištenju Grada Zagreba. Raste udio čistijih goriva (plina), no ukupna potrošnja raste, čime se povećavaju pritisci na okoliš.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// raste potrošnja energije
- /// spora promjena strukture potrošnje
- /// povećavaju se pritisci na okoliš i otežava ispunjavanje prihvaćenih ciljeva smanjivanja emisije i neposredne potrošnje

RAZVOJNE POTREBE

- /// uvesti i primjenjivati Energetski informacijski sustav za kontinuirano praćenje proizvodnje, kvalitete opskrbe i energetske potrošnje i relevantnih pokazatelja na području Grada Zagreba
- /// sustavno mijenjati strukturu potrošnje

4.1.2. Opskrba električnom energijom

Oko 64% ukupnih potreba za električnom energijom u Gradu Zagrebu zadovoljavaju zagrebačke elektrane-toplane.

Gubici električne energije u distribuciji i opskrbi opadaju, u 2008. godini iznosili su 6,72%.

Pouzdanost opskrbe, na temelju pokazatelja planiranih (SAIFI) i prisilnih prekida (SAIDI), veća je u Zagrebu nego na ostalim područjima Hrvatske, no ispod je razine prosjeka EU.

Niskonaponska mreža je djelom preopterećena, s lošim naponskim uvjetima.

Porast potražnje za novom energijom i snagom, zbog gradnje brojnih velikih poslovnih građevina, trgovačkih centara i gospodarskih građevina, nije pratila odgovarajuća izgradnja energetske infrastrukture.

U centru grada povećano je opterećenje i potrošnja električne energije, nedostaje energetska infrastruktura.

Nisu osigurane lokacije za nove TS kod širenja izgradnje niti za interpolaciju u već izgrađenim zonama gdje raste energetska potrošnja.

Nedovoljan je kapacitet u pojnim točkama jer od 1980.-ih do 2006. nisu osigurane nove uklopne 110 kv TS; u postojećim napojnim TS nedostaje slobodnih srednjonaponskih vodnih polja.

Nema sustava daljinskog očitavanja i upravljanja potrošnjom.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// loše naponske okolnosti, preopterećenje niskonaponskih mreža
- /// povećanje potražnje za električnom energijom zbog izgradnje velikih poslovnih, trgovačkih i proizvodnih građevina
- /// nove konzumne kapacitete nije pratila izgradnja odgovarajuće energetske infrastrukture
- /// nedovoljan kapacitet u pojnim točkama TS, nedostatak slobodnih vodnih polja
- /// znatno povećanje potrošnje električne energije i opterećenja novih unutar blokova u centra grada Zagreba
- /// nisu osigurane lokacije za nove NTS
- /// pouzdanost opskrbe ispod prosjeka EU

RAZVOJNE POTREBE

- /// podizati kvalitetu, sigurnost i pouzdanost opskrbe
- /// povećati kapacitet pojmih točaka izgradnjom novih TS i/ili prelaskom na naponsku razinu od 20kV
- /// unaprijediti sustav upravljanja potrošnjom razvojem pametne energetske mreže 'smart grid'
- /// sanirati mrežu i interpolirati nove srednjo / niskonaponske trafostanice
- /// osigurati lokacije za interpolaciju i izgradnju novih NTS

4.1.3. Opskrba toplinskom energijom

HEP Toplinarstvo Zagreb putem 240 km vrelovodne i 45 km parovodne energetske mreže opskrbljuje toplinskom energijom 101.759 kućanstava i 4.553 poslovna prostora.

U razdoblju od 2005. smanjuje se proizvodnja toplinske energije po stopi od 1,6% godišnje. Prosječna starost magistralnih vrelovoda je 30 do 40 godina (dio mreže je sagrađen 1957.). Ukupni gubici distribucije za ogrjevu toplinu i tehnološku paru u 2009. iznosili su 991 TJ ili 13 %, za tehnološku paru 18,1 % a za ogrjevu toplinu 11,4 %. Uobičajeni gubici u Europi su 6%. Sanacijom vrelovoda gubici distribucije ogrjevu toplinu mogli bi se svesti na uobičajenu europsku razinu.

RAZVOJNI PROBLEMI

- dotrajali vrelovodi
- veliki gubici
- ne postoje individualna mjerenja potrošnje

RAZVOJNE POTREBE

- sanirati vrelovode
- poboljšati sustav upravljanja potrošnjom

4.1.4. Opskrba plinom

Na području Grada Zagreba postoji infrastruktura za distribuciju i opskrbu prirodnim plinom, no pojedini rubni dijelovi grada još nisu plinificirani. Prirodni plin se u širokoj potrošnji (kućanstva i ustanove) te industriji koristi za grijanje, pripremu potrošne tople vode, kuhanje, hlađenje, tehnološke potrebe uključivo proizvodnju električne energije, za pogon motornih vozila te gradsku rasvjetu. Plinoopskrbni sustav je djelomično amortiziran, premalog kapaciteta; znatna financijska sredstva troše se na rekonstrukciju i održavanje sustava. Gubici u distribuciji plina su oko 4%. Optimalna tehnološka rješenja za organiziranje distribucije prirodnog plina i pružanja usluga potrošačima (npr. daljinsko očitavanje potrošnje prirodnog

plina) nisu u uporabi. Nedovoljna je sigurnost opskrbe.

RAZVOJNI PROBLEMI

- dotrajala plinoopskrbna mreža
- nedovoljni kapaciteti plinoopskrbne mreže
- rubni dijelovi grada nisu plinificirani
- nedovoljna sigurnost opskrbe (nema skladišta)
- veliki gubici
- ne primjenjuje se sustav daljinskog očitavanja potrošnje
- nedostatak financijskih sredstava utječe na brzu plinifikaciju kao i na potrebne rekonstrukcije i optimalno održavanje plinoopskrbnog sustava

RAZVOJNE POTREBE

- sanirati postojeću plinoopskrbnu mrežu
- proširiti plinoopskrbnu mrežu na neplinificirana područja
- podizati kvalitetu, sigurnost i pouzdanost mrežnog sustava i opskrbe
- graditi nove ST i NT plinovode i plinske regulacijske stanice za povećanje kapaciteta i opskrbu prirodnim plinom postojećih i još neplinificiranih dijelova grada
- unaprijediti organizaciju distribucije prirodnog plina
- uvesti sustav daljinskog očitavanja i poboljšati sustav upravljanja potrošnjom

4.1.5. Javna rasvjeta

Grad Zagreb upravlja sustavom električne i plinske javne rasvjete koji objedinjuje oko 105.000 rasvjetnih tijela (svjetiljki) i 132.290 izvora svjetlosti (sijalica). Plinsku rasvjetu čini 214 rasvjetnih tijela sa 290 izvora svjetlosti lociranih u središnjem dijelu i povijesnoj jezgri Gornjeg grada i Kaptola gdje su iste estetski uklopljene u ambijent povijesnih građevina. Pokrivenost Grada Zagreba javnom rasvjetom uglavnom je zadovoljavajuća uz potrebu stalnog ulaganja u sustav javne rasvjete u rubnim dijelovima Grada.

Dijelom zastarjela rasvjeta ne ispunjava sve svjetlotehničke zahtjeve, sa znatnim svjetlosnim onečišćenjem i nedovoljnom energetskom učinkovitosti. Za napajanje sustava električne javne rasvjete, ukupne instalirane snage 20 MW, u 2008. utrošeno je 90.100 MWh električne energije i 38.616 m³ prirodnog plina.

RAZVOJNI PROBLEMI

- znatni troškovi održavanja
- dijelom zastarjela i energetski neučinkovita rasvjeta
- nedovoljna pokrivenost u pojedinim dijelovima grada
- nedostaje sustav upravljanja i regulacije
- znatno svjetlosno onečišćenje

RAZVOJNE POTREBE

- graditi javnu rasvjetu u pojedinim gradskim dijelovima
- unaprijediti sustav upravljanja i regulacije
- modernizirati i primjenjivati mjere energetske učinkovitosti u postojećem sustavu
- smanjivati svjetlosno onečišćenje

4.2. Obnovljivi izvori energije, ekološki prihvatljiva goriva i učinkovito gospodarenje energijom

Republika Hrvatska je kandidat za punopravno članstvo i provodi završne aktivnosti u pretpripremnom procesu pristupanja Europskoj uniji. Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju Republika Hrvatska je preuzela i obveze u energetskom sektoru. Te se obveze posebice odnose na preuzimanje pravne stečevine Europske unije u području energetike, reformu energetskog sektora i usklađivanje hrvatskog energetskog zakonodavstva s važećim direktivama i dokumentima Europske unije. Republika Hrvatska prihvatila je i ratificirala Kyoto protokol, sporazum 150 država o smanjenju emisije stakleničkih plinova, koji uzrokuju prekomjerno zagrijavanje Zemlje, a u 80–90 posto slučajeva nastaju kao posljedica izgaranja fosilnih goriva

(nafte, ugljena i plina) u energetici.

Usvojena je nova Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do 2020. godine, doneseni su energetske zakoni i podzakonski akti, usklađeni u s važećim direktivama i dokumentima Europske unije, koji pred jedinice lokalne i područne samouprave postavljaju nove obveze u planiranju razvoja energetskih djelatnosti, obveze za sigurnu i pouzdanu opskrbu energijom i njenu učinkovitu proizvodnju i korištenje, poticanje korištenja obnovljivih izvora energije i ekološki prihvatljivih goriva i druge obveze.

Gradonačelnik Grada Zagreba je, temeljem Odluke Gradske skupštine Grada Zagreba od 30. listopada 2008., potpisao u Europskom parlamentu u Bruxellesu, Sporazum gradonačelnika Europske unije, kojim je Grad Zagreb prihvatio ciljeve europske energetske politike:

- 20% smanjenje emisije stakleničkih plinova do 2020.,
- 20% smanjenje ukupne potrošnje energije u odnosu na temeljnu projekciju u 2020. godini, primjenom mjera energetske učinkovitosti i
- 20% udio obnovljivih izvora energije u bruto neposrednoj potrošnji u 2020. godini.

Sporazum obvezuje gradove i regije potpisnice da nastoje postići i više od cilja EU politike u smanjenju emisija stakleničkih plinova, da smanje emisije i više od 20% do 2020.

Uzimajući u obzir navedene bitne odrednice budućeg energetskog razvoja Grada, temeljni je cilj u narednom razdoblju održivi energetski razvoj, najvažnija sastavnica i izazov održivog razvoja Grada. Energetski održivi razvoj postići će se racionalnim gospodarenjem energijom, usmjeravanjem energetske opskrbe u pravcu željenih strukturalnih promjena, ulaganjem u učinkovito korištenje energije i obnovljive izvore energije i drugim mjerama, kako bi se istovremeno sačuvao i unaprijedio okoliš, smanjile emisije stakleničkih plinova, omogućio gospodarski razvoj i rast standarda građana. Izrađena je studija 'Mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije u Gradu Zagrebu'. Studija analizira energetska infrastruktura Grada Zagreba, dosadašnja iskustva korištenja obnovljivih izvora

energije, daje pregled institucionalnih i legislativnih dokumenata koji reguliraju ovo područje, procjenjuje potencijale, određuje ciljeve, mjere i aktivnosti u cilju poticanja korištenja obnovljivih izvora energije u Gradu Zagrebu.

Grad Zagreb kontinuirano provodi projekt Sustavno gospodarenje energijom u Gradu Zagrebu. Projektom sustavnoga gospodarenja energijom, Grad Zagreb je pokrenuo proces ušteda energije, kontinuiranoga praćenja energetske potrošnje, primjenu mjera energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije na sve objekte u vlasništvu Grada Zagreba, a prema građanstvu i uslužnom sektoru usmjerene su druge aktivnosti, poput lokalne informativne kampanje o energetskej efikasnosti (EE), seminari, besplatni početni energetski pregledi i savjetovanja.

Prihvaćen je Akcijski plan energetski održivog razvitka Grada Zagreba (SEAP). Akcijski plan energetski održivog razvitka Grada Zagreba je dugoročni programski dokument, do 2020., koji navodi niz mjera i aktivnosti koje treba poduzeti, radi učinkovitog korištenja energije, primjene obnovljivih izvora energije i ekološki prihvatljivih goriva u cilju smanjenja emisija CO₂ za najmanje 20% do 2020. Usvojen je Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Grada Zagreba, planskog dokumenta za razdoblje od tri godine, koji sadrži prikaz i ocjenu stanja te potrebe u neposrednoj potrošnji energije, ciljeve, uključujući okvirni cilj ušteda energije na području Grada, mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, izvore sredstava za financiranje ulaganja u primjenu mjera poboljšanja energetske učinkovitosti.

U tijeku je izrada Programa poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu kojim se utvrđuje politika poticanja povećanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu na području Grada Zagreba.

U tijeku je izrada Strategije razvoja energetske infrastrukture za napajanje električnih vozila na području Grada Zagreba.

Planirana je izrada Energetske strategije Grada Zagreba kojom bi se odredila dugoročna vizija energetske politike Grada Zagreba koja se uklapa u Strategiju energetskog razvitka Republike Hrvatske, te podržava regionalne, europske i svjetske

trendove učinkovitog korištenja energije, korištenja obnovljivih izvora energije i uporabu ekološko prihvatljivih goriva.

Identificirane su mjere energetske učinkovitosti čija će provedba rezultirati smanjenjem emisija CO₂ na razini Grada Zagreba za 21% u 2020. godini u odnosu na referentnu 2008. godinu. Ukupan potencijal smanjenja emisija svih identificiranih mjera iznosi oko 702 kt CO₂, odnosno nešto više od 25% emisija CO₂ iz 2008. godine, što je više od planiranog cilja od 21%. Iz tog razloga, za ostvarenje cilja nije potrebna provedba svih analiziranih mjera, već je moguć odabir određenih mjera prema mogućnostima provedbe (vremenskim, organizacijskim i financijskim).

RAZVOJNI PROBLEMI

- ❖ mali udio obnovljivih izvora energije
- ❖ nedovoljno diversificirani izvori energije
- ❖ nedostatna uporaba ekološko prihvatljivih goriva
- ❖ nedovoljna razina ekološke svijesti

RAZVOJNE POTREBE

- ❖ diversificirati izvore energije
- ❖ promicati korištenje čistih tehnologija
- ❖ promicati i poticati uporabu obnovljivih izvora energije
- ❖ promicati i poticati uporabu ekološko prihvatljivih goriva
- ❖ promicati i poticati primjenu mjera energetske učinkovitosti
- ❖ podizati razinu ekološke svijesti

4.3. Klimatske promjene

Prema podacima Europskog statističkog zavoda (Eurostat) urbana područja u Europskoj uniji odgovorna su za 80% energetske potrošnje i pripadajućih emisija CO₂ s godišnjim trendom porasta od 1,9%. Postavljeni cilj Europske komisije, smanjenja emisije stakleničkih plinova, može se ostvariti samo ako se u proces aktivno uključe veliki gradovi, lokalne i regionalne vlasti, lokalni investitori i gospodarstvenici, obrazovne i znanstvene institucije, građani i nevladine udruge.

Zajedno s nacionalnim vladama, lokalne i regionalne vlasti država Europske unije dijele odgovornost i aktivno preuzimaju obveze za borbu protiv globalnog zagrijavanja kroz provedbu programa učinkovitog korištenja energije, korištenja obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva.

Republika Hrvatska prihvatila je 2009. godine Peto nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (DHMZ, studeni 2009.) koje potvrđuje opažene promjene klime na globalnoj razini.

Porast srednje godišnje temperature zraka iznosio je tijekom 20. stoljeća 0,07° C na 10 godina, trend je nastavljen i pojačan početkom 21. stoljeća, a posebno je izražen u posljednjih 25 godina.

Posljedica zagrijavanja atmosfere u posljednjem razdoblju uzrokom je da je u Zagrebu od deset najtoplijih godina od početka 20. stoljeća, od 2000. godine zabilježeno sedam.

Hidrometeorološka postaja Zagreb-Grič bilježi trend godišnjih oborina – 0,3% na 10 godina, a trend smanjenja oborina zabilježen je tijekom 20. stoljeća na cijelom području Hrvatske. Analize pokazuju da ne postoji signal velikih promjena u ekstremima koji se odnose na velike količine oborine i učestalost vlažnih i vrlo vlažnih dana u većem dijelu Hrvatske, već da doprinos smanjenju godišnjih količina oborine daju promjene u učestalosti kišnih dana manjeg intenziteta i značajno povećana učestalost suhih dana u cijeloj Hrvatskoj.

U nastojanju provedbe proaktivne energetske politike i aktivnog učešća u sprečavanju globalnog zagrijavanja i negativnih posljedica klimatskih

promjena Gradska skupština Grada Zagreba prihvatila je, 16. ožujka 2009., Deklaraciju o klimatskim promjenama udruge velikih europskih gradova Eurocities o zajedničkoj suradnji u ostvarivanju održive budućnosti i borbe protiv klimatskih promjena.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ❖ velik udio energetskeg sektora u emisijama stakleničkih plinova
- ❖ značajan udio industrijskog sektora i poljoprivrede u emisiji stakleničkih plinova
- ❖ značajan udio sektora gospodarenja otpadom u emisijama stakleničkih plinova
- ❖ loša energetska svojstva sektora zgradarstva
- ❖ značajan udio sektora prometa u emisijama stakleničkih plinova

RAZVOJNE POTREBE

- ❖ redovito izrađivati registar emisija CO₂ za Grad Zagreb
- ❖ smanjivati emisije CO₂ u svim sektorima provedbom mjera energetske učinkovitosti
- ❖ koristiti obnovljive izvore energije i ekološko prihvatljiva goriva
- ❖ racionalno koristiti energiju
- ❖ kontinuirano educirati građane
- ❖ provoditi preventivne i zaštitne mjere za smanjenje emisije CO₂ podizanjem energetske učinkovitosti u zgradarstvu i industrijskim procesima
- ❖ unapređivati sustav gospodarenja šumama i šumskim zemljištem
- ❖ unapređivati sustav gospodarenja otpadom i sustav upravljanja vodama
- ❖ povećavati korištenje javnoga gradskog prijevoza
- ❖ poticati pješaćenje, korištenje bicikla i električnih vozila

5. Komunalna infrastruktura

5.1. Vodno gospodarstvo

5.1.1. Opskrba pitkom vodom

Pojedini dijelovi Grada (brdski dio gradske četvrti Sesvete) nisu u sustavu vodoopskrbe Grada Zagreba, nego se opskrbljuju lokalnim vodovodom.

Pojedine gradske četvrti (Brezovica, Novi Zagreb – zapad, Peščenica, Sesvete) nemaju dobru opskrbljenost.

Voda se zahvaća iz kopanih i bušenih zdenaca, te pod tlakom transportira u vodospreme, uglavnom bez daljnje dorade osim preventivne dezinfekcije plinovitim klorom: od 8 vodocrpilišta, voda se dorađuje na crpilištima Sašnik, gdje se od 1987. pročišćava voda uz pomoć aktivnog ugljena i Petruševac, gdje je 2003. ugrađen uređaj za demanganizaciju. Vodocrpilište Stara Loza nije u funkciji, na Maloj Mlaci zbog atrazina ne rade dva bunara, a na Strmcu jedan zbog mangana.

Prosječna starost cjevovoda je 38 godina.

Raspoloživi kapacitet je 4 975 l/s, a gubici su oko 40% zahvata.

Sigurnosni vodospremnik imaju ukupni volumen 114.560 m³, što je oko 39% dnevne potrošnje, te ne zadovoljavaju sigurnosne standarde (50% dnevnih potreba).

Razina podzemne vode na prilivnim područjima javnih vodocrpilišta ovisi o vodostaju Save. U zadnjih 20-ak godina razina podzemnih voda pala je više od 3m.

5.1.2. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Kanalizacijskim sustavom pokriveno je približno 88% površine; 120.000 građana nema priključak za odvod otpadnih voda (podsljemenska naselja, rubna naselja na istočnom i zapadnom dijelu Grada, te zapadni i jugozapadni dijelovi Novog Zagreba i Brezovice, od koji su neki uzvodno od postojećih crpilišta i u vodozaštitnom području).

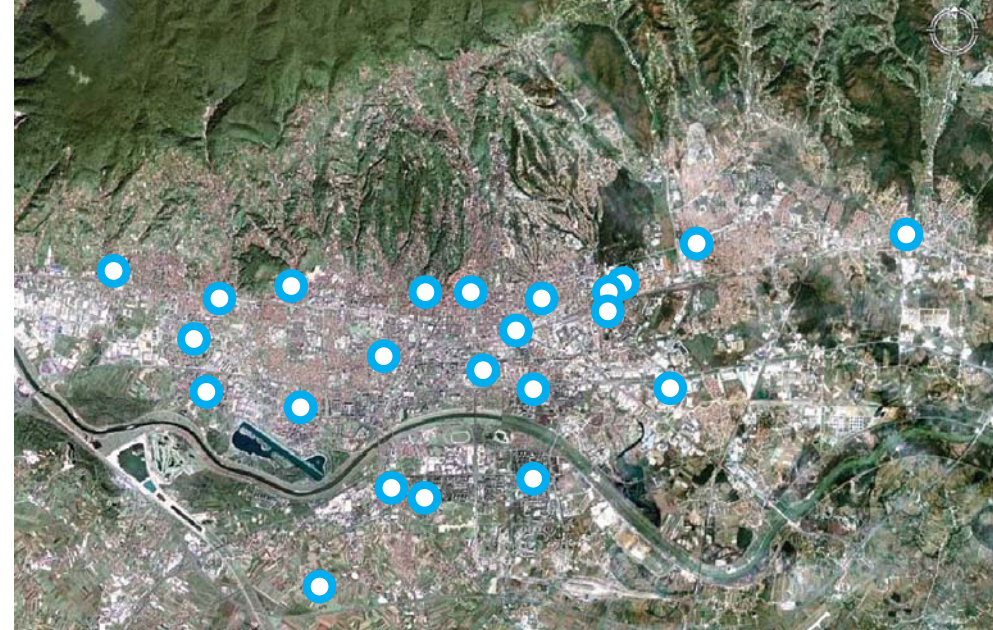
Kanalizacijska mreža je djelomično oštećena, uništena, a neki su hidraulički kanalizacijski kolektori preopterećeni.

Sigurnosni ispusti, rasterećenja i odušni kanali ne osiguravaju sigurnost u slučaju elementarnih nepogoda.

Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba izgrađen je 2007., ali nisu dovršeni glavni odvodni kanal i glavni dovodni cjevovod kojima se otpadne vode dovode do centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

RAZVOJNI PROBLEMI

- neki dijelovi Grada nisu u sustavu vodoopskrbe Grada Zagreba
- neki dijelovi Grada nemaju dobru opskrbljenost vodom
- nepotpuna pokrivenost kanalizacijskom mrežom, osobito rubnih dijelova grada i područja uzvodno od vodocrpilišta, te na vodozaštićenom području
- od 9 vodocrpilišta, na 3 postoje zagađenja zbog kojih su bunari zatvoreni
- stari cjevovodni sustav (vodovod i odvodnja) i veliki gubici u sustavu (40%)
- nedovoljni sigurnosni kapaciteti vodospremnika
- velika potrošnja u prvoj vodoopskrbnoj zoni
- smanjivanje nivoa podzemnih voda
- nezadovoljavajuće funkcioniranje kanalizacijskog sustava i sigurnost u slučaju elementarnih i drugih nepogoda
- dotrajnost kanalske mreže

▲ PRIKAZ 9. | LOKACIJE ZAGREBAČKIH TRŽNICA

RAZVOJNE POTREBE

- dovršiti vodoopskrbni sustav kako bi se osigurala vodoopskrba i njezina kvaliteta na području Grada
- predložiti i provesti mjere za osiguravanje kvalitete voda te uklanjanje zagađenja
- obnoviti cjevovodni sustav i zasune te sanirati priključke radi smanjivanja gubitaka
- povećati sigurnost vodoopskrbe gradnjom vodospremnika
- proširiti sustav odvodnje na cijelo područje grada
- poboljšati funkcionalnost sustava u standardnim i ekstremnim uvjetima
- optimizirati upravljanje vodoopskrbnim i kanalizacijskim sustavom

5.2. Gradske tržnice

28 Zagrebačkih tržnica sa svojih 2.500 komitenata je nedovoljno iskorišteno, te nedovoljno održavan resurs, posebice obzirom na njihov značaj u naglašavanju vrijednosti domaćeg proizvoda. Potrebna su prilagođavanja radnog vremena načinu života većine korisnika, prostorna preuređenja, te sadržajno aktiviranje svih.

Najstarije tržnice (Dolac, Britanski trg, Branimirova, Kvaternikov trg, Trešnjevka) relevantne su za identitet Grada, a male zapuštene tržnice (Trnje, Kažotičev trg, Savski gaj, Botinec) potrebno je dodatnim ulaganjima ponovo učiniti konkurentnima.

RAZVOJNI PROBLEMI

- tržnice su prostorno i sadržajno nedovoljno održavane
- samo najstarije tržnice su prepoznatljive
- nemogućnost parkiranja
- radno vrijeme neprilagođeno korisnicima

RAZVOJNE POTREBE

- održavati i pružati dodatne usluge
- profilirati i sadržajno aktivirati identitete tržnica
- omogućiti gradnju parkirališnih kapaciteta za potrebe tržnice gdje je to moguće

5.3. Gradska groblja

Od ukupnog broja godišnjih ukopa (oko 10.200), 54,6% ih se izvrši na tri gradska groblja (Mirogoj, Miroševac i Markovo polje). Preostalih 45,4% obavi se na krematorijskom groblju Gaj urni (3.200) i na tzv. malim gradskim grobljima (1.410).

Stalnim porastom broja stanovnika Grada Zagreba rastu i potrebe za ukopnim mjestima. Ukopi na Mirogoju vrše se isključivo u već otvorena grobna mjesta, a vrlo je slična situacija i s ukopima na groblju Miroševac. Krematorijsko groblje Gaj urni ima još mogućnosti za otvaranje novih grobnih polja. Groblje Markovo polje ima još slobodnih grobnih mjesta, a izrađena je prostorno-planska dokumentacija za proširenje.

Prosječni odnos broja klasičnih ukopa koji se obavlja u novootvorena grobna mjesta i broja ukopa koji se obavlja u već otvorena grobna mjesta kod malih gradskih groblja iznosi 38:100, što govori o velikoj potrebi otvaranja novih uređenih grobnih mjesta na malim gradskim grobljima.

Od ukupnog broja kremiranih pokojnika (oko 4800) na Gaju urni se pokopa nešto manje od dvije trećine, jedna trećina se pokopa na tri gradska groblja (Mirogoj, Miroševac i Markovo polje), a vrlo mali broj (ispod 1%) na ostalim malim gradskim grobljima, što također govori o nužnosti proširenja malih gradskih groblja.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// rastu potrebe za ukopnim mjestima
- /// ukopi na dva najveća gradska groblja Mirogoj i Miroševac vrše se isključivo u već otvorena grobna mjesta
- /// nepovoljan odnos broja klasičnih ukopa koji se obavlja u novootvorena grobna mjesta kod malih gradskih groblja
- /// vrlo mali broj kremiranih pokojnika pokapa se na malim gradskim grobljima (ispod 1%)

RAZVOJNE POTREBE

- /// izrada programa potreba s brojem i kapacitetom ukopnih mjesta za sva groblja

- /// dugoročno osigurati dovoljno prostora za razvoj groblja, a etapnim razvojem omogućiti rezerve grobnih mjesta nekoliko godina unaprijed
- /// izrada prostorno-planske dokumentacije za proširenje malih gradskih groblja

6. Prometna infrastruktura

6.1. Uvod

Zagreb je čvorište europskih prometnih koridora; kroz Zagreb prolazi paneuropski cestovni i željeznički koridor x: Salzburg – Ljubljana – Zagreb – Beograd – Thesaloniki i paneuropski cestovni i željeznički koridor vb: Rijeka – Zagreb – Budimpešta.

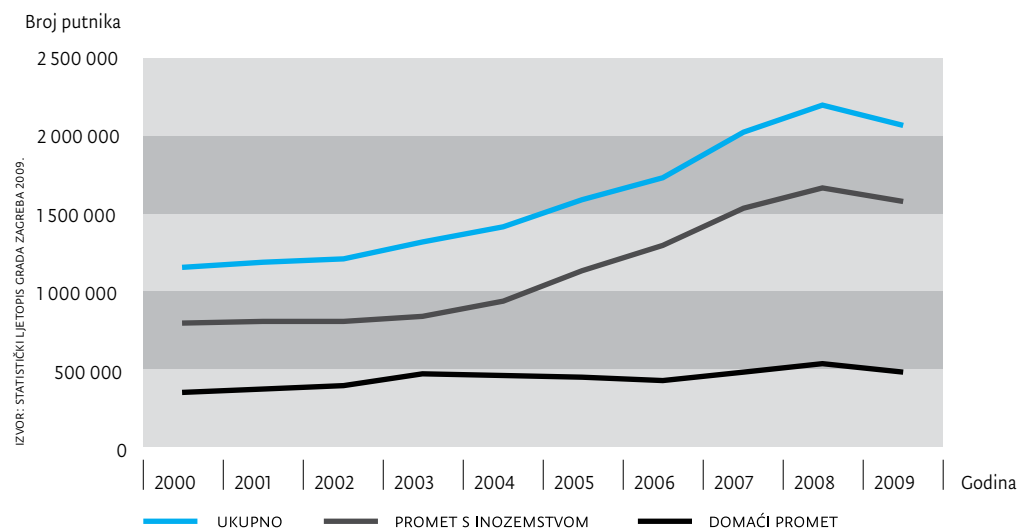
Kroz središte Zagreba prolaze željezničke pruge kojima se odvija putnički i cjelokupni teretni promet; prigradski, gradski i međunarodni željeznički promet nisu međusobno odvojeni.

Autocestovni državni i međunarodni pravci imaju ishodište na Zagrebačkoj obilaznici: A1 Zagreb – Split, A2 Zagreb – Macelj, A3 Bregana – Zagreb – Lipovac, A4 Zagreb – Goričan, A6 Zagreb – Rijeka i A11 Zagreb – Sisak / u izgradnji.

Prostori Zagrebačke županije nisu dobro povezani međusobno što uzrokuje povećani tranzit kroz područje Grada Zagreba.

Osnovnu uličnu mrežu Grada karakterizira nedovoljna propusna moć u vremenima vršnog opterećenja, nedostatak mostova preko rijeke Save, veći broj započetih i nedovršenih gradnji i rekonstrukcija kao i nepostojanje sustava cjelovite koordinacije semaforских uređaja.

Javni prijevoz karakterizira proces modernizacije autobusnog i tramvajskog voznog parka, ali i male putne brzine, dok je putna brzina u željezničkom gradskom i prigradskom prometu na prihvatljivoj razini, ali je stajališta premalo, neadekvatno su opremljena, a vozni park je nedostatan i zastario. Proces prilagodbe cjelokupnog prometnog sustava

▲ GRAFIKON 14. PROMET PUTNIKA U ZRAČNOJ LUCI ZAGREB 2000.–2009.

za nesmetano korištenje od strane osoba s teškoćama u kretanju je u tijeku.

Prometni problemi Grada Zagreba odraz su relativno visokog stupnja motorizacije i nedostatnih ulaganja u javni promet i prometnu infrastrukturu kao i izostanak konsenzusa oko starteških pravaca razvoja prometnog sustava.

6.2. Načinska raspodjela

Prema anketi domaćinstava provedenoj 1998. za potrebe izrade Prometne studije grada Zagreba (Prometna studija grada Zagreba, MVA, Zagreb, 1999.) utvrđeno je da se od svih dnevnih putovanja u gradu obavlja:

- /// 25,4% pješice,
- /// 36,8% javnim prijevozom,
- /// 37,1% automobilom i
- /// 0,7% biciklom.

Procjenjuje se da je u proteklom desetgodišnjem razdoblju blago porastao automobilski i biciklistički promet, a stagnirao javni prijevoz. Načinska raspodjela pokazuje kojim se sredstvima

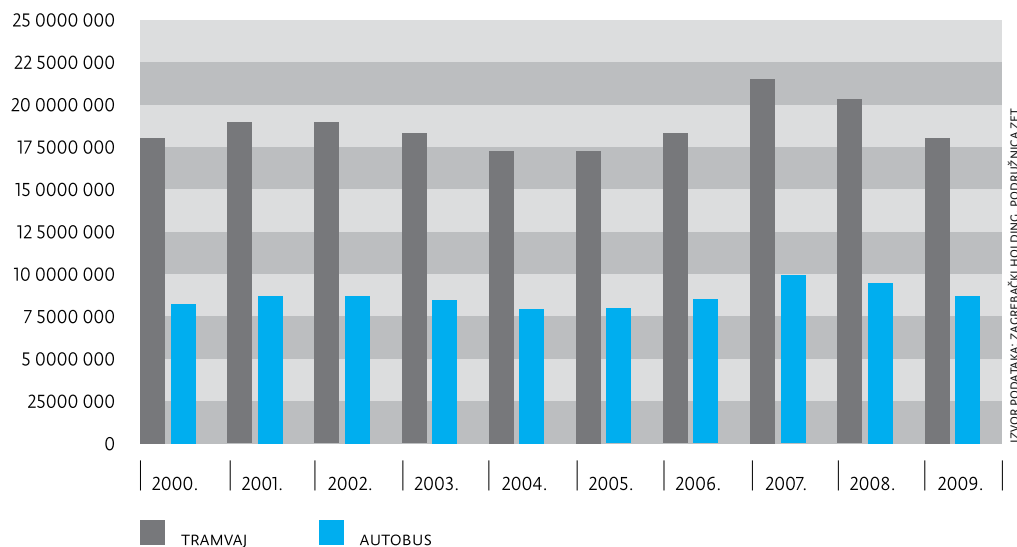
obavljaju putovanja na nekom području. Kroz planiranu načinsku raspodjelu iskazuju se strateški ciljevi prometne politike, a praćenje promjena u određenim vremenskim razmacima omogućuje vrednovanje postignutih rezultata. Prikupljanje podataka je relativno skupo i ne provodi se često, a poseban problem je komparacija podataka ako metodologije prikupljanja i obrade podataka nisu jedinstvene. Nužno je utvrđivanje jedinstvene metodologije prikupljanja i obrade podataka kao i vremenskog razmaka u kojem će se podaci prikupljati.

6.3. Zračni promet

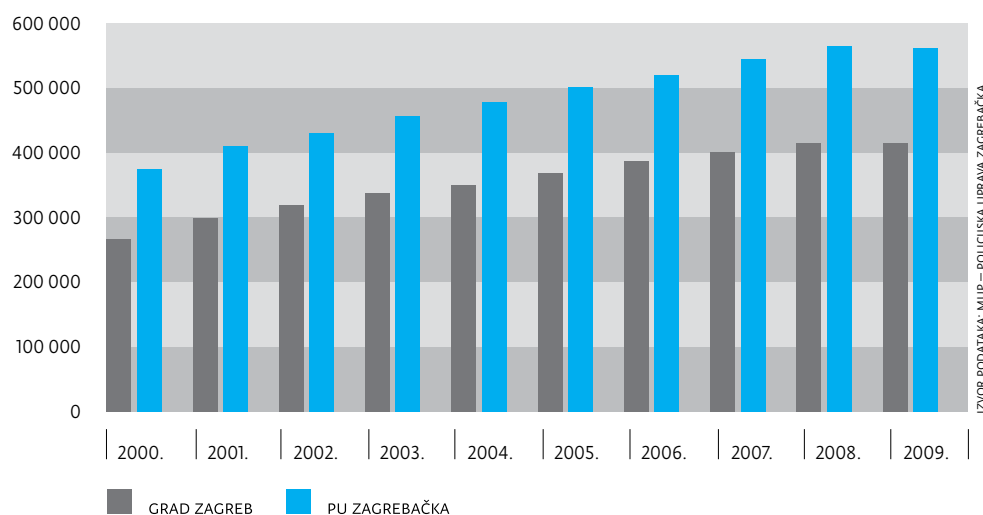
Međunarodna zračna luka Zagreb značajna je za razvoj na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Smještena je izvan administrativnih granica Grada Zagreba, na području Zagrebačke županije (Grad Velika Gorica).

Putnički promet kontinuirano raste od 1999. godine, pri čemu je dominantan utjecaj prometa s inozemstvom (od 1,1 mil. putnika ukupno 1999. godine do 2,2 mil. 2008. godine).

Usko grlo u daljem razvoju zgrada je putničkog terminala, a nezadovoljavajuća je i prometna

▲ GRAFIKON 15. | BROJ PREVEZENIH PUTNIKA 2000. – 2009.

▲ GRAFIKON 16. | BROJ REGISTRIRANIH VOZILA U GRADU ZAGREBU I POLICIJSKOJ UPRAVI ZAGREBAČKOJ OD 2000. – 2009.

povezanost Grada Zagreba sa Zračnom lukom. Osim osobnim automobilom i taksijem, do Zračne luke Zagreb može se doći isključivo autobusnom linijom.

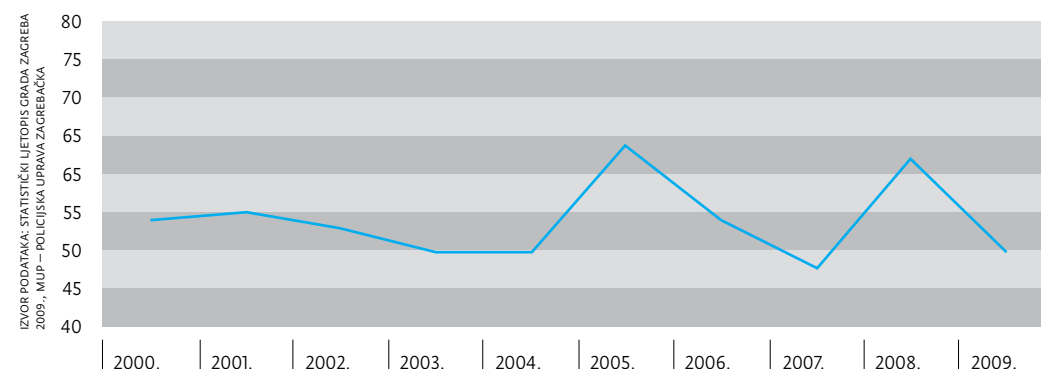
6.4. Javni promet

Javni prijevoz čine tramvajski, autobusni, željeznički promet te žičara i uspinjača.

TRAMVAJ

Dužina tramvajske mreže je 58 km dvokolosiječnih

▲ GRAFIKON 17. BROJ SMRTNO STRADALIH U PROMETNIM NESREĆAMA U ZAGREBU

pruga na kojima je organizirano 15 dnevnih i 4 noćne linije. Oko 50% pruga nije fizički odvojeno od individualnog prometa pa brzina i točnost u velikoj mjeri ovise o gustoći individualnog prometa. Za brzinu i redovitost tramvajskog prometa značajna je i činjenica da na semaforski reguliranim raskrižjima tramvaji nemaju prednost. U razdoblju 2000. – 2009. povećan je broj tramvajskih motornih vozila s 254 na 297, s tim da gotovo polovicu (142) čine suvremeni niskopodni tramvaji.

AUTOBUS

Autobusni promet odvija se na 140 dnevnih i 4 noćne linije. Broj autobusa je u razdoblju 2000. – 2009. povećan sa 337 na 464, a od toga je 385 suvremenih niskopodnih autobusa. Od 2007. postupno se uvodi korištenje biodizela i plina za pogon autobusa u gradskom prijevozu.

Broj prevezenih putnika u tramvajskom i autobusnom prometu u razdoblju 2000. – 2009. nije se značajnije promijenio, no u pojedinim godinama u tom razdoblju bilo je značajnijih oscilacija.

Postupno se eliminiraju barijere za kretanje osoba s posebnim potrebama u javnom prijevozu, na javnim pješačkim površinama i parkiranju vozila (modernizacija voznog parka ZET-a niskopodnim tramvajima i autobusima, posebna vozila za prijevoz osoba u invalidskim kolicima, spuštene rabnajaci, zvučna i taktilna signalizacija za slijepe i slabovidne osobe, uklanjanje barijera na stajalištima i terminalima autobusnog tramvajskog i željezničkog prometa, u zračnoj luci i drugo).

ŽELJEZNICA

Od 1992. počeo je intenzivniji prigradsko-gradski prijevoz željeznicom. Opseg prometa je u kontinuiranom porastu, od 4000 prevezenih putnika na dan u 2009. godini promet je porastao na oko 100.000 prevezenih putnika dnevno u gradskom i prigradskom prometu.

Putna brzina u prigradskom i gradskom željezničkom prometu je oko 40 km/h, no usko grlo su nedovoljan broj i neadekvatno opremljena stajališta kao i nedostatan i zastarjeli vozni park.

Ugovorena je gradnja prototipa gradsko-prigradskog vlaka, čijom bi se nabavom povećala kvaliteta i kapacitet gradsko-prigradskog prijevoza.

ŽIČARA

Žičara koja povezuje Dolje sa Sljemenom od 2007. godine je izvan funkcije (očekuje se izgradnja nove) pa je javni prijevoz na Sljeme organiziran autobusom.

USPINJAČA

Uspinjača spaja zagrebački Gornji i Donji grad. Pruga (66 metara) je najkraća žičana željeznica na svijetu namijenjena javnom prometu. Zadržala je prvobitni vanjski izgled i građevnu konstrukciju, a i većinu tehničkih svojstava koja su joj dali graditelji krajem 19. st, pa je zagrebačka Uspinjača zakonski zaštićena kao spomenik kulture.

TAKSI

Taksi prijevoz čine privatni koncesionari udruženi u Udruženje taxi prijevoznika. Broj koncesija za taksi

prijevoz se smanjuje se iz godine u godinu (2009. bilo ih je 1056). Zbog relativno visokih cijena taxi prijevoz ne učestvuje u značajnijoj mjeri u ukupnom javnom prijevozu i uglavnom se koristi za specifične potrebe.

6.5. Cestovni promet

Međunarodni i regionalni cestovni pravci pokriiveni su autocestama osim smjera Sisak na kojem je autocesta u izgradnji. Zagrebačka obilaznica dio je autoceste A3. Na administrativnom području Grada Zagreba ukupna duljina autoceste iznosi 33 km. Prometno opterećenje na najopterećenijoj dionici zagrebačke obilaznice je u srpnju 2008. iznosilo 66 997 vozila prosječno dnevno, što je na granici propusne moći.

Većina općinskih i gradskih središta Zagrebačke županije međusobno nije povezano. Procjenjuje se da se oko 20% prometa odvija preko područja Grada Zagreba da bi se iz jednog došlo u drugo središte. Posebno su neodržive slabe ili nepostojeće veze: Zaprešić – Samobor – Jastrebarsko, Jastrebarsko – Velika Gorica i Mracilin, Velika Gorica – Dugo Selo. Broj motornih vozila u Gradu Zagrebu u razdoblju 2000. – 2009. bio je u kontinuiranom porastu osim stagnacije u 2009. koja je uzrokovana gospodarskom recesijom. Od ukupnog broja motornih vozila oko 82% su osobna vozila. Stupanj motorizacije je također u porastu tako da je broj osobnih automobila na 1000 stanovnika porastao s 309 u 2000. na 429 u 2008., a u 2009. je minimalno smanjen (na 426).

Ulična mreža na području Grada Zagreba ne zadovoljava prometnu potražnju, posebno u vršnim vremenima opterećenja. Prometnice su nedovoljne propusne moći i neredovito održavane a u cijeloj mreži nedostaju spojevi (uključivo i mostove preko rijeke Save) koji bi omogućili brži protok vozila. Ne postoji centralni sustav koordinacije i upravljanja semaforiziranim raskrižjima.

Veći broj započetih i nedovršenih gradnji i rekonstrukcija ulica ne daje odgovarajuće rezultate u smislu poboljšanja propusne moći ulične mreže. Izgradnju novih stambenih, poslovnih, kulturnih,

trgovačkih i drugih objekata ne prati dovoljno kapacitirana cestovna mreža, mreža javnog prometa i dovoljan broj parkirališno-garažnih kapaciteta.

SIGURNOST U PROMETU

Na području Grada Zagrebu u razdoblju 2000. – 2009. broj prometnih nesreća kao i nastradalih osoba u tim nesrećama izrazio je varirao na godišnjoj razini. Posebno zabrinjava broj ozlijeđenih osoba koji se kretao od 3.046 do 3.882 i broj smrtno stradalih osoba koji se kretao od 48 – 64 godišnje. Navedeni podaci indikator su nezadovoljavajućeg stanja sigurnosti u prometu.

BICIKLISTIČKI PROMET

Od 2000. do 2009. višestruko je povećana dužina biciklističkih staza, a biciklistički promet je u kontinuiranom porastu. Ukupna dužina staza i traka 2009. iznosila je oko 190 km. Iako je povećana dužina biciklističkih staza i traka biciklistička mreža nije međusobno dovoljno povezana niti unutar grada niti sa okolnim prostorima. Primjerice, na potencijalno zanimljivim smjerovima prema Velikoj Gorici i Samoboru nedostaju biciklističke staze, pa prijevoz biciklom u tim smjerovima nije siguran. Mreža javnih bicikala za iznajmljivanje nije organizirana.

6.6. Promet u mirovanju

Koncept vremenskog i zonskog ograničenja uličnog parkiranja prvi put je primijenjen 1995. godine. Sustav naplate je u 2010. obuhvaćao 25.646 uličnih parkirališnih mjesta, od toga u crvenoj zoni 6.598 mjesta, u žutoj 13.356 mjesta i u zelenoj 4.245 mjesta. Proteklih godina sustavno je širen obuhvat crvene i žute zone, a smanjivan obuhvat zelene zone.

U Gradu Zagrebu postoji 8 javnih garaža sa 2.314 parkirališna mjesta kojima upravlja Zagrebački holding, podružnica Zagrebparking. Osim ovih postoji i 9 većih garaža u privatnom vlasništvu koje se u cijelosti ili djelomično koriste kao javne. Relativno visokim cijenama, vremenskim ograničenjem trajanja i sustavnom kontrolom parkiranja

		2008	2009	2010 (P)
BDP	SVIJET	2.8	-0.6	4.8
	EU 27	0.5	-4.2	1.0
	HRVATSKA	2.4	-5.8	-0.5
UVOZ ROBA I USLUGA	SVIJET	2.9	-11.0	11.4
	EU 27	1.1	-12.4	3.4
IZVOZ ROBA I USLUGA	HRVATSKA	1.7	-16.2	2.4
INFLACIJA	EU27	3.7	1.0	1.8
	HRVATSKA	5.8	2.2	2.0

IZVOR: IMF, EUROSTAT, DZS, HNB

▲ TABELA 4. | KLJUČNI GOSPODARSKI POKAZATELJI OKRUŽENJA – REALNE STOPE RASTA (%)

značajno je smanjen broj ilegalno parkiranih vozila na pješačkim i zelenim površinama.

RAZVOJNI PROBLEMI

- slaba cestovna povezanost pojedinih područja Zagrebačke županije međusobno uzrokuje povećani tranzit na području Zagreba
- nedovoljno propusna i nekompletna cestovna mreža Grada, uključujući nedovoljnu povezanost Zračne luke Zagreb s Gradom
- započete i nedovršene gradnje magistralne ulične infrastrukture
- pretežito zastarjela željeznička infrastruktura, sav promet (uključujući teretni) prolazi kroz središte grada, nedovoljno učestće željeznice u prigradsko-gradskom prometu
- nepostojanje integriranog sustava javnog prijevoza
- spor javni prijevoz
- neodgovarajuća regulacija prometa i nekoordinirana semaforika signalizacija
- nedovoljno razvijen biciklistički promet
- relativno visok stupanj motorizacije, nedovoljan broj parkirališnih mjesta
- nezadovoljavajuća sigurnost u prometu

RAZVOJNE POTREBE

- rekonstruirati, modernizirati i dograditi zagrebački željeznički čvor
- povećati i modernizirati željeznički vozni park

- graditi i rekonstruirati željeznička stajališta i P&R i B&R kapacitete
- širiti tramvajsku i autobusnu mrežu, reorganizirati postojeće linije i sagraditi terminal javnog prijevoza
- nastaviti modernizaciju voznog parka ZET-a
- uvesti integrirani sustav javnog prijevoza na području Grada i okolnih županija
- dovršiti započetu gradnju ulične mreže, spoj na AC ZG – SI, mostove preko Save, nove ulične spojeve
- uvesti sustav AUP za bolju protočnost i sigurnost u prometu
- u novoj gradnji osigurati adekvatan broj parkirališnih mjesta, a u postojećoj, s deficitarnim parkirališnim prostorom, predložiti način rješavanja parkiranja za stanare i posjetioce
- unapređivati biciklistički promet (širenje mreže i povezivanje biciklističkih staza, povećanje sigurnosti, uvođenje javnih bicikala)
- povećati kapacitete Zračne luke Zagreb za prihvati i otpremu putnika, zrakoplova i tereta, te unaprijediti prometnu povezanost sa središtem Zagreba

7. Gospodarstvo

7.1. Gospodarsko okruŹje

Razvoj Grada Zagreba pod snaŹnim je utjecajem kretanja u europskom i svjetskom gospodarstvu, a od velikog su značenja i opći razvojni i makroekonomski procesi u Hrvatskoj.

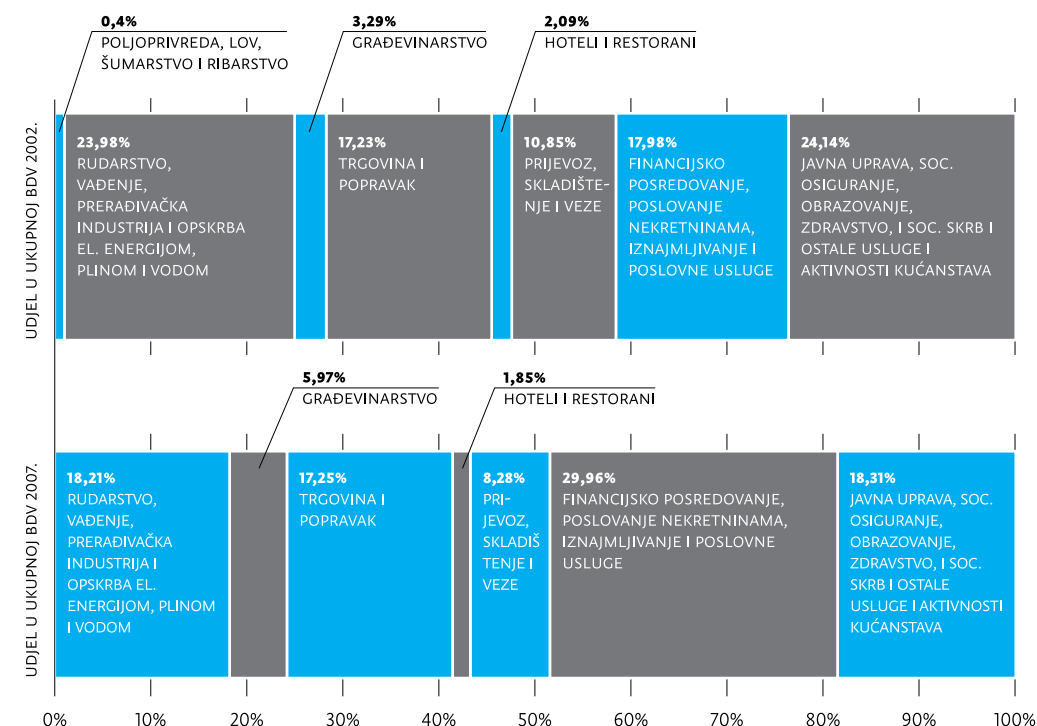
▼ **TABELA 5. | BRUTO DOMAĆI PROIZVOD – REPUBLIKA HRVATSKA, SJEVEROZAPADNA HRVATSKA I GRAD ZAGREB, 2007.**

PROSTORNE JEDINICE ZA STATISTIKU 2. RAZINE I ŹUPANIJE	REPUBLIKA HRVATSKA	SJEVEROZAPADNA HRVATSKA	GRAD ZAGREB
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, MIL. KN	314 223	147 012	96 658
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, MIL. EUR	42 833	20 040	13 176
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, MIL. USD	58 558	27 397	18 013
STRUKTURA PO ŹUPANIJAMA, % (HRVATSKA = 100)	100,0	46,8	30,8
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PO STANOVNIKU, KN	70 835	88 109	122 995
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PO STANOVNIKU, EUR	9 656	12 010	16 766
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PO STANOVNIKU, USD	13 201	16 420	22 921
INDEKS HRVATSKA = 100	100,0	124,4	173,6

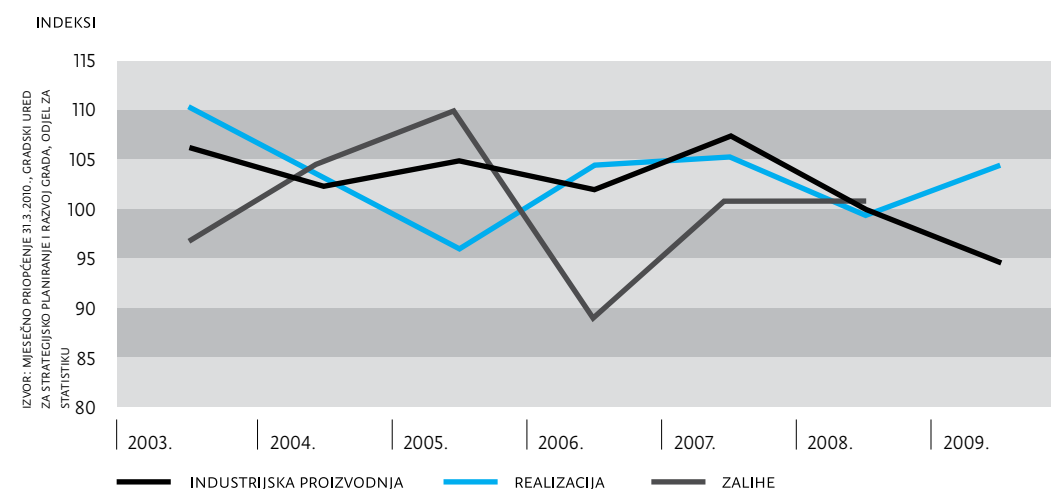
IZVOR: DRŹAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU RH

7.2. Osnovni gospodarski pokazatelji

Grad Zagreb je najjače gospodarsko središte Hrvatske, gdje se ostvaruje gotovo trećina BDP-a Republike Hrvatske. Udjel Zagreba u BDP-u Republike Hrvatske porastao je s 28,7% u 2000. godini na 32,4% u 2005. godini, ali je smanjen na 30,8% u 2007. godini. U razdoblju od 2001. do 2008. godine, BDP Grada Zagreba prosječno je realno rastao 5,1 % godišnje, odnosno 0,6 indeksnih bodova iznad stope gospodarskog rasta Hrvatske. BDP Grada Zagreba iznosi gotovo 100 milijardi kuna, uz BDP po stanovniku na razini 16.766 €, što je 73,6% iznad prosjeka Hrvatske. Ovaj pokazatelj ne oslikava izravno razinu razvijenosti odnosno relativnog bogatstva nego je riječ o pokazatelju gospodarskih aktivnosti koje se obavljaju u poduzećima

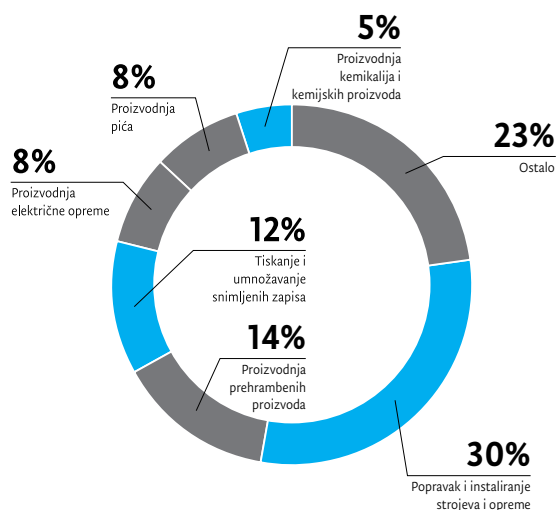
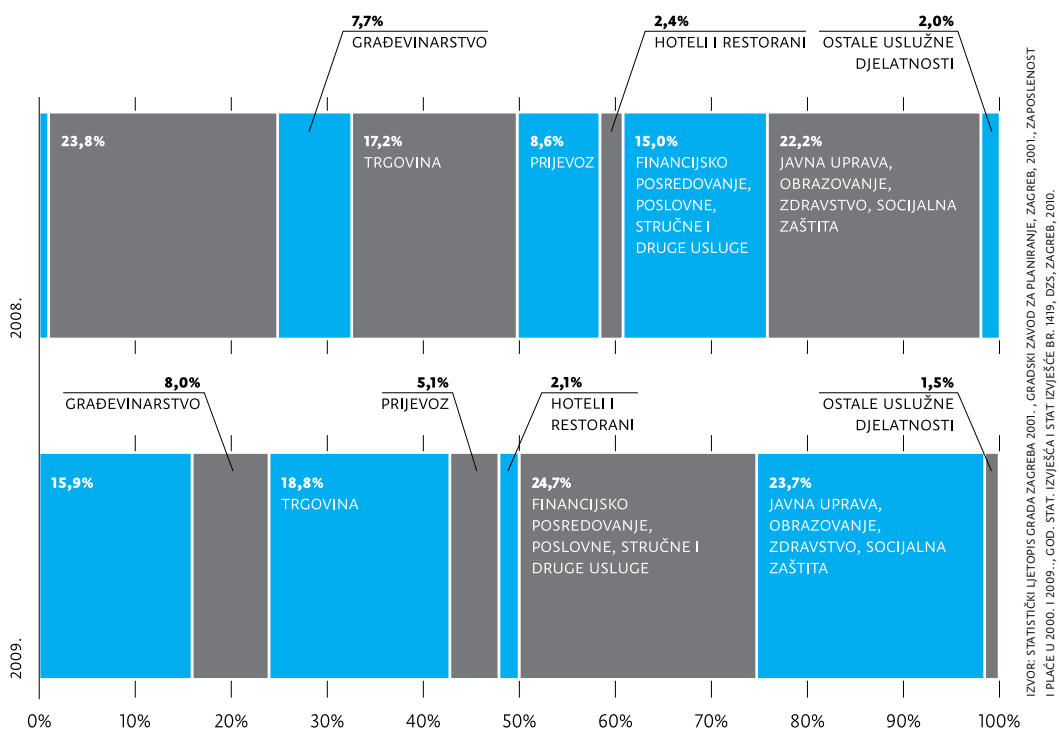

▲ **GRAFIKON 18. | UDIO DJELATNOSTI U UKUPNOJ BRUTO-DODANOJ VRIJEDNOSTI ZAGREBA 2002. I 2007.**

▲ **GRAFIKON 19. | INDEKSI INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE, REALIZACIJE I ZALIHA PROIZVODA**

GRAFIKON 20. | STRUKTURA GOSPODARSTVA GRADA ZAGREBA PREMA ZAPOSLENOSTI

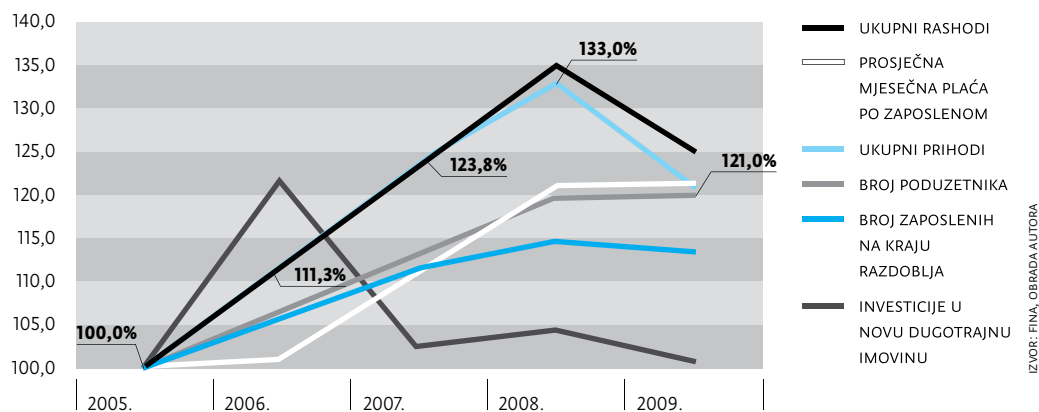
GRAFIKON 20. STRUKTURA PRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE ZAGREBA (PREMA FIZIČKOM OBUJMU)

lociranim u Gradu Zagrebu, čemu doprinosi i znatan broj dnevnih migranata iz županija užeg i šireg okruženja te dijelom i gospodarskih aktivnosti u manjim dislociranim jedinicama poduzetnika registriranih u Zagrebu. Odnos BDP-a po stanovniku u metropoli prema nacionalnom prosjeku u pravilu je između 1,5 i 2 puta veći u zemljama Europske unije. U 2009. najveći udio u bruto-dodanoj vrijednosti Grada Zagreba ostvaruje se u poslovnim uslugama – djelatnostima financijskog posredovanja, poslovanja nekretninama, iznajmljivanju i drugim poslovnim uslugama udio kojih je povećan sa 18% u 2002. na gotovo 30% u 2007.. Slijede industrijske djelatnosti udio kojih je smanjen sa 24% na 18% tijekom promatranog razdoblja. Na trećem mjestu po značenju su javne i osobne usluge sa smanjenjem udjela sa 24% na 18%. Trgovina i servisi održali su udio na visokih 17%. Udvostručen je udio građevinarstva na razmjerno visokih 6%, a turizam je pao sa 2,1% na 1,8% udjela. Udio poljoprivrede i srodnih

IZVOR: STATISTIČKI LIETOPIS GRADA ZAGREBA 2001., GRADSKI ZAVOD ZA PLANIRANJE, ZAGREB, 2001.

	HRVATSKA BROJ ZAPOSLENIH	GRAD ZAGREB BROJ ZAPOSLENIH	UDJEL ZAGREBA U HRVATSKOJ	UDJEL DJELATNOSTI U ZAGREBU
UKUPNO	1 216 930	378 938	31.14%	100.00%
TRGOVINA I SERVISI	203 857	74 812	36.70%	19.74%
PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	238 579	47 305	19.83%	12.48%
JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBVEZNO SOC. OSIGURANJE	106 295	33 732	31.73%	8.90%
GRAĐEVINARSTVO	107 653	30 921	28.72%	8.16%
STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	53 535	28 030	52.36%	7.40%
OBRAZOVANJE	103 918	26 889	25.88%	7.10%
ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	80 595	24 992	31.01%	6.60%
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	32 373	21 289	65.76%	5.62%
FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	37 977	19 293	50.80%	5.09%
PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	65 827	19 218	29.19%	5.07%
ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	32 401	14 903	46.00%	3.93%
PRUŽANJE SMJEŠTAJA I UGOSTITELJSTVO	41 086	8 442	20.55%	2.23%
UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	20 631	8 407	40.75%	2.22%
OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	13 807	6 105	44.22%	1.61%
OPSKRBA VODOM, ODVODNJA, GOSPODARENJE OTPADOM I SANACIJA OKOLIŠA	21 453	4 067	18.96%	1.07%
OPSKRBA EL. ENERGIJOM, PLINOM, PAROM	16 893	3 643	21.57%	0.96%
RUDARSTVO I VAĐENJE	8 619	3 097	35.93%	0.82%
POSLOVANJE NEKRETNINAMA	5 843	2 883	49.34%	0.76%
POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	25 588	910	3.56%	0.24%

◀ **TABELA 6. | STRUKTURA GOSPODARSTVA GRADA ZAGREBA PREMA ZAPOSLENOSTI U PRAVNIM OSOBAMA**

Δ **GRAFIKON 22. | OSNOVNI PODACI POSLOVANJA PODUZETNIKA GRADA ZAGREBA (2005.=100)**

djelatnosti smanjen je sa 0.44% na 0.17%. Zagreb ima vrlo visok udio u bruto-dodanoj vrijednosti Hrvatske u djelatnosti trgovine (41,7 %), u financijskom sektoru (40,3%), te u djelatnostima javne uprave, obrazovanja, zdravstva i srodnih djelatnosti (33,6%), a udio industrije, rudarstva i vađenja sirovina je 27,4%.

U kontekstu nepovoljnih ekonomskih kretanja u Hrvatskoj nepodmirene su obveze povećane za 47% u prosincu 2009. u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine. Promet u trgovini na malo smanjen je u 2009. za 13% (nominalno), a broj noćenja turista smanjen je za 11,4% u odnosu na 2008..

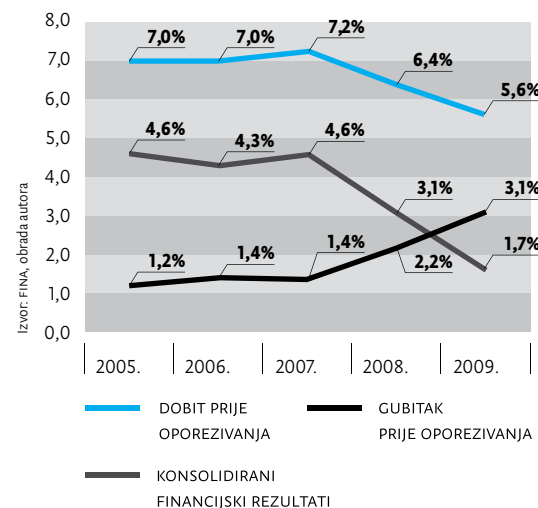
U zadnje dvije godine zabilježen je snažan pad industrijske proizvodnje te je u 2009. proizvodnja smanjena za 5,6%, odnosno kumulativno više od 10% u usporedbi sa 2007..

7.3. Strukturni pokazatelji gospodarstva

Osnovni trend strukturne promjene u gospodarstvu Grada Zagreba je deindustrijalizacija, odnosno velik pad udjela industrije. U usporedbi sa 1989., u 2009. je broj zaposlenih u industriji gotovo prepolovljen (smanjenje sa 108 000 na 56 000 zaposlenih). Udio prerađivačke industrije u ukupnoj zaposlenosti smanjen je sa 29,8% u 1989. na 15,9% u 2009..

Udio industrije, građevinarstva i proizvodnog obrta u ukupnoj zaposlenosti u Zagrebu smanjen je sa 42,2% u 1989. na 23,9% u 2009. zbog istodobnih procesa tranzicije u tržišno gospodarstvo, dinamičnog razvitka financijskih, trgovinskih i komunikacijskih djelatnosti, preseljenja proizvodnih kapaciteta iz Zagreba u susjedne županije zbog visokih troškova proizvodnje i neodgovarajućih poticaja za razvitak i ulaganje te zbog pada konkurentnosti i gubitka koraka s tehnološkim razvitkom unutar industrijskih djelatnosti.

Za razvoj gospodarstva Grada Zagreba ključnu ulogu imaju djelatnosti temeljene na znanju. Čak 58

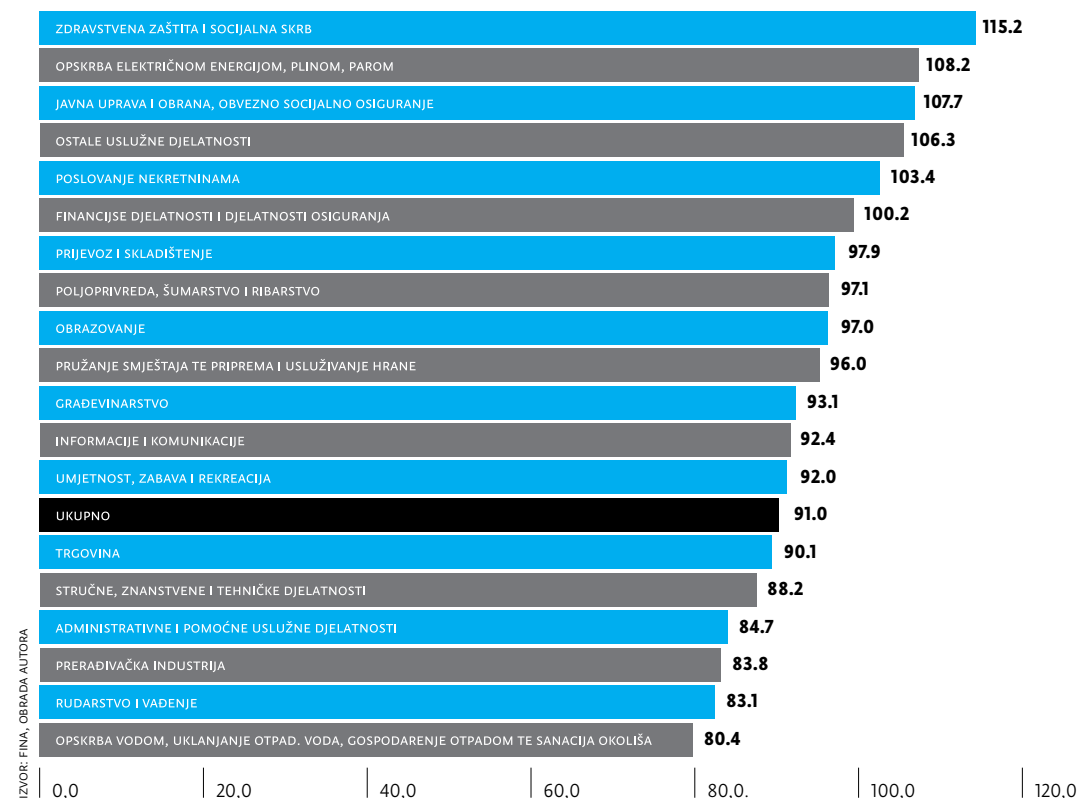

000 zaposlenih (15% zaposlenosti Zagreba) registrirano je u pravnim osobama u djelatnostima usluga temeljenim na znanju. Udio zaposlenosti u navedenim djelatnostima veći je nego u prerađivačkoj industriji, što sugerira potrebu posebne pozornosti na te djelatnosti u strateškim dokumentima Grada Zagreba.

Udio stručnih, znanstvenih i tehničkih usluga u zaposlenosti je 7,4%, a udio Zagreba u tim djelatnostima u Hrvatskoj je čak 52,4%. Nadalje, informacijske i komunikacijske djelatnosti čine 5,6% zaposlenosti u Zagrebu te gotovo 2/3 zaposlenosti u toj djelatnosti u RH. Djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije zapošljavaju 2,2% ukupnog broja zaposlenih u Zagrebu i imaju 40,7% udio u zaposlenosti u RH.

Δ **GRAFIKON 23. | OSNOVNI POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZETNIKA GRADA ZAGREBA (% UKUPNOG PRIHODA)**

▽ **GRAFIKON 24. UKUPNI PRIHODI PODUZETNIKA GRADA ZAGREBA U 2009. (2008.=100)**

Ako se uračuna i zaposlenost u financijskim djelatnostima, informacijsko-komunikacijskim djelatnostima, transportu i drugim poslovnim uslugama i obrazovanju, udio u ukupnoj zaposlenosti u Zagrebu dostiže visokih 40%.

Na ustanovama visokog obrazovanja u Zagrebu studiraju studenti iz susjednih županija, ali i iz cijele Hrvatske. Poduzetnici iz cijele Hrvatske koriste poslovne usluge poduzetnika registriranih u Zagrebu, a u velikoj mjeri to vrijedi i za djelatnosti umjetnosti, zabave i rekreacije.

Značenje Zagreba kao znanstveno-tehnološkog središta oslikava podatak kako je od ukupnog broja zahtjeva za zaštitu patenata podnesenih u razdoblju 1997.–2008. Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo, čak 46% prijavljeno s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije. Od ukupno 1806 podnesenih zahtjeva priznato je 216 pojedinačnih patenata i 23 konsenzualna patenta, što je gotovo polovica ukupno priznatih patenata s područja RH.

7.4. Analiza poslovanja poduzetnika u razdoblju 2005. – 2009.

Podaci o dinamici i uspješnosti poslovanja poduzetnika Grada Zagreba mogu se najbolje prikazati korištenjem podataka iz financijskih izvještaja koje obrađuje Financijska agencija (FINA). Ipak, pri interpretaciji je nužan oprez jer poduzetnici izvještaje prikazuju prema administrativnoj jedinici svog sjedišta, bez obzira na to gdje su obavljali gospodarske djelatnosti, te prema pretežitoj djelatnosti, a ne alociraju aktivnosti u drugim djelatnostima. Ipak, ti su podaci najbolji za oslikavanje uspješnosti poslovanja te je iz njih moguće očitati utjecaj recesije na zagrebačko gospodarstvo.

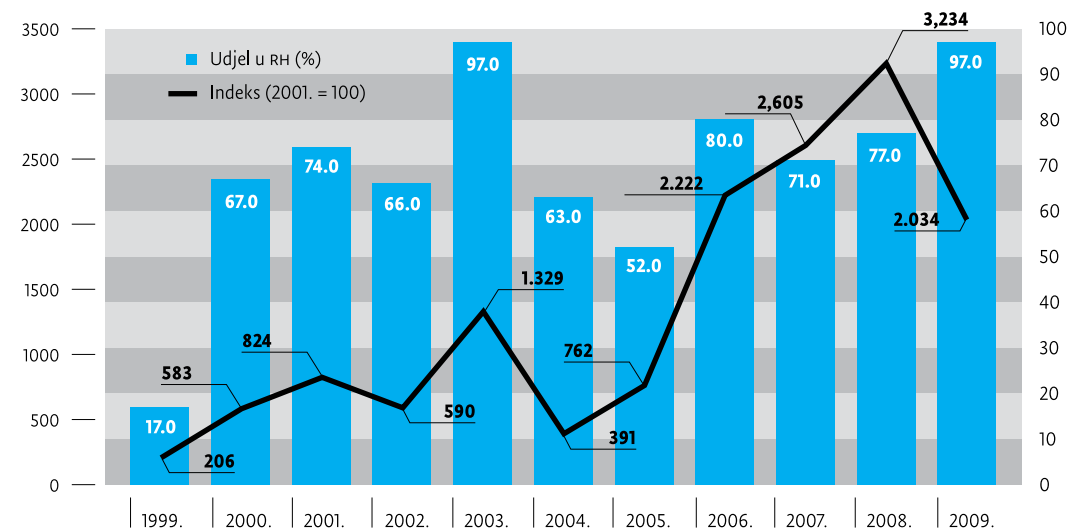
Primjetno je veliko smanjenje ukupnih prihoda poduzetnika u Zagrebu u 2009., nominalno za 9%, što je u realnim terminima (deflacijom) pad za čak 11.1%. Iako je zaposlenost pala za samo 1%, jer je utjecaj recesije djelomično kompenziran smanjenjem realnih plaća za 2%, u 2010. može se očekivati i zamjetni pad zaposlenosti.

NAZIV	31.12.2008.	31.12.2009.	INDEKS
ZANATLIJE	10 126	9 413	92,96
TRGOVCI	3 580	3 029	84,61
UGOSTITELJI	2 192	1 968	89,78
PRIJEVOZNICI I TAKSISTI	1 687	1 570	93,06
UKUPNO ZAGREB	17 585	15 980	90,42

TABELA 7. | PREGLED KRETANJA BROJA OBRTNIKA U ZADNJE DVIJE GODINE PO STRUKAMA U GRADU ZAGREBU

Financijski rezultati poslovanja zagrebačkih poduzetnika, koji su bili u razdoblju 2005.–2007. vrlo solidni i stabilni, s konsolidiranim financijskim rezultatima na razini oko 4.5% ukupnih prihoda, u posljednje dvije godine izrazito su pogoršani jer je umjereno smanjenje dobiti i veliko povećanje gubitaka umanjilo konsolidirani financijski rezultate na samo 1.7% ukupnih prihoda, što indicira kako bi u 2010. godini, nakon dugog razdoblja pozitivnom poslovanju, zagrebačko gospodarstvo moglo zabilježiti negativne financijske rezultate poslovanja. Od drugih indikatora uspješnosti poslovanja valja izdvojiti kako se koeficijent tekuće likvidnosti (omjer kratkoročne imovine i obaveza) pogoršao na 1,16, a koeficijent vlastitog financiranja se smanjio na 0,44. Unatoč znatnom pogoršanju produktivnosti (ukupni prihodi po zaposlenom), u Zagrebu je produktivnost i dalje 33% viša od hrvatskog prosjeka.

Utjecaj recesije je donekle umanjila struktura gospodarstva Grada Zagreba. Zabilježen je vrlo velik pad ukupnog prihoda poduzetnika u industriji za 16.2%, uz znatan pad prihoda trgovine (9.9%), rudarstva i vađenja (16.9%) kao izravni utjecaj pada potražnje i prometa. Izrazito velik pad ukupnih prihoda poduzetnika u komunalnim uslugama (19.6%) vjerojatno je posljedica otežane naplate potraživanja, dok je znatan pad prihoda stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti, te administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti posljedica

GRAFIKON 25. | IZRAVNA STRANA ULAGANJA U GRADU ZAGREBU, MLN € I % STRANIH ULAGANJA U HRVATSKU

smanjenja troškova poduzetnika. S druge strane, nastavljen je dinamičan rast prihoda poduzetnika u zdravstvu i socijalnoj skrbi i opskrbi energentima jer je potražnja za tim uslugama manje elastična s dohotkom. Isto tako, recesija nije znatno utjecala na pad prihoda u financijama, osiguranju i poslovanju nekretninama i društvenim djelatnostima.

7.5. Obrtništvo

Prema statističkim podacima za 2009. u Gradu Zagrebu registrirano je 15 980 obrtnika (oko 17% ukupno registriranih obrtnika u Republici Hrvatskoj) koji zapošljavaju 15,2 % svih zaposlenih u obrtu (20992 zaposlenih u Gradu Zagrebu). Usprkos brojnim poticajima, od 2003. kontinuirano se smanjuje broj obrta.

Uz posljedice globalne ekonomske krize broj obrta u Gradu Zagrebu uglavnom se smanjuje zbog njihova preseljenja na područje Zagrebačke županije (ova konstatacija se izvodi iz porasta broja obrta u Zagrebačkoj županiji u istom razdoblju). Također se dio obrta preoblikovao u mala trgovačka društva. Razlog tome su postignuti rezultati poslovanja u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i sa Zakonom o stečaju.

7.6. Ulaganja u fiksni kapital i strana ulaganja

Investicije u fiksni kapital, posebice u opremu, osnova su restrukturiranja i podizanja konkurentnosti. Udio Grada Zagreba u ukupnim ulaganjima u novu dugotrajnu imovinu u Hrvatskoj u razdoblju 2005.–2008. bio je 34.6%, odnosno veći je od udjela Zagreba u BDP-u Hrvatske, što znači da su u navedenom razdoblju investicijske aktivnosti u Zagrebu bile relativno veće nego na razini hrvatskog prosjeka. To oslikava i podatak o dvostruko većim ulaganjima po stanovniku u Zagrebu nego na razini prosjeka Hrvatske.

Nadalje, u Zagrebu investicijska oprema ima udio čak 58.2% ukupne vrijednosti ulaganja u 2008., na razini Hrvatske taj je udio 43.5%, a pretežiti dio ulaganja čine građevinski radovi. Udio uvozne opreme u ukupnoj vrijednosti ulaganja u Zagrebu bio je na visokoj razini od 42.4%.

Izravna strana ulaganja u Grad Zagreb su u razdoblju 2006.–2008. bila na visokoj razini te su rasla na razinu 3.2 mlrd € u 2008., a u 2009. zabilježen je pad na razinu 2 mlrd €. Izravna ulaganja na području Grada Zagreba imaju iznimno visok udio

	GRAD ZAGREB	SJEVEROZAP. HRVATSKA	REPUBLIKA HRVATSKA
PROSJEČNA STOPA PRIREZA U ŽUPANIJI 2010.	18.0	11.2	8.0
CIJENA STANOVA U ŽUPANIJSKOM SREDIŠTU, PO M ² , 2010.	15 225	11 759	11938
KOMUNALNE NAKNADE ZA POSLOVNI OBJEKT, I. ZONA (NAJVIŠA TARIFA; KN/M ²)	138	104	107
CIJENA VODE I ODVODNJE	13.7	12.9	13.1
REGISTRIRANA TERETNA I RADNA VOZILA NA 100 ST.	17.0	4.5	3.8
BROJ SUDACA I SAVJETNIKA ŽUPANIJSKIH SUDOVA NA 100 000 ST. 2009.	13.6	12.2	10.8
BROJ RIJEŠENIH PREDMETA PO SUCU 2009.	361	317	299
BROJ NERIJEŠENIH ZK PREDMETA NA 100 000 ST. 2010.	1 890	1 198	1 854
MJESECI ZAOSTATKA RJEŠAVANJA ZK PREDMETA 2010.	2.0	1.4	3.9
RJEŠAVANJE NOVIH ZK PREDMETA U SEDAM DANA (%) 2010.	69	25	64

IZVORI: DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU, HRVATSKE VODE, MINISTARSTVO PRAVOSUDA RH, BURZA NEKRETNOSTI

▲ TABELA 8. | POKAZATELJI KVALITETE POSLOVNOG OKRUŽENJA

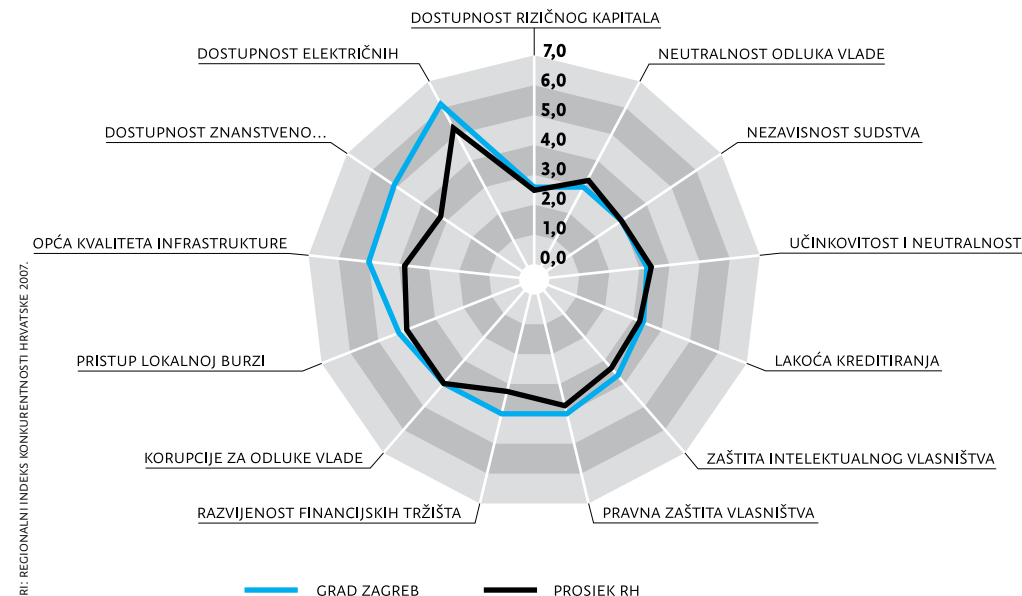
u ukupnim stranim ulaganjima u Hrvatsku, pogotovo zadnjih godina, na razini između 71% u 2007. do čak 97% u 2009..

7.7. Poslovno okružje u Gradu Zagrebu

Iako je Grad Zagreb atraktivan kao poslovna lokacija zbog svog značenja gospodarskoga, administrativnog i znanstveno-poslovnog središta Hrvatske, potrebno je poticati razvitak neposrednoga poslovnog okruženja koje će olakšati ulaganje i svakodnevno poslovanje poduzetnika. Kao i većina svjetskih metropola, Grad Zagreb ima razmjerno visoke osnovne troškove poslovanja kao što su cijene nekretnina, komunalnih naknada i cijena infrastrukturnih usluga. Navedena lokacijska ograničenja

onemogućuju formiranje poslovnih zona s bitno povoljnijim troškovima poslovanja. Osim toga, fiskalno opterećenje je veće jer je stopa prireza 18%, a prosjek Hrvatske je 8%.

Poslovna infrastruktura podrazumijeva postojanje, među ostalim, poduzetničkih centara i zona. Grad Zagreb nema odgovarajuće razvijenu poslovnu infrastrukturu. Ima samo jedan tehnološki park koji je istodobno regionalna razvojna agencija, četiri poduzetnička centra (od ukupno 47 u RH) i samo jedan centar za transfer tehnologije. Dok u svim hrvatskim županijama postoje poduzetničke zone, u Zagrebu ih nema. Skupština Grada Zagreba je, 2005., donijela Program razvoja poduzetničkih zona na području Grada Zagreba kojim su definirana područja na kojima je moguće locirati zone infrastrukturno opremljenog zemljišta s mogućnostima povoljnije gradnje, kupnje ili zakupa poslovnog

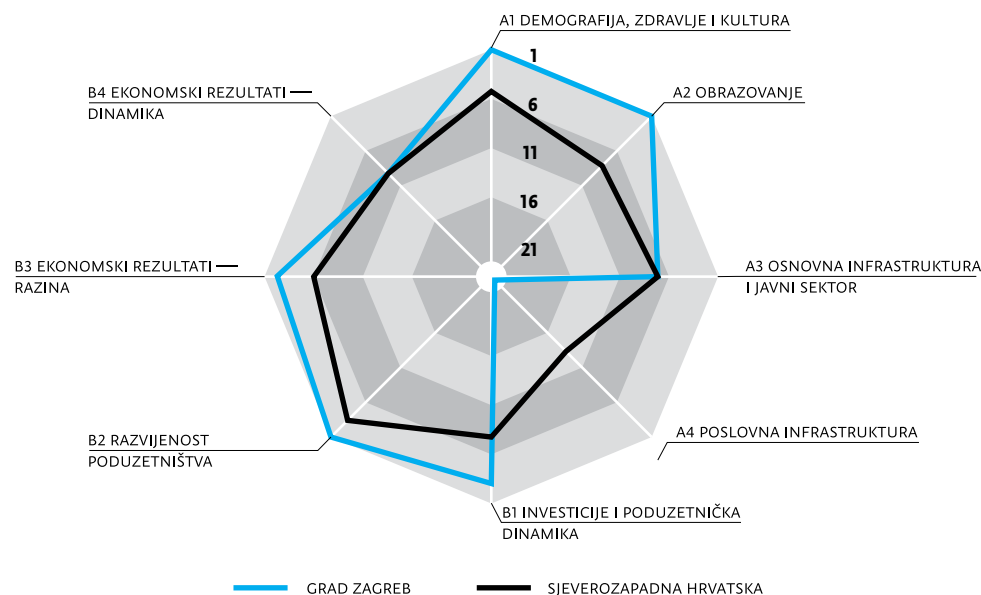
▲ GRAFIKON 26. | POKAZATELJI POSLOVNOG OKRUŽENJA GRADA ZAGREBA I REPUBLIKE HRVATSKE

prostora. Međutim, poduzetničke zone za sada nisu formirane zbog nedostatka, odnosno visoke cijene građevinskog zemljišta pa je pokrenuta inicijativa za sufinanciranje poduzetničkih zona na području Zagrebačke ili Krapinsko-zagorske županije koje bi koristili i poduzetnici iz Grada Zagreba. Velika prednost Zagreba je blizina zračne luke s dinamičnim dnevnim prometom i razvijene transportne usluge s brojem teretnih vozila po stanovniku četiri puta većem od hrvatskog prosjeka. Toliko je veći i broj osobnih vozila. Međutim, problem parkiranja nije, za sada, adekvatno riješen za poslovne subjekte koji su locirani u širem središtu Zagreba, što umanjuje lokacijsku atraktivnost. Cijene infrastrukturnih usluga nisu bitno više nego na razini Hrvatske, a cijene stanova su umjerenih 27% više od hrvatskog prosjeka, što je razmjerno mala razlika u usporedbi s drugim europskim metropolama. Međutim, cijene građevinskog zemljišta znatno su više od hrvatskog prosjeka, a također i cijene komunalnih naknada i infrastrukturnog opremanja, pri čemu su često diskriminirani poduzetnici, što bitno umanjuje atraktivnost za gradnju poslovnih i proizvodnih kapaciteta u okviru

Grada Zagreba u usporedbi s drugim županijama Sjeverozapadne Hrvatske.

S druge strane, poduzetnici u Zagrebu imaju potencijalno velike koristi od blizine raznih obrazovnih i istraživačkih ustanova, velike ponude financijskih i poslovnih usluga te lokacije državnih administrativnih službi. Pokazatelji učinkovitosti sudstva bolji su od hrvatskog prosjeka. Broj neriješanih zemljišnoknjižnih predmeta na 100 000 stanovnika smanjen je sa 6 700 na 1 900 u samo tri godine, u sedam dana se rješava 69% novih predmeta, a zaostatak u rješavanju je smanjen na samo dva mjeseca, što je upola manje od hrvatskog prosjeka.

Prema anketi poduzetnika provedenoj 2007., nema primjetnih prednosti Zagreba u pogledu neutralnosti (otpornosti na korupciju) vlade i sudstva, čak niti u dostupnosti rizičnog kapitala i lakoći kreditiranja. Poduzetnici osjećaju nešto bolju ukupnu razvijenost financijskih tržišta i bolji pristup tržištu kapitala. U Zagrebu je primjetno bolja ocjena opće kvalitete infrastrukture, dostupnosti komunalnim priključcima i dostupnosti znanstveno istraživačkim institucijama.

GRAFIKON 29. | PREDNOSTI I NEDOSTACI KONKURENTNOSTI GRADA ZAGREBA U USPOREDBI S HRVATSKOM

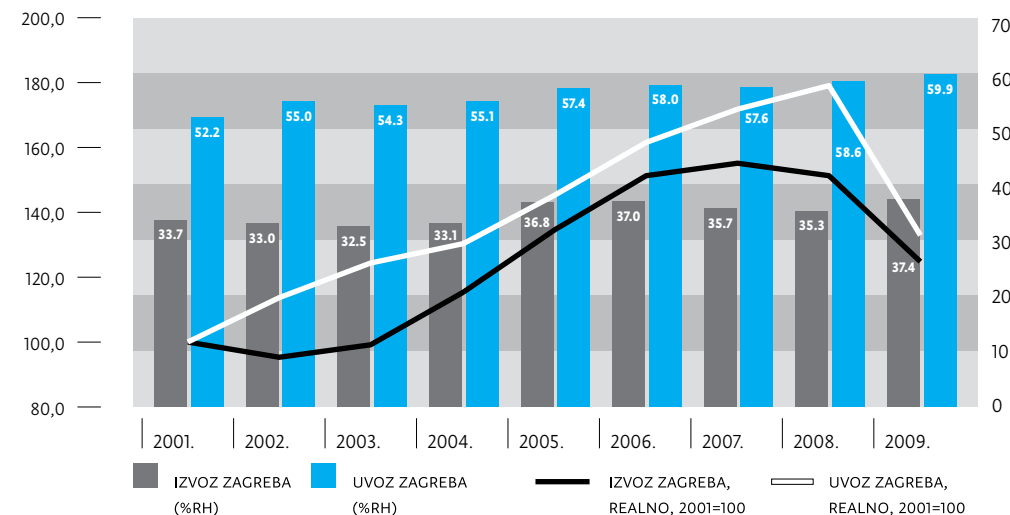
7.8. Konkurentnost

Prema istraživanju 'Regionalni indeksi konkurentnosti Hrvatske 2007.', Grad Zagreb je najkonkurentnija administrativna jedinica u Hrvatskoj zbog visokih vrijednosti indikatora kulture, zdravlja, obrazovanja, ekonomskih rezultata i razvijenosti poduzetništva. Međutim, istraživanje je ukazalo na nedostatke na području poslovnog okruženja, posebice nedostatak poduzetničkih zona, višu cijenu infrastrukture, te visoku stopu prireza, ali i razmjerno nepovoljnih indikatora kvalitete sudstva i javne uprave. Osim toga, slabosti Zagreba vidljive su i u niskom udjelu prerađivačke industrije u zaposlenosti, u ulaganju u obrazovanje u poduzećima i u ulaganju poduzeća u istraživanje i razvoj, što su ključni činitelji industrijske i tehnološke konkurentnosti.

1 REGIONALNI INDEKS KONKURENTNOSTI HRVATSKE 2007, NACIONALNO VIJEĆE ZA KONKURENTNOST, ZAGREB, 2008.

7.9. Vanjskotrgovinska razmjena

Na gospodarstvo Grada Zagreba u 2009. otpada 37,5% ukupnog robnog izvoza te 60,2% ukupnog uvoza Hrvatske. Bitno je naglasiti kako nije riječ samo o izvozu robe proizvedene u okviru gospodarstva Zagreba nego i o izvozniciima registriranim u Zagrebu, bez obzira na to gdje je roba proizvedena. U uvozu je ta napomena još bitnija jer su u Zagrebu registrirani brojni poduzetnici koji uvezene proizvode prodaju u cijeloj Hrvatskoj. Stoga sve podatke o vrijednosti, dinamici i strukturi robne razmjene, a posebice o bilanci, treba promatrati s određenom rezervom. To oslikavaju podaci kako nafta i naftni derivati imaju vodeće mjesto u vanjskotrgovinskoj razmjeni Zagreba s udjelom 33,6% u hrvatskom izvozu i 26,3% u uvozu. Analitički podaci ukazuju na znatan porast udjela Zagreba u ukupnom uvozu RH sa 52,2% u 2001. na 59,9% u 2009., a istodobno je udio u izvozu porastao sa 33,7% na 37,4%, što znači da zagrebački poduzetnici sve više sudjeluju u ukupnim

GRAFIKON 28. | ROBNII ZVOZ I UVOZ GRADA ZAGREBA, REALNI INDEKSI (DEFLACIONIRANO, 2001=100) I UDJEL U IZVOZU I UVOZU REPUBLIKE HRVATSKE (%)

vanjskotrgovinskim aktivnostima Hrvatske. Tako veliki udjeli znače i to da dinamika vanjske trgovine Zagreba u velikoj mjeri ovisi o ukupnim makroekonomskim kretanjima u Hrvatskoj. Realni indeksi rasta ukazuju na to da je u 2002. i 2003. dinamika izvoza bila vrlo nepovoljna u uvjetima vrlo visokog rasta uvoza. U razdoblju 2004. – 2006. izvoz Zagreba je realno dinamično rastao, ali u 2007. rast je izrazito usporen te se u 2009. bilježi znatan realni pad izvoza od 17,4% i uvoza od čak 25,7%. Najveći pad izvoza zabilježen je za kemijske proizvode i naftne derivate, u prehrambenoj i elektroindustriji pad je znatno manji, a za farmaceutske proizvode zabilježen rast izvoza.

RAZVOJNI PROBLEMI

- Grad s dostignutim BDP-om zaostaje u dinamici za rastom i razvojem sličnih gradova u Europi
- nedovoljna konkurentnost
- nedostatna usmjerenost na proizvode i usluge veće dodane vrijednosti i višega tehnološkog stupnja obrade
- nedovoljna razvojna (tehnološka, istraživačka, inovacijska) i poslovna povezanost među poduzećima

- za osmišljavanje klastera nedostatni su kadrovski, stručni, organizacijski potencijali te informiranost, upućenost i motiviranost potencijalnih članova klastera
- nedovoljna suradnja gospodarskih subjekata s razvojnim i istraživačkim institucijama, usprkos njihovu velikom istraživačkom i tehnološkom potencijalu
- nedovoljna podrška razvoju poduzetničke infrastrukture
- nedostatna suradnja sa Zagrebačkom županijom u poduzetništvu
- nema praćenja i vrednovanja razvojnih učinaka programa i projekata za razvoj poduzetništva
- preseljenje industrijskih poduzeća iz središnjih dijelova Grada Zagreba u okolicu ili iz Grada Zagreba u gradove i općine Zagrebačke županije
- smanjenje broja obrta, broja zaposlenih u obrtu i njihovog udjela u ukupnom broju zaposlenih te u strukturi bruto- dodane vrijednosti
- povećanje prosječne dobi obrtnika, pri čemu stariji obrtnici obično zaostaju u praćenju tehnologija

- ❖ nedovoljna povezanost između obrta i ostatka gospodarstva
- ❖ nedostatak suvremenih znanja i vještina u obrtništvu
- ❖ smanjenje broja učenika u obrtničkim školama
- ❖ negativan stav javnosti prema obrtničkim i strukovnim zanimanjima
- ❖ otpor i/ili sporost u prihvaćanju promjena i novog te transparentnijeg načina poslovanja u okolnostima ulaska u EU
- ❖ dio obrtnika ne prepoznaje ulogu OK – Zagreb u zastupanju njihovih interesa pred gradskim tijelima i nije upoznat s uslugama koje im to udruženje pruža
- ❖ otežano poslovanje obrta u recesijskim i postrecisijskim uvjetima zbog lošijeg pregovaračkog položaja od trgovačkih društava (otežan pristup kreditiranju, problemi u pogledu naplate potraživanja, nemogućnost oslanjanja na pomoć od države)
- ❖ rad na crno

RAZVOJNE POTREBE

- ❖ vrednovati i početi sustavno koristiti sve sadašnje ključne razvojne potencijale Grada Zagreba za njegov ubrzani razvoj
- ❖ jačati konkurentnosti gospodarstava, osobito njegovih ključnih djelatnosti temeljenih na znanju, tehnologiji i inovacijama
- ❖ poticati razvitak tercijarne ekonomije u gradskom središtu (novi pravci – kreativne industrije, istraživanje i razvoj, ekonomija multimedijalnog prometa informacijama, ekonomija doživljaja za posjetitelje grada...)
- ❖ sustavno podržavati stvaranje mladih visokoobrazovnih stručnjaka i menadžera, uz osposobljavanje starijih, za potrebe ključnih djelatnosti
- ❖ utvrditi i provoditi učinkovitu politiku privlačenja mladih stručnjaka iz drugih sredina
- ❖ izgraditi i razvijati tehnološku i poslovnu infrastrukturu koja će poduprijeti i poboljšati povezivanje poduzetnika, posebno malih i srednjih, s istraživačkim i razvojnim institucijama
- ❖ jačati razvojno povezivanje (klastere) pojedinih segmenata industrije oko uspješnih

- i na tehnologiji zasnovanih poduzeća (elektrostrojarska, strojarska, elektronska, informatička industrija okupljena oko CROTRAM, alata i dr.)
- ❖ poticati male i srednje tvrtke koje svoje poslovanje i rast zasnivaju na primjeni znanja, razvoju tehnologija i inovacija i koje su usmjerene na proizvodnje viših tehnoloških razina
- ❖ jačati poduzetničku i tehnološku infrastrukturu u funkciji jačanja konkurentnosti gospodarstva Grada
- ❖ razvoj cjelokupnoga gospodarstva Grada temeljiti na suradnji sa Zagrebačkom županijom s obzirom na potencijale i značenje metroplittanske zone, zagrebačkog 'prostora'
- ❖ unaprijediti praćenje i vrednovanje programa za razvoj poduzetništva
- ❖ ostvariti prostorno-planske preduvjete poticanja gospodarskog razvitka Grada Zagreba izradom i donošenjem provedbenih planova za gospodarske zone
- ❖ smanjiti udio proizvodnje niske tehnološke razine u strukturi bruto-dodane vrijednosti obrta unutar prerađivačke industrije
- ❖ povećati rast izvoza proizvoda i usluga obrta
- ❖ poticati razvoj strukovnog obrazovanja i upisa u obrtnička zanimanja
- ❖ jačati poticanje tradicijskih i deficitarnih obrta (smanjenjem zakupnina za poslovni prostor i sl.)
- ❖ korištenje sredstava pretprijetnih i strukturnih fondova EU-a za provedbu razvojnih projekata
- ❖ poticati usavršavanje i učinkovitu primjenu jedinstvenoga informacijskoga sustava
- ❖ jačati daljnju suradnju Obrtničke komore Zagreb i Gradskog ureda za gospodarstvo, rad i poduzetništvo na unapređenju statusa obrta i razvoju obrtništva u Gradu Zagrebu
- ❖ jačati suradnju s Hrvatskom gospodarskom komorom – Komorom Zagreb
- ❖ učinkovito provoditi mjere protiv rada na crno

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2009./2005.
DOLASCI – UKUPNO	9995	10385	11162	11261	10935	109,4
DOLASCI – GRAD ZAGREB	505	604	665	705	634	125,5
UDJEL ZAGREBA (U%)	5,1	5,8	5,9	6,2	5,7	5,7
NOĆENJA – UKUPNO	51421	53007	56005	57103	56301	109,5
NOĆENJA – GRAD ZAGREB	934	1019	1153	1189	1048	112,2
UDJEL ZAGREBA (U%)	1,8	1,9	2,0	2,0	1,8	1,9

▲ TABELA 9. | OSNOVNI POKAZATELJI KRETANJA BROJA TURISTA, GRAD ZAGREB, U TISUĆAMA

8. Turizam

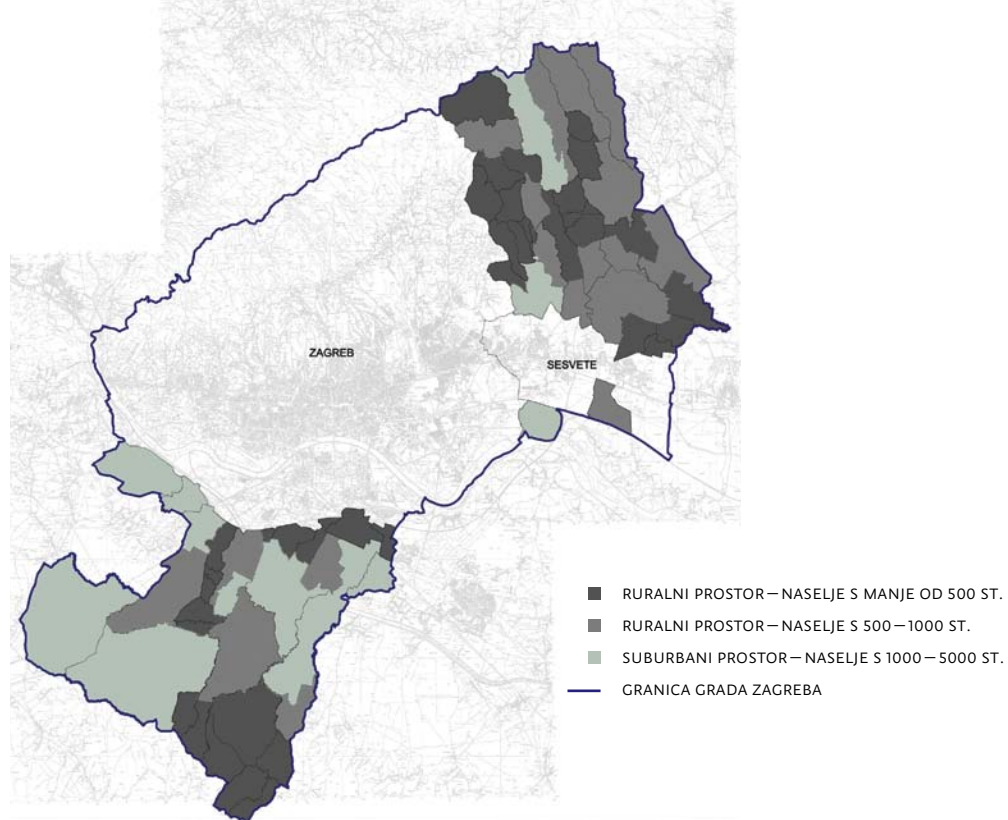
Udjel Grada Zagreba u dolascima turista u Hrvatsku je prilično stabilan, na razini od oko 5.7% ukupnih dolazaka gostiju u Grad Zagreb. Zbog kraćeg prosječnog boravka, udio Zagreba u ukupnim noćenjima je manji na razini nešto ispod 2%. U 2009. godini je zaustavljen raniji blagi trend rasta broja noćenja. Zbog velikog udjela hotela te veće prosječne dnevne potrošnje, realno značenje turizma za gospodarstvo Grada Zagreba znatno je veće nego što to pokazuju podaci o broju noćenja. Kapacitet za prihvata turista u Gradu Zagrebu sastoji se od 9 503 postelje, od čega najviše u hotelima (6657 – 70,5%), 4 329 sobe, 273 apartmana i 140 mjesta za kampiranje. Iskorištenost kapaciteta je na razini 36% (lipanj 2009). Za agroturizam u ruralnom prostoru Grada Zagreba postoji svega nekoliko objekata (Vinska cesta Grada Zagreba) koji najčešće nude hranu i pića te puno rjeđe mogućnost noćenja, dok ostalih usluga

gotovo da i nema. Međutim, i tako mala ponuda nije odgovarajuće promovirana pa su i učinci puno manji od mogućih.

Agroturizam kao dopunska djelatnost ima perspektivu postati značajan izvor prihoda i zaposlenosti za 'zagrebačke' poljoprivrednike. Veliki je potencijal u proizvodnji tradicionalnih prerađevina, kao što su proizvodnja tradicionalnih suhomesnatih proizvoda, proizvodi od divljači, sirevi, pečenje kruha, peciva i pogača, priprema tjestenina, domaći sokovi, džemovi i pekmezi, zimnica, kolači i sl.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ❖ nedovoljno valorizirani i iskorišteni prirodni, kulturni i drugi potencijali za razvoj turizma
- ❖ nedostatak kvalitetnog ugostiteljstva i neprimjerena struktura smještajnih kapaciteta za potrebe turističkih aktivnosti
- ❖ nedovoljna prepoznatljivost i osmišljenost turističkog proizvoda i turističkog brenda
- ❖ nedovoljna iskorištenost turističkih i kulturnih atrakcija i resursa te za inoviranje turističke ponude
- ❖ nedostatan profesionalni kadar, nedovoljno

zaposlenih stručnjaka u sektoru turizma i to za razvoj i i noviranje ponude, osobito s obzirom na geoprometni i geopolitički položaj Grada i njegova statusa metropole

RAZVOJNE POTREBE

- valorizirati sveukupne turističke potencijale Grada s obzirom na potencijalnu turističku potražnju
- unaprijediti postojeće i izraditi nove turističke planove i programe i ojačati njihovu učinkovitu provedbu
- dalje jačati i inovirati marketinške aktivnosti za poticanje turističkog razvoja Grada i ZZ (za sve u „strateškom marketinškom planu turizma“ prepoznate vrste turističke ponude: sportsko-rekreativni, kulturno-vjerski, tranzitni, izletnički, edukacijski turizam)
- uvesti i provoditi sustavnu edukaciju i osposobljavanje ugostitelja i turističkih radnika i svih uključenih u turističke aktivnosti
- unaprijediti kvalitetu i povećati smještajne kapacitete
- unaprijediti suradnju u turizmu na području parkova prirode u ZZ

Δ PRIKAZ 10. | RURALNI PROSTOR GRADA ZAGREBA

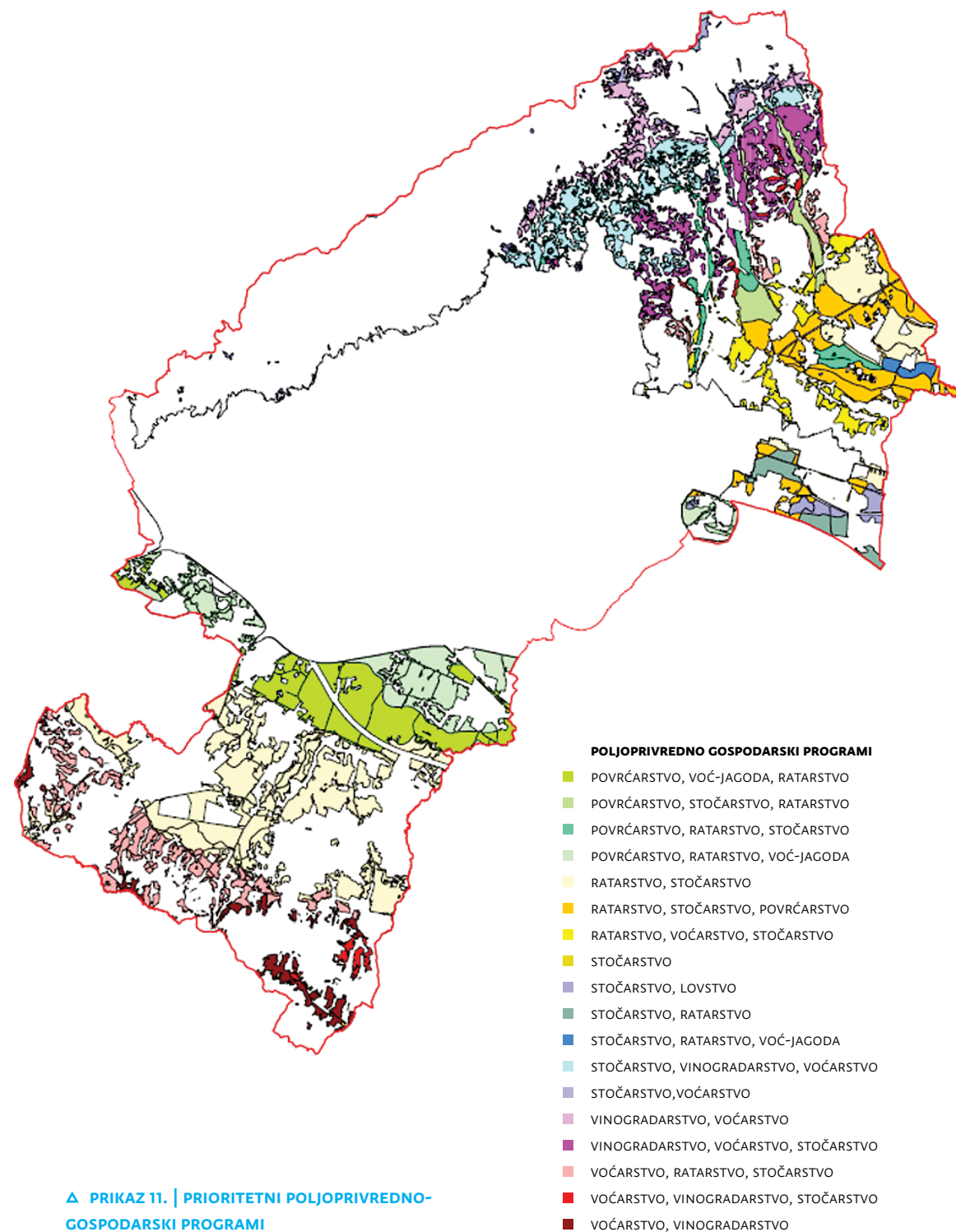
9. Poljoprivreda

9.1. Poljoprivredno zemljište

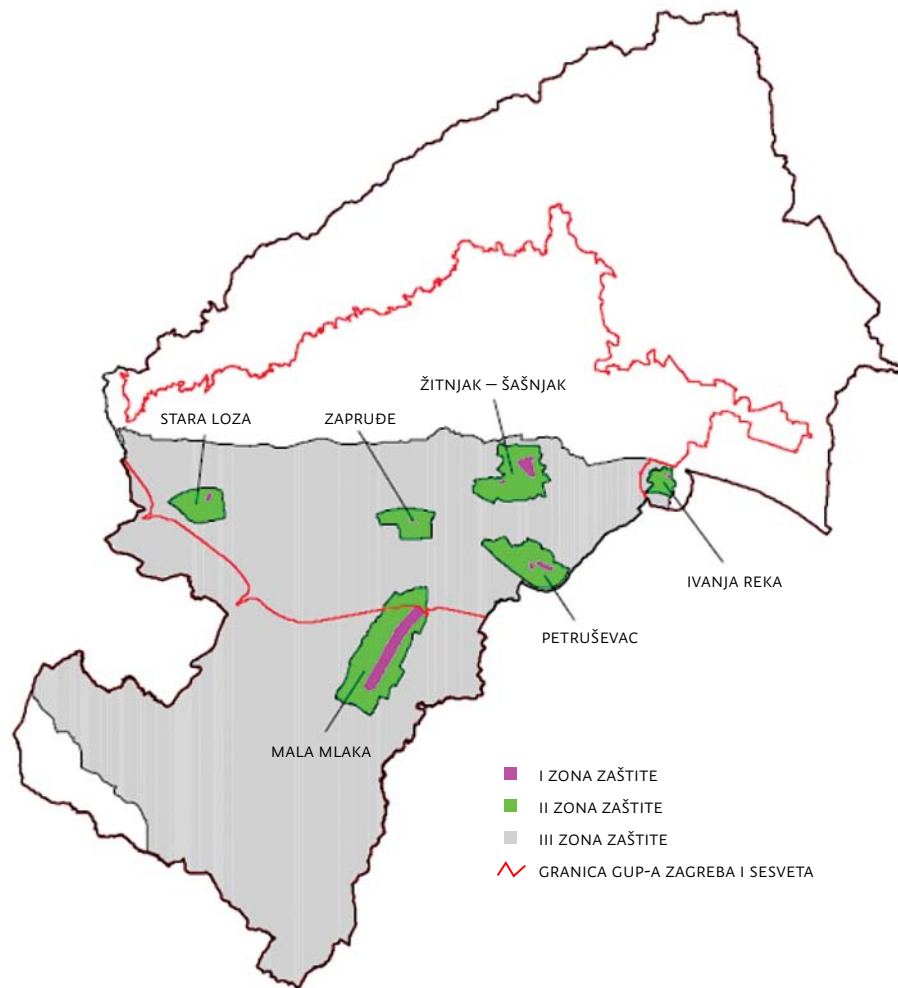
Ruralni i suburban prostor Grada Zagreba, u kojem je znatnije razvijen sektor poljoprivrede, obuhvaća 68 naselja s ukupno 12 146 kućanstava i 42 507 stanovnika, a samo manji broj naselja ima više od 1000 stanovnika¹. U razdoblju između dva popisa stanovništva (1991. – 2001.) područje je imigratorno i broj stanovnika povećao se za 20%.

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta na području Grada Zagreba iznosi 21 732,80 ha ili 33,9% ukupne površine Grada. Za poljoprivrednu proizvodnju koristi se više od 95% i to za ratarske

¹ IZVOR: STANOVNIŠTVO GRADA ZAGREBA-PREMA DOBNOJ I SPOLNOJ STRUKTURI-PREMA POPISU IZ 2001., GRAD ZAGREB, GRADSKI ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE, ZAGREB, STUDENI 2005.

Δ PRIKAZ 11. | PRIORITETNI POLJOPRIVREDNO-GOSPODARSKI PROGRAMI

▲ PRIKAZ 12. | VODOZAŠTITNE ZONE NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA

kulture 64% obradivih površina, za livade u službi stočarske proizvodnje 18%, za povrćarstvo 12,5%, te za voćarstvo i vinogradarstvo 4%.

U vlasništvu države nalazi se manji dio zemljišta (oko 20%), a veći je dio u privatnom vlasništvu (oko 80%).

Trenutačna agrarna struktura nije povoljna i predstavlja osnovnu zapreku za razvoj suvremene i specijalizirane poljoprivredne proizvodnje i proizvodnje konkurentne poljoprivredi EU-a.

Iznimno je nepovoljna veličina posjeda (prosječna veličina posjeda je 3,5 ha) i rascjepkanost parcela (velik je broj malih parcela; 1ha = 5–8 parcela); 15%

poljoprivrednih površina čine parcele manje od 0,1 ha. Gotovo 75 % gospodarstava na području Grada Zagreba ima manje od 5ha zemljišta. Rascjepkanost parcela dodatno otežava primjenu suvremene tehnike i tehnologije u procesu proizvodnje.

Poljoprivredni prostor Grada Zagreba (izvan generalnih urbanističkih planova Zagreba i Sesveta) na temelju pogodnosti tala za poljoprivrednu proizvodnju podijeljen je u četiri poljoprivredno-gospodarske regije: stočarstvo, povrćarstvo, vinogradarstvo i voćarstvo.

Na temelju detaljnije procjene pogodnosti tala za pojedine namjene u poljoprivredi preporučeno je 18

prioritetnih poljoprivredno-gospodarskih programa. Provedenim valorizacijama (studije, programi, projekti) utvrđene su mogućnosti (definirani poljoprivredno-gospodarski programi i regije, blizina tržišta, tradicija, znanje i dr.) i potrebni preduvjeti (okrupnjavanje posjeda, standardi i mogućnost gradnje poljoprivrednih građevina, davanje prioriteta i potpora poljoprivrednoj proizvodnji i dr.) za razvoj poljoprivrede na rubnim gradskim područjima.

9.2. Navodnjavanje i vodozaštitna područja

Na prostoru Grada Zagreba, ovisno o porijeklu izvora vode (površinske i podzemne) za navodnjavanje, moguće je navodnjavati 1 356,56 hektara poljoprivrednog zemljišta¹.

Na pet postojećih izvorišta predviđene su tri zone njihove zaštite koje definiraju načini korištenja i ograničenja aktivnosti: (I.) prva zona u kojoj se provodi strogi režim zaštite koji ne dopušta nikakve aktivnosti vezane uz poljoprivrednu proizvodnju, (II.) druga zona zaštite u kojoj je dopušten uzgoj poljoprivrednih kultura, odnosno stočarska i peradarska proizvodnja za potrebe seljačkoga gospodarstva samo po propisima ekološke proizvodnje te (III.) treća zona u kojoj nema ograničenja za poljoprivrednu proizvodnju osim primjene herbicida na bazi atrazina.

Nedostaju projektna dokumentacija, pedološke osnove i analize uvjeta navodnjavanja te istraživanja zahvata vode i motrenja stanja podzemnih voda. Potrebno je sagraditi veći broj hidrotehničkih objekata na vodotocima u cilju integralnog upravljanja vodnim resursima i osiguravanja količine voda potrebnih za navodnjavanje, s mogućnošću zahvaćanja i korištenja površinskih i podzemnih voda širega gradskog područja.

¹ PLAN NAVODNJAVANJA I GOSPODARENJA POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM GRADA ZAGREBA, AGRONOMSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU, ZAGREB, 2008.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// nedefiniran razvoj ruralnog prostora
- /// mala prosječna površina po gospodarstvu koja ne dopušta brz rast na temeljima ekonomije razmjera te usitnjenost i rascjepkanost posjeda
- /// ubrzana urbanizacija koja nepovratno mijenja vizuru ruralnog prostora te stvara potencijalne konfliktne situacije među starosjediocima i novim stanovnicima
- /// proizvodna i tržišna neorganiziranost proizvođača
- /// potpuna nepripremljenost obiteljskih gospodarstava za konkuriranje za sredstva fondova EU-a
- /// neodgovarajuća tehnologija i oprema
- /// nedostatak kreativnih ideja, loš menadžment i marketing
- /// slaba želja za cjeloživotnim učenjem i usvajanjem novih saznanja
- /// nezainteresiranost mladih za poljoprivredu
- /// neujednačenost kvalitete proizvoda
- /// niska specijalizacija i nedostatak standardizacije kvalitete
- /// nizak udio visokoprerađenih proizvoda i nedostatak brendiranih proizvoda

RAZVOJNE POTREBE

- /// utvrditi ruralni prostor Grada Zagreba u poljoprivredno-gospodarskim zonama te mjere za očuvanje prostora u funkciji poljoprivredne proizvodnje (gradnja farmi, zatvorenih prostora za proizvodnju povrća, prerađivačkih kapaciteta)
- /// povećati sadašnji posjed po gospodarstvima za stočarsku proizvodnju kod komercijalnih proizvođača mlijeka (30 gospodarstava)
- /// privatizirati državno zemljište
- /// prilagođavati prostorno-plansku dokumentaciju
- /// uvoiti određene oblike poljoprivredno-okolišnih programa za vodozaštitna područja-promoviranje određenog plodoreda zbog očuvanja oraničnih površina te ekoloških oblika proizvodnje
- /// unapređivati povezivanje proizvođača radi plasmana na ZG tržištu, s obzirom na porast potražnje za hranom proizvedenom u

- /// neposrednoj blizini ili za 'domaćom hranom'
- /// utvrditi profile gradskih tržnica za plasman svježih poljoprivrednih proizvoda i unaprijediti odnose s kupcima
- /// poboljšati kapacitete za korištenje fondova EU-a
- /// povećati specijalizaciju i unapređivati tehnološke procese
- /// definirati Zagreb kao promotivno središte za lokalne poljoprivredne i šumske proizvode (razvijati i selektivne oblike turizma, posebno s obzirom na potrebe i preferencije stanovnika Grada Zagreba, ali i turista
- /// razvijati druge djelatnosti u ruralnom prostoru
- /// poticati mlade ljude da se bave poljoprivredom
- /// poticati porast kvalitete proizvoda i proizvoda s većom dodanom vrijednošću
- /// brendirati proizvode
- /// očuvati tradicionalne oblike proizvodnje zaštitu intelektualnog vlasništva tradicionalnog proizvoda- stvaranje robne marke
- /// očuvati stare domaće sorte voćnih i povrtnih vrsta (npr. zagrebačka salata) sa zaštitom
- /// surađivati sa susjednim županijama (upućenost na županijski zeleni prsten)

9.3. Šumarstvo

Na području Grada Zagreba nalazi se 24 968 ha šuma. Državnih šuma kojima uglavnom gospodare Hrvatske šume ima 8 731 ha, drugi vlasnici (razne pravne osobe i državna tijela: MUP, MORH i dr.) posjeduju 9 484 ha, a privatne fizičke osobe posjeduju 6 753 ha šuma.

Hrvatske šume gospodare šumama u državnom vlasništvu na temelju izrađenih i odobrenih Šumskogospodarskih osnova. Te su šume u dobrom stanju i uglavnom nema većih problema jer su pod stalnom stručnom i inspekcijskom kontrolom. Za privatne šume na području Grada Zagreba trenutno ne postoji niti jedan odobren program

¹ POLJOPRIVREDA I ŠUMARSTVO, STANJE, PERSPEKTIVE RAZVOJA, GU ZA POLJOPRIVREDU I ŠUMARSTVO, TRAVANJ 2010. – ELABORAT PRIREĐEN ZA POTREBE IZRADE ZAGREBPLANA

gospodarenja (u postupku su odobrenja programa za površinu 5 563,87 ha fizičkih vlasnika, a treba izraditi i odobriti programe za još 7 877,39 ha preostalih vlasnika – pravne osobe, državna tijela i dr.). Karakteristika privatnih šuma je ta da su one vrlo usitnjene, s prosječnom veličinom posjeda 0,43 ha i prosječnom veličinom čestice 0,15 ha. Na području Grada Zagreba postoji ukupno 15 399 šumoposjednika s više od 43 500 čestica.

Korištenje šumskih resursa iz državnih šuma uglavnom se svodi na drvne šumske proizvode (drvnu masu – sirovinu), a nedrvni šumski proizvodi, općekorisne funkcije šume i turizam, zbog nedefiniranog tržišnog proizvoda koji bi se mogao tržišno vrednovati, znatno zaostaju.

Korištenje šumskih resursa iz privatnih šuma, s obzirom na to da se radi o vrlo velikom broju manjih šumskih površina, o velikoj heterogenosti gospodarskih, uzgojnih, sastojinskih oblika na manjim površinama, velikome broju šumovlasnika, različitim interesima i odnosima vlasnika prema šumi i šumarstvu uopće, nepostojanju kontinuiteta uređivanja i gospodarenja šumama, teškoćama i potrebama pomirenja općih interesa i užih interesa pojedinih šumovlasnika svodi se na pojedinačne primjere stvaranja dodane vrijednosti (skupljanje šumskih plodova, vožnja biciklom, golf, trčanje, lov, ribolov, edukacijske staze, ekoturizam, škole u prirodi, predavanja i seminari o zaštiti okoliša i ulozi šume, izložbe u šumi, itd.).

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// važeća zakonska i podzakonska regulativa iz djelokruga šumarstva nije usklađena s djelokrugom prostornog planiranja, katastrom i potrebama privatnih vlasnika šuma
- /// postojeća upravna tijela na državnoj i lokalnoj razini i novoosnovane organizacije različito tretiraju šumarstvo i probleme u razvoju privatnih šuma
- /// isključivanje lokalne samouprave iz postupka provedbe nadzora nad Zakonom o šumama
- /// slaba dostupnost lokalne uprave i samouprave, interesnih skupina i javnosti u postupcima izrade, odobrenja i dostupnosti podataka iz Šumskogospodarskih osnova i Programa za gospodarenje u privatnim šumama
- /// netransparentno korištenje sredstava iz

postojećih fondova za razvoj šumarstva – OKFŠ

- /// stalni problemi vezani uz nelegalnu sječu ili želju privatnih vlasnika da se zemljište pod šumom unutar GUP-a promijeni u građevinsko zemljište
- /// velik broj privatnih šumovlasnika i mala površina privatnoga šumskog posjeda
- /// vrlo mala povezanost privatnih šumovlasnika u cilju zaštite i provedbe njihovih interesa
- /// nedovoljno vrednovanje socijalne i ekološke uloge šuma
- /// nedovoljno znanja o načinu i mogućnostima gospodarenja šumama i o načinu i mogućnostima pružanja socijalnih usluga šuma

RAZVOJNE POTREBE

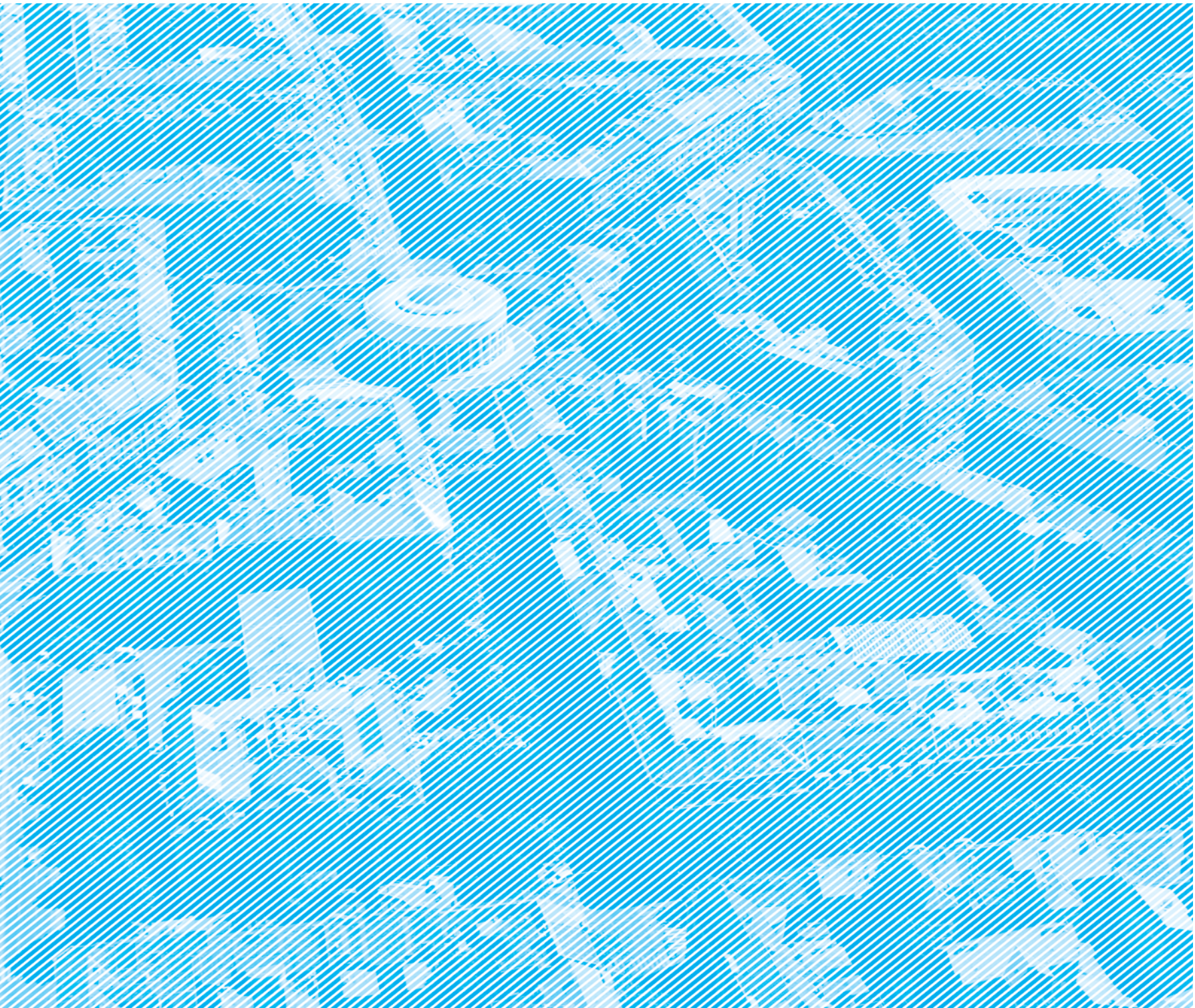
- /// zakon o šumama i podzakonske akte treba prilagoditi stanju i gospodarenju privatnim šumama te ih nakon toga uskladiti s postojećom regulativom iz prostornog planiranja i katastra
- /// koordinirati državne i lokalne službe (upravna tijela, inspekcije, katastar, gruntovnice)
- /// vratiti šumarske inspekcije u lokalne uprave i samouprave
- /// još više otvoriti šumovlasnicima i građanima postupke izrade, odobrenja i provedbe planskih akata te dostupnost podataka o tome
- /// formirati fond za šumarstvo iz kojeg bi se transparentno i ravnomjerno financiralo gospodarenje, prije svega, privatnih šuma
- /// poticati udruživanje šumovlasnika i okrupnjavanja šumskog posjeda
- /// udruživati šumovlasnike u udruge, osnivati zadruge i klastere
- /// osnivati posebne ustanove za gospodarenje park-šumama na području Grada Zagreba s ciljem zaštite šuma kao posebno vrijednog područja
- /// sustavno educirati o novim znanjima i vještinama
- /// sustavno informirati i senzibilizirati te podizati svijest građana o potrebi očuvanja šuma od devastacije

DRUŠTVO

**Preduvjeti osobnog napretka i kvalitete življenja u Gradu, prava
i participacija građana**

1.0. DRUŠTVENE DJELATNOSTI

1.1. PRAVA I PARTICIPACIJA GRAĐANA

10. Društvene djelatnosti

10.1. Obrazovanje

10.1.1. Predškolske ustanove

Grad Zagreb osnivač je 60 dječjih vrtića – javnih predškolskih ustanova koje su osnovni nositelji gradskog programa javnih potreba u predškolskom odgoju, a od početka pedagoške godine 2010./2011. rade na 204 lokacije i planiraju redoviti cjelodnevni program predškolskog odgoja za 31 877 djece u 1 344 odgojno-obrazovne skupine (8 771 dijete u 432 jasličke skupine i 23106 djece u 912 vrtićkih skupina), program predškole za 798 djece, te niz dodatnih sadržaja u sklopu posebnih cjelodnevnih, poludnevnih i kraćih programa sukladno interesima djece i financijskim mogućnostima roditelja. Uključivanje djece od šest mjeseci u program jaslaca provodi se u dvije gradske predškolske ustanove gdje za to postoje uvjeti.

Broj gradskih predškolskih ustanova nadopunjuje 47 vjerskih i privatnih predškolskih ustanova koje organiziraju redoviti cjelodnevni program predškolskog odgoja za 3 046 djece, od kojih je 2 937 djece s prebivalištem u Gradu Zagrebu.

Kapacitet gradskih predškolskih ustanova od 1. rujna 2010. povećan je za 34 nove skupine. U suradnji s gradskim četvrtima uređen je niz dječjih igrališta, a posebno treba naglasiti uređivanje zapuštenih paviljona, školske zgrade, blagovaonice i vanjskih prostora u Gradu mladih Granešina koji je oživljen programom "Djeca u prirodi".

Od 204 objekta gradskih predškolskih ustanova većina su namjenski građeni objekti prosječne starosti više od 30 godina, a oko 25% su stambeni i poslovni prostori prenamijenjeni za smještaj djece. Prenamijenjeni prostori u većini slučajeva nemaju odgovarajuću dvoranu za tjelesne aktivnosti, igralište ili neki drugi prostor za dnevni boravak djece na zraku (što je problem i većini privatnih i vjerskih predškolskih ustanova).

Tijekom 2010. nastavljeni su projekti produživanja radnog vremena gradskih predškolskih ustanova, primjene novih normativna za dječju prehranu, a započet je niz aktivnosti radi širenja ponude programa prilagođenih potrebama predškolske djece i obitelji.

RAZVOJNI PROBLEMI

- postojeći broj gradskih predškolskih ustanova ne zadovoljava potrebe, posebno na području gradskih četvrti Sesvete, Stenjevec, Podsused – Vrapče te na dijelu Črnomerca, Dubrave – Gornje i Donje, Maksimira, Podsljemena, Trešnjevke – sjever i jug, Novog Zagreba – istok i zapad i Brezovice
- većina gradskih predškolskih ustanova su prosječne starosti više od 30 godina, a oko 25% su stambeni i poslovni prostori prenamijenjeni za smještaj djece
- prenamijenjeni prostori u većini slučajeva nemaju odgovarajuću dvoranu za tjelesne aktivnosti te igralište ili neki drugi prostor za dnevni boravak na otvorenom
- stambeni i poslovni prostori prenamijenjeni za smještaj djece nisu odgovarajuće rješenje te smiju poslužiti samo privremeno (do gradnje namjenskih objekata)

RAZVOJNE POTREBE

- poticati gradnju objekata za veći obuhvat djece, ponajprije u novim stambenim naseljima i na područjima s kojih već dugu niz godina djecu svakodnevno organizirano prevoze
- privremeno adaptirati odgovarajuće poslovne i stambene prostore
- poticati osnivanje novih privatnih predškolskih ustanova, pri čemu treba osigurati da svi novi prostori budu građeni u skladu s najnovijim standardima
- razvijati programe za djecu od 6 mjeseci do 1 godine, za djecu s teškoćama u razvoju i darovitu djecu
- osigurati investicijsko održavanje i zamjenu dotrajale opreme u predškolskim ustanovama
- osigurati svakom djetetu jednu godinu prije polaska u školu uključivanje u program predškole

- u redoviti cjelodnevni program prioritetno uključivati djecu zaposlenih roditelja i djecu iz obitelji slabijega socijalnog statusa
- radno vrijeme ustanova prilagođavati potrebama obitelji

10.1.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Sustavom odgoja i osnovnog obrazovanja obuhvaćeno je ukupno 66 020 učenika (školska godina 2010. / 2011.)

Sustav obuhvaća sljedeće ustanove:

A/ USTANOVE OSNIVAČ KOJIH JE GRAD ZAGREB:

- 106 redovnih osnovnih škola u koje su upisana 60 404 učenika u 2 712 razrednih odjela,
- četiri osnovne škole za učenike s teškoćama u razvoju u koje je upisano 765 učenika u 148 razrednih odjela;

B/ PRIVATNE OSNOVNE ŠKOLE S PRAVOM JAVNOSTI:

- šest osnovnih škola u koje je upisan 531 učenik u 46 razredna odjela.

Grad je osnivač i sljedećih osnovnih škola koje ne ulaze u sustav obaveznoga osnovnoškolskog obrazovanja:

- četiri osnovne umjetničke škole od kojih su tri osnovne glazbene škole i jedna plesna osnovna škola,
- osnovno umjetničko obrazovanje provodi se i u pet srednjih glazbenih škola te u dvije srednje plesne škole,
- umjetničkim obrazovanjem obuhvaćeno je 4 260 učenika koji su polaznici i redovnih osnovnih škola, a raspoređeni su u 323 razredna odjela,
- Osnovna škola za mladež i odrasle pri CDO "Birotehnika" kojom je obuhvaćeno 60 učenika raspoređenih u pet razrednih odjela.

Većina školskih objekata (84) sagrađena je prije 30 i više godina što zahtijeva nužnost obnove i adaptacije.

Od 106 redovnih osnovnih škola 26 radi u jednoj smjeni, 75 u dvije, a pet u tri smjene. Odgojno-obrazovni rad organiziran je i u 19 područnih objekata od kojih šest radi u jednoj, a 13 u dvije smjene. Premda se organizacijskim promjenama i građevinskim radovima na objektima smanjio broj škola koje rade u tri smjene, problem smjenskog rada nije riješen. Potrebna su znatna financijska sredstva kako bi sve škole mogle prijeći na rad u jednoj smjeni. Školsku sportsku dvoranu nema osam osnovnih škola u matičnim objektima i 16 područnih objekata¹.

Broj privatnih osnovnih škola i škola s posebnim uvjetima obrazovanja također je mnogo manji od potreba. U dijelu gradskih četvrti ima premalo osnovnih škola s obzirom na to da se radi o četvrtima s izraženom stambenom gradnjom te o dijelovima u kojima su migracijska kretanja unutar gradskih područja usmjerena prema rubnim dijelovima grada.

Osnovni trenutno utvrđeni dugoročni ciljevi su:

- gradnja osnovnih škola: Kajzerica, Vrbani III, Sesvetski Kraljevec – Iver, Ivanja Reka, Hrvatski Leskovac, Kustošija – PŠ Gornja Kustošija; Čulinec, Horvati, Centar za autizam, Oporovec – jug Gornja Dubrava, Podbrežje, Markuševac – PŠ Vidovec, Dragutina Kušlana, Staro Brestje – Delec, Čulinec, Centar Goljak, Odgojno-obrazovni centar Kajzerica, oš za balet i ritmiku, Jakuševac;
- nadogradnja, dogradnja i rekonstrukcija objekata osnovnih škola: Brestje, M.J. Zagorke, Remete, Bukovac, A. Mihanovića, Rudeš, Trnsko, Medvedgrad, A.G. Matoša, Sveta Klara, Žitnjak, A.B. Šimića, O. Ivekovića, P. Miškine, dr. V. Žganca, Odra, Vladimira Nazora, dr. Ante Starčevića, Voltino, Luka, Ivana Cankara, Mate Lovraka, Jordanovac – PŠ Kozjak, Ksavera Šandora Gjalškoga, kralja Zvonimira;
- gradnja školskih sportskih dvorana osnovnih škola: Granešina, A. Kovačića, K.Š. Gjalškoga, Jabukovac, T. Ujevića, S. Bencekovića, Odra, D. Domjanića, P. Miškine.

¹ DETALJNIJE O STANJU ŠPORTSKIH OBJEKATA I REKREACIJE OBRAZLOŽENO JE U POGLAVLJU "ŠPORT I REKREACIJA".

GRADSKA ČETVRT	REDOVNE OSNOVNE ŠKOLE	PRIVATNE OSNOVNE ŠKOLE	ŠKOLE S POSEBNIM UVJETIMA OBRAZOVANJA	UKUPAN BROJ UČENIKA
DONJI GRAD	7		1	3 345
GORNJI GRAD – MEDVEŠČAK	5		2	1 942
TRNJE	8			2 850
MAKSIMIR	7			3 569
PEŠČENICA – ŽITNJAK	10	1		4 914
NOVI ZAGREB – ISTOK	7	1		3 929
NOVI ZAGREB – ZAPAD	8			4 315
TREŠNJEVKA – SJEVER	6	1		3 306
TREŠNJEVKA – JUG	9			4 583
ČRNomeREC	4		1	2 197
GORNJA DUBRAVA	8			5 524
DONJA DUBRAVA	3			2 607
STENJEVEC	5			3 933
PODSUSED – VRAPČE	6			3 866
PODSLJEME	3	2		1 340
SESVETE	8			7 031
BREZOVICA	2			1 304
UKUPNO	106	5	4	60 555

▲ TABELA 10. | OSNOVNE ŠKOLE PO GRADSKIM ČETVRTIMA

10.1.3. Srednjoškolsko obrazovanje

Sustav odgoja i srednjeg obrazovanja provodio se u školskoj godini 2009./10. na području Grada Zagreba u:

A/ SREDNJOŠKOLSKIM USTANOVAMA OSNIVAČ KOJIH JE GRAD ZAGREB:

- 64 srednje škole s ukupno 36 648 učenika u 1 405 razrednih odjela (od toga 56 srednjih škola koje pohađa 35 437 učenika u 1 290 razrednih odjela, dvije plesne i pet glazbenih škola koje pohađa 943 učenika u 79 razrednih odjela, te ustanova za djecu s teškoćama u razvoju sa 268 učenika u 36 razrednih odjela),
- 15 učeničkih domova / četiri u sastavu škola / u kojima je smješteno 1 928 učenika i 760 studenata,
- Centar za dopisno obrazovanje 'Birotehnika';

B/ VJERSKIM SREDNJIM ŠKOLAMA S PRAVOM

JAVNOSTI:

- četiri srednje škole sa 855 učenika u 35 razrednih odjela od kojih se dvije srednje škole sa 712 učenika u 27 razrednih odjela, na temelju Ugovora Svete Stolica i Republike Hrvatske, financiraju u cijelosti;

C/ PRIVATNIM SREDNJIM ŠKOLAMA S PRAVOM

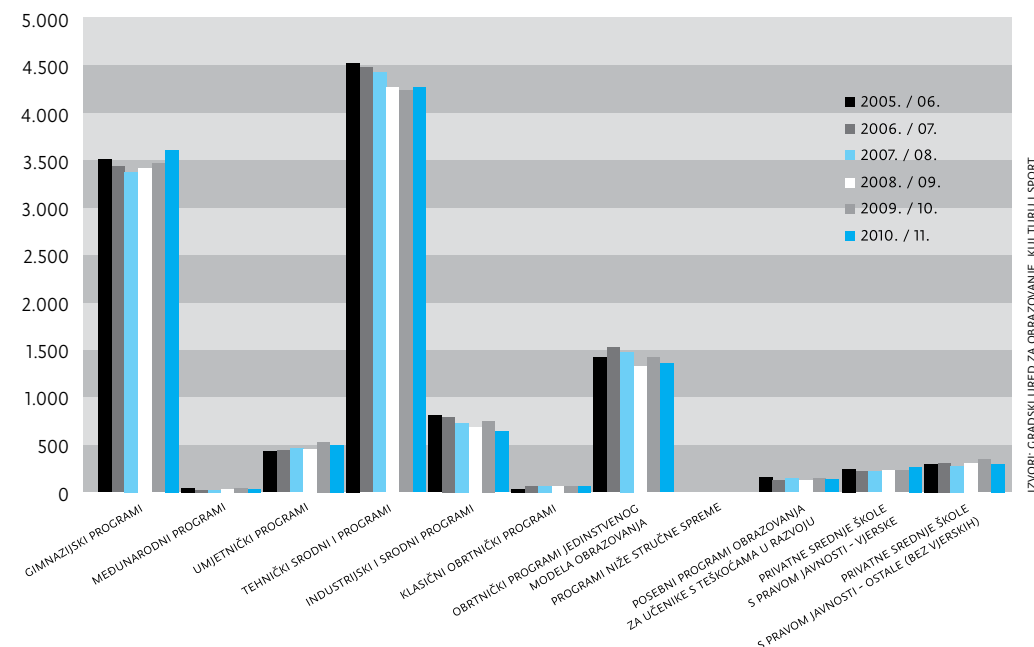
JAVNOSTI:

- 15 srednjih škola s ukupno 1 319 učenika u 93 razredna odjela.

Srednjoškolsko obrazovanje organiziraju i tri ustanove u djelatnosti socijalne skrbi s ukupno 272 učenika u 38 razrednih odjela.

Broj škola i prostorni kapaciteti srednjih škola ne zadovoljavaju u cijelosti potrebe za srednjoškolskim obrazovanjem kako zagrebačke mladeži tako i mladeži s drugih područja Hrvatske koji dolaze na daljnje školovanje u Zagreb. Nedostatak prostora

▼ GRAFIKON 27. | USPOREDNI PODACI O BROJU UPISANIH UČENIKA PO SKUPINAMA PROGRAMA U RAZDOBLJU 2005./06. – 2010./11. ŠKOLSKE GODINE

najčešće se rješava povećanjem broja učenika u razrednim odjelima što dodatno naglašava postojeći problem i ugrožava kvalitetu nastave.

U svrhu rješavanja problema s prostorom u srednjem obrazovanju planirana su sljedeća kapitalna ulaganja:

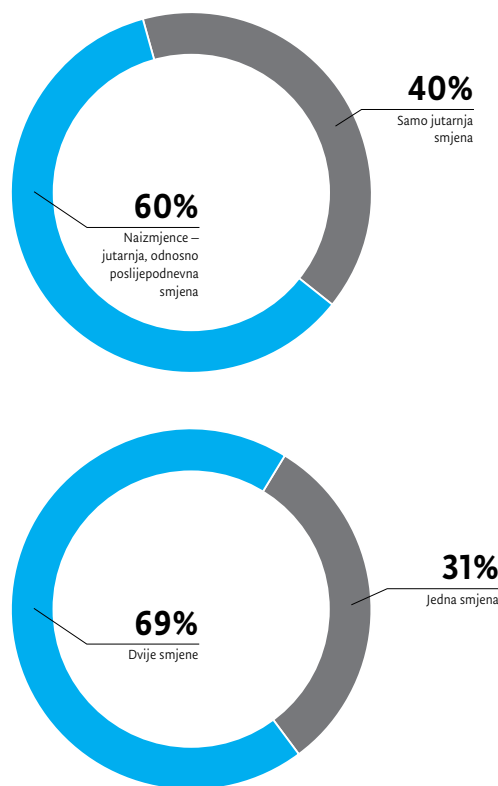
- /// gradnja srednjih škola: XII. gimnazija, Srednja medicinska škola, Glazbeni centar Utrina, Srednja škola Jelkovec, gimnazija u naselju Kajzerica;
- /// uređivanje, prenamjena i drugi radovi: preseljenje Upravne i birotehničke škole na dio prostora Škole za tekstil, kožu i dizajn, Učenički dom Selska uz Sportsku gimnaziju, Učenički dom Novi Zagreb, v. gimnazija (prenamjena tavanskog prostora u učenički i rekonstrukcija podruma).

Osim gimnazijskih programa (opće gimnazije, jezične, prirodoslovno-matematičke, klasične, prirodoslovne i umjetničke gimnazije, međunarodni program IBMYP i međunarodna matura IBDIP), u srednjim školama Grada Zagreba provode se i sljedeći programi:

- /// 62 različita četverogodišnja strukovna programa
- /// jedan petogodišnji program
- /// jedan troipolgodisnji program
- /// 67 trogodišnjih strukovnih programa (obrtnički, industrijski i srodni)
- /// 25 tzv. posebnih (TES) i prilagođenih programa za učenike s teškoćama u razvoju
- /// 41 umjetnički program (likovne umjetnosti i dizajn, glazbeni i plesni).

U prethodnom prikazu vidi se da je u srednjoškolskom obrazovanju najviše učenika upisano u tehničke programe, a slijede gimnazijski. Razvidno je smanjenje broja učenika upisanih u strukovne škole unatoč tome što Grad Zagreb, u kontinuitetu, od 2003./2004. školske godine dodjeljuje stipendije za učenike koji se obrazuju za deficitarna zanimanja za potrebe obrtništva – učenicima I. te učenicima II. i III. razreda upisanim u programe deficitarnih zanimanja ako su ostvarili pravo na nastavak korištenja stipendije.

S obzirom na brze društvene i gospodarske

▲ GRAFIKON 28.

SMJENSKI RAD U SREDNJIM ŠKOLAMA

A) ORGANIZACIJA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA SREDNJIH ŠKOLA KOJE RADE U JEDNOJ SMJENI U ŠKOLSKOJ GODINI 2010./11.

B) SMJENSKI RAD U SREDNJIM ŠKOLAMA U ŠKOLSKOJ GODINI 2010./11.

promjene, što uključuje i promjene na tržištu rada, razvidna je nedovoljna usklađenost broja škola i programa te nedostatak obrazovnih centara izvrsnosti u skladu sa zahtjevima i potrebama mladih ljudi, ali i ostvarivanja ključnih ciljeva strukovnog obrazovanja, kao što su npr. prilagodba profila i zanimanja prema tržištu rada, socijalnim i gospodarskim potrebama, moderniziranje sadržaja i metoda strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, te osiguravanje nastavka obrazovanja nakon završene strukovne škole.

Od ukupno 64 srednje škole osnivač kojih je Grad Zagreb, 20 škola radi u jednoj smjeni, a 44 u dvije.

Ograničavajući faktor smjenskog rada vidljiv je iz priloženih slika:

S obzirom na raspoloživa financijska sredstva upitna je provedba Državnoga pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja sukladno kojem bi srednje škole trebale, do kraja 2017., prijeći na rad u jednoj smjeni s mogućnošću cjelodnevnoga odgojno-obrazovnog rada u školi, a u sklopu dodatne i dopunske nastave i izvannastavnih aktivnosti za učenike i organiziranja aktivnosti cjeloživotnog obrazovanja.

Grad Zagreb je inicirao te provodi niz programa koji se realiziraju i u osnovnim i srednjim školama. Svakako treba spomenuti: vikend u sportskoj dvorani, natjecanja i smotre učenika, program prve pomoći i dr. te niz izvannastavnih aktivnosti. S obzirom na velik odaziv učenika te uspjeh pojedinih programa i izvannastavnih aktivnosti razvidna je potreba njihova daljnjeg podržavanja, razvoja i iniciranja novih programa, uključujući i one alternativne, te podržavanje postojećih i razvoj novih izvannastavnih aktivnosti.

Od 54 redovne srednje škole, školsku sportsku dvoranu nema 14 srednjih škola¹.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// nedostatak školskog prostora u postojećim osnovnoškolskim i srednjoškolskim objektima, nedostatak sportskih dvorana i igrališta u osnovnim i srednjim školama
- /// nedostatak novih osnovnih i srednjih škola u dijelovima grada s pojačanom stambenom gradnjom
- /// dotrajalost dijela postojećih školskih objekata i školske opreme u osnovnim i srednjim školama
- /// nedostatak uvjeta za obuhvat učenika osnovnih škola programom produženog boravka
- /// smjenski rad osnovnih i srednjih škola
- /// prilagođavanje strukovnog obrazovanja u srednjim školama potrebama polaznika i tržišta rada i osnivanje centara izvrsnosti
- /// ograničena sredstva za poticanje postojećih te razvoj novih programa i izvannastavnih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama

¹ DETALJNIJE O STANJU SPORTSKIH OBJEKATA I REKREACIJE U SREDNJIM ŠKOLAMA OBRAZLOŽENO JE U POGLAVLJU „9.4.1. ŠPORT U SUSTAVU ODGOJA I OBRAZOVANJA“.

RAZVOJNE POTREBE

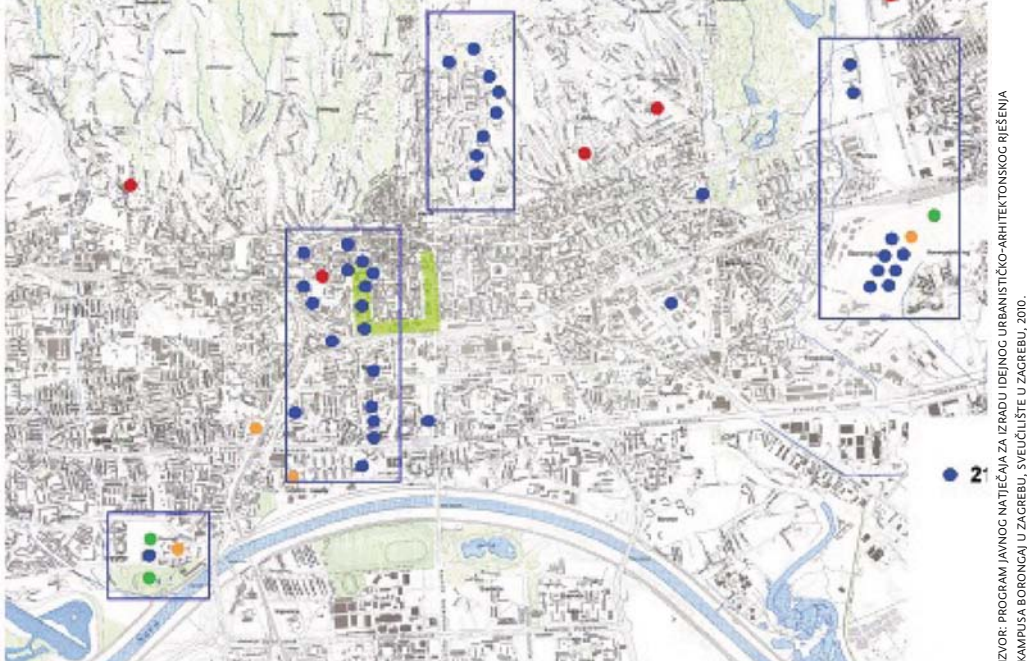
- /// poboljšati uvjete rada u osnovnim i srednjim školama te njihovu opremljenost
- /// sagraditi nove škole u dijelovima grada s iznimno jakom stambenom gradnjom i tamo gdje su veća migracijska kretanja unutar gradskih područja usmjerenih prema rubnim dijelovima Grada
- /// adaptirati, rekonstruirati i dograditi osnovnoškolski i srednjoškolski prostor tamo gdje to prostorni i drugi uvjeti dopuštaju
- /// sagraditi sportske dvorane i sportske terene u osnovnim i srednjim školama koje ih još nemaju
- /// osigurati uvjete za prelazak osnovnih i srednjih škola na rad u jednoj smjeni
- /// provesti započete te osmišljavati i podupirati (financijski i dr.) nove programe i projekte na razini Grada radi unapređivanja cjelovitog sustava odgoja i obrazovanja
- /// osigurati potreban broj učitelja za program produženog boravka u osnovnim školama
- /// jačati efektivnu suradnju svih dionika obrazovnog sustava u svrhu postizanja maksimalno mogućeg upisivanja i završavanja srednjoškolskog obrazovanja, a posebice za deficitarna zanimanja

10.1.4. Visokoškolsko obrazovanje

Zagreb je središte znanosti i visoke naobrazbe u državi s obzirom na to da oko 80% studenata u Hrvatskoj studira na Zagrebačkom sveučilištu koje ujedinjuje 34 fakulteta, 17 visokih škola tri akademije i veleučilišta.

Razvoj znanosti i visokog školstva u Zagrebu direktno određuje položaj znanosti u državi. Stoga se program daljnjeg razvoja visokoškolskog sustava odvija u dva pravca: izdvajanje stručnih studija iz Sveučilišta i osnivanje visokih škola (poslovnih, financijskih i inženjerskih), što će omogućiti brže, kraće i konkretnije školovanje za niz zanimanja te gradnja i opremanje Sveučilišta, odnosno već postojećih fakulteta.

Ukupan broj upisanih studenata u akademskoj

IZVOR: PROGRAM JAVNOG NATJEČAJA ZA IZRADU IDEJNOG URBANISTIČKO-ARHITEKTONSKOG RIJEŠENJA KAMPUSA BORONCAJ U ZAGREBU, SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, 2010.

▲ PRIKAZ 13. | PLANIRANE KONCENTRACIJE SASTAVNICA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

godini 2008. / 2009:

- /// 47 920 na fakultetima (40 018 redovnih). Od toga: na sveučilišne studije upisano je 46 479 studenata, a na stručne studije 1 441 student;
- /// 880 studenata upisano je na tri umjetničke akademije (Muzička, Akademija likovnih umjetnosti i Akademija dramske umjetnosti);
- /// 7 635 studenata upisano je na veleučilišta, a 4 457 na 17 visokih škola.

2008.: 13 215 na visokim učilištima, 9 924 na fakultetima, 239 na umjetničkim akademijama, 2 301 na veleučilištima i 751 na visokim školama¹.

S obzirom na demografska kretanja i otvaranje novih visokih učilišta u Republici Hrvatskoj predviđa se da će Sveučilište u Zagrebu imati ukupno oko 50 000 studenata i u sljedećih nekoliko desetljeća. Pri tome će se broj dodiplomskih studenata postupnosmanjivati, prije svega zbog bolje organizacije i učinkovitosti studija, a povećavat će se broj poslijediplomskih studenata i onih koji će doktorirati. Povećavat će se međutim postotak studenata izvan Zagreba i iz inozemstva, za koje će trebati osigurati i smještaj.

Sveučilište u Zagrebu će, kao znanstveno i stručno najjača institucija, imati središnju ulogu

u poslijediplomskim i doktorskim studijima i bit će rasadište znanstvenika, umjetnika i mladih nastavnika za potrebe drugih učilišta, ali i drugih visokostručnih kadrova. To znači povećavanje kapaciteta i opreme za znanstvena i stručna istraživanja i umjetnički rad kako u odnosu na sadašnju situaciju tako i na hrvatski i europski prosjek. Predviđa se i porast značenja uloge Sveučilišta u organizaciji i provođenju trajne naobrazbe svih oblika, uključujući i cjeloživotno učenje, a to će također zahtijevati, osim kadrovskih, i povećane prostorne kapacitete.

Neujednačen je i standard među pojedinim fakultetima, manjak prostora, a nastava se na nekim fakultetima odvija na pet do deset različitih lokacija. Planirano je fizičko organiziranje Sveučilišta u pet prostornih grupacija – kampusa (centar-sjever-jug-istok-zapad), što podrazumijeva zaokruživanje pojedinih postojećih sveučilišnih kompleksa. Na osnovi planiranih površina za svih pet gradskih sveučilišnih područja ima dovoljno prostora za širenje. Međutim, na svim tim područjima nisu isti uvjeti za proširivanje. Svi su sveučilišni objekti smješteni u urbanom dijelu Grada Zagreba, što naglašava nužnost određivanja detaljnijih uvjeta prostornog razvoja Sveučilišta.

10.1.5. Znanost

Znanstveno-istraživačke organizacije su javni instituti u vlasništvu države (u Zagrebu ih je 22), instituti na fakultetima ili znanstvene jedinice u okviru poduzeća.

U Zagrebu je i sjedište HAZU – Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koju je 1866. osnovao đakovački biskup Josip Juraj Strossmayer.

Unatoč velikom broju znanstvenih institucija i zavidnom znanstvenom potencijalu u Zagrebu, veze između pojedinih znanstvenih institucija te njihove veze sa Sveučilištem i Gradom Zagrebom na zajedničkoj realizaciji strateških razvojnih programa su veoma slabe, kao što je na području Grada slaba i povezanost znanosti i gospodarstva.

Ne postoje specijalizirane znanstvene institucije / centri/tehnološki parkovi i agencije koje bi poticale razvoj pojedinih gospodarskih sektora od strateškog značenja za daljnji razvoj gospodarstva u Zagrebu.

Broj institucija koje potiču cjeloživotno učenje je u porastu proteklih godina, a i novi sadržaji (seminari, radionice, alternativni kolegiji na postojećim veleučilištima i inovativni specijalizirani poslijediplomski studiji). Međutim, u usporedbi s europskim iskustvima i praksom, ali i potrebama na razini Grada i šire, ove su mogućnosti nedostavno iskorištene i promovirane.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// prema organizacijskoj strukturi Zagrebačko je sveučilište konglomerat velikog broja visokih učilišta (više od 30 fakulteta, akademija i drugih jedinica), a fizički je raspršeno po raznim gradskim dijelovima
- /// nedostatni prostorni i kadrovski kapaciteti na fakultetima (nastava se na pojedinim fakultetima odvija na pet do deset različitih lokacija)
- /// veze znanosti i industrije su izrazito slabe
- /// suradnja zagrebačkih fakulteta i znanstvenih instituta na projektima od strateškog razvojnog interesa Zagreba i Hrvatske je slaba
- /// suradnja Grada Zagreba i znanstvenih

institucija u Zagrebu u svrhu unapređivanja gospodarskog i društvenog razvoja grada je nedostatna

- /// nedostatan smještaj za studente koji su došli na studij u Zagreb iz drugih mjesta
- /// međunarodna suradnja, iako razvijena na Sveučilištu, te poglavito u okviru pojedinih znanstvenih instituta, nedostatna je s aspekta mogućnosti i potreba
- /// cjeloživotno učenje prepušteno je većim dijelom privatnoj inicijativi, a u gradskim tijelima nije dovoljno razvijena svijest o njegovu značenju i potencijalnom doprinosu razvoju gospodarstva, prekvalificiranju i dodatnom obrazovanju građana

RAZVOJNE POTREBE

- /// predložiti i provesti strateške odluke vezane uz razvoj i budućnost Sveučilišta
- /// graditeljskim i prometnim zahvatima Sveučilište preurediti u skup od četiri ili pet prepoznatljivih policentričnih cjelina (campusa)
- /// izdvojiti stručne studije iz Sveučilišta i osnovati nove visoke škole (poslovne, financijske i inženjerske), u skladu s potrebama gospodarstva
- /// osigurati odgovarajuće prostorne i kadrovske uvjete i kapacitete na zagrebačkim fakultetima
- /// jačati suradnju zagrebačkih znanstvenih instituta, fakulteta i gospodarstva na razvojnim projektima od strateškog interesa za Grad Zagreb i Hrvatsku
- /// poticati razvoj izvrsnosti
- /// jačati međunarodnu suradnju na Sveučilištu
- /// jačati suradnju zagrebačkih fakulteta s onima u drugim županijama te susjednim državama
- /// osigurati smještaj rastućem broju zagrebačkih studenata te osigurati smještaj za studente iz inozemstva kojih se predviđa znatno više u sljedećim godinama zbog očekivane mobilnosti studenata s onima iz zemalja članica EU-a
- /// jačati uključivanje Sveučilišta i znanstvenih institucija na međunarodnim projektima od ključnog značenja za društveni i gospodarski razvitak Grada

¹ IZVOR ZA SVE NAVEDENE PODATKE: STATISTIČKI LJETOPIS GRADA ZAGREBA 2009., ZAGREB, 2009.

- /// jačati svijest o značenju cjeloživotnog učenja te podržavati razvoj novih i djelovanje postojećih institucija koje ga promoviraju

10.2. Zdravstvo i socijalna skrb

10.2.1. Zdravstvo

Usluge primarne zdravstvene zaštite građani Grada Zagreba ostvaruju u sljedećim ustanovama: Dom zdravlja MUP-a, Dom zdravlja Zagreb Centar, Dom zdravlja Zagreb Istok, Dom zdravlja Zagreb Zapad, Zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba, te Zavod za javno zdravstvo 'Dr. Andrija Štampar'.

U primarnu razinu zdravstvene zaštite spada i ljekarnička djelatnost sa 207 ljekarni u Gradu Zagrebu. Zdravstvene ustanove (poliklinike) na sekundarnoj razini zdravstvene djelatnosti osnivač kojih je Grad Zagreb su: Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora Suvag, Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba, Poliklinika prometna medicina za oftalmologiju, neurologiju, psihijatriju i medicinu rada, Poliklinika za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju 'Dr. Drago Čop', te Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju Srčana, Stomatološka poliklinika Zagreb, Poliklinika za bolesti dišnog sustava.

Zdravstvene ustanove na sekundarnoj razini zdravstvene djelatnosti koje je osnovao Grad Zagreb su i sljedeće ustanove (bolnice): Klinička bolnica Sveti Duh, Psihijatrijska bolnica Vrapče, Psihijatrijska bolnica Sveti Ivan, Dječja bolnica Srebrnjak, Specijalna bolnica za plućne bolesti, Specijalna bolnica za psihijatriju djece i mladeži, te Specijalna bolnica za zdravstvenu zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama.

Zdravstvenu djelatnost na tercijarnoj razini obavljaju sljedeće četiri kliničke zdravstvene ustanove osnivač kojih je Republika Hrvatska: Klinički bolnički centar Zagreb, Klinička bolnica Dubrava, Klinička bolnica Merkur, Klinička bolnica Sestre milosrdnice, te Klinika za infektivne bolesti 'Dr. Fran Mihaljević'.

Više od četvrtine kapaciteta zdravstvenih ustanova u RH otpada upravo na Grad Zagreb, a gotovo se

44% dana bolničkih liječenja u Hrvatskoj 2007. odvijalo u Gradu Zagrebu. Broj kreveta na 1000 stanovnika veći je nego u Hrvatskoj općenito, no taj podatak treba uzeti s rezervom budući da se u bolnicama na području Grada Zagreba liječe i bolesnici iz drugih županija. Nema znatnije razlike u prosječnoj dužini liječenja, iskorištenost kreveta je nešto veća u Gradu Zagrebu, a prosječan broj dana neiskorištenih kreveta između dva pacijenta (interval obrtaja) je manji.

Tri četvrtine svih uzroka smrti u Zagrebu su skupine bolesti kardiovaskularnog sustava i novotvorina. Kardiovaskularne bolesti su vodeći uzrok smrti u Zagrebu (520,6 umrlih na 100 000 stanovnika). Na trećem su mjestu skupine bolesti dišnog sustava, a među uzrocima smrti povećava se udio pneumonije te bronhitisa, emfizema i astme. Skupina mentalnih / duševnih poremećaja sve češći je uzrok hospitalizacija, a najčešće dijagnoze su alkoholizam, shizofrenija, depresivni poremećaji i reakcije na teški stres, uključujući PTSP. Uspoređujući Zagreb s prosjekom EU-a 27, standardizirane stope smrtnosti (sve dobi) od svih uzroka su više za Zagreb, osim za rak vrata maternice.

Od ukupnog broja osoba s invaliditetom u Hrvatskoj (488 312), u Gradu Zagrebu živi oko 89 000, a po broju invalida u odnosu na broj stanovnika spada u sredinu unutar 20 županija.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// ne postoji razvijeno i organizirano pružanje skrbi za bolesnike u terminalnoj fazi bolesti
- /// dotrajalo zgrada i opreme dijela zdravstvenih ustanova
- /// nedostatni poliklinički kapaciteti za potrebe liječenja dijabetesa
- /// poliklinički kapaciteti svih zdravstvenih ustanova u kojima se liječi rak dojke ne zadovoljavaju potrebe stanovništva Grada Zagreba

RAZVOJNE POTREBE

- /// razvoj zdravstvene zaštite prilagoditi produženom životnom vijeku stanovništva
- /// pratiti i uvoditi nove tehnologije
- /// prilagođavati kvalitetu zdravstvene zaštite povećanim očekivanjima građana

- /// razvijati palijativnu skrb
- /// jačati zaštitu mentalnog zdravlja u zajednici
- /// razvijati kapacitete za liječenje šećerne bolesti i zaštitu zdravlja žena

10.2.2. Socijalna skrb

U Gradu Zagrebu 2008. postojala su ukupno 24 doma socijalne skrbi za djecu (obuhvaćaju u stvari tri kategorije domova: domovi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, domovi za tjelesno i mentalno oštećene osobe i domovi za psihički bolesne odrasle osobe i to s podružnicama), 38 domova socijalne skrbi za odrasle i starije osobe, a centri za socijalnu skrb organizirani su u 11 područnih ureda. Na području Grada Zagreba djeluje 11 gradskih i 19 privatnih domova za starije i nemoćne osobe. U devet domova provodi se Projekt gerontoloških centara Grada Zagreba.

Nedovoljan broj ustanova za smještaj starijih i nemoćnih osoba u javnom sektoru¹ doveo je do proliferacije privatnih ustanova takve vrste. No, velik problem predstavlja cijena za smještaj starijih osoba koja često nadmašuje visinu njihovih mirovina. Na listi čekanja za smještaj u ustanove za starije i nemoćne osobe nalazi se oko 8 000 osoba, što ukazuje na nedostatnost kapaciteta².

Ako se razmatra cjelina ustanova socijalne skrbi, u razdoblju 2004. – 2008. najveći je porast novih domova socijalne skrbi za odrasle i starije osobe, broj centara socijalne skrbi ostao je nepromijenjen, a u istom je razdoblju neznatno porastao broj domova socijalne skrbi za djecu.

10.2.3. Prava iz sustava socijalne skrbi

Korisnici su sustava (57 568 ili 7,4% ukupnog stanovništva) socijalne skrbi u Gradu Zagrebu 2008.

1. NA PODRUČJU HRVATSKE, ZAKLJUČNO SA 31.12.2007., BILO 18 019 OSOBA NA ČEKANJU ZA SMJEŠTAJ U DOM ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE, A TAJ SE BROJ, DO 31.12.2008., POVEĆAO NA 22 493 OSOBA (MZSS, 2008. A, 2009. B).

2. PROCJENA IZNEŠENA U PRIJEDLOGU PROGRAMA SOCIJALNE POLITIKE GRADA ZAGREBA U RAZDOBLJU 2009. – 2012.

ostvarili sveukupno 116 484 različita prava. 66,9% su odrasli korisnici, a 33,1% maloljetni korisnici. Usporedimo li podatke s prethodnom godinom, broj jse korisnika blago povećao (za 1,9%), a broj se ostvarenih prava smanjio, što je ponajprije posljedica smanjenog broja ostvarenih prava na novčanu pomoć i na druge materijalne pomoći (za 18%).

PRAVA IZ NADLEŽNOSTI CENTRA ZA SOCIJALNU SKRB (CZSS)

Stalnu pomoć u 2008. u Gradu Zagrebu ostvarilo je ukupno 8169 osoba, 12,2% manje nego u 2007. (26,5% manje nego 2005., 32,5% manje nego 2004.). Proizlazi da je oko 1,0% stanovnika Grada Zagreba ostvarivalo stalnu pomoć (2004. taj je udio iznosio 1,6%, 2005. 1,4%, 2006. 1,3%, 2007. 1,2%)³. Udio korisnika stalne pomoći u Gradu Zagrebu znatno je manji od prosjeka u Republici Hrvatskoj u kojoj je ovom pomoći obuhvaćen 2,1% stanovnika, a i od većine županija. Usporedbom tih podataka sa stopom siromaštva može se zaključiti da je sustavom socijalne skrbi obuhvaćen mnogo manji broj korisnika te da znatan broj onih u rizičnoj grupi siromašnih ostaje izvan sustava.

Stalnu pomoć prima nešto više muškaraca nego žena – 51,6% muškaraca (usporedbe radi, u Hrvatskoj je udio muškaraca i žena jednak, po 50%). Korisnici su najčešće u dobi između 18 i 50 godina (36,3% u Gradu Zagrebu i 36% u Hrvatskoj), zatim u dobi do 18 godina (33,6% u Gradu Zagrebu i 34,4% u Hrvatskoj), između 50 i 65 godina (19,3% u Gradu Zagrebu i 18,1% u Hrvatskoj), a najmanje ih je starijih od 65 godina (10,8% u Gradu Zagrebu i 11,5% u Hrvatskoj) (MZSS, 2009.).

Korisnici su pretežno nezaposlene radno sposobne osobe (u čak 40,3% slučajeva) te druge ovisne osobe, prije svega djeca i mladež do završetka redovnog školovanja. U pravilu, radi se o dugotrajnim korisnicima novčanih pomoći.

Nepovoljan faktor je taj što većina radnosposobnih korisnika stalne pomoći u CZ prima stalnu pomoć dugotrajno – 81,1% prima pomoć duže od jedne godine (MZSS, 2009.).

3. PREMA PODACIMA MINISTARSTVA ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI, 2009.

PRAVA IZ NADLEŽNOSTI GRADA ZAGREB

Program socijalne politike Grada Zagreba u segmentu socijalne skrbi uključuje:

- /// usmjeravanje mehanizama skrbi prema najugroženijim skupinama u zajednici, uz korištenje svih lokalnih resursa;
- /// potporu civilnom sektoru i bržem razvijanju partnerstva između javnog i privatnog;
- /// uvođenje novih tehnologija u rad nositelja socijalne skrbi i pomoći;
- /// poticanje razvoja izvaninstitucionalnih programa skrbi;
- /// uključivanje većeg broja stručnih djelatnika u razna područja edukacije s ciljem usvajanja novih znanja i vještina te njihovu senzibilizaciju za sve složenija i suptilnija područja socijalne problematike i jačanje stručne kompetentnosti.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// porast broja korisnika zbog gospodarske krize
- /// nedovoljan broj ustanova za smještaj starijih i nemoćnih osoba
- /// nedovoljna koordinacija različitih nositelja sustava socijalne skrbi na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
- /// nedostatak sredstava za povećan broj korisnika sustava socijalne skrbi
- /// visoka cijena za smještaj starijih osoba u privatnim ustanovama koja nadmašuje visinu mirovina korisnika
- /// znatan broj stanovnika u rizičnoj grupi siromašnih izvan je sustava socijalne skrbi
- /// dugotrajni korisnici novčane pomoći su, pretežno, nezaposlene radnosposobne osobe

RAZVOJNE POTREBE

- /// decentralizirati sustav socijalne skrbi
- /// provesti reformu sustava socijalne skrbi
- /// informatički umrežiti sustav
- /// povećati sredstva za sustav socijalne skrbi
- /// sustavno pratiti i ocjenjivati mjere socijalne skrbi
- /// educirati i informirati stručnjake s područja socijalne skrbi o socijalnom planiranju
- /// dodatno razviti institucionalne, a prije svega

izvaninstitucionalne oblike skrbi za starije osobe

- /// razvijati dodatne sadržaje za starije i nemoćne osobe
- /// osigurati dovoljan broj kvalitetnog stručnog kadra za rad u socijalnim ustanovama
- /// jačati standarde socijalnih usluga prema korisnicima
- /// analizirati karakteristike primatelja novčane pomoći (poglavito onih dugotrajnih – radnosposobnih), te predložiti mjere koje bi pridonijele njihovu osamostaljivanju i izlasku iz sustava
- /// informirati građane, poglavito osjetljive skupine, o pravima i uslugama koje su im na raspolaganju u gradu i u 'širem zagrebačkom prostoru'

10.3. Kulturne djelatnosti

Značenje zagrebačke kulture umnogome nadmašuje prostore Grada i čini ga nezamjenjivim uporištem hrvatske kulture. U financijskim pokazateljima sredstva za kulturu Grada Zagreba premašuju sredstva za kulturu svih hrvatskih gradova zajedno. Grad financira 36 kulturnih ustanova i 45 knjižnica, u kulturnim je ustanovama zaposleno oko 1850 djelatnika, godišnje se održava 55 značajnih kulturnih manifestacija. Oko 98% kulturnih industrija Hrvatske djeluje u Zagrebu. Premijerno se odigra oko 100 scenskih predstava, postavi oko 320 izložbi i priredi oko 200 koncerata. Nezavisna umjetnička udruženja (oko 30), samo se djelomično financiraju iz Gradskog proračuna.

Osim javnih gradskih ustanova Grad podupire programe sa svih područja nezavisne kulture (knjižnična djelatnost, glazbena, kazališna, likovna, muzejska, filmska, časopisi, amaterizam, urbana kultura i kultura mladih, djelatnost centara za kulturu, te međunarodna i međužupanijska suradnja) nositelji kojih su razne umjetničke i druge udruge, društva i razne institucije.

Razvidan je neravnomjeran raspored kulturnih sadržaja u gradskim četvrtima. U novosagrađenim naseljima nedostaju knjižnice i čitaonice, dvorane

za izložbe, likovne radionice i drugi prostori nužni za zadovoljavanje kulturnih potreba stanovništva. Kao kulturno središte Hrvatske, a i zbog sve većeg broja turista koji dolaze u Zagreb, grad ima mogućnost da se snažnije pozicionira na međunarodnom kulturno-turističkom tržištu.

Zagrebačku kulturu u razvojnom smislu potiču nezavisne produkcije (samostalni umjetnici, studenti umjetničkih akademija, brojne umjetničke udruge, te dugogodišnji amateri) s obzirom na to da se mnogo više oslanjaju na nove medije i trendove. Međutim, zbog nedostatka značajnijih sponzora, ne mogu se adekvatno financirati.

U Zagrebu se kulturom upravlja na tradicionalan način financijskim podupiranjem programa dobivenih javnim natječajem i izvršavanjem proračuna za tekuću godinu.

Zagreb je hrvatsko središte kulturnih/kreativnih industrija (procjena je da je 98% filmske i glazbene industrije koncentrirano u Zagrebu, a vidljiv je i velik postotak arhitektonskih, dizajnerskih i oglašivačkih tvrtki koje su ovdje registrirane).

Kulturne / kreativne industrije nisu integrirane u kulturnu politiku Zagreba (osim glazbe, filma, likovnih umjetnosti i nakladništva) pa nije moguće pratiti njihova sustavna kretanja koja bi pomogla razvoju grada u kontekstu ostvarivanja profita i u kontekstu prepoznatljivosti grada.

Privatni sektor na području kulture ne razvija se sustavno i usmjereno u razvojnom pogledu, a donositelji odluka ne percipiraju ga kao sektor koji može pridonositi razvoju grada.

Bez obzira na činjenicu što je kulturno središte Hrvatske, Zagreb još uvijek nema javnu kulturnu politiku koja bi određivala smjer razvoja kulture kako za sam sektor, ali i u smislu doprinosa koji kultura može donijeti drugim sektorima (npr. gospodarstvu, turizmu, obrazovanju, zdravstvu, itd.).

MUZEJSKA DJELATNOST – obuhvaća devet javnih gradskih ustanova (Arheološki muzej, Etnografski muzej, Hrvatski prirodoslovni muzej, Hrvatski školski muzej, Muzej Grada Zagreba, Muzej Prigorja, Muzej suvremene umjetnosti, Muzej za umjetnost i obrt i Tehnički muzej). Oprema prostora dijela muzeja nije adekvatna za primjenu modernih tehničkih dostignuća.

UMJETNIČKE ZBIRKE-DONACIJE GRADU ZAGREBU – Grad Zagreb vlasnik je 29 umjetničkih zbirki i ostavština i pripadajućih im nekretnina koje su, u razdoblju od 1946. do 2008., Gradu Zagrebu darovali izravno, kao pravnoj osobi, privatni kolekcionari i umjetnici ili njihovi pravni sljednici. Ovim je darovanjima Grad Zagreb postao vlasnikom više od 14 000 predmeta (slika, skulptura, predmeta umjetničkog obrta i dr.), a uključujući knjige (čitave biblioteke), časopise, separate i sl., i više od 37 000 predmeta. Većina zbirki zaštićena su kulturna dobra, suvisle cjeline kojima je ustanovljena kulturno-povijesna i umjetnička relevantnost. U ime Grada Zagreba zbirkama upravljaju pojedine muzejsko-galerijske ustanove u Gradu Zagrebu.

KAZALIŠNA DJELATNOST – obuhvaća sedam javnih gradskih ustanova (Dramsko kazalište Gavella, Zagrebačko gradsko kazalište Komedija, Zagrebačko kazalište mladih, Satiričko kazalište Kerempuh, Gradsko kazalište Trešnja, Zagrebačko kazalište lutaka, Gradsko kazalište Žar ptica).

GLAZBENA DJELATNOST – obuhvaća tri javne gradske ustanove (Zagrebačka filharmonija, KD Vatroslava Lisinskog, Koncertna direkcija Zagreb). Kao što je to slučaj i s kazalištima i muzejima, oprema prostora koncertnih dvorana u mnogim slučajevima nije potpuna i nije adekvatna za primjenu modernih tehničkih dostignuća.

LIKOVNA DJELATNOST – odvija se u 40-tak izloženih prostora, institucija, galerija i udruga. Osim izložbi u velikim i značajnim galerijskim institucijama i muzejima u Gradu Zagrebu, programi likovnih djelatnosti realiziraju se i u centrima za kulturu, manjim galerijama, te značajnim institucijama koje daju velik doprinos kulturi Grada Zagreba u cjelini. I u galerijama je velik problem opremanje prostora s obzirom na nemogućnost primjene modernih tehničkih dostignuća.

PROGRAMI FILMSKE I AUDIO-VIZUALNE

KULTURE – u zadnje je vrijeme uslijedilo znatno proširivanje djelatnosti: Zagreb film djeluje kao gradska kulturna ustanova, a javno gradsko Kino Europa dodijeljeno je na upravljanje Umjetničkoj

organizaciji Zagreb film festival. Zagrebački međunarodni filmski festivali preuzeli su važnu ulogu na zagrebačkoj kulturnoj sceni.

KNJIŽNIČNA DJELATNOST I KNJIŽEVNI PROGRAMI obuhvaćaju: jednu javnu gradsku ustanovu – mrežom narodnih knjižnica koje djeluju na 42 lokacije u sklopu Knjižnica grada Zagreba.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ▄ neravnomjeran raspored kulturnih sadržaja po gradskim četvrtima, posebno u novosagrađenim naseljima
- ▄ nedefinirana strateška uloga kulture i doprinosa razvoju Grada Zagreba
- ▄ nedostatni poticaji razvoju kulturnih industrija u funkciji razvoja grada
- ▄ neučinkovito praćenje i vrednovanje kulturnih programa
- ▄ nedovoljno praćenje stanja kulturnih dobara
- ▄ neučinkovito i nedovoljno inventivno financiranje kulturnih programa i korištenja kulturnih dobara
- ▄ oprema prostora muzeja, kazališta, centar za kulturu, galerija, knjižnica, koncertnih dvorana u mnogim slučajevima nije potpuna i nije adekvatna za primjenu modernih tehničkih dostignuća
- ▄ nedostatak prostora i drugih uvjeta za zadovoljavanje i razvoj kulturnih potreba građana

RAZVOJNE POTREBE

- ▄ jačati razvoj kulturnih industrija
- ▄ poticati interes javnosti za sve kulturne djelatnosti povezivanjem obrazovanja i kulturne proizvodnje
- ▄ predložiti i realizirati alternativne i inovativne načine financijskog podupiranja programa u kulturi dobivenih javnim natjecanjima
- ▄ stvoriti kriterije i sustav za vrednovanje javnih ustanova i nezavisne produkcije
- ▄ osigurati prostore u kojima bi gradsko stanovništvo moglo zadovoljiti svoje kulturne potrebe (knjižnice i čitaonice, dvorane za izložbe, ples, likovne radionice i druge kulturne potrebe) u novosagrađenim naseljima

10.4. Sportske djelatnosti

Sportske aktivnosti Grada Zagreba odvijaju se djelovanjem: 69 sportskih saveza, više od 834 sportske udruge ili kluba, oko 50 000 sportaša natjecatelja, 18 000 učenika uključenih u međuškolska natjecanja, više od 4 000 studenata na sveučilišnim natjecanjima, 830 aktivnih sportaša s invaliditetom i oko 300 gluhih sportaša.

Programi su različiti po programskom opsegu i obuhvatu sudionika i po sportskim rezultatima. Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport, odnosno Grad Zagreb, selektivno prati te programe primjenjujući sportske kriterije koji se dopunjuju i djelomice izmjenjuju iz godine u godinu, a koji polaze od osnovnih ciljeva programa – razvoja sporta ulaganjem u programe mlađih dobnih skupina, održanja dostignute visoke rezultatske razine te omasovljavanja sporta poticanjem uključivanja u sport što većeg broja građana, osobito mladeži.

Sustavno povećavanje broja saveza i broja klubova, koliko god bilo pozitivno, na neki je način počelo predstavljati i problem, jer sve je više onih koji žele participirati u ograničenim sredstvima namijenjenima programima sporta.

Uzimajući u obzir iznesene činjenice i teškoće uzrokovane ekonomskom krizom pristupilo se izradi novih Kriterija za financiranje sportskih klubova u jedinicama lokalne samouprave i izradi Strategije razvoja sporta Grada Zagreba za razdoblje od 2011. do 2020..

Grad Zagreb raspolaže sa 23 kapitalna sportska objekta (građevine). Ukupna površina zatvorenih sportskih građevina iznosi oko 164 053,30 m², a otvorene sportske građevine zauzimaju oko 4 163 460,35 m². Iskorištenost sportskih građevina u odnosu na ukupan godišnji broj sati kreće se između 80 i 100%.

Ponuda sportskih građevina djelomično udovoljava suvremenim potrebama i vrlo je neujednačeno raspoređena u gradskom prostoru. Stanje 35 sportskih građevina je loše i zahtijeva brzo uređivanje ili sanaciju. Stanje 88 građevina utvrđeno je kao dobro ili jako dobro. Prema pokazateljima opremljenosti građevina u lošem su stanju 42 objekta, a

opremljenost na preostaloj 81 građevini zadovoljavaću je ili dobra.

Unatoč tome što je zadnjih godina u Zagrebu sagrađeno nekoliko reprezentativnih sportskih građevina (bazen u Utrini, skijalište na Sljemeni, Arena Zagreb i nekoliko školskih sportskih dvorana), s obzirom na realni interes građanstva za bavljenje sportom, iskazuju se potrebe za izgradnjom novih sportskih građevina.

Budući planovi gradnje, odnosno preuređivanja postojećih građevina usmjereni su na nedostatak sportskih objekata za provedbu vrhunskih sportskih priredbi i za razvoj vrhunskog sporta (plivanje, vaterpolo, stolni tenis, rukomet, košarka, hokej na ledu, klizanje, atletika). Prioriteti u planiranju gradnje sportskih objekata usmjereni su na gradske četvrti koje su najdeficitarnije sportskim objektima u odnosu na broj stanovnika.

U tijeku je izrada Strategije sporta Grada Zagreba za razdoblje 2011. do 2020..

10.4.1. Sport u sustavu odgoja i obrazovanja

PREDŠKOLSKKE USTANOVE U vlasništvu Grada je 60 predškolskih ustanova koje rade na 200 lokacija. Na 103 lokacije postoje polivalentni prostori za sportske aktivnosti, na 19 nema takvih prostora, a preostale lokacije su, u pravilu, stanovi koji se koriste za rad odgojnih skupina. Veličina polivalentnih prostora kreće se od 60 do 250 m², a ukupno iznosi 9 384 m². U prostorima se nalazi osnovna oprema, neki imaju i opremu za senzomotoriku. Od 45 privatnih predškolskih ustanova samo 10 imaju polivalentne dvorane veličine 45 do 200 m².

OSNOVNE ŠKOLE Od 106 osnovnih škola osam nemaju svoju sportsku dvoranu, a od 16 područnih škola čak jedanaest nema sportsku dvoranu. Grad sufinancira šest privatnih škola od kojih jedna ima sportsku dvoranu i bazen. Tri osnovne škole djeluju u posebnim uvjetima obrazovanja (SUVAG, Centar za autizam, OŠ Nad lipom) i sve tri imaju sportske dvorane.

SREDNJE ŠKOLE Grad Zagreb je vlasnik 56 gimnazija i strukovnih škola. Ukupno 30 škola ima sportske dvorane, osam škola koristi učionice ili neki drugi neadekvatan prostor, a 18 škola koristi sportske dvorane drugih škola ili unajmljuje prostor.

U gradu djeluju četiri vjerske i 15 privatnih srednjih škola koje Grad financira, a od kojih samo dvije vjerske škole imaju sportsku dvoranu.

SPORT NA SVEUČILIŠTU Sustav natjecanja zadnjih godina dopunjen je i međunarodnim natjecanjima u različitim sportovima. Nedostatak sportskih građevina namijenjenih studentima osnovni je ograničavajući faktor razvoja ovog segmenta sporta.

SPORTSKA REKREACIJA: U Zagrebu je u sustav sportske rekreacije uključeno oko 10 000 građana, a u povremenim sportsko-rekreacijskim aktivnostima (Svjetski dan sporta, Svjetski dan pješčenja i sl.) sudjeluje oko 50 000 Zagrepčana. U usporedbi s gradovima razvijenih europskih zemalja, u kojima je u 'sport za sve' aktivno uključeno od 30–70% građana, Zagreb znatno zaostaje jer je u rekreaciju uključeno samo 20% građana (djeca i odrasli bez sportaša). Samo DŠR Trnje i Medveščak imaju svoje sportske objekte. Druga društva ih nemaju i rade u unajmljenim objektima. Sadašnji objekti ne zadovoljavaju potrebe Zagrepčana ni prostorno niti kvalitetom.

10.4.2. Sport osoba s invaliditetom

U Gradu Zagrebu živi oko 100 000 osoba s raznim kategorijama invaliditeta. U sportskim programima koje Savez invalida provodi u atletici, plivanju, košarci, tenisu, šahu, kuglanju, nogometu, rukometu i sl. sudjeluje oko 11% sportaša-invalida.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ▄ redovitim sportsko-rekreativnim aktivnostima bavi se samo oko 20% gradskog stanovništva
- ▄ više od 50% osnovnih i srednjih škola u Zagrebu još nema odgovarajuće sportske objekte za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture ni za izvannastavne sportske aktivnosti

- ❖ broj sportskih objekata je na 50-postotnoj razini izgrađenosti u odnosu na europske standarde i realne potrebe građanstva za bavljenjem sportom
- ❖ većina DSR-a nema svoje sportske objekte, a postojeći objekti ne zadovoljavaju potrebe ni prostorno ni kvalitetom
- ❖ neravnomjeran raspored sportskih i rekreativnih terena po gradskim četvrtima, uz evidentno veću potrebu za sportskim objektima u odnosu na njihovu raspoloživost na području cijeloga grada
- ❖ razvoj sporta na međunarodnoj razini u većoj se mjeri profesionalizirao te stvorio iznimno visoke standarde jednake za sve zemlje i sportaše, a koji iziskuju velika sredstva kako bi se zadržala dostignuta razina europske i svjetske kvalitete, što je dijelom uzrokovalo stagnaciju sportskih rezultata nekih tradicionalnih ekipnih sportova, ali dio zagrebačkih klubova ipak zadržava visoku poziciju na europskim natjecanjima
- ❖ sustav tzv. profesionalnog sporta u Hrvatskoj nije do kraja definiran i kao takav uzrokuje negativne pojave
- ❖ što ostavlja određene negativne posljedice i na dio zagrebačkih najkvalitetnijih klubova
- ❖ porast negativnih pojava vezano uz nasilje i nesportsko ponašanje na sportskim natjecanjima i priredbama

RAZVOJNE POTREBE

- ❖ povećati broj aktivnih sudionika u sportu do 2013. za dodatnih 100 000 sudionika
- ❖ učinkovitije organizirati sportske sadržaje za djecu i mladež, pos obuke
- ❖ razvojnim programima podržavati veći broj perspektivnih sportaša za koje se ocijeni da u tekućem olimpijskom ciklusu imaju realne izgleda za postizanje vrhunskih sportskih rezultata
- ❖ povećati broj redovitih sudionika u programima sportske rekreacije 'Šport za sve', uključujući i pripadnike treće životne dobi, te posebice poticati razvojni projekt sportske rekreacije u svim gradskim četvrtima

- ❖ unaprijediti vrhunsku sportsku kvalitetu u individualnim sportovima
- ❖ poboljšati uvjete za pripreme sportaša u kolektivnim sportovima, ali uz veću odgovornost klupskih uprava radi postizanja vrhunskih rezultata
- ❖ osigurati veću skrb o stručnom radu te dovoditi nove, stručno obrazovane trenere u zagrebačke klubove
- ❖ odgovarajućim sportskim programima i prilagođenom sportskom infrastrukturom omogućiti što većem broju osoba s invaliditetom da se organizirano bavi sportom
- ❖ osigurati uvjete za kvalitetnu zdravstvenu skrb svim zagrebačkim sportašima (zdravstveno savjetništvo)
- ❖ promicati ugled Zagreba u svijetu organizacijom međunarodnih sportskih priredaba i time znatno pridonositi turističkoj ponudi grada, a nastupima većeg broja zagrebačkih sportaša na tim natjecanjima poticati mladež da se bavi sportom te razvijati sportsku kulturu gledatelja, posebice mladih, u smislu sportskog navijanja i nenasilja
- ❖ osigurati gradnju novih te unapređivati kvalitetu postojećih objekata i poticati racionalniju gradnju novih prema načelu 'više vježbališta – manje gledališta'
- ❖ poticati uključivanje znatno većeg broja zagrebačkih invalida u sportske programe koje provodi Savez invalida
- ❖ poticati javno-privatno partnerstvo tijekom gradnje sportskih objekata u svim gradskim četvrtima
- ❖ unapređivati partnerske odnose Zagrebačkog sportskog saveza i Grada Zagreba u svrhu učinkovitijeg funkcioniranja sportskog sustava

11. Prava i participacija građana

11.1. Ravnopravnost spolova

U Europskoj je Uniji ravnopravnost spolova definirana terminom rodno osviještena politika i jedna je od temeljnih vrednota zemalja članica, uključena je u sve politike na svim razinama i stupnjevima aktera uključenih u donošenje odluka.

Ured gradonačelnika je, raspisivanjem natječaja za dodjelu sredstava programima i udrugama, predvidio programsko područje ravnopravnosti spolova, a na natječaju su, među ostalim, izabrani programi koji se bave podizanjem javne svijesti o ženskim pravima, u skladu s mjerom 1.2. Nacionalne politike. Neke mjere Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova provode se u Uredu za zdravstvo i branitelje, a vezane su uz žensko zdravlje te u Uredu za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, vezane uz žene s invaliditetom.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ❖ na nacionalnoj razini nije razvijena jedinstvena metodologija prikupljanja statističkih podataka i pripadajućih rodni istraživanja da bi se osmislila, odnosno procijenila rodna osjetljivost gradskog proračuna
- ❖ nema analize pokazatelja ekonomskih ili društvenih kretanja u odnosu na spol
- ❖ nema definiranih ciljeva i metoda za njihovu realizaciju

RAZVOJNE POTREBE

- ❖ gradska upravna tijela trebaju u svim fazama planiranja, donošenja i provedbe pravnih akata, odluka ili akcija ocjenjivati ili vrednovati učinke tih akata, odluka ili akcija na položaj žena i muškaraca radi njihove stvarne ravnopravnosti
- ❖ provoditi programe izobrazbe o ravnopravnosti spolova

- ❖ svi podaci koji se prikupljaju trebaju biti iskazani po spolu
- ❖ u sve opće akte unijeti administrativne zakonske odredbe i mjere za uspostavljanje ravnopravnosti spolova

11.2. Nacionalne manjine

Prema popisu stanovništva iz 2001. na području Grada Zagreba živjeli su predstavnici 22 nacionalne manjine sa 40 066 pripadnika (5,14 % od ukupnog broja stanovnika Grada).

Najbrojnija su skupina Srbi, a sve druge manjine brojčano su zastupljene s manje od 1% po pojedinoj manjini. Prema udjelu manjina u gradskim četvrtima najviše ih živi u Gradskoj četvrti Peščenica-Žitnjak (13,1%), što se prije svega može pripisati velikom broju pripadnika romske i srpske nacionalne manjine. Zatim slijede četvrti Novi Zagreb-istok (11%) i Trnje (9,8%) u kojima po broju prednjače pripadnici srpske nacionalne manjine.

Pripadnici 18 nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu realizirali su pravo na sudjelovanje u gradskom javnom životu i na upravljanje lokalnim poslovima. Na zadnjim izborima 2011. izabrali su devet vijeća i devet predstavnika nacionalnih manjina:

- ❖ izabrana su vijeća: albanske, bošnjačke, crnogorske, češke, mađarske, romske, slovenske, srpske i makedonske nacionalne manjine;
- ❖ izabrani su predstavnici: bugarske, njemačke, poljske, rusinske, slovačke, talijanske, ukrajinske, židovske i ruske nacionalne manjine.

U gradskom se proračunu kontinuirano, svake godine, planiraju i osiguravaju sredstva za rad vijeća i predstavnika nacionalnih manjina (sredstva za obavljanje administrativnih poslova, sredstva za provođenje aktivnosti utvrđenih njihovim programima rada i sredstva za mjesečne nagrade članovima vijeća i predstavnicima). Za 2007. osigurano je 9 499 000,0 kn, a u 2008. godini 10 285 000,0 kn. Za koordinaciju vijeća za nacionalne manjine Gradsko

NACIONALNA MANJINA	BROJ PRIPADNIKA	UDJEL U STANOVNIŠTVU GRADA ZAGREBA (%)
ALBANSKI	3 389	0,43
AUSTRIJANCI	53	0,01
BOŠNJACI	6 204	0,80
BUGARI	110	0,01
CRNOGORCI	1 131	0,17
ČESI	813	0,10
MAĐARI	841	0,11
MAKEDONCI	1 315	0,17
NIJEMCI	288	0,04
POLJACI	133	0,02
ROMI	1 946	0,25
RUMUNJI	37	0,00
RUSI	250	0,03
RUSINI	123	0,02
SLOVACI	171	0,02
SLOVENCIMA	3 225	0,41
SRBI	18 811	2,41
TALIJANI	277	0,04
TURCI	65	0,01
UKRAJINCI	333	0,04
VLASI	1	0,00
ŽIDOVI	368	0,05

▲ TABELA 11. | PRIKAZ BROJA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U ODNOSU NA UKUPAN BROJ STANOVNIKA GRADA ZAGREBA

poglavarstvo osiguralo je financijska sredstva, prostor za rad, uredsku i informatičku opremu. Grad Zagreb, preko gradskih ureda, financira i sufinancira programe i projekte udruga koje provode projekte i programe namijenjene pojedinoj manjini. Redovito se sufinanciraju programi:

- šest udruga nacionalnih manjina s područja predškolskog odgoja;
- pet udruga nacionalnih manjina s područja odgoja i obrazovanja;
- financijski se potiče programe i projekte udruga mladih pripadnika nacionalnih manjina;
- sufinancira se i omogućuje rad na razvoju knjižničnih djelatnosti;
- sufinancira se izlaženje pet glasila i časopisa udruga nacionalnih manjina;

DJELATNOST	BROJ UDRUGA
DUHOVNA	94
EKOLOŠKA	105
ETNIČKA	83
GOSPODARSKA	566
HOBISTIČKA	152
HUMANITARNA	119
INFORMACIJSKA	49
KULTURNJA	1 250
NACIONALNA	245
OKUPLJANJE I ZAŠTITA DJECE, MLADEŽI I OBITELJI	148
OKUPLJANJE I ZAŠTITA ŽENA	39
PROSVJETNA	341
SOCIJALNA	270
SPORTSKA	2 822
TEHNIČKA	429
UDRUGE DOMOVINSKOG RATA	177
ZAŠTITA PRAVA	68
ZDRAVSTVENA	526
ZNANSTVENA	190
DRUGE DJELATNOSTI	1 624
UKUPNO	9 297

Izvori: Gradski ured za opću upravu

- sufinanciraju se programske aktivnosti udruga vezanih uz: likovno stvaralaštvo; kulturno-umjetnički amaterizam, urbanu kulturu mladih i sport;
- surađuje se u provođenju različitih programa na području zdravstva i socijalne skrbi.

Grad pomaže u radu i programskim aktivnostima udruga i nematerijalnim oblicima suradnje osiguravanjem odgovarajućih prostora za realizaciju programskih aktivnosti, pružanjem stručnih i savjetodavnih usluga i drugim oblicima suradnje koji su za udruge besplatni. Nadležnosti gradskih ureda, odnosno služba u vezi s problematikom nacionalnih manjina određuju se prema prirodi konkretnog problema kojega treba riješiti.

▲ TABELA 12. | BROJ UDRUGA REGISTRIRANIH U GRADU ZAGREBU PO PODRUČJIMA DJELOVANJA

11.3. Civilno društvo

Grad Zagreb potiče razvoj civilnog društva i djelovanje udruga. Trenutno je u Gradu Zagrebu registrirano 9 297 udruga koje zastupaju sva ključna područja života i djelovanja.

Nema podataka o omjeru registriranih i stvarno aktivnih udruga. Jedinstvena metodologija praćenja rada udruga koja bi pokazivala koje su udruge stvarno aktivne u planiranju, provedbi i praćenju razvojnih aktivnosti u Gradu, koji su rezultati njihova djelovanja, te u kolikoj mjeri pridonose gospodarskom i drugom napretku nije utvrđena. Ističu se udruge koje godinama svojim projektima pridonose dobrobiti zajednice, primjerice: Hrabri telefon, CESI, Autonomna ženska kuća, Odras, Zagrebački bokci, B.a.B.e..

U 2009. Grad Zagreb je, preko svojih upravnih odjela, organizacijama civilnog društva – udrugama dodijelio 251 528 838,45 kuna. Ne postoje jedinstveni kriteriji dodjele sredstava, niti jedinstvena evidencija o financiranju udruga iz sredstava Grada Zagreba, ali i drugih domaćih i međunarodnih izvora. Na razini Grada i gradskih ureda nema koordinacije rada s civilnim društvom. Aktivnosti i suradnja ovise o djelatnosti i nadležnosti pojedinoga gradskog ureda te sudjelovanje udruga u raspravama o pitanjima od društvenog interesa, odnosno u oblikovanju javnih politika.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ne postoji sustavno obrazovanje službenika u Gradskoj upravi o temi demokratskog društva i ljudskih prava
- nema relevantnih podataka o tome koje su udruge na kojim područjima aktivne i koji su rezultati njihova djelovanja
- nema podataka o doprinosu udruga gospodarskom i drugom napretku
- nema jedinstvenog kriterija za financiranje programa i projekata udruga
- nema podataka o odnosu financiranja udruga iz domaćih i međunarodnih izvora
- nema koordinacije upravnih odjela koji se bave radom i financiranjem udruga

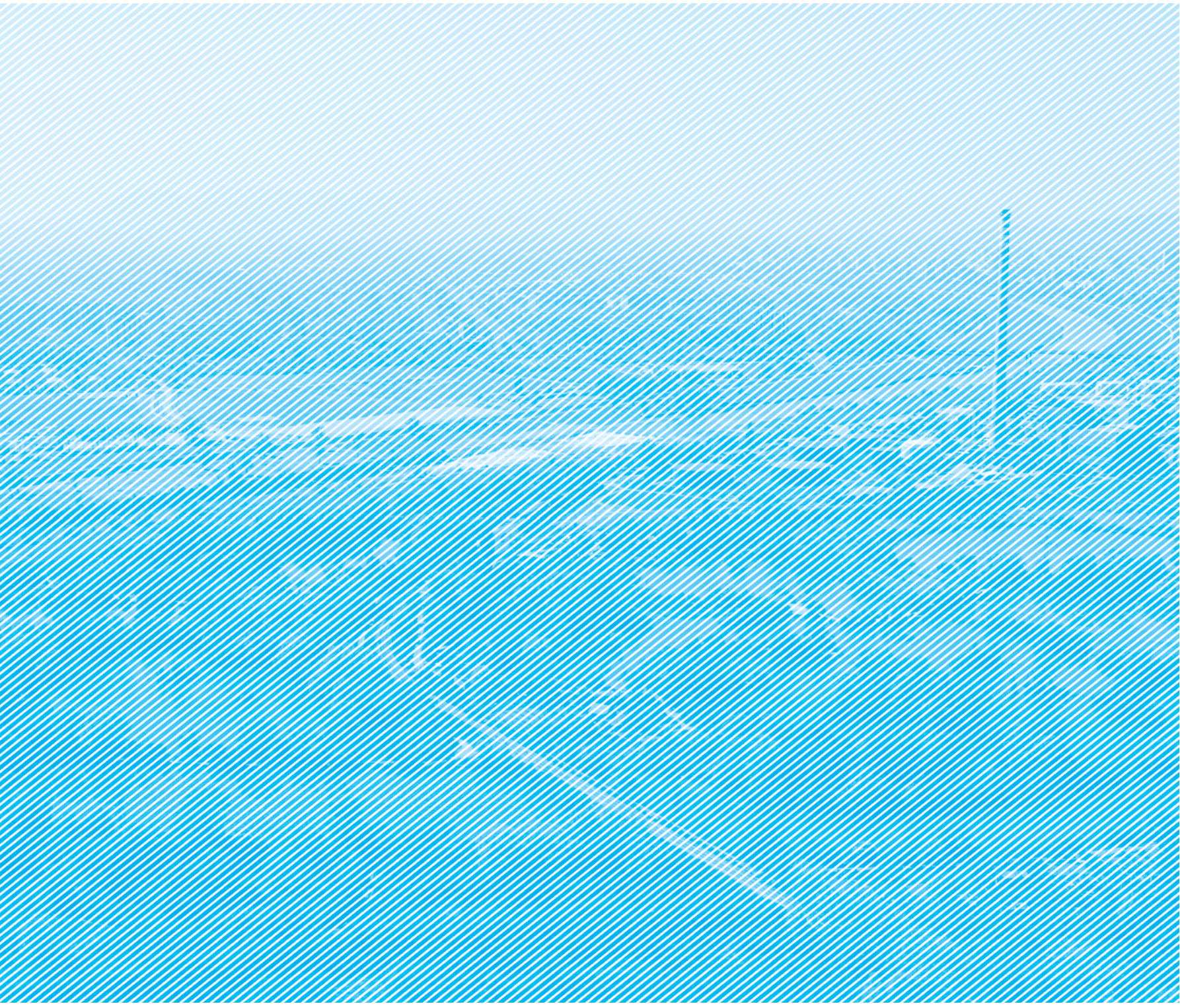
RAZVOJNE POTREBE

- obrazovati gradske službenike za provedbu zajedničkih aktivnosti s civilnim društvom
- uspostaviti koordinaciju rada udruga civilnog društva u Gradu Zagrebu
- uspostaviti i razviti sustav učinkovitog i transparentnog financiranja rada udruga (spriječiti istodobno financiranje istih ili sličnih programa iz različitih gradskih ureda ili drugih izvora)
- osnovati Zakladu za razvoj civilnog društva Grada Zagreba koja bi imala financijsku, informativnu i edukativnu funkciju u poticanju partnerstva s civilnim društvom
- pratiti i vrednovati rad i doprinos udruga u razvojnim projektima Grada Zagreb

UPRAVLJANJE

Planerska i organizacijska osnova Grada

- 1.2. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM
- 1.3. PLANIRANJE PROSTORNOG RAZVOJA GRADA
- 1.4. SIGURNOSNI POKAZATELJI U GRADU ZAGREBU
- 1.5. FINACIJSKI IZVORI ZA RAZVOJNE PROJEKTE I ZA FUNKCIONIRANJE ŽUPANIJE
- 1.6. MEĐUREGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA
- 1.7. STRATEŠKI RAZVOJNI PLANOV I PROGRAM I PROJEKTI

12. Institucionalni okvir za upravljanje razvojem

Grad Zagreb je kulturno, znanstveno, gospodarsko, političko i administrativno središte Republike Hrvatske sa sjedištem Sabora, Predsjednika i Vlade Republike Hrvatske. Grad Zagreb je glavni grad Republike Hrvatske i ima Ustavom određen poseban status iz kojega proizlazi da obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga grada i županije. Grad Zagreb nadležan je i za poslove državne uprave iz djelokruga ureda državne uprave, a obavljaju ih upravna tijela Grada Zagreba.

12.1. Osnovne ustrojstvene jedinice

Osnovne ustrojstvene jedinice su: Gradska skupština kao predstavničko tijelo i Gradonačelnik kao izvršno tijelo. Gradonačelnika i njegova dva zamjenika, te vijećnike Gradske skupštine biraju građani na neposrednim izborima.

Oblici mjesne samouprave u Gradu Zagrebu su gradske četvrti i mjesni odbori. Prvu, gornju razinu mjesne samouprave u Gradu Zagrebu čini 17 gradskih četvrti. Stanovnici svake gradske četvrti biraju vijeće gradske četvrti, a članovi vijeća, iz svojih redova, predsjednika vijeća. Na drugoj razini, u gradskim četvrtima, osnovano je 218 mjesnih odbora. Tijela mjesnog odbora su vijeće mjesnog odbora članove kojega biraju svi građani s pravom glasa koji imaju prebivalište na području mjesnog odbora i predsjednik vijeća mjesnog odbora kojega biraju članovi vijeća iz svojih redova. Gradske četvrti i mjesni odbori su pravne osobe.

Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu gradskih upravnih tijela (Službeni glasnik Grada Zagreba 16 / 09, 22 / 09) ustrojeno je 15 gradskih ureda, jedan gradski zavod i dvije službe, a Odlukom o Stručnoj službi Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 19 / 00) posebno je ustrojena

Stručna služba Gradske skupštine Grada Zagreba. Gradski uredi, zavodi i službe obavljaju administrativne poslove Grada Zagreba. Gradske zdravstvene, socijalne, školske, kulturne i druge ustanove obavljaju društvene i druge djelatnosti u skladu sa zakonom. Gradska trgovačka društva obavljaju komunalne i druge poslove od interesa za Grad Zagreb. Ključno tijelo za planiranje razvoja Grada jest Gradski Ured za stratejsko planiranje i razvoj Grada. Ured obavlja poslove koji se odnose na: predlaganje stratejskih odluka o razvoju Grada, programa korištenja prostora u vezi sa stratejskim projektima Grada, prioriteta u pripremi prijedloga razvoja Grada i njihovu programiranju, te na prioritete u pribavljanju i gospodarenju građevinskim zemljištem, zaštiti prostora, uređivanju javnih gradskih prostora, vođenju registra podataka o prostoru na području Grada, poslove statistike i demografije, te druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost. Na području poticanja poduzetništva nezaobilaznu ulogu ima Razvojna agencija – Tehnološki park Zagreb. Razvojna agencija ima četiri osnovne organizacijske cjeline: tehnološki park, poduzetnički centar, jamstvenu agenciju i centar za razvojne projekte. Tehnološki je park ostvario niz priznanja za svoj rad kao i poduzeća koja posluju u parku. Posebna je vrijednost agencije što je usmjerena na pružanje podrške za mlada i inovativna poduzeća s velikim izvoznim potencijalom.

12.2. Ljudski potencijali za upravljanje

Plan razvoja ljudskih resursa Gradske uprave nije usvojen, a to otežava vođenje dugoročne kadrovske politike, uključujući i postavljanje i provedbu sustava nagrađivanja zaposlenika sukladno ostvarenim rezultatima.

Iz gradskog je proračuna u zadnje tri godine, u prosjeku, godišnje izdvojeno oko 6,3 milijuna kuna za stručno usavršavanje, što je znatan porast u odnosu na prethodne godine.

12.3. Koordinacija upravnih tijela

Suradnja između i unutar upravnih tijela nije dovoljno učinkovita. Komunikacija i protok informacija više je neformalnog karaktera. Nema detaljno razrađenih standardiziranih pravila za međusobnu suradnju upravnih tijela. Nije dostatna zajednička interakcija i kontinuirana suradnja svih ključnih gradskih tijela u predlaganju, izradi i provedbi razvojnih inicijativa, odnosno projekata te strateških dokumenata i programa.

12.4. Razvojno planiranje, provedba i praćenje rezultata rada

Nisu jasno propisane procedure (metodologije) za strateško planiranje na višegodišnjoj osnovi za pojedina tematska područja (gospodarstvo, obratovanje, prometna infrastruktura, itd.). Praksa integralnog, tj. međusektorskog planiranja, odnosno izrade razvojnih programa je u začetku. Upravna tijela nemaju definirane konkretne ciljeve i očekivane rezultate rada na godišnjoj razini pa, shodno tome, ne postoji ni sustav praćenja dostizanja postavljenih ciljeva.

Važan napredak na području financijskog planiranja i praćenja postignut je implementacijom novog sustava e-riznice. Riznica je omogućila poslovanje proračunskih korisnika preko jedinstvenog gradskog žiro-računa, čime su ostvarene financijske uštede, a istodobno je poboljšana preglednost i mogućnost kontrole planiranja i trošenja sredstava proračunskih korisnika.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ne postoje standardizirani postupci i procedure za strateško planiranje i provedbu po tematskim područjima
- nedovoljno razvijeni mehanizmi za komunikaciju i koordinaciju rada unutar i između upravnih tijela

- nisu definirani konkretni očekivani rezultati rada upravnih tijela na godišnjoj i višegodišnjoj razini
- nema plana upravljanja ljudskim resursima

RAZVOJNE POTREBE

- standardizirati postupke i procedure strateškog planiranja u skladu s najboljom praksom (i što više u skladu s praksom Kohezijske politike Europske Unije) za planiranje i provedbu
- razviti mehanizme za unapređivanje komunikacije i protoka informacija između i unutar odjela
- razviti sustav pokazatelja za mjerenje rezultata rada upravnih tijela i stupanj dostizanja postavljenih ciljeva na pojedinim tematskim područjima
- uvesti sustav nagrađivanja djelatnika ovisno o postignutim rezultatima

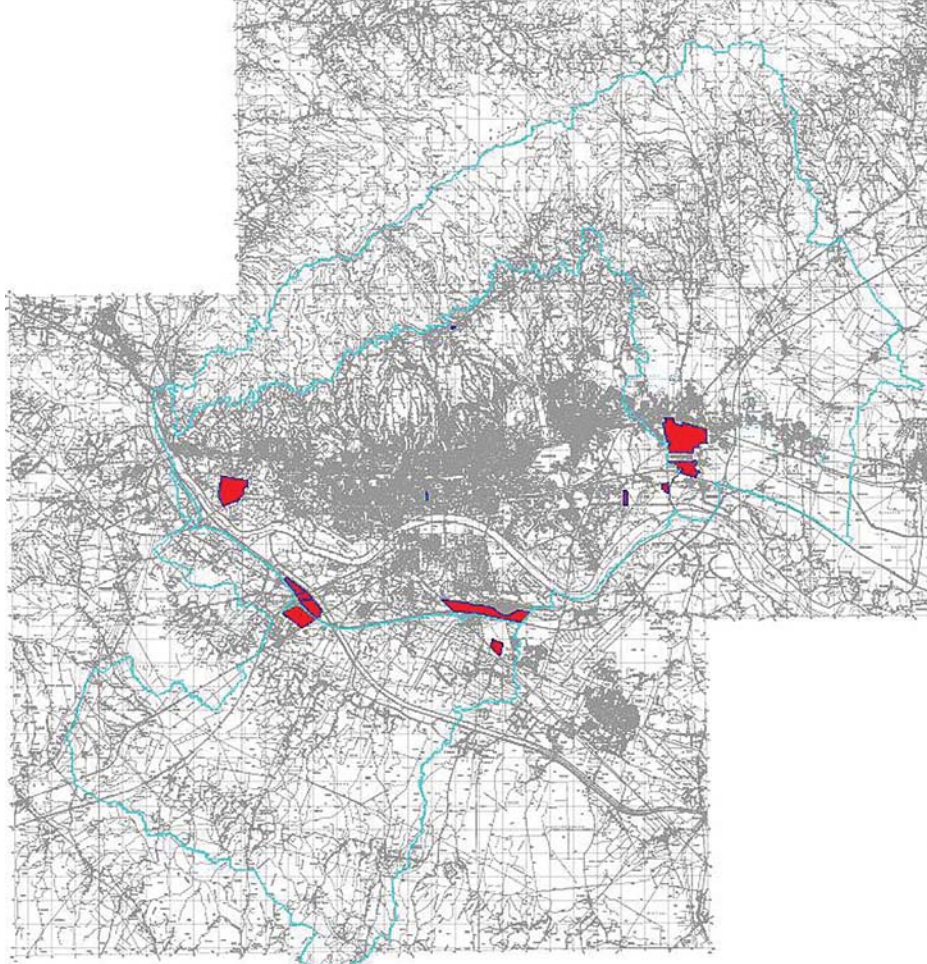
13. Planiranje prostornog razvoja Grada

13.1. Prostorno uređenje

Strateški (razvojni) planovi kojima se regulira prostorni razvoj Grada Zagreba su Prostorni plan Grada Zagreba, Generalni urbanistički plan grada Zagreba i Generalni urbanistički plan Sesveta.

Prostorno-planskom dokumentacijom određena je osnovna namjena površina / prostora područja Grada Zagreba koju čine: šume (28.7%), poljoprivredne površine (24.8%), pretežito stambena namjena (18.1%), javne i zaštitne zelene površine (10.3%), pretežito poslovna i gospodarska namjena (4.8%) i dr..

Za izdvojene dijelove prostora Grada Zagreba na kojima se planira nova regulacija ili potpuna transformacija postojeće sagrađene strukture predviđena je izrada provedbenih planova – urbanističkih planova uređenja i detaljnih planova

IZVORI: INFORMACIJSKI SUSTAV PROSTORNOG UREĐENJA, GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

▲ PRIKAZ 14. | LOKACIJE OBUHVATA PROVEDBENIH PLANOVA GOSPODARSKIH ZONA USVOJENIH DO KRAJA 2009. GODINE

uređenja – ukupno 201, od kojih su, u razdoblju od 2003. do kraja 2009., izrađena i donesena ukupno 72 provedbena plana, od kojih: 57 planova kojima se reguliraju površine pretežno stambene namjene, 13 planova kojima se reguliraju površine pretežito gospodarske namjene i dva detaljna plana uređenja groblja.

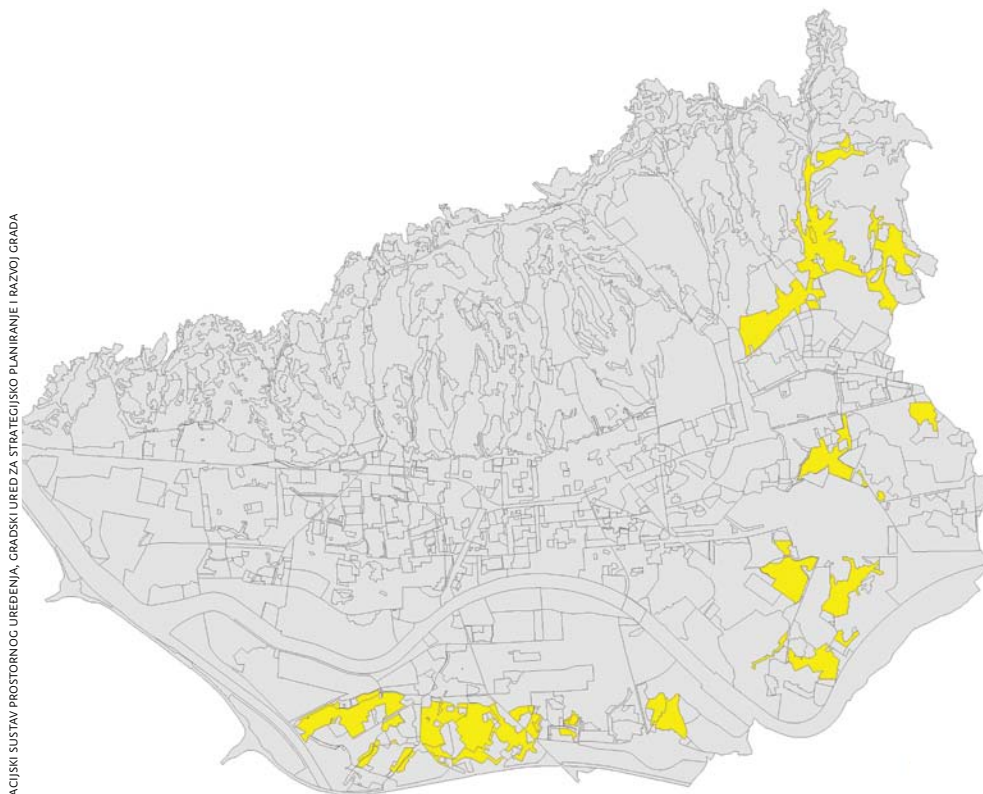
Do intenzivnih zahtjeva za tzv. prenamjenom planskom dokumentacijom predviđenih negrađivih površina dolazi zbog težnje građana za stambenim zbrinjavanjem u kombinaciji s visokim cijenama stanova i zemljišta.

Dugogodišnji nedovoljno učinkovit sustav inspektorskog nadzora i sankcioniranja protupravnog postupanja uzrokuje problem nelegalne gradnje koja se na širem gradskom prostoru javlja u svim oblicima: od točkastih iznimki do čitavih enklava – naselja te od slučajeva koji gabaritima i drugim parametrima

odstupaju od utvrđenih urbanih pravila do gradnje na površinama koje su planskom dokumentacijom predviđene kao negrađive.

Najveći se dio nelegalne gradnje rješava naknadnom legalizacijom, uvažavanjem zatečenog stanja u prostoru prostorno-planskom dokumentacijom, s ciljem ‘sanacije’ područja, komunalnim opremanjem i unapređivanjem kvalitete života, uz realnu opasnost upućivanja krive poruke budućim bespravnim graditeljima.

Za potrebe planiranja razvoja i praćenje stanja u prostoru razvija se Informacijski sustav prostornog uređenja koji sadrži registre podataka o prostoru organizirane na načelu geoinformacijskih sustava (GIS). U skladu sa suvremenim načelima upravljanja podacima o prostoru pokrenut je projekt Zagrebačke infrastrukture prostornih podataka – ZIPP kao skup subjekata, skupova podataka, mrežnih usluga,

■ ZATEČENO STANJE

IZVORI: INFORMACIJSKI SUSTAV PROSTORNOG UREĐENJA, GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

▲ PRIKAZ 15. | PODRUČJA GRADA S KONCENTRACIJOM BESPRAVNE GRADNJE

tehničkih rješenja i propisa kojima je cilj prikupljanje, vođenje, korištenje, razmjena i distribucija prostornih podataka o administrativnom području Grada Zagreba

RAZVOJNI PROBLEMI

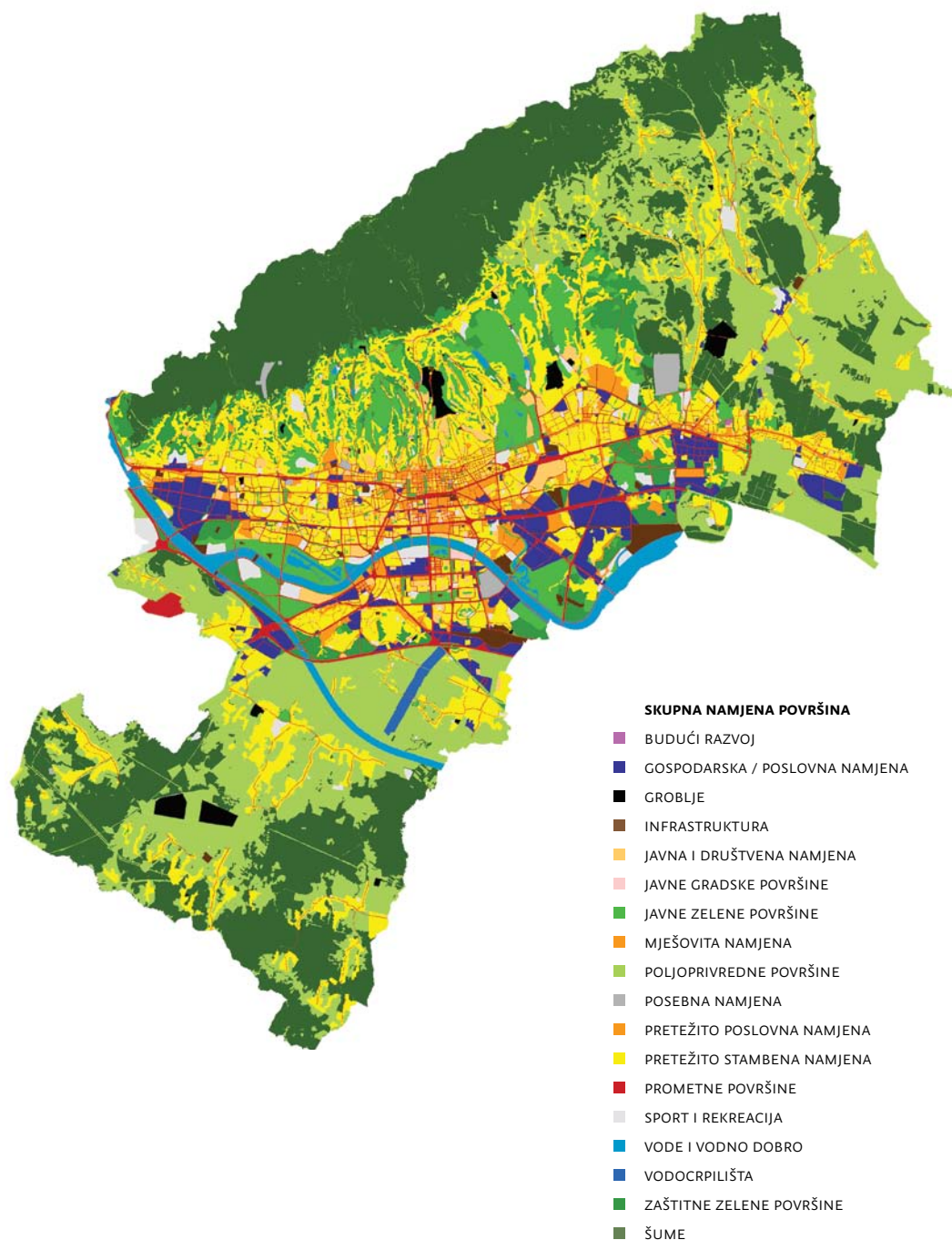
- /// izrada i donošenje provedbenih dokumenata prostornog uređenja za gospodarske sadržaje ne prati dinamiku izrade dokumenata prostornog uređenja za stambena područja
- /// nepostojanje provedbenih dokumenata prostornog uređenja bitan je čimbenik pasivnog gospodarenja zemljištem, pogotovo na lokacijama koje, zbog dotrajalosti i neodržavanja, predstavljaju opasnost za ljude i imovinu (npr. blok Badel u središtu Zagreba)
- /// donošenje odluka o izradi i donošenju provedbenih planova i prostorno širenje

na neuređene gradske prostore ne predstavlja uvijek racionalnu opciju za Grad Zagreb – potrebna ulaganja u infrastrukturu premašuju općedruštvene koristi koje proizlaze iz plana

- /// bespravna gradnja ugrožava javni interes, funkcionalnu i primjerenu upotrebu javnih i privatnih površina, ali i interes graditelja
- /// tijekom donošenja odluka o prostoru ne koriste se dovoljno prostorne analize zasnovane na kvalitetnim prostornim podacima

RAZVOJNE POTREBE

- /// ostvariti prostorno-planske preduvjete poticaja gospodarskog razvitka Grada Zagreba izradom i donošenjem provedbenih planova za gospodarske zone

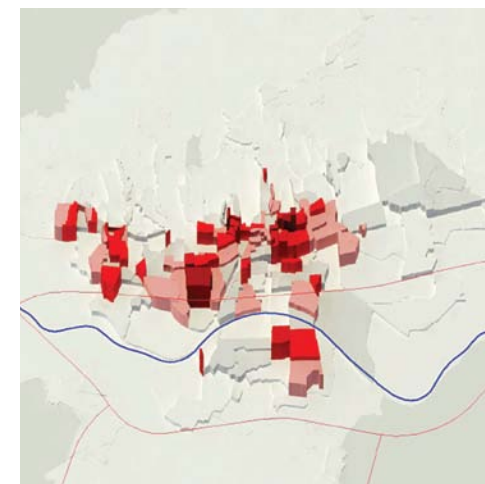
IZVORI: INFORMACIJSKI SUSTAV PROSTORNOG UREĐENJA, GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

▲ PRIKAZ 16. | OSNOVNA NAMJENA PROSTORA / POVRŠINA ODREĐENA GENERALNIM URBANISTIČKIM PLANOVIMA GRADA ZAGREBA I SESVETA TE PROSTORNIM PLANOM GRADA ZAGREBA – GRAĐEVINSKIM PODRUČJIMA NASELJA

- ostvariti prostorno-planske preduvjete zaštite prirodnih vrijednosti izradom i donošenjem planova primarni cilj kojih je očuvanje krajobraznih specifičnosti, promoviranje edukacije o zaštiti okoliša ili uređivanje javnih parkovnih površina značajnih za Grad (npr. zona Grmošćice, Savice i planiranog parka u Novom Zagrebu)
- potrebno je utvrditi razvojne prioritete i pravce te osigurati provedbu mjera aktivne zemljišne politike
- za potpuno neuređene i slabo uređene gradske prostore treba omogućiti uređivanje primjenom urbane komasacije – dokumenti prostornog uređenja trebali bi predvidjeti izradu detaljnih planova uređenja za takva područja
- radi kvalitetnog planiranja potrebnih ulaganja u uređivanje gradskog prostora odlukama o izradi provedbenih planova treba predvidjeti da sastavni dio plana budu i studije troškova gradnje prometne i komunalne strukture, odnosno objekata javne namjene, unutar obuhvata plana.
- zalagati se za potrebu uvođenja i primjene pravnih instrumenata koji omogućuju provedbu urbanističkih planova i uređivanje građevinskog zemljišta (urbana komasacija, uređivanje međa, izvlaštenje)
- intenziviranje razvoja GIS-sustava kao podrške u postupcima donošenja odluka o prostoru

13.2. Urbane gustoće

U Gradu Zagrebu uočava se prostor kompaktnog i gusto naseljenog urbanog tkiva središta grada u kojem se posebno ističu gradske četvrti Donji grad, Trešnjevka – sjever i Trešnjevka – jug, ali i prostor rubnih, slabije urbaniziranih dijelova teritorija Grada Zagreba s najmanjim urbanim gustoćama u gradskim četvrtima Brezovica, Podsljeme i Sesvete. Rubna gradska područja su prostori dinamičnih transformacija u kojima naselja uglavnom gube tradicijski ruralni karakter. Važno je zamijetiti da je na rubnim područjima pretežito zastupljena gradnja

IZVOR: STUDIJA ANALIZA STAMBENIH NASELJA, 2010., ARHITEKTONSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU, ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE, URBANIZAM I PEJZAŽNU ARHITEKTURU

▲ PRIKAZ 17. | 3D-MODEL GUSTOĆE STANOVANJA PREMA POPISNIM JEDINICAMA

obiteljskih kuća s okućnicama, dakle zauzimaju se velike površine prostora uz postizanje niskih, sa stajališta isplativosti gradnje javne, prometne i komunalne infrastrukture, neracionalnih urbanih gustoća.

RAZVOJNI PROBLEMI

- razvojni planovi kojima se regulira razvitak Grada Zagreba ne daju precizne upute o urbanom kapacitetu i očekivanim urbanim gustoćama u zonama nove regulacije – rezultat su često velike gustoće u monofunkcionalnim, periferno smještenim stambenim zonama s minimumom pratećih funkcija bez dostupnosti javnom prijevozu
- širenje gradskih rubova gotovo isključivo samostojećom obiteljskom gradnjom niske urbane gustoće, neracionalnom sa stajališta racionalnosti gradnje prometne, komunalne i društvene infrastrukture, odnosno učinkovitosti javnog prijevoza

RAZVOJNE POTREBE

- izraditi katalog urbanih gustoća postojećih urbanih jedinica unutar područja Grada Zagreba
- odrediti planirani kapacitet pojedinih urbanih jedinica – stambenih naselja na područjima nove regulacije

- /// odrediti minimalnu urbanu gustoću koja omogućuje racionalna ulaganja u gradnju prometne i infrastrukturne mreže naselja te pješačku dostupnost nužnim pratećim sadržajima stanovanja

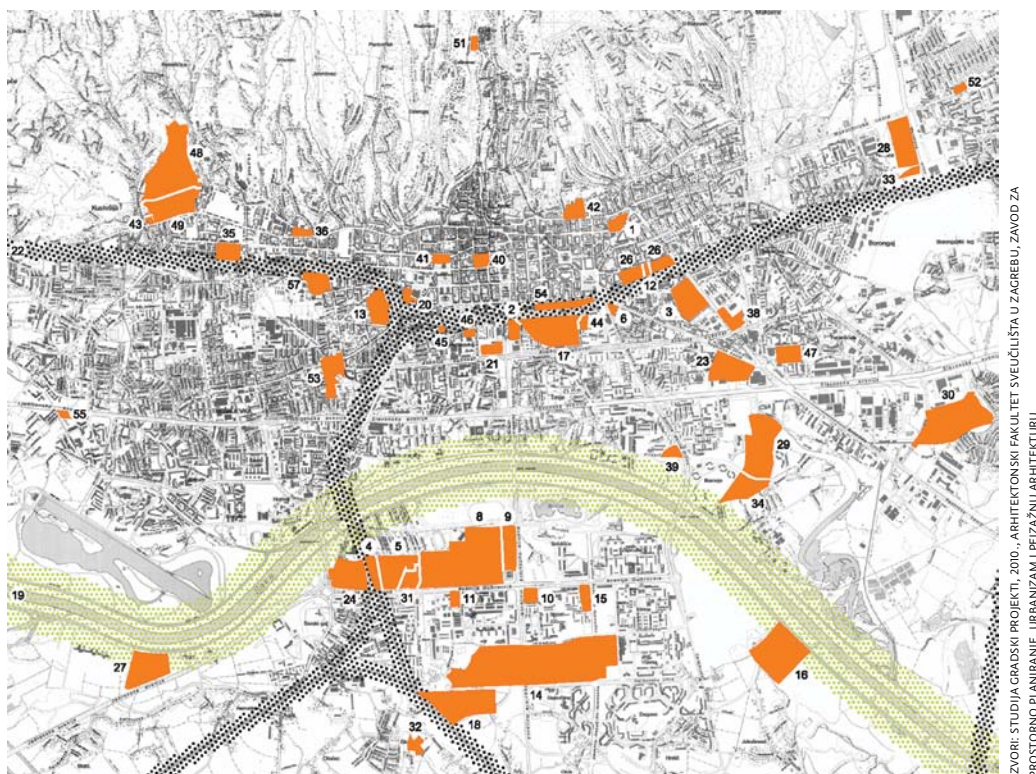
13.3. Gradski projekti

Važećim Generalnim urbanističkim planom grada Zagreba određeno je 57 gradskih projekata prema popisu iz članka 101. Odluke o donošenju, pri čemu se provedba gradskog projekta omogućuje i na svim površinama u vlasništvu države ili Grada, odnosno trgovačkih društava i javnih ustanova u vlasništvu Grada.

Usporedba s europskim gradovima upućuje na prevelik broj zagrebačkih gradskih projekata odabranih prema nejasnim kriterijima izbora. Svaka građevina viša od devet metara ne bi smjela biti gradski projekt. Gradski projekt treba shvatiti kao jedan (ne i jedini) model provedbe GUP-a, jer preveliki broj gradskih projekata i njihov krivi odabir fragmentiraju osnovnu ideju i koncept samoga plana.

Najveći udio u zagrebačkim gradskim projektima

▼ PRIKAZ 18. | PODRUČJA GRADSKIH PROJEKATA – SADAŠNJE STANJE

imaju koncentrirane, točkaste površine, a samo su tri gradska projekta predstavljena pravčasto u obliku značajnijih gradskih poteza – prostor Save, projekt željezničke pruge u Zagrebu i prostor uz produženu Branimirovu ulicu.

Mogući motivi za planiranje gradskog projekta su: potreba novog impulsa razvoju grada, povoljni utjecaj projekta na zatečenu sredinu, potrebna brza intervencija u gradsko tkivo (infrastrukturni projekti) i dugoročno kontrolirana transformacija od interesa za grad.

Potrebno je ponovno definirati što je gradski projekt, koji su kriteriji njegova odabira, koja je planirana korist za Grad i građane od provedbe pojedinačnog gradskog projekta, propisati postupak definiranja i utvrđivanja programa za gradski projekt, odrediti odnos javnog i privatnog u smislu ulaganja i dijeljenja dobiti, odrediti način vođenja provedbe projekta i njegove sudionike, te način kontrole provedbe (izvještavanje, vrednovanje).

Prijedlozi područja za gradske projekte su: obnova gradskog središta s naglaskom na kvaliteti stanovanja, prostori velikog potencijala, središta lokalnog značenja uz koridore gradske željeznice, planirani pejzažno-perivodno-rekreacijski potezi, proizvodne zone važne za razvoj grada i važni infrastrukturni sustavi.

Dodatni kriteriji odabira gradskih projekata mogu biti: značenje prostora za grad ili gradsku četvrt, površina područja gradskog projekta, vlasništvo zemljišta (javno vlasništvo treba imati prednost), planirana novostvorena vrijednost za grad i građane (kad se radi o zemljištu u privatnom vlasništvu), način i trajanje provedbe projekta (potrebno je razlučiti projekte s dugim i kratkim razdobljem realizacije), planirani doprinos formiranju identitetskog sustava (brenda) grada, poznati sudionici – partneri u realizaciji projekta (državna razina, javne tvrtke kao što su Hrvatske željeznice), ravnomjerni raspored gradskih projekata po čitavom gradskom području (svakoj gradskoj četvrti treba omogućiti sudjelovanje u odlučivanju o strateškim razvojnim temama na njenom području).

U odabiru gradskih projekata mora postojati konsenzus svih gradskih upravnih tijela i stručnih službi.

RAZVOJNI PROBLEMI

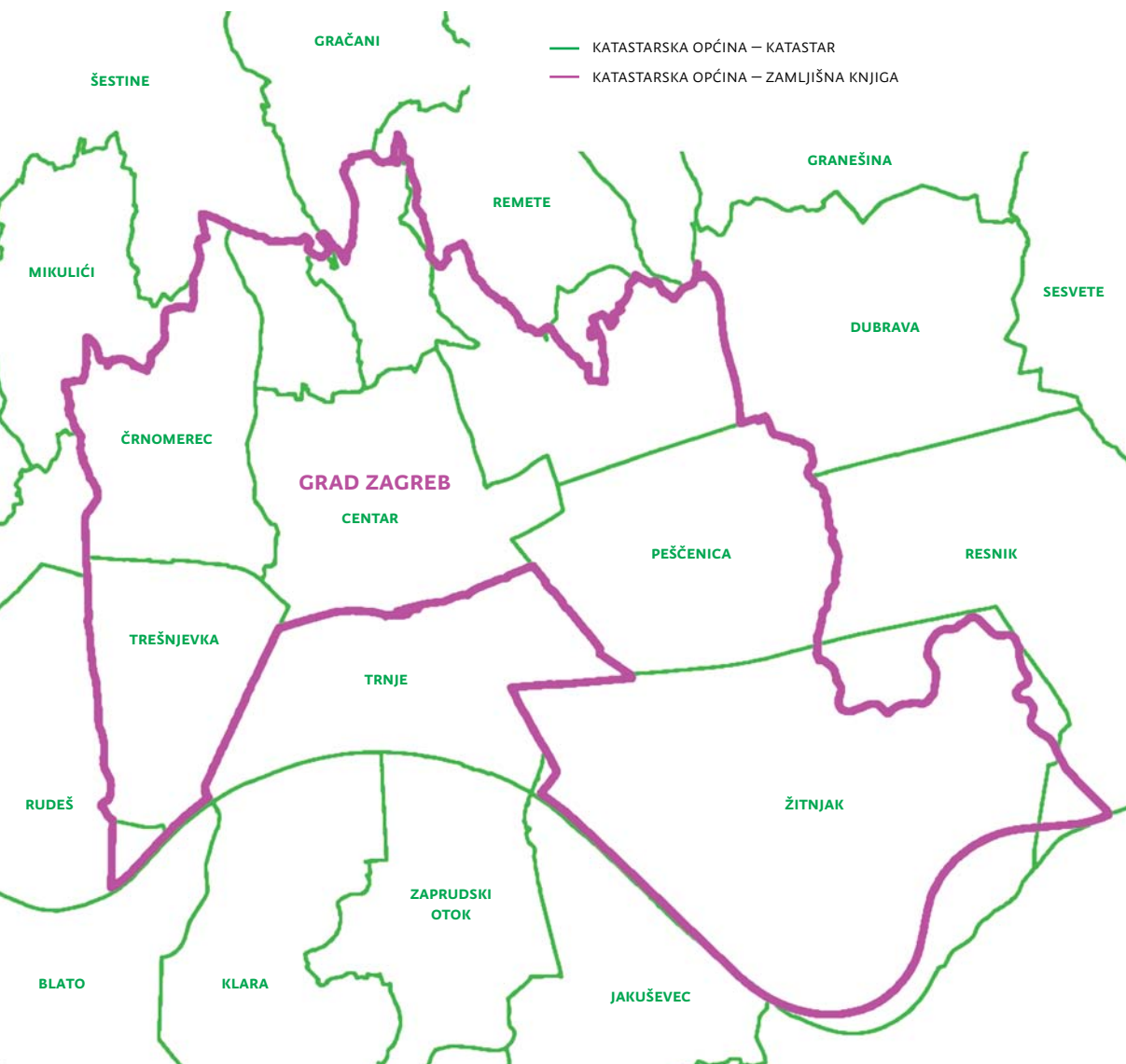
- /// prevelik broj gradskih projekata
- /// nejasni kriteriji izbora
- /// institucijom gradskog projekta moguće je zaobići i izbjeći zakonsku obvezu izrade detaljnijih planova i sudjelovanja javnosti i građanstva po zakonom određenoj proceduri
- /// sustav u kojem zasebno egzistiraju različite liste gradskih projekata i prioriteta vezane uz pojedine sektore

RAZVOJNE POTREBE

- /// ponovno definirati što je gradski projekt, koji su kriteriji njegova odabira, koja je planirana korist za grad i građane od provedbe pojedinačnog gradskog projekta, propisati postupak definiranja i utvrđivanja programa za gradski projekt, odrediti odnos javnog i privatnog u smislu ulaganja i dijeljenja dobiti, odrediti način vođenja provedbe projekta i njegove sudionike, te način kontrole provedbe (izvještavanje, vrednovanje)
- /// utvrditi dinamiku izrade i provedbe gradskih projekata

13.4. Zemljišna politika

Aktivna politika u gospodarenju zemljištem i općenito gradskim prostorom te kvalitetno upravljanje gradskom imovinom predstavlja jedan od važnih poticaja razvoju Grada Zagreba. Provedba takve politike obuhvaća zemljišne evidencije (katastar i zemljišnu knjigu), uređivanje građevinskog zemljišta i gospodarenje zemljištem u vlasništvu Grada. Trenutna je neusklađenost podataka katastra i zemljišnih knjiga u katastarskim općinama za koje je provedena 'nova' izmjera jer podaci izmjere nisu provedeni u zemljišnim knjigama pa je na snazi stara izmjera. Dvojnost podataka uvelike otežava održavanje evidencija i provedbu promjena, a samim tim usporava i poskupljuje postupak registracije nekretnina i stvarnih prava nad njima. Grad Zagreb aktivno sudjeluje u provedbi Projekta sređivanja zemljišnih knjiga i katastra. (Nositelji

▲ PRIKAZ 19. | NEUSKLAĐENOST PODATAKA KATASTRA I ZEMLJIŠNE KNJIGE

projekta su Ministarstvo pravosuđa i Državna geodetska uprava te Grad Zagreb).

Teškoće u uređivanju zemljišta u cilju njegova osposobljavanja za građenje, rekonstrukciju i korištenje zgrada u skladu s dokumentom prostornog uređenja uzrokovane su kompleksnim imovinsko-pravnim odnosima i visokom cijenom zemljišta. Grad Zagreb planira uvesti metodu prvokupa i urbane komasacije te osnivanje zemljišnog fonda.

Grad Zagreb gospodari znatnim fondom građevinskog zemljišta što omogućuje aktivnu ulogu Grada u usmjeravanju i poticanju gospodarskog i prostornog razvoja. Neke od najvažnijih zona u vlasništvu Grada

na kojima se predviđa budući prostorni razvoj su Badel, Zagrepčanka, Gredelj, Paromlin, Sveučilišna bolnica, Jukićeva-Medika i Cementara Podsused.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// neusklađenost podataka katastra i zemljišne knjige
- /// neusklađenost podataka sa stvarnim stanjem na terenu
- /// nemogućnost provedbe planiranog razvoja zbog imovinsko pravnih odnosa na zemljištu
- /// visoka cijena zemljišta za prometnu i komunalnu infrastrukturu te javnu i društvenu namjenu
- /// pasivno gospodarenje zemljištem na lokacijama napuštenih tvornica i drugih objekata

RAZVOJNE POTREBE

- /// obnoviti katastar i zemljišne knjige na temelju katastarske izmjere i tehničke reambulacije
- /// postupno obnoviti katastar i zemljišne knjige (proces pojedinačnog prevođenja katastarskih čestica u katastar nekretnina)
- /// uspostaviti zajednički informacijski sustav i bazu zemljišnih podataka katastra i zemljišne knjige
- /// provesti pravo prvokupa za zemljište za javne potrebe
- /// urediti neuređena i neizgrađena zemljišta komasacijom
- /// osnivati fond za financiranje uređivanja zemljišta za javne potrebe
- /// izraditi detaljne planove uređenja za ta područja
- /// provesti urbanu komasaciju

13.5. Stanovanje

Nedostatak stanova dostupnih po prihvatljivoj cijeni i nizak standard stanovanja širih društvenih skupina konstantan su problem razvoja Zagreba u proteklih 130 godina. Relevantna stambena i istraživanja standarda stanovanja, koja datiraju od početka 70-tih godina, evidentiraju stambenu krizu i niski standard stanovanja kao jedan od ključnih problema razvoja gradova u Hrvatskoj.

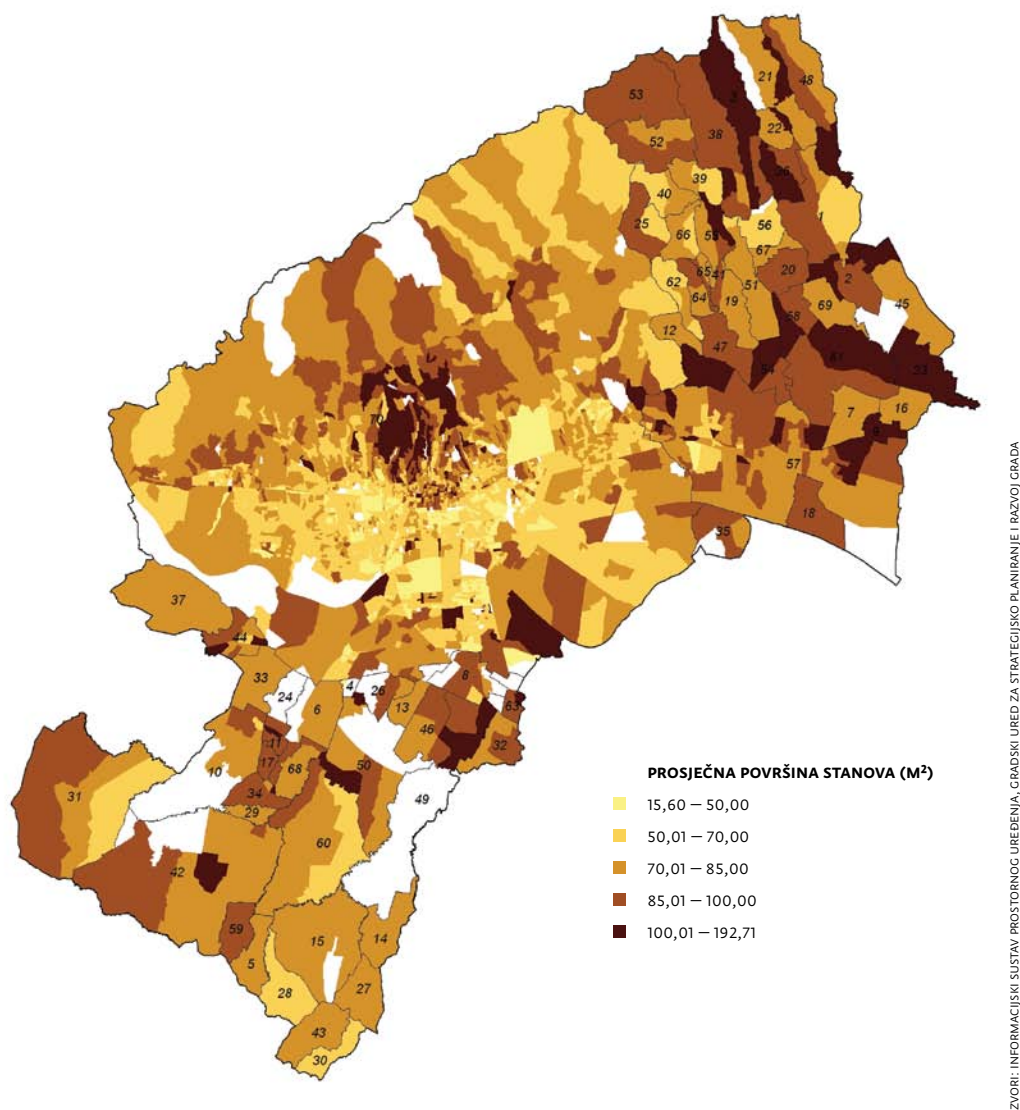
Osim kvantitativnog manjka stanova velik su problem i privatizirani bivši društveni stanovi koji su neodržavani i zapušteni, ili im je istekao vijek trajanja, a njihovi vlasnici nemaju sredstava za obnovu. Ukupan stambeni fond od 1991. do 2001. povećao se za 36 221 stan. Posljedica usporenog rasta je smanjen opseg novosagrađenih stanova u doba rata i gospodarske krize. Fond privremeno nastanjenih stanova povećao se za 19 604 stana, a smanjio se broj stanova za odmor od kojih se dio upotrebljava za stalno stanovanje, a dio ih se prijavljuje zbog uvedenog poreza.

U razdoblju od 2001. do 2008. sagrađeno je oko 40 000 novih stanova u Gradu Zagrebu. Pretpostavlja se da je trenutno na tržištu nekretnina oko 20 000 neprodanih novosagrađenih stanova i starijih stanova koji su oglašeni za prodaju.

32 980, odnosno 10,5% stanova za stalno stanovanje nisu stalno nastanjeni, očito je to dio stambenog fonda za koji vlasnici, ulaganjem u nekretnine, računaju s povećanjem vrijednosti uloženog novca. Mnogi stanovnici žive u dijelovima u kojima je velik nedostatak javnih servisa i sadržaja, mogućnosti zaposlenja u lokalnom okruženju, kvalitetnih javnih prostora, zelenih prostora i prostora za slobodno vrijeme i rekreaciju.

U Gradu Zagrebu je najviše dvočlanih kućanstava 24,5%, zatim samačkih 23,2%, tročlanih 20,5%, četveročlanih 20,1% te petočlanih 7,3%. Očekivati je rast udjela samačkih kućanstava koji će u sljedećem popisnom razdoblju vjerojatno premašiti 25%. Veći broj starijih, samačkih kućanstava je u središnjim gradskim dijelovima.

Prosječna površina stana po članu kućanstva znatno se razlikuje po gradskim četvrtima i kreće

IZVORI: INFORMACIJSKI SUSTAV PROSTORNOG UREĐENJA, GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

▲ PRIKAZ 20. | PROSJEČNA POVRŠINA STANOVA NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA, PODACI POPISA 2001.

se od 32,21 m² u Gornjem gradu – Medveščaku do svega 20,73 m² u Donjoj Dubravi. 2001. oko 10% stanovništva u Zagrebu, odnosno oko 74 600 stanovnika stanovalo je ispod patološkog praga koji ne omogućuje normalan psihofizički razvoj pojedinca. Prenaseljenost kao obilježje standarda stanovanja u Zagrebu govori o razmjerima stambene krize ilustracija koje se očituje i u tome da predstavnici tri

naraštaja stanuju u prostoru od oko 60 m². Komunalna opremljenost stambenih jedinica je relativno zadovoljavajuća u Gradu kao cjelini, iako nije podjednaka u svim dijelovima. Stanovi u Gradu Zagrebu su u 70% slučajeva opremljeni centralnim grijanjem (toplovod, etažno grijanje) i svim drugim komunalijama u skoro 100% slučajeva. Usporedbom komunalne opremljenost stambenih jedinica Grada Zagreba s prosjekom Hrvatske vidljivo je da je Grad

Zagreb znatno bolje opremljen, posebice kada se radi o centralnom grijanju, ali i o opremljenošću vodovodom i sustavom odvodnje.

Usporedbom Zagreba s deset sličnih europskih gradova s obzirom na veličinu i broj stanovnika (Zagreb je sličan Amsterdamu, Ateni i Stockholmu, od njega su manji Zürich i Dublin, a veći Barcelona, Beč, Budimpešta, Prag i Varšava), utvrđeno je da Zagreb ima najveći prosječan broj članova kućanstva (2,8), a Amsterdam najmanji (1,8). Udio jednočlanih kućanstava najveći je u Stockholmu i Amsterdamu, a najmanji u Varšavi i Zagrebu. U zemljama zapadne Europe s dugogodišnjom stambenom politikom udio kućanstava koja žive u vlastitom stanu iznimno je mali (Zürich 6%, Beč 17%, Amsterdam 20%). Najveći udio stanova u privatnom vlasništvu je u Budimpešti (90%) i Zagrebu (80%).

Jedan od dugogodišnjih prostornih problema Zagreba vezanih uz stambenu politiku i planiranje prostora Grada Zagreba jest dugogodišnji izostanak pripremljenih i uređenih građevinskih čestica za individualnu stambenu gradnju (samostojeće, poluugrađene i ugrađene obiteljske kuće), što je u potpunom nesrazmjeru s bujanjem individualne stambene gradnje na gradskim rubovima.

U dugogodišnjem planiranju Grada postoji niz neloگیčnih odluka kojima je na najkvalitetnijim gradskim zemljištima omogućena gradnja gospodarskih sadržaja i trgovačkih centara (Jankomir), a gradski projekti stanovanja smješteni su na nepovoljnim lokacijama (Sopnica-Jelkovec, 'Munja').

Izrada i donošenje provedbenih urbanističkih planova za nova stambena naselja opterećeni su pritiscima investitora planova za 'prenapuhane' stambene kapacitete i za što veću dobit, a na štetu javnih i društvenih sadržaja naselja, posebice kvalitetnoga javnog otvorenog prostora kao preduvjeta kvalitetnog stanovanja.

RAZVOJNI PROBLEMI

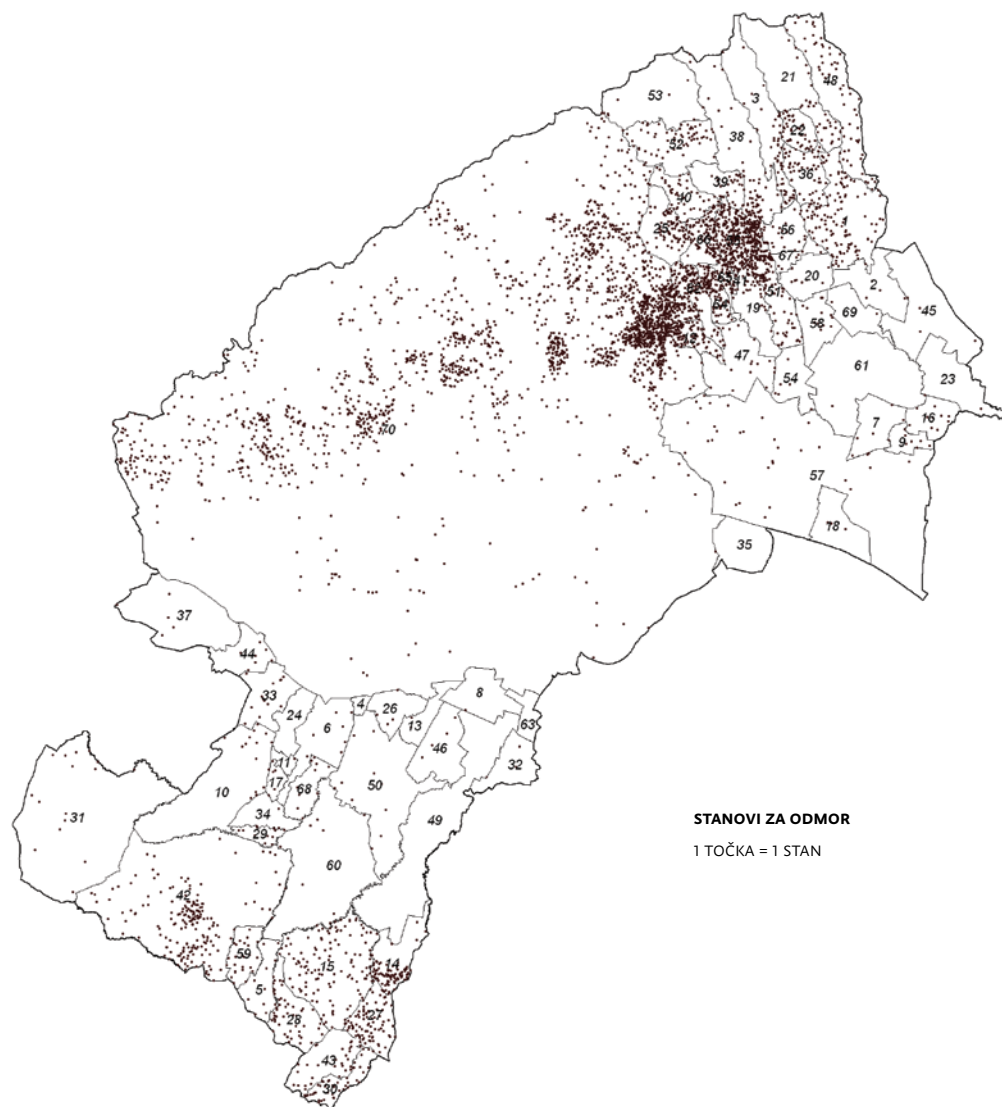
- /// nepostojanje dugoročne nacionalne i gradske stambene politike koja dovodi do oskudice kvalitetnih stanova po prihvatljivim cijenama
- /// nedostatak podataka i procjena o stambenim potrebama
- /// neadekvatno održavanje stambenog fonda
- /// naselja građena od prefabriciranih elemenata

kojima je istekao vijek trajanja i naselja u kojima građevine nisu ekološki održive, a njihovi stanovnici nemaju sredstava za obnovu

- /// smanjivanje broja stanovnika u središnjem gradskom prostoru i prevladavanje starijeg stanovništva
- /// nesolidna gradnja novosagrađenih stanova
- /// brojna stambena područja u kojima je velik nedostatak javnih servisa i sadržaja, mogućnosti zaposlenja u lokalnom okruženju, kvalitetnih javnih prostora, zelenih prostora i prostora za slobodno vrijeme i rekreaciju
- /// prostorna segregacija stanovanja koja dovodi do razvoja socijalnih problema
- /// neuređeno tržište stanova koje je dovelo do vrlo visokih cijena, posljedica je oko 12 000 neprodanih novosagrađenih stanova.
- /// izostanak pripremljenih i uređenih građevinskih čestica za individualnu stambenu gradnju koja buja na gradskim rubovima
- /// nedostatak prostornih standarda za kvalitetno planiranje pratećih sadržaja stanovanja

RAZVOJNE POTREBE

- /// uvesti mjere kojima se lokalnoj zajednici omogućuje da provede, na lokalnoj razini, obnovu, održavanje i efektivnu ekspanziju stambene gradnje (gradnja javnih najamnih stanova, gradnja socijalnih stanova)
- /// voditi registar raspoloživog zemljišta za navedenu gradnju
- /// provoditi nova primjenjiva istraživanja kojima bi se sustavno procjenjivale stambene potrebe u korelaciji s financijskim mogućnostima kućanstava
- /// uvoditi mjere kojima se potiče obnova, modernizacija, obnavljanje i održavanje postojećega stambenog fonda
- /// uspostaviti pravni i institucionalni okvir za očuvanje i reguliranje upotrebe stanova u povijesnoj jezgri Grada (ograničiti prenamjene u poslovne prostore; starijem umirovljenom stanovništvu, koje to želi, omogućiti da založe ili prodaju imovinu-stan uz preseljenje u manja mjesta u kojima je život jeftiniji / udobniji za njihovu dobnu skupinu)
- /// regulirati kvalitetu gradnje stanova

IZVOR: INFORMACIJSKI SUSTAV PROSTORNOG UREĐENJA, GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

STANOVI ZA ODMOR
1 TOČKA = 1 STAN

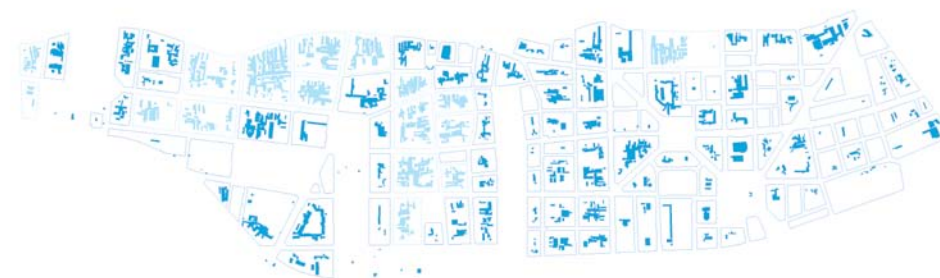
▲ PRIKAZ 21 | STANOVI ZA ODMOR U GRADU ZAGREBU – PROSTORNI RAZMJESTAJ, PODACI POPISA 2001.

- /// poboljšati javnu infrastrukturu u stambenim područjima
- /// kreirati poslovne mogućnosti u stambenim područjima (razvijati mogućnosti za zapošljavanje, otvarati servise, javne sadržaje u blizini mjesta stanovanja)
- /// revitalizirati javne prostore u stambenim područjima (poboljšati stanje zelenila, proširiti zelene površine u i u blizini stambenih područja, osiguravati da stambena područja imaju visoku kvalitetu javnih sadržaja)
- /// podržavati socijalnu integraciju i razvoj lokalnih zajednica (udruženja, slobodno vrijeme,...)
- /// omogućavati visoku razinu miješanja različitih socijalnih slojeva na način da se gradski i socijalni stanovi grade ravnomjerno na cijelom gradskom području
- /// regulirati tržište nekretnina
- /// podržati neprofitne organizacije u gradnji i upravljanju relativno jeftinim stambenim fondom

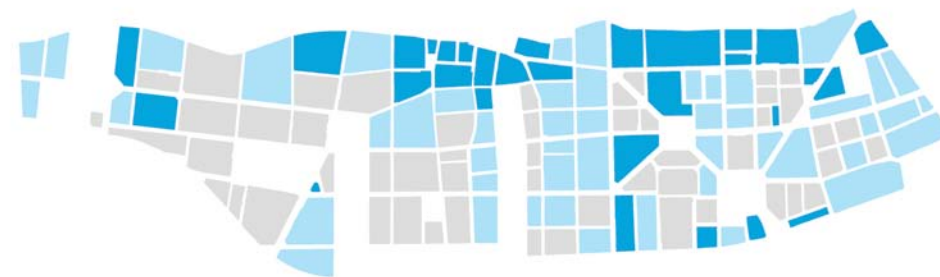
- /// planirati, prometno i komunalno opremiti zone za individualnu stambenu gradnju na gradskim rubovima korištenjem tipologije koja u najvećoj mjeri štedi prostor – stambenoga niza
- /// ugrađivati prostorne standarde za planiranje stambenih naselja (površina javnog zelenila, dječjih igrališta i sl. / po stanovniku) u sve razine prostorno-planske dokumentacije

13.6. Identitetsko-problemska cjelina: Donji grad

Urbana revitalizacija povijesne jezgre, posebice blokovske strukture Donjega grada, od posebnog je značenja za identitet Grada i za uravnoteženi proces urbanog rasta. Donji grad nužno treba redefiniciju vlastitog identiteta i namjene te potrebnu zaštitu i obnovu graditeljskog nasljeđa.

■ PRETEŽNO NEKONSOLIDIRANA UNUTRAŠNOST ■ PRETEŽNO KONSOLIDIRANA UNUTRAŠNOST

■ PRETEŽNO BEZ LOKALA ■ DJELOMIČNO LOKALI ■ PRETEŽNO LOKALI

▲ PRIKAZ 22 | NEKI OD ZAKLJUČAKA MAPIRANJA DONJOGRADSKIH BLOKOVA

Najizraženiji problemi Donjega grada su: propadanje korištenja i pročelja gradskih poteza, sagrađenog tkiva i unutrašnjosti blokova, prostorno smanjenje zone trgovine i usluga s koncentracijom javnog i društvenog života, te zasićenje parkiranjem. Uz navedene probleme potencijalne zapreke za revitalizaciju Donjega grada su: kompleksni vlasnički odnosi, nedostatak intersektorske sinergije, populacijska stagnacija, promjene potrošačkih navika i mogući otpor stanovništva prema promjenama. Mogućnosti i smjernice za revitalizaciju trebaju inzistirati na prometnim rješenjima za bolji javni prijevoz, na rasterećivanju prometa smanjivanjem korištenja osobnih automobila, na rješavanju prometa u mirovanju za potrebe stanara, te na povećanju i konsolidaciji zona s centralnim obilježjima.

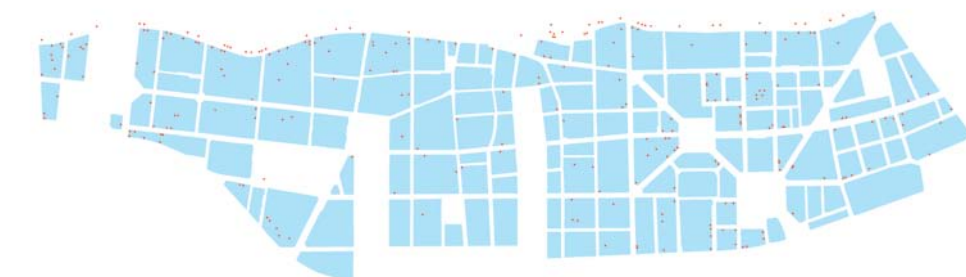
RAZVOJNI PROBLEMI

- ▄ prostorno smanjenje zone trgovine i usluga s koncentracijom javnog i društvenog života
- ▄ prometna saturacija
- ▄ opterećenje javnih površina prometom u mirovanju
- ▄ zapuštenost građevinskog fonda

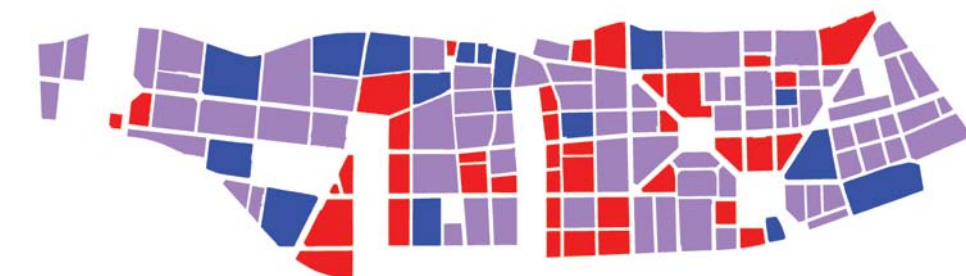
- ▄ nedostatak sportsko-rekreativnih sadržaja
- ▄ kompleksni vlasnički odnosi i nedostaci legislative
- ▄ niska razina uključenosti građana u prostorni razvoj

RAZVOJNE POTREBE

- ▄ konsolidirati i kvalitetno reprogramirati, uz poštivanje uvjeta konzervatorske zaštite
- ▄ proširiti zone s centralnim obilježjima socijalnog prostora grada
- ▄ inzistirati na prometnim rješenjima s ciljem rasterećenja prometa osobnim automobilima i poboljšanja efikasnosti javnog prijevoza
- ▄ rješavati promet u mirovanju za stanare (blokove garaže manjeg kapaciteta)
- ▄ omogućiti partnerski odnos s civilnim društvom u promišljanju i provedbi revitalizacije
- ▄ osigurati suradnju s inspektorima u provedbi zajedničkih strateških ciljeva revitalizacije programskom i institucionalnom prilagodbom

■ GUSTOĆA I PROSTORNA DISTRIBUCIJA ZATVORENIH LOKALA

■ PRETEŽNO NEPRISTUPAČNI BLOKOVI ■ PRETEŽNO PRISTUPAČNI ■ PROLAZNI BLOKOVI

IZVOR: KVALITETNO STANOVANJE U URBANOM CENTRU HRVATSKE, 2010., ANALOG/PLATFORMA 9,81

14. Sigurnosni pokazatelji u Gradu Zagrebu

Brojne su kriminološke analize u mnogim zemljama potvrdile da se kriminalitet po intenzitetu i pojavnim oblicima na specifičan način javlja u gradovima i gradskim četvrtima različite veličine, gustoće naseljenosti, te gospodarskoga, prometnog, kulturnog i infrastrukturnog razvoja. Zagreb je grad koji se dinamično i snažno razvija te iz godine u godinu poprima obilježja suvremenih europskih metropola, što podrazumijeva i pojavu različitih oblika kriminaliteta.

U 2009. sigurnost je bila ugrožena sa 16 583 kaznena djela (45 kaznenih djela dnevno), 11 473 prometne nesreće, 145 265 prometnih prekršaja, 11 868 prekršaja protiv javnog reda i mira i drugih prekršaja i 922 druga događaja po kojima je policija postupala.

Kaznena djela u padu su za 6,1 posto u odnosu na 2008., prekršaji protiv javnog reda i mira za 5,7 posto, prometne nesreće za 7,2 posto, a u porastu su prekršaji u prometu za 0,6 posto i sigurnosni događaji koji nisu kaznena djela za 0,3 posto.

U vezi s posljedicama za sigurnost bilježi se smanjenje u svim događajima – broja smrtno stradalih osoba za 25,6 posto, broja teško ozlijeđenih za 2,1 posto, a broj lakše ozlijeđenih osoba u porastu je za 7,9 posto.

Kriminalitet je u padu za 6,1 posto u odnosu na 2008. i čini najmanji broj kaznenih djela u proteklih pet godina. Općem stanju pridonijela je i pojačana suradnja sa svim čimbenicima sigurnosnog sustava, posebice u suprotstavljanju novim oblicima kriminaliteta koji je najizravnije mogao utjecati na opću sigurnost ljudi i njihove imovine, na ljudska prava i slobode svakog pojedinca, te uopće na gospodarski i sigurnosni sustav zemlje.

Grad Zagreb je osnovao upravno tijelo koje obavlja poslove što se odnose na pripremanje i sudjelovanje sudionika zaštite i spašavanja na nesreće, velike nesreće i katastrofe, te na ustrojavanje, pripremanje i sudjelovanje operativnih snaga zaštite

i spašavanja u prevenciji, reagiranju na nesreće, velike nesreće i katastrofe i na uklanjanje mogućih uzroka i posljedica.

U suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu i sveučilištem Colorado Springs University pokrenut je projekt interdisciplinarnog poslijediplomskog specijalističkog studija, Upravljanje krizama, s ciljem da se osposobe kadrovi u Gradu Zagrebu za upravljanje krizama.

RAZVOJNI PROBLEMI

- ▄ pojedini društveni čimbenici ponekad djeluju kao promatrači, odnosno samo utvrđuju stanje, a ne rješavaju probleme
- ▄ rizici i opasnosti Zagreba su potres, bujične vode, tehničko-tehnološke i prometne katastrofe, pandemije, nuklearne i radiološke nesreće, te poplava Save

RAZVOJNE POTREBE

- ▄ preuzeti socijalno – preventivnu ulogu koja se sve više temelji na suradnji policije i društvene zajednice, čime se jača ugled policije u javnosti i razina uspješnosti
- ▄ poboljšavati ukupno stanje kriminaliteta njegovim smanjivanjem, a istodobno poboljšavati djelotvornost otkrivanja
- ▄ poboljšavati odnos broja počinjenih kaznenih djela i broja stanovnika
- ▄ potrebno je izraditi te donijeti sljedeće dokumente:
 - Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara Grada Zagreba
 - Plan zaštite i spašavanja iz ruševina,
 - Plan zaštite od epidemija i asanacija
 - Plan zaštite i spašavanja na vodi
 - Odluku o ustrojavanju postrojbi zaštite i spašavanja (timovi)

15. Financijski izvori za razvojne projekte i za funkcioniranje Grada Zagreba

Analiza financijskih izvora obuhvaća samo podatke koji se odnose na gradski proračun. Podaci za Zagrebački holding nisu uključeni, osim u dijelu koji se odnosi na izdana jamstva Grada prema Holdingu. Kako bi dobili jasniju sliku financijskih izvora Grada Zagreba u analizi će se, gdje god je moguće i ima smisla, koristiti usporedni podaci za tri druga velika grada: Split, Rijeku i Osijek.

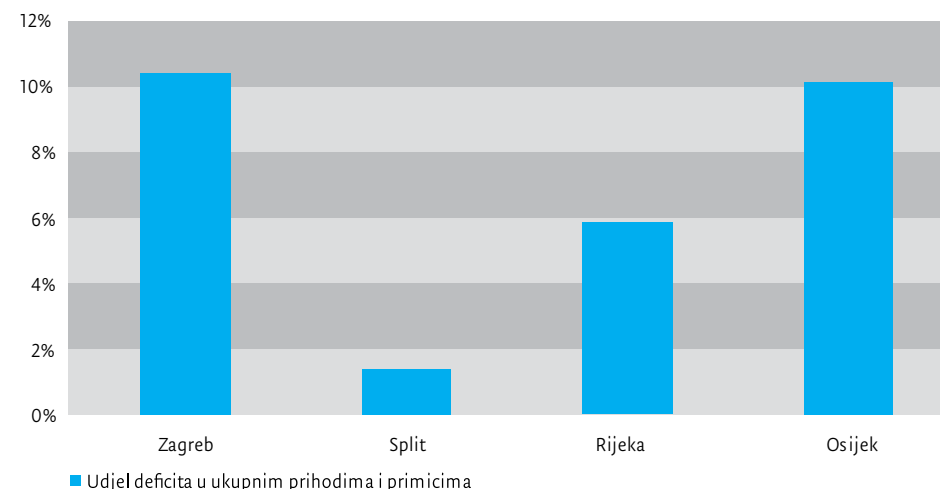
Grad Zagreb ima najveći fiskalni kapacitet u usporedbi s drugim jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave. Veličinu fiskalnih kapaciteta Grada Zagreba najbolje oslikava podatak da su njegovi proračunski prihodi poslovanja u 2009. iznosili 29,8% prihoda svih županija i jedinica lokalne samouprave. Fiskalni kapacitet Grada Zagreba

znatno nadmašuje prihode drugih vodećih gradova i u relativnom pogledu.

Grad Zagreb ima veće mogućnosti za ubiranje poreznih prihoda koje proizlaze iz činjenice da on istodobno ima i status županije pa ima i širu poreznu osnovicu. Ipak, ključni faktor većih fiskalnih kapaciteta su veće prosječne plaće u odnosu na druge gradove te nešto veća stopa zaposlenosti.

Nakon niza godina kontinuiranog rasta, proračun Grada Zagreba u 2009. prvi put bilježi pad prihoda. 2002. prihodi poslovanja Grada iznosili su 4,0 milijarde kuna, u 2008. su iznosili 7,1 milijardu kuna, a u 2009. pali su na 6,7 milijardi kuna. Relativni porast prihoda poslovanja Grada Zagreba u razdoblju rasta 2002. – 2008. bio je manji od porasta prihoda na razini svih jedinica lokalne i područne samouprave (77,6% za Grad Zagreb prema 99,4% na razini cijele Hrvatske), što se može povezati s nešto slabijom dinamikom gospodarskih aktivnosti u Zagrebu u odnosu na druga područja RH.

Ključno obilježje gradskog proračuna u 2009. je visoki deficit, odnosno negativna razlika između prihoda i primitaka, s jedne strane, i rashoda i izdataka, s druge strane. Deficit je iznosio 717 milijuna kuna i prema svojoj visini predstavlja rekordni deficit u zadnjih deset godina. Prema udjelu deficita u

GRAFIKON 30. | DEFICIT GRADSKOG PRORAČUNA U 2009.

ukupnim prihodima Zagreb je vrlo sličan Osijeku, a znatno je lošiji od Rijeke i, osobito, od Splita.

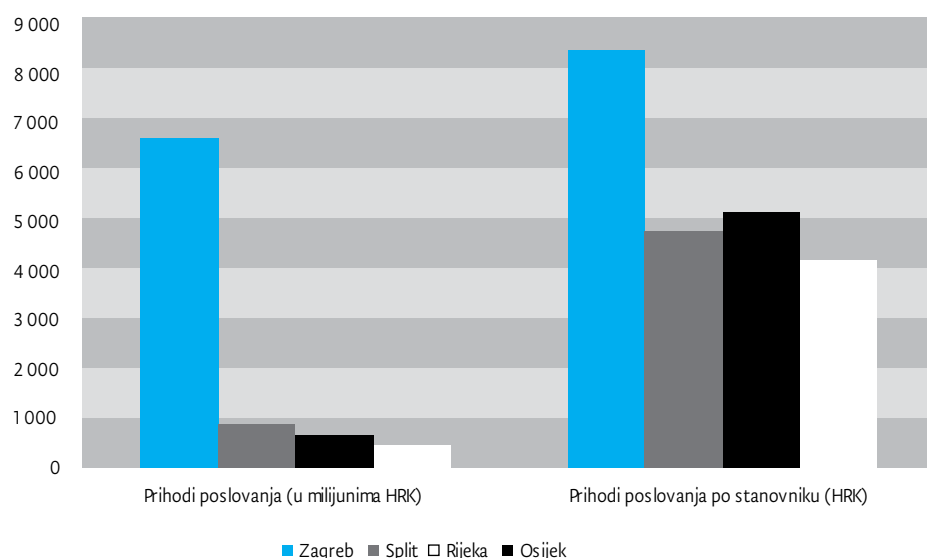
Porezni prihodi su u kriznoj 2009. zabilježili minimalni pad u odnosu na 2008., što je umnogome pridonijelo ukupnoj stabilnosti proračuna. Naime, struktura gradskog proračuna pokazuje kako su porezni prihodi najvažniji pojedinačni izvor prihoda s udjelom od čak 72,9% u 2009.. S druge strane, najveći je izazov za proračun predstavljao pad prihoda od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima sa 1,67 na 1,24 milijarde kuna. Taj je pad uglavnom posljedica smanjene investicijske aktivnosti te, posljedično, manjih prihoda od komunalnih doprinosa i drugih naknada. Prihodi od imovine zadržali su sličnu razinu u 2009. kao i u prethodnoj godini, čime su također pomogli ublažavanju pada prihoda na drugim područjima.

Na rashodovnoj strani rashodi za zaposlene nastavili su svoj rast i u kriznoj 2009., a, prema planu, i u 2010. se očekuje daljnje povećanje rashoda. Tako se za 2010. planiraju gotovo 12% veći rashodi u odnosu na (pretkriznu) 2008.. Materijalni rashodi kao najveća stavka također su nastavili rasti te je za 2010. planirano povećanje od čak 12,2% u odnosu na 2008.. Najveći porast materijalnih rashoda u 2009. u odnosu na 2008. bilježe rashodi za zakupnine i najamnine te rashodi za energiju. Rashodi za zakupnine i najamnine zadnjih godina bilježe ekstremni rast. Dok su u 2007. ti rashodi

iznosili svega 17,2 milijuna kuna, u 2009. njihov se iznos povećava na čak 221 milijun kuna. S druge strane, najveća stavka materijalnih rashoda, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, bilježi pad od 7,9% u 2009. u odnosu na 2008..

Stavka rashoda koja se najčešće veže uz razvojne projekte su rashodi za nabavu nefinancijske imovine koji se prvenstveno odnose na gradnju građevinskih objekata i kupnju zemljišta. Radi se o jednoj od najvećih rashodovnih stavki na koju je u 2009. otpadalo oko 21% ukupnih rashoda. U odnosu na 2008. bilježi se pad rashoda za 4,4%, a u 2010. je planiran daljnji pad za čak 16% u odnosu na 2009.. Očito je da se upravo smanjivanjem investiranja u nove građevinske objekte pokušava najviše uštedjeti na rashodovnoj strani proračuna.

Vrlo značajna stavka na rashodovnoj strani su izdaci za subvencije koji su u 2009. iznosili 0,95 milijardi kuna, odnosno 16% ukupnih rashoda poslovanja. U odnosu na 2008., u 2009. zabilježen je porast od 9,3%, a za 2010. planira se daljnji porast za 4,9%. Financijska slika Grada Zagreba bila bi bitno bolja da se poboljša naplata potraživanja. Prema podacima iz 2009. obračunana, a nenaplaćena potraživanja iznosila su 1,6 milijardi kuna, odnosno 25% ukupnih prihoda poslovanja. Također je primjetan brzi porast nenaplaćenih potraživanja nakon 2004.. Tako su u razdoblju 2005. – 2009. nenaplaćena potraživanja porasla za visokih 61%.

GRAFIKON 29. | POKAZATELJI FISKALNOG KAPACITETA

	2008.	2009.	2010.*
1. PRIHODI POSLOVANJA	7 108 553 152	6 678 326 427	7 067 200 000
PRIHODI OD POREZA	4 877 303 157	4 870 086 513	5 217 200 000
POREZ I PRIREZ NA DOHODAK	4 472 153 734	4 518 153 922	4 820 000 000
PRIHODI OD IMOVINE	512 286 061	506 873 573	522 100 000
PRIHODI OD ADMINISTRATIVNIH PRISTOJBI I PO POSEBNIM PROPISIMA	1 677 306 054	1 238 409 389	1 267 900 000
2. RASHODI POSLOVANJA	5 707 506 009	5 947 186 650	5 937 134 002
RASHODI ZA ZAPOSLENE	1 409 744 477	1 487 878 173	1 577 091 128
MATERIJALNI RASHODI	1 966 219 587	2 110 007 776	2 196 127 923
SUBVENCIJE	869 679 184	950 924 282	997 661 000
TEKUĆE I KAPITALNE DONACIJE	613 774 193	615 996 549	573 811 402
KAPITALNE POMOĆI TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA U JAVNOM SEKTORU	381 187 022	334 283 659	154 500 000
3. RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	1 612 452 905	1 540 894 568	1 293 928 275
GRAĐEVINSKI OBJEKTI	1 326 114 352	1 249 191 498	1 023 091 422
DODATNA ULAGANJA NA GRAĐEVINSKIM OBJEKTIMA	95 998 679	115 417 928	115 417 928
4. TRANSAKCIJE NA FINANCIJSKOJ IMOVINI I OBVEZAMA			
PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (PRIMLJENI ZAJMOVI)	100 000 000	150 000 000	200 000 000
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	169 453 832	130 389 265	168 937 723
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	7 547 227 288	6 901 451 190	7 400 000 000
UKUPNI RASHODI I IZDACI	7 489 412 746	7 618 470 483	7 400 000 000
OBRAČUNATI PRIHODI - NENAPLAĆENI	1 503 592 939	1 636 315 847	N/A
IZDANA JAMSTVA TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA U VLASNIŠTVU GRADA	1 635 054 159	N/A	N/A-

IZVOR: MINISTARSTVO FINANCIA, DRŽAVNA REVIZIJA / NAPOMENA: PODACI ZA 2010. SU PLANIRANE VRIJEDNOSTI

▲ PRIKAZ 13. | PRORAČUN GRADA ZAGREBA 2008. – 2010., NAJVAŽNIJE STAVKE (HRK)

	ZAGREB	SPLIT	RIJEKA	OSIJEK
UDIO POREZNIH PRIHODA U PRIHODIMA POSLOVANJA	72,9	55,1	51,0	54,6
UDIO PRIHODA OD IMOVINE U PRIHODIMA POSLOVANJA	7,6	6,6	25,6	13,5
UDIO PRIHODA OD ADMINISTRATIVNIH PRISTOJBI I DRUGIH POSEBNIH PROPISA U PRIHODIMA POSLOVANJA	18,5	33,3	20,9	24,6
UDIO NENAPLAĆENIH POTRAŽIVANJA U PRIHODIMA POSLOVANJA	24,5	46,7	35,3	29,6
UDIO RASHODA ZA ZAPOSLENE U RASHODIMA POSLOVANJA	25,0	26,9	31,5	25,7
UDIO MATERIJALNIH RASHODA U RASHODIMA POSLOVANJA	35,5	34,7	35,9	33,5
UDIO SUBVENCIJA U RASHODIMA POSLOVANJA	16,0	0,7	5,0	12,6
UDIO RASHODA ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE U RASHODIMA POSLOVANJA	20,6	24,8	12,9	21,6

IZVOR: MINISTARSTVO FINANCIA, DRŽAVNA REVIZIJA

▲ PRIKAZ 14. | SLIČNOSTI I RAZLIKE U STRUKTURI PRORAČUNA ZAGREBA, SPLITA, RIJEKE I OSIJEKA, 2009. (U %)

Grad Zagreb je u 2008. izdao jamstva u vrijednosti 1,6 milijardi kuna za zaduživanje Zagrebačkog holdinga. Ako Zagrebački holding ne bi bio u stanju vratiti svoja dugovanja, financijska stabilnost gradskog proračun bila bi znatno narušena. Da se radi o velikom problemu potvrđuje činjenica da je, u razdoblju od 2004. do 2008., za podmirenje dospjelih anuiteta Grad već doznačio Zagrebačkom holdingu 438 milijuna kuna.

U odnosu na druge najveće gradove Zagreb ima niz

sličnosti, ali i bitnih razlika prema strukturi proračuna. Sljedeća tabela prikazuje osnovne sličnosti i razlike.

U Zagrebu gotovo tri četvrtine ukupnih prihoda poslovanja čine porezni prihodi, a u drugim je gradovima taj udio osjetno manji i kreće se između 51 i 55%. Tako visok udio poreznih prihoda daje Zagrebu stabilniju financijsku osnovicu u odnosu na druge gradove.

Udio prihoda od imovine u Zagrebu iznosi samo

7,6%, a Rijeka tako ostvaruje čak četvrtinu ukupnih prihoda. Čak i Osijek bilježi gotovo dvostruko veći udio prihoda od imovine od Zagreba.

Zagreb bilježi najmanji udio prihoda od administrativnih pristojbi i drugih posebnih propisa, što se u najvećoj mjeri odnosi na komunalne doprinose. Premda bilježi vrlo visoke apsolutne iznose nenaplaćenih potraživanja Zagreb se, u odnosu na druge gradove, ipak nalazi u najpovoljnijem položaju kada se promatra udio nenaplaćenih potraživanja u ukupnim prihodima poslovanja.

Zagreb bilježi sličan udio rashoda za zaposlene u odnosu na druge gradove koji se u 2009. kretao na razini od oko 25%, osim za Rijeku koja bilježi nešto veći udio od 31,5%. Međutim, s obzirom na planirano povećanje rashoda za ovu stavku, taj će se udio za Zagreb u 2010. sigurno povećati. Također, Zagreb bilježi i vrlo sličnu razinu udjela materijalnih rashoda u ukupnim rashodima poslovanja kao i drugi gradovi.

Zagreb bilježi najveći udio subvencija (trgovačkim društvima) u ukupnim rashodima poslovanja, a posebno u odnosu na Split i Rijeku, što potvrđuje da postoje velike financijske teškoće u poslovanju trgovačkih društava u vlasništvu Grada.

Udio rashoda za nabavu nefinancijske imovine sličan je onome u drugim gradovima, što znači da svi gradovi približno jednako troše na investicije u odnosu na ukupne rashode proračuna.

RAZVOJNI PROBLEMI

- visoki deficit gradskog proračuna
- slabi udio prihoda od imovine
- visoki udio rashoda za subvencije trgovačkim društvima
- visoki iznos izdanih jamstava Zagrebačkom holdingu te smanjena sposobnost Holdinga da samostalno vraća dugove
- visoki iznos nenaplaćenih potraživanja
- visoki rast troškova za zakupnine

RAZVOJNE POTREBE

- smanjiti deficit gradskog proračuna
- povećati prihode od gradske imovine
- smanjiti rashode za subvencije trgovačkim društvima
- poboljšati naplatu potraživanja

- smanjiti rashode za zakupnine optimalnijim korištenjem gradske imovine
- zadržati što veću razinu investicija za gradnju potrebnih građevinskih objekata i druge vrste rashoda povezane s razvojnim projektima
- smanjiti razinu financijske izloženosti prema Zagrebačkom holdingu, odnosno smanjiti rizike za eventualno dodatno financijsko opterećenje Grada zbog smanjene mogućnosti Holdinga da vraća dospjela zaduženja
- više koristiti proračun kao instrument razvoja Grada Zagreba

16. Međuregionalna i međunarodna suradnja

16.1. Međužupanijska suradnja

Grad Zagreb graniči sa Zagrebačkom i Krapinsko-zagorskom županijom, s kojima je funkcionalno povezan. Od strateškog je značenja upravo povezanost i suradnja sa Zagrebačkom županijom. U Zagrebačku se županiju u novije vrijeme svake godine iz Zagreba slijeva desetak tisuća novih stanovnika. Za njih, kao i za druge stanovnike Zagrebačke županije, Zagreb predstavlja realnu mogućnost zapošljavanja. Osim radnog mjesta, građani Zagrebačke županije u Zagrebu ostvaruju velik dio svojih socijalnih, zdravstvenih i obrazovnih potreba.

Suradnja s ove dvije županije, premda formalno definirana, nije dostatna, prije svega zbog nepostojanja konsenzusa o razvojnim prioritetima šire regije te nepostojanja funkcionalnih partnerskih vijeća koja se, osim političkih predstavnika, trebaju sastojati i od predstavnika drugih zainteresiranih čimbenika (gospodarstva, stručne zajednice i građanstva). Blizina, funkcionalna povezanost i mnogobrojni zajednički problemi naglašavaju, u prvom redu, nužnost suradnje na cjelokupnom 'zagrebačkom prostoru' u svim segmentima razvoja.

Suradnja sa Zagrebačkom županijom u cjelini je vrlo slaba, dijelom i zbog toga što, unatoč nekolicini dobrih inicijativa, u cjelini nema dovoljno volje ključnih aktera za uporno i učinkovito rješavanje svih problema i za realizaciju učinkovitije suradnje. Grad Zagreb (ZG) potpisnik je sporazuma o suradnji sa Zagrebačkom županijom (ZŽ) temeljni ciljevi kojega su utvrđivanje područja zajedničkog interesa za gospodarski, socijalni i drugi razvitak, te unapređivanje i osiguravanje ostvarivanja međusobne suradnje. Utvrđena su sljedeća područja zajedničkog interesa: prostorno uređenje, zaštita okoliša, vodoopskrba, opskrba energijom, promet, te druga područja komunalnoga gospodarstva/ infrastrukture,

poljoprivreda, zdravstvo i socijalna skrb, predškolski odgoj i naobrazba, školstvo, kultura i sport.

Grad Zagreb i Zagrebačka županija potpisali su, 2005., Sporazum o suradnji u poljoprivredi. Suradnja se ostvaruje:

- subvencioniranjem poljoprivredne proizvodnje na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije;
- zajedničkim pilot-projektom Otvaranje ogledne prodavaonice i kušaonice, proizvodi hrvatskog sela u Gradu Zagrebu;
- vikend-prodajom posebno vrijednih i sezonskih seljačkih proizvoda te organiziranjem sezonske seljačke tržnice jagoda i cvijeća;
- zajedničkim gospodarskim manifestacijama u Gradu Zagrebu;
- uspostavljanjem Distributivnog centra voća i povrća;
- suradnjom na drugim programima i projektima zajedničkog interesa za razvoj poljoprivrede na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Grad Zagreb i Zagrebačka županija potpisali su, potkraj 2005., Sporazum o suradnji na izradi Prostornog plana grada Zagreba i Prostornog plana Zagrebačke županije.

Pokrenut je niz zajedničkih razvojnih inicijativa, a među prioritarnim potencijalnim projektima zajedničkog interesa Grada Zagreba i Zagrebačke županije na području infrastrukture valja izdvojiti:

- gradnju postrojenja za termičku obradu otpada;
- uspostavu prometnog saveza i tarife unije kojom bi se riješila pojedina pitanja javnog prijevoza putnika na prostoru Grada Zagreba i Zagrebačke županije;
- regionalni vodoopskrbni sustav.

RAZVOJNI PROBLEMI

- nedovoljno razvijena svijest o značenju i smislu razvoja cjelokupnoga 'zagrebačkog prostora' i šire regije te odsustvo cjelovitog sagledavanja i korištenja njegova razvojnog potencijala

- ❖ odsustvo strateškog razvojnog dokumenta koji bi cjelovito sagledao problematiku metropolitanskog razvoja, utvrdio osnovna razvojna ograničenja i predložio dugoročne strateške razvojne smjernice
- ❖ nisu definirane prioritete teme za dugoročnu suradnju u zagrebačkom metropolitanskom prostoru
- ❖ ne postoji trajna koordinacija međužupanijske suradnje niti sustavni plan rada na razini upravnih tijela
- ❖ nedostatak protoka informacija među upravnim tijelima vezano uz suradnju s drugim županijama te nepostojanje baza podataka o programima i suradnji s drugim županijama
- ❖ nedostatak ljudski resursi (visoko obrazovanje) za realizaciju aktivnosti suradnje

RAZVOJNE POTREBE

- ❖ jačati razumijevanje i opredjeljenje nositelja razvoja o međuovisnosti Grada Zagreba i županija s kojima graniči
- ❖ uspostaviti redovitu koordinaciju razvojnih aktivnosti Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije (partnerskih vijeća) radi definiranja zajedničkih ciljeva i prioriteta i kontinuirane suradnje na razini upravnih tijela
- ❖ jačati međužupanijsku suradnju na zajedničkoj pripremi i provedbi projekata preko partnerskih vijeća i neposredno
- ❖ definirati subjekte za provedbu međužupanijske suradnje te izraditi precizne operativne hodografe
- ❖ kadrovski osnažiti, omogućiti stručno usavršavanje te financijski i tehnički ojačati upravu za provedbu složenih programa i projekata međužupanijske suradnje
- ❖ predložiti strategiju suradnje zž i gz te model upravljanja cjelokupnim 'zagrebačkim prostorom'

16.2. Međunarodna suradnja

U sklopu međunarodnih i međugradskih odnosa Grad Zagreb surađuje s nizom inozemnih gradova, institucija i udruga. Prioriteti su suradnja Grada s glavnim gradovima država članica Europske Unije, s glavnim gradovima država pristupnica i kandidatkinja za članstvo u Europskoj Uniji, s gradovima s kojima je Grad Zagreb potpisao sporazum o prijateljstvu i suradnji, s glavnim gradovima zemalja predsjedateljica Europskom Unijom, te sa svjetskim metropolama.

Posebne veze Grad Zagreb razvija s gradovima – prijateljima (Beč, Bologna, Budimpešta, Krakow, Kyoto, Lisabon, Ljubljana, Mainz, Pittsburgh, Sarajevo, Shangaj, St. Petersburg i Tromsø). Povijesne veze, sličnost u značenju, prisutnost iseljenika iz Hrvatske i uspostavljena suradnja u nizu tema glavni su razlozi za suradnju. Od osamostaljenja RH Grad Zagreb je ostvario stručnu suradnju s gradskim upravama Beča, Münchena i drugih gradova, a posebnog je značenja suradnja na području urbanističkog i strategijskog planiranja, održive mobilnosti, biološke raznolikosti.

Grad Zagreb je član mnogih međugradskih i međunarodnih organizacija kao što su Skupština europskih regija (AER), Metropolis, Eurocities, Impacts, Unija glavnih gradova srednje i jugoistočne Europe, Međunarodna asocijacija gradova nosilaca poruke mira, Mreža održivih gradova ICLEI-ja, Unija povišenih gradova, Forum za urbanu sigurnost i drugi. Od 2007. Grad Zagreb aktivno sudjeluje u Europskoj inicijativi Civitas za održivu mobilnost u gradovima.

16.3. Projekti međunarodne suradnje

Za poslove praćenja stanja i propisa s područja europskih integracija i fondova Europske Unije, poslove u vezi s aktivnostima za sudjelovanje Grada Zagreba u projektima EU-a i za suradnju s gradskim upravnim tijelima u poticanju sudjelovanja u projektima EU-a nadležan je Ured gradonačelnika.

U pripremi projektnih prijedloga za potrebe kandidiranja Grada Zagreba za korištenje sredstava iz fondova EU-a i provedbi projekata financiranje kojih je odobreno, sudjeluju i drugi gradski uredi.

Premda je u Gradu Zagrebu u provedbi ili je već završena provedba projekata financiranih sredstvima EU-a, dosadašnje povlačenje sredstava sufinanciranja EU-a nije zadovoljavajuće. Ovo je dijelom posljedica nedostatnih kapaciteta u okviru Gradske uprave, ali i efektivne suradnje među uredima i djelatnicima.

Osim projekata koji se provode ili su završeni, Grad Zagreb je Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, u suradnji sa SDURF-om, prijavio prijedloge za sufinanciranje više od 80 razvojnih projekata nužnih za funkcioniranje grada i podizanje kvalitete života u Gradu Zagrebu, za financiranje iz strukturnih instrumenata kohezijskog fonda EU-a, a u tijeku je razrada tehničkog dijela projekata (rok za završetak 1. siječnja 2012.).

RAZVOJNI PROBLEMI

- ❖ nedostatak koordinacija, protok informacija i suradnja s nacionalnim odgovornim tijelima (resorno ministarstvo) vezano za međuregionalnu i međunarodnu suradnju
- ❖ neusklađen sustav planiranja i operativne provedbe međuregionalne i međuregionalne suradnje
- ❖ slaba koordinacija i komunikacija sa ustanovama i subjektima bitnim za međuregionalnu i međunarodnu suradnju
- ❖ nepostojanje definiranih dugoročnih razvojnih prioriteta za međuregionalnu i međunarodnu suradnju

- ❖ nedovoljno znanje i iskustvo upravnih tijela u pripremi prijedloga za EU natječaje (a proračuni ne predviđaju sredstva za plaćanje konzultantskih usluga pripreme projekata za natječaje)
- ❖ nedovoljna informiranost o prijavljenim i započetim projektima koji su u ingerenciji pojedinih ureda, što udvostručuje napore njihove pripreme i praćenja
- ❖ nedovoljna uključenost javnosti (civilnog društva) u predlaganje prioriteta područja, te pripremu i provedbu projekata
- ❖ nedovoljno izražen interes od strane gospodarstva za međuregionalnu suradnju

RAZVOJNE POTREBE

- ❖ definirati razvojne prioritete i stvoriti bazu podataka o prioritetnim projektima međuregionalne i međunarodne suradnje
- ❖ podići razinu osposobljenosti svih djelatnika gradske uprave za pripremanje projekata koji uključuju međuregionalnu i međunarodnu suradnju
- ❖ poboljšati kapacitete uprave i drugih nositelja Grada Zagreba za korištenje sredstava iz fondova EU
- ❖ osigurati dostupnost podataka o projektima koji se pripremaju i provode kako bi se ostvarila interakcija, uspješna koordinacija i kvalitetna suradnja sa svim relevantnim akterima
- ❖ formirati timove za rad na projektima kako bi se osigurao kontinuitet na izradi bez obzira na fluktuaciju osoblja
- ❖ podići razinu osposobljenosti vlastitih djelatnika za kompetentnu suradnju s konzultantskim tvrtkama koje su nužne prilikom pripreme projekata za EU natječaje (vss obrazovanje, motivacija, aktivno znanje engleskog jezika)
- ❖ dodatno stimulirati djelatnike angažirane na pripremi i provedbi razvojnih projekata međuregionalne i međunarodne suradnje

NOSITELJ/ GRADSKI URED	GU za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Autonomna ženska kuća Zagreb	GU za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga	GU za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	Ured gradonačelnika Hrvatska gospodarska komora – Komora Zagreb	GU za obrazovanje, kulturu i šport Udruga IDEM	GU za obrazovanje, kulturu i šport Forum za slobodu odgoja
NAZIV PROJEKTA	Žensko sklonište i savjetovalište pružanje i osnaživanje servisa i potpore ženama i njihovoj djeci koja su preživjela nasilje u obitelji	Ojačajmo najslabije karike u svijetu rada	Volonterski servis	Partners 2 - Partners for Investment Promotions	Professional mobile team – support for educational inclusion of children with special educational needs	Kultura komunikacije i nenasilno rješavanje sukoba
NAZIV EU- FONDA	CARDS 2004. (program Europske unije)	PHARE 2006. (program Europske unije)	PHARE 2006. (program Europske unije)	CARDS 2005. – regionalni program za privlačenje stranih ulaganja u regiju zapadnog Balkana	PHARE 2006. (program Europske unije), Broj Ugovora: 2006- 0202-020311	PHARE 2006. (program Europske unije), Br.Ugovora: 2006-0202- 020306
UKUPAN IZNOS PROJEKTA (€)	230 126 €	100 967 €	90 716 €	2 000 000 €	101 690 €	82 679 €
SUFINAN- CIRANJE GRADA ZAGREBA (€)	27 315,96	10 601,57	10 622,00	0 €	0 €	66 053 €
STATUS PROJEKTA	ZAVRŠEN (provodio se od 27.7.2007. do 26.7.2009.)	ZAVRŠEN (provodio se od 28.11.2008. do 28.11.2009.)	ZAVRŠEN (provodio se od 29.11.2008. do 28.11.2009.)	PROVODI SE do rujna 2010.	ZAVRŠEN (provodio se od 29.11. 2008. do 28.11.2009.)	ZAVRŠEN (provodio se od 29.11.2008. do 29.11.2009.)

GU za strategijsko planiranje i razvoj Grada	GU za strategijsko planiranje i razvoj Grada	GU za imovinsko- pravne poslove i imovinu Grada	GU za poljoprivredu i šumarstvo, GU za obrazovanje, kulturu i šport Poljoprivredna škola Zagreb	GU za obrazovanje, kulturu i šport Elektrotehnička škola Zagreb	GU za obrazovanje, kulturu i šport	GU za obrazovanje, kulturu i šport Veterinarska škola Zagreb
City-VITALity- Sustainability Elan	Presto – promoting cycling for everyone as daily transport mode	PROMISE –Property Management in South-Eastern Cities	Agroturistički edukativni poligon – hrvatski model	S modernim didaktičkim pristupima prema primjenjivim kompe- tencijama	Revitalizacija vinograda na Griču i uređenje tunela Grič za javnu namjenu – Tunel osjeta Grič	Development of new curricula and capacity building of veterinary teachers at Veterinarska škola Zagreb – VETVET
7. Okvirni program za istraživanje i tehnološki razvoj / program 'Suradnja', podtema 'Promet' (program Europske zajednice)	CIP – IEE – Intelligent Energy Europe (program Europske zajednice)	IPA iz Trans- nacionalnog programa za jugoistočnu Europu (SEE)	CARDS 2003 (program Europske unije). Broj Ugovora: 2003- 02-03-01-02-13	CARDS 2003. Br.Ugovora: 2003-02- 03-010205 EuropeAid/ 122435/C/ACT/ HR	PHARE 2005. (program Europske unije)	IPA program (program Europske Unije)
18.000 000 €	1 400 000 €	1 700 000 €	35 600 €	299 700 €		294 430 €
3 089 680 €	97 000 €	15 000 €	10 000 €	26.730 €, odnosno 10% sufinancira Grad Zagreb	nepoznat	10 000 €
PROVODI SE trajanje projekta 4 godine (48 mj.), od 15.9.2008. do 15.9.2012.	PROVODI SE trajanje projekta 32 mj. svibanj 2009. do veljača 2012.	PROVODI SE trajanje projekta 3 god.	ZAVRŠEN; trajanje: 1.6 .2006. do 31.5.2007	ZAVRŠEN 31.5.2007	ZAVRŠEN	PROVODI SE

IZVOR: URED GRADONAČELNIKA, SLUŽBA ZA EUROPSKE INTEGRACIJE I FONDove EU-A

▲ TABELA 15. | PREGLED EU-PROJEKATA GRADA ZAGREBA / STANJE 1.7.2010.

		MRRŠVG, BR.PROJEKTA	UKUPAN IZNOS
1	Tunel osjeta Zagreb (revitalizacija postojećeg tunela Grič)	105	4 000 000 €
2	Obnova fasada u povijesnoj jezgri	106	7 000 000 €
3	Muzej za umjetnost i obrt (dogradnja i rekonstrukcija postojećeg objekta)	107	7 000 000 €
4	Dom za starije osobe Markuševac	108	5 500 000 €
5	Branimirova ulica, od Zavrtnice do Heinzelove ulice	109	4 200 000 €
6	Samoborska cesta, od Oranica do Zagrebačke ceste	110	12 000 000 €
7	Šaregradska ulica, od Zagrebačke avenije do Ulice grada Vukovara	111	10 000 000 €
8	Gradnja III. odjela psihijatarske bolnice 'Sveti Ivan' Zagreb	118	4 134 910 €
9	Gradnja VI. odjela psihijatarske bolnice 'Sveti Ivan' Zagreb	119	8 269 821 €
10	Sportska polivalentna dvorana Špansko (gradnja objekta i uređivanje trga)	123	5 000 000 €
11	Sportski centar Grana Klaka (gradnja novog objekta)	124	15 000 000 €
12	Dječji vrtić Vrbani II. (gradnja novog objekta)	125	2 900 000 €
13	Dječji vrtić Vrbani III. (gradnja novog objekta)	126	3 900 000 €
14	Dječji vrtić Borovje (gradnja novog objekta)	127	5 000 000 €
15	Dječji vrtić Zvončić (gradnja zamjenskog objekta)	128	1 600 000 €
16	Osnovna škola Stjepana Bencekovića (gradnja sportske dvorane)	129	900 000 €
17	Osnovna škola Pavleka Miškine (dogradnja škole i gradnja sportske dvorane)	130	4 200 000 €
18	Osnovna škola Horvati (gradnja novog objekta)	131	11 000 000 €
19	Osnovna škola Čulinec (gradnja novog objekta sa sportskom dvoranom)	132	11 000 000 €
20	Osnovna škola Ante Kovačića (gradnja sportske dvorane)	133	1 900 000 €
21	Osnovna škola Granešina (gradnja sportske dvorane)	134	1 900 000 €
22	Osnovna škola Ksavera Šandora Gjalskiog (dogradnja i gradnja sportske dvorane)	135	5 000 000 €
23	Osnovna škola Vrbani III. (gradnja novog objekta)	136	7 000 000 €
24	Osnovna škola Ivanja Reka (gradnja novog objekta)	137	13 000. 00 €
25	Osnovna škola Ivanja Rudeš (dogradnja postojećeg objekta)	138	950 000 €
26	Osnovna škola Dragutina Domjanića (gradnja dvorane)	139	1 800 000 €
27	Osnovna škola Remete (gradnja zamjenskog objekta)	140	2 300 000 €

IZVOR: URED GRADONAČELNIKA, SLUŽBA ZA EUROPSKE INTEGRACIJE I FONDOWE EU-A

		MRRŠVG, BR.PROJEKTA	UKUPAN IZNOS
28	Osnovna škola Antuna Mihanovića (gradnja objekta)	141	800 000 €
29	Osnovna škola Tina Ujevića (gradnja nove sportske dvorane)	142	850 000 €
30	Osnovna škola Jabukovac (gradnja sportske dvorane)	143	1 700 000 €
31	Gradnja regionalne infrastrukture digitalnih prostornih podataka	144	
32	Gradska plinara Zagreb (gradnja plinoopskrbnih objekata 2010. – 2013.)	145	30 800 000 €
33	Postrojenje za termičku obradu otpada		170 000 000 €
34	Obrtnički centar		40 000. 000 €
35	Novi tehnološki park Zagreb		30 000 000 €
36	Športsko-rekreacijska zona Zagreb		50 000 000 €
37	Kongresni centar Zagreb		40 000 000 €
38	Park and Ride		27 000 000 €
39	URIHO		35 000 000 €
40	Radnička cesta od Koledovčine do Domovinskog mosta		60 000 000 €
41	Sarajevska avenija		50 000 000 €
42	Održivost vrtića i škola u GZ, edukacija (energetskaučinkovitost)		80 000 €
43	Modernizacija i obnova gradske rasvjete		72 000 000 €
44	Implementacija solarnih termalnih kolektora i pv u javnim vrtićima, oš,sš i dr.		28 000 000 €
			770 684 731 €

▲ PRIKAZ 16. | TABELA 16. PREGLED RAZVOJNIH PROJEKATA KANDIDIRANIH NA STRUKTURNE INSTRUMENTE KOHEZIJSKOG FONDA EUROPSKE UNIJE EU-PROJEKTI U IZNOSU DO 10 MIL. € (GRAD ZAGREB)

		UKUPAN IZNOS
1	Nabava 40 niskopodnih autobusa s pogonom na CNG	18 000 000 €
2	Gradnja tramvajske pruge u Jadranskoj aveniji	7 000 000 €
3	Tramvajska remiza Blato	60 000 000 €
4	Šaregradska ulica	
5	Avenija Većeslava Holjevca	
6	Metro ili LRT	
7	Željeznička pruga od Glavnog kolodvora do novoga aerodromskog terminala	
8	Jarunski most i pristupne prometnice	
9	Smanjenje gubitaka vode, sanacije i izgradnje vodoopskrbne mreže	160 000 000 €
10	Postrojenje za uklanjanje atrazina na vodocrpilištu Mala Mlaka	1 000 000 €
11	Dovod otpadnih voda Sesveta – istok na c.s.Vuger potok	11 500 000 €
12	Dovod otpadnih voda Sesveta – istok na CUPOVGZ	2 500 000 €
13	Transportni kanali Sesvete – istok i retencijski bazeni	3 000 000 €
14	Naselje 'Resnik' transportni kolektor Resnik sa retencijsko-preljevnim objektom	2 000 000 €
15	Naselje 'Jakuševac' sa Crpnom stanicom	1 000 000 €
16	Sabirni kanal 'Čulinečka' – sjever	1.000.000 €
17	Sabirni kanal Pantovčak – Zelengaj	700 000 €
18	Sabirni kanal 'Dubravica'	1 600 000 €
19	Ispust Horvaćanska – potok	2 000 000 €
20	Kolektor 'Islandska'	1 600 000 €
21	Kanalizacijska mreža uzvodnog sliva potoka Lomnica	2 100 000 €
22	Kanalizacijska mreža Kupinečkog kraljevca sa 4 precrpne stanice I etapa	6 000 000 €
23	Kanalizacijska mreža Lučko – Ježdovec	2 500 000 €
24	Kanalizacijska mreža Hrvatskog Leskovca - jug i sliv potoka 'Potok'	3 000 000 €
25	Žičara 'Sljeme'	40 000 000 €
26	Sustav daljinskog nadzora i upravljanja ispravljačkim stanicama – tramvajski promet	2 000 000 €
27	Sustav skladištenja povratne energije elektrovuče – proces kočenja tramvaja na mreži	3 000 000 €
28	Razvoj tramvajske mreže Grada Zagreba	30 500 000 €
29	Nabava 58 niskopodnih tramvaja	90 000 000 €
30	Odvojeno prikupljanje otpada	20 000 000 €

IZVOR: URED GRADONAČELNIKA, SLUŽBA ZA EUROPSKE INTEGRACIJE I FONDVE EU

		UKUPAN IZNOS
31	Energetski učinkovite zgrade i korištenje obnovljivih izvora energije	5 000 000 €
32	Proizvodnja bioplina iz komunalnog bio otpada	13 000 000 €
33	Održivi vrtići u Gradu Zagrebu – edukacija	20 000 €
34	Korištenje otpadne topline u sustavu daljinskog grijanja	3 500 000 €
35	Pilot projekt 'F–N elektrana' na deponiju Jakuševac	2 000 000 €
36	Zatvaranje odlagališta Jakuševac	25 000 000 €
37	Generator br 3 – Jakuševac	1 000 000 €
38	Plan razvoja sustava daljinskog očitavanja na postojećim brojilima distribucijskog sustava GPZ	28 031 000 €
39	Učinkovita rasvjeta na odlagalištu otpada Jakuševac	60 000 €
		542 611 000 €

▲ TABELA 17. | PREGLED RAZVOJNIH PROJEKATA KANDIDIRANIH NA STRUKTURNE INSTRUMENTE KOHEZIJSKOG FONDA EUROPSKE UNIJE EU (ZAGREBAČKI HOLDING)

17. Strateški razvojni planovi, programi i projekti

Grad Zagreb ima u provedbi niz strateških razvojnih dokumenata za različita područja i sektore. To su višegodišnji programi koji obuhvaćaju različita razdoblja. Pregled strateških programa, razvojnih planova i projekata prikazan je tabelarno. Dokumenti koji su u provedbi ne obuhvaćaju sva područja i sektore koji su bitni za razvoj Grada Zagreba kao što su povećanje konkurentnosti grada, jačanje kapaciteta za upravljanje razvojem i upravljanje projektima i dr. Većina dokumenata ima dužinu trajanja i vremenska razdoblja koja se ne poklapaju. Neki programi su za razdoblje od 3 godine neki za 5 i više godina. Razdoblja na koje se odnose programi variraju, od 2010. do 2012 ili 2013, pa do 2020. Malo je postojećih strateških programa Grada koji se poklapaju

s proračunskim razdobljem EU koje traje do 2013., a koje je i razdoblje izrade županijskih razvojnih strategija.

Programi nisu izrađeni na istovrstan način, pa onda i njihova razrada nije ujednačena. Posebno se to odnosi na razradu mjera kao okvira, polja, s pomoću kojih se utvrđuju konkretni razvojni projekti. Većina strateških programa nije rađena po metodologiji koja bi odgovarala ili bila sukladna onoj koja se koristi u programiranju u institucijama EU.

Provedba se kod većine postojećih strateških programa ne prati na zadovoljavajući način. Isto vrijedi za izvještavanje. Posebno je uočljiv nedostatak vrednovanja rezultata i razvojnih učinaka, kako onog ex ante za velike i složene programe, tako i onog ex post.

U izradi i provedbi strateških programa, praktično osim u izuzetnim slučajevima kao što su prostorni planovi, ne prakticira se sudjelovanje javnosti na principima i praksi partnerstva, koje je jedan od standarda programiranja i upravljanja lokalnim razvojem u EU.

Postojeći strateški razvojni (sektorski) dokumenti su korišteni u pripremi Osnovne analize.

Sukladno Smjernicama gospodarskog oporavka i

zaštite standarda građana Grada Zagreba planirane zajedničke investicije Republike Hrvatske i Grada Zagreba su:

- /// Terme Zagreb
- /// Sveučilišna bolnica
- /// Glazbena akademija
- /// Regulacija rijeke Save
- /// Zračna luka Zagreb
- /// Studentski domovi
- /// Škole i ateljei (Vlaška)

REZULTATI I UČINCI PRETHODNE GENERACIJE RAZVOJNIH STRATEGIJA

Razvojne aktivnosti Grada Zagreba su zadnjih godina usmjeravane prema programskom dokumentu 'Vizija Zagreba u 21. stoljeću' koji je gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić predstavio u Gradskoj skupštini Grada Zagreba 13. srpnja 2005. Radi se o ambicioznom i dugoročnom programu kojim je predviđena reorganizacija gradske uprave i trgovačkih društava u vlasništvu Grada; razvitak mjesne samouprave; obzirno upravljanje gradskim proračunom; povećanje komunalnog standarda i razvoj komunalnih programa; unapređivanje gospodarenja prostorom i gradskom imovinom; urbanizam velikih, organiziranih i kompetentno vođenih poteza; gospodarski razvitak; izuzeno osjetljiv sustav socijalne politike; razvoj zagrebačkog modela stanogradnje; izgradnja javnih garaža i izuzetno ambiciozni zahvati u gradskom prometnom sustavu (4 nova mosta, ispitivanje potrebe i mogućnosti gradnje 'Sjeverne tangente' i tunela kroz Medvednicu); novi ciklus gradnje građevina nacionalne kulture; oblikovanje međunarodnog identiteta Zagreba; povezivanje Zagreba s njegovim regionalnim prostorom; suradnja sa znanstveno-stručnom zajednicom u ubrzavanju razvitka Zagreba; te informatizacija Zagreba. Premda su realizacije pojedinih segmenata programa 'Vizija Zagreba u 21. stoljeću' očigledne, poput reorganizacije uprave i gradskih trgovačkih društava, razvoja sustava mjesne samouprave, izgradnje značajnih objekata nacionalnog značaja (MSU, Arena Zagreb), modernizacije voznog parka ZET-a itd., potrebno je naglasiti da se radilo

o dugoročnoj viziji razvoja koja vremenski pokriva razdoblje od najmanje 50 godina, unutar koje nije bilo moguće precizno odrediti rokove, nositelje, pa tako niti pokazatelje uspješnosti realizacije i načine vrednovanja. To, dakako, ne umanjuje vrijednost postavljenih ciljeva, već upućuje na potrebu planiranja u kraćim vremenskim razdobljima i planiranja 'korak po korak'. Tu ulogu preuzima ZagrebPlan – razvojna strategija Grada Zagreba, kojim će se u okvirima zacrtanih strateških ciljeva, za sedmogodišnja razdoblja određivati prioritete i konkretne mjere provedbe, s identificiranim nositeljima, potrebnim financijskim sredstvima i izvorima financiranja.

Grad Zagreb nije do sada imao razvojni program – dokument izrađen prema konceptu regionalne politike EU, usmjeren, među ostalim, i jačanju apsorpcijskog kapaciteta za primanje i korištenje sredstava EU (npr. regionalni operativni program). Nedavno utvrđeni sustav planiranja regionalnog razvoja utvrdio je obvezu i metodologiju izrade županijskih razvojnih strategija. Metodologija koja uključuje partnerski pristup i obvezne sastavnice određene Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53 / 2010), po prvi puta je u Gradu Zagrebu korišten u pripremi ZagrebPlana.

RAZVOJNI PROBLEMI

- /// strateški programi za pojedina područja često su sektorski fragmentarna bez nedovoljne međusobne povezanosti
- /// nema dovoljno osmišljenog i usuglašenog koncepta razvoja grada kao osnove za razvoj pojedinih područja i izradu strateških programa i dokumenata
- /// nema jedinstvene metodologije izrade strateških programa pa oni često ne mogu dati rješenja za razvojne probleme velike kompleksnosti
- /// nema razrađenih kriterija i postupaka za utvrđivanje razvojnih prioriteta Grada
- /// nema sinergije u planiranju i provedbi razvojnih aktivnosti
- /// neujednačena su vremenska razdoblja strateških programa, a onda i planiranih aktivnosti i njihove provedbe

- /// nema dovoljno učinkovitog praćenja provedbe strateških programa
- /// nema vrednovanja outputa, rezultata, učinaka provedenih aktivnosti koje su utvrđene strateškim programima
- /// nema dostatnog izvještavanja stručne i šire javnosti o provedbi strateških programa

RAZVOJNE POTREBE

- /// izraditi konceptualnu osnovu za dugoročni integralni i održivi razvoj grada
- /// primjenjujući partnerski pristup, izraditi razvojnu strategiju Grada Zagreba, kao okvira i osnove za razradu strateških dokumenata za sva područja i sektore
- /// postojeće strateške razvojne (sektorske) dokumente na prikladan način ugraditi u razvojnu strategiju Grada Zagreba
- /// izraditi i osigurati primjenu jedinstvene metodologije izrade svih strateških dokumenata razvoja grada
- /// uvesti učinkovito praćenje i izvještavanje o provedbi strateških programa
- /// provoditi vrednovanje outputa, rezultata, učinaka provedenih aktivnosti koje su utvrđene strateškim programima
- /// uspostaviti institucionalni okvir za provedbu za provedbu strateških programa
- /// razviti partnerstvo u izradi i provedbi razvojne strategije i strateških programa grada

18. Razvojni programi za posebna područja

S obzirom na specifičnosti Grada Zagreba kao administrativno-teritorijalne jedinice statusa županije, strategijom se zasebno ne ističu posebna područja u smislu u kojem se ona javljaju u drugim hrvatskim županijama (npr. potpomognuta područja, otoci, ruralna i urbana područja, granična područja i drugo, ovisno o posebnostima županije). Područja s atributima posebnosti, za koje se mjerama utvrđuje poseban sklop planiranih prioriteta aktivnosti, jesu Donji grad, Medvednica i Sava, te ruralni prostor Grada Zagreba. Ona nisu izdvojena kao posebna područja upravo zbog njihove integriranosti u ukupan prostor Grada i sudjelovanja u formiranju njegova identiteta.

BR.	SEKTOR / PODRUČJE	NAZIV	RAZDOBLJE	NOSITELJ PROVEDBE	PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE
1.	Prostor	Prostorni plan Grada Zagreba		Gradska upravna tijela, Zagrebački holding	četverogodišnje izvješće o stanju u prostoru (izrađuje Zavod za prostorno uređenje GZ)
2.		Generalni urbanistički plan grada Zagreba	do 2017.	Gradska upravna tijela, Zagrebački holding	četverogodišnje izvješće o stanju u prostoru (izrađuje Zavod za prostorno uređenje GZ)
3.		Generalni urbanistički plan Sesveta	do 2017.	Gradska upravna tijela, Zagrebački holding	četverogodišnje izvješće o stanju u prostoru (izrađuje Zavod za prostorno uređenje GZ)
4.		Provedbeni planovi (72 od 201)		Gradska upravna tijela Zagrebački holding,	četverogodišnje izvješće o stanju u prostoru (izrađuje Zavod za prostorno uređenje GZ)
5.	Okoliš	Akcijski plan energetski održivog razvitka Grada Zagreba (SEAP)	do 2020.	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj	
6.		Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Gradu Zagrebu 2009. – 2012.	do 2012.	Nositelji pojedinih mjera navedeni u programu	Polugodišnji ili godišnji izvještaji o provedbi što su ih dužni izrađivati nositelji mjera
7.	Ljudski resursi	Strategija za razvoj ljudskih potencijala Grada Zagreba	2011. – 2013.	Upravni odbor Lokalnog partnerstva za zapošljavanje	Godišnja izvješća nositelja provedbe pojedinih mjera, koja objedinjuje UO LPZ-a
8.	Gospodarstvo	Plan navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem Grada Zagreba		Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	
		Ocjena postojećeg stanja ruralnog prostora, istraživanje i utvrđivanje prioriteta i ciljeva razvitka ruralnog prostora na području Grada Zagreba za razdoblje 2009. – 2016.	2009. – 2016.	Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	
9.	Energetika	Strategija održivog korištenja energije za osnivače (Zagrebačka, Karlovačka i Krapinsko-zagorska županija te Grad Zagreb)		Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj	

BR.	SEKTOR / PODRUČJE	NAZIV	RAZDOBLJE	NOSITELJ PROVEDBE	PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE
10.	Socijalna skrb	Zagrebačka strategija za djecu od 2008. do 2012.	2008. – 2012.	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Godišnja izvješća nositelja provedbe pojedinih mjera
		Zagrebačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2007. do 2010.	2007. – 2010.	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	Godišnja izvješća nositelja provedbe pojedinih mjera
		Zagrebačka strategija jedinstvene politike za zaštitu od nasilja u obitelji u razdoblju od 2008. do 2010.	2008. – 2010.	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	Godišnja izvješća nositelja provedbe pojedinih mjera
		Zagrebačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2011. do 2015.	2011. – 2015.	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	Godišnja izvješća nositelja provedbe pojedinih mjera
11.	Šport	Program razvoja športa Grada Zagreba 2006. – 2010. godine	2006. – 2010.	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport	

GLAVNI STRATEŠKI PROGRAMI GRADA ZAGREBA U PRIPREMI				
Okoliš	Program zaštite okoliša Grada Zagreba 2010. – 2014.	2010. – 2014.	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj	
	Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba do 2015. godine	do 2015.	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj	
Šport	Strategija športa Grada Zagreba za razdoblje 2011. – 2020.	2011. – 2020.	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport	
Kultura	Strategija kulturnog razvoja Grada Zagreba 2011. – 2020.	2011. – 2020.	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport Ustanova za strategijsko planiranje Zagrebačkoga športskog saveza	

Δ TABELA 18. | PREGLED DOSADAŠNJIH I AKTUALNIH GLAVNIH STRATEŠKIH RAZVOJNIH DOKUMENATA GRADA ZAGREBA

SWOT ANALIZA

Prema rezultatima radionice provedene 6. prosinca 2010.
u Tribini Grada Zagreba

Sudionici radionice:

ZAMJENICA GRADONAČELNIKA
Jelena Pavičić Vukičević

URED GRADONAČELNIKA
Tatjana Dalić
Marko Helfrih

GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO,
RAD I PODUZETNIŠTVO
Nela Jurić

GRADSKI URED ZA SOCIJALNU ZAŠTITU
I OSOBE S INVALIDITETOM
Marinka Bakula Anđelić

GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA
Nada Antić
Iva Bedenko
Višnja Bedenko
Vladimir Beštak
Karolina Bui
Vojna Celio Cega
Mirela Grabundžija
Stjepan Kelčec-Suhovec
Valerija Kelemen-Pepeonik
Milena Kuhta
Jasna Mandić
Irena Matković
Mirna Meštrović
Neda Rački
Darko Šiško
Jadranka Veselić Bruvo
Marijana Vučetić

GRADSKI URED ZA POLJOPRIVREDU
I ŠUMARSTVO
Biserka Petošić
Vlasta Ranogajec
Emil Tuk

GRADSKI URED ZA IMOVINSKO PRAVNE
POSLOVE I IMOVINU GRADA
Martina Bamburač
Mirna Rudan

GRADSKI URED ZA ENERGETIKU,
ZAŠTITU OKOLIŠA I ODRŽIVI RAZVOJ
Melita Borić
Marijan Maras
Sandra Tucak Zorić

GRADSKI URED ZA PROSTORNO UREĐENJE,
IZGRADNJU GRADA, GRADITELJSTVO,
KOMUNALNE POSLOVE I PROMET
Mijo Bezer

Dinko Bilić
Ančica Kačić

GRADSKI URED ZA FINACIJE
Ksenija Pražić

SLUŽBA ZA MJESNU SAMOUPRAVU
Zvonko Filipčić

GRADSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU SPOMENIKA
KULTURE I PRIRODE
Zrinka Paladino

GRADSKI KONTROLNI URED
Biljana Kršić

GRADSKI URED ZA UPRAVLJANJE
U HITNIM SITUACIJAMA
Zrinko Rebrina

GRADSKI URED ZA ZDRAVSTVO I BRANITELJE
Nada Brkljačić
Ivana Portolan Pavić

GRADSKI URED ZA OPĆU UPRAVU
Asja Ettinger
Dragica Kovačić

GRADSKI URED ZA KATASTAR
I GEODETSKE POSLOVE
Blanka Lozo

MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA,
ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA
Ines Franov Beoković

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
Bojan Baletić
Martina Cvitanović
Silvana Čubrić

RAZVOJNA AGENCIJA ZAGREB
Marijan Ožanić

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
— KOMORA ZAGREB
Zlatan Frohlich
Krešimir Opić

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE
— PODRUČNA SLUŽBA ZAGREB
Vesna Matijašević

INSTITUT 'IVO PILAR'
Vladimir Lay

U sklopu provedbe projekta izrade ZagrebPlana – Razvojne strategije Grada Zagreba, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba je, uz savjetničku podršku Instituta za međunarodne odnose, 6. prosinca 2010. u prostorijama Tribine Grada Zagreba na Kaptolu 27 proveo cjelodnevnu radionicu za izradu nacrtu SWOT analize.

SWOT analiza je člankom 4. Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10) predviđena kao obvezni dio sadržaja strategije i njena provedba prethodi određivanju vizije i strateških ciljeva županije (Grada Zagreba).

Svrha provedbe radionice i izrade nacrtu SWOT analize bila je utvrđivanje i ocjena snaga i slabosti te prilika i prijetnji svakog od segmenata sveukupnog razvoja Grada Zagreba, a nastavno na ranije provedeno prikupljanje podataka, ocjenu aktualnog stanja i utvrđivanje razvojnih problema i potreba, u prethodnom koraku Osnovne analize.

Jedan od ciljeva radionice bio je i pridonijeti da se kod sudionika radionice ojača orijentacija na budućnost, odnosno sposobnost razvijanja sofisticiranog mentalnog odgovora na pitanja 'što ako', da se poboljša motivacija i opredjeljene za strateško promišljanje razvoja te svestrano korištenje planiranja, programiranja, praćenja te vrednovanja rezultata i dugoročnih učinaka projekata po razvoj Grada Zagreba. U tom se smislu radionica može smatrati iznimno uspješnom, barem prema komentarima sudionika – specijalista iz pojedinih područja i nadležnosti, jer im je omogućila otvoreno i nadsektorsko promišljanje sveukupnog razvoja.

Treba naglasiti da je radionica bila organizirana tako da se radom u grupama i sintezom zaključaka pojedinih grupa u najvećoj mjeri umanjio utjecaj subjektivne, osobne prosudbe snaga i slabosti te prilika i prijetnji i da se se dobije što objektivniji nacrt SWOT analize, kao polazište za daljnje planiranje.

SNAGE (S)	SLABOSTI (W)
/// Povoljan geoprometni i geopolitički položaj u Hrvatskoj i Europi /// Administrativno, političko, gospodarsko i društveno središte Hrvatske /// Položaj u najrazvijenijoj i najkonkurentnijoj NUTS2 regiji, Sjeverozapadnoj Hrvatskoj /// Očuvani prirodni resursi: savski vodonosnik, šume, poljoprivredno tlo, geotermalni izvori /// Raznovrsnost, očuvanost i znatna i prostorna zastupljenost prirodnih i krajobraznih vrijednosti: Park prirode Medvednica, aluvijalna ravnica Save, Vukomeričke gorice, park-šume urbanog područja Grada /// Relativno dobri pokazatelji kvalitete okoliša, u cjelini i pojedinih sastavnica, tradicija brige za okoliš /// Integriranost ruralnog prostora kao poljoprivrednog, ekološkog, krajobraznog i turističkog potencijala u područje Grada /// Raznovrsna kulturna baština i kulturno-povijesni identitet /// Koncentracija i pozitivna dinamika općeg kretanja stanovništva /// Dugoročno pozitivan saldo ukupnih migracija /// Najveći stupanj urbaniziranosti /// Visoka koncentracija obrazovanog stanovništva u odnosu na prosjek Hrvatske /// Zemljišta u vlasništvu Grada kao razvojni potencijal: Badel, Zagrepčanka, Gredelj, Paromlin i dr.	/// Nedovoljno iskorišten geoprometni i geopolitički položaj kao resurs za razvoj /// Ugroženost prirodnih resursa prenamjenom i eksploatacijom /// Nedovoljno učinkovito provođenje mjera zaštite okoliša /// Nepovoljna vlasnička struktura poljoprivrednog zemljišta kao razvojnog resursa obodnog ruralnog prostora Grada /// Slaba percepcija o vrijednosti kulturne i prirodne baštine kao resursu za razvoj /// Nedovoljno održavanje graditeljske baštine, posebice povijesne jezgre grada /// Gubitak identiteta povijesnih naselja integriranih u Grad /// Negativan prirodni prirast, niske stope fertiliteta /// Rastući proces starenja stanovništva

PRIJEDLOZI (O)	PRIJETNJE (T)
/// Nova pozicija Grada Zagreba ulaskom Hrvatske u EU, afirmacija u mreži europskih metropola /// Rastuća globalna svijest o zaštiti okoliša i prirode i međunarodni programi i projekti kao izvori financiranja /// Uključivanje u fondove potpore i proširivanje tržišta za ekološku proizvodnju, agroturizam, ruralni kulturni krajobraz i sl. /// Jačanje svijesti o vrijednosti nasljeđa prve modernizacije u Zagrebu: revitalizacija vrijednih građevina industrijske arhitekture i njihovo uključivanje u kulturnu i turističku ponudu grada /// Razvoj jedinstvenog pristupa promicanju identiteta Grada Zagreba – sustavna i kontinuirana promocija u svrhu jačanja razmjene pojedinačnog i kolektivnog identiteta	/// Urbanizacija šuma u privatnom vlasništvu /// Nedjelotvorna suradnja sa susjednim županijama u zaštiti izvorišta, vodnih i drugih resursa /// Neracionalno širenje grada na neizgrađena područja, bez urbanističke i ekonomske opravdanosti /// Pritisci za prenamjenu poljoprivrednog prostora /// Tretiranje cijelog prostora Grada Zagreba kao urbanog, od strane EU – onemogućavanje korištenja fondova za razvoj ruralnog prostora Grada /// Visok stupanj rizika od potresa /// Klizišta u podsljemenskom području /// Gradnja HE na Savi uzvodno od Zagreba /// Nuklearna elektrana Krško /// Nedostatna financijska sredstva za zaštitu i obnovu povijesnoga grada /// Razvoj bez identiteta: Grad Zagreb kao nezamjetljiv i 'običan' grad ujedinjene Europe

SNAGE (S)	SLABOSTI (W)
- Prostorna pokrivenost javnim prijevozom - Kvalitetan vozni park u tramvajskom i autobusnom prometu - Pokrivenost komunalnom infrastrukturom urbanog gradskog područja - Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda - Koncentracija znanstvenih i tehnoloških resursa za razvoj - Najveće poslovno središte u Hrvatskoj - Snažan bankarski, financijski i osiguravateljski sektor - Razvijen IT sektor - Koncentracija poslovnih subjekata / poduzetnika i zaposlenost - Tržište s najvećom kupovnom snagom - Raznovrsna ponuda specijaliziranih poslovnih usluga Tradicija, kontinuirani razvoj te dobra konkurentnost nekih grana industrije (elektroindustrija, farmaceutska, telekomunikacije, građevinarstvo) - Najveće turističko središte kontinentalne Hrvatske - Bogato povijesno nasljeđe, kulturna baština i geografski položaj kao preduvjeti razvoja turizma, posebno kongresnog - Tradicijski obrti i ponuda domaćih proizvoda na gradskim tržnicama - Povoljna obrazovanost, posebno mlađe radne snage	- Nedostatna intermodalnost prometnog sustava – nedovoljno korištenje željezničkog, P&R i B&R prometa - Nedovoljno razvijena ulična i šinska mreža, slaba protočnost individualnog i javnog prometa - Zastarjela infrastruktura Zračne luke Zagreb (niska kvaliteta prihvata i otpreme i zastarjeli kapaciteti) - Zastarjela mreža komunalne infrastrukture (veliki gubici vode, troškovi održavanja i dr.) - Nedovoljna razvijenost vodoopskrbe i kanalizacijske mreže u rubnim, ruralnim gradskim područjima - Nedovoljan udio korištenja obnovljivih izvora energije - Niska energetska učinkovitost sveukupnoga postojećega građevinskog fonda - Necjelovit sustav gospodarenja otpadom - Nedovoljna povezanost gospodarstva i znanosti / istraživanja - Nedovoljna dinamika investicija u gospodarstvo - Opadanje udjela industrije u BDV-u i zaposlenosti - Nedovoljna usmjerenost industrije na proizvode veće dodane vrijednosti - Nepovoljan omjer izvoza i uvoza (pokrivenost uvoza izvozom) - Nedovoljno razvijena suvremena poslovna infrastruktura (poduzetničke zone, tehnološki parkovi, poduzetnički inkubatori) - Nepostojanje prometno i komunalno opremljenih poslovnih zona spremnih za ulaganja - Nerazvijeno poduzetništvo u kulturi i društvenim djelatnostima - Nedostatna suradnja s drugim županijama u pripremi zajedničkih razvojnih gospodarskih projekata - Visoke cijene zemljišta i komunalnog doprinosa - Neusklađenost ponude i potražnje za radnom snagom i prema opsegu i prema kvalitativnoj strukturi; nedostatak pojedinih stručnih profila - Nepostojanje politike upravljanja raspoloživim ljudskim resursima u cilju smanjivanja nezaposlenosti - Niži BDP per capita u usporedbi s glavnim gradovima EU-a - Nepostojanje cjelovite strategije razvoja turizma

PRILIKE (O)	PRIJETNJE (T)
- Prirodni potencijal za korištenje obnovljivih izvora energije - Planovi i programi gradnje infrastrukture (prometne, energetske) na međunarodnoj i nacionalnoj razini - Planovi za razvoj integriranoga javnog prijevoza Grada Zagreba i okolnih županija - Unapređivanje sustava prigradske željeznice u funkciji javnoga prijevoza - Razvoj Zračne luke kao čvorišta (hub) jugoistočne Europe - Razvoj Aerodroma Lučko kao poslovnog/ turističkog / sportskog aerodroma - Razvoj i dostupnost informacijskih i komunikacijskih tehnologija - Bolji pristup tržištu proizvoda i usluga ulaskom u EU - Izrada i provedba programa cjelovite politike za poticanje zapošljavanja - Svjetski trendovi rasta poduzetništva u kulturi, sportu, medicini i dr. područjima u kojima Grad Zagreb ima kvalitetne ljudske resurse i priznate stručnjake - Svjetski trendovi porasta potražnje za urbanim, kulturnim, kongresnim i agro-turizmom - Korištenje resursnih prednosti Zagreba u cjelovitoj nacionalnoj i regionalnoj turističkoj ponudi - Bolji pristup tržištu proizvoda i usluga ulaskom u EU - Mogućnost smještaja sjedišta europskih institucija / sjedišta multinacionalnih kompanija za područje regije u Gradu Zagrebu	- Administrativne barijere prilikom ulaganja u razvoj poduzetništva - Jačanje trenda odljeva visokostručne radne snage - Globalna i nacionalna gospodarska kriza te opća kriza vrijednosti - Neusklađenost gruntovno-katastarskih evidencija - Centralizacija na državnoj razini u upravljanju infrastrukturom, zaštiti okoliša, obrazovanju i javnim uslugama i dr. - Nesređena porezna politika i ovlasti jedinica lokalne samouprave

SNAGE (S)	SLABOSTI (W)
/// Koncentracija i raznovrsnost kulturnih, obrazovnih i znanstveno-istraživačkih institucija /// Koncentracija zdravstvenih i bolničkih kapaciteta /// Razvijena kulturna ponuda (muzeji, kazališta, galerije, kina, knjižnice, itd.) /// Kulturne manifestacije međunarodnog i nacionalnog karaktera /// Razvijene kulturne i kreativne industrije (arhitektura, dizajn, glazba, izdavaštvo, moda, film i video, softver, itd.) /// Poticanje vrhunskog sporta, velik broj sportskih manifestacija /// Dvoranski kapaciteti za vrhunska kulturna i sportska događanja /// Socijalno osjetljiva politika Grada	/// Neravnomjeran raspored kulturnih sadržaja po gradskim četvrtima, osobito u novosagrađenim naseljima /// Nedovoljno praćenje i vrednovanje kulturnih programa /// Nedostatak kapaciteta za kongresni turizam /// Nedovoljni kapaciteti predškolskih i osnovnoškolskih ustanova, dotrajalost postojećih objekata i školske opreme u osnovnim i srednjim školama /// Nedovoljan broj ustanova za smještaj starijih i nemoćnih osoba /// Nedostatak ustanove za palijativnu skrb /// Nedovoljni kapaciteti pojedinih bolničkih ustanova /// Nedostatan broj i dotrajalost postojećih sportskih i rekreativnih objekata te njihova neravnomjerna raspodjela po gradskim četvrtima /// Nedovoljno poticanje amaterskog sporta i rekreacije građana /// Nedovoljna transparentnost sustava za praćenje korisnika socijalne skrbi /// Nedovoljna koordinacija različitih nositelja sustava socijalne skrbi

PRIJEDLOZI (O)	PRIJETNJE (T)
/// Međunarodna suradnja u provedbi programa kulturnih aktivnosti /// Organizacija međunarodnih sportskih i kulturnih događanja koji pozicioniraju Zagreb na međunarodnoj sceni /// Razvoj Sveučilišta u Zagrebu, realizacija novoga kampusa u Borongaju: Zagreb – Sveučilišni grad /// Europski programi cjeloživotnog obrazovanja i prekvalifikacije	/// Nedostatak financijskih sredstava za izgradnju utvrđenih prostornih potreba društvenih djelatnosti i realizaciju planiranih programa /// Odljev najkvalitetnijeg stručnog kadra u kulturi, kreativnim industrijama, zdravstvu i sportu

SNAGE (S)	SLABOSTI (W)
- Velik broj i raznovrsnost udruga i organizacija civilnog društva - Relativno snažan financijski kapacitet Grada - Članstvo u brojnim međunarodnim udrugama i mrežama europskih gradova - Stručni kapaciteti Gradske uprave i Zagrebačkog holdinga - Informatizacija Gradske uprave	- Nepostojanje kriterija vrednovanja rada, rezultata i razvojnih učinka udruga civilnog društva - Nepripremljenost gospodarskih i drugih razvojnih projekata za financiranje iz EU-a i drugih međunarodnih fondova - Neprimjereno upravljanje ulaganjima u razvojne projekte (dugoročno nedovršeni veliki strateški razvojni projekti: bolnica, gradski stadion i dr.) - Dugoročno veliki iznosi nenaplaćenih potraživanja Grada - Nedovoljna sinergija djelovanja gradskih predstavničkih i izvršnih tijela i trgovačkih društava u vlasništvu Grada - Niska apsorpcija sredstava iz predpristupnih EU-fondova - Nejasni kriteriji odabira i procedure provedbe velikih gradskih urbanističkih projekata

PRILIKE (O)	PRIJETNJE (T)
- Korištenje EU fondova i programa te drugih inozemnih financijskih izvora za razvoj Grada - Partnerski programi i projekti saeuropskim gradovima i regijama - Međužupanijska suradnja na svim područjima strateškog značenja za gospodarski i društveni razvoj - Korištenje i transfer znanja - Jačanje civilnog društva i razvoj partnerskog odnosa u procesima pripreme i provedbe odluka o razvoju Grada - Razvoj Zagrebačke infrastrukture prostornih podataka (ZIPP) i Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU)	- Konkurencija drugih europskih gradova u apliciranju i korištenju sredstava EU fondova - Ovisnost razvojnih strategija, programa i projekata o političkim promjenama i političkoj volji u gradu i državi - Gubitak dijela proračunskih prihoda zbog promjene porezne politike na državnoj razini - Odsustvo zajedničke strategije razvoja Grada Zagreba i zagrebačke regije - Nedovoljne ovlasti Grada u rješavanju imovinsko-pravnih odnosa kod pripreme zemljišta za realizaciju projekata od gradskog interesa - Međunarodni kriminal i terorizam

VIZIJA

Prema rezultatima radionice provedene
2. veljače 2011. u Tribini Grada Zagreba

Sudionici radionice:

URED GRADONAČELNIKA
Marko Helfrih

STRUČNA SLUŽBA GRADONAČELNIKA
Dianora Kobia-Lulić

GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO,
RAD I PODUZETNIŠTVO
Goran Šarić

GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO
PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

Nada Antić
Iva Bedenko
Vladimir Beštak
Karolina Bui
Vojna Celio Cega
Stjepan Kelčec-Suhovec
Valerija Kelemen-Pepeonik
Milena Kuhta
Jasna Mandić
Irena Matković
Mirna Meštrović
Neda Rački
Darko Šiško
Jadranka Veselić Bruvo
Marijana Vučetić
Matija Vuger

GRADSKI URED ZA POLJOPRIVREDU
I ŠUMARSTVO
Biserka Petošić
Vlasta Ranogajec

GRADSKI URED ZA IMOVINSKO
PRAVNE POSLOVE I IMOVINU GRADA
Martina Bamburač

GRADSKI URED ZA ENERGETIKU,
ZAŠTITU OKOLIŠA I ODRŽIVI RAZVOJ
Melita Borić
Marijan Maras
Vesna Vugec

GRADSKI URED ZA PROSTORNO UREĐENJE,
IZGRADNJU GRADA, GRADITELJSTVO,
KOMUNALNE POSLOVE I PROMET
Milivoj Kotrla

GRADSKI URED ZA OBRAZOVANJE, KULTURU I SPORT
Mirjana Berislavić
Milan Čolić
Štefica Mišalić
Ankica Pavlović
Božica Šimleša

GRADSKI URED ZA FINACIJE
Marija Čikeš

SLUŽBA ZA MJESNU SAMOUPRAVU
Zvonko Filipčić

GRADSKI ZAVOD ZA ZAŠTITU SPOMENIKA
KULTURE I PRIRODE
Zrinka Paladino

URED ZA UPRAVLJANJE U HITNIM SITUACIJAMA
Mario Hrgović

GRADSKI URED ZA ZDRAVSTVO I BRANITELJE
Nada Brkljačić

GRADSKI URED ZA OPĆU UPRAVU
Darinka Lakuš
Jozefina Šuker

GRADSKI URED ZA KATASTAR
I GEODETSKE POSLOVE
Blanka Lozo

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE GRADA ZAGREBA
Ivica Fanjek
Ivan Lončarić

MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA,
ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA
Ines Franov Beoković

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
Bojan Baletić

RAZVOJNA AGENCIJA ZAGREB
Marijan Ožanić

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
— KOMORA ZAGREB
Zlatan Frohlich
Krešimir Opić

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE
— PODRUČNA SLUŽBA ZAGREB
Vesna Matijašević

INSTITUT 'IVO PILAR'
Vladimir Lay

Cilj druge cjelodnevne radionice provedene u sklopu provedbe projekta izrade ZagrebPlana – Razvojne strategije Grada Zagreba, održane 2. veljače 2011., uz moderiranje i savjetničku podršku Instituta za međunarodne odnose, bio je određivanje nacrt vizije i strateških ciljeva razvoja Grada Zagreba, s naznakom razvojnih prioriteta.

Sinteza rezultata rada po grupama ukazala je da je u mentalnim mapama sudionika radionice Grad Zagreb predstavljen kroz sve svoje aspekte: prirodnu baštinu, kulturne spomenike i kulturno stvaralaštvo, stoljetnu tradiciju industrijskog središta te nadasve kroz znanje. U predstavljenim prijedlozima vizije razvoja potpuno su ravnopravno bili zastupljeni koncepti usmjereni ka 'Gradu znanja i poduzetništva', 'održivom Gradu – Gradu pitke vode, očuvanog okoliša i prirode', 'Gradu tradicije i kulture', 'Gradu ugodnom za život i rad', ali i prema 'prepoznatljivom', 'sigurnom' i zabavnom Gradu. Posebno su zanimljivi bili prijedlozi koji su u viziji predviđali razvoj Grada Zagreba temeljen na vodi i oko vode (zagrebački vodonosnik kao prirodna zaliha pitke vode, 'probuđena Sava' i jezera uz Savu...), kao i 'Zagreb zelenih krugova' ('zeleno gospodarstvo', 'zelen energija', 'zeleni turizam'...). Naoko raznorodni koncepti potvrdili su potrebu sveobuhvatnog sagledavanja razvoja Grada, u kojem se pojedini koncepti međusobno potiču i nadopunjuju. Iz takvog sveobuhvatnog sagledavanja proizašla je i vizija razvoja Grada Zagreba:

GRAD ZAGREB – URBANI INKUBATOR ODRŽIVIH KONCEPATA, PODUZETNIŠTVA I NOVIH VRIJEDNOSTI

Vizija Grada Zagreba kao Urbanog inkubatora ostvaruje se pomicanjem granica u svim, za Grad značajnim područjima rada i djelovanja, primjenom poduzetničkog pristupa – pristupa koji se ne zadovoljava s postojećim, koji u kreativnom procesu

traži nove ideje i teži stvaranju novih vrijednosti. Vizija se također ostvaruje sinergijskim djelovanjem na ostvarivanju šest zacrtanih strateških ciljeva razvoja:

1. Konkurentno gospodarstvo
2. Razvoj ljudskih potencijala
3. Zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima i energijom
4. Unapređivanje prostornih kvaliteta i funkcija Grada
5. Unapređivanje kvalitete življenja
6. Unapređivanje sustava upravljanja razvojem

STRATEŠKI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	MJERE
C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO	C1.P1 RAZVOJ POTICAJNOG PODUZETNIČKOG OKRUŽENJA	C1.P1-M1 JAČANJE POSLOVNE INFRASTRUKTURE
		C1.P1-M2 RAZVOJ PODUZETNIČKIH KLASTERA
		C1.P1-M3 RAZVOJ POVOLJNOG FINANCIJSKOG OKRUŽENJA ZA MALO/SREDNJE PODUZETNIŠTVO I OBRRTNIKE
		C1.P1-M4 POTPORA RAZVOJU EDUKACIJE ZA PODUZETNIKE
	C1.P2 RAZVOJ GOSPODARSTVA TEMELJENOG NA ZNANJU, INOVACIJAMA I KVALITETI PONUDE ROBA I USLUGA	C1.P2-M1 JAČANJE TEHNOLOŠKE INFRASTRUKTURE
		C1.P2-M2 RAZVOJ BIOZNANOSTI, PRIMJENA I KOMERCIJALIZACIJA ZNANJA I TEHNOLOGIJE
		C1.P2-M3 POTICANJE KREATIVNIH INDUSTRIJA
		C1.P2-M4 RAZVOJ TURIZMA
		C1.P2-M5 RAZVOJ POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENE PROIZVODNJE
C2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA	C2.P1 ZAGREB – GRAD ZNANJA I SVEUČILIŠNI GRAD	C2.P1-M1 POTPORA PROJEKTU SVEUČILIŠNOG KAMPUSA U BORONGAJU
	C2.P2 RAZVOJ I UNAPREĐIVANJE TRŽIŠTA RADA	C2.P2-M1 PRILAGODBA OBRAZOVNIH PROGRAMA I PROVOĐENJE AKTIVNIH MJERA ZAPOSŁJAVANJA
		C2.P2-M2 RAZVOJ MODELA DOSTUPNOG CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA I PREKVALIFIKACIJE
		C2.P2-M3 JAČANJE KOMPETENCIJA I POVEĆANJE POSLOVNIH MOGUĆNOSTI ZA RANJIVE GRUPE KROZ PROGRAME SOCIJALNE EKONOMIJE

STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	MJERE
C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE OKOLIŠA	C3.P1-M1 USPOSTAVLJANJE JEDINSTVENOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA I KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE O OKOLIŠU
		C3.P1-M2 ODRŽIVO GOSPODARENJE GRADSKIM ŠUMAMA
		C3.P1-M3 VREDNOVANJE, ZAŠTITA I ODRŽIVO UPRAVLJANJE KONSTITUCIJSKIM PRIRODNIM ELEMENTIMA GRADA: MEDVEDNICOM I SAVOM
		C3.P1-M4 GEOTEHNIČKA I SEIZMIČKA MIKROZONACIJA GRADA ZAGREBA
		C3.P1-M5 RAZVIJANJE MEHANIZAMA PROVEDBE ZAŠTITE BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI
		C3.P1-M6 IZRADA I STAVLJANJE U FUNKCIJU KRAJOBRAZNE OSNOVE GRADA ZAGREBA
		C3.P1-M7 ZAŠTITA I POBOLJŠANJE KAKVOĆE ZRAKA
		C3.P1-M8 PROVEDBA MJERA ZA ZAŠTITU VODA
		C3.P1-M9 IZRADA STRATEŠKE KARTE BUKE I AKCIJSKIH PLANOVA
		C3.P1-M10 UNAPREĐIVANJE SUSTAVA CJELOVITOG GOSPODARENJA OTPADOM
	C3.P2 ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM, POVEĆANJE UDJELA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA I SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA	C3.P2-M1 POTICANJE KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, KOGENERACIJE I EKOLOŠKI PRIHVATLJIVIH GORIVA

STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	MJERE
		C3.P2-M2 POVEĆANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI U PROIZVODNJI ENERGIJE, SEKTORIMA INDUSTRIJE, ZGRADARSTVA, PROMETA I JAVNE RASVJETE
		C3.P2-M3 SIGURNOST I DIVERSIFIKACIJA ENERGETSKE OPSKRBE GRADA
		C3.P2-M4 SMANJENJE SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA
		C3.P2-M5 USPOSTAVLJANJE ENERGETSKOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA GRADA ZAGREBA I KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE O ENERGIJI I KLIMI
C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA	C4.P1 ODRŽIVO KORIŠTENJE CJELOKUPNOG PROSTORA GRADA	C4.P1-M1 CJELOVITO PLANIRANJE PROSTORNOG RAZVOJA
		C4.P1-M2 ZELENA INFRASTRUKTURA GRADA
	C4.P2 UNAPREĐIVANJE NASELJENIH DIJELOVA GRADA	C4.P2-M1 OČUVANJE, OBNOVA I ODRŽIVO KORIŠTENJE KULTURNE BAŠTINE
		C4.P2-M2 URBANA REGENERACIJA DONJEGA GRADA
		C4.P2-M3 POVEĆANJE KVALITETE POSTOJEĆIH I UREĐENJE NOVIH JAVNIH GRADSKIH PROSTORA
		C4.P2-M4 PROFILIRANJE, SADRŽAJNO I OBLIKOVNO UNAPREĐIVANJE I AKTIVIRANJE ZAGREBAČKIH TRŽNICA
		C4.P2-M5 UTVRĐIVANJE SUSTAVA 'GRADSKIH PROJEKATA', REDEFINIRANJE POJMA I PLANIRANJE DINAMIKE IZRADA I PROVEDBE
		C4.P2-M6 OČUVANJE TRADICIONALNIH OBILJEŽJA I UREĐIVANJE NASELJA RURALNOG I SUBURBANOG KARAKTERA I NEKADAŠNJIH SEOSKIH NASELJA UKLOPLJENIH U GRAD ZAGREB

STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	MJERE
	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA	C4.P3-M1 RAZVOJ ZRAČNOG PROMETA
		C4.P3-M2 INTEGRACIJA I POBOLJŠANJE KVALITETE ULIČNE I CESTOVNE MREŽE
		C4.P3-M3 UNAPREĐIVANJE JAVNOG PUTNIČKOG PROMETA
		C4.P3-M4 POBOLJŠANJE PROMETA U MIROVANJU
		C4.P3-M5 RAZVOJ SUSTAVA ZA UPRAVLJANJE I NADZOR PROMETA (ITS)
		C4.P3-M6 UNAPREĐIVANJE BIKIKLISTIČKOG PROMETA
		C4.P3-M7 POBOLJŠANJE KOMUNALNE OPREMLJENOSTI GRADSKOG PODRUČJA
	C4.P4 UNAPREĐIVANJE REGIONALNE PROMETNE POVEZANOSTI	C4.P4-M1 MODERNIZACIJA ŽELJEZNIČKOG PRIGRADSKO-GRADSKOG PROMETA
		C4.P4-M2 RAZVOJ INTEGRIRANOG JAVNOG PRIJEVOZA
	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA	C5.P1 UNAPREĐIVANJE KVALITETE STANOVANJA
		C5.P1-M1 POTICANJE OBNOVE, MODERNIZACIJE I ODRŽAVANJA STAMBENOG FONDA TE SUSTAVA NAJMA STANOVA U VLASNIŠTVU GRADA
		C5.P1-M2 RACIONALNO PLANIRANJE I UREĐIVANJE PODRUČJA ZA OBITELJSKU STAMBENU GRADNJU
	C5.P2 SOCIJALNA INTEGRACIJA LOKALNIH ZAJEDNICA, SIGURNOST I KVALITETNO SLOBODNO VRIJEME	C5.P2-M1 RAVNOMJERNO RASPOREĐENA GRADNJA GRADSKIH I SOCIJALNIH STANOVA NA ČITAVOM PODRUČJU GRADA
		C5.P2-M2 UČINKOVITI SUSTAV ZAŠTITE I SPAŠAVANJA STANOVNIŠTVA, ZAŠTITE OD POŽARA I ELEMENTARNIH NEPOGODA

STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	MJERE
		C5.P2-M3 UNAPREĐIVANJE SKRBI O STARIJOJ POPULACIJI U OKVIRIMA LOKALNE ZAJEDNICE
		C5.P2-M4 KVALITETNIJE UKLJUČIVANJE OSOBA S INVALIDITETOM U ŽIVOT ZAJEDNICE
		C5.P2-M5 KVALITETNIJE UKLJUČIVANJE DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU U ŽIVOT ZAJEDNICE
	C5.P3 POBOLJŠAVANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE	C5.P3-M1 UNAPREĐIVANJE UVJETA ZA RAD, KVALITETE I RAZNOLIKOSTI U KULTURI I KULTURNOJ PONUDI
		C5.P3-M2 UNAPREĐIVANJE UVJETA ZA RAD, KVALITETE I RAZNOLIKOSTI U SUSTAVU ODGOJA I OBRAZOVANJA
		C5.P3-M3 UNAPREĐIVANJE UVJETA ZA PRUŽANJE VISOKO-KVALITETNIH ZDRAVSTVENIH USLUGA
		C5.P3-M4 RAZVOJ ŠPORTSKE INFRASTRUKTURE I KULTURE NA SVIM RAZINAMA
		C5.P3-M5 JAČANJE STANDARDA SOCIJALNIH USLUGA
		C5.P3-M6 RAZVOJ TEHNIKE KULTURE
C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM	C6.P1 RAZVOJ PARTNERSTVA S GRAĐANIMA I DIONICIMA RAZVOJA	C6.P1-M1 RAZVOJ PARTNERSTVA SA CIVILNIM DRUŠTVOM I POSLOVNIM ASOCIJACIJAMA
		C6.P1-M2 RAZVOJ PARTNERSTVA S NACIONALNIM MANJINAMA

STRATEŠKI CILJEVI	PRIORITETI	MJERE
	C6.P2 UNAPREĐIVANJE ZNANJA I VJEŠTINA ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM	C6.P2-M1 RAZVOJ SUSTAVA STRATEŠKOG PLANIRANJA
		C6.P2-M2 JAČANJE KAPACITETA ZA KORIŠTENJE SREDSTAVA EU I DRUGIH FONDOVA
		C6.P2-M3 PROMOVIRANJE GRADA ZAGREBA KAO LOKACIJE ZA ULAGANJA
	C6.P3 UČINKOVITO UPRAVLJANJE GRADSKIM PROSTOROM I GRADSKOM IMOVINOM	C6.P3-M1 UNAPREĐIVANJE ZEMLJIŠNIH EVIDENCIJA
		C6.P3-M2 PRIMJENA MJERA AKTIVNE ZEMLJIŠNE POLITIKE GRADA
		C6.P3-M3 UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA PODACIMA O PROSTORU I STANOVNIŠTVU GRADA
	C6.P4 POBOLJŠANJE RADA GRADSKE UPRAVE, INSTITUCIJA I JAVNIH PODUZEĆA	C6.P4-M1 IZRADA I PROVEDBA PLANOVA ZAPOSŁJAVANJA, OBRAZOVANJA I VREDNOVANJA EFIKASNOSTI RADA DJELATNIKA U GRADSKOJ UPRAVI
		C6.P4-M2 UNAPREĐIVANJE KOMUNIKACIJE I PROTOKA INFORMACIJA IZMEĐU ODJELA GRADSKE UPRAVE, INSTITUCIJA I JAVNIH PODUZEĆA
	C6.P5 JAČANJE MEĐUŽUPANIJSKE SURADNJE, TE MEĐUNARODNE POVEZANOSTI I PREPOZNATLJIVOSTI GRADA	C6.P5-M1 KOORDINACIJA ZAJEDNIČKIH RAZVOJNIH AKTIVNOSTI I PROGRAMA GRADA ZAGREBA, ZAGREBAČKE ŽUPANIJE I KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
		C6.P5-M2 IDENTIFIKACIJA, UNAPREĐIVANJE I RAZVOJ JEDINSTVENOG PRISTUPA KOMUNIKACIJI IDENTITETA (POSEBNOSTI) GRADA ZAGREBA

STRATEŠKI CILJ	C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
PRIORITET	C1.P1 RAZVOJ POTICAJNOG PODUZETNIČKOG OKRUŽENJA
MJERA	C1.P1-M1 JAČANJE POSLOVNE INFRASTRUKTURE
SVRHA MJERE	Olakšati poslovanje postojećih poduzetnika u Županiji i privući nova ulaganja u gospodarstvo, razviti poduzetničku klimu te pojačati konkurentnost gospodarstva.
CILJ MJERE	Uspostavljanje prostorno-poslovne infrastrukture za razvoj MSP i poduzetništva – stvaranjem preduvjeta za razvoj poduzetničkih zona i uređivanjem poduzetničkih inkubatora
SADRŽAJ	Sustavno uklanjanje administrativnih prepreka za osnivanje i upravljanje poslovnom organizacijom, analizom svih procedura i radom na njihovom pojednostavnjivanju (u okviru nadležnosti Grada); Poticanje razvoja poduzetničkih zona: - izraditi i uputiti na usvajanje provedbene urbanističke planove za zone gospodarske namjene - planirati i provesti potreban otkup zemljišta i izradu potrebne dokumentacije za izgradnju prometne i komunalne infrastrukture u zonama - pripremiti projektne prijave za fondove EU-a - inicirati sporazum za Zagrebačkom županijom o zajedničkim ulaganjima i korištenju poduzetničkih zona na području Zagrebačke županije (nedostatni prostorni resursi i visoke cijene zemljišta u Gradu, potreba koordiniranog i ravnomjernog razvoja, te funkcionalnog nadopunjavanja CZ i ZŽ); Organizacija poduzetničkih inkubatora: - izraditi plan razvoja poduzetničkih inkubatora (analiza potreba, potencijalnih lokacija itd.), - potaknuti rješavanje imovinsko-pravnih pitanja, - izraditi projektnu dokumentaciju, - pribaviti potrebna odobrenja za realizaciju,

	- pripremiti projektne prijave za fondove EU-a, - izgraditi/urediti inkubator/e; Provođenje predinvesticijskih aktivnosti za izgradnju Obrtničkog centra s majstorskom školom.
REZULTAT	Lakše i brže procedure ulaganja u razvoj poduzetništva, olakšani početak poduzetničkih aktivnosti.
RAZVOJNI UČINAK	Porast gospodarskih aktivnosti i razine zaposlenosti (poboljšanje strukture zaposlenih i povećanje zapošljavanja ljudi s visokim kompetencijama) te veća konkurentnost gospodarstva Grada.
NOSITELJ	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Razvojna agencija Zagreb – TPZ, Hrvatska gospodarska komora – Komora Zagreb, Obrtnička komora Zagreb i Udruženje obrtnika Zagreb, Zagrebačka županija Druga gradska upravna tijela: Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Gradski ured za imovinsko pravne poslove i imovinu Grada
POKAZATELJI	- Povećanje broja izrađenih provedbenih urbanističkih planova za zone gospodarske namjene - Izrađen plan razvoja poduzetničkih inkubatora - Broj funkcionalnih inkubatora
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 54.700.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (76%) Privatni sektor, fondovi EU (ukupno 23%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	Razdoblje 2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
PRIORITET	C1.P1 RAZVOJ POTICAJNOG PODUZETNIČKOG OKRUŽENJA
MJERA	C1.P1-M2 POTICANJE RAZVOJA KLASTERA
SVRHA MJERE	Na zasadama zagrebačke industrijske tradicije i pozicije industrijskog središta regije, olakšati poslovanje postojećih poduzetnika, razviti poduzetničku klimu te pojačati konkurentnost gospodarstva, posebno u proizvodnom segmentu
CILJ MJERE	Razvijanje klastera u svim sektorima gospodarstva radi povećanja konkurentnosti (prerađivačka industrija, ICT sektor, inovacijsko-kreativne industrije, itd.).
SADRŽAJ	Organizacijska potpora osnivanju i radu klastera, kroz: - sudjelovati u identifikaciji gospodarskih i drugih subjekata – potencijalnih članova klastera - definirati organizacijski ustroj i financijski okvir, u suradnji s / prema smjernicama Ministarstva gospodarstva ili Ministarstva poduzetništva i obrta - sudjelovati u izradi pripremnih dokumenata za osnivanje klastera (ugovora, pravilnika, sporazuma itd.) - sudjelovati u izradi plana aktivnosti rada klastera, procjeni i osiguranju financijskog okvira za rad klastera u prve tri godine - pratiti provedene aktivnosti sukladno usvojenom planu rada klastera za prve tri godine.
REZULTAT	Olakšavanje poslovanja gospodarskih subjekata - članova klastera, zajednički projekti i poslovne aktivnosti članova klastera i njihova konkurentnost u regionalnom okruženju i međunarodnom tržištu.
RAZVOJNI UČINAK	Bolja povezanost poslovnih subjekata u pojedinim segmentima gospodarstva na način koji će im olakšati različite aspekte poslovanja i omogućiti veću konkurentnost u odnosu na stranu i domaću konkurenciju.

NOSITELJ	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Razvojna agencija Zagreb – TPZ, Hrvatska gospodarska komora – Komora Zagreb, Obrtnička komora Zagreb i Udruženje obrtnika Zagreba, strukovna udruženja
KORISNICI	Gospodarski subjekti Grada Zagreba / metropolitanskog područja
POKAZATELJI	Broj osnovanih klastera
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 900.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (22%) Državna razina (33%) Gospodarski subjekti, poslovne banke i ostali izvori (45%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	Razdoblje 2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
PRIORITET	C1.P1 RAZVOJ POTICAJNOG PODUZETNIČKOG OKRUŽENJA
MJERA	C1.P1-M3 RAZVOJ POVOLJNOG FINACIJSKOG OKRUŽENJA ZA MALO/ SREDNJE PODUZETNIŠTVO I OBRТNIKE
SVRHA MJERE	Prevladavanje otežanih tržišnih uvjeta u području financiranja, koji koče ulaganje u razvoj.
CILJ MJERE	Nastavak dosadašnjih uspješnih mjera iz područja financiranja poduzetništva, njihovo poboljšanje te uvođenje novih modela financiranja gospodarskih projekata uz aktivno sudjelovanje Grada te praćenje odobrenih projekata.
SADRŽAJ	- Provesti analizu i izbor optimalnog modela poticanja povoljnog financijskog okruženja za malo i srednje poduzetništvo - Kreditirati poduzetnike i subvencionirati kamate na kredite poduzetnika koji realiziraju novo zapošljavanje, posebice u područjima prerađivačke industrije i novih tehnologija, kao i izvozno usmjerene proizvodnje - Regionalni jamstveni fond: nastavak projekta regionalnog jamstvenog fonda za obrtnike i male poduzetnike. - Interventni fond: dodjela interventnih sredstava poduzetnicima, s ciljem prevladavanja ekonomske recesije i stvaranja uvjeta za brzi oporavak i razvoj obrtnika, malih i srednjih poduzetnika na području Grada Zagreba. - Poticati inovatorstvo, tradicijske i deficitarne obrte i proizvodne djelatnosti, te poduzetnike i obrtnike koji zapošljavaju teško zapošljive osobe - Utvrđiti jasne kriterije kreditiranja i subvencioniranja te pojednostaviti i skratiti procedure za njihovo ostvarivanje - Pratiti učinkovitost poticajnih financijskih sredstava te unapređivati modele poticaja za MSP / obrtnike, na temelju povratnih informacija i stručnih analiza

REZULTAT	Financijska konsolidacija tvrtki u poteškoćama i olakšavanje novih ulaganja u sektoru malog i srednjeg poduzetništva i obrta.
RAZVOJNI UČINAK	Novo zapošljavanje uslijed poboljšanih financijskih uvjeta za poslovanje gospodarstvenika.
NOSITELJ	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo gospodarstva ili Ministarstvo poduzetništva i obrta, Razvojna agencija Zagreb – TPZ, Hrvatska gospodarska komora – Komora Zagreb, Udruženje obrtnika Zagreba i Obrtnička komora Zagreb
KORISNICI	Mali i srednji poduzetnici i obrtnici
POKAZATELJI	Povećanje broja zaposlenih u tvrtkama obuhvaćenim mjerom
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 66.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (85%) Državna razina (15%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	Razdoblje 2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
PRIORITET	C1.P1 RAZVOJ POTICAJNOG PODUZETNIČKOG OKRUŽENJA
MJERA	C1.P1-M4 POTPORA RAZVOJU EDUKACIJE ZA PODUZETNIKE
SVRHA MJERE	Olakšati poslovanje poduzetnika kroz osiguranje kvalitetnih obrazovnih programa koji pridonose većoj konkurentnosti gospodarskih subjekata.
CILJ MJERE	Unaprijediti kvalitetu postojećih obrazovnih programa i povećati zainteresiranost poduzetnika za pohađanje programa.
SADRŽAJ	- Provesti analizu kvalitete postojećih obrazovnih programa za poduzetnike te ocijeniti potrebe za uvođenjem novih programa. - Identificirati potencijalne predavače i pripremiti nove obrazovne programe. - Edukacijom povećati sposobnosti poduzetnika za pripremu projekata, apliciranje na natječaje za korištenje sredstava EU fondova i za provedbu razvojnih projekata - Unaprijediti informiranje o sadržaju obrazovnih programa. Osmisliti nove načine upoznavanja poduzetnika s dostupnim obrazovnim programima. - Redovito provoditi ocjenjivanje zadovoljstva polaznika obrazovnim programima.
REZULTAT	Povećanje broja i kvalitete obrazovnih programa, povećanje broja polaznika.
RAZVOJNI UČINAK	Povećanje kompetencija poduzetnika.
NOSITELJ	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Razvojna agencija Zagreb – TPZ, Hrvatska gospodarska komora – Komora Zagreb, Udruženje obrtnika i Obrtnička komora Zagreb, sustav učilišta i veleučilišta

KORISNICI	Mali i srednji poduzetnici, obrtnici
POKAZATELJI	- Broj novih obrazovnih programa i treninga za poduzetnike i poduzetnike – početnike - Broj polaznika - Broj novoosnovanih poduzeća i obrta od strane polaznika
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 1.400.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (15%) Državna razina (43%) Poslovni sektor / obrazovne institucije i tvrtke koje provode programe obrazovanja (42%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	Razdoblje 2012 – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
PRIORITET	C1.P2 RAZVOJ GOSPODARSTVA TEMELJENOG NA ZNANJU, INOVACIJAMA I KVALITETI PONUDE ROBA I USLUGA
MJERA	C1.P2-M1 RAZVOJ TEHNOLOŠKE INFRASTRUKTURE
SVRHA MJERE	Stručna pomoć poduzetnicima u razvoju proizvoda i usluga, komercijalizaciji proizvoda i projekata, realizaciji poduzetničkih ideja, zasnovani na znanju, istraživanjima i inovacijama. Razvijanje sposobnosti prilagodbe zahtjevima tržišta.
CILJ MJERE	Uspostava funkcioniranja jedinstvenog sustava tehnološke podrške razvoju poduzetništva (suvremenog tehnološkog parka, tehnoloških centara i inkubatora), osobito poduzetnika početnika te malih i srednjih poduzeća koja nemaju vlastiti odjel za istraživanje i razvoj.
SADRŽAJ	- Provesti analizu stanja tehnološke infrastrukture, intelektualnog vlasništva, potreba poticanja ulaganja u istraživanje i razvoj proizvoda i usluga, kadrovskog stanja - Provesti analizu potrebe uključivanja znanstveno-istraživačkih instituta u konkretne projekte za potrebe poduzetništva - Utvrditi jasne kriterije za dodjelu potpora i podupirati poduzeća koja ulažu u istraživanje i razvoj, - Odrediti konkretnu lokaciju zagrebačkog tehnološkog parka (prednost treba dati zemljištu koje je u vlasništvu Grada Zagreba ili gradskih trgovačkih društava, kako kako bi se skratilo vrijeme realizacije i smanjili troškovi). - Osmisliti model funkcioniranja parka (model upravljanja, struktura korisnika parka, zajedničke prostorije i usluge za korisnike, financiranje rada) - Temeljem definiranog modela funkcioniranja parka pristupiti izradi potrebne plansko-projektne dokumentacije za gradnju tehnološkog parka, - Pripremiti projektne prijave za fondove EU (izgradnja i opremanje tehnološkog parka).

REZULTAT	Poboljšani uvjeti za razvoj tvrtki usmjerenih razvoju novih tehnologija i proizvoda temeljenih na visokoj dodanoj vrijednosti.
RAZVOJNI UČINAK	Daljnja promjena strukture gospodarskih djelatnosti u gradu, veći udjel proizvodnje s većom dodanom vrijednošću, porast gospodarske i ukupne gradske konkurentnosti. Konkretni očekivani učinci: povećanje broja novih poduzetnika i broja zaposlenih.
NOSITELJ	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo gospodarstva ili Ministarstvo poduzetništva i obrta, Hrvatska gospodarska komora – Komora Zagreb, Sveučilište u Zagrebu, obrazovne i znanstvene institucije, Razvojna agencija Zagreb – TPZ, HBOR i druge banke, udruge inovatora
KORISNICI	Poduzetnici (postojeći i novi), znanstveni instituti, obrtnici, samostalne profesije
POKAZATELJI	- Utvrđen sustav praćenja stanja: novih patenata, inovacija, industrijskog dizajna i drugih oblika industrijskog i intelektualnog vlasništva - Broj ostvarenih suradnji znanstveno-istraživačkog sektora i poduzetništva - Broj pripremljenih/ apliciranih projekata za sufinanciranje iz EU fondova
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 12.700.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (95%) Fondovi EU (5%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
PRIORITET	C1.P2 RAZVOJ GOSPODARSTVA TEMELJENOG NA ZNANJU, INOVACIJAMA I KVALITETI PONUDE ROBA I USLUGA
MJERA	C1.P2-M2 RAZVOJ BIOZNAOSTI, PRIMJENA I KOMERCIJALIZACIJA ZNANJA I TEHNOLOGIJE
SVRHA MJERE	Razvoj bioznanosti povezan s gospodarskim razvojem i povećanjem konkurentnosti Grada Zagreba i Republike Hrvatske.
CILJEVI MJERE	Povezivanje bioznanosti i poslovnog sektora; rješavanje posebnih potreba ciljanih skupina u sljedećih pet područja aktivnosti: infrastruktura, inkubacijska potpora, transfer tehnologije, obrazovanje i umrežavanje. Povezivanje biomedicinskih istraživanja s kliničkim istraživanjima.
SADRŽAJ	- Dovršetak predinvesticijskih aktivnosti za realizaciju Inkubacijskog centra za bioznanosti i komercijalizaciju tehnologije – BIO-Centar - Pružanje podrške izgradnji BIO-Centra - Pružanje podrške ustroju i funkcioniranju BIO-Centra - Potpora projektu Centra izvrsnosti za translacijsku medicinu (CCTM) Dječje bolnice Srebrnjak - Potpora projektu Centra izvrsnosti veterinarske kirurgije (CIVK)
REZULTAT	Osposobljeni tematski inkubator koji će moći ponuditi nužnu infrastrukturu i usluge za razvoj start-up kompanija iz područja bio-znanosti, provedena priprema za realizaciju infrastrukture za translacijska biomedicinska istraživanja te za istraživanja i primjenu veterinarske kirurgije.
RAZVOJNI UČINAK	Pozicioniranje Hrvatske kao regionalnog lidera u biomedicinskim istraživanjima; nastanak novih, na znanju utemeljenih, poduzeća; zaustavljanje 'odljeva mozgova' (vrhunskih istraživača, kliničara), privlačenje znanstvenika iz inozemstva; dobrobit društva kroz primjenu znanja.

NOSITELJ	BIO-centar: Poslovno-inovacijski centar BICRO CCTM: Dječja bolnica Srebrnjak CIVK: Veterinarski fakultet
SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Sveučilište u Zagrebu, nadležni uredi i službe Grada Zagreba
KORISNICI	Novoosnovana poduzeća s djelatnostima u području biotehnologije i bioznanosti; postojeća društva te srednja i velika poduzeća u provedbi inovativnih projekata.
POKAZATELJI	- Funkcionalni BIO-centar - Broj projektnih prijava za sufinanciranje od strane EU-fondova/ odobrena sredstva (CCTM, CIVK)
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: BIO-Centar – ukupna investicija: 140.239.000,00 kn CCTM – priprema dokumentacije: 5.000.000 kn CIVK – priprema dokumentacije: 5.000.000 kn Struktura ulaganja: Fondovi EU (81%) Državna razina (11%) Grad Zagreb (8%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
PRIORITET	C1.P2 RAZVOJ GOSPODARSTVA TEMELJENOG NA ZNANJU, INOVACIJAMA I KVALITETI PONUDE ROBA I USLUGA
MJERA	C1.P2-M3 POTICANJE KREATIVNIH INDUSTRIJA
SVRHA MJERE	Stvaranje sustava za područje kulturnih / kreativnih industrija, od prikupljanja statistike do potrebnih inicijativa i javne podrške. Jasno određenje javnog značaja kulturnih / kreativnih industrija za razvoj lokalnog kulturnog te socio-ekonomskog kapitala.
CILJEVI MJERE	- Definiranje suvremenih ključnih elemenata kulturne identifikacije Zagreba koji mogu utjecati na njegovu međunarodnu prepoznatljivost, odnosno poslužiti kao ključna točka za turističku privlačnost i prodaju te kompetitivnu prednost na turističkom tržištu (brendiranje); - stvaranje drugačije percepcije o ulozi i definiciji sektora kulturnih / kreativnih industrija; uključivanje kulturnih/kreativnih industrija u cjelokupni kulturni sektor Zagreba.
SADRŽAJ	Izraditi akcijski plan s konkretnim i provedivim mjerama poticanja razvoja kulturnih industrija (istraživanje mogućnosti najma poslovnog prostora po povlaštenim uvjetima za kreativne industrije koje doprinose identitetskom sustavu Zagreba i zapošljavanju visokoobrazovanih kadrova iz kreativnog sektora, mogućnosti uspostavljanja godišnje nagrade za kreativne industrije čiji je rad prepoznat u međunarodnim okvirima i nagrađen relevantnim međunarodnim priznanjima i dr.)
	- Provoditi i pratiti učinkovitost provedenih aktivnosti sukladno akcijskom planu - Odrediti i pripremiti lokaciju/e budućeg kreativnog klastera – središnjeg mjesta kreativnih industrija, kao buduće namjene dijela građevnog fonda industrijske graditeljske baštine unutar strateških gradskih projekata (Gredelj / Paromlin, Zagrepčanka)

REZULTAT	Detektiranje suvremenih ključnih elemenata kulturne identifikacije koji se mogu pretopiti u nove kulturne proizvode Grada Zagreba.
RAZVOJNI UČINAK	Opća prepoznatljivost Zagreba, uspješno kulturno brendiranje, poticaj za prihodovanje od kulturnih djelatnosti kao i od kulturnog turizma, povećana zarada u sferi poreznih prihoda, poticanje poduzetništva u kulturi, kao i otvaranje novih radnih mjesta, olakšana urbana kulturna identifikacija u globalnom okruženju.
NOSITELJ	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Stručne udruge kreativnih industrija, druga gradska upravna tijela: Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport i Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
KORISNICI	Kulturne / kreativne industrije, građani i posjetitelji Grada
POKAZATELJI	Utvrđen sustav praćenja stanja: udjela kulturnih industrija u BDP Grada Zagreba, broja zaposlenih u kulturnim industrijama, kulturnih proizvoda
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 2.000.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
PRIORITET	C1.P2 RAZVOJ GOSPODARSTVA TEMELJENOG NA ZNANJU, INOVACIJAMA I KVALITETI PONUDE ROBA I USLUGA
MJERA	C1.P2-M4 RAZVOJ TURIZMA
SVRHA MJERE	Pozicioniranje turizma kao potencijala rasta, izvora blagostanja, urbane regeneracije i rasta kvalitete života vlastitih stanovnika
CILJ MJERE	Pozicioniranje Zagreba kao nove srednjeeuropske turističke destinacije s definiranim imidžem / identitetom.
SADRŽAJ	- Poticati strukturiranje i učinkovito upravljanje u turističkoj djelatnosti, te komercijalizaciju specijalističkih turističkih proizvoda Grada u partnerstvu s privatnim sektorom - Unapređivati efikasnost i sinergiju turističkog djelovanja formiranjem interesne skupine grada Zagreba: hoteli, ugostitelji, turističke agencije, sportski klubovi i savezi, muzeji i galerije, kultura. - Razvoj turizma kao profesionalne industrije. - Povećati broj turističkih atrakcija / proizvoda: podizanje standarda javnih sadržaja i rekreativnih površina, prezentacija baštinskih resursa – kulturna baština (materijalna i nematerijalna, prirodne atrakcije), unapređivanje kulturne / kongresne / edukacijske /

	športske / gastronomske ponude i ponude događanja, vjerski i agroturizam u ruralnim područjima Grada Zagreba. - Nastaviti aktivnosti za realizaciju projekta Kongresnog centra. - Povećati kvalitetu turističkih atrakcija / proizvoda. - Uspostaviti nove i unapređivati postojeće turističke prostore Grada. - Fokusirati se na specijalizirane proizvode i tržišne niše. - Organizirati događanja međunarodnog karaktera. - Optimizirati turistički promet tijekom godine, poticati promet za vikende uz pretpostavku dostupnosti i povezanosti s glavnim emitivnim tržištima (Zagreb kao 'city-break' destinacija). - Poticati suvremenije programe osposobljavanja ugostitelja i drugih radnika u turizmu, radi inoviranja turističke ponude Zagreba.
REZULTAT	Prepoznavanje Grada Zagreba kao turističke destinacije i povećanje prihoda od turizma
RAZVOJNI UČINAK	Pozicioniranje Zagreba kao visoko kvalitetnog turističkog / kulturnog / poslovnog odredišta u regiji, kroz opće unaprijeđenje ugostiteljstva / hotelijerstva / kulturnih i izložbenih / športskih programa, koji će poslužiti kao primjer 'dobre prakse' kontaktnim područjima i široj okolici, te se nametnuti kao generator budućeg razvoja turizma u regiji.
NOSITELJ	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Turistička zajednica Grada Zagreba, Turističke zajednice ZZ i KZZ
KORISNICI	Stanovnici i gospodarstvenici Grada Zagreba / metropolitanskog područja Odmorišni gosti, posjetitelji i poslovni gosti Turoperatori i poduzetnici, turističke organizacije Institucije za upravljanje kulturnim, povijesnim, tradicijskim, prirodnim nasljedom

POKAZATELJI	➤ Povećanje broja noćenja i dolazaka gostiju ➤ Povećanje direktnih prihoda od turističke djelatnosti ➤ Povećanje broja zaposlenih u turističkim djelatnostima ➤ Broj pripremljenih/ apliciranih projekata za sufinanciranje iz sredstava EU
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 170.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (7%) Privatni partneri i ulagači (88%) Ostali izvori (5%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO
PRIORITET	C1.P2 RAZVOJ GOSPODARSTVA TEMELJENOG NA ZNANJU, INOVACIJAMA I KVALITETI PONUDE ROBA I USLUGA
MJERA	C1.P2-M5 RAZVOJ POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENE PROIZVODNJE
SVRHA MJERE	Srednjoročno i dugoročno potpomognuto usmjeravanje razvoja poljoprivrede temeljem resursnih potencijala prostora i sektora, te zaštitu poljoprivredno proizvodnih regija za prioritetne poljoprivredne grane, a time i otvaranje mogućnosti za dodatna ili nova ulaganja u razvoj poljoprivrede te očuvanje ruralnog prostora kao specifičnog područja Grada Zagreba, posebne kulturološke i prirodne vrijednosti.
CILJ MJERE	Poticanje poljoprivredne proizvodnje u tradicionalnom agrarnom području, integriranom u Grad ili u njegovoj okolici; edukacija poljoprivrednih proizvođača i njihovo povezivanje radi plasmana na tržištu; očuvanje, unapređivanje i plasman tradicionalnih i inovativnih oblika proizvodnje
SADRŽAJ	Poticanje poljoprivredne proizvodnje (u sačuvanom i u Grad integriranom tradicionalnom agrarnom području) i zadovoljavanje potrebe tržišta Grada za lokalno proizvedenim proizvodom kroz: ➤ regionalno integrirani i multisektorski pristup (suradnja sa Zagrebačkom županijom) ➤ institucionalnu, prostorno-plansku i financijsku potporu za okrupnjavanje i uređenje zemljišta te razvoj poljoprivredne proizvodnje. Edukacija poljoprivrednih proizvođača i njihovo povezivanje: ➤ provesti analizu potreba za edukacijom, ➤ osigurati uvjete: nalaženje i opremanje prostora i materijala za izvođenje edukacije, ➤ provoditi edukacijske programe, ➤ uspostaviti stalne oblike komunikacije i informiranja, ➤ pratiti rezultate edukacije, ➤ pružati potporu osnivanju klastera i drugih oblika proizvođačkih organizacija (zadruga, agencije)

	Očuvanje, unapređivanje i plasman tradicionalnih i inovativnih oblika proizvodnje, te diverzifikacija djelatnosti: ➤ zaštita intelektualnog vlasništva tradicionalnog i inovativnog proizvoda, ➤ poticati proizvodnju proizvoda s dodanom vrijednosti i s posebnim oznakama, ➤ edukacija potrošača, ➤ dopunske djelatnosti na poljoprivrednim gospodarstvima - turizam, rekreacija, edukacija, socijalne djelatnosti, kao temelj za poboljšanje života u ruralnom području ➤ učinkovito i održivo gospodarenje biomasom (peletiranje, briketiranje, proizvodnja bioplina) ➤ organiziranje distribucije tradicijskih i inovativnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz za okoliš povoljnog načina proizvodnje (npr. specijalizirana trgovačka mreža tzv. zelenih kioska).
REZULTAT	Konkurentna i održiva poljoprivreda u ruralnom području temeljena na novim, za okoliš povoljnim, načinima proizvodnje
RAZVOJNI UČINAK	Očuvanje i revitalizacija ruralnog prostora Grada Zagreba i sprječavanje njegove urbanizacije, kroz razvoj gospodarski i ekološki održive poljoprivredne proizvodnje.
NOSITELJ	Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Druga gradska upravna tijela
KORISNICI	Poljoprivredna gospodarstva

POKAZATELJI	➤ Povećanje prosječne veličine poljoprivrednog gospodarstva, ➤ Povećanje broja ekoloških i integriranih poljoprivrednih gospodarstava, ➤ Povećanje broja grla, ➤ Povećanje broja gospodarstava koji se bave dodatnim djelatnostima, ➤ Povećanje broja zaposlenih na gospodarstvima, ➤ Broj programa edukacije (za različite ciljne skupine), ➤ Broj polaznika edukacijskih programa, ➤ vrijednosti rezidua u tlu (unutar dozvoljenih granica), ➤ vrijednosti rezidua u vodonosniku (unutar dozvoljenih granica), ➤ Broj priznanja na lokalnim natjecanjima, ➤ Broj proizvoda s oznakom geografskog porijekla i tradicionalnog ugleda te s posebnim oznakama, ➤ Povećanje broja organiziranih turističkih posjeta, ➤ Povećanje broja uređenih turističkih gospodarstava i selektivnih tematskih staza, ➤ Povećanje broja gospodarstava koja koriste biomasu kao energent, ➤ Povećanje broja poljoprivrednih gospodarstava s registriranim preradom, ➤ Povećanje broja gospodarstava koja izravno prodaju proizvod, ➤ Broj gospodarstava koja prodaju proizvod u specijaliziranoj trgovačkoj mreži, ➤ Broj pripremljenih/ apliciranih projekata za sufinanciranje iz sredstava EU.
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 50.000.000,00 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (70%) Državna razina (20%) Fondovi EU (10%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA
PRIORITET	C2.P1 ZAGREB – GRAD ZNANJA I SVEUČILIŠNI GRAD
MJERA	C2.P1-M1 POTPORA PROJEKTU SVEUČILIŠNOG KAMPUSA U BORONGAJU
SVRHA MJERE	Uklanjanje prepreka za realizaciju Sveučilišnog kampusa u Borongaju, kao prepostavke za razvoj Sveučilišta u Zagrebu i povećanje njegove prepoznatljivosti u međunarodnim okvirima
CILJ MJERE	Dovršetak investicijske pripreme za realizaciju Sveučilišnog kampusa u Borongaju
SADRŽAJ	✳ Izrada i donošenje UPU Studentski kampus Borongaj, u cilju preobrazbe nekadašnje vojarne u obrazovno-znanstveno-istraživački centar sa svim pratećim sadržajima. ✳ Izrada potrebne dokumentacije za izgradnju prometne i komunalne infrastrukture za potrebe Kampusa, prema vremenskom planu realizacije. ✳ Priprema projektnih prijava za fondove EU-a ✳ Podizanje ukupne kvalitete i privlačnosti studentskog života u Zagrebu
REZULTAT	Dovršen predinvesticijski postupak za pristupanje realizaciji Sveučilišnog kampusa u Borongaju / aplikaciju za financiranje iz EU fondova.
RAZVOJNI UČINAK	Dugoročni razvoj Sveučilišta u Zagrebu izgradnjom Sveučilišnog kampusa koji će predstavljati doprinos kvaliteti akademskog obrazovanja, razvoju znanstvenog istraživanja i njegovoj primjeni, te ujedno i novo društveno/poslovno središte Grada, s javnim površinama i sadržajima koji će unaprijediti kvalitetu života u njegovom istočnom dijelu. Internacionalizacija Sveučilišta i povećanje broja studenata iz drugih država.
NOSITELJ	Sveučilište u Zagrebu
SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, stručne službe Grada Zagreba

KORISNICI	Studenti i djelatnici Sveučilišta u Zagrebu, znanstveno-istraživačke ustanove, zagrebačko gospodarstvo i društvo u cjelini
POKAZATELJI	✳ Izrađen i usvojen UPU Studentski kampus Borongaj ✳ Broj pripremljenih / apliciranih projekata znanstveno-istraživačkih, nastavnih, prometno-infrastrukturnih i drugih kapaciteta.
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 8.000.000 kn Struktura ulaganja: Državna razina (40%) Fondovi EU (30%) Proračun Grada Zagreba (30%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA
PRIORITET	C2.P2 RAZVOJ I UNAPREĐIVANJE TRŽIŠTA RADA
MJERA	C2.P2-M1 PRILAGODBA OBRAZOVNIH PROGRAMA I PROVOĐENJE AKTIVNIH MJERA ZAPOSŁJAVANJA
SVRHA MJERE	Unaprijediti instrumente istraživanja ponude i potražnje na tržištu rada te ostvarivanje partnerstva između obrazovanja i osposobljavanja te poslovne zajednice
CILJ MJERE	Stručna analiza potreba tržišta rada i provedba aktivnih mjera za unaprjeđenje znanja i vještina građana koji pristupaju ili se već nalaze na tržištu rada.
SADRŽAJ	✳ Provesti istraživanje ponude i potražnje na tržištu rada ✳ Provesti analizu gospodarskih grana / djelatnosti s najvećom dodanom vrijednosti u Gradu Zagrebu ✳ Provesti istraživanje kompetencija potrebnih za radna mjesta u djelatnostima koje najviše zapošļavaju ✳ Poticati inicijative za partnerstva između škola, učilišta, sveučilišta i poduzeća ✳ Podupirati razvoj strukovnog obrazovanja i stručnog osposobljavanja ✳ Stipendirati učenike strukovnih škola koji se upisuju u deficitarna zanimanja ✳ Podupirati razvoj kvalitetnih usluga profesionalnog usmjeravanja i savjetovanja ✳ Promicati uporabu informatičkih i komunikacijskih tehnologija i novih tehnika predavanja u strukovnom obrazovanju i stručnom osposobljavanju ✳ Poticati sve aktivnosti koje pridonose zapošļavanju (infocentri, volonterstvo, stvaranje novih oblika poslova/zapošļavanja i dr.) ✳ Poticati nove oblike društvenog poduzetništva (po uzoru na svjetske HUB-centre)
REZULTAT	Novo zapošļavanje, kao posljedica praćenja i prilagodbi potrebama tržišta rada.

RAZVOJNI UČINAK	Uravnoteženo tržište rada, pokretljiva radna snaga.
NOSITELJ	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Lokalno partnerstvo za zapošļavanje Grada Zagreba (LPZ GZ), HZZ – PS Zagreb, Hrvatska gospodarska komora – Komora Zagreb, Obrtnička komora Zagreb, HUP, učilišta, veleučilišta, škole
KORISNICI	Učenci, studenti, stručni djelatnici odgojno-obrazovnih ustanova, poslodavci
POKAZATELJI	✳ Broj stipendista Grada Zagreba ✳ Broj novozaposlenih na temelju provedbe aktivnosti predviđenih mjerom ✳ Broj pripremljenih / apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 6.000.000,00 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (40%) Državna razina (20%) EU fondovi (40%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA
PRIORITET	C2.P2 RAZVOJ I UNAPREĐIVANJE TRŽIŠTA RADA
MJERA	C2.P2-M2 RAZVOJ MODELA DOSTUPNOG CJELOŽIVOTNOG OBRAZOVANJA I PREKVALIFIKACIJE
SVRHA MJERE	Omogućiti građanima stjecanje i osuvremenjivanje svih vrsta sposobnosti, interesa, znanja i kvalifikacija od predškole do razdoblja nakon umirovljenja, te prilagodbu 'društvu znanja' i aktivno sudjelovanje u svim sferama društvenog i gospodarskog života te na taj način utjecanje na vlastitu budućnost.
CILJ MJERE	Povećavanje sudjelovanja osoba svih dobi u cjeloživotnom učenju, uključujući i osobe s posebnim potrebama; povezivanje cjeloživotnog učenja s tržištem rada, veća konkurentnost i trajna zapošljivost.
SADRŽAJ	✎ Obrazovne programe orijentirati prema učenju za posao, prilagoditi ih tako da nude mogućnosti prekvalifikacije i dokvalifikacije i razvoj osobnih kompetencija ✎ Osigurati potpuni i stalni pristup učenju radi stjecanja i obnavljanja vještina i znanja, kroz programe formalnog i neformalnog obrazovanja ✎ Omogućiti usavršavanje u strukovnim područjima, kao pripremu za uspješno sudjelovanje na europskom tržištu rada ✎ Uključiti se u programe pretrpustupne pomoći EU za Hrvatsku
REZULTAT	Povećanje mobilnosti radne snage, smanjenje broja nezaposlenih

RAZVOJNI UČINAK	Motivacija pojedinca da trajno uči kako bi bio u mogućnosti mijenjati se i uspješno se nositi s promjenama u društvu i svijetu rada.
NOSITELJ	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport
SUDIONICI U PROVEDBI	Obrazovne institucije, učilišta i veleučilišta, Obrtnička komora Zagreb, Hrvatska gospodarska komora – Komora Zagreb, HZZ – PS Zagreb, HUP, Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba (LPZ GZ), druga gradska upravna tijela
KORISNICI	Učenici, studenti, stručni djelatnici odgojno-obrazovnih ustanova, poslodavci, savjetnici-stručni djelatnici lokalne samouprave
POKAZATELJI	Broj zaposlenih na temelju provedenih programa cjeloživotnog učenja i prekvalifikacije
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 6.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (50%) Fondovi EU, poslodavci i polaznici obrazovanja (50%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA
PRIORITET	C2.P2 RAZVOJ I UNAPREĐIVANJE TRŽIŠTA RADA
MJERA	C2.P2-M3 JAČANJE KOMPETENCIJA I POVEĆANJE POSLOVNIH MOGUĆNOSTI ZA RANJIVE GRUPE KROZ PROGRAME SOCIJALNE EKONOMIJE
SVRHA MJERE	Jačanje socijalnog gospodarstva i stvaranje mogućnosti fleksibilnog zapošljavanja kroz nastanak novih gospodarskih aktera (zadruga, dobrotorne udruge, fondacije i ostale dragovoljne udruge).
CILJ MJERE	Poticanje zapošljavanja i prilagodljivosti ranjivih skupina (ljudi sa smanjenom sposobnošću za rad, ljudi kojima prijeti socijalna isključenost) u organizacijama koje funkcioniraju na principima socijalne ekonomije.
SADRŽAJ	✎ Razvijati nužne alate i mehanizme za potpuno provođenje ideje socijalnog gospodarstva ✎ Podupirati partnerstvo između svih sudionika u razvoju zajednice (sindikati, javne institucije, udruge poslodavaca, radnici, ne-vladin sektor, poduzeća, druga udruženja itd.) ✎ Osiguravati uvjete za rad i poboljšanje kvalitete rada ranjivih skupina ✎ Potpora sustavu 'zaštićenih radnih mjesta u tvrtkama' ✎ Izrada potrebne dokumentacije za kompleks URIHO na Kajzerici
REZULTAT	Smanjivanje broja nezaposlenih unutar ranjivih skupina.
RAZVOJNI UČINAK	Uključivanje ranjivih skupina u aktivan život, jačanje njihove socijalne i ekonomske neovisnosti.
NOSITELJ	Gradski ured za socijalnu skrb i branitelj
SUDIONICI U PROVEDBI	Poslodavci, HZZ – PS Zagreb, organizacije civilnog društva, Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba (LPZ GZ), druga gradska upravna tijela

KORISNICI	Osobe s posebnim potrebama, socijalno ugroženi, slabo obrazovani
POKAZATELJI	Povećanje broja novozaposlenih unutar ranjivih skupina
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 15.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (75%) Državna razina, fondovi EU i ostali dionici (25%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M1 USPOSTAVLJANJE JEDINSTVENOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA I KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE O OKOLIŠU
SVRHA MJERE	Uspostavljanje informacijskog sustava kao alata za upravljanje okolišem, informiranje, educiranje i uključivanje stručne i šire javnosti u procese odlučivanja i druge procese
CILJEVI MJERE	Učinkovitije upravljanje gradskim okolišem, edukacija svih uključenih u izradu informacijskog sustava - nositelja i korisnika, educirana i uključena stručna i šira javnost, uspostava trenutno nepostojećih sustava praćenja (monitoringa).
SADRŽAJ	- Okupiti sve nositelje informacija o okolišu u jedinstveni sustav prikupljanja, obrade i prezentiranja podataka, - Osigurati obavještanje, educiranje i dostupnost informacija znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti o svim područjima i temama zaštite okoliša
REZULTAT	Formiran informacijski sustav o okolišu Grada Zagreba, uspostavljena komunikacija svih nadležnih gradskih i državnih tijela, stručnih i znanstvenih institucija, javnih poduzeća
RAZVOJNI UČINAK	- Mogućnost kontinuiranog, aktualnog i transparentnog praćenja stanja okoliša - Osigurana kvalitetnija baza podataka kao potpora u procesu odlučivanja o zaštiti okoliša, pojedinim sastavnicama okoliša, sektorskim pritiscima, utjecajima na zdravlje, odgovorima društva i usklađenosti odluka s načelima održivog razvoja; - Učinkovitije komuniciranje s javnošću, postizanje većeg stupnja povjerenja - i koordinirano provođenje potrebnih mjera potpora dostupnosti informacija

NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
SUDIONICI U PROVEDBI	Stručne i znanstvene institucije, NVO, druga upravna tijela Grada Zagreba.
KORISNICI	Gradska uprava i građani Grada Zagreba, znanstvena, stručna i šira javnost
POKAZATELJI	- Broj upravnih tijela / institucija / poduzeća uključenih u prikupljanje podataka u okviru is - Broj upita / izdanih odgovora
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 2.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (70%) Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost – FZOEU i fondovi EU (30%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M2 ODRŽIVO GOSPODARENJE GRADSKIM ŠUMAMA
SVRHA MJERE	Zaustaviti prenamjenu i loše gospodarsko stanje šume uglavnom na malom privatnom posjedu šumovlasnika, te određivanje posebnog statusa ovih šuma koji obavezuje na gospodarenje u skladu s njihovim naglašenim općekorisnim funkcijama (zaštitne šume, šume posebne namjene, šume od posebnog značenja i vrijednosti za krajobraz) što implicira edukaciju i udruživanje šumovlasnika.
CILJ MJERE	Učinkovito upravljanje, okrupnjavanje i zaštita šume na urbanom području Grada (zagrebačke šume) s proglašenjem tih šuma posebno značajnim za Grad Zagreb s aspekta opće korisnih funkcija
SADRŽAJ	- Dovršiti izradu Programa gospodarenja šumama šumoposjednika za preostali dio šuma - Provoditi izrađene Programe gospodarenja šuma šumoposjednika; - Otkup privatnih šuma od strane Hrvatskih šuma; Okrupnjavati šumske posjede - poticanje okrupnjavanja prometom šumama i šumskim zemljištem (kupnja, prodaja, zamjena, i dr.), - poticanje rješavanja imovinsko-pravnih odnosa; - poticanje osnivanja šumarskih udruženja i zadruga Štititi šume i šumsko zemljište od: - gubitka prenamjenom (kroz prostorno-plansku dokumentaciju ili sječom šume), - degradacije neodgovarajućim upravljanjem i gospodarenjem i smanjivanjem potencijala općekorisnih funkcija šuma (erozija, vodni režim klima, zrak, rekreacija, obilježja krajobraza i dr.);

	Razvijati informacijski sustav šuma i šumskog zemljišta s preklapajućim podacima o površinama šuma u odnosu na titulara vlasnika; na pokrivenost Programom gospodarenja ili šumskogospodarskom osnovom / planom gospodarenja te prostorno planskom komponentom na katastarskoj podlozi
REZULTAT	Povećanje udjela šuma u javnom vlasništvu i održivo gospodarenje šumama u javnom i privatnom vlasništvu.
RAZVOJNI UČINAK	Opstanak 'zagrebačkih šuma' kao stabilnih i uređenih šuma s visokim potencijalom općekorisnih funkcija.
NOSITELJ	Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU – Uprava za šume, Hrvatske šume d.o.o., Ministarstvo kulture – Uprava za zaštitu prirode, savezi i udruge šumovlasnika.
KORISNICI	Gradska uprava, tijela državne uprave, šumovlasnici, građani, tvrtke, institucije, drugi lokalni subjekti.
POKAZATELJI	- Smanjenje broja šumoposjednika u korist povećanja veličine šumskog posjeda u privatnom vlasništvu (stanje: 5.883 ha privatnih šuma, 15.399 šumoposjednika, 43.478 čestica, prosječna veličina posjeda 0,43 ha, prosječna veličina čestice 0,15 ha) - Povećanje udjela šuma u javnom vlasništvu (Grad; država, javno poduzeće) - Površina šuma na kojoj je izvršena provedba Programa gospodarenja za privatne šumoposjednike (u ha)

	➤ Povećanje površine šumskih prometnica u funkciji gospodarenja šumom ➤ Pобољшanje zdravstvenog stanja šuma u odnosu na rezultate prijašnjeg monitoringa ➤ Drvni sastav (%) ➤ Povećanje broja šumoposjednika organiziranih unutar udruga ➤ Broj osnovanih šumskih zadruga s posjedom većim od 5 ha ➤ Broj uređenih staza, klupa, rekreativnih sadržaja ➤ Broj i površina ukonjenih divljih odlagališta otpada ➤ Površine sa smanjenom erozijom (u m²)
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 31.450.000,00 kn Struktura ulaganja: Fond za općekorisne funkcije šuma – OKFS, Hrvatske šume (99%) Proračun Grada Zagreba (1%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M3 VREDNOVANJE, ZAŠTITA I ODRŽIVO UPRAVLJANJE KONSTITUCIJSKIM PRIRODNIM ELEMENTIMA GRADA: MEDVEDNICOM I SAVOM
SVRHA MJERE	Održivo upravljanje prirodnim vrijednostima Medvednice i Save
CILJ MJERE	Osigurati očuvanost najprepoznatljivijih prirodnih lokaliteta Grada Zagreba, Medvednice i Save, racionalnim korištenjem njihovih prirodnih resursa
SADRŽAJ	➤ Razviti učinkovit način upravljanja prirodnim resursima Medvednice i Save ➤ Promovirati vrijednosti Save i Medvednice s aspekta razvoja grada (poljoprivreda, gospodarstvo, turističko-rekreativne svrhe) ➤ Provoditi aktivnosti predviđene Planom upravljanja PP Medvednica ➤ Zaustaviti nelegalnu gradnju u zelenom pojasu Medvednice – uključiti mehanizme zaštite zelenog pojasa Medvednice i obalnog pojasa Save u prostorne i urbanističke planove kojima se regulira prostorni razvoj Grada ➤ Provoditi aktivnosti vezane uz zaštitu i održivo korištenje Savice (sanacija gudrona, prostorno-planska dokumentacija, upravljanje)
REZULTAT	Korištenje prirodnih resursa Medvednice i Save u poticanju razvoja Grada Zagreba, uz istovremeno poštivanje njihovih prirodnih ograničenja

RAZVOJNI UČINAK	Razvoj Grada Zagreba kao središta turističko-rekreativnog turizma, te grada s bogatim i očuvanim prirodnim vrijednostima. Rast prihoda od turizma u BDP-u grada, veći životni standard i kvaliteta življenja za građane.
NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
SUDIONICI U PROVEDBI	Javna ustanova Park prirode Medvednica, Ministarstvo kulture (Uprava za zaštitu prirode), Hrvatske vode, Hrvatske šume, Turistička zajednica Grada Zagreba, druga gradska upravna tijela
KORISNICI	Turisti, građani, poduzetnici.
POKAZATELJI	➤ Povećanje turističke posjećenosti Medvednice ➤ Utvrđen sustav mjera zaštite zelenog pojasa Medvednice i obalnog pojasa Save, posebice u prostornim i urbanističkim planovima
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 12.750.000 kn Struktura ulaganja: Državna razina (82%) Proračun Grada Zagreba (18%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M4 GEOTEHNIČKA I SEIZMIČKA MIKROZONACIJA GRADA ZAGREBA
SVRHA MJERE	Izrada geotehničke osnove Grada Zagreba za prostorno planiranje i upravljanje prostorom: identifikacija faktora rizika, geotehnička i seizmička mikrozonacija i ublažavanje posljedica geohazarda (klizišta i potresa)
CILJEVI MJERE	Osigurati nastavak izrade i implementacije «Projekta kompleksnih geotehničkih i seizmičkih istraživanja za potrebe planiranja i građenja na području Grada Zagreba» nastavkom rada na izradi Geotehničke osnove Grada Zagreba, koju će u konačnici činiti skup osnovnih i tematskih karata s popratnim tumačima, kojima se u (formi uređenog cis-a) prikazuju sveukupna saznanja o stanju u prostoru kroz ažurne inženjerskogeološke, geotehničke i seizmološke podloge; stvoriti preduvjete za učinkovitije i kvalitetnije upravljanje procesom planiranja i građenja uvažavajući hazarde i rizike klizanja i potresa.
SADRŽAJ	➤ Osigurati uvjete za rad 'Geotehničkog katastra' (djelatnici, prostor, tehnička oprema) ➤ Donijeti Zaključak o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Znanstveno-stručnog projektnog savjeta (osnovan 2004., SGZ 12 / 2004) ➤ Izraditi projektne zadatke za: detaljnu inženjersko-geološku kartu (DIGK) – područje Savska ravnica, seizmičko i geološko mikrozoniranje prema standardima Eurokoda 8 za dio zapadnog dijela Grada, strateške bušotine

	❖ Izraditi seizmičko i geološko mikrozoniranje prema standardima Eurokoda 8 za zapadni dio podsljemenske urbanizirane zone (pilot projekt za II fazu istraživanja) ❖ Izvesti (barem) jednu stratešku bušotinu ❖ Predinvesticijske aktivnosti za sanaciju rudokopa nekadašnje tvornice cementa 'Sloboda', priprema projekta za financiranje iz EU fondova
REZULTAT	Utemeljen 'Geotehnički katastar Grada Zagreba' s utvrđenim konceptualnim i operativnim modelom uređene baze geotehničkih podataka; učinkovitije i kvalitetnije upravljanje procesom planiranja i građenja, uz uvažavanje rizika klizanja i potresa.
RAZVOJNI UČINAK	Korektno planiranje i sigurno građenje u skladu s postojećom regulativom, proaktivni odnos s obzirom na recentnu europsku geotehničku praksu, solidna i dostatna geotehnička osnova za planirane građevine, ciljano postupno postizanje održivog razvoja i stanja u prostoru postupcima za izbjegavanje i ublažavanje posljedica geohazarda i rizika.
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	Stručne i znanstvene institucije

KORISNICI	DUZS; Grad Zagreb – nadležni uredi i javne ustanove; investitori, planerske i projektantske tvrtke; osiguravateljske kuće; znanstvene i stručne institucije; građani, drugi korisnici
POKAZATELJI	❖ Broj posjeta na internetskoj stranici 'Geotehničkog katastra' ❖ Broj zahtjeva za izdavanjem geotehničkih uvjeta ❖ Broj pripremljenih / apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 15.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (80%) Fondovi EU i drugi izvori – donacije i sl. (20%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M5 RAZVIJANJE MEHANIZAMA PROVEDBE ZAŠTITE BIOLOŠKE RAZNOLIKOSTI
SVRHA MJERE	Očuvati i zadržati visok stupanj bioraznolikosti na području Grada Zagreba
CILJ MJERE	Razraditi i provoditi konkretne mehanizme zaštite biološke raznolikosti i integrirati politiku zaštite biološke raznolikosti u druge sektore.
SADRŽAJ	❖ Inventarizirati i kartirati biološku raznolikost i uspostaviti sustav inventarizacije, ocjene ugroženosti biološke raznolikosti i praćenja, itd.; ❖ Uspostaviti bazu podataka o biološkoj raznolikosti; ❖ Izraditi, uputiti na usvajanje i provoditi Strategiju i Akcijski plan zaštite biološke raznolikosti; ❖ Prema obvezi iz Zakona o zaštiti prirode, osigurati upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Grada Zagreba proširenjem djelatnosti postojeće Javne ustanove Maksimir.
REZULTAT	Operativna i institucionalna integracija provedbe mjera za zaštitu biološke raznolikosti.
RAZVOJNI UČINAK	Zadržavanje i očuvanje visokog stupnja biološke raznolikosti u skladu s poticanjem održivog razvoja Grada Zagreba i unaprijeđenjem kvalitete života njegovih stanovnika.
NOSITELJ	Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode

SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo kulture (Uprava za zaštitu prirode), JU Park Maksimir, druga gradska upravna tijela
KORISNICI	Gradska uprava, znanstvene i stručne institucije i pojedinci, tvrtke, građani, drugi subjekti
POKAZATELJI	Uspostavljen sustav praćenja stanja biološke raznolikosti u Gradu Zagrebu
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 420.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M6 IZRADA I STAVLJANJE U FUNKCIJU KRAJOBRAZNE OSNOVE GRADA ZAGREBA
SVRHA MJERE	Afirmacija vrijednosti krajobraza i osiguranje integralnog održivog korištenja i zaštite krajobraznih tipova, a posebno vrednovanje, zaštita i održivi razvoj konstitucijskih prirodnih elemenata identiteta grada: Medvednice i Save
CILJ MJERE	Zaštita i očuvanje vrijednih krajobraznih obilježja i prostornih uzoraka kao temeljnih identiteta Grada
SADRŽAJ	Uputiti u donošenje Krajobraznu osnovu Grada Zagreba (I etapa) kao obvezujući dokument i pristupiti daljnjoj razradi Krajobrazne osnove Grada Zagreba (II etapa), prioritarno izradom sljedećih studija: ❖ Studija općeg nizinskog urbanog krajobraznog područja Grada Zagreba; ❖ Studija općeg brežuljkastog krajobraznog područja Medvednice; ❖ Studija općeg riječnog krajobraznog područja Grada Zagreba; ❖ Studija vizualnog karaktera – analiza slike grada .
REZULTAT	Pripremljene smjernice za krajobrazno oblikovanje i projektiranje u krajobraznim područjima visoke kvalitete i u osjetljivim područjima.
RAZVOJNI UČINAK	Trajno zaštićena i očuvana vrijedna i raznolika krajobrazna obilježja i prostorni uzorci kao temeljni identitet Grada.

NOSITELJ	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
SUDIONICI U PROVEDBI	Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode
KORISNICI	Gradska uprava, znanstvene i stručne institucije i pojedinci, tvrtke, građani, drugi subjekti
POKAZATELJI	Smjernice zaštite i oblikovanja krajobraza uključene u postupak izrade novog Prostornog plana Grada Zagreba
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 500.000,00 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M7 ZAŠTITA I POBOLJŠANJE KAKVOĆE ZRAKA
SVRHA MJERE	Poboljšanje kakvoće zraka na području Grada Zagreba i njeno očuvanje unutar zakonom propisanih vrijednosti
CILJ MJERE	Smanjiti i spriječiti onečišćenje zraka iz mobilnih i stacionarnih izvora
SADRŽAJ	Provoditi mjere utvrđene Programom zaštite i poboljšanja kakvoće zraka, razrađene po sektorima: ❖ mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora, ❖ mjere za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari iz prometa, ❖ mjere promicanja energetske uštede, energetske učinkovitosti i uporabe čistijih goriva i obnovljivih izvora energije, ❖ nadzorne, organizacijske i administrativne mjere, ❖ mjere u slučaju mogućega prekoračenja kritičnih i tolerantnih vrijednosti, ❖ razvoj sustava praćenja i upravljanja kakvoćom zraka.
REZULTAT	I kategorija kakvoće zraka i II kategorija kakvoće zraka s obzirom na NO _x , PM 10 i O ₃
RAZVOJNI UČINAK	Zaštita zdravlja ljudi i prirodnog okoliša u svrhu unapređivanja kvalitete života
NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
SUDIONICI U PROVEDBI	Pravne osobe – vlasnici / korisnici izvora onečišćenja zraka (HEP, INA, DIOKI i dr.); Zagrebački holding, HŽ, stručne institucije i drugi sudionici određeni Programom, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Gradska uprava Grada Zagreba, Tijela državne uprave, stručne i znanstvene institucije, građani

POKAZATELJI	❖ koncentracije onečišćujućih tvari u zraku mjerene i praćene u gradskoj mreži
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 15.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (50%) Državna razina, fondovi EU, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i ostali pravni subjekti (50%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M8 PROVEDBA MJERA ZA ZAŠTITU VODA
SVRHA MJERE	Zaštita izvorišta Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Ivanja Reka, Petruševac, Zapruđe i Mala Mlaka od onečišćenja ili drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost vode ili njezinu izdašnost.
CILJ MJERE	Izrada Programa za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta
SADRŽAJ	❧ izraditi Plan izgradnje i rekonstrukcije sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda i priključivanja svih korisnika na isti sustav; ❧ izraditi Plan izgradnje i rekonstrukcije javnog vodoopskrbnog sustava u zonama izvorišta i priključivanja svih korisnika na isti sustav; ❧ izraditi Plan izgradnje i rekonstrukcije oborinske odvodnje u sklopu prometnica u zonama zaštite izvorišta; ❧ izraditi Plan zamjene poljoprivredne proizvodnje ekološkom proizvodnjom na temelju provedene analize poljoprivrednih površina i kultura; ❧ izraditi Plan izgradnje plinskog sustava ili CTS-a i obveza priključivanja svih korisnika na njih; ❧ provoditi mjere zaštite voda od onečišćenja u pojedinim građevinama, pogonima i područjima, odnosno mjere sanacije prema popisima: - građevina i postrojenja koje je potrebno sanirati; građevina i postrojenja koje nije moguće sanirati pa ih je potrebno ukloniti; građevina i postrojenja u kojima se koriste opasne tvari, uz naznaku vrsta i količina tih opasnih tvari; spremnika naftnih derivata koje treba ukloniti, odnosno sanirati; odlagališta otpada koje treba ukloniti; prostora za skladištenje i uporabu opasnog otpada i

	građevina za obradu i odlaganje svih vrsta otpada koje treba ukloniti; područja devastiranih površina koje treba urediti, osobito površinskih iskopa zemlje, šljunka i pijeska ❧ uspostaviti jedinstvenu bazu podataka o kakvoći površinskih i podzemnih voda među institucijama nadležnim za njihovo praćenje, te odrediti parametre ekološkog stanja vode
REZULTAT	Očuvana kakvoća izvorišta i podzemnih voda u propisanim kategorijama
RAZVOJNI UČINAK	Trajno očuvanje kakvoće površinskih i podzemnih voda te stvaranje uvjeta za zaštitu ekosustava pojedinih vrsta
NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački holding, ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU – Uprava za vode, Hrvatske vode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode ili Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, gospodarski i energetski sektor, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Gradska uprava Grada Zagreba, pravne i fizičke osobe
POKAZATELJI	❧ Koncentracije onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama ❧ Broj pripremljenih/ apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 8.000.000,00 kn Proračun Grada Zagreba (40%) Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU – Uprava za vode, Hrvatske vode, FZOEU, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode ili Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, gospodarski i energetski sektor i fondovi EU (60%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M9 IZRADA STRATEŠKE KARTE BUKE I AKCIJSKIH PLANOVA
SVRHA MJERE	Prepoznavanje i uvažavanje buke kao vida onečišćenja i degradacije kvalitete okoliša te procjena izloženosti stanovništva buci od različitih izvora (cestovni, pružni, zračni, te industrijska postrojenja) u svrhu sanacije stanja i izbjegavanja budućih konflikata itd.
CILJ MJERE	Donošenje Strateške karte buke kao podloge za izradu akcijskih planova kojima se utvrđuju mjere zaštite od buke
SADRŽAJ	❧ Odrediti područja i procijeniti izloženost stanovništva buci od različitih izvora buke (cestovni, pružni i zračni promet, te industrijska postrojenja) ❧ Prepoznati probleme i situacije koje treba poboljšati, te započeti s izradom akcijskih planova zaštite od buke kojim će se odrediti mjere zaštite, prioriteta i strategija provođenja mjera ❧ Provedba konkretnih aktivnosti u posebno ugroženim područjima
REZULTAT	Smanjenje postojećih razina buke
RAZVOJNI UČINAK	Kvalitetnije prostorno i prometno planiranje, te urbanističko osmišljavanje gradskih zona u smislu pravilnog smještaja određenih sadržaja, smanjenje izloženosti stanovnika buci, zaštite zdravlja i unaprijeđena kvalitete života.
NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj,

SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački holding – Podružnice ZET i Zagrebačke ceste, HŽ, Zračna luka Zagreb, Hrvatske autoceste, velika industrijska postrojenja i dr.
KORISNICI	Gradska uprava – nadležni uredi, planerske i projektantske tvrtke, građani
POKAZATELJI	Utvrđeni početni parametri razine buke i najugroženija područja Grada
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 10.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (70%) FZOEU, koncesionari (23%) Fondovi EU (7%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE OKOLIŠA
MJERA	C3.P1-M10 UNAPREĐIVANJE SUSTAVA CJELOVITOG GOSPODARENJA OTPADOM
SVRHA MJERE	Stvaranje preduvjeta za zatvaranje sanitarne deponije Prudinec do 31.12. 2015. i za provođenje procedura za realizaciju lokacija i građevina nužnih za gospodarenje otpadom
CILJ MJERE	Donošenje temeljnih planskih i programskih dokumenata nužnih za unapređivanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, uvažavajući načelo sprječavanja i smanjivanja nastajanja otpada. Početak njihove provedbe.
SADRŽAJ	- Provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš i provesti proceduru donošenja Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015.; provesti proceduru donošenja Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba i Generalnih urbanističkih planova grada Zagreba i Sesveta, u kojima treba utvrditi lokacije Centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica te reciklažnih dvorišta. - Započeti provedbu mjera iz Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu do 2015. s posebnim naglaskom na mjerama usmjernim prema odvojenom sakupljanju otpada. - Uspostavljanje sustava naplate usluga skupljanja i odvoza otpada za kućanstva prema kojem građani /kućanstva dobivaju mogućnost da sami, odgovornim ponašanjem i odvajanjem otpada, utječu na cijenu usluge. - Pristupiti izradi projektne i druge tehničke dokumentacije te realizaciji / provedbi istražnih radova za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom. - Kontinuirano podizati svijest javnosti putem informiranja, promidžbenih aktivnosti i educiranja građana o problematici gospodarenja otpadom.

REZULTAT	Osigurani prostorno-planski i drugi preduvjeti za unapređivanje provođenja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom
RAZVOJNI UČINAK	Osiguran okvir za implementaciju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu u skladu s EU zahtjevima i standardima (Direktiva 2008/98/EC Europskog parlamenta i vijeća o gospodarenju otpadom) i RH strateškim i zakonskim propisima
NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj – Sektor za zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom
SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački holding i podružnice nadležne za gospodarenje otpadom, JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Grad Zagreb, Zagrebački holding – podružnice nadležne za gospodarenje otpadom, ostali subjekti u sektoru gospodarenja otpadom, građani Grada Zagreba i dr.
POKAZATELJI	- Utvrdene lokacije građevina i površina za gospodarenje otpadom ugrađene u prostorno-plansku dokumentaciju - Povećanje udjela odvojeno sakupljenog otpada - Povećanje broja reciklažnih dvorišta - Broj pripremljenih/ apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 28.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (64%) Državna razina – FZOEU, fondovi EU (36%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P2 ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM, POVEĆANJE UDJELA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA I SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA
MJERA	C3.P2-M1 POTICANJE KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, KOGENERACIJE I EKOLOŠKO PRIHVATLJIVIH GORIVA
SVRHA MJERE	Pridonošenje ostvarenju ciljeva energetski održivog razvoja Grada povećanjem udjela obnovljivih izvora energije, kogeneracije i ekološko prihvatljivih goriva u bruto neposrednoj potrošnji, smanjenje ovisnosti o uvozu energenata i utjecaja uporabe fosilnih goriva na okoliš, poticanje razvoja novih tehnologija i domaćeg gospodarstva u cjelini.
CILJ MJERE	Korištenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije u energetskom mrežnom sustavu i opskrbi u neposrednoj potrošnji, prvenstveno sunčeve energije, energije biomase, te geotermalne energije, hidroenergije i energije vjetra.
SADRŽAJ	- Provesti analizu mogućnosti za korištenje energije prirodnih resursa, - Identificirati mjere i aktivnosti za korištenje i primjenu obnovljivih izvora energije i kogeneracije. - Izraditi plan implementacije identificiranih i prioritetnih mjera. - Poticati gradnju sustava za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije. - Provoditi analizu učinaka provedenih mjera i uloženi subvencija te unaprijediti sustav u cilju povećanja broja uključenih subjekata.
REZULTAT	Povećanje udjela obnovljivih izvora energije i kogeneracije u energetskom mrežnom sustavu i bruto neposrednoj potrošnji.

RAZVOJNI UČINAK	Smanjena potrošnja energije i emisija CO ₂ koja doprinosi energetski održivom razvoju, razvoju gospodarstva, kvalitetnijim i zdravijim uvjetima života.
NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
SUDIONICI U PROVEDBI	Javna poduzeća i ustanove, Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske, trgovačka društva, ekološke i energetske udruge, strukovni savezi, znanstvene i obrazovne institucije
KORISNICI	Grad Zagreb, trgovačka društva, javna poduzeća, građani, institucije, drugi lokalni subjekti i investitori
POKAZATELJI	- Instalirani kapaciteti sunčevih kolektora za grijanje prostora i pripremu tople vode - Instalirana snaga fotonaponskih sustava za proizvodnju električne energije - Količina uporabe biomase za grijanje prostora i pripremu tople vode - Broj vozila javnog prijevoza koja koriste alternativna goriva - ekološki prihvatljiva goriva
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 35.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (30%), Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost – FZOEU, HBOR, javna poduzeća (HEP, Hrvatske vode) i fondovi EU (70%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P2 ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM, POVEĆANJE UDJELA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA I SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA
MJERA	C3.P2-M2 POVEĆANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI U PROIZVODNJI ENERGIJE, SEKTORIMA INDUSTRIJE, ZGRADARSTVA, PROMETA I JAVNE RASVJETE
SVRHA MJERE	Pridonošenje ostvarenju ciljeva energetske održivosti razvoja Grada Zagreba optimiziranjem proizvodnje energije i učinkovitim korištenjem energije u neposrednoj potrošnji.
CILJ MJERE	Povećanje energetske učinkovitosti u proizvodnji energije i neposrednoj potrošnji energije na području Grada Zagreba temeljem Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, utvrđene energetske politike Grada Zagreba, Akcijskog plana energetske održivosti razvoja Grada Zagreba do 2020. i Programa učinkovitog korištenja energije u neposrednoj potrošnji 2010. – 2012.
SADRŽAJ	- Identificirati moguće mjere i aktivnosti energetske učinkovitosti po sektorima za ostvarenje zacrtanih ciljeva uštede energije - Poticati primjenu mjera energetske učinkovitosti u industriji, zgradarstvu, prometu i javnoj rasvjeti
REZULTAT	Povećanje energetske učinkovitosti zgrada i sustava (industrija, zgradarstvo, promet, javna rasvjeta).
RAZVOJNI UČINAK	Smanjenje potrošnje energije i emisija CO ₂ , što doprinosi kvalitetnijim i zdravijim uvjetima života, znatnim energetskim i financijskim uštedama, te smanjenju ovisnosti o uvozu energije i prekomjernoj potrošnji fosilnih goriva.

NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
SUDIONICI U PROVEDBI	Javna poduzeća i ustanove, Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske, trgovačka društva, ekološke i energetske udruge, strukovni savezi, znanstvene i obrazovne institucije, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Grad Zagreb, trgovačka društva, javna poduzeća, građani, tvrtke, institucije, drugi lokalni subjekti i investitori
POKAZATELJI	- Broj energetski učinkovito saniranih zgrada - Udjel energetski učinkovite i ekološke javne rasvjet u cjelokupnom sustavu - Broj pripremljenih / apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 80.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (60%) Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost – FZOEU, HBOR, privatni investitori, razvojne banke i fondovi EU (40%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P2 ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM, POVEĆANJE UDJELA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA I SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA
MJERA	C3.P2-M3 SIGURNOST I DIVERZIFIKACIJA ENERGETSKE OPSKRBE GRADA
SVRHA MJERE	Diverzifikacijom oblika energije, izvora i tehnologija proizvodnje energije povećati stupanj energetske neovisnosti i postići veću sigurnost i stabilnost energetske opskrbe Grada, konkurentnost energetske opskrbe, održivost energetske opskrbe i dugoročni održivi gospodarski razvitak.
CILJ MJERE	Povećanje učinkovitosti pretvorbe energije i smanjenje emisije stakleničkih plinova (CO ₂) omogućiti strukturnu raznolikost i više energetskih izvora, povećati korištenje vlastitih prirodnih energetskih resursa, stvarati preduvjete za lokalnu proizvodnju energije, smanjiti gubitke u prijenosu energije te smanjiti negativan utjecaj i rizik od fluktuacije cijena nafte i plina na međunarodnom tržištu.
SADRŽAJ	Poticati diverzifikaciju oblika energije, izvora i tehnologija proizvodnje energije: - Provesti analizu mogućnosti korištenja raznih vrsta energetskih izvora i postrojenja za proizvodnju i transformaciju, dobavnih infrastrukturnih pravaca, transportnih i prijenosnih kapaciteta te i skladišnih energetskih kapaciteta vezanih uz sve vrste energetskih izvora. - Izraditi preporuke i mjere za diverzifikaciju, sigurnost i kvalitetu energetske opskrbe. - Izraditi plan implementacije.
REZULTAT	Pripremljene smjernice za povećanje sigurnosti i kvalitete opskrbe energijom te razvoj primjene novih, čistih i efikasnih tehnologija

	- Bolja povezanost transportnih i prijenosnih mreža. - Korištenje više raznih skladišnih kapaciteta. - Istraživanja, razvoj i primjene novih, čistih i efikasnih tehnologija
RAZVOJNI UČINAK	Tržišno gospodarenje energijom. Distribuirani izvori energije. Održivi scenarij učinkovitog korištenja energije u neposrednoj potrošnji i poboljšanje kvalitete života povećanjem sigurnosti energetske opskrbe, povećanjem učinkovitosti pretvorbe energije i smanjenjem emisije stakleničkih plinova.
NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
SUDIONICI U PROVEDBI	EIPH, HEP, Hrvatske vode, REGEA, znanstvene i obrazovne institucije, energetske institucije i agencije, trgovačka društva
KORISNICI	Grad Zagreb, trgovačka društva, građani, tvrtke, institucije, drugi lokalni subjekti i investitori
POKAZATELJI	- Utvrđen sustav za praćenje: broja mikro i malih suproizvodnih jedinica, količine energije koju proizvode mikro i male suproizvodne jedinice, broja dizalica topline, broja skladišnih kapaciteta i dobavnih pravaca - Broj pripremljenih / apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 2.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (70%) Javna poduzeća (HEP, Hrvatske vode), privatni investitori i fondovi EU (30%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P2 ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM, POVEĆANJE UDJELA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA I SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA
MJERA	C3.P2-M4 SMANJENJE SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA
SVRHA MJERE	Ostvarenje pozitivnih ekoloških, energetskih i financijskih učinaka sprječavanjem nastajanja prekomjerne emisije i optimiziranjem raspršivanja svjetla u okoliš, reguliranjem postojećeg rasvjetljenja i smanjenjem na dopuštene razine, zbog cjelovitog očuvanja kakvoće okoliša, očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalnog korištenja prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovnih uvjeta zdravog života i temelja održivog razvitka.
CILJ MJERE	Analiza rasvjetljenosti Grada, izrada karata rasvjetljenosti i akcijskih planova te edukacija kadrova uključenih u instaliranje rasvjetnih sustava i sustava upravljanja rasvjetom.
SADRŽAJ	Ostvarenje zaštite od svjetlosnog onečišćenja: /// kontinuiranim mjerenjem i izradom karata rasvjetljenosti za odgovarajuća izložena područja /// osiguranjem dostupnosti podataka o rasvjetljenju i svjetlosnom onečišćenju okoliša /// zaštitom područja koja su rasvjetljena s posebno niskom razinom /// izradom akcijskih planova za rasvjetljavanje koji se temelje na podacima iz karata rasvjetljenosti /// gradnjom i obnovom rasvjete sukladno karti rasvjetljenosti /// edukacijom kadrova uključenih u projektiranje, dobavu i instaliranje rasvjetnih sustava i sustava upravljanja rasvjetom.

REZULTAT	Ažurirani podaci o rasvjetljenosti, obnovljeni dijelovi mreže javne rasvjete i povećana razina stručnog znanja kadrova uključenih u projektiranje, dobavu i instaliranje rasvjetnih sustava i sustava upravljanja rasvjetom
RAZVOJNI UČINAK	Ostvarivanje pozitivnih ekoloških, energetskih i financijskih učinaka. Zaštita od svjetlosnog onečišćenja značajno će doprinjeti zaštiti ljudskog zdravlja od štetnog utjecaja svjetlosnog onečišćenja i blještanja svjetla s javnih površina, učinkovitijoj sigurnosti u cestovnom prometu, zaštiti okoliša u cjelini, zaštiti pojedinih sastavnica okoliša od negativnih utjecaja svjetlosnog onečišćenja, učinkovitom planiranju potrošnje električne energije i planiranju ušteda.
NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode ili Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvo gospodarstva ili Ministarstvo poduzetništva i obrta
KORISNICI	Grad Zagreb, pravne i fizičke osobe, udruge, građani
POKAZATELJI	/// Broj mjerenja i karata rasvjetljenosti /// Broj akcijskih planova za rasvjetljavanje /// Opseg novoizgrađene rasvjete /// Opseg obnovljene rasvjete /// Broj programa za edukaciju /// Broj polaznika edukativnih programa
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 50.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (40%) Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost – FZOEU, HBOR, privatno partnerstvo i koncesije te fondovi EU (60%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM
PRIORITET	C3.P2 ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM, POVEĆANJE UDJELA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA I SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA
MJERA	C3.P2-M5 USPOSTAVLJANJE ENERGETSKOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA GRADA ZAGREBA I KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE O ENERGIJI I KLIMI
SVRHA MJERE	Uspostavljanje energetskog informacijskog sustava kao alata za kvalitetno praćenje energetske proizvodnje i opskrbe Grada, energetske sektorske potrošnje, energetske potrošnje objekata i sustava u vlasništvu i pod upravljanjem Grada Zagreba te ostalih energetskih pokazatelja za optimalno korištenje energije, informiranje, educiranje i uključivanje stručne i šire javnosti u procese odlučivanja i druge procese u području energetski održivog razvoja i zaštite klime.
CILJEVI MJERE	Učinkovitije upravljanje energijom i prirodnim resursima, uspostavljanje registra objekata, baze podataka i elemenata za energetsku bilancu Grada, kontinuirano praćenje energetske potrošnje, stvaranje predujeta za pravovremene i pozitivne intervencije u sustavu, pružanje potpore u planiranju potrošnje i ostalih mjera energetske učinkovitosti, edukacija svih uključenih u izradu i korištenje energetskog informacijskog sustava – nositelja i korisnika, educirana i uključena stručna i šira javnost, uspostava odgovarajućeg monitoringa i povezivanje sustava.
SADRŽAJ	/// Povezati sve nositelje informacija o proizvodnji, prijenosu i distribuciji energije u jedinstveni sustav prikupljanja, obrade i prezentiranja energetskih podataka, /// Provoditi obavještanje, educiranje i dostupnost informacija znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti o svim temama iz područja energije i klime.

REZULTAT	Formiran energetski informacijski sustav Grada Zagreba, uspostavljena komunikacija svih nadležnih gradskih i državnih tijela, proizvođača, distributera i opskrbljivača energijom i vodom, stručnih i znanstvenih institucija te ostalih zainteresiranih subjekata.
RAZVOJNI UČINAK	Kontinuirano i transparentno praćenje proizvodnje i potrošnje energije u realnom vremenu i prostoru.
NOSITELJ	Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
SUDIONICI U PROVEDBI	Koncesionari, stručne i znanstvene institucije, energetske agencije i NVO, druga upravna tijela Grada Zagreba
KORISNICI	Grad Zagreb, znanstvena, stručna i šira javnost
POKAZATELJI	/// Broj upravnih tijela / institucija / proizvođača, distributera i opskrbljivača energijom, uključenih u prikupljanje podataka u okviru IS /// Broj upita / izdanih odgovora
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 3.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (60%) Državna razina, fondovi EU (40%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P1 ODRŽIVO KORIŠTENJE CJELOKUPNOG PROSTORA GRADA
MJERA	C4.P1-M1 CJELOVITO PLANIRANJE PROSTORNOG RAZVOJA
SVRHA MJERE	Ograničavanje prostornog rasta grada, uz jasno diferenciranje gradivih i negradivih površina; policentrični razvoj grada; umanjene potrebe za putovanjima, dostupnost osnovnih javnih i pratećih sadržaja stanovanja, racionalnost ulaganja u izgradnju kompletne infrastrukture
CILJEVI MJERE	Uvođenje novih mehanizama i alata za kontrolu korištenja / širenja građevinskih područja i planiranje kapaciteta urbanih jedinica; osmišljeni analitički pristup prostornom razvoju Grada Zagreba, kao temelj za izradu novoga Prostornog plana Grada Zagreba; planiranje grada prema ideji kompaktnog urbanog dizajna, s jasno utvrđenim kriterijima za planiranje urbane gustoće
SADRŽAJ	✎ Izraditi cjelovitu studiju prostornog razvoja Grada Zagreba, koja će na temelju utvrđenih prostorno-demografskih trendova, najnovijih podataka popisa 2011. i rezultata analize stvarne iskorištenosti građevinskih područja utvrditi prioritetne razvojne osi ✎ Izraditi koncept integralnog prometnog sustava u Gradu i njegovom utjecajnom prostoru, a u vezi sa studijom prostornog razvoja i utvrđenim razvojnim osima ✎ Izraditi katalog urbanih gustoća postojećih prostornih jedinica ✎ Odrediti planske urbane gustoće za sve urbane jedinice na kojima se planira nova regulacija ili transformacija postojeće izgrađene strukture, prema načelima: – najviše urbane gustoće planirati u prostorima najvišeg stupnja centraliteta i mješovitih aktivnosti, odnosno u prostorima uz glavne arterije javnog prijevoza,

	– izbjegavati visoke gustoće u monofunkcionalnim, periferno smještenim stambenim zonama s minimumom pratećih funkcija, bez dostupnosti efikasnog javnog prijevoza, – ograničiti širenje izgrađenog područja gradskih rubova gotovo isključivo samostojećom obiteljskom gradnjom niske urbane gustoće (i kompaktijeg principa zauzimanja prostora), koja garantira racionalna ulaganja u prometnu, komunalnu i društvenu infrastrukturu i isplativ javni prijevoz.
REZULTAT	Kvalitetna prostorno-analička podloga za izradu Prostornog plana Grada Zagreba
RAZVOJNI UČINAK	Razvoj uravnotežen s očuvanjem okoliša i krajobraznih vrijednosti; ekološki, financijski i društveno održivo planiranje Grada
NOSITELJ	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
SUDIONICI U PROVEDBI	Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, stručne i znanstvene institucije, urbanistička struka
KORISNICI	Prostorni planeri, građani Grada Zagreba
POKAZATELJI	✎ Izrađeni dijelovi prostorno-analičke podloge, uključeni u izradu novog prostornog plana
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 1.200.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P1 ODRŽIVO KORIŠTENJE CJELOKUPNOG PROSTORA GRADA
MJERA	C4.P1-M2 ZELENA INFRASTRUKTURA GRADA
SVRHA MJERE	Uspostavljanje mehanizama i alata za oblikovanje zelene infrastrukture kao neophodne, ekološke, socijalne, rekreativne, krajobrazne i identitetske sastavnice prostora Grada
CILJ MJERE	Stvoriti preduvjete za učinkovitiju zaštitu i unapređivanje sustava zelene infrastrukture
SADRŽAJ	✎ analiza postojećih i planiranih zelenih površina - sastavnica zelene infrastrukture, prostorna distribucija, standardi, društvena, zdravstvena, okolišna, gospodarska funkcija, razvojni problemi i potrebe, ✎ mapiranje zelene infrastrukture koristeći GIS; ✎ analiza potreba; ✎ analiza nedostataka u sustavu planiranja, realizacije i upravljanja zelenom infrastrukturom, prioritarno javnim zelenim površinama; ✎ ekološka, funkcionalna, oblikovna (krajobrazna) kategorizacija (tipologija) sastavnica zelene infrastrukture; ✎ definiranje standarda za pojedine kategorije zelene infrastrukture, prioritarno javnih zelenih površina i radijusa dosega korištenja pojedinih kategorija javnih zelenih površina; ✎ definiranje dinamike realizacije javnih zelenih površina u skladu sa realizacijom pojedinih sadržaja (stanovanje, javni sadržaji, prometnice, gospodarska namjena, šport i rekreacija i dr.), odnosno funkcija.
REZULTAT	Stvorene pretpostavke za učinkovitiju zaštitu i unapređivanje sustava zelene infrastrukture

RAZVOJNI UČINAK	Prosperitet zajednice u odnosu na prostorni, društveni, zdravstveni i okolišni aspekt.
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, Zagrebački holding d.o.o., Hrvatske šume d.o.o., Šumarija Zagreb, nadležne stručne i znanstvene institucije, NVO, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Gradska uprava, gradska i državna trgovačka društva, znanstvena, stručna i šira javnost, građani Grada Zagreba
POKAZATELJI	✎ Prostorni standardi za planiranje javnih – pejzažno uređenih površina ugrađeni u prostorno-plansku dokumentaciju Grada ✎ Utvrđen sustav za praćenje: broja i površina javnih zelenih površina, prema određenim kategorijama (m²), duljine drvoreda u gradskim ulicama (m)
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 2.000.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P2 UNAPREĐIVANJE NASELJENIH DIJELOVA GRADA
MJERA	C4.P2-M1 OČUVANJE, OBNOVA I ODRŽIVO KORIŠTENJE KULTURNE BAŠTINE
SVRHA MJERE	Zaštita i očuvanje graditeljskog naslijeđa kao nositelja identiteta Grada
CILJ MJERE	Obnova i održivo korištenje kulturne baštine. Revitalizacija povijesnoga gradskog središta u svim formativnim i morfološkim elementima. Uspostava uravnoteženih odnosa između povijesnih oblika graditeljske i prostorne baštine te suvremenih pojava, radi očuvanja i afirmacije kulturno-povijesnih identiteta kojem Integracija baštine u obrazovne i gospodarske aktivnosti.
SADRŽAJ	- Utvrditi potrebe za obnovom kulturne i povijesne baštine; - Utvrditi prioritete za obnovu; - Obnavljati objekte tradicijske i sakralne arhitekture; - Pripremati projekata za obnovu i zaštitu kulturne baštine za financiranje kroz domaće i inozemne izvore; - Uspostaviti partnerski odnos s nacionalnim institucijama, privatnim sektorom i civilnim društvom u provedbi projekata obnove; - Provoditi zaštitu nematerijalne kulturne baštine; - Definirati model promocije kulturne baštine i započete aktivnosti promidžbe; - Utvrditi potencijale kulturne baštine u svrhu razvoja turizma i podizanja kvalitete življenja stanovnika Grada; - Razvijati obrazovne programe s ciljem boljeg upoznavanja kulturne baštine od strane stanovnika Grada i posjetitelja. - Nastavak realizacije započetih projekata revitalizacije kroz: - Sanaciju i obnovu građevina – kulturnih dobara u vlasništvu Grada Zagreba (Trg Sv. Marka 9, Palača Grlečić-Jelačić i Demetrova

	7-9, Palača Magdalenić-Drašković-Jelačić i druge građevine u povijesnoj jezgri) - Sanaciju i obnovu javnih gradskih prostora – trgova i perivoja koji određuju povijesnu urbanu matricu Grada.
REZULTAT	Očuvanje, obnova i održivo korištenje povijesne graditeljske strukture – pojedinačno zaštićenih objekata i ambijentalnih vrijednosti i posebnosti prostora
RAZVOJNI UČINAK	Očuvana i kvalitetno prezentirana povijesna jezgra kao čimbenik konkurentnosti Grada Zagreba u mreži europskih gradova; povećanje svijesti i znanja o stanju i razvojnim potencijalima kulturne baštine
NOSITELJ	Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode
SUDIONICI U PROVEDBI	Privatni sektor, javni sektor, NVO, drugi gradski uredi i službe
KORISNICI	Stanovnici i posjetitelji Grada, kulturne organizacije, turističke organizacije i poduzeća
POKAZATELJI	- Broj pripremljenih / apliciranih projekata iz područja obnove kulturne baštine - Broj realiziranih projekata iz područja obnove kulturne baštine
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 150.000.000 Kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (63%) Vlasnici i korisnici graditeljske baštine, fondovi EU (37%)
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P2 UNAPREĐIVANJE NASELJENIH DIJELOVA GRADA
MJERA	C4.P2-M2 INTEGRIRANA URBANA REGENERACIJA DONJEGA GRADA
SVRHA MJERE	Obnova i održivi razvoj Donjega grada, uz zaustavljanje evidentiranih procesa: smanjenja broja rezidentne populacije, smanjenja interesa komercijalnih i drugih poslovnih subjekata za gradsko središte i, u konačnici, gubitka jedinstvenog elementa identiteta Grada Zagreba
CILJ MJERE	Izrada Programa integrirane urbane regeneracije, zasnovanog na: vrednovanju ranijeg planerskog naslijeđa i prakse; vjerodostojnom utvrđivanju vlasništva nad nekretninama; detaljnoj snimci stanja i vrednovanju cjelina, građevina, prometne mreže i komunalne infrastrukture; detaljnoj konzervatorskoj dokumentaciji; organizacijsko-pravnom okviru za sudjelovanje / pregovaranje svih sudionika u procesu; procjeni ulaganja i planiranju izvora financiranja; stvaranje organizacijsko-pravnih preduvjeta za provedbu regeneracije
SADRŽAJ	- Formirati multidisciplinarni tim sastavljen od stručnjaka iz gradske uprave i Zagrebačkog holdinga, drugih priznatih stručnjaka, predstavnika lokalne samouprave i civilnog društva, koji će raditi na: - definiranju projektnog zadatka, faza i dinamike provedbe zadatka, - provedbi potrebnih istraživanja i utvrđivanju želja i potreba građana - izradi prijedloga Programa integrirane urbane regeneracije Donjega grada i provedbi procesa javnog izlaganja i izjašnjavanja, - usvajanju Programa od strane Gradske skupštine - Ustrojiti agenciju za provedbu Programa integrirane urbane regeneracije: - definiranje organizacijskog ustroja i financijskog okvira za rad agencije - identifikacija gospodarskih i drugih subjekata – potencijalnih partnera - izrada pripremnih dokumenata za osnivanje agencije

	- izrada plana aktivnosti i rada agencije - izrada plana zapošljavanja za potrebe agencije - zapošljavanje voditelja agencije i drugih djelatnika prema planu
REZULTAT	Stručna i javno-institucionalno-politički verificirana podloga za pristupanje samom procesu obnove / regeneracije
RAZVOJNI UČINAK	Kapitalizacija svih atrakcija donjo-gradske spomeničke baštine, kao instrument održive reprodukcije povijesnoga središta; doprinos konkurentnosti Zagreba u smislu njegova određivanja kao poželjne europske metropole za boravak i rad; proširenje socijalnog prostora grada i unapređivanje javnog gradskog prostora
NOSITELJ	GU za strategijsko planiranje i razvoj Grada
SUDIONICI U PROVEDBI	JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, NVO, mjesna samouprava, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Stanari, poslovni i drugi subjekti u povijesnom središtu te zajednica u cjelini
POKAZATELJI	Dovršenost definiranih faza izrade dokumenta prema unaprijed definiranoj dinamici
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 2.000.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P2 UNAPREĐIVANJE NASELJENIH DIJELOVA GRADA
MJERA	C4.P2-M3 POVEĆANJE KVALITETE POSTOJEĆIH I UREĐENJE NOVIH JAVNIH GRADSKIH PROSTORA
SVRHA MJERE	Podizanje kvalitete života konsolidiranjem postojećih i uređenjem novih funkcionalnih i dobro oblikovanih javnih gradskih prostora na cijelom području Grada.
CILJ MJERE	Očuvanje i saniranje postojećih javnih gradskih prostora i osiguravanje površina za nove, kako bi se osigurala potreba za kvalitetan život. Obuhvaća uređenje velikih javnih gradskih prostora od značaja za Grad kao i javnih gradskih prostora značajnih za pojedinu prostornu jedinicu – četvrt.
SADRŽAJ	- Izraditi cjelovitu studiju javnih prostora Grada Zagreba - Pripremiti dokumentaciju za uređenje postojećih javnih gradskih prostora. - Održavati i uređivati javne gradske prostore.
REZULTAT	Gradski prostor obogaćen nizom funkcionalnih i dobro oblikovanih javnih gradskih prostora koji su, kao kohezijski element Grada i osnovna mjesta socijalne interakcije, značajni za integraciju Grada i podizanje kvalitete života.
RAZVOJNI UČINAK	Postizanje stabilne i uravnotežene kvalitete života kako u Gradu u cjelini, tako i u pojedinim gradskim četvrtima.
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada / JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba (cjelovita studija), drugi gradski uredi i službe

KORISNICI	Građani Grada Zagreba
POKAZATELJI	Utvrđen sustav za praćenje: m2 ulice, trga / stanovniku, za prostornu jedinicu – gradsku četvrt; m2 javnog zelenila/stanovniku, za prostornu jedinicu – gradsku četvrt
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 35.000.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE MJERE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P2 UNAPREĐIVANJE NASELJENIH DIJELOVA GRADA
MJERA	C4.P2-M4 PROFILIRANJE, SADRŽAJNO I OBLIKOVNO UNAPREĐIVANJE I AKTIVIRANJE ZAGREBAČKIH TRŽNICA
SVRHA MJERE	Nedovoljna iskorištenost identitetskog potencijala zagrebačkih tržnica kao javnih prostora izuzetne socijalne interakcije, ravnomjerno raspoređenih u gradskom prostoru. Unapređivanje nedovoljno održavanog resursa tržnica, posebice obzirom na njihov značaj u naglašavanju vrijednosti domaćeg proizvoda.
CILJ MJERE	Prostorno preuređenje i sadržajno aktiviranje tržnica.
SADRŽAJ	✎ Izraditi Plan i Program potreba i prioriteta preuređenja ✎ Provesti sadržajne i druge prilagodbe tržnica.
REZULTAT	Izrađeni dokumenti budućeg razvoja zagrebačkih tržnica, kao temelj za provedbu oblikovnog uređenja i aktiviranja zagrebačkih tržnica na temelju jasno definiranih potreba i prioriteta
RAZVOJNI UČINAK	Profiliranje i sadržajno aktiviranje tržnica i promoviranje vrijednosti domaćeg proizvoda kroz dnevnu ponudu na zagrebačkim tržnicama.
NOSITELJ	Zagrebački holding
SUDIONICI U PROVEDBI	Gradski uredi i službe, privatni sektor
KORISNICI	Građani, trgovci / zakupci

POKAZATELJI	✎ Broj gradskih tržnica obuhvaćenih Planom i Programom potreba i prioriteta preuređenja
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 5.000.000,00 Kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (60%) Partneri iz privatnog sektora (40%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P2 UNAPREĐIVANJE NASELJENIH DIJELOVA GRADA
MJERA	C4.P2-M5 UTVRĐIVANJE SUSTAVA 'GRADSKIH PROJEKATA', REDEFINIRANJE POJMA I PLANIRANJE DINAMIKE IZRADE I PROVEDBE
SVRHA MJERE	Prioritetno uređivanje atraktivnih gradskih lokacija u vlasništvu Grada Zagreba i trgovačkih društava u vlasništvu Grada, stvaranje novih gradskih urbanističkih vrijednosti sa sadržajima značajnim za razvoj Grada i kvalitetu života u njemu.
CILJ MJERE	Utvrdjivanje dinamike pripreme gradskih projekata utvrđivanjem lokacija od strateškog značaja i provedba predinvesticijskih aktivnosti. Redefinicija gradskih projekata predviđenih dokumentima prostornog uređenja.
SADRŽAJ	Lokacije od strateškog značaja: Badel, Zagrepčanka, Gredelj + Paromlin, Zagrebački velesajam Provesti pripremne aktivnosti za gradske projekte od strateškog značaja za Grad Zagreb: programirati sadržaje s posebnom pozornošću na javne sadržaje koje projektom treba ostvariti; izraditi programe za anketne urbanističko-arhitektonske natječajne; provesti natječaje; provesti javne rasprave o rezultatima natječaja i odrediti urbana pravila; izraditi prostorno-plansku dokumentaciju; izraditi katalog strateških gradskih projekata s detaljnim opisom projekta i smjernicama za potencijalne partnere. Ostale lokacije gradskih projekata navedene u strateškim dokumentima prostornog uređenja Dokumentima prostornog uređenja odrediti koja je planirana korist za Grad i građane, kao i interes za razvoj Grada, od pojedinačnog gradskog projekta, bez obzira radi li se o nekretnini u javnom ili privatnom vlasništvu. U proceduri provedbe gradskog projekta odrediti odnos javnog i privatnog u smislu ulaganja i dijeljenja dobiti, način vođenja provedbe projekta i njegove sudionike,

	te način kontrole provedbe (izvješćavanje, vrednovanje). Prioritetne teme gradskih projekata su: uređivanje središta lokalnog značenja uz koridore gradske željeznice, planirani pejzažno-perivorno-rekreacijski potezi, 'priuštivo' stanovanje, proizvodne zone važne za razvoj grada i važni infrastrukturni sustavi.
REZULTAT	Aktiviranje zemljišta u vlasništvu Grada radi novog impulsa razvoju grada, povoljnog utjecaja projekta na zatečenu sredinu i dugoročno kontroliranih transformacija od interesa za grad. Učinkovitije donošenje odluka o gradskim projektima.
RAZVOJNI UČINAK	Aktivna uloga Grada u usmjeravanju i poticanju gospodarskog i prostornog razvoja.
NOSITELJ	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
SUDIONICI U PROVEDBI	JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, drugi gradski uredi i službe
KORISNICI	Ulagачi i partneri u projektu, građani Grada Zagreba
POKAZATELJI	- Broj pripremljenih programa anketnih urbanističko-arhitektonskih natječaja za lokacije od strateškog značaja - Broj provedenih anketnih urbanističko-arhitektonskih natječaja - Izrađen katalog strateških gradskih projekata - Pokrenuta inicijativa za izmjenu odredbi za „gradske projekte“ u prostorno-planskoj dokumentaciji i detaljno razmatranje svih lokacija, uz obavezu provjeru odgovaraju li definiciji 'gradskog projekta'
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 10.000.000,00 Kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P2 UNAPREĐIVANJE NASELJENIH DIJELOVA GRADA
MJERA	C4.P2-M6 OČUVANJE TRADICIONALNIH OBILJEŽJA I UREĐIVANJE NASELJA RURALNOG I SUBURBANOG KARAKTERA I NEKADAŠNJIH SEOSKIH NASELJA UKLOPLJENIH U GRAD ZAGREB
SVRHA MJERE	Ciljana revitalizacija postojećih sela; sprječavanje gubitka karakterističnog krajobrazu koji je produkt ljudskog rada seoskog stanovništva (kultivirani krajolik); sprječavanje napuštanja poljoprivredne djelatnosti i pretvaranje sela u 'naselja za spavanje' pokraj velikog gradskog središta.
CILJ MJERE	Zadovoljiti kvalitetne estetske, kulturne, ekološke, ali i gospodarske funkcije sela, koje se temelje na zaštiti prirodnih i kulturnih potencijala područja s očuvanjem tipoloških značajki identiteta sela i integralnom zaštitom stambenog naslijeđa, i to kroz očuvanje raznolikosti okoliša, preoblikovanje i kvalitetan razvoj sela, poboljšavanje kakvoće životnoga standarda sela, obnovu i iskorištavanje postojećega stambenog fonda, obnavljanje i sanaciju manje kvalitetnih i degradiranih dijelova ruralnoga područja, zaštita objekata i područja glede očuvanja kulturnog naslijeđa, prilagodba novogradnje identitetu sela, usmjeravanje izgradnje na područja gdje je prometno-komunalna infrastruktura već riješena ili najbolje riješena.
SADRŽAJ	- Izrada Programa obnove i razvoja seoskih naselja na području Grada Zagreba - Priprema konkretnih projekata

REZULTAT	Uređivanje naselja i stvaranje temelja za razvoj kvalitetne društveno / gospodarske podloge za život u naseljima ruralnog i suburbanog karaktera
RAZVOJNI UČINAK	- Očuvanje krajobrazu i osiguravanje ekonomske podloge za dio stanovnika; - Poboljšanje kvalitete života.
NOSITELJ	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
SUDIONICI U PROVEDBI	JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, mjesna samouprava, NVO, drugi gradski uredi i službe
KORISNICI	Lokalne zajednice, poduzetnici i građani
POKAZATELJI	- Broj pripremljenih / provedenih projekata uređenja - Pokazatelj životnog standarda stanovnika ruralnih / suburbanih naselja u okviru Grada Zagreba
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 1.200.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA
MJERA	C4.P3-M1 RAZVOJ ZRAČNOG PROMETA
SVRHA MJERE	Poboljšanje kvalitete prihvata i otpreme putnika, tereta i zrakoplova
CILJ MJERE	Osiguranje kapaciteta za očekivani zračni promet
SADRŽAJ	▄ privatizacija Zračne luke Zagreb (ZLZ) – koncesija (odluka Vlade RH), potpisivanje ugovora; ▄ projektiranje, pribavljanje svih potrebnih odobrenja za gradnju i početak realizacije Novog putničkog terminala Zračne luke Zagreb (predinvesticijski postupak); ▄ pripreme za izgradnju uzletno-sletne staze i staze za vožnju od konstruktivnog kolnika na aerodrom Lučko; ▄ gradnja uzletno-sletne staze, staze za vožnju i prateće infrastrukture aerodroma Lučko; ▄ uvjeti lokacije za proširenje djelatnosti aerodroma Lučko; ▄ razvoj kapaciteta aerodroma Lučko za prihvata poslovnih / turističkih / sportskih letjelica; ▄ ispitivanje uvjeta lokacije za gradnju helidroma na zagrebačkim bolnicama;
REZULTAT	Pripremljena organizacijska, financijska i projektna platforma za povećanje propusne moći ZLZ i aerodroma Lučko.
RAZVOJNI UČINAK	Osiguranje kvalitete, kapaciteta i sigurnosti u zračnom prometu
NOSITELJ	Vlada RH – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
SUDIONICI U PROVEDBI	Koncesionar ZLZ, Grad Zagreb, Zagrebačka županija i Grad Velika Gorica, operater aerodroma Lučko

KORISNICI	Građani, gospodarstvo, sportske udruge
POKAZATELJI	Uspostavljen sustav za praćenje pokazatelja: m ² putničke zgrade, m ² stajanki, m ² manevarske površine (staze za vožnju, uzletno-sletne staze), broj avioprijevoznika, broj operacija, broj putnika, tone tereta
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja (1. faza): 160.000.000 kn Državni proračun, privatni ulagači (prema modelu financiranja koje će odrediti Vlada RH)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA
MJERA	C4.P3-M2 INTEGRACIJA I POBOLJŠANJE ULIČNE I CESTOVNE MREŽE
SVRHA MJERE	Poboljšanje propusnosti ulične mreže i smanjenje zastoja u odvijanju uličnog prometa
CILJ MJERE	Jedinstvena, prostorno i funkcionalno integrirana mreža uličnih prometnica
SADRŽAJ	▄ Graditi nedostajuće ulične i cestovne spojeve osnovne ulične mreže, ▄ rekonstruirati i denivelirati raskrižja, ▄ rekonstruirati postojeće ulice, ▄ asfaltirati makadamske ulice, ▄ pripremati dokumentaciju za apliciranje projekata za sufinanciranje iz EU fondova.
REZULTAT	Povećana dužina osnovne ulične mreže, rekonstruirana raskrižja, ulična mreža bez makadamskih kolovoza
RAZVOJNI UČINAK	Povećana propusna moć ulica i raskrižja, kraće trajanje putovanja, poboljšana sigurnost sudionika u prometu
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	Hrvatske autoceste, Hrvatske ceste, Zagrebački holding, mjesna samouprava
KORISNICI	Građani, gospodarstvo

POKAZATELJI	▄ km¹ novih ulica, ▄ km¹ asfaltiranih makadamskih ulica, ▄ broj rekonstruiranih raskrižja, ▄ broj pripremljenih / apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 570.500.000 Kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (51%) Javna poduzeća Hrvatske autoceste i Hrvatske ceste, privatni partneri kroz JPP, fondovi EU (49%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA
MJERA	C4.P3-M3 UNAPREĐIVANJE JAVNOG PUTNIČKOG PROMETA
SVRHA MJERE	Povećanje broja putovanja javnim prijevozom, veće učešće javnog putničkog prometa u načinskoj raspodjeli
CILJ MJERE	Izgradnja kvalitetne mreže, povećanje kvalitete i opsega usluge javnog prometa
SADRŽAJ	- Proširenje mreže tramvajskih pruga, - Rekonstrukcija postojećih pruga i stajališta, - Gradnja ispravljačkih stanica i sustava za nadzor i upravljanje ispravljačkim stanicama, - Produženje i pogošćenje mreže autobusnih linija, - Rekonstrukcija postojećih i gradnja novih intermodalnih terminala, - Nabava suvremenih niskopodnih autobusa i tramvaja, - Unapređivanje sustava upravljanja tramvajskim i autobusnim prometom, - Poboljšavanje sustava informiranja korisnika, - Nastavak aktivnosti za realizaciju nove žičare Dolje-Sljeme, - Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za sufinanciranje iz EU fondova, priprema dokumentacije za podzemno nadzemni tračnički sustav uključivo tračnička veza središta grada sa novim putničkim terminalom Zračne luke Zagreb.

REZULTAT	Povećana dužina tramvajskih pruga i autobusnih linija, veća pokrivenost teritorija javnim prijevozom, gušći slijed vozila javnog putničkog prometa, udobniji i pouzdaniji javni prijevoz, bolja opremljenost stajališta i terminala javnog prijevoza, javni prijevoz do vrha Medvednice
RAZVOJNI UČINAK	Veći broj putovanja javnim prijevozom
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački holding
KORISNICI	Građani, posjetitelji Grada
POKAZATELJI	- Broj novih niskopodnih tramvaja i autobusa, - Km¹ novih tramvajskih pruga i autobusnih linija, - Broj novih i rekonstruiranih stajališta i terminala javnog putničkog prometa - Broj pripremljenih / apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 225.500.000 Kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (90%) Privatni sektor, JPP, fondovi EU (10%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA
MJERA	C4.P3-M4 POBOLJŠANJE PROMETA U MIROVANJU
SVRHA MJERE	Primjenom modela P&R povećati korištenje javnog prometa, smanjiti automobilski promet u središtu grada, poboljšati uvjete parkiranja za stanovnike središta grada
CILJ MJERE	Izgradnja parkirališnih kapaciteta na čitavom području Grada
SADRŽAJ	- Izgradnja javnih garaža i parkirališta na terminalima i frekventnim stajalištima javnog prometa i na obodu središta grada; - Osiguravanje parkiranja za stanovnike središta grada (blokovske garaže); - Izgradnja nedostajućih parkirališnih kapaciteta na čitavom području Grada; - Izgradnja potrebnih parkirališnih kapaciteta uz bolnice - Izgradnja novih podzemnih parkirališnih kapaciteta na lokaciji srednjoškolskog igrališta (Savska-Kačićeva-Klaićeva-Kršnjavoga) s pješačkim pothodnikom
REZULTAT	Novi parkirališni i garažni kapaciteti
RAZVOJNI UČINAK	Veći broj putovanja javnim prijevozom, smanjenje automobilske prometa u središtu grada, oslobađanje javnih gradskih površina (nogostupa, kolnika, zelenih površina) od parkiranih automobila, povećanje dostupnosti javnim građevinama

NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački holding, nadležna tijela državne uprave (parkiranje uz bolnice i druge institucije)
KORISNICI	Građani
POKAZATELJI	Broj novih garažnih i parkirališnih mjesta: - uz terminale javnog prometa i na obodu gradskog središta - uz bolnice - u blokovskim garažama namijenjenim stanovnicima gradskog središta
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 384.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (5%) Privatni partneri kroz JPP (92%) Državna razina (3%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA
MJERA	C4.P3-M5 RAZVOJ SUSTAVA ZA NADZOR I UPRAVLJANJE PROMETOM (ITS)
SVRHA MJERE	Sigurnije i efikasnije odvijanje uličnog prometa, osiguranje prioriteta javnom gradskom prometu, optimizacija upravljanja prometom
CILJ MJERE	Modernizacija i unapređivanje signalne i sigurnosne opreme na raskrižjima i povezivanje semafor-skih uređaja s centrom za upravljanje prometom, smanjenje motornog prometa u središtu Grada
SADRŽAJ	- Uspostaviti i opremiti centar za upravljanje prometom, - Modernizirati signalnu i sigurnosnu opremu i uređaje, povezane optičkim kabelom, - Provoditi mjere za ograničavanje motornog prometa u središtu grada
REZULTAT	Opremljenost centra za upravljanje prometom i raskrižja suvremenom signalnom i sigurnosnom opremom; nadzorne kamere instalirane na naj-frekventnijim raskrižjima; povezanost optičkim kabelom
RAZVOJNI UČINAK	Efikasnije odvijanje prometa, brže otklanjanje zastoja, povećana sigurnost u prometu, protočnija ulična mreža, smanjenje automobilskeg prometa u središtu grada, brži i pouzdaniji javni gradski prijevoz
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet

SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački holding
KORISNICI	Građani, posjetitelji
POKAZATELJI	- Broj novih raskrižja reguliranih semafor-skim uređajem, - Broj instaliranih nadzornih kamera, - Broj semaforiziranih raskrižja priključenih na centralni uređaj za upravljanje prometom, - Broj motornih vozila / sat koja ulaze u središte grada, - Broj prometnih nesreća i broj smrtno stradalih u prometnim nesrećama - Propusna moć raskrižja (PAJ/h) - Komercijalna brzina tramvaja i autobusa (km/h)
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 15.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (93%) Fondovi EU (7%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA
MJERA	C4.P3-M6 UNAPREĐIVANJE BICIKLISTIČKOG PROMETA
SVRHA MJERE	Veće učešće biciklističkog prometa u načinjskoj raspodjeli (povećanje biciklističkog prometa)
CILJ MJERE	Uspostava međusobno povezane i funkcionalne mreže biciklističkih staza i parkirališta, sustav javnih bicikala
SADRŽAJ	- Graditi i uređivati biciklističke staze i parkirališta - Uspostaviti sustav javnih bicikala - Provoditi kampanje za popularizaciju biciklističkog prometa - Provoditi edukaciju biciklista (sadašnjih i budućih)
REZULTAT	Povećana dužina biciklističkih staza, biciklistička mreža kao jedinstvena funkcionalna cjelina, povećanje standarda biciklističkih staza, povećan broj biciklističkih parkirališta, javni bicikli
RAZVOJNI UČINAK	Povećan broj biciklističkih putovanja i sigurnost prometa.
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	Privatni sektor (sustav javnih bicikala), NVO, drugi gradski uredi i službe
KORISNICI	Građani, turisti

POKAZATELJI	- Km¹ novih biciklističkih staza - Broj novih parkirališta i parkirnih mjesta - Broj javnih bicikala - Broj parkirališta i mjesta za javne bicikle - Povećanje udjela putovanja ostvarenih biciklom
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 6.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (50%) Privatni partneri kroz JPP, fondovi EU (50%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA
MJERA	C4.P3-M7 POBOLJŠANJE KOMUNALNE OPREMLJENOSTI GRADSKOG PODRUČJA
SVRHA MJERE	Dotrajala, nedostatna i nepotpuna komunalna infrastruktura zbog koje Grad i građani / stanovnici trpe velike gubitke.
CILJ MJERE	Unaprijediti sustav, osigurati pokri-venost i smanjiti gubitke u sustavu komunalne infrastrukture na cijelom gradskom području.
	(vodoopskrba) ❖ Izgradnja vodoopskrbnih cjevovoda; ❖ Identifikacija, pregled i legalizacija 10000 ilegalnih priključaka na vodoopskrbni sustav Grada (uvođenje u sustav naplate vode); ❖ Identifikacija svih lokalnih vodovoda, pregled te procjena mogućnosti priključenja na javni vodoopskrbni sustav; ❖ Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za sufinanciranje iz EU fondova.

SADRŽAJ	(odvodnja) ❖ Upotunjavanje sustava odvodnje gradnjom novih kanala. ❖ Izrada katastra sabirnih jama: utvrđivanje lokacije, vlasnika ili korisnika te stanja građevine za 20000 sabirnih ili septičkih jama; ❖ Ispitivanje vodonepropusnosti sabirnih jama uz prethodno čišćenje; ❖ Izrada projekata za izgradnju uređaja za prihvata sadržaja sabirnih jama na lokaciji Jankomir i Novi Zagreb (Botinec); ❖ Izgradnja još dva uređaja za prihvat sadržaja sabirnih jama u sklopu centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba – CUPOVGZ-a ❖ Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za sufinanciranje iz EU fondova. (opskrba plinom) ❖ Plinifikacija rubnih dijelova grada; ❖ Obnova i povećanje postojećih kapaciteta; ❖ Smanjenje gubitaka u distribuciji; ❖ Uvođenje / korištenje optimalnih tehnoloških rješenja za organiziranje i distribuciju prirodnog plina i pružanje usluga potrošačima; ❖ Povećanje / podizanje sigurnosti opskrbe; ❖ Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za sufinanciranje iz EU fondova. (telekomunikacije) ❖ gradnja komunikacijske mreže optičkih kabela (gradska groblja) ❖ izrada programa potreba s brojem i kapacitetom ukopnih mjesta za sva groblja, ❖ dugoročno osigurati dovoljno prostora za razvoj groblja, a etapnim razvojem omogućiti rezerve grobnih mjesta nekoliko godina unaprijed, ❖ izrada prostorno-planske dokumentacije za proširenje malih gradskih groblja.
REZULTAT	Poboljšanje komunalne opremljeno-sti gradskog područja izgradnjom nove i obnovom dotrajale komunalne opreme, smanjivanje gubitaka.

RAZVOJNI UČINAK	Podizanje kvalitete življenja građana / stanovnika uz uštedu vode i plina te zaštitu prirodnih resursa.
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački holding, mjesna samouprava
KORISNICI	građani / stanovnici, gospodarstvo Grada
POKAZATELJI	❖ Izgradnja nove mreže (m') ❖ Sanacija postojeće mreže (m') ❖ Broj novih građevina komunalnog sustava ❖ Smanjena količina gubitaka vode u distribuciji (referentni ili faktor 16,8) ❖ Broj ispitivanja sabirnih jama na vodonepropusnost ❖ Broj izrađenih provedbenih planova za proširenje malih groblja ❖ Broj pripremljenih / apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 266.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (90%) Javna poduzeća (Hrvatske vode), fondovi EU (10%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P4 UNAPREĐIVANJE REGIONALNE PROMETNE POVEZANOSTI
MJERA	C4.P4-M1 MODERNIZACIJA ŽELJEZNIČKOG PRIGRADSKO-GRADSKOG PROMETA
SVRHA MJERE	Bolje gradske i prigradske željezničke veze i kroz to bolje prometno funkcioniranje Grada i metropolitanskog prostora
CILJ MJERE	Podizanje razine kvalitete postojeće željezničke infrastrukture i vlakova kao bi se omogućila veća brzina i smanjilo vrijeme putovanja, omogućilo uvođenje učestalijih polazaka vlakova, podigla razina udobnosti i time poticalo putnike za većim udjelom javnog prijevoza, a posebno željeznice u svakodnevnom prijevozu; taktni vozni red
SADRŽAJ	- Pripremiti dokumentaciju za modernizaciju postojećih pruga, kolodvora i stajališta i gradnju novih, uključivo P+R i B+R infrastrukturu, - Modernizirati vozni park, - Denivelirati željezničko / cestovne prijelaze, istražiti mogućnosti deniveliranja pruge u središnjem urbanom području, - Rekonstruirati postojeća i graditi nova stajališta, - Pripremiti dokumentaciju za apliciranje projekata za sufinanciranje iz EU fondova.
REZULTAT	Veći broj polazaka vlakova, veći broj putnika, pouzdanija usluga korisnicima
RAZVOJNI UČINAK	Kvalitetnija željeznička infrastruktura omogućit će bolje veze za svakodnevna putovanja na relaciji Grad - metropolitansko područje, smanjit će se korištenje osobnih automobila i na taj način poboljšati prometnu situaciju i smanjiti negativan utjecaj na okoliš.
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet

SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, HŽ Holding, HŽ Infrastruktura, HŽ Putnički prijevoz, Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Krapinsko-zagorska županija
KORISNICI	Stanovnici i gospodarski subjekti Grada Zagreba, zž i kzž
POKAZATELJI	- Dužina (u km) rekonstruiranih i novih dvokolosječnih pruga, - Broj rekonstruiranih i novih stajališta, - Broj deniveliranih željezničkih prijelaza, - Broj i kapacitet novih prigradskih vlakova, - Broj putovanja - Broj prevezenih putnika prigradskom željeznicom
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 50.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (20%) Državna razina (70%) Privatni partneri, fondovi EU, Proračun Zagrebačke županije, Proračun Krapinsko-zagorske županije (10%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA
PRIORITET	C4.P4 UNAPREĐIVANJE REGIONALNE PROMETNE POVEZANOSTI
MJERA	C4.P4-M2 RAZVOJ INTEGRIRANOG JAVNOG PRIJEVOZA
SVRHA MJERE	Povećati korištenje javnog prijevoza u Gradu i na metropolitanskom području, racionalizacija javnog prijevoza, unapređivanje kvalitete ponude
CILJ MJERE	Dobro organiziran javni prijevoz željezničkog, tramvajskog i autobusnog prometa s ciljem postizanja jednostavnog, kvalitetnog, brzog i jeftinog putovanja s jednom vožnjom kartom
SADRŽAJ	Izrada pripremnih dokumenata i projekata za: - jedinstveni elektronski sustav naplate prijevoza, - rekonstrukciju postojećih i izgradnja novih terminala i stajališta javnog prijevoza te izgradnja P+R i B+R infrastrukture u regionalnom prostoru, - usklađenje voznih redova, - uspostavljanje koordinacijsko-upravljačke strukture na jedinstvenom tarifnom području (centar za integrirani prijevoz)
REZULTAT	Jednostavnije, jeftinije i brže putovanje, dobra prometna povezanost regionalnog prostora i regionalnih središta i smanjeno prometno opterećenje prometnica Grada
RAZVOJNI UČINAK	Regionalni prostor postaje privlačan za stanovanje i rad zbog kvalitetnijeg, bržeg, sigurnijeg i jeftinijeg odvijanja prometa. Smanjenje automobilske prometa, manja potrošnja energije, očuvanje okoliša. Više putnika u javnom prijevozu.

NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, županije: Zagrebačka, Krapinsko-zagorska, Karlovačka, Sisačko-Moslavačka, Bjelovarsko-Bilogorska, Koprivničko-Križevačka i Varaždinska, Hrvatske željeznice, Zagrebački Holding
KORISNICI	Stanovnici, gospodarstvenici
POKAZATELJI	Smanjenje broja putnika koji iz regionalnog prostora dolaze u Grad Zagreb osobnim automobilom
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 13.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (23%) HŽ Infrastruktura, HŽ Putnički prijevoz, državni proračun i proračuni županija uključenih u sustav (62%) Privatni partneri kroz JPP, fondovi EU (15%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	C5.P1 UNAPREĐIVANJE KVALITETE STANOVANJA
MJERA	C5.P1-M1 POTICANJE OBNOVE, MODERNIZACIJE I ODRŽAVANJA STAMBENOG FONDA TE SUSTAVA NAJMA STANOVA U VLASNIŠTVU GRADA
SVRHA MJERE	Podizanje standarda stanovanja obnovom, modernizacijom i održavanjem stambenog fonda kao važnog čimbenika gradske vitalnosti, održivog urbanog razvoja, zaštite okoliša i štednje energije, kao i unapređivanjem sustava najma stanova u vlasništvu Grada.
CILJ MJERE	Svakoj osobi omogućiti pristup zdravom, pristojnom i priuštivom stanu, u skladu s Europskom poveljom o stanovanju.
SADRŽAJ	❖ Provesti analizu postojećeg stambenog fonda – mapiranje kvalitete stambenog fonda, pojava i procesa po četvrtima ("stambeni portfolio") ❖ Izraditi plan aktivnosti kojima se potiče obnova i održavanje postojećeg stambenog fonda, posebice u pogledu unapređivanja substandardnih stanova, energetske učinkovitosti, uređivanja zajedničkih dijelova građevina ❖ Izraditi evidenciju stanova i načina korištenja stanova u vlasništvu Grada ❖ Izraditi plan za unapređivanje sustava najma stanova u vlasništvu Grada
REZULTAT	Očuvanje postojećeg stambenog fonda, sprječavanje nastanka slumova.

RAZVOJNI UČINAK	Viša kvaliteta stanovanja, urbana vitalnost, zaštita okoliša, štednja energije.
NOSITELJ	Gradski ured za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada
SUDIONICI U PROVEDBI	CSKC i ostali upravitelji, NVO, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Građani, upravitelji, imovinsko-pravna služba
POKAZATELJI	❖ Uspostavljen sustav praćenja kvalitete stambenog fonda ❖ Broj provedenih aktivnosti obnove i održavanja stambenog fonda u vlasništvu Grada ❖ Broj provedenih aktivnosti obnove i održavanja stambenog fonda u vlasništvu građana
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 7.500.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	C5.P1 UNAPREĐIVANJE KVALITETE STANOVANJA
MJERA	C5.P1-M2 RACIONALNO PLANIRANJE I UREĐIVANJE PODRUČJA ZA OBITELJSKU STAMBENU GRADNJU
SVRHA MJERE	Spriječiti širenje izgradnje na gradskim rubovima gotovo isključivo samostojećom obiteljskom gradnjom uz niske urbane gustoće, neracionalnom sa stajališta racionalnosti izgradnje prometne, komunalne i društvene infrastrukture, odnosno efikasnosti javnog prijevoza.
CILJ MJERE	Održivi urbani razvoj planiranjem kompaktnih struktura područja za obiteljsku stambenu gradnju, urbane gustoće koja omogućuje racionalna ulaganja u izgradnju prometne i infrastrukturne mreže naselja, te pješačku dostupnost pratećih sadržaja stanovanja i javnog prijevoza.
SADRŽAJ	❖ Odrediti područja i izraditi prostorno-plansku dokumentaciju za obiteljsku stambenu gradnju primjerenu potrebama ljudi i tradicijskom načinu gradnje (morfološkom i tipološkom), urbane gustoće i standarda za područja obiteljske stambene izgradnje koji će osiguravati visoku kvalitetu stanovanja na tim područjima. ❖ Provoditi potrebne preinvesticijske aktivnosti za gradnju prometne, komunalne i društvene infrastrukture.
REZULTAT	Pripremljena prostorno-planska dokumentacija, pripremljene i uređene građevinske parcele za obiteljsku stambenu gradnju.

RAZVOJNI UČINAK	Planiranje i uređivanje područja za obiteljsku stambenu gradnju racionalne urbane gustoće, visoke kvalitete i standarda stanovanja, u skladu sa zahtjevima održivog urbanog razvoja.
NOSITELJ	Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
SUDIONICI U PROVEDBI	JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, tvrke licencirane za izradu urbanističkih planova
KORISNICI	Građani
POKAZATELJI	Broj izrađenih provedbenih planova prostornog uređenja za obiteljsku stambenu gradnju
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 7.000.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	C5.P2 SOCIJALNA INTEGRACIJA LOKALNIH ZAJEDNICA, SIGURNOST I KVALITETNO SLOBODNO VRIJEME
MJERA	C5.P2-M1 RAVNOMJERNO RASPOREĐENA GRADNJA GRADSKIH I SOCIJALNIH STANOVA NA ČITAVOM PODRUČJU GRADA
SVRHA MJERE	Spriječiti prostornu segregaciju stanovanja koja dovodi do razvoja socijalnih nejednakosti, isključenosti i problema.
CILJ MJERE	Smanjenje nejednakosti i sprečavanje socijalnog isključenja kao jamstvo za održavanje sigurnosti u Gradu.
SADRŽAJ	- Provesti analizu potreba za gradskim i socijalnim stanovima - Izraditi Program za izgradnju gradskih i socijalnih stanova - Predložiti, uspostaviti i razvijati stambenu politiku na način da se gradski i socijalni stanovi grade ravnomjerno na cijelom području Grada
REZULTAT	Utvrđene potrebe za gradnjom gradskih i socijalnih stanova i pripremljen Program za izgradnju
RAZVOJNI UČINAK	Postizanje dugoročne stabilne i uravnotežene visoke kvalitete života, arhitektonske kvalitete i kvalitete okoliša u svim dijelovima Grada. Zdravo, prikladno i dostupno stanovanje za sve stanovnike na cijelom području Grada, kao osnovni uvjet za socijalnu integraciju, sudjelovanje u društvenom životu, ekonomski razvoj i socijalnu koheziju.
NOSITELJ	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom

SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački holding, JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Građani
POKAZATELJI	Uspostavljen sustav praćenja potrebe i gradnje gradskih i socijalnih stanova
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 500.000 Kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	C5.P2 SOCIJALNA INTEGRACIJA LOKALNIH ZAJEDNICA, SIGURNOST I KVALITETNO SLOBODNO VRIJEME
MJERA	C5.P2-M2 UČINKOVITI SUSTAV ZAŠTITE I SPAŠAVANJA STANOVNIŠTVA, ZAŠTITE OD POŽARA I ELEMENTARNIH NEPOGODA
SVRHA MJERE	Unapređivanje kvalitete sustava zaštite i spašavanja stanovništva
CILJ MJERE	Učinkovito obavljanje vatrogasne djelatnosti Učinkovito upravljanje u hitnim situacijama
SADRŽAJ	- Provesti predinvesticijske aktivnosti za izgradnju vatrogasnih postaja potrebnih za pravovremenu reakciju u slučaju požara i učinkovito obavljanje vatrogasne djelatnosti na požarnom području Grada Zagreba - Unaprijediti uvjete za učinkovito upravljanje u hitnim situacijama: upravljački centar, trenažni centar, razvoj komunikacijskih i geo-informacijskog sustava za hitne situacije, uvođenje sustava za upravljanje informacijskom sigurnošću - Ustrojiti, opremiti, educirati i trenirati postrojbi civilne zaštite - Uspostaviti 'seizmološku mrežu' i izraditi studiju saniranja posljedica potresa
REZULTAT	Prostorno kvalitetniji razmještaj vatrogasnih postrojbi i uspostavljen sustav za pravovremenu reakciju u slučaju elementarne nepogode
RAZVOJNI UČINAK	Dugoročno povećana sigurnost građana i imovine

NOSITELJ	Ured za upravljanje u hitnim situacijama
SUDIONICI U PROVEDBI	Druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Građani i poslovni subjekti
POKAZATELJI	- Broj ishodenih akata za gradnju / uređenje vatrogasnih postaja, upravljačkog centra i trenažnog centra - Broj pripremljenih / apliciranih projekata - Ustrojen sustav upravljanja u hitnim situacijama - Broj ustrojenih postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene - Broj provedenih edukacija i obuka postrojbi civilne zaštite
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 8.000.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	C5.P2 SOCIJALNA INTEGRACIJA LOKALNIH ZAJEDNICA, SIGURNOST I KVALITETNO SLOBODNO VRIJEME
MJERA	C5.P2-M3 UNAPREĐIVANJE SKRBI O STARIJOJ POPULACIJI U OKVIRIMA LOKALNE ZAJEDNICE
SVRHA MJERE	Sustavna i sveobuhvatna zdravstvena i socijalna skrb za osobe starije životne dobi. Smanjenje socijalne izoliranosti zbog gubitka uži i širih socijalnih komunikacija.
CILJ MJERE	Unaprijediti zaštitu zdravlja starijih ljudi, osigurati uvjete za zdravo, aktivno i produktivno starenje te zadržati osobe starije životne dobi što je moguće duže u njihovom prebivalištu lokalne zajednice u kojoj žive.
SADRŽAJ	- Obnoviti postojeće i izgraditi nove ustanove za smještaj starijih i nemoćnih osoba; - Razviti nove izvaninstitucijske oblike skrbi za starije osobe (gerontološke centre kao središta multidisciplinarnog pristupa skrbi za starije u lokalnoj zajednici); - Razviti specifične programe zdravstvenih mjera i postupaka u zaštiti zdravlja starijih osoba; - Primjeniti osnovne preventivne zdravstvene mjere primarne, sekundarne i tercijarne prevencije; - Kontinuirano pratiti, proučavati te ocjenjivati zdravstvene potrebe starijeg pučanstva Grada Zagreba.
REZULTAT	Učinkovita, dostupna i primjerena zdravstvena i socijalna zaštita starijih. Realizirana institucijska i izvaninstitucijska skrb za starije u u lokalnoj zajednici gdje je njihovo prebivalište.

RAZVOJNI UČINAK	Poboljšana zaštita zdravlja starijih ljudi, u potpunosti dostupna i primjerena zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj sposobnosti starijih ljudi, kroz razne vidove socijalne pomoći, organiziranom institucijskom i izvaninstitucijskom skrbi te pravovremenom i stručnom zdravstvenom zaštitom. Uspostavljena povezanost svih čimbenika koji sudjeluju u skrbi za starijeg čovjeka: od obiteljske medicine preko gerontoloških centara do gerijatrijskih ustanova, dnevnih bolnica za starije, centara za njegu i rehabilitaciju, do zdravstvenog turizma za starije.
NOSITELJ	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradski ured za zdravstvo i branitelje
SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo zdravlja, institucije socijalne skrbi, nvo s programima podizanja kvalitete života starijih osoba, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Osobe starije životne dobi, bolesne, stare i nemoćne osobe, samačka kućanstva, osobe s invaliditetom
POKAZATELJI	- Broj obnovljenih ili novih objekata zdravstvene i socijalne zaštite starijih, - Broj osoba starije životne dobi obuhvaćenih institucijskom i izvaninstitucijskom skrbi - Broj pripremljenih / apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 35.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (30%) Državna razina (10%) Privatni partneri kroz JPP (60%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	C5.P2 SOCIJALNA INTEGRACIJA LOKALNIH ZAJEDNICA, SIGURNOST I KVALITETNO SLOBODNO VRIJEME
MJERA	C5.P2-M4 KVALITETNIJE UKLJUČIVANJE OSOBA S INVALIDITETOM U ŽIVOT ZAJEDNICE
SVRHA MJERE	Unaprijediti, zaštititi i osigurati potpuno i ravnopravno uživanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda za osobe s invaliditetom i poštivanje njihovog urođenog dostojanstva.
CILJ MJERE	U potpunosti integrirati osobe s invaliditetom te ukinuti svaku diskriminaciju temeljem njihova invaliditeta.
SADRŽAJ	- Osigurati različite oblike izvaninstitucijske potpore osobama s invaliditetom i članovima njihovih obitelji - Pružati potporu studentima s invaliditetom - Pripremati osobe s invaliditetom za partnerske odnose, obiteljski život i roditeljstvo - Osigurati cjeloživotno učenje i unapređivanje informatičke pismenosti osoba s invaliditetom - Osigurati mehanizme zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada i sustavnu edukaciju poslodavaca - Poticati rješavanje stambenog pitanja za osobe s invaliditetom - Organizirati zdravstvenu zaštitu za osobe s invaliditetom - Razvijati rekreativno-terapijske programe - Osigurati pristupačnost građevinama osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti - Osigurati pristupačnost javnog prometa Podupirati projekte i programe koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom - Uključivati osobe s invaliditetom u postupke donošenja odluka koje utječu na kvalitetu njihovog života - Educirati djelatnike javnih službi za kvalitetnije uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice

	- Provoditi istraživanja kvalitete života osoba s invaliditetom - Razvijati sustav za informiranje osoba s invaliditetom i njihovih obitelji
REZULTAT	Unaprijeđen sustav savjetovanja, edukacije, zdravstvene zaštite i unapređivanja kvalitete života za osobe s invaliditetom; povećana dostupnost sredstava javnoga prometa i i građevina.
RAZVOJNI UČINAK	Osiguran jednak pristup pravima, građevinama, servisima i uslugama za osobe s invaliditetom.
NOSITELJ	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom
SUDIONICI U PROVEDBI	Agencija za odgoj i obrazovanje, Centar za socijalnu skrb Zagreba, Studijski centar socijalnog rada, Sveučilište u Zagrebu i nadležna ministarstva, nvo koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, Zagrebački holding – ZET, Zavod za javno zdravstvo 'Dr. Andrija Štampar', druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Osobe s invaliditetom
POKAZATELJI	- Broj korisnika savjetovališta - Broj organiziranih edukacija za osobe s invaliditetom - Broj pripremljenih informativnih materijala (tiskani oblik / web) - Vrsta pružene potpore i broj korisnika potpora - Broj stručnih suradnika - Broj dodijeljenih stanova - Broj korisnika prilagođene zdravstvene zaštite - Broj korisnika rekreacijsko-terapijskih programa - Broj postojećih građevina u kojima su se osigurali elementi pristupačnosti - Broj educiranih djelatnika javnih službi
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 31.500.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (95%) Fondovi EU (5%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	C5.P2 SOCIJALNA INTEGRACIJA LOKALNIH ZAJEDNICA, SIGURNOST I KVALITETNO SLOBODNO VRIJEME
MJERA	C5.P2-M5 KVALITETNIJE UKLJUČIVANJE DJECE I MLADIH S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU U ŽIVOT ZAJEDNICE
SVRHA MJERE	Kvalitetna i pravodobna potpora djeci i mladima s teškoćama u razvoju te njihovim obiteljima, odgojno-obrazovna integracija
CILJ MJERE	Povećanje sposobnosti zajednice za prihvaćanje različitosti, povećanje kvalitete života djece i mladih s teškoćama u razvoju u obitelji i u odgojno-obrazovnom sustavu
SADRŽAJ	❖ Poticati ranu socijalnu intervenciju u obitelji djeteta s teškoćama u razvoju ❖ Provoditi edukaciju radi senzibiliziranja djece vrtićke i školske dobi za potrebe djece s teškoćama u razvoju ❖ Osigurati besplatnu dostupnost vrtićkih i školskih prostora djeci i mladima s teškoćama u razvoju za razvojne programe, izvannastavne i športske aktivnosti ❖ Pratiti potrebe i postupno povećavati broj stručnih suradnika u odgojno-obrazovnim institucijama ❖ Pripremati djecu i mlade s teškoćama u razvoju za samostalan život, partnerske odnose, obiteljski život i roditeljstvo
REZULTAT	Prilagođavanje sustava odgoja i obrazovanja djeci i mladima s teškoćama u razvoju

RAZVOJNI UČINAK	Unapređivanje kvalitete života djece i mladih s teškoćama u razvoju i partnerstva između društva i obitelji.
NOSITELJ	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom; Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport
SUDIONICI U PROVEDBI	Agencija za odgoj i obrazovanje, Centar za socijalnu skrb Zagreba, Studijski centar socijalnog rada, Sveučilište u Zagrebu i nadležna ministarstva, NVO
KORISNICI	Djeca i mladi s teškoćama u razvoju
POKAZATELJI	❖ Broj djece i mladih uključenih u programe ❖ Broj organiziranih edukacija i informativnog materijala (tiskani oblik / web)
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 11.000.000 kn Proračun Grada Zagreba (90%) Fondovi EU, UNICEF (10%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	C5.P3 POBOLJŠAVANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE
MJERA	C5.P3-M1 UNAPREĐIVANJE UVJETA ZA RAD, KVALITETE I RAZNOLIKOSTI U DJELATNOSTI KULTURE
SVRHA MJERE	Omogućiti svim korisnicima jednaku dostupnost i korištenje kulturnih sadržaja, poticati nezavisne produkcije koje se oslanjaju na nove medije i trendove kao i snažnije pozicioniranje Zagreba na međunarodnom kulturno-turističkom tržištu.
CILJ MJERE	Podići opću kulturnu obrazovanost građana Grada Zagreba (posebnu pozornost posvetiti mladima, osobama treće životne dobi, osobama s posebnim potrebama te marginalnim socijalnim skupinama) te poticati međunarodnu kulturnu suradnju, kulturni pluralizam, multikulturalizam i otvorenost kulture prema okruženju kako bi se povećala razina prepoznatljivosti Grada Zagreba kao grada kulture.
SADRŽAJ	❖ Osigurati infrastrukturu za aktivno djelovanje stanovništva u kulturi; ❖ Poticati i podupirati projekte od posebnog interesa za Grad Zagreb, bez obzira dolazi li inicijativa iz javnog, civilnog ili privatnog sektora; ❖ Posebnu pozornost posvetiti odgoju mladih kroz radionice, predavanja, tribine i kazališne predstave; ❖ Revitalizirati kulturnu ponudu Gornjeg grada te obnoviti, sanirati i rekonstruirati postojeće kulturne objekte koji će stvoriti uvjete za razvoj novih programa ❖ Distribuirati kulturne programe na području čitavog grada; ❖ Zaštititi kulturnu baštinu i raditi na njezinom prezentiranju u kulturno-obrazovne i kulturno-turističke svrhe;

	❖ Redovito održavati tribine, predstavljanja knjiga, koncerata, izložbi, okruglih stolova, festivala, manifestacija, kazališnih predstava, filmskih projekcija, radionica, performanse, predstavljanja amaterskih kulturno-umjetničkih društava, izdavanje knjiga i sl. ❖ Osigurati audio-deskripciju kazališnih predstava i drugih scenskih programa za slijepe osobe; ❖ Redovito održavati i poticati programe namijenjene osobama s posebnim potrebama, osobama treće životne dobi te pripadnicima nacionalnih manjina.
REZULTAT	Povećanje dostupnosti kulturnih sadržaja na čitavom području grada i sadržajna raznolikost; uključenost većeg broja građana u konzumaciju kulturnih programa i sadržaja, raznolike oblike kulturno-umjetničkog amaterizma i klupskog kulturnog djelovanja, povećanje broja gostiju Grada zahvaljujući kulturnoj ponudi
RAZVOJNI UČINAK	Podignuta razina kvalitete života građana i svijesti o vrijednosti kulture i kulturne baštine; novi kulturni sadržaji, aktivnosti i prakse koje će promovirati Zagreb kao europsku kulturnu metropolu.
NOSITELJ	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport
SUDIONICI U PROVEDBI	Gradske javne ustanove u kulturi, nezavisna kulturna scena: udruge, umjetničke organizacije i tvrtke registrirane za različite djelatnosti kulture.
KORISNICI	Građani Grada Zagreba svih dobnih i socijalnih skupina. Posjetitelji i sudionici kulturnih programa iz okolice Zagreba, zemlje i inozemstva, gosti i turisti.

POKAZATELJI	➤ Povećanje broja i opremljenosti prostora koji se koriste za djelatnost kulture u gradskim četvrtima ➤ Broj kulturnih ustanova i aktivnih subjekata nezavisne kulture scene ➤ Broj korisnika i sudionika programa ➤ Broj kulturnih programa / manifestacija međunarodnog karaktera ➤ Povećanje broja programa koje realiziraju udruge osoba s posebnim potrebama ➤ Broj pripremljenih / apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 225.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (66%) Državna razina (22%) Fondovi EU, privatni sektor i ostali izvori (12%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	CS. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	CS.P3 POBOLJŠAVANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE
MJERA	CS.P3-M2 UNAPREĐIVANJE UVJETA ZA RAD, KVALITETE I RAZNOLIKOSTI U SUSTAVU ODGOJA I OBRAZOVANJA
SVRHA MJERE	Osigurati uvjete za ostvarivanje prava i kvalitete življenja djece, raznolikost usluga i programa za djecu i roditelje u odgojno-obrazovnim ustanovama.
CILJ MJERE	Povećati kapacitete odgojno-obrazovnih ustanova te povećati obuhvat djece od 6 mjeseci do polaska u školu; osigurati uvjete za veći obuhvat učenika/ca osnovnih škola programom produženog boravka kao i za obuhvat učenika/ca osnovnih škola odgojem i obrazovanjem u zdravstvenoj ustanovi (bolnički razredni odjeli); osigurati rad škola u jednoj smjeni; razviti i diferencirati integracijske programe za djecu s posebnim potrebama (za djecu s teškoćama i darovitu djecu); osigurati kvalitetu i raznolikost programa u odgojno-obrazovnim ustanovama sukladno potrebama i interesima djece, a u srednjim školama i sukladno potrebama tržišta rada.
SADRŽAJ	➤ Izraditi plan za unapređivanje mreže osnovnih i srednjoškolskih ustanova; ➤ Izgraditi nove dječje vrtiće, škole i učeničke domove, dograditi, nadograditi, rekonstruirati ili adaptirati postojeće odgojno-obrazovne ustanove po mjeri djeteta; ➤ Izgraditi polivalentne dvorane i ograđena dvorišta dječjih vrtića te športske dvorane, vanjska vježbališta, a bazene u školama gdje je to moguće; ➤ Razvijati mrežu odgojno-obrazovnih ustanova koje provode posebne programe; ➤ Poticati integraciju učenika/ca s teškoćama u redovan sustav obrazovanja te razvijati i podupirati programe za djecu pripadnike nacionalnih manjina i njihovu integraciju u postojeće programe u vrtićima i školama;

	➤ Ustrojiti Centar za darovitu djecu grada Zagreba ➤ Kontinuirano nabavljati opremu i suvremena didaktička sredstva i pomagala; ➤ Održati obim programa 'Djeca u prirodi' Grad mladih i 'Vrtić u bolnici' i razvijati iste uz pomoć potpore EU; ➤ Razvijati i podupirati programe u funkciji prilagodbe potrebama zaposlenih roditelja u vrtićima te u osnovnim školama; ➤ Provesti i diferencirati postojeće programe te osmisliti i podupirati nove programe i projekte radi unapređivanja cjelovitog sustava odgoja i obrazovanja ➤ Razvijati i uključivati se u međusektorsku i druge oblike suradnje na provedbi zajedničkih projekata u Republici Hrvatskoj, zemljama EU i drugim zemljama. ➤ Osigurati i podupirati stabilnost i razvoj stručno razvojnih timova, te razvijati i širiti strukturu stručnih djelatnika za posebne programe u vrtićima i školama; ➤ Poticati otvaranje novih privatnih i vjerskih vrtića. ➤ Izvršiti potrebne predinvesticijske pripreme za izgradnju Centra za autizam.
REZULTAT	Podignuta razina kvalitete sveukupnog pedagoškog standarda odgojno-obrazovnih ustanova („prostor po mjeri djeteta - prostor koji odgaja“), kvalitetnija ponuda programa za djecu i roditelje sukladno iskazanim potrebama i interesima; dostupnost pohađanja predškolskih ustanova u neposrednoj blizini stanovanja.
RAZVOJNI UČINAK	Stvorene pretpostavke za cjelovit razvoj djeteta u skladu s njegovim mogućnostima, potrebama i interesima kroz odgojno-obrazovne programe, organizaciju i uvjete života te potporu stručnjaka i nadležnih institucija – tj., ostvarivanje i življenje svih njegovih prava.
NOSITELJ	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport
SUDIONICI U PROVEDBI	Odgojno-obrazovne ustanove, NVO, privatni sektor, mjesna samouprava, druga gradska upravna tijela i službe

KORISNICI	Djeca predškolske dobi, od 6 mjeseci i dalje, djeca osnovne i srednjoškolske dobi, roditelji / skrbnici
POKAZATELJI	➤ Broj djece obuhvaćene sustavom odgoja i obrazovanja ➤ Broj novih odgojno-obrazovnih ustanova, polivalentnih/športskih dvorana, ograđenih vanjskih prostora, bazena, vanjskih vježbališta te broj dograđenih, nadograđenih, rekonstruiranih ili adaptiranih prostora ➤ Broj pripremljenih / apliciranih projekata ➤ Broj i vrsta programa i njihovih korisnika ➤ Broj privatnih i vjerskih dječjih vrtića i broj djece uključenih u program
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 171.000.000 kn Proračun Grada Zagreba (60%) Državna razina (28%) Privatni partneri, fondovi EU (12%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	CS. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	CS.P3 POBOLJŠAVANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE
MJERA	CS.P3-M3 UNAPREĐIVANJE UVJETA ZA PRUŽANJE VISOKO-KVALITETNIH ZDRAVSTVENIH USLUGA
SVRHA MJERE	Unaprijediti sustav zdravstvene zaštite za svakog korisnika i društva u cjelini.
CILJ MJERE	Osigurati kvalitetnu, efikasnu i pravičnu zdravstvenu zaštitu, uslađenu s visokim standardima EU, koja obuhvaća cjelovit sustav društvenih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unapređivanje zdravlja.
SADRŽAJ	- Realizirati organizacijske promjene koje će u postojećim okvirima sredstava i stručnog kadra pridonijeti pružanju kvalitetnijih, efikasnijih i ekonomski racionalnijih zdravstvenih usluga. - Trajno educirati djelatnike u zdravstvu (poticanje kvalitetnog stručnog kadra i nadarenih mladih liječnika za rad u javnom sektoru). - Osigurati kvalitetnu i suvremenu medicinsku i drugu opremu u zdravstvenim ustanovama. - Osigurati bolje uvjete za rad djelatnicima i liječenje bolesnika kroz rekonstrukciju postojećih i gradnju novih kapaciteta. - Pristupiti rješavanju pitanja deficitarnih zdravstvenih usluga, posebice organiziranog pružanja palijativne skrbi, liječenja šećerne bolesti, zaštite mentalnog zdravlja i zaštite zdravlja žena - Provesti započete i poticati pokretanje novih programa preventivne zdravstvene zaštite. - Osvijestiti važnost prevencije i zdravog načina života kroz edukaciju građana.
REZULTAT	Poboljšana efikasnost i kvaliteta usluge, prostora i opreme; promocija zdravlja i prevencija bolesti.

RAZVOJNI UČINAK	Visoko-kvalitetna zdravstvena usluga dostupna svakom bolesniku u Gradu Zagrebu.
NOSITELJ	Gradski ured za zdravstvo i branitelj
SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo zdravlja, Zavod za javno zdravstvo 'Dr. A. Štampar', Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, zdravstvene ustanove (klinike, bolnice, domovi zdravlja.), NVO s programima zdravstvenog prosvjeđivanja i promicanja zdravlja, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Pacijenti, odnosno korisnici zdravstvenih usluga, zdravstveni i nezdravstveni djelatnici i društvo u cjelini.
POKAZATELJI	- Podaci o opremanju suvremenom medicinskom opremom - Podaci o novim kapacitetima, te o rekonstrukciji i povećanju kapaciteta zdravstvenih ustanova - Broj pripremljenih/ apiliranih projekata - Broj stručnih skupova, seminara i drugih oblika usavršavanja zdravstvenih djelatnika
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 500.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (20%) Državna razina (40%) Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (30%) Privatni sektor, donacije (10%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	CS. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	CS.P3 POBOLJŠAVANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE
MJERA	CS.P3-M4 RAZVOJ ŠPORTSKE INFRASTRUKTURE I ŠPORTSKE KULTURE
SVRHA MJERE	Unaprijediti i podizati kvalitetu života u javno-zdravstvenom smislu kroz unapređivanje zdravog tjelesnog stanja građana i vrhunske športske kvalitete u individualnim i kolektivnim športovima, uključujući i poboljšavanje uvjeta za športsku edukaciju i pripremu športaša.
CILJ MJERE	Uključiti u šport i športsku rekreaciju što veći broj građana, osobito djece, mladeži i studenata, osoba s invaliditetom i osoba treće životne dobi te ulagati u razvoj mladih športaša radi stvaranja široke kvalitativne osnove kao uvjeta daljnjeg napretka i očuvanja dostignute razine kvalitete zagrebačkog športa (uključujući i unapređivanje vrhunske športske kvalitete koja potiče razvoj športa i doprinosi ugledu Grada).

SADRŽAJ	- Ujednačiti raspored športskih građevina u gradskom prostoru izgradnjom novih normiranih i standardiziranih sadržaja te osuvremenjivanje i opremanje postojećih građevina; - Izraditi jedinstvenu mrežu športskih građevina poštivanjem stručno utvrđenih preporuka, normi i standarda; - Poticati javno-privatno partnerstvo prilikom izgradnje športskih građevina u svim gradskim četvrtima; - Razraditi odgovarajuće športske programe sukladno potrebama i zahtjevima urbanog i suvremenog načina života; - Poticati športski amaterizam i sustavno raditi na uključivanju što većeg broja građana u programe športa i rekreacije. - Prilagoditi športsku infrastrukturu za osobe s invaliditetom; - Obrazovati i kontinuirano usavršavati kvalitetan i visoko stručan trenerski kadar; - Osigurati javne informativne i informatičke (Internet) servise o športskoj ponudi Grada (npr. Interaktivna športska karta grada Zagreba); - Organizirati domaće i međunarodne športske priredbe i natjecanja; - Razvijati kulturu navijanja i ponašanja gledatelja.
REZULTAT	Podignuta svijest javnosti o značaju športa kroz osmišljeno i sadržajno korištenje slobodnog vremena, posebice djece i mladeži te osoba s invaliditetom i posebnim potrebama; dostupnost športskih građevina (otvorenih i zatvorenih) svim građanima; povećan broj građana uključenih u sustav športa i športske rekreacije; osnažen amaterski šport; očuvana postojeća športska kvaliteta i unaprjeđen vrhunski šport; povećana turistička ponuda Grada slijedom organizacije domaćih i međunarodnih športskih priredaba.

RAZVOJNI UČINAK	Stvorene navike za zdravi način života i poboljšana kaliteta života i zdravlja svih građana, a posebice djece i mladeži.
NOSITELJ	Gradski ured za obrazovanje kulturu i šport
SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački športski savez, Centar za istraživanje i razvoj športa, gradski športski savezi, športske udruge – klubovi, gradske četvrti, mjesna samouprava, škole
KORISNICI	Svi građani
POKAZATELJI	/// Broj učenika i studenata (sadašnje stanje 18.000 + 4.000) /// Broj aktivnih športaša (sadašnje stanje preko 50.000) /// Broj aktivnih športaša s invaliditetom i gluhih (sadašnje stanje: 830 + 300) /// Broj rekreativaca (sadašnje stanje: cca 50.000) /// Površina športskih građevina (sadašnje stanje: otvorenih cca 4.163.460,35m² i zatvorenih cca 164.053,30m²) /// Broj športskih građevina Grada (sadašnje stanje: 157)
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 300.000.000 Kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (83%) Privatni sektor, JPP (17%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	C5.P3 POBOLJŠAVANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE
MJERA	C5.P3-M5 JAČANJE STANDARDA SOCIJALNIH USLUGA
SVRHA MJERE	Unaprijediti sustav socijalne skrbi u Gradu Zagrebu
CILJ MJERE	Postići opće poboljšanje uvjeta života svih građana Grada Zagreba, a osobito siromašnih i socijalno isključenih pojedinaca i društvenih skupina.
SADRŽAJ	Analizirati usklađenosti postojećih mjera u sustavu socijalne skrbi s promjenama u društvu (gospodarska kriza, nezaposlenosti) i povećanim brojem korisnika skrbi: /// analizirati stanje korisnika svih oblika socijalne pomoći, /// osigurati potrebna sredstva; Unaprijediti učinkovitost socijalnih intervencija: /// decentralizirati sustav socijalne skrbi /// osigurati transparentnost sustava za praćenje korisnika socijalne skrbi, /// koordinirati različite nositelje u sustavu socijalne skrbi, /// informatički umrežiti sustav, /// sustavno pratiti i ocjenjivati mjere socijalne skrbi, /// educirati i informirati stručni kadar, /// informirati građane, osobito ranjive skupine o pravima i uslugama koje su im na raspolaganju, /// razvijati sustav izvaninstitucijskih usluga.
REZULTAT	Proširena mreža socijalnih usluga, razvijen sustav izvaninstitucijskih usluga, informiranost građana o pravima koja su im na raspolaganju
RAZVOJNI UČINAK	Poboljšani uvjeti života svih građana, a osobito uvjeti života siromašnih i socijalno isključenih pojedinaca i društvenih skupina
NOSITELJ	Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom

SUDIONICI U PROVEDBI	Ministarstvo zdravlja, institucije socijalne skrbi, nvo s programima socijalnog i humanitarnog karaktera
KORISNICI	Građani, bolesne, stare i nemoćne osobe te osobe s invaliditetom, djeca bez odgovarajuće skrbi, jednorodiljske obitelji i obitelji s više djece, žrtve nasilja, nezaposlene osobe i dr.).
POKAZATELJI	/// Broj programa i projekata socijalne skrbi, te kvalitativni pokazatelji: /// razine kvalitete usluga, /// razine stručne pomoći.
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 18.500.000 Kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (85%) Državna razina, fondovi EU (15%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	CS. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA
PRIORITET	CS.P3 POBOLJŠAVANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE
MJERA	CS.P3-M6 RAZVOJ TEHNIČKE KULTURE
SVRHA MJERE	Omogućiti što većem broju djece i mladih Grada Zagreba uključivanje u različite oblike stjecanja tehničkih znanja i vještina nužnih za uspješno uključivanje u svijet rada te radi osiguravanja kvalitetnog svakodnevnog života.
CILJ MJERE	Stvarati adekvatne programsko-sadržajne, kadrovske, materijalno-finan- cijske i prostorne uvjete za razvoj i unapređivanje djelatnosti tehničke kulture među djecom i mladima Grada Zagreba
SADRŽAJ	- Stvarati i podupirati rad klubova mladih tehničara kao oblika poticanja na bavljenje djelatnostima tehničke kulture učenika u izvanškolskim i izvanastavnim aktivnostima; - Podupirati i osmisli prijedloge i inicijative usmjerene na razvoj, jačanje i adekvatniju zastupljenost sadržaja tehničke kulture u odgojno-obrazovnim programima osnovnih i srednjih škola u Gradu Zagrebu; - Stvarati uvjete za osnivanje i pomoć pri djelovanju različitih udruga i strukovnih/granskih saveza tehničke kulture; - Osigurati ravnomjernu prisutnost i djelovanje udruga tehničke kulture u svim gradskim četvrtima (osmišljeno i korisno slobodno vrijeme, posebice mladih); - Redovito održavati i osuvremenjivati različite radionice, tečajeve, seminare, škole, kampove, smotre, izložbe, natjecanja i druge oblike osposobljavanja djece i mladih; - Osmišljeno i kontinuirano ulagati u nabavku nove i održavanje postojeće opreme te izgraditi nove i održavati postojeće objekte i prostor;

	- Stvarati adekvatne uvjete za rad i napredovanje posebno darovitih učenika, djece s posebnim potrebama te pripadnika različitih nacionalnih manjina; - Razvijati međunarodnu suradnju u svim područjima tehničke kulture.
REZULTAT	- Povećan broj sudionika, od učenika do različitih novoformiranih udruga, uključenih u različite programe tehničke kulture; - Raznolikost kvalitetnih programa, povećan broj radionica, tečajeva, seminara, škola, kampova, smotri, izložbi i drugih oblika osposobljavanja; - Povećana aktivnost učenika na školskim, gradskim, županijskim, državnim i međunarodnim natjecanjima; - Sanirani i adaptirani postojeći te otvarani novi objekti (prostor) za rad udruga/klubova i saveza tehničke kulture opremljenih adekvatnom suvremenom opremom, ravnomjerna pokrivenost čitavog gradskog prostora različitim programima.
RAZVOJNI UČINAK	Podignuta svijest o važnosti djelatnosti tehničke kulture u odgojno-obrazovnom sustavu i svakodnevnom životu djece i mladih u vrijeme iznimno brzih tehničko-tehnoloških promjena i svjetske globalizacije.
NOSITELJ	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport
SUDIONICI U PROVEDBI	Udruge, savezi i zajednica tehničke kulture, osnovne i srednje škole
KORISNICI	Svi građani, Grada Zagreba, osobito djeca i mladi.

POKAZATELJI	- Broj programa - Broj udruga, klubova i saveza tehničke kulture - Broj korisnika programa - Broj učenika u izvanastavnim i izvanškolskim aktivnostima - Broj novoizgrađenih i adaptiranih prostora i objekata tehničke kulture; - Broj manifestacija, natjecanja, smotri, izložbi, seminara, tečajeva, radionica, škola, kampova, utrka, regata i dr. - Broj nagrada i priznanja u zemlji i svijetu - Broj međunarodnih priredbi - Broj pripremljenih/ apliciranih projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 18.000.000 kn Struktura ulaganja: Proračun Grada Zagreba (90%) Fondovi EU (10%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P1 RAZVOJ PARTNERSTVA S GRAĐANIMA I DIONICIMA RAZVOJA
MJERA	C6.P1-M1 RAZVOJ PARTNERSTVA SA CIVILNIM DRUŠTVOM I POSLOVNIM ASOCIJACIJAMA
SVRHA MJERE	Povećanje sudjelovanja civilnog društva u procesima donošenja odluka o gospodarskom i društvenom razvoju Grada Zagreba. Razvoj civilnog društva radi angažiranog sudjelovanja pojedinca u životu lokalne, gradske, zajednice. Nedovoljna uključenost poslovnog sektora u pripremu odluka i projekata.
CILJ MJERE	Jačanje kapaciteta civilnog društva za sudjelovanje u upravljanju razvojem osobito u područjima gospodarskog i društvenog života u kojima su nedovoljno prisutni javni i privatni sektor. Uključivanje poslovnog sektora u pripremu odluka i projekata. Aktivno i odgovorno sudjelovanje građana u razvojnim projektima Grada Zagreba.

SADRŽAJ	❖ Izraditi analizu stanja osposobljenosti i učinkovitosti udruga u pripremi i provedbi programa značajnih za razvoj Grada Zagreba. ❖ Izraditi programe suradnje s civilnim društvom, definirati teme od zajedničkog interesa i oblike potpora (informacijska, stručna, financijska, infrastrukturna i dr.). ❖ Razviti modele savjetovanja s građanima, građanskim inicijativama i načinima njihovog sudjelovanja u donošenju, provedbi i vrednovanju gradskih odluka. ❖ Razviti modele savjetovanja s poslovnim sektorom i poslovnim asocijacijama u procesima donošenja odluka i partnerskog pristupa u ostvarivanju razvojnih ciljeva i provedbi razvojnih projekata. ❖ Razviti sustavnu komunikaciju gradske uprave s udrugama civilnog društva. ❖ Razvijati kapacitete gradske uprave za suradnju s civilnim društvom. ❖ Jačati osposobljenosti djelatnika udruga i njihovo uključivanje u razvojne inicijative, aktivnosti i razvojne projekte. ❖ Podizati svijest građana o ulozi civilnog društva za kvalitetu života i razvoj Grada Zagreba. ❖ Definirati kriterije za financiranje, pružiti financijsku podršku za rad civilnog društva te razviti mehanizme praćenja ostvarenih rezultata. ❖ Uvesti programe obrazovanja i usavršavanja vezane uz sudioničku demokraciju ❖ Razviti modele savjetovanja s građanima, građanskim inicijativama i OCD kao i način njihovog sudjelovanja u donošenju, provedbi i vrednovanju gradskih odluka ❖ Realizacija i aktivno djelovanje ZagrebForuma – prostora za predstavljanje razvojnih projekata i politika te javnu raspravu o njima
----------------	---

REZULTAT	Unapređivanje suradnje s civilnim društvom i poslovnim sektorom u promišljanju i provedbi odluka i projekata značajnih za društveno-gospodarski razvoj Grada, transparentnost sustava financiranja udruga i učinkovitost provedbe programa i projekata.
RAZVOJNI UČINAK	Bolje i učinkovitije upravljane razvojem Grada Zagreba. Veće zadovoljstvo lokalnog stanovništva. Društvena kohezija.
NOSITELJ	Ured gradonačelnika Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada (ZagrebForum)
SUDIONICI U PROVEDBI	NVO, poslovne asocijacije, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Udruge, zaklade i ustanove CD, građani
POKAZATELJI	Uspostavljen sustav praćenja: broja i strukture po djelatnostima registriranih i aktivnih udruga; podataka o izvorima financiranja programa-projekata udruga; broja programa i projekata u partnerstvu između GZ i OCD; broja ostvarenih partnerstva i zajedničkih aktivnosti s poslovnim sektorom
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 2.000.000 Kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P1 RAZVOJ PARTNERSTVA S GRAĐANIMA I DIONICIMA RAZVOJA
MJERA	C6.P1-M2 RAZVOJ PARTNERSTVA S NACIONALNIM MANJINAMA
SVRHA MJERE	Aktivno promicanje kulture i prava nacionalnih manjina.
CILJ MJERE	Oснаživanje organizacija nacionalnih manjina koje rade na promociji prava nacionalnih manjina na razini Grada Zagreba, te nacionalnoj i međunarodnoj razini; nastavak dosadašnjih uspješnih mjera iz područja financiranja predškolskog odgoja, obrazovanja, kulturne djelatnosti i športa
SADRŽAJ	❖ Poticati vijeća i predstavnike nacionalnih manjina na aktivnije sudjelovanje u radu Gradske skupštine i njenih radnih tijela, da predlažu mjere za unapređivanje položaja nacionalnih manjina; ❖ Poticati međusobne suradnje udruga radi ostvarivanja zajedničkih interesa i učinkovitijeg korištenja materijalnih i drugih resursa koje Grad dodjeljuje udrugama; ❖ Nastavak dosadašnjih uspješnih mjera iz područja financiranja aktivnosti udruga nacionalnih manjina iz područja manjinske kulture, obrazovanja, informiranja; ❖ Potpora programima nacionalnih manjina (predškolski odgoj i obrazovanje na jezicima manjina prema odobrenom modelu, zapošljavanje, kultura, stanovanje, zdravstvena i socijalna zaštita); ❖ Razrada transparentnog sustava praćenja financiranja programa i aktivnosti udruga nacionalnih manjina

REZULTAT	Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u gradskom javnom životu, lokalnim poslovima i donošenju političkih odluka. Ravnopravni pristup obrazovanju, tržištu radnih mjesta, zdravstvenoj i društvenoj skrbi, kvalitetnom stanovanju. Uklanjanje svih oblika diskriminacije.
RAZVOJNI UČINAK	Postizanje više kvalitete života na lokalnoj razini, doprinos multikulturalnosti i multietičnosti društva.
NOSITELJ	Ured gradonačelnika
SUDIONICI U PROVEDBI	Udruge, vijeća i predstavnici nacionalnih manjina
KORISNICI	Udruge, građani - pripadnici nacionalnih manjina
POKAZATELJI	Broj poduprtih projekata/programa vijeća i udruga nacionalnih manjina
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 15.000.000 Kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P2 UNAPREĐIVANJE ZNANJA I VJEŠTINA ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM
MJERA	C6.P2-M1. RAZVOJ SUSTAVA STRATEŠKOG PLANIRANJA
SVRHA MJERE	Razvoj učinkovitog sustava strateškog planiranja u funkciji razvoja Grada Zagreba.
CILJ MJERE	Povećanje kvalitete planiranja i provedbe strateških razvojnih programa.
SADRŽAJ	❖ Osnažiti kapacitete gradske uprave (edukacija zaposlenika, rukovođenje, organizacija) za oblikovanje razvojnih politika, strateško planiranje i implementaciju strateških odluka i planova. ❖ Standardizirati i razvijati postupke i procedure strateškog planiranja u skladu s najboljom praksom drugih europskih gradova. ❖ Izraditi nedostajuće strateške dokumente te pripremiti godišnje akcijske planove za sve usvojene dokumente ❖ Razviti i sustavno primjenjivati praćenje uspješnosti provedbe strateških programa, razvojnih mjera, razvojnih projekata i vrednovanje njihovih učinaka na razvoj Grada Zagreba. ❖ Povezati strateško i proračunsko planiranje u jedinstveni planerski okvir (jasno povezati mjere iz strategije sa stavkama iz proračuna Grada Zagreba). ❖ Razviti sustav pokazatelja za mjerenje rezultata rada upravnih tijela i stupanj dostizanja postavljenih ciljeva po pojedinim tematskim područjima. ❖ Izraditi gradsku bazu razvojnih projekata.
REZULTAT	Poboljšani kapaciteti za strateško upravljanje i planiranje u svim upravnim odjelima Grada Zagreba; uspostavljen sustav praćenja provedbe strateških programa, mjera i projekata; sustav planiranja proračuna prilagođen mjerama iz razvojne strategije.

RAZVOJNI UČINAK	Doprinos povećanju korištenja razvojnih resursa, održivom razvoju, povećanju konkurentnosti, životnog standarda i poboljšanju uvjeta života građana Grada Zagreba.
NOSITELJ	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Gradski ured za financije, Gradski kontrolni ured
SUDIONICI U PROVEDBI	Druga gradska upravna tijela i službe, institucije, trgovačka društva u okviru svojih nadležnosti
KORISNICI	Gradska uprava, javna poduzeća, stručnjaci, udruge civilnog društva, građani.
POKAZATELJI	❖ Broj djelatnika educiranih u području strateškog planiranja i u području pripreme i provedbe razvojnih projekata ❖ Broj i vrsta pokazatelja i procedura za mjerenje rezultata u ostvarivanju postavljenih razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 2.000.000 Kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P2 UNAPREĐIVANJE ZNANJA I VJEŠTINA ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM
MJERA	C6.P2-M2 JAČANJE KAPACITETA ZA KORIŠTENJE SREDSTAVA EU I DRUGIH FONDOVA
SVRHA MJERE	Osigurati veća sredstva EU i drugih fondova za financiranje razvoja Grada Zagreba.
CILJ MJERE	Povećati sposobnosti za pripremu i provedbu projekata financiranih kroz EU i druge fondove te uspostaviti jasan sustav selekcije projekata.
SADRŽAJ	- Osposobljavati tijela gradske uprave za: intenzivnije uključivanje u iniciranje, pripremu, provedbu i evaluiranje provedbe razvojnih projekata; koordiniranje aktivnosti prema drugim tijelima na centralnoj te lokalnoj razini, za razvoj partnerskih odnosa sa znanstvenom zajednicom, privatnim i javnim sektorom, te civilnim društvom. - Sustavno educirati i trenirati djelatnike svih tijela gradske uprave za pripremu, provedbu, praćenje i vrednovanje realizacije razvojnih projekata financiranih sredstvima iz EU i iz drugih fondova. - Osposobiti i educirati djelatnike iz gradskih poduzeća kako bi povećali sposobnost za iniciranje, pripremu i provedbu razvojnih projekata. - Usvojiti procedure koja će na transparentan način definirati postupak selekcije projektnih prijedloga od posebnog interesa za razvoj Grada Zagreba. - Uspostaviti bazu razvojnih projekata koja će omogućiti jasan pregled realiziranih projekata, projekata u tijeku te projektnih prijedloga za EU i druge fondove. - Sustavno prezentirati potencijale i zastupati interese Grada Zagreba u EU okruženju.

REZULTAT	Osnaženi kapaciteti gradske uprave i gradskih poduzeća za iniciranje, pripremu, provedbu i evaluaciju projekata financiranih sredstvima EU i iz drugih fondova; uspostavljena međunarodna i nacionalna suradnja s drugim institucijama partnerima u provedbi projekata.
RAZVOJNI UČINAK	Povećan broj projekata i veća iskorištenost sredstva iz EU i drugih fondova za potrebe razvoja Grada Zagreba.
NOSITELJ	Ured Gradonačelnika
SUDIONICI U PROVEDBI	Druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Upravna tijela Grada Zagreba, Razvojna agencija Zagreb, Zagrebački holding
POKAZATELJI	- Broj projekata prihvaćenih za sufinanciranje od strane EU i drugih fondova - Broj provedenih projekata - Broj realiziranih tečajeva za podizanje osposobljenosti djelatnika gradske uprave / Zagrebačkog holdinga - Broj zaposlenika gradske uprave educiranih za pripremu i vođenje projekata financiranih od strane EU i drugih fondova.
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 2.600.000 Kn Proračun Grada Zagreba (75%) Državna razina, fondovi EU (25%)
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P2 UNAPREĐIVANJE ZNANJA I VJEŠTINA ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM
MJERA	C6.P2-M3 PROMOVIRANJE GRADA ZAGREBA KAO LOKACIJE ZA ULAGANJA
SVRHA MJERE	Poboljšanje kvalitete recepcije i informiranja zainteresiranih ulagača
CILJ MJERE	Privlačenje ulaganja u gospodarstvo i urbanu preobrazbu neadekvatno korištenih ili urbanistički 'preskočenih' predjela Grada
SADRŽAJ	- Izrada višjezičnog / višjezičnih vodiča za investitore - Osposobljavanje djelatnika Uprave i gradskih poduzeća za kvalitetnu komunikaciju i pružanje potrebnih informacija zainteresiranim ulagačima - Redovita promocija investicijskog potencijala Grada u domaćim i stranim medijima - Organizacija specijaliziranih događanja i sudjelovanje na specijaliziranim događanjima u inozemstvu, u cilju promocije investicijskog potencijala
REZULTAT	Povećanje informiranosti potencijalnih ulagača u mogućnosti ulaganja u Gradu Zagrebu.
RAZVOJNI UČINAK	Porast gospodarskih aktivnosti i razine zaposlenosti, veća konkurentnost gospodarstva Grada Zagreba, preobrazba nedovoljno iskorištenih predjela Grada u nove gradske atrakcije koje snažno doprinose identitetu Grada
NOSITELJ	Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebački holding, druga gradska upravna tijela

KORISNICI	Zainteresirani ulagači, zajednica u cjelini.
POKAZATELJI	- Pripremljeni višjezični vodiči - Broj objava u tisku o investicijskim potencijalima Grada - Broj specijaliziranih događanja
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 2.500.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P3 UČINKOVITO UPRAVLJANJE GRADSKIM PROSTOROM I GRADSKOM IMOVINOM
MJERA	C6.P3-M1 UNAPREĐIVANJE ZEMLJIŠNE ADMINISTRACIJE
SVRHA MJERE	Ažurna i tehnički suvremena osnova za vođenje prava na nekretninama, tržište nekretninama, prostorno planiranje, projektiranje i održivi razvoj
CILJ MJERE	Unaprijediti zemljišne evidencije (katastar zemljišta / nekretnina i zemljišne knjige) na administrativnom području Grada Zagreba u pogledu njihove ažurnosti, usklađenosti i tehničkog oblika. Povećati dostupnost informacija i transparentnost procedura te ubrzati investicije
SADRŽAJ	✎ Uskladiti stanje u zemljišnim evidencijama sa stanjem na terenu – provesti katastarske izmjere i tehničke reambulacije ✎ Nastaviti osuvremenjivanje tehničkog oblika zemljišnih evidencija – homogenizacija i digitalizacija. ✎ Objaviti katastarske planove na internetu. ✎ Uskladiti stanje u katastru i zemljišnim knjigama – uključivanje u projekt uspostave zajedničkog informacijskog sustava i baze zemljišnih podataka katastra i zemljišne knjige
REZULTAT	Međusobno usklađeni, ažurni i dostupni tehnički i knjižni podaci o nekretninama (zemljištu i zgradama)
RAZVOJNI UČINAK	Veća dostupnost podataka o nekretninama, brža i lakša provedba investicija, kvalitetnije prostorno planiranje i projektiranje, održivo gospodarenje prostorom.
NOSITELJ	Gradski ured za katastar i geodetske poslove
SUDIONICI U PROVEDBI	Državna geodetska uprava, Ministarstvo pravosuđa

KORISNICI	Gradska upravna tijela, trgovačka društva i ustanove; državna uprava i javna poduzeća; pravne osobe iz djelatnosti financija, nekretnina, planiranja, projektiranja, zaštite okoliša, graditeljstva i dr.; građani.
POKAZATELJI	✎ Broj katastarskih čestica za koje je izvršena katastarska izmjera / tehnička reambulacija ✎ Broj katastarskih čestica za koje su usklađeni podaci u katastru i zemljišnoj knjizi ✎ Broj katastarskih čestica za koje je izvršena homogenizacija katastarskog plana
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 10.000.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P3 UČINKOVITO UPRAVLJANJE GRADSKIM PROSTOROM I GRADSKOM IMOVINOM
MJERA	C6.P3-M2 PRIMJENA MJERA AKTIVNE ZEMLJIŠNE POLITIKE
SVRHA MJERE	Prevladavanje postojećih teškoća u uređivanju zemljišta u skladu s dokumentima prostornog uređenja uzrokovanih kompleksnim imovinsko-pravnim odnosima i visokom cijenom zemljišta.
CILJ MJERE	Osiguravanje zemljišta potrebnog za izgradnju ili uređenje javnih objekata i površina (prometnih, zelenih, društvene namjene i sl.) u skladu s donesenim dokumentima prostornog uređenja primjenom mjera aktivne zemljišne politike. Uvođenje prvokupa nekretnina potrebnih za građenje građevina i uređivanje površina javnog značaja. Zaživljavanje i primjena instrumenta urbane komasacije.
SADRŽAJ	✎ Uvođenje prava prvokupa nekretnina potrebnih za građenje građevina javnog karaktera – utvrditi područja prvokupa i osigurati sredstva za provedbu ✎ Primjena urbane komasacije za cjelovito uređenje zemljišta sukladno detaljnom planu uređenja – utvrditi područja u planovima višeg reda, donijeti detaljne planove uređenja, osigurati sredstva ✎ Osnivanje fonda za financiranje otkupa i uređenja zemljišta za javne potrebe ✎ Osiguravanje sredstava u proračunu Grada Zagreba za uređenje zemljišta

REZULTAT	Urbanistički i imovinsko-pravno uređene čestice za izgradnju ili uređenje javnih objekata i površina.
RAZVOJNI UČINAK	Provedba razvoja grada u skladu s dokumentima prostornog uređenja, brža i jeftinija gradnja i uređenje javnih građevina i površina
NOSITELJ	Gradski ured za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada
SUDIONICI U PROVEDBI	JU Zavod za prostorno uređenje Grada, druga gradska upravna tijela i službe
KORISNICI	Gradska upravna tijela, poslovni sektor i građani.
POKAZATELJI	✎ Broj / površina u m² čestica na kojima je utvrđeno pravo prvokupa ✎ Broj / površina u m² čestica na kojima je provedena analiza radi utvrđivanja interesa za provođenje postupka komasacije ✎ Površina imovinsko-pravno uređenog zemljišta ✎ Broj utvrđenih DPU-ova i površina u m² za koju su doneseni DPU-ovi
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 20.000.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P3 UČINKOVITO UPRAVLJANJE GRADSKIM PROSTOROM I GRADSKOM IMOVINOM
MJERA	C6.P3-M3 UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA PODACIMA O PROSTORU I STANOVNIŠTVU GRADA
SVRHA MJERE	Poboljšanje lokalne infrastrukture prostornih podataka za potrebe uprave, znanosti, gospodarstva i građana. Korištenje podataka o prostoru i stanovništvu grada za potrebe učinkovitijeg i kvalitetnijeg rada gradske uprave.
CILJ MJERE	Cjelovit sustav za pregledavanje, analizu, razmjenu i distribuciju prostornih podataka usklađen s međunarodnim i EU standardima. Upravljanje prostorom Grada, planiranje razvoja i zaštita prostora na temelju ažurnih, cjelovitih i tehnički suvremenih podataka.
SADRŽAJ	✎ Izraditi i ažurirati višenamjenske i sektorske skupove prostornih podataka (topografska osnova, stvarno korištenje zemljišta, georeferencirani podaci popisa stanovništva, planirana namjena prostora, sektorski podaci) ✎ Razviti lokalnu infrastrukturu prostornih podataka (izrada i održavanje geoportala koji sadrži skupove podataka i odgovarajuće metapodatke, organizacija zajedničkog korištenja, razmjene i distribucije podataka) ✎ Primijeniti prostorne analize temeljenih na ažurnim skupovima prostornih podataka i korištenjem GIS tehnologije (donošenje odluka temeljem stvarnih podataka i numeričkih modela) ✎ Izraditi procjenu stvarnog stanovništva Grada Zagreba
REZULTAT	Georeferencirani podaci o prostoru i stanovništvu Grada Zagreba – ažurni, cjeloviti, tehnički suvremeni i dostupni podaci za potrebe uprave, znanosti, gospodarstva i građana.

RAZVOJNI UČINAK	Olakšano donošenje odluka vezanih uz upravljanje prostorom Grada i planiranje razvoja, razvoj gospodarstva temeljenog na informacijama i tehnologiji, transparentnost rada gradske uprave i bolja informiranost građana.
NOSITELJ	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
SUDIONICI U PROVEDBI	Gradska upravna tijela, trgovačka društva i ustanove, APIS IT, Sveučilište u Zagrebu
KORISNICI	Gradska upravna tijela, trgovačka društva i ustanove; Državna uprava, javna poduzeća; znanost, gospodarstvo, građani
POKAZATELJI	✎ Pokrivenost gradskog područja višenamjenskim i sektorskim skupovima prostornih podataka (%) ✎ Broj skupova podataka u okviru interoperabilnog geoportala, ažurnost i tehnički oblik ✎ Broj provedenih analitičkih prostornih istraživanja ✎ Broj upita / izdanih odgovora
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 7.000.000,00 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P4 POBOLJŠANJE RADA GRADSKE UPRAVE, INSTITUCIJA I JAVNIH PODUZEĆA
MJERA	C6.P4-M1 IZRADA I PROVEDBA PLANOVA ZAPOŠLJAVANJA, OBRAZOVANJA I VREDNOVANJA EFIKASNOSTI RADA DJELATNIKA U GRADSKOJ UPRAVI
SVRHA MJERE	Pridonijeti stvaranju depolitizirane, profesionalne, obrazovane i učinkovite gradske uprave koja pruža visoko kvalitetne javne usluge građanima uspješno upravlja razvojem Grada Zagreba.
CILJ MJERE	Povećati i poboljšati profesionalizam, stručnost i kadrovsku ekipiranost te osnažiti upravljanje ljudskim potencijalima kroz kontinuirano osposobljavanje, usavršavanje, razvoj karijera i nagrađivanje. Unaprijediti upravljanje razvojnim projektima i rukovođenje i organizaciju tijela a gradske uprave. Unaprijediti kvalitetan i lako dostupan javni servis prema građanima, ustrojene baze podataka iz djelokruga rada tijela gradske uprave.
SADRŽAJ	✎ Izraditi analizu stanja i potreba za jačanje kapaciteta gradske uprave. ✎ Unaprijediti rukovođenje i organizaciju rada i odgovornosti na svim razinama djelovanja gradske uprave sustavnom primjenom modernih upravljačkih znanja vještina informacijskih tehnologija i suvremenim menadžerskim alatima. ✎ Usvojiti plan upravljanja ljudskim resursima u gradskoj upravi i ostalim organizacijama u vlasništvu grada kojim će se jasno definirati, provoditi i vrednovati programe za: – poboljšavanje stručnih kvalifikacija službenika kroz reedukaciju i za stalno stručno osposobljavanje i usavršavanje putem seminara, tečajeva (strani jezici, komunikacijske vještine, upravljanje projektnim ciklusom i dr.)

	– edukaciju službenika u području razvoja i upravljanja ljudskim resursima. – obrazovanje zainteresiranih službenika od srednjeg, višeg i visokog obrazovanja do poslijediplomskih studija – razvoj karijera i nagrađivanje – razmjenu službenika radi stjecanja iskustava i međunarodnog iskustva u institucijama EU-a i u drugim europskim regijama – ekipiranje kadrovima koji znanjem i sposobnostima mogu odgovoriti na zahtjeve iz nadležnosti jedinica lokalne i područne samouprave. ✎ Uspostaviti standarde i obrasce ponašanja i odnosa prema građanima i partnerima. ✎ Unaprijediti umrežiti gradsku upravu s drugim europskim gradovima radi razmjene iskustva i znanja te korištenja 'dobre prakse'. ✎ Poboljšati učinkovitost upravljanja razvojem unapređivanjem informatizacije gradske uprave putem sustava lako dostupne e-uprave.
REZULTAT	Poboljšani i ojačani kapaciteti gradske uprave i organizacija u vlasništvu Grada Zagreba za uspješnije upravljanje razvojem i za efikasnu, brzu i vrhunsku uslugu građanima uz smanjene troškove poslovanja. Brža i učinkovitija razmjena informacija, motivirani službenici obrazovani za pružanje kvalitetnije usluge građanima, gospodarstvenicima i investitorima.
RAZVOJNI UČINAK	Učinkovito upravljanje gradskim razvojem pridonosi podizanju razine ukupne konkurentnosti Grada Zagreba povećava atraktivnost za ulaganje u gospodarstvo i druge sektore važne za razvoj, podiže kvalitetu življenja i povećava zadovoljstvo građana, osigurava kvalitetne usluge stanovništvu, poduzetnicima i svim korisnicima.

NOSITELJ	Stručna služba gradonačelnika
SUDIONICI U PROVEDBI	Druga gradska upravna tijela
KORISNICI	Dužnosnici i službenici svih tijela gradske uprave, građani, poduzetnici, civilno društvo.
POKAZATELJI	- Broj održanih seminara, radionica, tečajeva - Broj službenika na stručnom osposobljavanju, usavršavanju i školovanju i njihove ocjene - Rezultati ispitivanja javnog mišljenja (putem anketa na mrežnim stranicama) o kvaliteti i profesionalnom obavljanju javnih usluga za građane
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 10.000.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P4 POBOLJŠANJE RADA GRADSKJE UPRAVE, INSTITUCIJA I JAVNIH PODUZEĆA
MJERA	C6.P4-M2 UNAPREĐIVANJE KOMUNIKACIJE I PROTOKA INFORMACIJA IZMEĐU ODJELA GRADSKJE UPRAVE, INSTITUCIJA I JAVNIH PODUZEĆA
SVRHA MJERE	Unapređivanje suradnje između i unutar upravnih tijela, institucija i javnih poduzeća (javne uprave) kako bi se povećala njihova učinkovitost kroz bržu i efikasniju komunikaciju te bolji protok informacija. Poboljšanje interakcija i kontinuirana suradnja svih ključnih gradskih tijela u predlaganju, izradi i provedbi razvojnih inicijativa, odnosno projekata te strateških dokumenata i programa
CILJ MJERE	Učinkovitija gradska uprava koja surađuje sa institucijama i javnim poduzećima u svrhu razvoja Grada
SADRŽAJ	Razviti mehanizme za unapređivanje komunikacije i protoka informacija između i unutar odjela gradske uprave, institucija i javnih poduzeća: - izradom / formiranjem sustava komunikacija - detaljnou razradom standardiziranih pravila za međusobnu suradnju - integracijom sustava / pravila - edukacijom korisnika
REZULTAT	Učinkovitija gradska upravna tijela koja uz brzu i efikasnu suradnju (dobru komunikaciju i protok informacija) između upravnih tijela, institucija i javnih poduzeća rade na ostvarenju projekata važnih za razvoj Grada.

RAZVOJNI UČINAK	Brže rješavanje predmeta / zahtjeva na transparentan način. Automatsko ažuriranje podataka o postupcima i rješavanju predmeta / zahtjeva te njihova dostupnost gradskim upravnim tijelima, institucijama i javnim poduzećima prema izrađenom sustavu komunikacija te danim ovlastima.
NOSITELJ	Stručna služba gradonačelnika
SUDIONICI U PROVEDBI	Drugi gradski uredi, zavodi i službe, Zagrebački holding
KORISNICI	Gradska uprava, institucije, javna poduzeća, građani
POKAZATELJI	- Uspostavljen i integriran sustav komunikacija - Broj educiranih korisnika
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 500.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P5 JAČANJE MEĐUŽUPANIJSKE SURADNJE, TE MEĐUNARODNE POVEZANOSTI I PREPOZNATLJIVOSTI GRADA
MJERA	C6.P5-M1 KOORDINACIJA ZAJEDNIČKIH RAZVOJNIH AKTIVNOSTI I PROGRAMA GRADA ZAGREBA, ZAGREBAČKE ŽUPANIJE I KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE
SVRHA MJERE	Uspješniji razvoj Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije temeljem boljeg i učinkovitijeg korištenja njihovih razvojnih resursa i potencijala.
CILJ MJERE	Zajedničko planiranje i provođenje aktivnosti za unapređivanje sustava od regionalnog značaja i održivo korištenje prostornih i drugih resursa. Izrada osnove za dugoročno, kontinuirano i učinkovito upravljanje integralnim prostorom Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije. Uspostavljanje trajnih partnerskih odnosa i suradnje kroz zajedničko sudjelovanje u realizaciji strateških razvojnih projekata / programa od zajedničkog interesa Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije.
SADRŽAJ	- Analizirati dosadašnju suradnju, potrebe i mogućnosti na području društvenog i gospodarskog razvoja. - Izraditi strateške programe suradnje temeljem gradske i županijskih razvojnih strategija. - Inicirati, uspostaviti redovite koordinacije gradske i županijskih uprava te predstavničkih tijela, radi planiranja i provedbe: - zajedničkih aktivnosti u zaštiti i održivom gospodarenju prirodnim vrijednostima i resursima (Medvednica, Sava itd.), - temeljnih prometnih i komunalnih sustava, - zajedničkog stvaranja preduvjeta za razvoj konkurentnog gospodarstva,

	- zajedničkog nastupa na turističkom tržištu udruživanjem međusobno nadopunjujuće ponude, - drugih otvorenih pitanja međuzupanijske suradnje. - Osposobiti gradska, županijskih tijela i JLS za provedbu strateških programa suradnje. - Organizirati upoznavanje i uključivanje javnosti radi podizanja svijesti o zajedničkom razvoju Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije, nužnosti suradnje, poticanja i realizacije zajedničkih projekata.
REZULTAT	Dobra komunikacija i suradnja u promišljanju zajedničkih razvojnih tema, na razini izvršnih i predstavničkih tijela Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije.
RAZVOJNI UČINAK	Poboljšanje gospodarskog i društvenog razvoja Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije. Povećanje konkurentnosti i kvalitete života na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije. Povećanje svijesti javnosti o razvojnom značenju integralnog prostora koji čine Grad Zagreb, Zagrebačka i Krapinsko-zagorske županije.
NOSITELJ	Ured gradonačelnika
SUDIONICI U PROVEDBI	Zagrebačka županija, Krapinsko-zagorska županija, gradska upravna tijela u okvirima svog djelokruga rada
KORISNICI	Građani, poduzetnici, civilno društvo, uprava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije.
POKAZATELJI	- Broj postignutih sporazuma - Broj i vrste zajedničkih programa / projekata
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Ciljani iznos ulaganja: 400.000 kn Proračun Grada Zagreba
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

STRATEŠKI CILJ	C6. UNAPREĐIVANJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM
PRIORITET	C6.P5 JAČANJE MEĐUŽUPANIJSKE SURADNJE, TE MEĐUNARODNE POVEZANOSTI I PREPOZNATLJIVOSTI GRADA
MJERA	C6.P5-M2 IDENTIFIKACIJA, UNAPREĐIVANJE I RAZVOJ JEDINSTVENOG PRISTUPA KOMUNIKACIJI IDENTITETA (POSEBNOSTI) GRADA ZAGREBA
SVRHA MJERE	Sprečavanje prijetnje da Grad Zagreb bude 'samo još jedan grad ujedinjene Europe', sustavnom komunikacijom simboličke vrijednosti Grada.
CILJ MJERE	Razvoj jedinstvenog pristupa utvrđivanju i promicanju identiteta Grada Zagreba, jačanje promocije Grada Zagreba u međunarodnim okvirima.
SADRŽAJ	- Kreirati jedinstveni pristup komuniciranja identiteta Zagreba, primjenjivog u upravi, kulturi, gospodarstvu, turizmu i drugim područjima, koji afirmira najveće identitetske potencijale Grada Zagreba. - Okupiti subjekte koji sudjeluju u komunikaciji identiteta. 'Re-brendirati' vizualne i druge identitete pojedinih subjekata koji sudjeluju u komunikaciji identiteta, imajući u vidu jedinstveni pristup i krovnu poruku o Gradu. - Realizirati obrazovne i promotivne aktivnosti koje imaju za cilj podizanje svijesti svih građana o potrebi jedinstvenog pristupa komunikaciji identiteta. - Organizirati promotivne aktivnosti novog identiteta Grada Zagreba u domaćem i međunarodnom okruženju.

REZULTAT	Jasan i primjenjiv sustav komuniciranja kojim se afirmira lokalni identitet u okviru globalizacijskih / integracijskih procesa.
RAZVOJNI UČINAK	Prepoznatljivost Grada Zagreba u europskim okvirima.
NOSITELJ	Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
SUDIONICI U PROVEDBI	Turistička zajednica Grada Zagreba, Sveučilište u Zagrebu, HGK – Komora Zagreb, Obrtnička komora Zagreba, udruženja umjetnika i stručna udruženja kulturnih / kreativnih industrija, Zagrebački holding, druga gradska upravna tijela i institucije
KORISNICI	Uprava grada Zagreba, Turistička zajednica Grada Zagreba, poslovni subjekti
POKAZATELJI	- Broj okupljenih subjekata koji sudjeluju u komunikaciji identiteta - Broj re-brendiranih vizualnih i drugih identiteta pojedinih subjekata koji sudjeluju u komunikaciji identiteta - Broj promotivnih aktivnosti novog identiteta Zagreba u domaćem i međunarodnom okruženju
IZVORI ZA FINANCIRANJE	Proračun Grada Zagreba (60%), Turistička zajednica Grada Zagreba i ostali izvori (40%) Ciljani iznos ulaganja: 2.500.000 kn
RAZDOBLJE PROVEDBE	2012. – 2013.

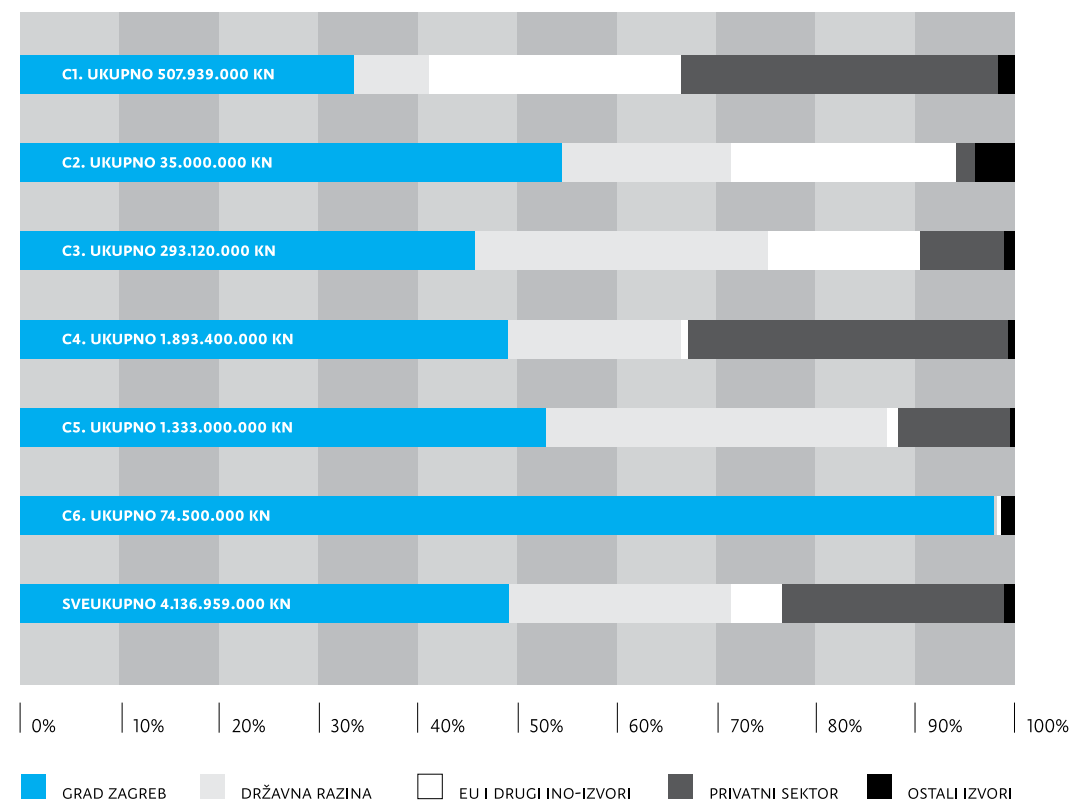
PROVEDBA STRATEGIJE

1. Financijski okvir

Provedivost Razvojne strategije Grada Zagreba do kraja 2013. osigurava se primarno osiguravanjem i privlačenjem sredstava potrebnih za provedbu mjera. Financijski plan sadrži prikaz potrebnih sredstava, razrađen po mjerama i izvorima financiranja. Okvirni financijski plan izrađen je na temelju podataka iz proračuna Grada Zagreba te procjene mogućnosti privlačenja sredstava iz državnog proračuna i fondova nacionalne razine, odnosno na temelju procjene mogućnosti privlačenja sredstava iz pretpristupnih fondova Europske unije i drugih međunarodnih izvora, kao i iz ostalih izvora financiranja (privatni sektor, te u značajno manjoj mjeri nevladine organizacije i drugi lokalni izvori).

Procijenjena potrebna sredstva za financiranje provedbe Razvojne strategije Grada Zagreba do kraja 2013. iznose ukupno 4.136.959.000 kn, sa slijedećim planiranim udjelima sufinanciranja: Grad Zagreb 49%, državna razina 22%, fondovi EU i ostali ino-izvori 5%, privatni sektor 23%, te ostali izvori financiranja 1%.

Ukupna sredstva potrebna za provedbu aktivnosti predviđenih u sklopu ostvarivanja svakog od šest strateških razvojnih ciljeva i razvojne strategije u cjelini, kao i udjeli sufinanciranja iz predviđenih izvora, prikazani su u grafikonu 1.

CILJ	PRIORITET	(ŠIFRA)	MJERA	IZVORI ZA FINANCIRANJE /		/ SUDJELOVANJE U FINANCIRANJU (KN)				UKUPNO (KN)	
				GRAD ZAGREB		DRŽAVNA RAZINA	FONDOVI EU I OSTALI INO-IZVORI	PRIVATNI SEKTOR	OSTALI IZVORI	MJERA	PRIORITET
C1.	C1.P1 RAZVOJ POTICAJNOG PODUZETNIČKOG OKRUŽENJA	C1.P1-M1	Jačanje poslovne infrastrukture	42.000.000		-	700.000	12.000.000	-	54.700.000	
		C1.P1-M2	Razvoj poduzetničkih klastera	200.000		300.000	-	300.000	100.000	900.000	
		C1.P1-M3	Razvoj povoljnog financijskog okruženja za malo / srednje poduzetništvo i obrtnike	56.000.000		10.000.000	-	-	-	66.000.000	
		C1.P1-M4	Potpora razvoju edukacije za poduzetnike	200.000		600.000	-	500.000	100.000	1.400.000	123.000.000
	C1.P2 RAZVOJ GOSPODARSTVA TEMELJENOG NA ZNANJU, INOVACIJAMA I KVALITETI PONUDE ROBA I USLUGA	C1.P2-M1	Jačanje tehnološke infrastrukture	12.000.000		-	700.000	-	-	12.700.000	
		C1.P2-M2	Razvoj bioznanosti, primjena i komercijalizacija znanja i tehnologije	11.402.000		16.829.000	122.008.000	-	-	150.239.000	
		C1.P2-M3	Poticanje kreativnih industrija	2.000.000		-	-	-	-	2.000.000	
		C1.P2-M4	Razvoj turizma	12.000.000		-	-	150.000.000	8.000.000	170.000.000	
		C1.P2-M5	Razvoj poljoprivredno-prehrambene proizvodnje	35.000.000		10.000.000	5.000.000	-	-	50.000.000	384.939.000
C1. UKUPNO:				172.202.000		37.329.000	128.408.000	162.700.000	8.500.000	507.939.000	

CILJ	PRIORITET	(ŠIFRA)	MJERA	IZVORI ZA FINANCIRANJE / / SUDJELOVANJE U FINANCIRANJU (KN)						UKUPNO (KN)	
				GRAD ZAGREB		DRŽAVNA RAZINA	FONDOVI EU I OSTALI INO-IZVORI	PRIVATNI SEKTOR	OSTALI IZVORI	MJERA	PRIORITET
C2.	C2.P1 ZAGREB — GRAD ZNANJA I SVEUČILIŠNI GRAD	C2.P1-M1	Potpora projektu Sveučilišnog kampusa u Borongaju	2.400.000		3.200.000	2.400.000	-	-	8.000.000	8.000.000
	C2.P2 RAZVOJ I UNAPREĐIVANJE TRŽIŠTA RADA	C2.P2-M1	Prilagodba obrazovnih programa i provođenje aktivnih mjera zapošljavanja	2.400.000		1.200.000	2.400.000	-	-	6.000.000	
		C2.P2-M2	Razvoj modela dostupnog cjeloživotnog obrazovanja i prekvalifikacije	3.000.000		-	1.800.000	600.000	600.000	6.000.000	
		C2.P2-M3	Jačanje kompetencija i povećanje poslovnih mogućnosti za ranjive grupe kroz programe socijalne ekonomije	11.250.000		1.500.000	1.500.000	-	750.000	15.000.000	27.000.000
C2. UKUPNO:				19.050.000		5.900.000	8.100.000	600.000	1.350.000	35.000.000	

CILJ	PRIORITET	(ŠIFRA)	MJERA	IZVORI ZA FINANCIRANJE /		/ SUDJELOVANJE U FINANCIRANJU (KN)				UKUPNO (KN)	
				GRAD ZAGREB		DRŽAVNA RAZINA	FONDOVI EU I OSTALI INO-IZVORI	PRIVATNI SEKTOR	OSTALI IZVORI	MJERA	PRIORITET
C3.	C3.P1 ZAŠTITA PRIRODE, OČUVANJE I UNAPREĐIVANJE OKOLIŠA	C3.P1-M1	Uspostavljanje jedinstvenog informacijskog sustava i komunikacijske strategije o okolišu	1.400.000		400.000	200.000	-	-	2.000.000	
		C3.P1-M2	Održivo gospodarenje gradskim šumama	314.500		31.135.500	-	-	-	31.450.000	
		C3.P1-M3	Vrednovanje, zaštita i održivi razvoj konstitucijskih prirodnih elemenata Grada: Medvednice i Save	2.250.000		31.135.500	-	-	-	12.750.000	
		C3.P1-M4	Geotehnička i seizmička mikrozonacija Grada Zagreba	12.000.000		-	3.000.000	-	-	15.000.000	
		C3.P1-M5	Razvijanje mehanizama provedbe zaštite biološke raznolikosti	420.000		--	-	-	-	420.000	
		C3.P1-M6	Izrada i stavljanje u funkciju Krajobrazne osnove Grada Zagreba	500.000		-	-	-	-	500.000	
		C3.P1-M7	Zaštita i poboljšanje kakvoće zraka	7.500.000		4.000.000	2.000.000	750.000	750.000	15.000.000	
		C3.P1-M8	Provedba mjera za zaštitu voda	3.200.000		3.200.000	800.000	-	800.000	8.000.000	
		C3.P1-M9	Izrada strateške karte buke i akcijskih planova	7.000.000		1.000.000	700.000	1.300.000	-	10.000.000	
		C3.P1-M10	Unapređivanje sustava cjelovitog gospodarenja otpadom	18.000.000		6.000.000	1.000.000	-	3.000.000	28.000.000	123.120.000
	C3.P2 ODRŽIVO GOSPODARENJE ENERGIJOM, POVEĆANJE UDJELA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, SMANJENJE EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA I SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA	C3.P2-M1	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, kogeneracije i ekološki prihvatljivih goriva	10.500.000		10.500.000	10.500.000	-	3.500.000	35.000.000	
		C3.P2-M2	Povećanje energetske učinkovitosti u proizvodnji energije, sektorima industrije, zgradarstva, prometa i javne rasvjete	48.000.000		8.000.000	16.000.000	-	8.000.000	80.000.000	
		C3.P2-M3	Sigurnost i diverzifikacija energetske opskrbe grada	1.400.000		400.000	-	-	200.000	2.000.000	
		C3.P2-M4	Smanjenje svjetlosnosnog onečišćenja	20.000.000		10.000.000	10.000.000	10.000.000	-	50.000.000	
		C3.P2-M5	Uspostavljanje energetskog informacijskog sustava Grada Zagreba i komunikacijske strategije o energiji i klimi	1.800.000		500.000	700.000	-	-	3.000.000	170.000.000
C3. UKUPNO:				134.284.500		85.635.500	44.900.000	12.050.000	16.250.000	293.120.000	

CILJ	PRIORITET	(ŠIFRA)	MJERA	IZVORI ZA FINANCIRANJE /		/ SUDJELOVANJE U FINANCIRANJU (KN)				UKUPNO (KN)	
				GRAD ZAGREB		DRŽAVNA RAZINA	FONDOVI EU I OSTALI INO-IZVORI	PRIVATNI SEKTOR	OSTALI IZVORI	MJERA	PRIORITET
C4.	C4.P1 ODRŽIVO KORIŠTENJE CJELOKUPNOG PROSTORA GRADA	C4.P1-M1	Cjelovito planiranje prostornog razvoja	1.200.000		-	-	-	-	1.200.000	
		C4.P1-M2	Zelena infrastruktura Grada	2.000.000		-	-	-	-	2.000.000	3.200.000
	C4.P2 UNAPREĐIVANJE NASELJENIH DIJELOVA GRADA	C4.P2-M1	Očuvanje, obnova i održivo korištenje kulturne baštine	95.000.000		-	5.000.000	50.000.000	-	150.000.000	
		C4.P2-M2	Urbana regeneracija Donjega grada	2.000.000		-	-	-	-	2.000.000	
		C4.P2-M3	Povećanje kvalitete postojećih i uređenje novih javnih gradskih prostora	35.000.000		-	-	-	-	35.000.000	
		C4.P2-M4	Profiliranje, sadržajno i oblikovno unapređivanje i aktiviranje zagrebačkih tržnica	3.000.000		-	-	2.000.000	-	5.000.000	
		C4.P2-M5	Utvrđivanje sustava ‘gradskih projekata’, redefiniranje pojma i planiranje dinamike izrade i provedbe	10.000.000		-	-	-	-	10.000.000	
		C4.P2-M6	Očuvanje tradicionalnih obilježja i uređivanje naselja ruralnog i suburbanog karaktera i nekadašnjih seoskih naselja uklopljenih u grad Zagreb	1.200.000		-	-	-	-	1.000.000	206.400.000
	C4.P3 UNAPREĐIVANJE INFRASTRUKTURNIH I PROMETNIH SUSTAVA	C4.P3-M1	Razvoj zračnog prometa	-		10.000.000	-	150.000.000	-	160.000.000	
		C4.P3-M2	Integracija i poboljšanje kvalitete ulične i cestovne mreže	290.000.000		250.000.000	500.000	30.000.000	-	570.500.000	
		C4.P3-M3	Unapređivanje javnog putničkog prometa	200.000.000		-	500.000	20.000.000	2.000.000	222.500.000	
		C4.P3-M4	Poboljšanje prometa u mirovanju	19.200.000		11.520.000	-	353.280.000	-	384.000.000	
		C4.P3-M5	Razvoj sustava za upravljanje i nadzor prometa (ITS)	14.000.000		-	1.000.000	-	-	15.000.000	
		C4.P3-M6	Unapređivanje biciklističkog prometa	3.000.000		-	2.000.000	1.000.000	-	6.000.000	
C4.P3-M7		Poboljšanje komunalne opremljenosti gradskog područja	240.000.000		25.000.000	1.000.000	-	-	266.000.000	1.624.000.000	
C4.P4 UNAPREĐIVANJE REGIONALNE PROMETNE POVEZANOSTI	C4.P4-M1	Modernizacija željezničkog prigradsko-gradskog prometa	10.000.000		35.000.000	-	-	5.000.000	50.000.000		
	C4.P4-M2	Razvoj integriranog javnog prijevoza	3.000.000		5.000.000	2.000.000	-	3.000.000	13.000.000	63.000.000	
C4. UKUPNO:				928.600.000		336.520.000	12.000.000	606.280.000	10.000.000	1.893.400.000	

CILJ	PRIORITET	(ŠIFRA)	MJERA	IZVORI ZA FINANCIRANJE /		/ SUDJELOVANJE U FINANCIRANJU (KN)				UKUPNO (KN)	
				GRAD ZAGREB		DRŽAVNA RAZINA	FONDOVI EU I OSTALI INO-IZVORI	PRIVATNI SEKTOR	OSTALI IZVORI	MJERA	PRIORITET
C5.	C5.P1 UNAPREĐIVANJE KVALITETE STANOVANJA	C5.P1-M1	Poticanje obnove, modernizacije i održavanja stambenog fonda te sustava najma stanova u vlasništvu Grada	7.500.000		-	-	-	-	7.500.000	
		C5.P1-M2	Racionalno planiranje i uređivanje područja za obiteljsku stambenu gradnju	7.000.000		-	-	-	-	7.000.000	14.500.000
	C5.P2 SOCIJALNA INTEGRACIJA LOKALNIH ZAJEDNICA, SIGURNOST I KVALITETNO SLOBODNO VRIJEME	C5.P2-M1	Ravnomjerno raspoređena gradnja gradskih i socijalnih stanova na čitavom području Grada	500.000		-	-	-	-	500.000	
		C5.P2-M2	Učinkoviti sustav zaštite i spašavanja stanovništva, zaštite od požara i elementarnih nepogoda	8.000.000		-	-	-	-	8.000.000	
		C5.P2-M3	Unapređivanje skrbi o starijoj populaciji u okvirima lokalne zajednice	10.000.000		5.000.000	-	20.000.000	-	35.000.000	
		C5.P2-M4	Kvalitetnije uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice	30.000.000		-	1.500.000	-	-	31.500.000	
		C5.P2-M5	Kvalitetnije uključivanje djece s teškoćama u razvoju u život zajednice	10.000.000		-	1.000.000	-	-	11.000.000	86.000.000
	C5.P3 POBOLJŠAVANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE	C5.P3-M1	Unapređivanje uvjeta za rad, kvalitete i raznolikosti u kulturi i kulturnoj ponudi	150.000.000		50.000.000	10.000.000	10.000.000	5.000.000	225.000.000	
		C5.P3-M2	Unapređivanje uvjeta za rad, kvalitete i raznolikosti u sustavu odgoja i obrazovanja	100.000.000		50.000.000	1.000.000	20.000.000	-	171.000.000	
		C5.P3-M3	Unapređivanje uvjeta za pružanje visoko-kvalitetnih zdravstvenih usluga	100.000.000		350.000.000	-	50.000.000	-	500.000.000	
		C5.P3-M4	Razvoj športske infrastrukture i kulture na svim razinama	250.000.000		-	-	50.000.000	-	300.000.000	
		C5.P3-M5	Jačanje standarda socijalnih usluga	16.000.000		2.000.000	500.000	-	-	18.500.000	
	C5.P3-M6	Razvoj tehničke kulture	16.200.000		-	1.800.000	-	-	18.000.000	1.232.500.000	
C5. UKUPNO:				705.200.000		457.000.000	15.800.000	150.000.000	5.000.000	1.333.000.000	

CILJ	PRIORITET	(ŠIFRA)	MJERA	IZVORI ZA FINANCIRANJE / / SUDJELOVANJE U FINANCIRANJU (KN)						UKUPNO (KN)	
				GRAD ZAGREB		DRŽAVNA RAZINA	FONDOVI EU I OSTALI INO-IZVORI	PRIVATNI SEKTOR	OSTALI IZVORI	MJERA	PRIORITET
C6.	C6.P1 RAZVOJ PARTNERSTVA S GRAĐANIMA I DIONICIMA RAZVOJA	C6.P1-M1	Razvoj partnerstva sa civilnim društvom	2.000.000		-	-	-	-	2.000.000	
		C6.P1-M2	Razvoj partnerstva s nacionalnim manjinama	15.000.000		-	-	-	-	15.000.000	
	C6.P2 UNAPREĐIVANJE ZNANJA I VJEŠTINA ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM	C6.P2-M1	Razvoj sustava strateškog planiranja	2.000.000		-	-	-	-	2.000.000	
		C6.P2-M2	Jačanje kapaciteta za korištenje sredstava EU i drugih fondova	2.000.000		300.000	300.000	-	-	2.600.000	
		C6.P2-M3	Promoviranje Grada Zagreba kao lokacije za ulaganja	2.500.000		-	-	-		2.500.000	7.100.000
	C6.P3 UČINKOVITO UPRAVLJANJE GRADSKIM PROSTOROM I GRADSKOM IMOVINOM	C6.P3-M1	Unapređivanje zemljišnih evidencija	10.000.000		-	-	-	-	10.000.000	
		C6.P3-M2	Primjena mjera aktivne zemljišne politike Grada	20.000.000		-	-	-	-	20.000.000	
		C6.P3-M3	Unapređivanje sustava upravljanja podacima o prostoru i stanovništvu Grada	7.000.000		-	-	-	-	7.000.000	37.000.000
	C6.P4 POBOLJŠANJE RADA GRADSKJE UPRAVE, INSTITUCIJA I JAVNIH PODUZEĆA	C6.P4-M1	Izrada i provedba planova zapošljavanja, obrazovanja i vrednovanja efikasnosti rada djelatnika u gradskoj upravi	10.000.000		-	-	-	-	10.000.000	
		C6.P4-M2	Unapređivanje komunikacije i protoka informacija između odjela gradske uprave, institucija i javnih poduzeća	500.000		-	-	-	-	500.000	10.500.000
C6.P5 JAČANJE MEĐUŽUPANIJSKE SURADNJE, TE MEĐUNARODNE POVEZANOSTI I PREPOZNATLJIVOSTI GRADA	C6.P5-M1	Koordinacija zajedničkih razvojnih aktivnosti i programa Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije	400.000		-	-	-	-	400.000		
	C6.P5-M2	Identifikacija, unapređivanje i razvoj jedinstvenog pristupa komunikaciji identiteta (posebnosti) Grada Zagreba	1.500.000		-	-	-	1.000.000	2.500.000	2.900.000	
C6. UKUPNO:				72.900.000		300.000	300.000	-	1.000.000	74.500.000	

2. Institucionalni okvir

Provedba ZagrebPlana / Razvojne strategije Grada Zagreba 2011.-2013. zahtijeva suradnju središnje državne i gradske vlasti, ali i suradnju različitih tijela uprave, institucija i poduzeća s javnim ovlastima državne i lokalne razine, ali i svih drugih dionika na lokalnoj razini – iz privatnog sektora i sektora civilnog društva.

Institucionalna suradnja, posebice između državne i lokalne razine, nezaobilazna je u ostvarivanju postavljenih strateških ciljeva: od održivoga gospodarenja prirodnim resursima i najznačajnijim prirodnim nositeljima identiteta Grada Zagreba – Medvednicom i Savom, preko značajnih prometno-infrastrukturnih tema (razvoj Zračne luke Zagreb, modernizacija željezničkog prigradsko-gradskog prometa i integrirani javni prijevoz), do značajnih prostornih resursa u vlasništvu države i njenih fondova.

Institucionalni okvir daje popis dionika uključenih u provedbu razvojne strategije, opis njihovih uloga i zadaća vezano uz provedbu i praćenje provedbe, te način komunikacije i koordinacije.

GRADSKA SKUPŠTINA GRADA ZAGREBA

Gradska skupština Grada Zagreba usvaja prijedlog razvojne strategije Grada Zagreba i raspravlja i odlučuje o uspješnosti provedbe temeljem konačnog izvješća regionalnog koordinatora i gradonačelnika Grada Zagreba.

GRADONAČELNIK GRADA ZAGREBA

Gradonačelnik pruža potporu nositeljima provedbe aktivnosti / projekata u okviru mjera razvojne strategije. U suradnji s regionalnim koordinатором nadzire uspješnost provedbe strategije i u ime Grada Zagreba izvješćuje Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU.

PARTNERSKO VIJEĆE GRADA ZAGREBA

Partnersko vijeće je savjetodavno tijelo u izradi ZagrebPlana, odnosno savjetodavno tijelo u provedbi ZagrebPlana koje osigurava konsenzus među relevantnim dionicima u procesu utvrđivanja i

ostvarivanja zajedničke vizije razvoja Grada Zagreba, a čine ga predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora s područja Grada Zagreba. Zadaća Partnerskog Vijeća je da aktivno (su)djeluje u svim fazama izrade i provedbe ZagrebPlana. Partnersko vijeće dijeluje i kao forum za dijalog te inicira tematske rasprave o pitanjima značajnim za razvoj Grada Zagreba.

UPRAVNA TIJELA GRADA ZAGREBA

Ključnu ulogu u provedbi strategije imaju gradska upravna tijela koja u okviru svoga djelokruga koordiniraju pripremu i provedbu aktivnosti, surađujući s drugim nositeljima aktivnosti i ostalim dionicima te koordinirajući njihov rad. Upravna tijela Grada Zagreba zadužena su i za praćenje provedbe i izvještavanje o aktivnostima iz svoje nadležnosti.

GRADSKI URED ZA STRATEGIJSKO PLANIRANJE I RAZVOJ GRADA

Ured obavlja poslove regionalnog koordinatora za područje Grada Zagreba: vodi pripremu razvojne strategije, uvažavajući načela politike regionalnog razvoja, prati provedbu i koordinira poslove vezane uz središnju elektroničku bazu razvojnih projekata, sudjeluje u radu Partnerskog vijeća NUTS II regije Sjeverozapadna Hrvatska te u radu Koordinacije regionalnih koordinatora NUTS II regije Sjeverozapadna Hrvatska. Uz aktivnosti vezane uz strateško planiranje, ured obavlja niz poslova vezanih uz međugradsku i međunarodnu suradnju, te ostvarenje i promicanje mogućnosti ulaganja u Gradu Zagrebu.

U okvirima provedbe razvojne strategije, ured prikuplja podatke o pokazateljima uspješnosti provedbe od koordinatora / nositelja mjera te izvještava o rezultatima. Ujedno, ured provodi aktivnosti i projekte iz svoga djelokruga, unutar mjera u kojima je određena njegova uloga koordinatora / nositelja.

JAVNI SEKTOR

Javni sektor podrazumijeva čitav niz upravnih tijela, institucija, javnih poduzeća i partnerskih foruma, državne i lokalne razine, s različitim područjima djelovanja:

- /// Gospodarstvo / zapošljavanje: Ministarstvo gospodarstva ili Ministarstvo poduzetništva i obrta, Razvojna agencija Zagreb – TPZ, Hrvatska gospodarska komora – Komora Zagreb, Udruženje obrtnika i Obrtnička komora Zagreb, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Turistička zajednica Grada Zagreba, Hrvatski zavod za zapošljavanje – PS Zagreb, Lokalno partnerstvo za zapošljavanje, i dr.
- /// Obrazovanje/znanost: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Sveučilište u Zagrebu i njegove sastavnice, sustav učilišta i veleučilišta, instituti, BICRO, i dr.
- /// Zaštita i održivo gospodarenje prirodnim resursima, okolišem i energijom: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode ili Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvo kulture – Uprava za zaštitu prirode, Ministarstvo gospodarstva ili Ministarstvo poduzetništva i obrta, Hrvatske šume, Hrvatske vode, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Regionalna energetska agencija SZ Hrvatske, Hrvatska elektroprivreda, JU Park prirode Medvednica, JU Park Maksimir, i dr.
- /// Održivo gospodarenje prostorom Grada: JU Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba i dr.
- /// Prometno-komunalni sustav: Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Hrvatske željeznice, Hrvatske autoceste, Hrvatske ceste, Zagrebački holding i njegove podružnice, Zračna luka Zagreb, i dr.
- /// Društvene djelatnosti: Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Agencija za odgoj i obrazovanje, Centar za socijalnu skrb Zagreba, Zavod za javno zdravstvo 'Andrija Štampar', zdravstvene institucije (klinike, bolnice, domovi zdravlja), kulturne institucije, Zagrebački športski savez, Centar za istraživanje i razvoj športa, i dr.

Navedena upravna tijela, institucije, javna poduzeća i partnerski forumi provode aktivnosti i projekte iz svog djelokruga, u okviru mjera u kojima je naznačena njihova uloga.

CIVILNO DRUŠTVO

Organizacije civilnog društva posebno se ističu svojim doprinosom u područjima zapošljavanja, zaštite prirode i povijesno-kulturne baštine, promociji održivih modela mobilnosti, promociji sudjelovanja građana u odlukama značajnim za razvoj Grada, kao i u promicanju jednakih prava i mogućnosti građana. Ističu se i brojne udruge koje djeluju u područjima kulture i sporta. OCD imaju značajno iskustvo u pripremi i provedbi projekata te mogu aktivno utjecati na privlačenje sredstava iz nacionalnih i EU fondova.

PRIVATNI SEKTOR

Privatni sektor najznačajniji je pokretač razvoja i zapošljavanja. Cilj je razvojne strategije afirmirati dijalog, posebice s poslovnim asocijacijama, te ukloniti zapreke i stvoriti što kvalitetnije okruženje za djelovanje privatnog sektora i afirmaciju poduzetničkih inicijativa kojima se ostvaruje razvoj zagrebačkog gospodarstva i novo zapošljavanje, ali i unapređivanje društva, prostornih odlika Grada te svih gradskih funkcija. Očekuje se jače sudjelovanje privatnog sektora i u tradicionalno 'javnim' funkcijama: obrazovanju, kulturi, sportu, zdravstvu i socijalnoj skrbi, te u razvoju prometno-komunalnih sustava.

3. Praćenje provedbe i izvještavanje

Uspostavljanje sustava strateškog planiranja u Gradu Zagrebu podrazumijeva i razvoj sustava praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi strategije, odnosno skupina pokazatelja:

- /// stupnja ostvarenja zacrtanih strateških ciljeva, prioriteta i mjera,
- /// ostvarenih rezultata i razvojnih učinaka,
- /// učinkovitosti planiranja i korištenja financijskih sredstava utvrđenih financijskim okvirom,
- /// sudjelovanja i doprinosa Partnerskog vijeća Grada Zagreba,

- u učinkovitosti rukovođenja i organizacije provedbe razvojne strategije,
- vidljivosti razvojne strategije u javnosti Grada Zagreba.

Radi kvalitete praćenja i izvješćavanja, koordinatori pojedinih mjera dužni su precizno iskazivati vrijednosti za pokazatelje navedene u mjeri. Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada kontinuirano obavlja praćenje provedbe razvojne strategije tijekom čitavog razdoblja provedbe, a o rezultatima najmanje jednom godišnje izvješćuje Partnersko vijeće Grada Zagreba (izvješće 2012., 2013.)

4. Akcijski plan

Akcijskim se planom naglašava uloga ove razvojne strategije, koja se donosi za relativno kratko razdoblje (do kraja 2013. godine), u utvrđivanju značajnih i prvih koraka koji se moraju provesti kao temelj za strategiju do 2020. godine.

U akcijskom se planu posebno ističe nužnost kvalitetne planske i projektne podloge koja će omogućiti unapređivanje cjelokupnog sustava strateškog planiranja i aktivno sudjelovanje Grada Zagreba u provedbi politika i korištenju raspoloživih sredstava Europske unije.

Zacrane su aktivnosti u akcijskom planu podijeljene u pet grupa:

GRUPA A.

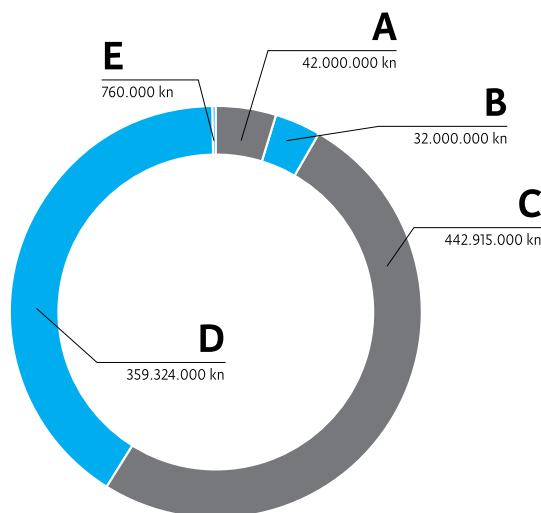
Izrada prioritetno potrebnih analiza i stručnih podloga te planova, programa i drugih akata
Ukupno predviđena sredstva: 42.000.000 kn

GRUPA B.

Razvoj informacijskih i komunikacijskih sustava
Ukupno predviđena sredstva: 32.000.000 kn

GRUPA C.

Priprema projektno-tehničke dokumentacije, ishođenje potrebnih odobrenja i provedba ostalih predinvesticijskih aktivnosti te priprema projekata za apliciranje prema fondovima EU
Ukupno predviđena sredstva: 442.915.000 kn

GRUPA D.

Realizacija i opremanje objekata
Ukupno predviđena sredstva: 359.324.000 kn

GRUPA E.

Provedba započetih projekata
Ukupno predviđena sredstva: 760.000 kn

Raspodjela planiranih sredstava po grupama prioritetnih aktivnosti zacrtanih akcijskim planom, u ukupnom iznosu od 876.999.000 kn, prikazana je grafikonom.

Akcijskim se planom posebno upozorava na nužnost pripreme projektno-tehničke dokumentacije i provedbe ostalih predinvesticijskih aktivnosti za mjerama određene razvojne projekte grada, koja je i nužan preduvjet za korištenje sredstava iz fondova EU. Predlaže se osnivanje posebnog fonda za pripremu projektne dokumentacije, kao i fonda za sufinanciranje odobrenih projekata. Kao rezultat unapređivanja sustava praćenja stanja, planiranja razvoja i pripreme projekata, u čiju se provedbu akcijskim planom predviđa uložiti 59% predviđenih sredstava, očekuje se postupno povećavanje angažiranih sredstava u realizaciji i provedbi projekata u slijedećem planskom razdoblju od 2014. – 2020. godine.

PRIORITET
ZAGREBPLANA

MJERA

AKTIVNOST

ODGOVORNI NOSITELJ
/ KOORDINATOR
AKTIVNOSTI

GLAVNI
POKAZATELJI
OSTVARENJA

GRUPA A.

IZRADA PRIORITETNO POTREBNIH ANALIZA I STRUČNIH
PODLOGA TE PLANOVA, PROGRAMA I DRUGIH AKATA

STRATEŠKI CILJ 1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO

1.1. Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	1.1.1.	Plan razvoja poduzetničkih inkubatora	GZ – GU za gospodarstvo, rad i poduzetništvo	Izrađen Plan razvoja poduzetničkih inkubatora
1.1. Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	1.1.1.	Izrada i usvajanje provedbenih urbanističkih planova za zone gospodarske namjene	GZ – GU za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet	Povećanje broja izrađenih provedbenih urbanističkih planova za zone gospodarske namjene
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.3.	Akcijski plan poticanja razvoja kulturnih industrija	GZ – Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada	Utvrđen sustav praćenja stanja: udjela kulturnih industrija u BDP Grada Zagreba, broja zaposlenih u kulturnim industrijama, kulturnih proizvoda
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.5.	Ocjena isplativosti uvođenja postrojenja u proizvodnju bioplina u Zoološkom vrtu	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Stučna podloga primijenjena za pripremu projekta korištenja biomase kao energenta
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.5.	Ocjena isplativosti proizvodnje mlijeka na OPG-ima	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Stučna podloga primijenjena za povećanje broja gospodarstava koji se bave dodatnim djelatnostima

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
STRATEŠKI CILJ 2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA				
2.2. Razvoj i unapređivanje tržišta rada	2.2.1.	Sveobuhvatna analiza tržišta rada Grada Zagreba	GZ – GU za gospodarstvo, rad i poduzetništvo Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba (LPZ GZ)	Stručna podloga korištena za praćenje i prilagodbu obrazovnog sustava tržištu rada

STRATEŠKI CILJ 3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM				
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.2.	Program gospodarenja šumama šumoposjednika za preostali dio šuma	GZ – GU za poljoprivredu i šumarstvo	Površina šuma na kojoj je izvršena provedba Programa (u ha)
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.5.	Strategija i Akcijski plan zaštite biološke raznolikosti	GZ – GU za strateško planiranje i razvoj Grada	Uspostavljen sustav praćenja stanja biološke raznolikosti u Gradu Zagrebu
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.5.	Program zaštite divljači u prostoru Parka prirode Medvednica	GZ – GU za poljoprivredu i šumarstvo	Utvrđen sustav mjera zaštite zelenog pojasa Medvednice
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.6.	Studija općeg riječnog krajobraznog područja Grada Zagreba Studija vizualnog karaktera – analiza slike grada	GZ – GU za strateško planiranje i razvoj Grada	Smjernice zaštite krajobraza uključene u postupak izrade novog Prostornog plana Grada Zagreba
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.8.	Plan izgradnje i rekonstrukcije sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda i priključivanja svih korisnika na isti sustav	GZ – GU za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Smanjenje koncentracije onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.8.	Plan izgradnje i rekonstrukcije javnog vodoopskrbnog sustava u zonama izvorišta i priključivanja svih korisnika na isti sustav	GZ – GU za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Smanjenje koncentracije onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.8.	Plan izgradnje i rekonstrukcije oborinske odvodnje u sklopu prometnica u zonama zaštite izvorišta	GZ – GU za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Smanjenje koncentracije onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.8.	Uvođenje ekološki prihvatljive poljoprivredne proizvodnje u vodozaštitnom pojasu na području Grada Zagreba	GZ – GU za poljoprivredu i šumarstvo	Smanjenje koncentracije onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.8.	Plan izgradnje plinskog sustava ili CTS-a i obveza priključivanja svih korisnika na njih	GZ – GU za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Smanjenje koncentracije onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.8.	Mjere zaštite voda od onečišćenja u pojedinim građevinama, pogonima i područjima, odnosno mjere sanacije	GZ – GU za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Smanjenje koncentracije onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.9.	Strateška karta buke i akcijski planovi	GZ – GU za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Utvrđeni početni parametri razine buke i najugroženija područja Grada
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.10	Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba do 2015.	GZ – GU za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Utvrđene lokacije građevina i površina za gospodarenje otpadom ugrađene u prostorno-plan-sku dokumentaciju

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
3.2. Održivo gospo- darenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlo- snog onečišćenja	3.2.1.	Analiza mogućno- sti za korištenje energije prirodnih resursa i izrada Plana implementa- cije identificiranih i prioritetnih mjera	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Instalirani kapa- citeti sunčevih kolektora za grijanje prostora i pripremu tople vode Instalirana snaga fotonaponskih sustava za proi- zvodnju električne energije Količina uporabe biomase za grijanje prostora i pripremu tople vode
3.2. Održivo gospo- darenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlo- snog onečišćenja	3.2.2.	Analiza stanja u proizvodnji i nepo- srednoj potrošnji energije po sekto- rima (industrija, zgradarstvo, pro- met i javna rasvjeta) i izrada Programa i plana implemen- tacije prioritetnih identificiranih mjera	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Broj energetski učinkovito sanira- nih zgrada Udjel energetski učinkovite i eko- loške javne rasvjete u cjelokupnom sustavu
3.2. Održivo gospo- darenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlo- snog onečišćenja	3.2.3.	Analiza mogućnosti korištenja raznih vrsta energetskih izvora i postroje- nja za proizvodnju i transformaciju, dobavnih infra- strukturnih pravaca, transportnih i pri- jenosnih kapaciteta te i skladišnih ener- getskih kapaciteta vezanih uz sve vrste energetskih izvora i izrada Plana imple- mentacije identifi- ciranih i prioritetnih mjera	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Utvrđen sustav za praćenje: broja mikro i malih supro- izvodnih jedinica, količine energije koju proizvode mikro i male supro- izvodne jedinice, broja dizalica topline, broja skla- dišnih kapaciteta i dobavnih pravaca

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
3.2. Održivo gospo- darenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlo- snog onečišćenja	3.2.4.	Analiza rasvjetlje- nosti Grada, izrada karata rasvjetlje- nosti i akcijskih planova	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Broj mjere- nja i karata rasvjetljenosti Broj akcij- skih planova za rasvjetljavanje

STRATEŠKI CILJ 4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA

4.1. Održivo kori- štenje cjelokupnog prostora Grada	4.1.1.	Cjelovita studija prostornog razvoja Grada Zagreba	GZ – GU za strate- gijsko planiranje i razvoj Grada	Izrađeni dijelovi prostorno-ana- litičke podloge, uključeni u izradu novog prostornog plana
4.2. Unapređivanje naseljenih dijelova Grada	4.2.2.	Program integrirane urbane regeneracije Donjega grada	GZ – GU za strate- gijsko planiranje i razvoj Grada	Dovršenost defi- niranih faza izrade dokumenta prema unaprijed definira- noj dinamici
4.2. Unapređivanje naseljenih dijelova Grada	4.2.3.	Cjelovita studija javnih prostora Grada Zagreba	GZ – GU za strate- gijsko planiranje i razvoj Grada	Utvrđen sustav za praćenje: m ² ulice, trga/stanovniku, za prostornu jedinicu – gradsku četvrt; m ² javnog zelenila/ stanovniku, za prostornu jedinicu – gradsku četvrt
4.2. Unapređivanje naseljenih dijelova Grada	4.2.4.	Plan i Program pre- uređenja zagrebač- kih tržnica	GZ – GU za gos- podarstvo, rad i poduzetništvo	Broj gradskih tržnica obuhva- ćenih Planom i Programom
4.2. Unapređivanje naseljenih dijelova Grada	4.2.6.	Program obnove i razvoja seoskih naselja na području Grada Zagreba	GZ – GU za strate- gijsko planiranje i razvoj Grada	Broj pripremljenih/ provedenih proje- kata uređenja

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
4.3. Unapređivanje prometnih i infrastrukturnih sustava	4.3.7.	Detaljni planovi uređenja gradskih groblja: Miroševac-jug, Markovo polje (izmjene i dopune), Čučerje, Cerje, Stenjevec	GZ – GU za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet Zagrebački holding – Podružnica Gradska groblja	Broj izrađenih provedbenih planova za proširenje malih groblja

STRATEŠKI CILJ 5. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVLJENJA

5.1. Unapređivanje kvalitete stanovanja	5.1.1.	Analiza stambenog fonda Grada Zagreba ("Stambeni portfolio")	GZ – GU za strateško planiranje i razvoj Grada	Broj izrađenih provedbenih planova za proširenje malih groblja
5.1. Unapređivanje kvalitete stanovanja	5.1.1.	Evidencija stanova i načina korištenja stanova u vlasništvu Grada Plan za unapređivanje sustava najma stanova u vlasništvu Grada	GZ – GU za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada	Broj provedenih aktivnosti obnove i održavanja stambenog fonda u vlasništvu Grada
5.1. Unapređivanje kvalitete stanovanja	5.1.2.	Određivanje područja i izrada prostorno-planske dokumentaciju za obiteljsku stambenu gradnju	GZ – GU za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet	Broj izrađenih provedbenih planova prostornog uređenja za obiteljsku stambenu gradnju
5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme	5.2.1.	Analiza potreba za gradskim i socijalnim stanovima i izrada Programa za izgradnju gradskih i socijalnih stanova	GZ – GU za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada	Uspostavljen sustav praćenja potrebe i gradnje gradskih i socijalnih stanova
5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme	5.2.2.	Studija saniranja posljedica potresa	GZ – Ured za upravljanje u hitnim situacijama	Stručna podloga ustrojavanju sustava upravljanja u hitnim situacijama

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Plan za unapređivanje mreže osnovnih i srednjoškolskih ustanova	GZ – GU za obrazovanje kulturu i sport	Podloga uključena u odlučivanje o gradnji novih odgojno-obrazovnih ustanova, polivalentnih/športskih dvorana, ograđenih vanjskih prostora, bazena, vanjskih vježbališta te broj dograđenih, nadograđenih, rekonstruiranih ili adaptiranih prostora
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.4.	Jedinstvena mreža športskih građevina	GZ – GU za obrazovanje kulturu i sport	Površina športskih građevina (sadašnje stanje: otvorenih cca 4.163.460,35m ² i zatvorenih cca 164.053,30m ²) Broj športskih građevina Grada (sadašnje stanje: 157)

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
STRATEŠKI CILJ 6. UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM				
6.3. Učinkovito upravljanje gradskim prostorom i gradskom imovinom	6.3.2.	Priprema i donošenje paketa akata: /// Odluka o građevinskom zemljištu /// Akt o vrednovanju nekretnina /// Potrebe Grada Zagreba za određivanje zona i površina na koje bi se odnosilo pravo prvokupa iz čl. 133. ZPUG-a		Broj / površina u m ² čestica na kojima je utvrđeno pravo prvokupa

GRUPA B.

RAZVOJ INFORMACIJSKIH I KOMUNIKACIJSKIH SUSTAVA

STRATEŠKI CILJ 3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM				
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.1.	Informacijski sustav o okolišu Grada Zagreba i komunikacijska strategija	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Broj upravnih tijela / institucija/poduzeća uključenih u prikupljanje podataka u okviru IS
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.2.	Informacijski sustav šuma i šumskog zemljišta u Gradu Zagrebu	GZ – GU za poljoprivredu i šumarstvo	Praćenje pokazatelja iskazanih mjerom
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.4.	Geotehnički katastar Grada Zagreba	GZ – GU za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet	Broj posjeta na internetskoj stranici 'Geotehničkog katastra'

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.8.	Jedinstvena baza podataka o kakvoći površinskih i podzemnih voda u Gradu Zagrebu	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Podloga za praćenje koncentracije onečišćujućih tvari u površinskim i podzemnim vodama
3.2. Održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	3.2.5.	Energetski informacijski sustav Grada Zagreba i komunikacijska strategija o energiji i klimi	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Broj upravnih tijela / institucija / proizvođača, distributera i opskrbljivača energijom, uključenih u prikupljanje podataka u okviru IS

STRATEŠKI CILJ 5. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVLJENJA				
5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme	5.2.2.	Komunikacijski sustav za hitne situacije Grada Zagreba	GZ – GU za strategijsko planiranje i razvoj Grada	Komunikacijski sustav integriran u sustav upravljanja u hitnim situacijama
5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme	5.2.2.	Geografsko-informacijski sustav za hitne situacije Grada Zagreba	GZ – Ured za upravljanje u hitnim situacijama	GIS integriran u sustav upravljanja u hitnim situacijama
5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme	5.2.2.	Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću Grada Zagreba	GZ – Ured za upravljanje u hitnim situacijama	Sustav integriran u sustav upravljanja u hitnim situacijama

PRIORITET ZAGREBLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
STRATEŠKI CILJ 6. UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM				
6.3. Učinkovito upravljanje gradskim prostorom i gradskom imovinom	6.3.3.	ZIPP – Zagrebačka infrastruktura prostornih podataka	GZ – GU za strategijsko planiranje i razvoj Grada	Pokrivenost gradskog područja višenamjenskim i sektorskim skupovima prostornih podataka (%)
6.4. Poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća	6.4.2.	ISUD, Informacijski sustav za upravljanje dokumentima	GZ – Stručna služba gradonačelnika	Projekt uspostave sustava i integracije u sustav komuniciranja pripremljen za prijavu za EU sufinanciranje
6.4. Poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća	6.4.2.	Wi-Fi Wireless Mesh mreža Grada Zagreba	GZ – Stručna služba gradonačelnika	Projekt uspostave sustava i integracije u sustav komuniciranja pripremljen za prijavu za EU sufinanciranje
6.4. Poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća	6.4.2.	e-Obrazovanje, Informacijski sustav obrazovanja	GZ – Stručna služba gradonačelnika GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Projekt uspostave sustava i integracije u sustav komuniciranja pripremljen za prijavu za EU sufinanciranje
6.4. Poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća	6.4.2.	e-Gradanstvo, Integrirani sustav upravljanja zahtjevima za građanstvo	GZ – Stručna služba gradonačelnika	Projekt uspostave sustava i integracije u sustav komuniciranja pripremljen za prijavu za EU sufinanciranje
6.4. Poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća	6.4.2.	Integrirani sustav za podršku programima subvencija Grada Zagreba	GZ – Stručna služba gradonačelnika GZ – Gradski ured za gospodarstvo rad i poduzetništvo	Projekt uspostave sustava i integracije u sustav komuniciranja pripremljen za prijavu za EU sufinanciranje
6.4. Poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća	6.4.2.	Izgradnja vlastite optičke mreže Grada Zagreba do svake ustanove	GZ – Stručna služba gradonačelnika	Projekt uspostave sustava i integracije u sustav komuniciranja pripremljen za prijavu za EU sufinanciranje

PRIORITET ZAGREBLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
-------------------------	-------	-----------	---	-------------------------------------

GRUPA C.

PRIPREMA PROJEKTNO-TEHNIČKE DOKUMENTACIJE, ISHOĐENJE POTREBNIH ODOBRENJA I PROVEDBA OSTALIH PREDINVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI TE PRIPREMA PROJEKATA ZA APLICIRANJE PREMA FONDOVIMA EU

STRATEŠKI CILJ 1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO				
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.1.	Tehnološki park Grada Zagreba	GZ – GU za gospodarstvo, rad i poduzetništvo GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Određena lokacija i kapacitet TPGZ Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta izgradnje i opremanja TPGZ za sufinanciranje iz EU fondova 10.000.000 kn
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.2.	Dječja bolnica Srebrnjak – Centar za translacijsku medicinu	DB Srebrnjak / GZ – GU za zdravstvo i branitelje	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishoda potrebna odobrenja Projekt izgradnje i opremanja CTM-a apliciran za sufinanciranje iz EU fondova 5.000.000 kn
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.2.	Centar izvrsnosti veterinarske kirurgije	Veterinarski fakultet / GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishoda potrebna odobrenja Projekt izgradnje i opremanja CVK-a apliciran za sufinanciranje iz EU fondova 5.000.000 kn
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.4.	Tunel osjeta Zagreb (revitalizacija postojećeg tunela Grič)	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 2.500.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.4.	Kongresni centar Zagreb	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija – 1. faza Pripremljena dokumentacija za natječaj za odabir privatnog partnera / prijavu za sufinanciranje iz fondova EU 6.000.000 kn
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.4.	‘Zagrebački BioPark’ na prostoru Savske Opatovine	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Osmišljeni sadržaji i kapaciteti Provedena analiza mogućeg doprinosa razvoju turizma Grada Zagreba Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje izrade dokumentacije iz EU fondova 250.000 kn
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.4.	/// Modernizacija Zoološkog vrta u Zagrebu	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta modernizacije za sufinanciranje iz EU fondova 2.500.000 kn
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.5.	Školske sirane	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 50.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
STRATEŠKI CILJ 2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA				
2.2. Razvoj i unapređivanje tržišta rada	2.2.3.	Kompleks URIHO i Dom invalida na Kajzerici	GZ – GU za gospodarstvo, rad i poduzetništvo GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova / natječaj za odabir privatnog partnera 10.000.000 kn
STRATEŠKI CILJ 3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM				
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.4.	Sanacija rudokopa (laporoloma) bivše tvornice cementa ‘Sloboda’ u Podsusedu	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 3.000.000 kn
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.8.	Postrojenje za uklanjanje atrazina na vodocrpilištu Mala Mlaka	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 3.000.000 kn
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.10.	Groblje za kućne ljubimce sa sabiralištem i spalionicom	GZ – GU za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 4.000.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.10.	Centar za gospodarenje otpadom*	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Utvrđena lokacije Centra ugrađena u prostorno-plansku dokumentaciju Izrađena projektno-teh. dokumentacija 18.000.000 kn (* preduvjet: usvajanje Plana gospodarenja otpadom)
3.2. Održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	3.2.2.	Energetski učinkovite zgrade i korištenje obnovljivih izvora energije	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova i iz drugih izvora financiranja 1.000.000 kn
3.2. Održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	3.2.2.	Modernizacija i obnova gradske rasvjete	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta / podprojekata za sufinanciranje iz EU fondova i iz drugih izvora financiranja 2.000.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
3.2. Održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	3.2.2.	Implementacija solarnih termalnih kolektora i pv u javnim vrtićima, oš, ss i dr.	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova i iz drugih izvora financiranja 6.000.000 kn
3.2. Održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	3.2.3.	Sustav skladištenja povratne energije elektrovođe – proces kočenja tramvaja na mreži	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova i iz drugih izvora financiranja 200.000 kn
3.2. Održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	3.2.3.	Proizvodnja bioplina iz komunalnog bio otpada	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova i iz drugih izvora financiranja 300.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
3.2. Održivo gospodarstvo energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	3.2.3.	Korištenje otpadne topline u sustavu daljinskog grijanja	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova i iz drugih izvora financiranja 300.000 kn
3.2. Održivo gospodarstvo energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	3.2.3.	Pilot projekt 'F-N elektrana' na deponiju Jakuševac	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova i iz drugih izvora financiranja 300.000 kn
3.2. Održivo gospodarstvo energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	3.2.3.	Generator br. 3 – Jakuševac	GZ – GU za za energetiku, zaštitu okoliša i okolišno održivi razvoj	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova i iz drugih izvora financiranja 200.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
STRATEŠKI CILJ 4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA				
4.2. Unapređivanje naseljenih dijelova Grada	4.2.1.	Obnova fasada u povijesnoj jezgri	Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 1.500.000 kn
4.2. Unapređivanje naseljenih dijelova Grada	4.2.2.	Sanacija i obnova javnih gradskih prostora – trgova i perivoja koji definiraju urbanu matricu grada	Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 1.500.000 kn
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.2.	Prometna infrastruktura (iz popisa projekata prijavljenih u bazu MRRŠVG)	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishoda potrebna odobrenja Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 70.000.000 kn
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.3.	Razvoj tramvajske mreže (iz popisa projekata prijavljenih u bazu MRRŠVG)	Zagrebački holding GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishoda potrebna odobrenja Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 50.000.000 kn
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.3.	Žičara Dolje – Sljeme	Zagrebački holding GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishoda potrebna odobrenja Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 12.000.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.3.	Sustav Park&Ride	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 500.000 kn
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.3.	Sustav daljinskog nadzora i upravljanja ispravljačkim stanicama – tramvajski promet	Zagrebački holding GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 300.000 kn
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.7.	Komunalna infrastruktura (iz dijela popisa projekata prijavljenih u bazu MRRŠVG)	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet Zagrebački holding	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 100.000.000 kn
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.7.	Aneks upravne zgrade i nove gospodarske zgrade Gradskih groblja – Mirogoj	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet Zagrebački holding	Dovršena projektno-tehnička dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 1.000.000 kn
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.7.	Mrtvačnica na groblju Markovo polje	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet Zagrebački holding	Dovršena projektno-tehnička dokumentacija, ishođena potrebna odobrenja, početak realizacije 4.000.000 kn
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.7.	Proširenje groblja Brezovica	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet Zagrebački holding	Dovršena projektno-tehnička dokumentacija, ishođena potrebna odobrenja, početak realizacije 3.000.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
STRATEŠKI CILJ 5. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVLJENJA				
5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme	5.2.2.	Vatrogasne postaje Sesvete, Podsljeme, Novi Zagreb II	GZ – Ured za upravljanje u hitnim situacijama GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 5.500.000 kn
5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme	5.2.3.	Domovi umirovljenika: Maksimir, Markuševac 3.000.000	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 3.000.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Društveni dom Kozari putovi	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 200.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Muzej grada Zagreba	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 1.100.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Trg Sv. Marka 9	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 550.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Palača Jelačić	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 1.100.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Prirodoslovni muzej	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 265.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Dječji vrtići Vrbani II, Vrbani III, Zvončić i Borovje (iz popisa projekata prijavljenih u bazu MRRŠVG)	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 3.700.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Dječji vrtići: Kajzerica, Radost, Izvor, Mali princ, Jabuka, Sv. Duh, Jakuševac, Velika Mlaka	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 6.000.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Centar za autizam	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 3.000.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Osnovne škole (iz popisa projekata prijavljenih u bazu MRRŠVG)	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 24.000.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Nedostajući kapaciteti za osnovno obrazovanje (Kajzerica, Vinko Žganec, Mikulići, Vidovec, Hrv. Leskovac, Gornja Kustošija, Sv. Klara, Brestje, A.G. Matoš, Odra II, Jakuševac, Kozjak)	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 10.000.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Škola za klasični balet	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 800.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Osnovna škola za balet i ritmiku	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 800.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Športska gimnazija s učeničkim domom	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 400.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	XII. gimnazija	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 2.400.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	Srednja medicinska škola	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 2.400.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.2.	UD Novi Zagreb	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija i ishođena potrebna odobrenja 600.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.3.	Poliklinika za šećernu bolest Centar za zdravlje žena Ustanova za palijativnu skrb i hospicij	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za zdravstvo i branitelje	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 12.000.000 kn

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.6.	Dom tehnike na Jarunu, rekonstrukcija i dogradnja	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 350.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.6.	Automodelarska pista	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet GZ – Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport	Izrađena projektno-teh. dokumentacija Pripremljena dokumentacija za prijavu projekta za sufinanciranje iz EU fondova 150.000 kn

GRUPA D.

PRIORITETNA REALIZACIJA I OPREMANJE OBJEKATA

STRATEŠKI CILJ 1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO				
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.2.	BIO-centar	Poslovno-inovacijski centar BICRO	Funkcionalni BIO-centar 122.823.075 kn EU fondovi (IPA)
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.4.	Moderna nastamba za životinje u sklopu Ustanove Zoološki vrt GZ	Zoološki vrt Zagreb	Realizacija nastambe Povećanje broja posjetitelja ZOO-a Povećanje prihoda od turističke djelatnosti 2.500.000 kn GZ

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
STRATEŠKI CILJ 3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM				
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.9.	Izgradnja barijere za zaštitu od buke Zoološkog vrta GZ	Konzorcij – partneri: Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Beton Lučko, IGH, Gumi Impex, Zagrebački ZOO	Realizacija barijere 9.750.000 kn GZ 50%, EU fondovi 50% (Okvirni program za konkurentnost i inovacije / Ekoinovacije)

STRATEŠKI CILJ 4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA				
4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	4.3.7.	Gaj urni – uređenje novih grobnih polja	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet Zagrebački holding – Podružnica Gradska groblja	Priprema i realizacija 3.000.000 kn GZ

STRATEŠKI CILJ 5. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVLJENJA				
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Montažno kazalište – 'Baraka'	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija 40.000.000,00 kn GZ
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Kulturni centar Novi Zagreb – Remetinec	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija 4.250.000 kn GZ

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Tehnički muzej	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija 8.000.000 kn GZ
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Umjetnički paviljon	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija 11.000.000 kn GZ
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Francuski paviljon	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija 6.000.000 kn GZ
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Krležin Gvozđ	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija 2.000.000 kn GZ
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.1.	Depo za sve muzeje	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija 2.000.000 kn GZ
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.3.	PB Sveti Ivan	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	1. faza realizacije planiranih bolničkih kapaciteta 30.000.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.3.	DZ Zagreb – Centar Objekti: Gračani, Zs Lučko	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija GZ – decentralizirana sredstva 10.500.000 kn
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	5.3.3.	PB za djecu i mladež, Kukuljevićeva	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Rekonstrukcija višenamjenskog i socio- i radno-terapijskog prostora 1.500.000 kn GZ

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
5.3. Pобољшавanje društvene infrastrukture	5.3.3.	DZ Zagreb – Centar, ZS u Klari	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija TPN (strateški partner) 4.000.000 kn
5.3. Pобољшавanje društvene infrastrukture	5.3.3.	DZ Zagreb – Istok, ZS u Lučkom	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija TPN (strateški partner) 3.000.000 kn
5.3. Pобољшавanje društvene infrastrukture	5.3.4.	Razvoj infrastrukture za sport i rekreaciju	GZ – Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet	Realizacija GZ, JPP 100.000.000 kn

GRUPA E.

PROVEDBA ZAPOČETIH PROJEKATA

STRATEŠKI CILJ 1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO				
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.5.	GLOBALGAP na 8 gospodarstava na području GZ i ZZ	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Provedba projekta 2011. – 2012. Povećanje broja proizvoda s posebnim oznakama 70.000 kn GZ
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.5.	Prerada biomase u pelete i drvenu sječku na pet gospodarstava u Gradu Zagrebu	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Uvođenje sustava 2011. – 2012. Povećanje broja gospodarstava koja koriste biomasu kao energent 350.000 kn GZ

PRIORITET ZAGREBPLANA	MJERA	AKTIVNOST	ODGOVORNI NOSITELJ / KOORDINATOR AKTIVNOSTI	GLAVNI POKAZATELJI OSTVARENJA
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1.2.5.	Zagrebački svježi kravljji sir i vrhnje	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Zaštita robne marke 2011. – 2012. Povećanje broja proizvoda s oznakom geografskog porijekla i tradicionalnog ugleda 150.000 kn GZ

STRATEŠKI CILJ 3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM

3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.2.	Monitoring zdravstvenog stanja šuma Grada Zagreba (on-line aplikacije)	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Provedba monitoringa 2011. – 2012. Poboљшanje zdravstvenog stanja šuma u odnosu na rezultate prijašnjeg monitoringa 160.000 kn
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	3.1.5.	Kontrola populacije i gniježđenja vrana u urbanom prostoru Grada Zagreba	GZ – Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Provedba projekta 2011. – 2013. Doprinos uspostavi sustava praćenja stanja biološke raznolikosti u Gradu Zagrebu 30.000 kn

5. Komunikacijska strategija

Komunikacijska strategija je, kao alat za upravljanje i provedbu županijskih razvojnih strategija, utemeljena na europskim planerskim iskustvima i demokratskoj političkoj praksi, a donosi se „radi informiranja javnosti te podizanja svijesti o ulozi i značenju županijskih razvojnih strategija za razvoj županije (i jedinica lokalne samouprave na području županije) – članak 7. Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija, NN 53/2010).

Po svom karakteru komunikacijska je strategija svojevrsan vodič za sve aktivnosti koje treba poduzeti kako bi informacije o razvojnoj strategiji pojedine županije, pa tako i o Razvojnoj strategiji Grada Zagreba (u nastavku ZagrebPlan) i aktivnostima na provođenju došle do krajnjih korisnika, te se procesima informiranja i provedbe učinkovito upravljalo. To je opći plan komuniciranja između onih koji županijske razvojne strategije izrađuju i provode (koordinatori i partneri u provedbi) i onih za koje se one rade (građani, ustanove za sve društvene usluge, poslovni sektor, lokalna vlast, drugi). To je dokument kojim se osigurava dvosmjerni odnos između ove dvije osnovne grupe socijalnih dionika (pojedina ili grupa) i ne može se svesti samo na jednosmjerno informiranje.

Ukoliko se riječ komunikacija definira kao: ‘učiniti nešto općim ili zajedničkim’ onda je zadaća zagrebačke Komunikacijske strategije stvaranje okruženja za postizavanje konsenzusa, zajedničkog stava, slaganja u stavovima i povjerenja. ZagrebPlan, kao temeljni dokument politike regionalnog razvoja, sa svojom vizijom, strateškim ciljevima, prioritetima, mjerama i aktivnostima za njihovo provođenje, teži konsenzusu oko tih elemenata upravo onih za koje se radi. U dosezanju ovog konsenzusa Komunikacijska strategija i plan aktivnosti informiranja i komuniciranja, kao njen sastavni dio, vrlo su značajan alat.

Ova Komunikacijska strategija za upravljanje i

provedbu, kao sastavni dio, te važan i obavezni pomoćni alat, počinje se provoditi zajedno sa ZagrebPlan-om, odnosno po njegovom usvajanju od strane Gradske skupštine Grada Zagreba.

Ciljevi

Sukladno navedenom, te uvažavajući specifičnosti Grada Zagreba, Komunikacijska strategija za upravljanje i provedbu ZagrebPlan-a ima sljedeće opće i posebne ciljeve:

Opći cilj Komunikacijske strategije jest uspostavljanje, održavanje i unapređivanje različitih oblika komuniciranja s ukupnom, a posebice sa zainteresiranom javnošću, te razvojnim dionicima Grada Zagreba (gradska uprava, javni i privatni sektor, nevladine organizacije i sl.) u razdoblju izrade i provedbe ZagrebPlan-a.

Posebni ciljevi jesu:

- informirati javnost o ulozi ZagrebPlan-a u ukupnom razvoju Grada Zagreba, te o viziji, strateškim ciljevima, prioritetima, mjerama i konkretnim aktivnostima / programima i projektima putem kojih se taj razvoj teži ostvariti,
- pospješiti da se što veći udio sudionika u razvoju / korisnika iz raznih ciljnih skupina osjeća aktivnim dijelom, teda se postigne što širi konsenzus,
- pomoći da se sudionici kao dionici realizacije tog istog plana razvoja što bolje povezuju i umrežavaju u produktivne međusobne odnose;
- pospješiti transparentnost, učinkovitost i demokratičnost u procesima upravljanja, provedbe i mjerenja učinaka provođenja strateških ciljeva, prioriteta, mjera aktivnosti zacrtanih / utvrđenih ZagrebPlan-om,
- učvrstiti svijest svih dionika i nositelja razvoja o njihovoj ulozi u razvoju Grada Zagreba,
- pridonijeti boljem shvaćanju osnovnih odrednica regionalnog razvoja, te ciljeva i odrednica regionalne razvojne politike definiranih Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske.

Temeljna načela

Sve aktivnosti koje će se poduzimati u okviru Komunikacijske strategije rukovodit će se sljedećim načelima:

- informacije će biti izložene u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku, prilagođene zahtjevima i karakteru pojedinih ciljnih skupina kojima su usmjerene, te ponuđene na način da potiču dijalog,
- razvijat će se i koristiti komunikacijski alati koji idu u pravcu ciljnih skupina te voditi računa o vremenu koje imaju na raspolaganju za prihvatanje informacija, kontekstu u kojem primaju informacije i kapacitetu primanja informacija, primjerice pristup Internetu. koristit će se i ankete i drugi oblici istraživanja (intervjui) kako bi se osigurala primjerenost i aktualnost komunikacija,
- aktivnosti promidžbe i informiranja bit će komplementarne i konzistentne te će se, u slučaju potrebe dopunjavati, a uspostaviti će se i sistem praćenja i ažuriranja informacija kako bi bile u tijeku s vremenom i eventualnim promjenama situacije.

OSIGURAVANJE NAČELA PARTNERSTVA

Težnja da se osigura što potpunija informiranost svih dionika uključenih u provođenje ZagrebPlan-a koja se postiže korištenjem planiranih komunikacijskih alata doprinijet će međusobnoj koheziji te razvoju, održavanju i unapređivanju partnerskih odnosa među dionicima.

Posebnu ulogu ima, u procesu izrade ZagrebPlan-a, osnovano Partnersko vijeće sastavljeno od predstavnika svih relevantnih socijalnih dionika za razvoj Grada Zagreba, čime je osigurano načelo partnerstva kao jedno od temeljnih načela politike regionalnog razvoja. Funkcija Partnerskog vijeća je da prati rad i djeluje kao forum za dijalog i postizanje konsenzusa između različitih skupina dionika te ima savjetodavnu ulogu u izradi i provedbi ZagrebPlan-a. U svom radu rukovodi se načelima

konsenzusa, jednakosti i transparentnosti.

Budući da Grad Zagreb i njegova okolina na dnevnoj bazi funkcioniraju kao jedna živa cjelina, gajit će se stručna suradnja sa Gradu susjednim županijama - Zagrebačkom i Krapinsko-zagorskom županijom, osobito putem suradnje s partnerskim vijećima ove dvije županije, ali i sa drugim ključnim dionicima u razvoju područja / sektora / tema zajedničkih za sve tri županije.

Na regionalnoj, NUTS II razini, je tijekom 2011. osnovano Partnersko vijeće Sjeverozapadne Hrvatske, te će u procesu provođenja ZagrebPlan-a ono također biti informirano i konzultirano. Time će se dodatno afirmirati načela nove regionalne politike razvoja Republike Hrvatske i provedbe ‘Strategije regionalnog razvoja RH’.

Gajit će se i partnerski odnos sa tijelima i institucijama državne uprave kroz već uspostavljene kanale suradnje.

PRISTUP INFORMACIJAMA

U skladu s hrvatskim zakonodavstvom prilagođenim zakonodavstvu EU, Komunikacijska strategija provodi se na način da se osigura jednaki pristup informacijama za sve zainteresirane.

Razine komunikacije

ZagrebPlan, kao temeljni strateški razvojni dokument Grada Zagreba nužno, osim njegovog administrativnog prostora, uzima u obzir:

- neposrednu okolinu – Zagrebačka i Krapinsko-zagorska županija,
- širu, (statističku) regiju kojoj pripada – Sjeverozapadna Hrvatska,
- Republiku Hrvatsku kao cjelinu, s obzirom da je riječ o glavnom gradu koji kao najjače gospodarsko i društveno središte mora voditi računa o ravnomjernom razvoju na nacionalnoj razini,
- međunarodnu razinu: Grad Zagreb u mreži gradova i mreži glavnih gradova Europe, Grad Zagreb u vaneuropskom prostoru.

Sukladno tome, komunikacijske potrebe i kanali ostvaruju se na 5 razina:

- A** razina Grad Zagreb koja po potrebi uključuje i razinu unutar Grada Zagreba – gradske četvrti (ukupno njih 17) kao oblike mjesne samouprave, te po potrebi mjesne odbore,
- B** razina Grad Zagreb i neposredna okolina - Zagrebačka i Krapinsko-zagorska županija (po potrebi i pojedine jedinice lokalne samouprave, gradove i općine s kojima razvija zajedničke projekte),
- C** razina Grad Zagreb i regija Sjeverozapadne Hrvatske (po potrebi i pojedine županije na njenom području s kojima razvija zajedničke projekte),
- D** razina Grad Zagreb i Republika Hrvatska u cjelini,
- E** razina Grad Zagreb i međunarodni prostor – okolne zemlje Europe, odnosno Europa u cjelini, vaneuropski prostor.

Razine određuju i tijela – temeljne nosioce partnerske suradnje i komuniciranja:

RAZINA GRAD ZAGREB

Grad Zagreb, kao jedinica područne samouprave nositelj je razvoja na regionalnoj razini, dok je za učinkovitu koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja nadležan Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, koji je upisan u Upisnik što je ustrojen i vodi se pri Agenciji za regionalni razvoj Republike Hrvatske. Zaključkom gradonačelnika Grada Zagreba imenovano je Partnersko vijeće kao savjetodavno tijelo za izradu te nadziranje učinkovitosti i kvalitete provedbe ZagrebPlan-a. Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, kao regionalni koordinator / izrađivač ZagrebPlan-a ima ključnu ulogu u provođenju ZagrebPlan-a pa tako i Komunikacijske strategije. U tom smislu Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada obavljat će, vezano uz Komunikacijsku strategiju, osobito sljedeće poslove:

- /// pripremiti i usuglasiti godišnje komunikacijske akcijske planove za provedbu Komunikacijske strategije;

- /// osigurati provedbu, tj. biti nositelj / koordinator provedbe svih komunikacijskih aktivnosti utvrđenih u akcijskom planu, te po potrebi revidirati postojeću komunikacijsku strategiju;
- /// osigurati da komunikacijske aktivnosti, osim za ciljne skupine sa područja Grada, uključuju komunikacijske alate i materijale za ciljane skupine sa regionalne, središnje / državne i međunarodne razine;
- /// organizirati, ažurirati i voditi, u suradnji s partnerima u provedbi ZagrebPlan-a, internetsku stranicu kao središnje mjesto za informiranje i komuniciranje ZagrebPlan-a s javnošću;
- /// voditi osobitu brigu o proaktivnom i kvalitetnom komuniciranju s medijima;
- /// redovito informirati / konzultirati Partnersko vijeće o aktivnostima vezanim uz informiranje, promidžbu i unapređivanje vidljivosti procesa provedbe ZagrebPlan-a;
- /// u suradnji s Partnerskim vijećem, pripremati otvorene sjednice Vijeća u kojima će sudjelovati širi krug stručnjaka i predstavnika ciljnih skupina.

RAZINA GRAD ZAGREB I NEPOSREDNA OKOLINA – ZAGREBAČKA I KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada inicirat će, u cilju informiranja i koordinacije aktivnosti, održavanje, najmanje 2 puta godišnje, sastanaka s koordinatorima regionalnog razvoja Zagrebačke (ZACORDA d.o.o. - Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije) i Krapinsko-zagorske županije (ZARA - Zagorska razvojna agencija d.o.o), te će se o rezultatima sastanaka izvještavati županijska partnerska vijeća. Po potrebi će se uključivati predstavnici lokalne samouprave. Formalno uspostavljeno Zajedničko vijeće Grada Zagreba i Zagrebačke županije ima zadaću razmatrati zajedničke probleme koji povezuju prostor Grada Zagreba i Zagrebačke županije. Kako takvog vijeća između Grada Zagreba i također susjedne Krapinsko-zagorske županije nema, predlaže se da se u sferu interesa Zajedničkog vijeća uključi i prostor Krapinsko-zagorske županije, te u tom smislu

provedu potrebna usklađivanja pravnih akata koji reguliraju ovo područje. U međuvremenu, promidžba, informiranje i koordinacija obavljaju se putem suradnje Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada i ZARE, te partnerskih vijeća Grada Zagreba i krapinsko-zagorske županije.

RAZINA GRAD ZAGREB I REGIJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE, ŽUPANIJE NA NJENOM PODRUČJU

Formirana koordinacija Sjeverozapadne Hrvatske, čiji su članovi koordinatori regionalnog razvoja, predstavnici Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Agencije za regionalni razvoj, te po potrebi predstavnici nadležnih upravnih tijela županija, institucija i dr., tijelo je gdje se odvija promidžba, informiranje i koordinacija međužupanijskih i projekata na razini Sjeverozapadne Hrvatske, te razmatraju i druga pitanja od zajedničkog interesa. Partnersko vijeće Sjeverozapadne Hrvatske, čiji su članovi i predstavnici Grada Zagreba / Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, kao savjetodavno tijelo, u svom radu potiče razvoj Sjeverozapadne Hrvatske, definira zajedničke razvojne prioritete jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području te regije, predlaže Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU razvojne projekte na razini statističkih regija, sudjeluje u izradi i praćenju učinaka programskih dokumenata namijenjenih razvoju statističkih regija i daje smjernice pri izradi županijskih razvojnih strategija. Predstavnici Grada Zagreba u Vijeću, osobito Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, kroz njegov rad, promoviraju i informiraju o aktivnostima na provedbi ZagrebPlan-a, iniciraju ili sudjeluju u razmatranjima zajedničkih pitanja na realizaciji projekata, te povratno prenose informacije dionicima na realizaciji ZagrebPlan-a. Prema potrebi i iskazanim interesima organiziraju se kontakti između Partnerskog vijeća Sjeverozapadne Hrvatske i Partnerskog vijeća Grada Zagreba.

RAZINA GRAD ZAGREB I REPUBLIKA HRVATSKA U CJELINI

Komunikacija s tijelima nadležnim za regionalni razvoj Republike Hrvatske, osobito su to Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU koje je odgovorno za izradu i provođenje Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske, te Agencija za regionalni razvoj kao bitni čimbenik provedbe dijela regionalne razvojne politike Republike Hrvatske iz nadležnosti MRRŠVG-a, odvija se putem različitih oblika suradnje: edukativne radionice, sastanci Koordinacije Sjeverozapadne Hrvatske i Partnerskog vijeća Sjeverozapadne Hrvatske na kojima sudjeluju predstavnici ove dvije državne institucije i na kojima se raspravljaju pitanja od zajedničkog interesa u provedbi i provođenju razvojnih strategija. Učestvujući aktivno u svim navedenim oblicima suradnje Grad Zagreb ima priliku izvještavati o svojem napretku vezanom uz ZagrebPlan. Komunikacija će se odvijati i s drugim tijelima državne uprave i njihovim javnim ustanovama obzirom na njihovu nadležnost u mnogim ključnim razvojnim sektorima.

RAZINA GRAD ZAGREB I MEĐUNARODNI PROSTOR

Prekogranična suradnja sastavni je dio regionalne / kohezijske politike Europske Unije. Regionalna politika EU osmišljena je kako bi se unaprijedila ekonomska i socijalna kohezija i smanjile razlike u stupnju razvoja različitih europskih regija. U tom smislu, EU strukturnim i pretprikladnim fondovima pomaže i prekograničnu suradnju kako na svojem teritoriju tako i među zemljama kandidatkinjama. Prekogranična suradnja se odvija prema decentraliziranom modelu provedbe što podrazumijeva da je za financijsko upravljanje nadležna Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske kao tijelo odgovorno za ugovaranje i provedbu projekata te zajedno sa MRRŠVC čini Operativnu strukturu. Široka i raznovrsna međunarodna suradnja, koja se odvija s gradovima, osobito europskim glavnim gradovima, te mrežama gradova, različitim 'tematskim' mrežama, međunarodnim institucijama i pojedincima kroz koju se razmjenjuju iskustava i o razvojnim pitanjima, te upoznaju primjeri

dobre prakse, platforma je i za informiranje i promidžbu aktivnosti koje se odvijaju na provedbi ZagrebPlan-a. Reference Grada stečene kroz tu suradnju olakšavaju i uključivanje u europske projekte i pozitivno će utjecati na proširenje te suradnje nakon ulaska u EU.

Ciljne skupine i komunikacijski alati

Alati / kanali kojima se komunicira ZagrebPlan usmjereni su na različite ciljne skupine i prilagođeni njihovim potrebama.

Ciljna skupina definirana je kao skup dionika sa gradske, regionalne, središnje / državne i međunarodne razine koji imaju aktivnu ulogu u provođenju aktivnosti / projekata u funkciji provođenja ZagrebPlan-a, a time i regionalnog razvoja Grada Zagreba, ali u određenom smislu i razvoja prostora neposredne okoline i regije Sjeverozapadne Hrvatske, te, obzirom na značenje Grada Zagreba i na razvoj Republike Hrvatske.

JAVNOST – GRAĐANI GRADA ZAGREBA

Vrlo je važno upoznati javnost sa ZagrebPlan-om, vizijom, strateškim ciljevima i prioritetima te dodatnom vrijednošću koja će nastati implementacijom predviđenih mjera / aktivnosti / projekata. Ova interesna skupina bit će upoznata sa ZagrebPlan-om i uključena u provedbu putem medija, putem internetskih stranica Grada Zagreba (www.zagreb.hr), te detaljnije putem posebne web-stranice. S obzirom da se teži interaktivnom komuniciranju, putem web-stranice, ili na druge načine (poštom, odlaganjem na 'info-točkama' i dr.) građani će imati mogućnost slati pitanja, komentare i prijedloge, koji će se proslijeđivati odgovornim osobama, te povratno slati odgovori. O reakcijama javnosti vodit će se evidencija te će ona biti sastavni dio izvješća o provedbi.

MEDIJI

Budući da mediji, kao alat komuniciranja, imaju značajnu ulogu u prijenosu informacija ciljnim skupinama, ne samo građanima i široj javnosti, nego i

partnerima u provedbi ZagrebPlan-a te potencijalnim korisnicima, komunikacija s medijima biti će kvalitetna i proaktivna. Uključivat će konferencije, izjave i priopćenja za novinare, brošure, letke i dr., što će uredi zaduženom za koordiniranje provedbe ZagrebPlan-a te partnerima u provedbi omogućiti pravodobno davanje jasnih, vjerodostojnih, zanimljivih i transparentnih informacija i odgovaranja na značajna pitanja realizacije ZagrebPlan-a, a medijima da raspoložu materijalima za kvalitetno vlastito informiranje i informiranje javnosti. O komuniciranju s medijima vodit će se evidencija (media plan, kalendar, press clipping i media izvješćaj) te će ona biti sastavni dio izvješća o provedbi.

ŠIRA ZAJEDNICA, KOMPETENTNA (ZNANSTVENA I STRUČNA) JAVNOST, POSLOVNI SEKTOR, NEVLADINE ORGANIZACIJE, POTENCIJALNI KORISNICI

Osim institucija i dionika izravno uključenih u izradu i provedbu ZagrebPlan-a, potrebno je s njim upoznati i širu zajednicu. Šira zajednica uključuje:

- /// privatni i javni sektor, poslovne organizacije,
- /// sindikate,
- /// znanstveni i istraživački sektor,
- /// nevladin sektor.

Šira zajednica je značajna ciljna skupina, koja ima više podgrupa koje se može odrediti i kao interesne skupine, te čiji članovi mogu imati značajnu ulogu pri određivanju uspješnosti provedbe ZagrebPlan-a. Za svaku interesnu skupinu razvijaju se odgovarajući pristup i metode komunikacije.

PARTNERI U PROVEDBI

S partnerima u provedbi, detaljnije navedenim u poglavlju koje se odnosi na institucionalni okvir provedbe, u cilju postizanja učinkovitosti osigurat će se stalni protok informacija, te će se, po potrebi, organizirati sastanci vezani uz teme:

- /// provođenja pojedinih ili skupa komplementarnih aktivnosti,

- /// eventualnih problema i traženja rješenja za unapređivanje provedbe,
- /// mogućnosti financiranja iz hrvatskih, EU ili drugih međunarodnih izvora, te
- /// druge teme prema potrebi.

Aktivnosti i financiranje (2012. – 2013.)

Iako s nužno dugoročnijim obzorom promišljanja vizije, strateških ciljeva pa i prioriteta, a djelomično i mjera razvoja, ZagrebPlan se izrađuje i provodi za razdoblje do kraja 2013. godine, nakon čega slijedi sljedeći programski ciklus, 2014. – 2020., u skladu s europskim sedmogodišnjim planskim razdobljima. Sukladno tome i ova komunikacijska strategija odnosi se na razdoblje 2012. – 2013., odnosno počinje se provoditi nakon usvajanja ZagrebPlan-a od strane Gradske skupštine Grada Zagreba.

AKTIVNOSTI 2012. – 2013.

- /// Predstavljanje i promocija ZagrebPlan-a na razini značajnog događaja;
- /// Oblikovanje, tiskanje i distribucija integralne konačne verzije ZagrebPlan-a / Razvojne strategije Grada Zagreba do kraja 2013. godine;
- /// Oblikovanje, tiskanje i distribucija sažetka ZagrebPlan-a u većoj nakladi;
- /// Izrada i distribucija multimedijalnog DVD-a (sadržaj: integralna konačna verzija ZagrebPlan-a, sažetak, prezentacija, druge informacije);
- /// Izrada i distribucija letaka, brošura i sličnog promidžbenog materijala;
- /// Uspostavljanje i održavanje web stranice kao modernog, brzog, javnosti usmjerenog, interaktivnog oblika komuniciranja ZagrebPlan-a, putem koje se on prezentira stručnoj i općoj javnosti te s njom uspostavlja dijalog, adresa npr.: www.zagrebplan.hr;
- /// Organiziranje izložbi (minimalno dvije godišnje);
- /// Organiziranje javnih predavanja (minimalno 3 godišnje);
- /// Organiziranje okruglih stolova i panel diskusija

- o pretpostavkama i pitanjima realizacije strateških ciljeva i projekata (minimalno 3 godišnje);
- /// Organizirati sučeljavanja stavova različitih dionika razvoja Grada u cilju razmjene stavova – problemski okrugli stolovi, tribine, diskusije, posebice s udrugama civilnog društva koje se zalažu za održiv urbani razvoj i očuvanje okoliša (minimalno 3 godišnje);
- /// Organiziranje foruma županija SZ Hrvatske, gradova srednje i istočne Europe;
- /// Organiziranje edukativno-kreativnih radionica s mladima;
- /// Ispitivanje stavova javnosti o ponuđenoj viziji, strateškim ciljevima, prioritetima, mjerama i aktivnostima za provedbu, kao priprema za kreiranje nove dionice ZagrebPlan-a, za razdoblje 2014. – 2020.;
- /// Kontinuirano informiranje medija (tiskovnih medija, radio i tv postaja, novinskih agencija, internet portala) o koracima u realizaciji ZagrebPlan-a;
- /// Organiziranje stručnih razgovora za upravna tijela Grada Zagreba koja nose značajan teret u realizaciji ZagrebPlan-a te za druge partnere u provedbi, o konkretnim razvojnim problemima, mogućnostima rješenja, ali i primjerima dobre prakse;
- /// Održavanje redovitih konzultativnih i informativnih sastanaka s partnerima u provedbi;
- /// Informiranje partnera u provedbi i potencijalnih korisnika o dostupnim mogućnostima financiranja razvojnih projekata (iz Hrvatske, EU i drugih izvora financiranja);
- /// Druge aktivnosti za kojima se tijekom provođenja ukaže potreba.

FINANCIRANJE

Promidžbene i aktivnosti komuniciranja financirat će se iz proračunskih sredstava Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, sredstava partnera u provedbi, te kroz namjenska sredstva podizanja vidljivosti planirana kroz pojedine projekte.

PRETHODNO VREDNOVANJE

1. Uvod

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba, je u periodu od lipnja 2009. – do studenog 2011. pripremio (županijsku) razvojnu strategiju Grada Zagreba za period 2011. – 2013.¹ Županijska razvojna strategija u ovom slučaju razvojna strategija Grada Zagreba planski je dokument politike regionalnog razvoja kojim se određuju strateški ciljevi i prioritete održivog društveno-gospodarskog razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave te ju je, sukladno Zakonu o regionalnom razvoju RH, dužna pripremiti i provesti svaka županija i Grad Zagreb kao glavni instrument upravljanja svojim razvojem.

Za potrebe provođenja prethodnog vrednovanja (ex-ante evaluacije) razvojne strategije Grada Zagreba, Grad Zagreb je angažirao tvrtku Razbor d.o.o. iz Zagreba kao neovisno stručno tijelo. Proces vrednovanja započeo je u trenutku kada je Strategija bila posložena u osnovnom nacrtu odnosno kada je napravljena Osnovna analiza stanja, SWOT analiza, prijedlog Vizije uz okvirno definirane ciljeve, te predložene prioritete i mjere. Proces vrednovanja se dalje odvijao paralelno s procesom završavanja strategije što je do određene mjere omogućilo interaktivan pristup radu između tima zaduženog za izradu strategije i ex-ante evaluatora. Suradnja ex-ante evaluatora i tijela zaduženog za izradu strategije očituje se u prolaznoj ocjeni evaluatora uz napomenu da se u završnom izvješću o predhodnom vrednovanju nalaze primjedbe, nalazi i upute koje je tijelo za izradu uvažilo u najvećoj mogućoj mjeri te prema njima doradilo ostatak dokumenta. U pripremi razvojne strategije Grada Zagreba i ex-ante evaluacije, tim zadužen za izradu strategije, kao i evaluatori vodili su posebnu pozornost o usklađenosti strategije s relevantnim nacionalnim i regionalnim dokumentima:

- /// Strategiji regionalnog razvoja RH
- /// Zakonu o regionalnom razvoju RH
- /// Pravilniku o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija
- /// Komunikacijskoj strategiji za upravljanje i provedbu regionalne razvojne politike RH
- /// Razvojnim strateškim dokumentima Grada Zagreba za period od 2007. – 2011.²

Uz to, evaluatori su se vodili relevantnim stručnim dokumentima koje je Europska komisija preporučila za proces ex-ante evaluacije nacionalnih i regionalnih planskih dokumenata na temelju kojih se ostvaruje financiranje iz strukturnih fondova u zemljama članicama u financijskom razdoblju 2007. – 2013. Na taj način, osigurana je usklađenost s principima i najboljim praksama planiranja kohezijske politike EU.

2. Ciljevi i metodologija evaluacije

Osnovni cilj ex-ante evaluacije je unaprijediti cjelokupni proces programiranja, te poboljšati kvalitetu razvojne strategije Grada Zagreba (ŽRS). Ex-ante evaluacija odvija se tijekom procesa programiranja, i njeni se stručni nalazi razmatraju i usvajaju od strane tima zaduženog za pripremu strategije prije dovršetka i usvajanja strategije kako bi se osigurala njena maksimalna kvaliteta. Evaluacijska pitanja utemeljenja su na procjeni sljedećih kriterija:

- /// Relevantnost – provjerava se je li odabrana strategija (ciljevi i prioritete) utemeljena na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima kako je opisano u analizi stanja i SWOT analizi.
- /// Opravdanost – utvrđuje se opravdanost ŽRS-a u odnosu na situaciju stanja.

- /// Konzistentnost – provjerava se dosljednost i jasnoća ciljeva i prioriteta u odnosu na viziju strategije.
- /// Koherentnost – procjenjuje se unutarnja i vanjska logika strategije – jesu li odabrani prioritete i mjere komplementarni i povezani; te je li strategija u skladu s relevantnim nacionalnim i regionalnim strategijama.
- /// Učinkovitost – provjerava jesu li predložene aktivnosti i troškovi adekvatni i dostatni za ostvarivanje planirane strategije u, za to, predviđenom roku.

Koristeći navedene evaluacijske kriterije, ex-ante evaluatori su procijenili odgovara li predložena županijska razvojna strategija na pitanja definirana za svako od područja. Detaljna pitanja prema vrednovanom području nalaze se u odgovarajućim poglavljima.

3. Proces evaluacije

Ex-ante evaluacija razvojne strategije Grada Zagreba tekla je paralelno sa izradom same strategije u periodu od travnja 2011. do studenog 2011. Proces evaluacije sastojao se od niza sastanaka, radionice, pisanih komentara i preporuka. U procesu, evaluatori su se vodili principima neovisnosti, interaktivnosti u radu s timom za pripremu strategije, te razumijevanjem konteksta u kojem se strategija priprema.

Ex-ante evaluacija odvijala se kroz sljedeće faze:

- 28.04.** Prvi sastanak evaluatora i tima za izradu strategije – postignut je dogovor oko principa rada, te usvojen radni plan. Evaluatori su prezentirali svrhu ex-ante evaluacije, te objasnili ključna evaluatorska pitanja i strukturu budućeg ex-ante izvješća.
- 06.07.** Radionica na kojoj su evaluatori upozorili na Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja ŽRS-a kako bi tim za izradu strategije vodio računa o usklađenosti ŽRS-a i pravilnika. Isto tako, na radionici su evaluatori dali prvi osvrt na nacrt socio-ekonomске analize s generalnim komentarima za njezino poboljšanje. Po

završetku radionice evaluatori su pismeno dostavili komentare na nacrt socio-ekonomske analize i SWOT analize.

RUJAN – STUDENI 2011. Pismene i usmene konzultacije tijekom kojih su evaluatori timu za izradu strategije redovito i prema dinamici koji je tim za izradu strategije definirao dostavljali upute za poboljšanje, komentare i zahtjeve za pojašnjenje. Najvažniji dio odnosio se na poboljšanje logike intervencije i podizanje jedne razine ciljeva.

Tim za izradu strategije kasnio je u procesu izrade Strategije te se to kašnjenje odražavalo na samu dinamiku vanjskog vrednovanja. Evaluatori su upozorili na ozbiljnost situacije s obzirom na kašnjenja **7.09.** Održan je prvi sastanak Partnerskog vijeća (dalje u tekstu Partnerstva) o kojem je više rečeno u poglavlju o radu partnerstva.

23.09. Tim za izradu strategije dostavio je evaluatorima prvi nacrt Strategije (do razine prioriteta, ciljeva i mjera) a izmjenom prema uputama evaluatora.

28.09. Tim za izradu strategije dostavio je evaluatorima nacrt plana provedbe.

5.10. Održan je drugi sastanak Partnerstva o kojem je više rečeno u poglavlju o radu partnerstva.

26.10. Održan je treći sastanak Partnerstva o kojem je više rečeno u poglavlju o radu partnerstva.

27.10. Tim za izradu strategije dostavio je evaluatorima nacrt komunikacijske strategije.

7.11. Tim za izradu strategije dostavio je evaluatorima zapisnike sastanaka Partnerstva.

11.11. Radni sastanak evaluatora i predstavnice tima za izradu strategije sa detaljnim komentarima na završni nacrt strategije i ostalih poglavlja dokumenta.

14.11. Tim za izradu strategije evaluatorima dostavlja završni nacrt dokumenta bez poglavlja o usklađenosti sa strategijama RH.

21.11. Tim za izradu strategije evaluatorima dostavlja poglavlje o usklađenosti sa strategijama RH.

25.11. Evaluatori predaju ex-ante evaluacijsko izvješće timu za izradu strategije nakon usuglašavanja oko završne verzije.

ZAKLJUČAK Evaluatori su sa timom za izradu strategije radili u periodu od 7 mjeseci s dužim pauzama u iščekivanju materijala od strane tima za izradu

¹ USLIJED POTREBE ZA OPSEŽNIM KONZULTACIJAMA UNUTAR NAJVEĆE ŽUPANIJE U RH NAŽALOST ČITAVA 2011 JE PROTEKLA U IZRADI DOKUMENTA TAKO DA SE SAMA STRATEGIJA ZAPRAVO ODNOSI NA 2012 I 2013 GODINU.

² GRAD ZAGREB NIJE IMAO REGIONALNI OPERATIVNI PROGRAM ZA RAZDOBLJE 2007-2011. VIŠE DETALJA DALJE U TEKSTU

strategije. U procesu su poštovani principi neovisnosti, interaktivnosti i objektivnosti. Obzirom na neiskustvo tima za izradu strategije (Gradski ured za strategijsko planiranje je tek 2009. u reorganizaciji uprave dobio u mandat da radi na županijskoj razvojnoj strategiji bez prijašnjih iskustava u sličnim procesima), evaluatori su ovom procesu pristupili proaktivno i s dodatnim razumijevanjem. Suradnju dvaju timova evaluatori ocjenjuju konstruktivnom i korisnom za proces programiranja. Ključan nedostatak u procesu programiranja i evaluacije je u predugom periodu izrade same ŽRS s prevelikim pauzama u samom procesu izrade što je donekle utjecalo na kvalitetu same ŽRS-a u odnosu na planirano vrijeme za provedbu koje je sada skraćeno za godinu dana.

4. Ocjena analize – osnovne i SWOT-a

Socio-ekonomska analiza

Analiza socio-ekonomskog stanja Grada Zagreba pripremljena je izrazito detaljno u periodu od 2 godine te je nakon donošenja 'Pravilnika o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija' Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU u potpunosti usklađena s predloženim sadržajem Analize / Ocjene stanja. Poglavlja analize opisuju sve sektore relevantne za realno utvrđivanje društvenog i gospodarskog stanja u Gradu Zagrebu detaljno, te sintetiziraju zaključke bitne za prepoznavanje potencijalnih problema i poteškoća a s druge razvojnih potencijala Grada Zagreba. Iscrpan i detaljan dokument u čijem nastanku je sudjelovalo preko 70 osoba iz raznih institucija i odjela završen je u studenom 2010. godine, a za potrebe završnog i službenog teksta razvojne strategije Grada Zagreba preoblikovan je i sažet na temelju sugestija evaluatora. Cjelokupni i detaljni tekst s puno više podataka svakako je dostupan javnosti kao dodatak

Razvojne strategije Grada Zagreba.

Poglavlje 'Resursi' opisuje geoprometni položaj te zemljopisna, prirodna i kulturna obilježja Grada Zagreba. Zaštita okoliša obrađena je u ovom poglavlju kao posebno pod-poglavlje naglašavajući time važnost teme i nužnost da se u analizi ovoj temi pristupi razumijevajući svaki njen element. Treće pod-poglavlje obuhvaća analizu stanovništva i tržišta rada.

Poglavlje 'Funkcije' je najopsežnije i najsloženije poglavlje analize koje opisuje područja energetike i klime, komunalne infrastrukture, prometne infrastrukture, gospodarstva, turizma i poljoprivrede. Poglavlje 'Društvo' opisuje društvene djelatnosti u potpunosti te prava i participaciju građana. Poglavlje 'Upravljanje' opisuje institucionalni okvir za upravljanje razvojem, planiranje prostornog razvoja grada, sigurnosne pokazatelje u Gradu Zagrebu, financijske izvore za razvojne projekte i funkcioniranje županije, međuregionalnu i međunarodnu suradnju te razvojne planove strateške programe i glavne razvojne prioritete. Unutar ovog poglavlja napravljen je osvrt na dosadašnje strateške dokumente Grada Zagreba, njihov razvoj i metodologiju. Specifična situacija u Gradu Zagrebu je da Grad Zagreb nije imao ROP 2007–2011 nego je rad i funkcioniranje Grada Zagreba bilo regulirano sa 16 navedenih razvojnih program, te ukupnim dugoročnim strateškim dokumentom 'Vizija Zagreba u 21. Stoljeću'.

U svim navedenim poglavljem postoje reference u određenim dijelovima na podatke iz zadnjeg popisa stanovništva (2001.) što aktualnost tih podataka, kao i na njima temeljene zaključke, čini upitnima. Usprkos tome ova činjenica ne predstavlja problem jer Grad Zagreb ima i prati demografske pokazatelje, u raznim odjelima, te ima referentne podatke za pojedina područja koji se temelje na najnovijim mjerenjima i informacijama (nezaposlenost, broj stanovnika i slično) gdje su referentni podaci iz 2008, 2009 i 2010.

Svako od ovih poglavlja ima nekoliko pod-poglavlja i u njima pojedinačne odlomke prema specifičnim temama. Svaka tema ima definirane razvojne probleme i razvojne potrebe.

SWOT analiza

Analiza snaga i slabosti, te prilika i prijetnji prati poglavlja i zaključke socio-ekonomske analize. Radi složenosti sustava i veličine županije tj. Grada Zagreba te samim tim i pojedinačnih karakteristika svakog područja, SWOT je napravljen posebno za 4 osnovna dijela analize: resursi, funkcije, društvo i upravljanje. Najznačajnije snage prepoznate za područje 'resursa' su činjenici da je Grad Zagreb najveće i centralno mjesto razvoja RH dok se prepoznate slabosti za ovo područje najviše odnose na lošu iskorištenost goeprometnog položaja te opasnost pretjeranog (ili neprilagođenog) iskorištavanja prirodnih i kulturnih resursa i baštine.

U prilikama su prepoznati potencijali Grada Zagreba pri pristupanje RH EU osobito u smislu razvojnih inicijativa i projekata. Među prijetnjama su identificirane postojeće ekonomske i administrativne prepreke razvoju prisutne u cijeloj RH.

S obzirom na područje definirano kao 'funkcije' prepoznate snage se mogu sažeti u prometno – gospodarsku prednost koju Grad Zagreb ima s obzirom na kvalitetnu i razvijenu mrežu kako prometnica tako i razvojnih centara, infrastrukture, institucija i poduzetništva. Prepoznate su slabosti vezane uz ovo područje s obzirom na ukupne probleme održivog razvoja (zagađenost okoliša, energetska učinkovitost; suvremenost u povezivanju razvoja, rasta i inovacija te integracija ruralnog i urbanog dijela s obzirom na komunalne mreže). U prilikama su prepoznati potencijali Grada Zagreba pri pristupanje EU s obzirom na tržište proizvoda i usluga te vezano uz to potencijalne investicije i razvojni programi. Kao prijetnja navodi se administrativno – formalni okvir upravljanja te još uvijek jaka fiskalna centralizacija. Područje definirano kao 'društvo' definiralo je snage u ponudi usluga i srevisa Grada Zagreba u području zdravstva, kulture, športa i socijalne politike. S obzirom na slabosti u ovom području može se zaključiti da nedostaje kapaciteta (infrastrukturnih, financijskih i ljudskih) za podizanje kvalitete ovih usluga i servisa te njihovo specijaliziranje u pojedinačnim sferama (npr. Nedovoljan broj ustanova za smještaj starijih i nemoćnih osoba).

Prilike definirane za ovo područje uglavnom su sažete u pojmu međunarodne suradnje i mogućnostima koje takva suradnja otvara na svim poljima definiranim u ovom području. Prijetnji nema puno, ali su te dvije koje su definirane za ovo područje izrazito ozbiljne. 'Odljev mozgova' ne bi trebao biti stvarna prijetnja velikim europskim gradovima u razvoju prema trendovima koji su poznati u Europi i svijetu, no očito je da Grad Zagreb ima taj potencijalni problem te je pohvalno da je to prepoznato i izdvojeno kao važno pitanje s kojim se treba baviti. Područje definirano kako 'upravljanje' prepoznalo je snage u umrežavanju javne uprave s drugim sektorima, ljudskim kapacitetima i infomatizaciji uprave. Slabosti ovog područja su u nejasnim kriterijima odabira projekata i njihovog vrednovanja u smislu razvojnih potencijala kao i nedostatak sinergije u djelovanju prilikom umrežavanja. Prilike koje se prepoznaju s obzirom na područje 'upravljanja' su prijenos znanja među gradovima i županijama te pristupanje RH EU iz sličnih razloga kao i u ostali područjima. Prijetnje koje su prepoznate su teška koordinacija u upravljanju s nižim i višim razinama upravljanja (loklanom, regionalnom i nacionalnom).

Opća ocjena socio-ekonomske analize

U ocjeni kvalitete strukture i sadržaja socio-ekonomske analize, evaluatori su se vodili sljedećim evaluacijskim pitanjima:

- Prepoznaje li analiza stanja ključna uska grla razvoja u svakom od relevantnih sektora društveno-gospodarskog razvoja?
- Je li analiza temeljena na adekvatnim izvorima podataka? Je li bilo moguće koristiti primjerenije izvore?
- Jesu li podaci u analizi stanja na adekvatan način interpretirani i jesu li doveli do bitnih zaključaka o stanju u svakom od relevantnih sektora društveno-gospodarskog razvoja?
- Je li analiza stanja interpretirana s obzirom na zapažene trendove i s obzirom na nacionalni kontekst i kontekst pripadajuće NUTS II regije?

Opća ocjena evaluatora je da analiza vrlo jasno prepoznaje najvažnija uska grla razvoja u svakom od relevantnih sektora, te da ih relativno jasno formuliše kroz zaključke svakog poglavlja analize ističući definirane probleme i potrebe svakog područja s prema tome jasnim naznakama što treba činiti te u većini slučajeva i kako.

Struktura analize je zadovoljavajuća i prati sugeriranu strukturu Pravilnika MRRŠVG-a, kao i nalaze preporuke evaluatora.

Jedini veći nedostatak analize je u činjenici da Grad Zagreb nije imao ROP 2007–2011 te se tim za izradu strategije nije mogao nadovezati na provedbu slične strategije u budućnosti i temeljiti neke zaključke analize i na tom dokumentu.

U interaktivnom procesu između tima za izradu strategije i evaluatora, evaluatori su dali konkretne komentare na sadržaj svakog od poglavlja analize i upozorili na potrebne intervencije što je tim za strategiju i prihvatio te prepravio tekst prema tim uputama.

Nadalje opisi situacije i zaključci u analizama su uglavnom potkrijepljeni činjenicama, pokazateljima i argumentima osobito u području definiranom kao 'funkcije' koje je ujedno i najkompleksnije područje. Tim za izradu strategije mislio je na sve razvojne komponente i kako i priliči jednom velikom gradu (najvećoj županiji u RH) definirao je u analizi sva područja u životu jednog grada od najvidljivijih i najvećih kao što su infrastruktura, promet i položaj, preko poduzetništva, do suptilnih ali vrlo značajnih podataka vezanih uz nacionalne manjine, ravnopravnost spolova, participaciju građana i općenito civilno društvo.

ZAKLJUČAK Socio-ekonomska analiza obuhvaća opis stanja u svim sektorima relevantnim za društveno-gospodarski razvoj. Izvedeni zaključci su relevantni i opravdani, te pružaju bazičnu podlogu za razvoj strategije. Tim za izradu strategije okupio je (kako je gore u tekstu i navedeno) impresivan broj ljudi koji su sudjelovali u izradi analize a koji su svaki za svoj sektor jasno pokazali da dobro poznaju situaciju u Gradu Zagrebu. Usporedba sa NUTS II regijom, kao i cijelom Hrvatskom je napravljena na jednoj općoj razini te nije dovoljno ujednačena za svako poglavlje analize.

4.1. Opća ocjena SWOT analize

U ocjeni SWOT analize, evaluatori su koristili sljedeća evaluatorska pitanja:

- /// Identificira li SWOT analiza ključne potencijale za razvoj, prepoznaje li svoje snage i slabosti, te vanjske prilike i prijetnje?
- /// Jesu li snage i slabosti u SWOT analizi temeljeni na konkretnim podacima predstavljenim u socio-ekonomskoj analizi?
- /// Jesu li prilike i prijetnje u SWOT analizi utemeljene na stvarnim eksternim trendovima i okolnostima u kontekstu kojih će se razvojna strategija implementirati?

SWOT analiza Grada Zagreba proizlazi iz socio-ekonomske analize s namjerom da istakne najvažnije unutarnje karakteristike – snage i slabosti, i vanjske utjecaje – prilike i prijetnje važne za razvoj Grada Zagreba. Obzirom na opseg socio-ekonomske analize tim za izradu strategije je pohvalno napravio pojedinačne SWOT analize za svako od definiranih područja što olakšava čitateljima povezivanje zaključaka socio-ekonomske analize i SWOT analize. Ocjena je evaluatora da su nalazi SWOT analize relevantni, iako za područja 'društva' prešturi za razliku od elaborativne SWOT analize za područja 'resursi' i 'funkcije'.

Za sva područja SWOT-a te za sve kategorije može se zaključiti da izjave uglavnom utvrđuju trenutno stanje te u slučaju snaga i jasan razvojni potencijal. U većini slučajeva se pazilo se da se pokriju svi sektori i zaključci koji iz njih proizlaze. U ukupnom SWOT-u izjave su uglavnom izjednačene s obzirom na opseg (iako se većini može zamjeriti da nisu dovoljno konkretne). Što se tiče definiranih 'prilika' neke od izjava su snage (unutarnja karakteristika), a ne prilike, mada je većina dobro definirana kao vanjski faktor koji Grad Zagreb treba / može iskoristiti. U slučaju prijetnji, neke od izjava su slabosti (unutarnja karakteristika), a ne prijetnje, mada je većina dobro definirana kao vanjski faktor na koji Grad Zagreb treba / mora misliti u svom razvoju.

ZAKLJUČAK SWOT analiza okvirno daje smjernice za promišljanje i definiranje strategije (prioriteta, ciljeva i mjera). Poveznice između socio-ekonomske analize i SWOT analize su vidljive i jasne, iako su izjave mogle biti konkretnije. S obzirom na definirane prioritete i mjere, a temeljem SWOT analize, evaluatori su utvrdili poveznice. Zaključak je da bi, ukoliko se razvojna strategija Grada Zagreba provede, neke od definiranih prilika mogle biti iskorištene sa definiranim snagama, dok dio prioriteta i mjera pokazuje da bi se djelovanjem na prijetnje opasnost od njih mogla umanjiti.

5. Ocjena strategije

5.1. Opća ocjena strategije

Središnji, strateški dio razvojne strategije Grada Zagreba definiran je kroz poglavlja koja sadrže opis vizije, ciljeva, prioriteta i mjera.

Grad Zagreb je definirao svoju viziju razvoja kao: Grad – Zagreb – urbani inkubator održivih koncepata, poduzetništva i novih vrijednosti. Vizija je definirana na temelju nekoliko različitih, ali komplementarnih elemenata. Grad Zagreb prepoznat je kao grad znanja i poduzetništva te održivih resursa vode, okoliša, tradicije i kulture koji je sigurna i zabavan za život. Na temelju ovih elemenata proizašla je vizija koju su uključeni u proces izrade pojasnili u samom dokumentu. Ovu viziju Grad Zagreb će nastojati ostvariti kroz šest strateških ciljeva:

- /// Konkurentno gospodarstvo
- /// Razvoj ljudskih potencijala
- /// Zaštita okoliša i održivo gospodarstvo prirodnim resursima i energijom
- /// Unapređenje prostornih kvaliteta i funkcija grada
- /// Unapređenje kvalitete življenja
- /// Unapređenje sustava upravljanja razvojem

Logika kojom su ciljevi organizirani postavljena je tako da prati ključne elemente socio-ekonomskog razvoja: Ciljem 1. načelno je obuhvaćen očekivani utjecaj na gospodarstvo osobito na razvoj poduzetništva i poduzetničke klime u Gradu Zagrebu. Ciljem 2. pokušavaju se obuhvatiti svi elementi razvoja ljudskih potencijala osobito kroz obrazovanje i unapređenje klime za nove razvojne inicijative u obrazovanju koje je usmjereno na potrebe tržišta rada. Ciljem 3. obuhvaćeni su svi kompleksni elementi održivog razvoja jednog milijunskog grada koji u svom razvoju, naročito razvoju fizičke infrastrukture mora imati na umu zaštitu okoliša i održivo gospodarstvo. Ciljem 4. se posebno stavlja naglasak na jedan od velikih izazova Grada Zagreba jasno prepoznatog i u socio-ekonomskoj analizi, a to je urbano planiranje i razvoj koji uvijek mora biti u skladu s ostalim razvojnim inicijativama, ali i održivosti kao kriterijem. Ciljem 5. obuhvaćene su inicijative i razvoj društva, uključujući i socijalnu komponentu za najugroženije skupine, društvenih sadržaja stanovnika i stanovnica Grada Zagreba, ali i populacije koja redovito dolazi u najveći grad RH. Ciljem 6. obuhvaćena je kompleksna tema upravljanja razvojem i pokušaj da se prilikom pojedinačnih razvojnih inicijativa (odjeli; područja i slično) ne izgubi iz vida integrativni pristup. Postavljene strateške ciljeve Grad Zagreb ostvarit će kroz niz uglavnom sektorski definiranih prioriteta, takvih koji definiraju očekivan utjecaj i razinu intervencije radi ostvarivanja pojedinačnih ciljeva:

Za **CILJ 1**, to su:

- /// razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja
- /// razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama, kvaliteti ponude roba i usluga

Za **CILJ 2**, to su:

- /// Zagreb – Grad znanja i sveučilišni grad
- /// razvoj i unapređenje tržišta rada

Za **CILJ 3**, to su:

- /// zaštita prirode, očuvanje i unapređenje okoliša
- /// održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja

Za **CILJ 4**, to su:

- /// održivo korištenje cjelokupnog prostora grada
- /// unapređivanje naseljenih dijelova Grada
- /// unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava
- /// unapređivanje regionalne prometne povezanosti

Za **CILJ 5**, to su:

- /// unapređenje kvalitete stanovanja
- /// socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme
- /// poboljšanje društvene infrastrukture

Za **CILJ 6**, to su:

- /// razvoj partnerstva s građanima i dionicima razvoja
- /// unapređivanje znanja i vještina za upravljanje razvojem
- /// učinkovito upravljanje gradskim prostorom i gradskom imovinom
- /// poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća
- /// jačanje međuzupanijske suradnje, međunarodne povezanosti i prepoznatljivosti Grada

Konačno, pod prioritetima je predviđen širi niz mjera s definiranim detaljima o ciljevima svake od mjera, aktivnostima, rezultatima, indikatorima, opisanim odgovornostima i sl.

OCJENA JASNOĆE I PREZENTACIJE STRATEGIJE

Uvodno evaluacijsko pitanje, prije nego što se analitički ocijeni specifične aspekte strategije jest:

- /// Jesu li vizija, ciljevi, prioriteti i mjere jasno definirani i prezentirani?

Generalno, strategija jest prezentirana na način iz kojeg je vidljiva logika intervencije (hijerarhijska logika) koju je tim za razvoj strategije zajedno sa svojim suradnicima postavio prilikom definiranja mjera, prioriteta, ciljeva i vizije pa je jasno na koji način se očekuje da će određeni niz mjera predviđenih u Strategiji voditi ostvarenju prioriteta, prioriteti ostvarenju strateških ciljeva, a strateški ciljevi doprinijeti ostvarenju vizije. Tim za izradu strategije je prihvatio sugestije evaluatora i pomaknuo intervencijsku logiku na višu razinu tj. smanjio broj ciljeva a definirao detaljno prioritete i mjere za svaki od ciljeva. Jedini problematičan element je vremenski okvir koji ne omogućuje ostvarenje svega navedenog i poštivanje ove logike u predviđenom vremenu. Na ovu strategiju se više treba gledati kao na preduvjet koji je definiran aktivnostima za 2012. i 2013. kako bi se krenulo u ostvarenje ove vizije i time je jasno da će se provedbom ove strategije doprinijeti ostvarenju vizije.

Sama artikulacija naslova, osobito kod ciljeva i nekih prioriteta u nekim je slučajevima ponešto preširoka i odnosi se na sektor u kojem se misli intervenirati, ali ne ukazuje na očekivani utjecaj, kao što je, primjerice, cilj 1. 'konkurentno gospodarstvo' (no može se pretpostaviti da se radi o 'razvoju konkurentnog gospodarstva'). Prezentacija strategije je, međutim, jasna pa se iz načina na koji su strateška poglavlja organizirana, sadržajno, logički i grafički, stječe dojam o planiranoj logici intervencije, načinu na koji će se ona organizirati po sektorima i temama, te o hijerarhijskoj vezi između mjera, prioriteta i ciljeva. Ovome dodatno doprinosi jasan i detaljan opis svake mjere čime se doista čitatelju podastiru sve informacije i vezani koncepti potrebni za porovodbu, praćenje i na kraju sam daljnji razvoj. Šest ciljeva definirano je strateški, a koncentrirani su oko osnovnih elemenata socio-ekonomskog razvoja jednog Grada: gospodarstva, ljudskih

resursa, održivog razvoja, društvenog razvoja općenito, razvoja u planiranju i strategiziranju te samom upravljanju Gradom.

Prioriteti, pak, u osnovi segmentiraju očekivani utjecaj definiran širim ciljevima na specifična područja i sektore unutar osnovnih intervencijskih osi definiranih na razini ciljeva.

U pogledu definiranja ciljeva, prioriteta i mjera možemo primjetiti i određene nedostatke što se može pripisati opsežnom procesu koji je Grad Zagreb proveo, ali i kompleksnosti same jedinice lokalne i regionalne samouprave kakvu predstavlja Grad Zagreb kao takav. Ovo ga čini jedinstvenim u svom funkcioniranju i planiranju te su time i neki kriteriji koji bi se kod drugih županija ovdje mogli primijeniti donekle neupotrebljivi.

Ciljevi su definirani općenito, što je, ako se uzme u obzir da su za strategiju razrađene još dvije niže razine intervencije, opravdano. Opis ciljeva sadrži potrebne reference na ključne elemente SWOT analize, osobito u području slabosti i prilika, koje su uglavnom bile temelj za postavljanje svakog od ciljeva.

/// **CILJEVI** su jasno definirani kroz vrlo detaljno definiranje mjera te činjenica da na razini ciljeva nisu postavljeni indikatori (u ovom slučaju indikatori utjecaja) nije u ovom kontekstu negativna. Svi ciljevi prema samoj metodologiji i pravilima izvedbe imaju očekivani vremenski okvir do 2013. Indikatori postavljeni na razini mjere ukazuju na to što se misli postići od svega ovoga u navedenom razdoblju čime se onda postavljaju temelji za eventualno dugoročnije planiranje u novoj perspektivi, za koju je moguće da će pratiti periode strateškog planiranja EU (dakle, 2014. – 2020.).

/// **PRIORITETI** su definirani na način da sadrže opis razloga za intervenciju u kojem je navedeno utemeljenje prepoznatog prioritetnog područja u analitičkom dijelu strategije. Ovaj je segment prikazan na formalno zadovoljavajući način, pri čemu je kod većine prioriteta razvidno i analitičko utemeljenje za specifične mjere. Kao i kod strateških ciljeva, niti kod prioriteta, nisu

definirani indikatori koji bi omogućili ne samo jasniji opis očekivanog učinka Strategije, nego i predstavljali temelj za praćenje provedbe i daljnju evaluaciju ali se iz istih razloga koji su gore navedeni ne može gledati previše negativno.

Korisnici, tj. očekivani nositelji projekata i krajnji korisnici, tj. ciljane skupine pobrojani su i navedeni za svaku od mjera, a ne na razini prioriteta. Nije posebno naglašen očekivani utjecaj na svaku od skupina. Smatramo da takva razrada na razini prioriteta nije ni bila neophodna jer se iz opisa mjera jasno vidi kakav se utjecaj na ciljane skupine i koje uloge nositelja projekata strategija pod svakom od mjera podrazumijeva.

/// **MJERE** su prikazane tablično po modelu koji podrazumijeva referencu na pripadajući prioritet, opis svrhe, cilja i obrazloženja, opis sadržaja tj. aktivnosti i rezultata te razvojni učinak zatim popis nadležnih institucija (koordinatora i nositelja), krajnjih korisnika, tj. ciljane skupine i indikatora, te na kraju financijskih izvora i vremenskog okvira.

Za razliku od ciljeva i prioriteta, mjere obuhvaćaju indikatore (na ovoj razini možemo govoriti o indikatorima rezultata ili čak ishoda). Indikatori, međutim, unatoč komentarima evalutora na prvi nacrt ovog poglavlja nisu postavljeni u potpunosti prema SMART metodologiji, jer nedostaju bazne vrijednosti i očekivane vrijednosti pa je onda teško zamisliti kako će ih se mjeriti u smislu praćenja provedbe i evaluacije Strategije. Tim za strategiju potvrdio je da postoje potrebni izvori provjere a u onim slučajevima gdje se utvrdi suprotno moguće je osigurati provjeru.

Konačno, bitan je doprinos kvaliteti Strategije činjenica da se u osmišljavanju cjelokupne strategije razmišljalo o horizontalnim temama, koje su uklopljene u same strateške ciljeve, naročito u cilj 2 i 3.

5.1.1. Interakcija s evaluacijskim tijelom i zaključci

Kako je već ranije istaknuto u uvodu komunikacija između tima za strategiju i evaluatora tekla je bez većih poteškoća. Evaluatorice su komentirale jedan nacrt strateškog dijela strategije razvoja Grada Zagreba koji je dostavljen prije finalne verzije. Ključni nalazi i komentari, kao i reakciju na njih u smislu izmjena unijetih u finalnu verziju mogu se sažeti u slijedeće:

- rezultati i sadržaj svake mjere nisu bili dobro definirani (mješala se razina rezultata i aktivnosti s indikatorima)
- indikatori na nivou mjera nisu bili dobro definirani (ponavljali su outpute ili produkte aktivnosti a ne pokazatelje učinka mjera)

Autori su usvojili komentare te ispravili metodološki svaku od mjera te uskladili dokument do najveće moguće mjere.

5.2. Ocjena relevantnosti strategije

Socio-ekonomska analiza i SWOT analiza pripremaju se u procesu izrade strategije kako bi odabrana strategija bila utemeljena na stvarnim potrebama i razvojnim potencijalima županije. Ocjena relevantnosti – je li strategija utemeljena na stvarnim potrebama, i ocjena opravdanosti – temelje li se predloženi ciljevi i prioriteti na prepoznatim razvojnim potencijalima, čine okosnicu ex-ante evaluacije. Jasna poveznica između analize i strategije ključna je za opravdanost cijele strategije.

U ocjeni relevantnosti i opravdanosti strategije, evaluatori su se vodili sljedećim evaluacijskim pitanjima:

- Jesu li predloženi ciljevi, prioriteti i mjere utemeljeni na socio-ekonomskoj analizi stanja?

- Je li predložena strategija utemeljena na analizi identificiranim razvojnim poteškoćama, potrebama i potencijalima (snage i slabosti)?
- Je li predložena strategija oblikovana u skladu s u analizi prepoznatim trendovima i izazovima? (prilike i prijetnje)?
- Bi li se relevantnost strategija mogla ojačati dodatnim elementima analize?
- Je li način na koji su ciljevi, prioriteti i mjere strukturirani u skladu s prepoznatim potrebama i mogućnostima regionalnog razvoja i sektorskom logikom?
- Jesu li u definiciji ciljeva, prioriteta i mjera vidljivi naglasci na ključnim problemima i mogućnostima prepoznatim u analizi?
- Predstavlja li predložena strategija najbolji način da se pristupi zatečenom stanju socio-ekonomskog razvoja, iskoristi prepoznate prilike i moguće izazove?

Kao što je objašnjeno u poglavlju Ex-ante izvješća koje se bavi analitičkim dijelom razvojne strategije Grada Zagreba, socio-ekonomska i SWOT analiza u osnovi su dale pregled stanja u svim razvojno važnim područjima, ističući ključne probleme i slabosti te snage društva i gospodarstva Grada Zagreba, zaključci analitičkog dijela su u korelaciji s relevantnim podacima koji su ih u velikoj mjeri potkrijepili. Kao podloga za strategiju, analiza je stoga definirala osnovne okvire strateške intervencije pa se može zaključiti da su, u najširem smislu, ciljevi, prioriteti i mjere utemeljeni na prepoznatim potrebama i potencijalima, a korelacija između analitičkog i strateškog dijela jasna je iako se moglo više poradi na mjerljivosti učinaka.

Kao što je navedeno, razina ciljeva postavljena je na široj osnovi i kao takva generalno odražava okvir definiran analizom. Razina prioriteta i mjera pod svakim prioritetom uglavnom slijedi nalaze analize. Jedan od nedostataka strategije prepoznat i u procjeni njene relevantnosti u odnosu na analizu, je nepostojanje indikatora za razinu strateških ciljeva i prioriteta. Naime, iako su evaluatori zaključili da strateški ciljevi i prioriteti generalno odgovaraju nalazima analize u vrlo širokom smislu, detaljnja procjena odabira strategije nije moguća bez baznih podataka (iz analize) za pojedini sektor koji bi bili

polazna točka u definiranju indikatora, pa onda i procjene njihove relevantnosti.

5.3. Ocjena opravdanosti ciljeva, prioriteta i mjera

Konkretno, na razini strateških ciljeva, prioriteta i pripadajućih mjera nalazi relevantnosti i opravdanosti su sljedeći:

STRATEŠKI CILJ 1. – KONKRETNO GOSPODARSTVO

Dva prioriteta unutar ovog cija mogu se svesti na 3 ključne riječi: poduzetništvo, znanje i inovacije. Poveznica između analize i odabira ova 2 prioriteta s jedne strane poticanje poduzetništva a s druge strane razvoj znanja i kapaciteta kroz razvoj inovacija u gospodarstvu jasna je. Sama analiza utvrdila je da je osnovna slabost nepostojanje dovoljno poticajne poduzetničke klime ali i infrastrukture za poduzetnike u Gradu Zagrebu. Sve navedene mjere unutar ova 2 prioriteta odgovaraju prepoznatim prilikama u analizi kao npr. mjere za daljnji razvoj turizma i poljoprivredno prehrambene industrije. U definiranju prioriteta i odgovarajućih mjera vodilo se računa o tome da se izaberu one mjere koje će raditi na pretvaranju slabosti u snage te na ostvarivanju / korištenju prilika koje se otvaraju.

STRATEŠKI CILJ 2. – RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Razvoj ljudskih potencijala Grad Zagreb će u narednom periodu ostvariti kroz rad na 2 prioriteta, od kojih se jedan tiče daljnjeg razvoja Sveučilišnog kampusa i ulaganja u Sveučilište, dok se drugi odnosi na razvoj cjeloživotnog učenja tj. unapređenje sustava obrazovanja odraslih i strukovnog obrazovanja (osposobljavanje, prekvalifikacije i usavršavanja) kako bi se u što je moguće većoj mjeri smanjio jaz između potreba tržišta rada i postojeće radne snage. Odabirom mjera može se vidjeti da se pazilo na činjenicu iz analize da je Grad Zagreb s jedne strane sveučilišni i znanstveni centar RH, ali

s druge i najveća regija s velikim brojem nezaposlenih, a ujedno najvećim brojem tvrtki / organizacija / ustanova koje zapošljavaju. Mjere u sklopu ovoga prioriteta nalaze svoje opravdanje u analizi stanja.

STRATEŠKI CILJ 3. – ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM

Strateški cilj koji se bavi zaštitom okoliša i održivim gospodarenjem prirodnim resursima i energijom jedan je od kompleksnijih ciljeva koji je svoju provedbu definirao kroz 2 osnovna prioriteta. S jedne strane to je očuvanje prirodnih resursa i daljnja zaštita okoliša, dok je drugi usmjeren na održivo gospodarenje i smanjenje onečišćenja. Niz mjera koje su definirane na razini ova dva prioriteta utemeljene su na analizi koja prepoznaje ovo područje kao jedno od ključnih. Specifičan položaj Grada Zagreba i njegova uloga u cjelokupnom razvoju RH definira ga kao izrazito ranjivo područje za daljnja onečišćenja, zagađenje i slično. Upravo održivi razvoj i definirani koraci u ovom cilju prepoznali su probleme iz analize i utemeljili aktivnosti na razini mjera na spoznajama iz analize.

STRATEŠKI CILJ 4. – UNAPREĐENJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA

Provedba cilja 4. osmišljena je kroz provedbu 4 prioriteta. Ovo je ujedno i jedan od dva cilja s velikim brojem prioriteta. Opravdanost ovoga može se naći u činjenici da je prostorno planiranje i administracija milijunskog grada jedno od najvećih izazova Grada Zagreba i njegovog tima za strategiju. Kroz 4 prioriteta se na neki način nastavlja rad iz prethodnog cilja, ali na specifičnim područjima urbanog planiranja te se radi na integraciji čitavog područja grada kako bi se smanjile slabosti i uglavnom izbjegle prijetnje prepoznate u analizi kao što su 'divlja urbanizacija', 'pritisci prenamjene poljoprivrednog zemljišta' stvaranje još većih razlika unutar grada i sl. Mjere su definirane jasno za svaki prioritet i tiču se svih segmenata obuhvaćenih analizom.

STRATEŠKI CILJ 5. – UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVLJENJA

3 prioriteta koji se tiču društvene infrastrukture, socijalne integracije i kvalitete stanovanja usmjerni su na društvenu komponentu razvoja i života Grada Zagreba. Čitava razrada ova 3 prioriteta i pripadajućih mjera temelji se na analizi specifičnog područja analize koje se naziva 'društvo'. Mjere koje su definirane unutar ovih prioriteta odnose se na sva 3 elementa te definiraju aktivnosti koje će utjecati na povećanje kvalitete stanovanja, ali i na elemente integracije te razvoja socijalnih, obrazovnih, zdravstvenih i sl. usluga i servisa grada.

STRATEŠKI CILJ 6. – UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM

Slično kao i cilj 4., strateški cilj unapređenja sustava upravljanja razvojem kompleksan je i zahtijeva složeniju provedbu. Provedba ovog cilja zamišljena je kroz 5 prioriteta i niz mjera. Definiran je uglavnom kroz rad na osnaživanju dijaloga s građanima, povećanju transparentnosti rada uprave i njene učinkovitosti, povećanje znanja ali i suradnje. Niz mjera koji je definiran obuhvaća veliki broj dionika koje će u ovom razvoju trebati koordinirati. S obzirom na prepoznate snage Grada Zagreba kao sustava koji funkcionira složeno i na razini različitih odjela jasna je i utemeljenost ovih prioriteta i pripadajućih mjera u analizi. Prilike za suradnjom i umrežavanjem, ali i povećanjem kvaliteta rada administracije koje se otvaraju pristupanjem EU, jasno su uklopljene u mjere koje su navedene u ovim prioritetima.

ZAKLJUČAK Strateški ciljevi u najširem smislu odgovaraju potrebama i problemima prepoznatima u socio-ekonomskoj analizi i SWOT analizi. Prioriteti su dobro prepoznati i opravdani glavnim nalazima analize te je gotovo za svaku mjeru moguće pronaći odgovarajuću natuknicu u SWOT analizi. Nedostatak strateškoga dijela je nepostojanje indikatora na razini strateških ciljeva i prioriteta, pa je tako teško procijeniti kako će se mjeriti njihovo ostvarenje i u kojoj će mjeri doprinijeti rješavanju problema prepoznatih u analizi.

5.4. Ocjena konzistentnosti strategije

U procjeni konzistentnosti Županijske razvojne strategije, evaluacija se vodi sljedećim pitanjima:

- /// Je li strategija konzistentno definirana s jasnim razvojnim ciljevima i prioritetima?
- /// Jesu li definirani ciljevi takvi da vode do ostvarenja prepoznate vizije, a prioriteti takvi da vode ostvarivanju prepoznatih ciljeva?
- /// Mogu li predložene mjere doprinijeti ostvarenju razvojnih ciljeva i prioriteta?

Kao što je u općoj analizi istaknuto, strateški dio dokumenta prezentiran je na zadovoljavajući način, iz kojeg je vidljivo kako je tim za izradu strategije Grada Zagreba koncipirao logiku intervencije, odnosno na koji način se mjere trebaju odnositi prema prioritetima, a prioriteti prema ciljevima. Na jasnoću definicije razvojnih prioriteta i ciljeva osvrnuli smo se u Općoj ocjeni strategije (5.2.) pa su osnovni nalazi da je iz definicije prioriteta i ciljeva jasno u kojim područjima Grad Zagreb nastoji ostvariti utjecaj, dakle, koji su ključni sektori u kojima se planira djelovanje (obzirom da se u definiranju ciljeva i prioriteta autori Strategije vode sektorskom logikom), no tekst Strategije nedovoljno specificira razinu utjecaja i učinka koji se planira na općoj razini (primjerice, za ciljeve i prioritete nisu definirani indikatora) te za indikatore mjera ne definira bazne vrijednosti. Analitički dio strategije jasno je povezan kako je već rečeno a zaključci analize reflektirani su u pristupu koji se za određeno prioritetno područje predvidio. Može se zaključiti da se vizija Grada Zagreba kao urbanog inkubatora održivih koncepata, poduzetništva i novih vrijednosti može postići kroz ostvarenje 6 strateških ciljeva. Ono što je manjkavost u konzistentnosti Strategije jest njen vremenski okvir, naime zbog dugog procesa izrade Strategije, osobito Osnovne analize, kako je gore i navedeno, ograničilo je provedbu na 2 godine. Vizija koja je definirana dugoročna je vizija. Nije sporno da definirani strateški ciljevi i prioriteti vode do te vizije, samo je upitno

u kojem vremenskom okviru. Tim za izradu strategije svjestan je ove činjenice, no rečeno je da je vizija tako i postavljena i da će se svi naredni razvojni programi naslanjati na ovaj i stremiti ka ispunjenju ovim dokumentom definirane vizije.

5.5. Ocjena koherentnosti strategije

U procjeni koherentnosti strategije, evaluacija se vodi sljedećim pitanjima:

- /// Je li logika podjele strategije na ciljeve i prioritete jasna i proizlazi li iz osnovnih nalaza analize?
- /// Jesu li ciljevi komplementarni? Ima li preklapanja među njima?
- /// Jesu li prioriteti i mjere u strategiji jasno razgraničeni i komplementarni?
- /// Postoji li sinergija između ciljeva te između prioriteta i mjera?

Pitanje logike podjele strategije na ciljeve i prioritete već je pozitivno ocijenjeno u uvodnoj ocjeni (5.1.) i ocjeni konzistentnosti (5.4.). Kao što je navedeno, evaluatorski tim smatra da je podjela strategije na ciljeve jasna i logički opravdana te da su ciljevi komplementarni i u međusobnoj sinergiji jer predstavljaju osnovne osi održivog socio-ekonomskog razvoja. Naročito je važno za istaknuti da su strateški ciljevi 3. i 4. ne samo u potpunoj sinergiji, nego vrlo strateški posloženi na način da obuhvaćaju rješavanje istog problema kroz različite aspekte. Npr. prioritet 3.2. održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja vrlo jasno nadopunjava prioritet 4.1. održivo korištenje cjelokupnog prostora grada.

5.6. Ocjena utjecaja strategije

Kako bi se ocijenio potencijalni socio-ekonomski utjecaj strateške intervencije predloženom Strategijom, nužno je ocijeniti kvalitetu postavljanih indikatora utjecaja, učinka i rezultata strategije. Evaluatorski tim stoga je predvidio sljedeća evaluacijska pitanja usmjerena ka ocjeni potencijalnog utjecaja strategije na socio-ekonomski razvoj:

- /// Jesu li indikatori za ciljeve, prioritete i mjere mjerljivi, relevantni i realistični?
- /// Je li vjerojatno da će se predloženim mjerama postići očekivana razina ostvarivanja ciljeva i utjecaj na socio-ekonomsku situaciju u regiji?

Kao što je elaborirano u Općoj ocjeni strategije (5.1.), izostanak indikatora utjecaja i učinka na razini ciljeva i prioriteta, predstavljaju manjkavost Strategije. No kako je ranije navedeno definirani indikatori na razini mjera, doduše bez bazne i očekivane vrijednosti mogu vrlo dobro poslužiti u praćenju utjecaja ali nisu dovoljni. Tim za izradu obavezao se da će s vremenom uvesti nove indikatore na nivou ciljeva i prioriteta kako bi pratili učinak. Iz navedenih razloga procjena utjecaja može se zadržati samo na generalnoj ocjeni relevantnosti i konzistentnosti intervencije na temelju kojih se može očekivati da će Strategija izazvati pozitivne pomake u sektorima i područjima u kojima želi djelovati. Izostanak kvalitetno definiranih SMART indikatora bitno će ograničiti i dosege i vrijednost praćenja provedbe i eventualne ex-post evaluacije implementacije strategije, no ukoliko tim za strategiju ostane pri svojoj odluci da indikatore pripremi naknadno, ovo neće predstavljati ograničavajući element i u pripremi sljedeće strategije. **Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija predviđa se mogućnost naknadne izmjene i dorade pokazatelja uspješnosti i evaluacijski tim preporučuje da se, u skladu s tom mogućnošću, indikatore dodatno definira.**

6. Ocjena provedbenih mehanizama i akcijskog plana – financijskog i institucionalnog okvira (ocjena izvedivosti)

6.1. Opća ocjena provedbenih poglavlja ŽRS

Kako bi se ocijenilo u kojoj mjeri Strategija predstavlja učinkovit instrument razvoja Županije, evaluatorski tim dužan je ocijeniti i provedbene aspekte ŽRS-a. Poglavlje o Provedbi tim je zaprimio samo u završnoj verziji te nije imao priliku dati preporuke za poboljšanje tijekom njegovog planiranja i izrade. Pitanja na koja je u pogledu provedbenih poglavlja bitno odgovoriti jesu:

- ❖ Je li iz provedbenih poglavlja jasno na koji način će se financirati provedba mjera predviđenih u strategiji?
- ❖ Je li jasna podjela institucionalnih nadležnosti u provedbi strategije?
- ❖ Je li institucionalni sustav za provedbu strategije kvalitetno osposobljen i adekvatan?
- ❖ Je li jasno na koji će se način pratiti i evaluirati provedba ŽRS?

U provedbenim poglavljima, autori pokazuju svijest o važnosti kako jasne institucionalne strukture za provedbu projekata, tako i modela praćenja i ocjene provedbe Strategije, no i sami uočavaju slabosti Strategije u provedbenom segmentu, osobito kad se radi o mjerljivosti utjecaja, učinka i rezultata.

FINANCIJSKI OKVIR

Financijski okvir provedbe strategije u verziji koju je zaprimio evaluacijski tim sadrži pregled financijskih

alokacija po mjerama i prema izvorima financiranja (Grad Zagreb / nacionalni / EU izvori / privatni / drugo). Financijski okvir nije definiran prema godinama, kako je preporučeno Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija, no ovo se ne mora nužno biti manjkavost, jer se provedba odnosi na razdoblje od dvije godine i sve aktivnosti moraju početi odmah i vjerojatno će trajati do kraja 2013. Ovo je u skladu s radom velikog brojem timova za provedbu unutar samog Grada Zagreba, jer su svi odjeli usuglasili svoje projektne planove koji se rade zbog izrade proračuna sa ovim razvojnim planom te je jasno koji odjeli su zaduženi za što, a time i usklađeni sa financijskom perspektivom i planiranjem u Gradu Zagrebu. Ono što brine je da se ipak dio financijske konstrukcije odnosi na EU fondove i povlačenje sredstava iz EU fondova. Upitno je koliki su kapaciteti unutar Grada Zagreba za ove aktivnosti te misli li se na planirana i dostupna sredstva kroz natječaje za dodjelu bespovratnih sredstava i / ili nacionalne projekte koji će se financirati iz IPA-e, odnosno koji se planiraju za financiranje iz strukturnih fondova te je li dinamika njihovog financiranja i provedbe usklađena s očekivanom dinamikom programiranja EU fondova i objave natječaja.

Preporuka je u tom smislu da se, ukoliko nisu, autori Strategije konzultiraju s resornim ministarstvima o dostupnosti predviđenih sredstava.

INSTITUCIONALNI OKVIR PROVEDBE STRATEGIJE

U poglavlju 'Institucionalni okvir' opisani su osnovni principi provedbe i podjela institucionalnih odgovornosti za nju. Opis je kratak no jasno pojašnjava vodeću ulogu tj. ulogu koordinatora provedbe u samom Gradu Zagrebu dakle uloga Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba zadužen je za provedbu, ali je i glavni autor ove Strategije. Evaluatorski tim smatra ovo vrlo dobrim načinom rada jer će upravo ono tijelo koje je vodilo proces planiranja najbolje voditi i proces provedbe. Nadalje prema mjerama specificirana su provedbena tijela koja su sva sudjelovala i u nekom dijelu planiranja. Ovo je još jedna iznimno kvalitetna dimenzija nastanka ove Strategije. Nadalje, veliki broj konzultantskih procesa (neformalnih) u

osnovnoj analizi a onda tijekom komunikacije s Partnerstvom u ostatku strategije također je iskorišten i za provedbu i definira ulogu Partnerstva kao neke vrste osnovnog nadzornog odbora za praćenje provedbe Strategije.

Preporuka je evaluacijskog tima da se za potrebe provedbe ipak naknadno jasnije definiraju hijerarhijski odnosi i način koordinacije i komunikacije tijela nadležnih za provedbu strategije, kao i uloga ostalih dionika u njezinoj provedbi. Bilo bi poželjno naknadno definirati neku vrstu pravilnika o institucionalnom okviru i jasno definirati navedene elemente.

PRAĆENJE PROVEDBE I IZVJEŠTAVANJE

Poglavlje posvećeno praćenju provedbe i izvještavanju ukazuje na osnovno razumijevanje važnosti ovih komponenti programskog ciklusa u strateškom planiranju i vođenju regionalnog razvoja, kao i poznavanje metodologije praćenja i evaluacije programa koja je u poglavlju opisana. Sami autori Strategije, međutim, svjesni su u činjenice koja je i jedan od ključnih nalaza ovog Izvješća, a to da izostanak za ciljeve i prioritete postavljenih indikatora, kao i temeljnih i ciljanih vrijednosti za indikatore na razini mjera čini kvalitetno praćenje i ocjenu provedbe teškom. Pozitivno je, međutim, što autori ocjenjuju kako bi se taj nedostatak morao otkloniti tijekom provedbe, što donekle omogućuje i Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija koji predviđa mogućnost revizije i definiranja dodatnih pokazatelja tijekom same provedbe (Članak 4.3. priloga 'Metodologija')

Preporuka je stoga evaluacijskog tima da se u početnoj fazi provedbe utvrde temeljni pokazatelji na temelju kojih će se pratiti napredak u provedbi mjera te ostvarivanju prioriteta i strateških ciljeva.

ZAKLJUČAK U poglavljima koja se odnose na provedbu Strategije vidljivo je da tim koji je radio na njoj, kao i Partnerstvo, dobro upoznato s procesima provedbe, ali i institucionalnim okvirom. Akcijskom planu nedostaje vremenski okvir po pojedinačnim aktivnostima, no kako je ranije navedeno, čitav plan

bi se trebao provesti na način da se započen odmah a završi sa svim definiranim aktivnostima krajem 2013.

6.2. Opća ocjena akcijskog plana

Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija propisuje izradu Akcijskog plana za ŽRS-e kao dokumenta koji 'služi za operacionalizaciju i provedbu ŽRS-a, a omogućuje cjelovit pregled i strukturu svih aktivnosti potrebnih za provedbu ŽRS-a u određenom razdoblju'.

Evaluacijski tim pristupio je ocjeni Akcijskog plana, koji je dobio samo u završnoj verziji, na temelju sljedećih pitanja:

- ❖ Je li akcijski plan jasan i operativan te daje li uvid u sve aktivnosti potrebne za provedbu ŽRS-a?
- ❖ Sadrži li akcijski plan jasnu vremensku perspektivu u kojoj će se pripremati i provoditi projekti i mjere?
- ❖ Je li iz akcijskog plana vidljivo da postoji dovoljno spremnih projekata ili projekata s jasnim planom pripreme koji će voditi ostvarenju definiranih ciljeva strategije?

Predloženi akcijski plan sastoji se od uvodnog dijela u kojem je definirana svrha dokumenta i najvažniji strateški projekti, liste projekata koji su u pripremi ili pripremljeni za financiranje ('project pipeline') s podacima o periodu njihove implementacije, predlagateljima, potrebnim sredstvima i predviđenim izvorima financiranja te financijskog plana.

Osnovni je nalaz da je Akcijski plan u potpunosti jasan u pogledu liste projekata predviđenih za financiranje te da su u planu u dovoljnoj mjeri predviđene aktivnosti i podjela nadležnosti potrebnih za provedbu svih mjera i prioriteta.

Preporuka je da se Akcijski plan dopuni tako da obuhvati sve aktivnosti potrebne za provedbu strategije, od onih upravljačkih i koordinacijskih, preko onih koje podrazumijevaju pripremu programa

dodjele sredstava krajnjim korisnicima koji nisu nositelji strategije (udrugama, pojedincima, poduzetnicima i sl.), analitičke zahvate i studije, oblike tehničke pomoći i druge i modalitete provedbe strategije, pa do investicijskih projekata.

OCJENA KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE I KOMUNIKACIJSKOG AKCIJSKOG PLANA

Pri ocjeni jasnoće i koherentnosti komunikacijske strategije za upravljanje i provedbu, evaluatori su koristili sljedeća evaluatorska pitanja:

- /// Sadrži li komunikacijska strategija županije jasno definirane ciljeve, aktivnosti, nositelje i vremenski plan komunikacijskih aktivnosti?
- /// Jesu li predviđene aktivnosti adekvatne za postizanje definiranih ciljeva?

Predložena komunikacijska strategija strukturom je i sadržajem usklađena sa Komunikacijskom strategijom za upravljanje i provedbu regionalne razvojne politike RH. Strategija, uz jasno definirane komunikacijske ciljeve, definira razine komunikacije, komunikacijske alate, te identificira ciljane skupine i partnere za provedbu strategije. Razina pruženih informacija je zadovoljavajuća.

7. Ocjena kvalitete sastava i rada partnerstva i procesa konzultacija

Ocjena kvalitete konzultacijskog procesa i županijskog partnerstva bazirana je na sljedećim evaluatorskim pitanjima:

- /// Jesu li u proces programiranja na adekvatan način uključeni svi relevantni dionici, te je li proces konzultacija bio uključiv i interaktivan?
- /// Kakva je kvaliteta sastava partnerstva, predstavlja li ono sve potrebne dionike i djeluju

li oni na principima konsenzusa, jednakosti i transparentnosti?

- /// Je li Partnerstvo bilo na adekvatan način uključeno u sve faze pripreme Strategije?

Grad Zagreb prošao je kroz pomalo neuobičajen konzultacijski proces prilikom izrade svoje strategije razvoja. Kako je sam proces započeo 2009. s izradom opsežne osnovne analize, tim za strategiju je okupio radnu grupu sastavljenu od zaposlenika / ica odjela u Gradu Zagrebu te neovisnih stručnjaka iz raznih sektora, za izradu osnovne analize koja je predano radila na svim dijelovima i dogovarala zajedničke zaljučke. Na osnovu tog procesa izrađen je SWOT. Nakon što je evaluacijski tim počeo sa svojim radom odmah je utvrđeno da partnersko vijeće nije osnovano te je sugerirano da se to učini što prije kako bi partnersko vijeće komentiralo analizu, predložilo izmjene i pomoglo u definiranju i odlukama oko moguće Strategije. Ovo bi značilo da je Grad Zagreb imao 2 konzultacijska procesa. Jedan se dešavao u izradi analize s neovisnom radnom grupom, a drugi formalno od sredine 2011. s formalnim partnerstvom. Kako je vidljivo iz dokumentacije 3 radna sastanka koje je partnerstvo imalo proces je bio izrazito kvalitetan. Informacije koje je partnerstvo pružilo bile su relevantne i vidi se jasan doprinos partnerstva pri izradi strategije. Partnersko vijeće formirano je kao savjetodavno tijelo, te su njihovi komentari i prijedlozi uzeti u obzir od strane tima za izradu strategije. Članove partnerskog vijeća predložio je Grad Zagreb s namjerom da budu zastupljeni predstavnici dionika u svim ključnim sektorima. Partnersko vijeće sastoji se od 21 člana. Na prvom sastanku, partnersko je vijeće usvojilo pravilnik kojim je definiran način rada i principi partnerstva. Pravilnik promiče principe jednakosti, konsenzusa i transparentnosti. Sva tri sastanka bila su izrazito radna a komunikacija je tekla u oba smjera između sastanaka.

ZAKLJUČAK Proces konzultacija zamišljen je na principima interaktivnosti i uključivosti. Članovi partnerstva su dobro identificirani i zastupaju sve relevantne skupine dionika. Dinamika i kvaliteta samog konzultacijskog procesa uvelike je određena, i zbog toga nažalost limitirana, kašnjenjima

pri izradi strategije što se doduše nije jako odrazilo na kvaliteti konzultacija ali su mogle biti redovitije i duže. Evaluatori su prepoznali još jednu slabost u konzultacijskom procesu, a to je da je u analizi dionika i mogućih članova partnerstva izostavljena analiza a onda i sudjelovanje onih udruga civilnog društva koje su prepozante kao potencijalno konfliktne ili one koje najviše kritiziraju rad Grada Zagreba u području urbanog / prostornog planiranja i razvoja, zaštite okoliša i transparentnosti. Evaluatori su sugerirali uključivanje i ovih dionika u proces. S obzirom na važnost situacije i potrebe komunikacije i s ovim dionicima tim za izradu strategije je na prijedlog evaluatora, u komunikacijsku strategiju uvrstio obvezu organiziranja sučeljavanja stavova različitih dionika razvoja Grada u cilju razmjene stavova – problemski okrugli stolovi, tribine, diskusije, posebice s udrugama civilnog društva koje se zalažu za održiv urbani razvoj i očuvanje okoliša, koja bi trebala osigurati sudjelovanje upravo tih sudionika u daljnjem konzultacijskom procesu.

8. Ocjena usklađenosti županijske razvojne strategije s drugim razvojnim programima

Usklađenost sa Strategijom regionalnog razvoja RH 2011. – 2013.

Strategija regionalnog razvoja (SRR) RH prepoznaje županije kao važne partnere u planiranju i ostvarivanju ciljeva regionalnog razvoja. Osnivanje i rad županijskih partnerskih vijeća, te izrada i provedba županijskih razvojnih strategija glavni su mehanizmi za sudjelovanje u razvoju na lokalnoj i regionalnoj razini, a u koordinaciji s predstavnicima središnjih vlasti u predlaganju zajedničkih strateških rješenja.

Evaluatori ocjenjuju da je Grad Zagreb u svome djelokrugu doprinosi ostvarenju specifičnog cilja SRR – Razvoj županija i statističkih regija, osnivanjem i koordinacijom širokog partnerskog vijeća na županijskoj razini ugrađujući u njihov rad principe konsenzusa, jednakosti i transparentnosti; te izradom županijske razvojne strategije za period 2011. – 2013. Zamjerka evaluatora je da se nisu poštovali rokovi zadani SRR-om.

Pri izradi socio-ekonomske analize i SWOT analize razvojne strategije, tim za izradu strategije uzeo je analizu NUTS 2 regije kojoj pripada. S obzirom na specifični položaj Grada Zagreba snage, slabosti, prilike i prijetnje prepoznate za Grad Zagreb i za NUTS 2 regiju donekle se podudaraju. Strateški ciljevi i prioriteti razvojne strategije Grada Zagreba u potpunosti odgovaraju razvojnim prioritetima pripadajuće NUTS 2 regije, a kako je definirano SRR-om.

Usklađenost s Pravilnikom o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU

Razvojna strategija Grada Zagreba koncipirana je na način da slijedi strukturu i sadržaj kako je preporučeno Pravilnikom. Evaluatori utvrđuju da pokriva sva obvezna poglavlja – uvod, sažetak, analizu stanja, SWOT analizu, rezultate provođenja prijašnjih strategija, viziju i strateške ciljeve, prioritete i mjere, financijski plan, provedbene mehanizme, te praćenje i izvještavanje. Poglavlje koje nije obuhvaćeno strategijom, a nalazi se u obaveznom sadržaju kako preporuča Pravilnik, tiče se politike županije prema posebnim područjima. Evaluatori su tijekom izrade strategije upozoravali na potrebu za navedenim poglavljem, ali sugestija u konačnici nije uzeta u obzir. Uz obavezna poglavlja, Razvojna strategija Grada Zagreba sadržava obavezne dodatke. Neke od obaveznih dodataka tim za izradu strategije premjestio je u obavezna poglavlja te im time dao još i veći značaj.

Što se tiče usklađenosti sadržaja i metodologije, ocjena evaluatora iznesena je tijekom cijelog izvješća o prethodnom vrednovanju, obzirom da je Pravilnik bio jedan od ključnih dokumenata kojim su se evaluatori vodili.

ZAKLJUČAK Kako je i vidljivo iz dodatka priloženog uz izrađenu strategiju Grad Zagreb je jasno elaborirao usklađenost strategije na nekoliko nivoa. Virlo elaborativan i detaljan prikaz ove usklađenosti u priloženoj tablici pokazuje dobro poznavanje područja razvoja ali i planova u pojedinačnim politikama i dokumentima. Evaluatorski tim je ocijenio ovaj opis usklađenosti kao izrazito kvalitetan. Jedini nedostatak je u tome da Grad Zagreb nije imao ROP 2007-2011 pa nije bilo mogućnosti procijeniti usklađenost s razvojnim dokumentima koji su bili provedeni u predhodnom razdoblju osim na osnovu onoga što je tim za strategiju rekao evaluatorima a što je već navedeno ranije u tekstu.

DODACI

Dodatak 1. Akti gradonačelnika

Na temelju članka 56. točke 23. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 19/99, 19/01, 20/01 – pročišćeni tekst, 10/04, 18/05, 2/06, 18/06, 7/09, 16/09, 25/09 i 10/10) i članka 17. Poslovnika gradonačelnika Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 9/10), gradonačelnik Grada Zagreba, 26. studenoga 2010., donosi

ZAKLJUČAK

o osnivanju i imenovanju Radne skupine za izradu ZagrebPlana – razvojne strategije Grada Zagreba

- Osniva se Radna skupina za izradu ZagrebPlana – razvojne strategije Grada Zagreba (u daljem tekstu: Radna skupina).
- Zadaća Radne skupine je: sudjelovanje u izradi i koordinacija međuresorne aktivnosti na izradi ZagrebPlana – Razvojne strategije Grada Zagreba, sukladno Pravilniku o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (Narodne novine 53/10), s naglaskom na: interno vrednovanje dosad provedene analize i ocjene stanja, analizu provođenja prijašnjih strategija, SWOT-analizu, utvrđivanje vizije i strateških ciljeva, utvrđivanje prioriteta i mjera, pripremu financijskog plana, pripremu akcijskog plana provedbe razvojne strategije, uz sustavno praćenje prostornog aspekta, te na praćenje i izvještavanje o provedbi.
- Za predsjednika Radne skupine imenuje se:
Milan Bandić, dipl. politolog, gradonačelnik Grada Zagreba;
– za zamjenika predsjednika Radne skupine:
Jelena Pavičić Vukičević, prof., zamjenica gradonačelnika Grada Zagreba.
Za koordinatora Radne skupine imenuje se:
Jadranka Veselić Bruvo, dipl. ing. arh.
- U Radnu skupinu imenuju se:

TIJELO GRADSKJE UPRAVE	ČLANOVI RADNE SKUPINE	ZAMJENICI ČLANOVA RADNE SKUPINE
Stručna služba gradonačelnika	Vidoje Bulum, dipl. iur.	Dianora Kobla Lulić, dipl. iur.
Ured gradonačelnika	Miro Laco, prof.	mr. sc. Nensi Radulović, prof.
Gradski ured za stratezijsko planiranje i razvoj Grada	Jadranka Veselić Bruvo, dipl. ing. arh.	Irena Matković, dipl. ing. arh.
Gradski kontrolni ured	mr. sc. Mirko Herak, dipl.oec.	Biljana Kršić Fresl, dr. vet. med.
Gradski ured za opću upravu	Krešimir Ladešić, dipl. iur.	Asja Ettinger, dipl. iur.
Gradski ured za financije	Slavko Kojić, dipl. oec.	Vjera Salopek, dipl.oec.
Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo	mr. sc. Ladislav Prežigalo, dipl. oec.	mr. Nela Jurić, dipl. oec.

Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj	Marijan Maras, dipl. ing.	dr. sc. Sandra Tucak-Zorić, dipl. ing. kemijske tehnologije, Melita Borić, dipl. ing. građ.
Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport	mr. sc. Ivica Lovrić	Štefica Mihalj, dipl. ing. građ.
Gradski ured za zdravstvo i branitelje	dr. Zvonimir Šostar	dr. Lidija Hrastić Novak
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	mr. sc. Višnja Fortuna, dipl. soc. rad.	Marinka Bakula Anđelić, dipl. soc. rad
Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo	Emil Tuk, dr. vet. med.	Biserka Petošić, dipl. ing. agr.
Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet	Davor Jelavić, dipl. oec.	Božidar Merlin, dipl. ing. građ. Ančica Kačić, dipl. ing. arh. Mijo Bezer, dipl. ing.
Gradski ured za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada	Ninoslava Zeković, dipl. pravica	Boro Kisjelica, dipl. pravnik
Gradski ured za katastar i geodetske poslove	Nevenka Krznarić, dipl. ing. geodezije	Blanka Lozo, dipl. ing. geodezije
Ured za upravljanje u hitnim situacijama	mr. sc. Pavle Kalinić	Zrinko Rebrina, dipl. oec.
Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode	Silvije Novak, prof.	Ana Nišević, dipl. ing. arh.
Služba za mjesnu samoupravu	Zoran Nevistić, dipl. ing. strojarstva	Zvonko Filipčić, dipl. polit.

- Radna skupina za obavljanje aktivnosti iz točke 2. ovog zaključka može predložiti sudjelovanje drugih stručnjaka, ovlaštenih društava i ustanova u realizaciji pojedinih zadataka.
- Radna skupina će surađivati s tijelima državne uprave, gospodarskim subjektima, znanstvenom zajednicom, socijalnim partnerima i organizacijama civilnoga društva.
- Koordinaciju rada, te stručne, administrativne i tehničke poslove za Radnu skupinu, obavljat će Gradski ured za stratezijsko planiranje i razvoj Grada.
- Ovaj će zaključak biti objavljen u Službenom glasniku Grada Zagreba.

KLASA: 350-07/10-01/625

URBROJ: 251-03-02-10-2

Zagreb, 26. studenoga 2010.

Gradonačelnik Grada Zagreba
Milan Bandić, dipl. politolog, v.r.

Na temelju članka 56. točke 23. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 19/99, 19/01, 20/01 – pročišćeni tekst, 10/04, 18/05, 2/06, 18/06, 7/09, 16/09, 25/09 i 10/10), gradonačelnik Grada Zagreba 4. srpnja 2011., donosi

ZAKLJUČAK

o osnivanju i imenovanju Partnerskog vijeća Grada Zagreba

1. Osniva se Partnersko vijeće Grada Zagreba koje se uključuje u izradu i provedbu Razvojne strategije Grada Zagreba (ZagrebPlan), a u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 153/09) te Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske usvojenoj na sjednici Vlade Republike Hrvatske 4. lipnja 2010.
2. Partnersko vijeće Grada Zagreba je savjetodavno tijelo u izradi ZagrebPlana, odnosno savjetodavno tijelo u provedbi ZagrebPlana.
3. Partnersko vijeće Grada Zagreba, sastavljeno od predstavnika javnog, privatnog i civilnog sektora s područja Grada Zagreba, osigurava konsenzus među relevantnim dionicima u procesu utvrđivanja i ostvarivanja zajedničke vizije razvoja Grada Zagreba.
4. Partnersko vijeće Grada Zagreba će aktivno djelovati u svim fazama izrade i provedbe ZagrebPlana, od analize stanja i SWOT analize, preko utvrđivanja vizije, strateških ciljeva, prioriteta i mjera do odabira razvojnih projekata i praćenja provedbe ZagrebPlana.
5. Za članove Partnerskog vijeća Grada Zagreba imenuju se predstavnici značajnih institucija i istaknuti stručnjaci u područjima svoga djelovanja:

- /// prof. dr. sc. Bojan Baletić, prorektor Sveučilišta u Zagrebu, za prostorni razvoj i međuinstitucijsku suradnju;
- /// prof. dr. sc. Gojko Bežovan, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu;
- /// Vlado Crkvenac, predsjednik Udruženja obrtnika Zagreba;
- /// Ivo Čović, predsjednik uprave Zagrebačkog holdinga d.o.o.;
- /// mr. med. sc. Mirjana Dobranović, članica predsjedništva Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida;
- /// Vladimir Ferdelji, direktor Elektro-Kontakt d.d.;
- /// dr. sc. Zlatan Fröhlich, predsjednik Gospodarskog vijeća Hrvatske gospodarske komore;
- /// Vinko Ivić, ravnatelj Muzeja grada Zagreba;
- /// Višnja Jelić-Mück, predsjednica ODRAZ-a i Hrvatske mreže za ruralni razvoj;
- /// prof. dr. sc. Tihomir Jukić, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu;
- /// prof. dr. sc. Antoinette Kaić-Rak, voditeljica Ureda Svjetske zdravstvene organizacije u Hrvatskoj;
- /// Ivan Katalenić, sindikalni povjerenik Podružnice Sindikata Gradske uprave Grada Zagreba;
- /// prof. dr. sc. Melita Kovačević, prorektorica Sveučilišta u Zagrebu, za istraživanje i tehnologiju;
- /// dr. sc. Vladimir Kušan, predstojnik Zavoda za prirodne resurse u Institutu za primijenjenu ekologiju – OIKON;

- /// Anđelko Leko, predsjednik uprave HUP – Zagreb d.o.o.;
 - /// mr. sc. Mirjana Matešić, ravnateljica Hrvatskoga poslovnog savjeta za održivi razvoj;
 - /// Vesna Matijašević, pročelnica Područne službe Zagreb Hrvatskog zavoda za zapošljavanje;
 - /// Ivan Obad, predsjednik Obrtničke komore Zagreb;
 - /// Tomislav Paškvalin, direktor Centra za istraživanje i razvoj športa;
 - /// Ivan Šikić, član Vijeća Gradske četvrti Peščenica – Žitnjak;
 - /// dr. sc. Amelia Tomašević, direktorica Turističke zajednice Grada Zagreba;
 - /// Nives Farkaš-Topolnik, ravnateljica JU Park prirode Medvednica;
 - /// prof. dr. sc. Mladen Vedriš, ekonomski stručnjak i profesor na Katedri za ekonomske znanosti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
6. Stručne poslove izrade i koordinacije ZagrebPlana, te koordinaciju rada Partnerskog vijeća Grada Zagreba obavlja Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, koji ujedno osigurava logistiku potrebnu za rad Vijeća. Način rada, uloge i odgovornosti Partnerskog vijeća Grada Zagreba, te njegovih članova u pojedinim fazama izrade i provedbe ZagrebPlana definiraju se Pravilnikom partnerskog vijeća. Pravilnik usvaja Partnersko vijeće Grada Zagreba na prijedlog Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada.
 7. Ovaj će zaključak biti objavljen u Službenom glasniku Grada Zagreba.

KLASA: 350-07/11-01/294

URBROJ: 251-03-02-11-2

Zagreb, 4. srpnja 2011.

Gradonačelnik Grada Zagreba
Milan Bandić, dipl. politolog, v.r.

Dodatak 2. Savjetovanje s Partnerskim vijećem Grada Zagreba

Proces izrade ZagrebPlana – Razvojne strategije Grada Zagreba od samog je početka zamišljen kao široka platforma za raspravu, sučeljavanje i usuglašavanje stavova o strateškim razvojnim ciljevima i prioritetima Grada Zagreba. U pripremu pojedinih dijelova strategije bile su uključene ekspertne radne grupe sastavljene od predstavnika drugih gradskih upravnih tijela, trgovačkih društava u vlasništvu Grada i institucija značajnih za provedbu politika regionalnog razvoja u Gradu Zagrebu, te cijenjeni stručnjaci iz pojedinih područja.

Svoj doprinos pripremi razvojne strategije i usuglašavanju razvojnih ciljeva dala je Gradska skupština Grada Zagreba, inicirajući niz tematskih sjednica o sustavu prostornog uređenja, o aktualnom gospodarskom trenutku i razvojnim potencijalima Grada Zagreba, o razvojnim planovima Sveučilišta u Zagrebu, o prijedlozima za unapređivanje prometnog sustava te o strategiji razvoja poduzetništva.

Proveden je niz javnih konzultacija – razgovora sa strukom i zainteresiranom javnošću, a u radionicama za izradu SWOT-analize i za utvrđivanje vizije i strateških ciljeva sudjelovao je širok spektar stručnjaka iz različitih tijela uprave, institucija, poslovnih udruženja.

Primjena načela partnerstva nastavljena je osnivanjem i imenovanjem Partnerskog vijeća Grada Zagreba.

Partnersko vijeće osigurava konsenzus među relevantnim dionicima u procesu utvrđivanja i ostvarivanja zajedničke vizije razvoja Grada Zagreba. Zadaća je Partnerskog vijeća da aktivno djeluje u svim fazama izrade i provedbe ZagrebPlana. Intenzivne konzultacije s Partnerskim vijećem provedene su u rujnu i listopadu 2011. godine.

Partnersko vijeće je razmotrilo dijelove ZagrebPlana – RSGZ do kraja 2013. godine te je svoje sudjelovanje naglasilo kao početak suradnje: vijeće će aktivno sudjelovati u praćenju provedbe strategije, u pripremama za izradu i u samoj izradi razvojne strategije 2014. – 2020. Za predsjednika Partnerskog vijeća Grada Zagreba izabran je prof.dr.sc. Mladen Vedriš.

ZAPISNIK

prve konstituirajuće sjednice Partnerskog vijeća Grada Zagreba održane 07. rujna 2011. godine

Prva sjednica Partnerskog vijeća Grada Zagreba održana je 7. rujna 2011. godine u prostorijama Tribine Grada Zagreba, Kaptol 27 s početkom u 1015 sati.

Sjednici su nazočili:

/// članovi Partnerskog vijeća Grada Zagreba

- /// prof. dr. sc. Bojan Baletić (prorektor Sveučilišta u Zagrebu, za prostorni razvoj i međuinstitucijsku suradnju)
- /// prof. dr. sc. Gojko Bežovan (profesor na Katedri za socijalnu politiku Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)
- /// Vlado Crkvenac (predsjednik Udruženja obrtnika Zagreba)
- /// mr. med. sc. Mirjana Dobranović (predsjednica Udruga za promicanje istih mogućnosti)
- /// Vladimir Ferdelji (direktor Elektro-Kontakt d.d.)
- /// dr. sc. Zlatan Fröhlich (predsjednik Gospodarskog vijeća Hrvatske gospodarske komore)
- /// Vinko Ivić (ravnatelj Muzeja grada Zagreba)
- /// Višnja Jelić-Mück (predsjednica ODRAZ-a i Hrvatske mreže za ruralni razvoj)
- /// prof. dr. sc. Tihomir Jukić (profesor na Katedri za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)
- /// prof. dr. sc. Antoinette Kaić-Rak (voditeljica Ureda Svjetske zdravstvene organizacije u Hrvatskoj)
- /// prof. dr. sc. Melita Kovačević (prorektorica Sveučilišta u Zagrebu, za istraživanje i tehnologiju)
- /// dr. sc. Vladimir Kušan (predstojnik Zavoda za prirodne resurse u Institutu za primijenjenu ekologiju – OIKON)
- /// Anđelko Leko (predsjednik uprave HUP – Zagreb d.o.o.)
- /// univ.spec. Mirjana Matešić (ravnateljica Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj)
- /// Vesna Matijašević (pročelnica Područne službe Zagreb Hrvatskog zavoda za zapošljavanje)
- /// Ivan Obad (predsjednik Obrtničke komore Zagreb)
- /// Tomislav Paškvalin (ravnatelj Centra za istraživanje i razvoj športa)
- /// Ivan Šikić (član Vijeća Gradske četvrti Peščenica – Žitnjak)
- /// dr. sc. Amelia Tomašević (direktorica Turističke zajednice Grada Zagreba)
- /// Nives Farkaš-Topolnik (ravnateljica JU Park prirode Medvednica)
- /// prof. dr. sc. Mladen Vedriš (ekonomski stručnjak i profesor na Katedri za ekonomske znanosti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)
- /// Martina Bartolec (u zamjenu za g. Čovića – bez prava glasa)
- /// predstavnici Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba
- /// Jadranka Veselić Bruvo (Pročelnica GU)
- /// mr. sc. Irena Matković (voditeljica izrade Razvojne strategije Grada Zagreba)
- /// mr. sc. Mirna Meštrović (tajnica Partnerskog vijeća)

U materijalima koje su članovi Partnerskog vijeća Grada Zagreba primili za ovu sjednicu najavljen je dnevni red:

1. Prikaz zakonskog okvira, sadržaja i metodologije izrade županijskih razvojnih strategija i uloge županijskih Partnerskih vijeća
2. Rasprava i izjašnjavanje o prijedlogu Pravilnika o radu Partnerskog vijeća Grada Zagreba

3. Izbor Predsjednika Partnerskog vijeća Grada Zagreba

4. Prikaz prednacrtu:

- Osnovne analize—ocjene stanja
- SWOT-analiza
- Vizije i strateških ciljeva

5. Rasprava i izjašnjavanje o prednacrtima

- Razno

1. PRIKAZ ZAKONSKOG OKVIRA, SADRŽAJA I METODOLOGIJE IZRADE ŽUPANIJSKIH RAZVOJNIH STRATEGIJA I ULOGE ŽUPANIJSKIH PARTNERSKIH VIJEĆA

Jadranka Veselić Bruvo, pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada uvodno je pozdravila prisutne i iznijela prikaz zakonskog okvira, metodologije izrade županijskih razvojnih strategija i uloge županijskih partnerskih vijeća.

2. RASPRAVA I IZJAŠNJAVANJE O PRIJEDLOGU PRAVILNIKA O RADU PARTNERSKOG VIJEĆA GRADA ZAGREBA

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba podnio je prijedlog Pravilnika o radu Partnerskog vijeća Grada Zagreba (Poslovnika). Partnersko vijeće Grada Zagreba nakon provedene rasprave jednoglasno je prihvatilo Pravilnik o radu Partnerskog vijeća Grada Zagreba.

3. IZBOR PREDSEDNIKA PARTNERSKOG VIJEĆA GRADA ZAGREBA

Na osnovu donesenog Pravilnika pristupilo se izboru predsjednika Partnerskog vijeća Grada Zagreba. Budući da nije bilo prijedloga od strane članova Partnerskog vijeća GZ, pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Jadranka Veselić Bruvo, predlaže prof. dr. sc. Mladena Vedriša za predsjednika Partnerskog vijeća obzirom na njegovo radno iskustvo. Partnersko vijeće Grada Zagreba jednoglasno je poduprlo i prihvatilo prof.dr.sc. Mladena Vedriša za Predsjednika Partnerskog vijeća Grada Zagreba. Prof. dr. sc. Mladen Vedriš zahvaljuje članovima na ukazanom povjerenju koje ujedno smatra i svojom obvezom u odnosu na organizaciju rada i djelovanje Vijeća.

4. PRIKAZ PREDNACRTA: OSNOVNE ANALIZE – OCJENE STANJA, SWOT-ANALIZE, VIZIJE I STRATEŠKIH CILJEVA

Mr. sc. Irena Matković, voditeljica izrade Razvojne strategije Grada Zagreba 2011.-2013. predstavila je nacrt analitičkog dijela strategije (osnovnu analizu s ocjenom stanja i SWOT-analizu), utvrđenu viziju i strateške ciljeve, a predsjednik Vijeća je otvorio raspravu o nacrtima ponuđenih dokumenata.

5. RASPRAVA I IZJAŠNJAVANJE O NACRTIMA PONUĐENIH DOKUMENATA

Prof. dr. sc. Gojko Bežovan podsjetio je na anketu koja se provodi svake dvije godine, u sklopu koje građani navode tri glavna problema Grada Zagreba. Prema rezultatima posljednje ankete, istaknuti su problemi u područjima stanovanja, zapošljavanja i zdravlja. Smatra da bi Grad Zagreb trebao jasnije definirati mjere poticanja zapošljavanja, u skladu s praksom europskih gradova u vrijeme globalne krize.

Višnja Jelić-Mück pita na koji način će se komunicirati, što se od Vijeća očekuje, koliko često će se održavati sjednice te što se u konačnici mora 'proizvesti'.

Tajnica Vijeća, mr. sc. Mirna Meštrović, ukazuje odredbe Pravilnika o radu Vijeća (Poslovnika) u kojima je reguliran način rada. Napominje da su materijali za ovu sjednicu članovima Vijeća ranije dostavljeni radi mogućnosti pripreme za istu.

Dr. sc. Zlatan Fröhlich je rekao da bi težište rada trebalo biti određivanje projekata značajnih za razvoj Grada i definiranje prioriteta realizacije, posebno se osvrnuvši na ranije pokrenute i 'zaustavljene' projekte, poput izgradnje kongresnog centra ili Zagrebačkog Velesajma koji zahtijeva prostorno-programске intervencije. Kvalitetnu pripremu projekata posebno je naglasio u svjetlu sufinanciranja njihove realizacije iz kohezijskih i strukturnih fondovima EU. Osvrnuo se je i na fiskalni sustav koji ne daje dovoljno snage lokalnoj i regionalnoj samoupravi.

Vladimir Ferdelji je uputio prigovore cjelokupnom konceptu strateškog planiranja, koji je omeđen županijskim granicama. Smatra da strateški treba planirati razvoj cjelokupne regije i usmjeriti pažnju prema slijedećem programskom razdoblju 2014. – 2020. Ukazao je na moguće opasnosti iz kovanice 'društvo znanja', spominjane i u sklopu ZagrebPlana, uz napomenu da je znanje roba koja teško nalazi kupca, a vrlo lako biva otuđena. Posebno se osvrnuo i na problem ovisnosti strateških razvojnih usmjerenja o rezultatima izbora, ustvrdivši da je potrebno naći metode izrade i usvajanja koje neka buduća politika neće moći opstruirati. Univ.spec. Mirjana Matešić je komentirala predstavljeni materijal izjavom da su u njemu navedeni ključni problemi Grada, a većina problema posljedica je odluka gradskih vlasti. Da bi se to izbjeglo u budućnosti nužno je potrebno da strategija razvoja bude podloga za donošenje odluka svih upravnih tijela Grada Zagreba, odnosno početak posla, a ne njegov kraj.

Prof. dr. sc. Tihomir Jukić naglasio je potrebu interdisciplinarnе rasprave o strategiji. S obzirom da je prostor primarno područje njegovog djelovanja, spomenuo je da je gospodarenje prostorom trenutno u nadležnosti tri ministarstva: Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU (kroz politike regionalnog razvoja i gospodarenje resursima), Ministarstva zaštite okoliša i prirode ili Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Zakon o prostornom uređenju i gradnji, odnosno sustav planiranja prostora grada, županije i države, nema dodirnih točaka s paketom propisa vezanih uz regionalni razvoj i nužno je postići usklađenje. Također se osvrnuo na neprimjerenost planiranja razvoja isključivo unutar županijskih granica Grada Zagreba i pozdravio početak promišljanja vizije, identiteta i budućnosti Zagreba, uz napomenu da su uređeno društvo i visoki BDP osnova za bolji život.

Nives Farkaš-Topolnik pohvalila je uključivanje Medvednice u strategiju razvoja Grada, premda je zaštita prirode (parkova prirode i nacionalnih parkova) u nadležnosti države.

Anđelko Leko je podsjetio na nužnost 'realnosti' strategije i određivanja instrumenata za njenu provedbu.

Jadranka Veselić Bruvo ukazuje na cilj današnje sjednice, a to je upoznavanje, konstitucija i izbor predsjednika Partnerskog vijeća uz prezentacije i prikaz postojećeg stanja i SWOT analiza. Za idući put najavljuje prezentaciju prioriteta i mjera te način na koji će se provesti do 2013., a za njih moraju biti iskazane i financije

(grad, država, EU). Napominje da je ovaj dokument priprema za veliku razvojnu strategiju 2014. – 2020. Zagreb ima specifične administrativno teritorijalne granice te da je Ured nastojao pozicionirati Grad Zagreb u regiji kao i u sustavu europskih metropola.

Vesna Matijašević je još jednom podsjetila na obvezu suradnje Grada Zagreba sa susjednim županijama.

Mr. sc. Irena Matković ukazuje i na problem neujednačenih vremenskih razdoblja sektorskih strategija.

Vlado Crkvenac je naglasio pitanje zapošljavanja i unapređivanja rada obrtnika u Gradu Zagrebu, jer s obrtništvom je sve započelo i bez obrtnika će Zagreb biti pusti grad.

Dr. sc. Amelia Tomašević je upozorila na projekte od iznimnog značaja za razvoj turizma (i znanosti): kongresni centar, zračna luka Zagreb, Zagrebački velesajam, regulacija Save.

Vinko Ivić je pripomenuo da nema uspjeha strategije bez konkretnih projekata i kriterija vrednovanja provedbe. Ukoliko strategija ne bude konkretna i obvezujuća, teško će biti primjenjiva.

Prof. dr. sc. Bojan Baletić govorio je o značaju i razvojnim potencijalima Sveučilišta u Zagrebu. Ulaskom u EU Sveučilište se treba otvoriti, postati dijelom europske mreže i pristupiti programima poput ERAZMUS-a, što bi u konačnici trebalo imati za rezultat i znatno povećanje broja studenata iz inozemstva. Jedan od razvojnih prioriteta Sveučilišta je i razvoj prometnog sustava u Zagrebu (posebice gradsko-prigradske željeznice). Sveučilište je zainteresirano i za sve regionalne dimenzije i namjera mu je uključiti se u što više projekata u široj regiji središnje Hrvatske – intenzivnoj regiji sa oko 2 milijuna stanovnika.

Tomislav Paškvalin je pozdravio interdisciplinarni pristup pripremi strategije, te upozorio na deficit športskih građevina i na nužnost podizanja svijesti o 'zdravom životu', posebice kroz rekreaciju.

Višnja Jelić-Mück ukazala je na problem jednostrane komunikacije – građani Grada Zagreba nemaju osjećaj da njihov glas može doprijeti do vlasti.

Prof. dr. sc. Mladen Vedriš podsjeća da je pročelnica Bruvo u svom izlaganju spomenula ZagrebForum koji mora odgovoriti upravo tim zahtjevima interaktivne komunikacije na relaciji građani-struka-javne adrese.

Mr. med. sc. Mirjana Dobranović napomenula je da posebno treba voditi računa o odnosu prema osobama s invaliditetom, kao i o činjenici da stanovništvo Grada Zagreba stari.

Prof. dr. sc. Antoinette Kaić-Rak se založila za unapređivanje kvalitete života stanovništva. Pohvalila je činjenicu da je predstavljeni materijal prepoznao problem klimatskih promjena te napomenula da isto tako treba razmišljati i o kapacitetima zdravstvenih ustanova, poticanju rekreacije i stvaranju preduvjeta za sigurno kretanje pješaka i biciklista.

Dr. sc. Vladimir Kušan ukazuje na poslovnik u kojem nije navedeno da li će članovi vijeća davati svoja izvješća i kome će ih davati. Misli da bi bilo dobro da se to definira.

Jadranka Veselić Bruvo odgovara da je sve rečeno zakonom propisano, a da Ured kao koordinator i izrađivač s Vijećem mora razgovarati te usuglasiti razvojni plan, znači prioritetne aktivnosti. Naš današnji zadatak je vidjeti stanje, preispitati i

usvojiti osnovne analize. Zapisnici i naši radni materijali idu prema Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU koje mora dati svoje mišljenje prije upućivanja kompletnog materijala gradonačelniku i skupštini na donošenje.

Predsjednik Partnerskog vijeća, prof. dr. sc. Mladen Vedriš je u zaključnom izlaganju istaknuo značaj:

- /// interdisciplinarnosti povezanosti urbanog života,
- /// poštivanja legitimiteta struke,
- /// suradnje sa Zagrebačkom županijom i širim okruženjem,
- /// prepoznavanja najvažnijih projekata za Grad Zagreb,
- /// poticanja klime relevantnih ostvarenja na svim područjima urbanog življenja,
- /// urbane obnove gradske jezgre,
- /// promicanja međunarodne suradnje Grada Zagreba.

Predsjednik je naglasio da kratko razdoblje ove razvojne strategije (do 2013.g.) može biti prednost – prilika za utvrđivanje prvih koraka koji se moraju provesti kao temelj za strategiju 2020., počev od 2014. godine.

U pogledu metodologije zaključio je da će Vijeće komentirati dobivene dokumente ponajprije koristeći elektronsku poštu u kontaktu sa tajništvom Vijeća. Po potrebi detaljnijeg razmatranja pojedinih točki iz programa rada organizirati će se radne skupine za pojedina područja i pitanja. Predlaže da se Vijeće sastaje jednom mjesečno u radnom dijelu godine.

Nakon zaključnog izlaganja pozvao je na izjašnjavanje o predloženim zaključcima te razmatranim nacrtima dokumenata.

Partnersko vijeće Grada Zagreba jednoglasno je poduprlo ponuđene zaključke te prihvatilo predstavljeni materijal kao podlogu za planiranje daljnjih razvojnih aktivnosti.

Sjednica je zaključena 7. rujna 2011. u 12¹⁰ sati.

Tajnica Partnerskog Vijeća Grada Zagreba
mr.sc. Mirna Meštrović

Predsjednik Partnerskog Vijeća Grada Zagreba
prof.dr.sc. Mladen Vedriš

ZAPISNIK

druga sjednice Partnerskog vijeća Grada Zagreba
održane 05. listopada 2011. godine

Druga sjednica Partnerskog vijeća Grada Zagreba održana je 5. listopada 2011. godine u prostorijama Tribine Grada Zagreba, Kaptol 27 s početkom u 1410 sati.

Sjednici su nazočili:
članovi Partnerskog vijeća Grada Zagreba

- /// prof. dr. sc. Bojan Baletić (prorektor Sveučilišta u Zagrebu, za prostorni razvoj i međuinstitucijsku suradnju)
- /// prof. dr. sc. Gojko Bežovan (profesor na Katedri za socijalnu politiku Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)
- /// Vlado Crkvenac (predsjednik Udruženja obrtnika Zagreba)
- /// Ivo Čović (predsjednik uprave Zagrebačkog holdinga)
- /// dr. sc. Zlatan Fröhlich (predsjednik Gospodarskog vijeća Hrvatske gospodarske komore)
- /// Vinko Ivić (ravnatelj Muzeja grada Zagreba)
- /// prof. dr. sc. Tihomir Jukić (profesor na Katedri za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)
- /// univ.spec. Mirjana Matešić (ravnateljica Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj)
- /// Vesna Matijašević (pročelnica Područne službe Zagreb Hrvatskog zavoda za zapošljavanje)
- /// Tomislav Paškvalin (ravnatelj Centra za istraživanje i razvoj športa)
- /// Ivan Šikić (član Vijeća Gradske četvrti Peščenica – Žitnjak)
- /// Nives Farkaš-Topolnik (ravnateljica JU Park prirode Medvednica)
- /// prof. dr. sc. Mladen Vedriš (ekonomski stručnjak i profesor na Katedri za ekonomske znanosti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)
- /// Martina Bartolec (bez prava glasa)
- /// Zlatan Muftić (zamjena za dr.sc. Ameliu Tomašević – bez prava glasa)

predstavnici Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba

- /// Jadranka Veselić Bruvo (Pročelnica GU)
- /// mr. sc. Irena Matković (voditeljica izrade Razvojne strategije Grada Zagreba)
- /// mr. sc. Mirna Meštrović (tajnica Partnerskog vijeća)

Predsjednik Partnerskog vijeća Grada Zagreba prof.dr.sc. Mladen Vedriš pozdravio je sve nazočne, te im zahvalio na dolasku na 2. sjednicu Partnerskog vijeća Grada Zagreba. Predložio je dnevni red, prijedlog kojeg su članovi Partnerskog vijeća Grada Zagreba primili uz materijale za ovu sjednicu:

1. Zapisnik 1. sjednice Partnerskog vijeća Grada Zagreba
Usvajanje
2. Prikaz nacrt prijedloga mjera
Uvodno izlaganje
3. Nacrt prijedloga mjera
Rasprava i moguće izjašnjavanje
4. Aktivnosti i budućći oblici rada
5. Razno

Predloženi dnevni red je jednoglasno usvojen.

1. ZAPISNIK 1. SJEDNICE PARTNERSKOG VIJEĆA GRADA ZAGREBA – USVAJANJE

Zapisnik sa 1. sjednice Partnerskog vijeća Grada Zagreba jednoglasno je usvojen.

2. PRIKAZ NACRTA PRIJEDLOGA MJERA – UVODNO IZLAGANJE

Jadranka Veselić Bruvo, pročelnica Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada iznijela je prikaz prostornog i vremenskog okvira regionalnog razvoja Grada Zagreba i Zagrebačke županije te razloge zašto je Strategija planirana do 2013.

Mr.sc. Irena Matković, voditeljica izrade Razvojne strategije Grada Zagreba 2011. – 2013. je predstavila strateške ciljeve, prioritete i mjere Razvojne strategije Grada Zagreba za razdoblje 2011. – 2013. Kao uvod u izlaganje dala je prikaz brojčanih pokazatelja kvalitete življenja u Gradu Zagrebu te usporedbu istih s gradom Ljubljana. U nastavku je obrazložila način na koji su provedbene mjere napisane te ukratko opisala šest predviđenih ciljeva razvoja Grada Zagreba.

3. NACRT PRIJEDLOGA I MJERA – RASPRAVA I MOGUĆE IZJAŠNJAVANJE

Nakon završenog izlaganja predsjednik Vijeća otvorio je raspravu o nacrtima ponuđenih prijedloga i mjera.

Na početku, g. Vlado Crkvenac postavlja pitanje vezano za obrtništvo i obrtnike Grada Zagreba. Podsjeća da je unazad četiri godine pokrenut projekt obrtničkog centra koji bi se izradio u Blatu sa prvom majstorskom školom u Hrvatskoj te da je na natječaju odabran i projekt. Kako se sada radi na raščišćavanju zemljišta mišljenja je da bi i taj projekt trebalo uvrstiti u provedbene mjere Razvojne strategije Grada Zagreba.

Mr.sc. Irena Matković, odgovara da je nastavak realizacije projekta predviđen u prvoj mjeri 1.1.1. (u dijelu vezanom za poduzetničku infrastrukturu).

Univ.spec. Mirjana Matešić je ocijenila predstavljeni materijal prezahtjevnim i naglasila kako se neki prioriteti moraju drugačije sagledati. Upozorila je na nedosljednost terminologije u mjeri politike zaštite okoliša. Mjere energetske učinkovitosti smatra nepotpunima. Ukazuje na potrebu uvođenja sustavnog gospodarenja otpadom na način da se naplaćuje odvoz otpada po količini, odnosno po glavi stanovnika. Smatra kako bi trebalo uvesti ciljne mjere. Kao najveći problem svih stanovnika Grada Zagreba ističe parkiranje u Gradu Zagrebu. Komentira i biciklističke staze u Gradu Zagrebu za koje misli da bi se trebale logičnije urediti. Smatra kako bi se svaki prioritet kao grupa trebali zasebno promišljati što bi dalo najbolje rezultate. Naglašava da će se o svojim stavovima i prijedlozima pismeno očitovati.

Gđa. Jadranka Veselić Bruvo poziva gđu. Mirjanu Matešić na aktivnu suradnju u izradi Strategije i naglašava kako ulazna strategija mora biti što bolja.

Prof.dr.sc. Gojko Bežovan pojašnjava grafikon koji je u svom izlaganju prikazala mr.sc. Irena Matković i napominje kako je surađivao na projektu u Beču vezanom za indikatore Grada Zagreba. Istaknuo je kako indikatori za okoliši nisu tako loši. Objašnjava da je cilj projekta bio da se provjeri konkurentnost Grada Zagreba u odnosu na države u regiji. O svojim stavovima će se također pismeno očitovati. Smatra da bi prioritet trebalo biti planiranje za sebe (Grad) budući da će naveđene programe provoditi gradske uprave i poduzeća. Ukazuje na potrebu osposobljavanja što većeg broja ljudi koji će te programe provoditi. Ističe kako treba

iskoristiti koncept upravljanja Europske Unije na temelju kojeg se mogu dobiti solidna financijska sredstva iz EU fondova. Smatra kako bi trebalo neadekvatne objekte u nekim naseljima u Zagrebu ukloniti, kao npr. barake, i na tim mjestima izgraditi nove zgrade.

Također navodi kako postoji mogućnost dobivanja potpore, tj. financijskih sredstava iz EU fondova za uklanjanje grafita diljem Grada i taj problem naglašava visokim prioritetom, kao i financiranje školovanja mladih ljudi u dobi od 16 do 25 godina.

Univ.spec. Mirjana Matešić komentira navode prof.dr.sc. Gojka Bežovana riječima kako svi prioriteti imaju predviđen određen postotak sredstava iz Europske Unije, ali smatra kako je ovo prekratak vremenski rok za povlačenje značajnijih sredstava iz fondova EU.

Ivo Čović se ispričava što nije prisustvovao 1. sjednici Vijeća i slaže se sa rezultatom izbora predsjednika Vijeća. Smatra da će biti problem ako se neki prioriteti i mjere izostave. Naglašava kako je važno razriješiti ulogu svih članova Partnerskog vijeća i način na koji će se raditi. Svatko mora znati za sebe koliko može doprinijeti u kojem području, a Gradski ured za stratejsko planiranje i razvoj Grada mora biti koordinator. Smatra da Zagrebački holding ima vrlo važno ulogu u provođenju mjera te ističe kako će uložiti napor kako bi se unutar Holdinga formirao ured koji će biti u stalnoj suradnji i korelaciji sa Gradskim uredom za stratejsko planiranje i razvoj Grada. Zaključuje kako je važno imati strategiju i ne mijenjati je svakih sedam dana.

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš zahvaljuje gospodinu Čoviću za iznesene konstruktivne prijedloge te naglašava važnost suradnje među partnerima Vijeća. Poziva partnere Vijeća da dostave svoje prijedloge (putem elektroničke pošte) jer su dragocjeni za poboljšanje predloženih provedbenih mjera te naglašava kako se trenutno razvija strategija 2+7.

Ivo Čović se ispričava jer će morati ranije napustiti sjednicu zbog obaveza. Komentira parkiranje na rubnim dijelovima grada te ističe kako se sustav 'park & ride' razvija. Također navodi kako su razvoj informatičkog sustava i neke druge stvari prepreka za uvođenje sustava naplate odvoza otpada po količini, tj. da nema informatičkog sustava koji bi to mogao pratiti, iako je cijeli projekt već pripremljen.

Univ.spec. Mirjana Matešić ističe kako bi trebalo uvesti sustav 'koliko ste smeća bacili, toliko platite' što bi potaknulo građane da što više smeća recikliraju i time bi se podigla ekološka osviještenost građana.

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš zaključuje da je uvođenje takvog sustava neminovno te kao digresiju na prijedlog gđe. Matešić navodi primjer Švicarske koja je uvela takav sustav.

Univ.spec. Mirjana Matešić nadovezuje se na primjer prof.dr.sc. Vedriša komentirajući

da Švicarci imaju posebne vreće za komunalni otpad koje se kupuju gdje je u cijeni vreće uračunata cijena odvoza i cijena odlaganja, odnosno plaćaju toliko koliko su vreća potrošili, a da je u svakoj drugoj vreći zabranjeno odlaganje otpada.

Ivo Čović ukazuje na problem divljih odlagališta otpada, smatra da će takvih pojava biti sve više te da toga isto trebamo biti svjesni.

Prof.dr.sc. Tihomir Jukić predlaže da se povede računa kako će se ta strategija moći provoditi u odnosu na prostorne dokumente i planove izražene na razini Ministarstva. Ističe kako Zagreb treba sagledavati kao utjecajni prostor, kao regiju i strateško planiranje treba usmjeriti na cjelokupnu regiju, a ne samo unutar županijskih granica. Smatra kako je 77 kartica detaljnih mjera Razvojne strategije Grada nesavladivo i procjenjuje Plan preambicioznim. Smatra kako bi se sve planirano moglo ostvariti eventualno do 2020. godine, te je po njegovom izračunu potrebno 3 milijarde i 385 tisuća kuna za ovaj projekt. Pohvaljuje kolege koji su radili plan, ali misli da nema financijske potpore za sve to.

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš navodi kako treba stvoriti platformu za proširenje projekata i pokrenuti 'kotač'.

Prof.dr.sc. Gojko Bežovan predlaže da se u ovaj plan razvoja uključe studenti poslijediplomskog studija kako bi svojim idejama i znanjem pomogli u njegovoj provedbi. Upozorava da je razina dopuštenog zaduživanja gradova vrlo niska. Predlaže da se zatraži mogućnost većeg zaduživanja da bi se planirano moglo ostvariti.

Dr.sc. Zlatan Fröhlich je istaknuo potrebu sužavanja prioriteta, te da je u nekim iteracijama moguće biti malo sažetiji.

Mr.sc. Irena Matković se osvrnula na povlačenje sredstava iz fondova EU koja su navedena u mjerama o kojima se Gradski Ured savjetovao sa ostalim županijama u vezi visine sredstava koja će potraživati od EU fondova. Nadalje objašnjava da je sastavni dio strategije akcijski plan u kojemu su konkretni projekti te da se tamo vidi koliko se i od kuda očekuje financiranja.

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš najavio je da bi se na jednu od sljedećih sjednica pozvali predstavnici Ministarstva gospodarstva angažirani na suradnji sa EU fondovima. Smatra da će se u budućnosti raditi mapiranje radne snage u smislu funkcije stvaranja klastera, tako da neće svatko moći tražiti financijska sredstva u svim regijama za sve nego će se stvarati klasteri.

Zaključio je da je predstavljeni dokument dobra osnova onoga dokumenta kojeg moramo finalno dobiti sa svim dopunama koje će poboljšati njegov sadržajni karakter. Predlaže da se primjedbe pošalju što prije (elektroničkom poštom), da bi što prije ušle u razmatranje kako bi se mogle dopuniti i pripremiti za iduću sjednicu da sve bude 'čisto'.

Najavljuje sljedeću sjednicu za 26.10.2011. koja bi se na poziv ravnateljice Parku prirode Medvednica, a ovisno o vremenskim okolnostima, trebala održati u Parku prirode Medvednica.

Nives Farkaš-Topolnik se nadovezala na poziv i predstavila dokument 'Plan upravljanja parkom prirode Medvednica'.

Jadranka Veselić Bruvo prenosi iskustvo njemačkih kolega planera da je razvojnom strategijom potrebno 'otvoriti vrata za iduće Razvojne strategije'.

4. AKTIVNOSTI I BUDUĆI OBLICI RADA

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš je iznio plan sljedeće sjednice Partnerskog vijeća Grada Zagreba te dao kratki podsjetnik tema o kojima se raspravljalo na prošloj sjednici. Napomenuo je kako na narednoj sjednici treba staviti fokus na teme za koje se pretpostavlja da bi se mogle brže riješiti. Zamolio je da se teme dostave Tajništvu Vijeća elektronskom poštom. Predlaže da se članovi Vijeća uključe u međunarodnu razmjenu te da su u Bratislavi neke relacije gdje bi se nešto moglo ostvariti. Partnersko vijeće jednoglasno je prihvatilo ponuđene aktivnosti za budući rad.

5. RAZNO

Ravnatelj Muzeja grada Zagreba, Vinko Ivić ukazuje na problem grada Zagreba sa nasljeđem, odnosno industrijskom baštinom (npr. Gredelj, Paromlin), rekao je da ima primjere kako se takvi problemi rješavaju u Njemačkoj te da može predložiti takva rješenja.

Mr.sc. Mirna Meštrović poziva sve članove Vijeća da ispune anketu na temu 'Strategija turističkog brendiranja grada Zagreba s planom promocije na međunarodnom tržištu' koju je Tajništvo Vijeća zaprimilo na zahtjev tvrtke Horwath HTL, a na preporuku gđe. Tomašević iz Turističke zajednice grada Zagreba. Anketa je priložena uz materijale za sjednicu. Ista će se također, po mogućnosti, dostaviti članovima Vijeća elektroničkom poštom.

Sjednica je zaključena u 5. listopada 2011. u 15³⁰ sati.

Tajnica Partnerskog Vijeća Grada Zagreba
mr.sc. Mirna Meštrović

Predsjednik Partnerskog Vijeća Grada Zagreba
prof.dr.sc. Mladen Vedriš

ZAPISNIK

treće sjednice Partnerskog vijeća Grada Zagreba
održane 26. listopada 2011. godine

Treća sjednica Partnerskog vijeća Grada Zagreba održana je 26. listopada 2011. godine u prostorijama Tribine Grada Zagreba, Kaptol 27 s početkom u 14.10 sati.

Sjednici su nazočili:
članovi Partnerskog vijeća Grada Zagreba

- /// prof. dr. sc. Bojan Baletić (prorektor Sveučilišta u Zagrebu, za prostorni razvoj i međuinstitucijsku suradnju)
- /// prof. dr. sc. Gojko Bežovan (profesor na Katedri za socijalnu politiku Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)
- /// Ivo Čović (predsjednik uprave Zagrebačkog holdinga)
- /// mr. med. sc. Mirjana Dobranović (predsjednica Udruge za promicanje istih mogućnosti)
- /// Vladimir Ferdelji (direktor Elektro-Kontakt d.d.)
- /// dr. sc. Zlatan Fröhlich (predsjednik Gospodarskog vijeća Hrvatske gospodarske komore)
- /// Višnja Jelić-Mück (predsjednica ODRAZ-a i Hrvatske mreže za ruralni razvoj)
- /// prof. dr. sc. Tihomir Jukić (profesor na Katedri za urbanizam, prostorno planiranje i pejzažnu arhitekturu Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)
- /// prof. dr. sc. Antoinette Kaić-Rak (voditeljica Ureda Svjetske zdravstvene organizacije u Hrvatskoj)
- /// prof. dr. sc. Melita Kovačević (prorektorica Sveučilišta u Zagrebu, za istraživanje i tehnologiju)
- /// dr. sc. Vladimir Kušan (predstojnik Zavoda za prirodne resurse u Institutu za primijenjenu ekologiju – OIKON)
- /// univ.spec. Mirjana Matešić (ravnateljica Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj)
- /// Ivan Obad (predsjednik Obrtničke komore Zagreb)
- /// Tomislav Paškvalin (ravnatelj Centra za istraživanje i razvoj športa)
- /// prof. dr. sc. Mladen Vedriš (profesor na Katedri za ekonomske znanosti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – Predsjednik Vijeća)
- /// Zlatan Muftić (zamjena za dr.sc. Ameliju Tomašević – bez prava glasa)

predstavnicu Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba

- /// Jadranka Veselić Bruvo (Pročelnica GU)
- /// mr. sc. Irena Matković (voditeljica izrade Razvojne strategije Grada Zagreba)
- /// mr. sc. Mirna Meštrović (tajnica Partnerskog vijeća)

Sjednici su još nazočili predstavnici Zagrebačkog holdinga:

- /// Martina Bartolec
- /// Nikola Vuković

Predsjednik Partnerskog vijeća Grada Zagreba prof.dr.sc. Mladen Vedriš pozdravio je sve nazočne te im zahvalio na dolasku na 3. sjednicu Partnerskog vijeća Grada Zagreba. Predložio je dnevni red, prijedlog kojeg su članovi Partnerskog vijeća Grada Zagreba primili uz materijale za ovu sjednicu:

DNEVNI RED

6. Usvajanje zapisnika 2. sjednice Partnerskog vijeća Grada Zagreba
7. Provedbeni dio Razvojne strategije do kraja 2013.
– uvodno izlaganje

8. Nacrt prijedloga mjera i provedbeni dio Razvojne strategije do kraja 2013.
— rasprava i izjašnjavanje
9. Aktivnosti i budući oblici rada
10. Razno

Predloženi dnevni red je jednoglasno usvojen.

1. USVAJANJE ZAPISNIKA 2. SJEDNICE PARTNERSKOG VIJEĆA GRADA ZAGREBA

Zapisnik sa 2. sjednice Partnerskog vijeća Grada Zagreba jednoglasno je usvojen.

2. PROVEDBENI DIO RAZVOJNE STRATEGIJE DO KRAJA 2013.

— UVODNO IZLAGANJE

Mr. sc. Mirna Meštrović, tajnica Partnerskog vijeća osvrnula se na korekciju mjera predstavljenih na prošloj sjednici Partnerskog vijeća, koja je izvršena na osnovu rasprave s prošle sjednice i komentara članova Vijeća, koji su pristigli elektronskom poštom, te je napomenula članovima Vijeća da su korigirani materijali priloženi sa ostalim materijalima za sjednicu.

Mr. sc. Irena Matković, voditeljica izrade Razvojne strategije Grada Zagreba 2011.–2013. predstavila je provedbeni dio strategije: financijski i institucionalni okvir, okvir za praćenje i izvještavanje, akcijski plan i komunikacijsku strategiju. U izlaganju je navela izvore financiranja na razini Grada Zagreba, države, fondova EU, privatnog sektora te ostale izvore financiranja. Navela je dionike koji bi trebali biti uključeni u provedbu ciljeva razvojne strategije, opisala aktivnosti u akcijskom planu, te opisala 5 razina komunikacije značajnih za provedbu strategije i razvoj Grada, te planirane aktivnosti.

3. NACRT PRIJEDLOGA MJERA I PROVEDBENI DIO RAZVOJNE STRATEGIJE DO KRAJA 2013. — RASPRAVA I IZJAŠNJAVANJE

Nakon završenog izlaganja, predsjednik Vijeća prof.dr.sc. Mladen Vedriš otvorio je raspravu o dopunjenom nacrtu prijedloga mjera i predstavljenom provedbenom dijelu strategije. Zamolio je Irenu Matković da na primjeru referentnog grada Europske unije pokaže kako funkcionira ovakav model provedbe Razvojne strategije.

Mr. sc. Irena Matković objasnila je na primjeru Praga model pripreme i provedbe strategije, koji vrlo dobro funkcionira. Naglasila je da se navedeni primjer strategije Praga adekvatno reagira prema uočenim problemima tijekom provođenja iste, te po potrebi mijenja strategiju.

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš ukazuje na nove okolnosti i ograničenja koja dolaze vezano uz javne izvore sredstava iz proračuna Grada Zagreba i Hrvatske u cjelini te da se partnerski angažiraju oni koji žele ulagati na području Grada Zagreba, u bilo koju vrstu djelatnosti. Ističe ulogu zagrebačkog Holdinga koji će imati ulogu poticanja ulaganja i u komunalnu sferu. Naglašava da Vijeće mora imati otvoreni djelokrug sa izvršnom vlasti, ali isto tako i sa Gradskom skupštinom.

Mr. sc. Irena Matković komentira predstavljene materijale koji su uručeni članovima Vijeća i zahvaljuje članovima Vijeća na slanju komentara i ukazivanju na neke pogreške, što je doprinjelo povećanju kvalitete materijala.

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš predlaže izjašnjavanje o nacrtu prijedloga mjera i provedbenom dijelu, te da se isti može li se prihvatiti kao dokument koji će dalje biti podloga za sve relevantne teme o kojima se proteklih sjednica razgovaralo i predlagalo. Svi vijećnici su se složili i dokument je, nakon provedenog glasovanja, jednoglasno usvojen.

AKTIVNOSTI I BUDUĆI OBLICI RADA

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš poziva na raspravu o budućim oblicima rada. Predlaže da se predlože teme — područja od posebnog interesa koje bi se podržale u realizaciji da bi se jasno pokazalo da su promjene i poboljšanja moguća.

Mr.sc. Mirna Meštrović ističe da su neki predlagači svoje prijedloge za specifične teme već pismeno dostavili.

Jadranka Veselić Bruvo, pročelnica GU za strategijsko planiranje i razvoj Grada hvali rad Vijeća i nada se da će se dobra interakcija i dalje nastaviti. Izvještava nazočne da je uređenje fizičkog prostora Zgforuma u završnoj fazi i nada se da će se jedna od sjednica još ove godine održati u novouređenom prostoru. Za otvorenje tog prostora planirana je izložba za upoznavanje građanstva sa Zagrebplanom u jednoj uvodnoj fazi a gdje bi se kasnije održavali okrugli stolovi, rasprave i prezentacije. Svi članovi Vijeća biti će obaviješteni i pozvani na otvorenje tog prostora.

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš predlaže da se za daljnji rad pripremi tema revitalizacije stare gradske jezgre i predlaže da se za svaku sjednicu pripremi rasprava o jednoj konceptualnoj temi. Nadalje spominje raspravu na temu lokacije nove bolnice u gradu Zagrebu, izgradnje Kongresnog centra; zatim temu zbrinjavanja otpada odnosno ekologiju; odnos grada kao jezgre i metropolitanskog područja, prvenstveno odnos sa Zagrebačkom županijom, odnosno širim područjem buduće regije. Predlaže da se organiziraju okrugli stolovi na kojima bi se detaljno obrađivale prethodno navedene teme. Ističe pitanje gospodarstva Grada Zagreba kao kompleksniji problem i predlaže da se na dnevni red stavi tema 'Kako učiniti Grad Zagreb što konkurentnijim za investitore', zatim temu 'Turizam (Kongresni centar i drugo). Jedna od relevantnih tema može biti i 'Pozitivna iskustva razvijenijih EU-gradova', a posebno 'Otvaranje prema građanima i njihovo sudjelovanje u razvoju grada'. Naravno sve teme mora pripremiti u zajednici s partnerima i različitim adresama u gradu Zagrebu.

Napominje da, Hrvatska, a time i grad Zagreb imaju dva problema, jedan je ekonomija razmjera, jer globalni igrači su zainteresirani za veća tržišta, a drugi je konkurentnost. Zajednički je dogovoreno da dr.sc. Fröhlich (predsjednik Gospodarskog vijeća Hrvatske gospodarske komore) i g. Ferdelji (predsjednik Gospodarsko-socijalnog vijeća Grada Zagreba) okupe radnu skupinu za formuliranje liste bitnih

tema za razvoj gospodarstva grada Zagreba, koja će se raspravljati i na sjednicama Partnerskog vijeća.

Prof.dr.sc. Antoinette Kaić-Rak ukazuje na probleme vezane za zdravstvene usluge u gradu Zagrebu. Predlaže izgradnju centara za osobe s potrebom palijativnom skrbi, invaliditetom. Predlaže da se organizira okrugli stol na kojem bi se okupili stručnjaci iz različitih područja zdravstva i iznijeli svoje prijedloge vezano za ovaj problem. Prijedlog je prihvaćen i predlaže se organizacija okruglog stola na iskazanu temu, uz osiguravanje odgovarajuće medijske potpore.

Vladimir Ferdelji sugerira da se pročitaju zaključci iz zapisnika sjednica Gospodarsko-socijalnog vijeća u Gradu Zagrebu u posljednjih deset godina i da se detaljno prouče neki prijedlozi iz njih, vezano i uz tretiranje sekundarnih sirovina, te da se krene u njihovu realizaciju jer sva dokumentacija već postoji. Ističe da su te i druge važne teme već na mnogim skupovima obrađene i da ih ne treba ponavljati nego krenuti u njihovu realizaciju. Prijedlog je također jednoglasno prihvaćen.

Prof.dr.sc. Gojko Bežovan opisuje praksu europskih gradova u pogledu ovih problema. Predlaže da se posjeti grad Ljubljana koja privodi kraju projekt izgradnje spalionice otpada koju financira Europska Unija i grad Ljubljana. Smatra da bi trebalo provesti anketu po gradskim četvrtima kako bi se ukazalo na potrebe građana i koja su njihova očekivanja.

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš zahvaljuje gosp. Bežovanu na inicijativi i ističe kako je tema o odlaganju i spaljivanju otpada vrlo važna te da bi bilo dobro razviti suradnju s europskim gradovima kako bi mogli vidjeti njihove mjere i ciljeve vezane uz ovu problematiku.

Prof.dr.sc. Tihomir Jukić ističe da je vrlo važna tema odabir i provedba gradskih projekata. Upozorava na sve ono što nije gradski projekt, a tretira se kao gradski projekt i pritom razara grad. Smatra da također treba vidjeti kako drugi europski gradovi realiziraju takve projekte i pokušati raditi po jednom od takvih modela te cijele postupke realizacije pokušati ubrzati. Zaključak je da ova tema bude posebno pripremljena za jednu od narednih sjednica Partnerskog vijeća.

Mr.med.sc. Mirjana Dobranović naglašava da je u posljednjih 10 godina je trend u EU gradovima briga za pristupačnost za sve, ne samo za osobe s invaliditetom nego i za majke u kolicima, starije osobe i sve ostale pa predlaže da tema jednog od okruglih stolova bude nešto što su već započeli raditi u gradu Zagrebu, i to sa društvom arhitekata i sa Hrvatskom komorom arhitekata, koja je čak osnovala i jedan poseban savjet za pristupačnost. Smatra da se u 'Integralnom prometnom sustavu' uzimaju u obzir i potrebe osoba s invaliditetom, pretpostavlja da se tu misli i na niskopodne autobuse, na pristupačnost osoba s invaliditetom jer je to izuzetno važno u civilizacijskom razvoju grada. Nada se da se i mjera prioriteta C4 – analiza potreba odnosi i na osobe s invaliditetom.

Ivo Čović je istaknuo primjer vode koja je u Zagrebu preskupa za gospodarstvo, a ispod razine cijena većine drugih gradova za građane. Također je ukazao da za značajne probleme urbanog razvoja Grada Zagreba postoji niz izrađenih studija čiji nalazi nisu primjenjeni u svakodnevnom životu grada.

Vladimir Ferdelji se složio sa gosp. Čovićem da se u Zagrebu slabo radi na realizaciji studija, te se nada da će njihov rad na strateškom razvoju imati početak i kraj.

Uslijedila je rasprava o mogućim budućim temama sjednica (gradski projekti, suradnja sa susjednim županijama, gradska jezgra, komunalni sustav grada s naglaskom na gospodarenju otpadom, konkurentnost grada, zdravstvo, turizam Grada).

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš je istaknuo da je poželjna tema sjednice Partnerskog vijeća rasprava o komunalnom sustavu, u čiju bi se pripremu trebao uključiti Zagrebački holding. Pozvao je Gradski ured za strategijsko planiranje da predloži specifičnu temu o kojoj bi se u primjerenom roku mogla organizirati rasprava u Vijeću.

Mr. sc. Irena Matković je rekla da je Arhitektonski fakultet proveo istraživanje vezano uz zagrebačke gradske projekte, u suradnji s Uredom, te da je upoznata s tim da je istraživački tim prof. dr. T. Jukića nastavio istraživanje proučavanjem dobrih praksi europskih gradova. Zamolila je prof.dr. Jukića da se uključi u pripremu ove teme.

Prof.dr.sc. Mladen Vedriš je zatražio od Gradskog ureda da se pripremi nacrt moguće suradnje sa susjednim županijama na razini partnerskih vijeća, te da se za jednu od slijedećih sjednica pripremi poziv za suradnju koji bi se uputio Zagrebačkoj, a također i Krapinsko-zagorskoj županiji.

Sjednica je zaključena 26. listopada 2011. u 15²⁵ sati.

Tajnica Partnerskog Vijeća Grada Zagreba
mr.sc. Mirna Meštrović

Predsjednik Partnerskog Vijeća Grada Zagreba
prof.dr.sc. Mladen Vedriš

Dodatak 3. Usklađenost strateških ciljeva ZagrebPlana s nacionalnim strateškim ciljevima i ciljevima EU

Županijske razvojne strategije, pa tako i Razvojna strategija Grada Zagreba – ZagrebPlan, temeljni su razvojni dokumenti koji određuju ciljeve i prioritete razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno, na županijsku razinu prenose temeljne razvojne ciljeve države i regije kojoj pripadaju, dalje ih razrađuju i prilagođavaju vlastitoj sredini. Na taj način su u funkciji usklađivanja razvoja na cijelom državnom prostoru. Osim te funkcije, oni se u provedbi oslanjaju na financiranje iz EU fondova, odnosno podloga su za njihovo korištenje, te moraju u osnovi biti usklađeni i s temeljnim europskim dokumentima.

U skladu s navedenim, tijekom izrade ZagrebPlana posebno se vodilo računa o usklađenosti s nacionalnim strateškim ciljevima i ciljevima regije Sjeverozapadne Hrvatske, te sa ciljevima EU sadržanim u Lisabonskom ugovoru i ciljevima definiranim u novoj gospodarskoj strategiji EU 'Europa 2020 – strategija za pametan, održiv i uključiv rast'.

1. STRATEŠKI CILJEVI EU ZA PROGRAMSKO RAZDOBLJE 2007. – 2013.

Lisabonska strategija obilježila je proteklo desetljeće kao važan razvojni strateški okvir Europske unije. Njezina provedba završila je 2010., te je 2011. otpočela provedba nove strategije Europa 2020, koja pridaje veliku važnost jačem nadzoru te razvoju instrumenata ekonomskog upravljanja utemeljenih u snažnijem makroekonomskom, proračunskom i strukturnom nadzoru. Njezini prioriteti su pametan, održivi i uključujući razvoj kroz ostvarivanje pet glavnih ciljeva:

1. povećanje razine zaposlenosti na 75 % stanovništva u dobi između 20 i 64 godine,
2. povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj na 3 % BDP-a EU,
3. smanjenje ispuštanja stakleničkih plinova za 20 %, povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora za 20 % i povećanje energetske efikasnosti za 20 %, u odnosu na 1990. godinu,
4. smanjenje broja učenika koji prerano napuštaju srednju i osnovnu školu na 10 %, te povećanje broja mladih sa sveučilišnom diplomom na 40 %.
5. smanjenje broja osoba u riziku od siromaštva za 25 %, što obuhvaća 20 milijuna ljudi.

Zadatak država članica je preciziranje ciljeva i provedba mjera kroz koordinaciju nacionalne gospodarske politike. Stvaranjem mogućnosti za uvođenje različitih prioriteta za strukturno vrlo različite države članice, ukinuo bi se unificirani pristup svim državama, te bi na taj način svaka država članica definirala Europu 2020 prema svojoj specifičnoj situaciji.

2. STRATEŠKI CILJEVI NA RAZINI REPUBLIKE HRVATSKE

Nacionalni strateški referentni okvir, NSRO 2012. – 2013., glavni je strateški dokument i referentna točka za korištenje strukturnih fondova EU i Kohezijskog fonda po pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske Unije. Njime su utvrđeni prioriteti koji će se zajednički financirati iz sredstava EU i nacionalnih sredstava u skladu s najvišim europskim i nacionalnim ciljevima i smjernicama. Utvrđeni prioriteti i prioritetne osi preuzimaju se i dalje razrađuju na razini pojedinačnih Operativnih programa (Operativni program Regionalna konkurentnost, Operativni program Promet, Operativni program Okoliš i energetika, Operativni program Ljudski potencijali, IPARD).

Opći cilj NSRO-a 2012. – 2013. je povećanje rasta i zapošljavanja u održivom konkurentnom gospodarstvu koje djeluje u Europskoj socijalnoj državi 21. stoljeća.

Tri glavna strateška cilja NSRO-a 2012. – 2013. su:

1. Brži gospodarski rast zasnovan na integraciji tržišta i institucionalnim reformama,
2. Veća zaposlenost – brže otvaranje radnih mjesta,
3. Promicanje održivog razvoja.

OPERATIVNI PROGRAM REGIONALNA KONKURENTNOST

Operativni program 'Regionalna konkurentnost', ključni je strateški dokument za ovo područje kojim se određuje način na koji će biti utrošena predviđena sredstva. Sredstva iz programa pomoći Europske Unije namijenjena jačanju regionalne konkurentnosti usmjerena su u pretprijetnom razdoblju prvenstveno na ulaganje u poslovnu infrastrukturu, poboljšanje poslovne klime te prijenos tehnologije. Nakon stupanja u članstvo, opseg mogućih ulaganja značajno će se proširiti te će između ostaloga uključivati i ulaganja u infrastrukturu u sektoru obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, turizma i slično, a kao posebno važno, omogućiti će i izravna ulaganja nepovratnih sredstava u malo i srednje poduzetništvo.

Ulaganja u području regionalne konkurentnosti financiraju se u razdoblju 2007. do ulaska u EU kroz program IPA, komponenta IIIc, nakon čega će financiranje biti omogućeno kroz Strukturne fondove, odnosno Europski fond za regionalni razvoj (EFRR). Osim pretprijetnih fondova hrvatskim korisnicima otvoreni su i dostupni unutar Programa zajednica program CIP (Competitiveness and Innovation Framework Programme / Okvirni program za konkurentnost i inovacije) i program FP7 (Seventh Framework Programme for Research and Technological Development / Sedmi okvirni program za istraživanje, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti) i drugi.

CILJEVI

1. Uklanjanje razvojnih poteškoća u slabije razvijenim regijama,
2. Mjere jačanja gospodarske konkurentnosti,
3. Osiguravanje modernog i odgovarajućeg okvira za suradnju poslovnog sektora i akademske zajednice,
4. Stvaranje boljih uvjeta poslovanja i potpore malim i srednjim poduzetnicima.

OPERATIVNI PROGRAM PROMET

Sredstva iz programa pomoći Europske Unije u sektoru prometa prvenstveno su usmjerena na izgradnju institucionalnog okvira te unaprjeđenje infrastrukture u željeznici i riječnom prometu.

Ulaganja u sektoru prometa u pretpristupnom razdoblju financirana su kroz programe ISPA i IPA IIIA.

U pretpristupnom razdoblju kao prioritetna područja ulaganja su prepoznati željeznica i riječni promet koji su do sada bili nedovoljno razvijeni i neproporcionalno zastupljeni, posebice u usporedbi sa cestovnim prometom. Ključni okvir za korištenje sredstava Europske Unije u području prometa je Operativni program Promet.

CILJEVI

1. Uravnoteženje razvoja mreže koje uključuje sve vrste prometa,
2. Modernizacija željezničke mreže,
3. Modernizacija sustava unutarnjih plovni putova.

OPERATIVNI PROGRAM OKOLIŠ I ENERGETIKA

Operativni program Okoliš i energetika programski je dokument za apsorpiranje doprinosa EU fondova i provedbu kohezijske politike u sektoru okoliša za razdoblje 2012. – 2013., koji se nastavlja na prethodne investicije i inicijative izgradnje sposobnosti koje su se temeljile na prethodnim EU programima, od kojih su najznačajniji ISPA i IPA. Usmjeren je na razvijanje okolišne infrastrukture i javne usluge u gospodarenju i odlaganju otpada u lokalnim samoupravama, opskrbu pitkom vodom i obradu otpadnih voda kako bi se doprinijelo ujednačenom i održivom razvoju Hrvatske. Također, usmjeren je na bavljenje okolišnim pitanjima u zaštiti atmosfere, stvaranju održive energije kao i prirodom i biološkom raznolikošću da bi se unaprijedila kakvoća okoliša i zaštitila sredstva u korist budućih generacija. Na taj način jasno se može prepoznati nastavljanje podrške podsektorima IPA prioriteta (tj. otpadu i vodama), kao i predviđeno proširenje na više novih područja intervencije – kvalitetu zraka, zaštitu prirode, biološku raznolikost i energetiku.

Opći cilj je unaprijediti okolišnu i energetska infrastrukturu za održivi razvoj i unaprijediti okoliš.

POJEDINAČNI CILJEVI

1. Poboljšanje infrastrukture za gospodarenje otpadom, unaprjeđenje okoliša ugroženog onečišćenim područjima i nekontrolirano odloženim otpadom, zaštita prirode i očuvanje biološke raznolikosti, unaprjeđenje praćenja kakvoće zraka i podrška održivom korištenju energije.
2. Razvoj vodno-komunalne infrastrukture – vodoopskrbne mreže s uređajima za pročišćavanje pitke vode, sustava za prikupljanje komunalnih otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, te izrada studijske dokumentacije za programe zaštite od štetnog djelovanja voda (poplava i suša).
3. Pružanje pomoći u upravljanju i provedbi operativnog programa Okoliš i energetika.

OPERATIVNI PROGRAM LJUDSKI POTENCIJALI

Sredstva iz programa pomoći Europske Unije u sektoru za razvoj ljudskih potencijala, kako u pretpristupnom razdoblju tako i neposredno po stupanju u članstvo, prvenstveno su usmjerena na zadržavanje postojećih i stvaranje novih radnih mjesta, povećanje ulaganja u ljudske potencijale, jačanje socijalnog uključivanja te promicanje prilagodljivosti poslodavaca i zaposlenika.

Ulaganja u sektoru ljudskih potencijala u pretpristupnom razdoblju financirana su kroz program IPA IV.

Ključni okvir za korištenje sredstava Europske Unije u području zapošljavanja, obrazovanja, stručnog osposobljavanja i socijalnog uključivanja je Operativni program Razvoj ljudskih potencijala.

CILJEVI

1. Očuvanje postojećih te povećanje broja novih i kvalitetnijih radnih mjesta,
2. Privlačenje i zadržavanje ljudi u zaposlenosti povećanjem ulaganja u ljudski kapital,
3. Jačanje socijalnog uključivanja te promicanje prilagodljivosti tvrtki i radnika.

Manji dio sredstava namijenjen je pripremi budućih projektnih prijedloga te pomoći odgovornim institucijama u provedbi programa.

IPARD

U cjelovitom pretpristupnom IPA programu Europske unije za razdoblje 2007. – 2013. godine ruralni razvoj dobio je posebno poglavlje posvećeno isključivo razvoju ruralnog sektora. Time, kao i činjenicom da 60 % stanovništva 27 zemalja članica Europske Unije živi u ruralnim područjima, jasno je zašto je politika ruralnoga razvoja od vitalne važnosti.

Održiv razvoj poljoprivrednih gospodarstava i prehrambenog sektora predstavlja glavni cilj ove politike.

IPARD je peta komponenta cjelovitog pretpristupnog programa Europske unije za razdoblje 2007. – 2013. godine poznatog pod skraćenicom ipa (Instrument pretpristupne pomoći, eng. Instrument for Preaccession Assistance).

IPARD program provodit će se kroz tri osnovna strateška prioriteta / cilja:

1. Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedba standarda Zajednice
2. Pripremne radnje za provedbu poljoprivredno-okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja
3. Razvoj ruralne ekonomije.

Ta tri cilja predstavljaju okosnicu pripreme za buduće korištenje fondova namijenjenih poljoprivredi i ruralnom razvoju nakon pristupanja Europskoj uniji, jer se kroz Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) provode mjere na gotovo identičan način.

Strategijom regionalnog razvoja RH 2011. – 2013. utvrđeni su razvojni ciljevi usmjereni prema društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, sukladno načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje

omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala. Tri su osnovna strateška cilja politike regionalnog razvoja:

1. Razvoj županija i statističkih regija
2. Razvoj potpomognutih područja
3. Razvoj pograničnih područja.

U okviru Strategije regionalnog razvoja RH 2011. – 2013. za razdoblje do 31. prosinca 2013. godine utvrđeni su razvojni prioriteti na razini statističkih NUTS 2 regija.

Za Sjeverozapadnu Hrvatsku kojoj teritorijalno pripada Grad Zagreb utvrđeni su razvojni prioriteti:

1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta
2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja
3. Održivo gospodarenje kulturnim dobrima i prirodnim vrijednostima
4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture
5. Održivo gospodarenje okolišem i energijom.

Prioriteti su razrađeni kroz 16 mjera.

ODNOS CILJEVA I PRIORITETA ZAGREBPLANA, SRRRH I NSRO		
CILJEVI / PRIORITETI ZAGREBPLANA	PRIORITETI SRRH 2011. – 2013. ZA SJEVEROZAPADNU HRVATSKU	CILJEVI I PRIORITETI NSRO 2012. – 2013. (OPERATIVNI PROGRAM) I IPARD PROGRAMA 2007. – 2013.
STRATEŠKI CILJ 1. KONKURENTNO GOSPODARSTVO		
1.1. Razvoj poticajnog poduzetničkog okruženja	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja	Operativni program Regionalna konkurentnost: prioritet 2: Jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva
1.2. Razvoj gospodarstva temeljenog na znanju, inovacijama i kvaliteti ponude roba i usluga	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja; 3. Održivo gospodarenje kulturnim dobrima i prirodnim vrijednostima	Operativni program Regionalna konkurentnost: prioritet 2: Jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva; IPARD program: prioritet 1: Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedbe standarda zajednice, prioritet 2: Pripreme radnje za provedbu poljoprivredno-okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja

STRATEŠKI CILJ 2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA		
2.1. Zagreb – grad znanja i sveučilišni grad	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja	Operativni program Razvoj ljudskih potencijala: prioritet 3: Unapređivanje ljudskog kapitala i zapošljivosti, prioritet 4: Tehnička pomoć
2.2. Razvoj i unapređivanje tržišta rada	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta	Operativni program Razvoj ljudskih potencijala: prioritet 1: Poboljšanje pristupa zapošljavanju i održivog uključivanja u tržište rada, prioritet 2: Jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba kojima je otežan pristup tržištu rada, prioritet 3: Unapređivanje ljudskog kapitala i zapošljivosti, prioritet 4: Tehnička pomoć
STRATEŠKI CILJ 3. ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVO GOSPODARENJE PRIRODNIM RESURSIMA I ENERGIJOM		
3.1. Zaštita prirode, očuvanje i unapređivanje kvalitete okoliša	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja; 3. Održivo gospodarenje kulturnim dobrima i prirodnim vrijednostima; 4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture; 5. Održivo gospodarenje okolišem i energijom	Operativni program Okoliš i energetika: prioritetna os 1: Intervencije u gospodarenju otpadom, kakvoći zraka, zaštiti prirode (NATURA 2000) i sektorima energetike (EFRR), prioritetna os 2: Intervencije u sektoru gospodarenja vodama, prioritetna os 3: Tehnička pomoć
3.2. Održivo gospodarenje energijom, povećanje udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje emisije stakleničkih plinova i svjetlosnog onečišćenja	5. Održivo gospodarenje okolišem i energijom	Operativni program Okoliš i energetika: prioritetna os 1: Intervencije u gospodarenju otpadom, kakvoći zraka, zaštiti prirode (NATURA 2000) i sektorima energetike (EFRR)
STRATEŠKI CILJ 4. UNAPREĐIVANJE PROSTORNIH KVALITETA I FUNKCIJA GRADA		
4.1. Održivo korištenje cjelokupnog prostora Grada	5. Održivo gospodarenje okolišem i energijom	
4.2. Unapređivanje naseljenih dijelova Grada	2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja; 3. Održivo gospodarenje kulturnim dobrima i prirodnim vrijednostima; 5. Održivo gospodarenje okolišem i energijom	IPARD program: prioritet 3: Razvoj ruralne ekonomije

4.3. Unapređivanje infrastrukturnih i prometnih sustava	2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja; 4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture	Operativni program Promet: prioriteta os 1: Integracija i modernizacija hrvatske prometne infrastrukture vezane uz TEN-T koridore, prioriteta os 2: Razvoj i modernizacija regionalne prometne infrastrukture i razvoj čistih prometnih sustava u gradskim i prigradskim područjima; Operativni program okoliš i energetika: prioriteta os 2: Intervencije u sektoru gospodarenja vodama
4.4. Unapređivanje regionalne prometne povezanosti	4. Razvoj komunalne i prometne infrastrukture	Operativni program Promet: prioriteta os 2: Razvoj i modernizacija regionalne prometne infrastrukture i razvoj čistih prometnih sustava u gradskim i prigradskim područjima, prioriteta os 3: Tehnička pomoć

STRATEŠKI CILJ 5. UNAPREĐIVANJE KVALITETE ŽIVLJENJA

5.1. Unapređivanje kvalitete stanovanja	5. Održivo gospodarenje okolišem i energijom	
5.2. Socijalna integracija lokalnih zajednica, sigurnost i kvalitetno slobodno vrijeme	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja	Operativni program Razvoj ljudskih potencijala: prioritet 2: Jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba kojima je otežan pristup tržištu rada
5.3. Poboljšavanje društvene infrastrukture	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja	Operativni program Razvoj ljudskih potencijala: prioritet 3: Unapređivanje ljudskog kapitala i zapošljivosti; prioritet 4: Tehnička pomoć

STRATEŠKI CILJ 6. UNAPREĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA RAZVOJEM

6.1. Razvoj partnerstva s građanima i dionicima razvoja	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta	
6.2. Unapređenje znanja i vještina za upravljanje razvojem	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja	Operativni program Razvoj ljudskih potencijala: prioritet 4: Tehnička pomoć
6.3. Učinkovito upravljanje gradskim prostorom i gradskom imovinom	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja	

6.4. Poboljšanje rada gradske uprave, institucija i javnih poduzeća	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja	
6.5. Jačanje međuzupanijske suradnje, te međunarodne povezanosti i prepoznatljivosti grada	1. Povećanje konkurentnosti jačanjem regionalnih kapaciteta; 2. Jačanje konkurentnog poduzetničkog okruženja	

Dodatak 4. Popis izvora podataka Upravna tijela / institucije

UPRAVNA TIJELA / INSTITUCIJE

Ured Gradonačelnika

Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo

Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj

Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport

Gradski ured za zdravstvo i branitelje

Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom

Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo

Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne i stambene poslove i promet

Gradski ured za imovinsko-pravne poslove i imovinu Grada

Gradski ured za katastar i geodetske poslove

Ured za upravljanje u hitnim situacijama

Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Odjel za statistiku i Odjel za demografiju

Ministarstvo unutarnjih poslova – PU Zagrebačka

Sveučilište u Zagrebu

HGK – Komora Zagreb

Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Zagreb

Hrvatske ceste d.o.o.

Hrvatske vode

HŽ Putnički prijevoz d.o.o.

Zagrebački holding d.o.o.

Financijska agencija – FINA

PUBLIKACIJE, STUDIJE, AKTI

Antoljak, V., Horvath, T., Jurlin, K., Slunjski, M. (2008.) Regionalni indeks konkurentnosti Hrvatske, UNDP, Zagreb

- /// Bežovan, G. (2004.) Procjena standarda stanovanja u Zagrebu kao razvojnog resursa, Pregledni znanstveni članak, UDK 365.4, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- /// Socijalna slika grada Zagreba 2008., Udruga za inicijativu u socijalnoj politici, Socijalno vijeće Grada
- /// Prijedlog Strategije za razvoj ljudskih potencijala Grada Zagreba, 2011., Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Grada Zagreba
- /// Prijedlog Programa zaštite okoliša Grada Zagreba 2010. – 2014., OIKON d.o.o., Institut za primijenjenu ekologiju, 2010., za naručitelja: Gradski ured za energetske učinkovitost, zaštitu okoliša i održivi razvoj
- /// Prijedlog Programa zaštite okoliša Grada Zagreba 2010. – 2014., OIKON d.o.o. Institut za primijenjenu ekologiju 2010., za naručitelja: Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
- /// Klasifikacija i valorizacija šumskih krajobrazna na području Grada Zagreba, studija, 2010., OIKON d.o.o., za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Klasifikacija i vrednovanje poljoprivrednih i ruralnih krajobrazna na području Grada Zagreba, studija, 2010., Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Vrednovanje i tipologija kulturnih krajobrazna na području Grada Zagreba, studija, 2010., Pro Silva d.o.o., za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Topografija identiteta Grada Zagreba – simbolički potencijali grada kao alati strategijskog komuniciranja urbanih posebnosti, studija, 2010., dr.sc. Feđa Vukić, za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Kvalitetno stanovanje u urbanom centru Hrvatske, studija, 2010., Analog/Platforma 9,81, za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Zagreb – prostorno-demografske promjene – stanje, procesi, tendencije, studija, 2010., Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Studija prostora i sadržaja zagrebačkih tržnica, 2010., Penezić i Rogina arhitekti d.o.o., za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Makroekonomski pokazatelji i financijski rezultati poslovanja poduzetnika Grada Zagreba 2005. – 2009., studija, 2010., Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Gradski projekti, studija, 2010., Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Analiza stambenih naselja, studija, 2010., Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Zagreb kao kulturni proizvod, studija, 2010., Institut za međunarodne odnose, za naručitelja: Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
- /// Prostorni plan Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba, 8/01, 16/02, 11/03, 2/06, 1/09, 8/09), elaborat
- /// Akcijski plan održivog razvitka Grada Zagreba (SEAP), Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske, 2010., za naručitelja: Gradski ured

- za energetske učinkovitost, zaštitu okoliša i održivi razvoj (prihvaćen Zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba od 20. travnja 2010.)
- /// Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Grada Zagreba 2010. – 2012., (ZUKE), 2010., Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske i Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj (prihvaćen Zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba od 14. srpnja 2010.)
- /// Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Gradu Zagrebu 2009. – 2012., 2009., ECOINA (prihvaćen Zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba 26. veljače 2009.)
- /// Program mjerenja razine onečišćenosti zraka na području Grada Zagreba (prihvaćen Zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba 26. veljače 2009.)
- /// Zagrebačka strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom u razdoblju od 2011. do 2015. (prihvaćena Zaključkom Gradske skupštine Grada Zagreba 29. ožujka 2011.)

